NURULLAH AYDIN

AJAN-CASUS
MUHBİR & MUHABİR

Parola yayınları

Casusun kötüsü dile düşenidir…

PAROLA YAYINLARI: 251
Güncel Tarih: 20

Eser: Casus - Ajan Muhbir ve Muhabir
Yazar: Nurullah Aydın

Yayın Koordinatörü: Ahmet Üzümcüoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Celal Coşkun
Kapak Tasarım: Ali Koca
İç Tasarım: Ali Koca
Baskı-Cilt: Çalış Ofset Matbaacılık
Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti.
Davutpaşa Cad. Yılanlı Ayazma Sok.
No: 8 Davutpaşa-Topkapı /İstanbul
Tel: 0(212) 482 83 96

T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No: 17265
ISBN: 978-605-85353-3-6

1. Basım: Mart 2014

© Nurullah Aydın
© Parola Yayınları

Bu kitabın her türlü basım hakları Parola Yayınları'na aittir... Yazarın, çevirmenin, derleyenin, hazırlayanın veya yayınevinin yazılı ve resmî izni olmadan basılamaz, yayınlanamaz, kopyalanamaz ve dijital kopyalar dahil çoğaltılamaz. Ancak kaynak gösterilerek kısa alıntı yapılabilir.

Parola Yayınları
Mareşal Çakmak Mah. Soğanlı Cad. Can Sok. No: 5-A
Güngören İstanbul
Tel: 0212 483 47 96
Faks: 0212 483 47 97
web: www. parolayayinlari. com, parolakitap. com
e-posta: parolayayin@gmail. com

CASUS-AJAN
MUHBİR VE MUHABİR

Nurullah Aydın

PAROLA YAYINLARI

CASUS-AJAN
MUHBİR VE MUHABİR

Nurullah Aydın

Parola yayınları

NURULLAH AYDIN

Erzurum'da doğdu. İlk ve orta öğretimini İzmir/Karşıyaka, Kars ve Erzurum'da tamamladı. ODTÜ'de mühendislik eğitimi aldı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Birçok il ve ilçede Hakimlik ve Savcılık yaptı.

Yedeksubaylığını Ordu ili Sıkıyönetim Komutanlığı'nda yaptı.

Tarih öğretmenliği, gazetecilik, teftiş kurulu başkanlığı, kamu ve özel sektörde strateji ve hukuk danışmanlığı,

Başbakanlık Avrupa Birliği Siyasî Kriterler Komisyon Üyeliği, Adalet Bakanlığı Kanun Tasarısı Komisyon Üyeliği ve bir çok gazete ve dergide köşe yazarlığı, Televizyon program yapımcılığı yaptı.

1988 yılında "Yılın Hukukçusu" seçildi. 2004'te "Yılın Basın Ödülü" ve 2005'te "Yılın Yazarı Ödülü"nü aldı.

Bakü "VECTOR İnternational Scientific Centre" tarafından "Onursal Doktora" ve "Onursal Profesör" unvanına layık görüldü.

Halen Gazi Üniversitesi Öğretim Görevlisidir.

Önde gelen eserleri;

Medya İnsan Hakları ve Demokrasi (2013)
İletişim Teknikleri (2013)
Türklerin Mührü (2013)
Ortadoğu ve Türkiye (2013)
Kaostan Düzene Egemenler Savaşı (2012)
Küresel Teror ve Terörizm (2.bası) (2012)
Küresel Güç Oyunları (2011)
Küresel ve Ulusal Dönmeler (2011)
Kırmızı Kitap Milli Güvenlik Politikası (2011)
İşte İstihbarat (2.bası) (2011)
Osmanlı İmparatorluğunda İstihbarat (2010)
Türkiye'nin Yeni Yol Haritası (2010)
İstihbarat ve istihbaratçı (2010)
Avrupa Birliği Nedir Ne Değildir? (2009)
Etkili İletişim Stratejileri (2009)
Küresel Terör ve Terörizm (4.bası) (2009)
Türk Suç ve Ceza Hukuku (2.bası) (2009)
Hukuka Giriş (2.bası) ((2009)
İşte İstihbarat (2008)
Gazi Mustafa Kemal Atatürk Diyor ki (2008)
İnsan Hakları, Demokrasi ve Medya(2008)
Türkiye'nin Milli Güvenlik Stratejisi (2008)
Türklerin Küresel Güç Doktrini (2008)
Türk Suç ve Ceza Hukuku (2008)
Hukuka Giriş/Temel Kavramlar (2007)
Küresel Terör ve Türkiye (2006)
Küresel Terör ve Terörizm (2005)
Yeni Yüzyıl İçin Ulusal Stratejiler (2003)
Herşey Türkiye İçin, Millî Stratejik Konsept (2000)

Bizim Ellerimizin ULaştığı Yere Sizin Hayalleriniz Dahi Ulaşamaz...

Fatih Sultan Mehmed

Yüz savaş kazanmak hüner değil, hüner savaşmadan güvenliği kazanmaktır…

Çin atasözü.

Su uyur, düşman uyumaz...

Türk atasözü

Göklerin gözleri, yerin kulağı vardır...

Nurullah Aydın

Annem Havva Hanım'ın ve
Babam Sait Bey'in hatıralarına...

İÇİNDEKİLER

Önsöz / 11

BİRİNCİ BÖLÜM / İSTİHBARAT / 15

I - İstihbarat Nedir? / 17

II- Dünya İstihbarat Örgütleri / 39

İKİNCİ BÖLÜM / AJAN-CASUS / 117

I- Casusluk / 119

II-Casus-Ajan / 199

III-Ajanın özellikleri / 206

IV-Casus - Ajan Eğitimi / 213

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM / AJAN'IN BİLGİ EDİNME YÖNTEMLERİ / 229

I-Bilgi / 231

II-İstihbari Bilgi Edinilmesi / 241

III-Ajan-Casus'un Başarılı Olması İçin / 247

IV-İstihbarat Teknikleri / 261

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM - MUHBİR-MUHABİR / 267

I- Muhbir-HaberElemanı-İşbirlikçilik Muhbirlik / 269

II- Dedektif-Gizli Tanık-Gizli Soruşturmacı / 275

III-İşbirlikçilik / 283

IV- Medya-Gazeteci-Muhabir Ajan İstihbarat ve Medya / 287

BEŞİNCİ BÖLÜM /ECHOLEN/ELEKTRONİK İZLEME SİSTEMİ-DİNLEME / 311

I-Teknolojik İstihbarat Çağı / 313

II- DIG - INT (Elektronik İstihbarat) / 323

III-Echolen Sistemi-Dinleme ve İzleme / 329

IV- Dinleme-Casus Bilgisayar ve Casus Cep Telefonu / 359

Sonuç / 383

Kaynakça / 385

ÖNSÖZ

Dünya'da ve Türkiye'de insanlar artık yeni meslekleri ve mensuplarını konuşuyor.

Gözde meslekler; muhabir/gazeteci, ajan, istihbaratçı, muhbir, ispiyoncu haber elemanlığıdır.

Örtülü kimlik ise; muhabir, uzman, danışman, akademisyen,iş adamıdır.

Meraklı insanlar çoktur. Merak; insanın izdüşümüdür. Uygarlık, bilim; merakla gelişmektedir. Meraksız insan; duyarsız insandır. Duyarsız insanın ise yaratıcı zekasını kullanması söz konusu olamaz.

İnsan öğrenme merakı ile bilgi edinmeye çalışır. Zamanla edindiği bilgi ile olan bitenden haberdar olur. Eğitim süreci içinde bilgisini artırır.

Yaşadığı toplum kültüründen, tarihinden, özelliğinden haberdar olmaya çalışır. Yaptığı işe göre bilgi toplama değerlendirme ve gereğini yerine getirme çabası içinde olur.

Ülkeyi yönetenler de; meraklı insanlardan özel yararlanır.

Ulusal güvenlik ve devlet güvenliği için istihbarat örgütleri vardır.

İstihbarat örgütleri ve istihbarat faaliyetlerinde bulunan ajan/casuslar kimdir, nasıl yetişir, ne yapar konuları sürekli merak konusu olmıştur.

Yine ajan/casuslar yanında muhbirlik, haber elemanlığı, ispiyonculuk, dedektiflik, gizli tanıklık, gizli soruşturmacılık, işbirlikçilik, ajan/muhabirler merak konusudur.

Küresel yapılanmalar aynı zamanda istihbarat ağının da şekillendiricisi ve uygulayıcısıdırlar.

Başta Ortadoğu, Balkanlar, Kafkasya bölgesi olmak üzere dünya coğrafyası için verilen dünya egemenlik savaşında, vesayet altına alınmak istenen ülkelerde öncelikli olarak gizli servisler yerleşmekte ve yarışmaktadırlar.

İstihbarat örgütleri ve faaliyetleri rejimle doğrudan ilişkilidir. İstihbarat eksikliği ise devletlerinin yıkılmasının nedenlerinden biri olmuştur.

Teknolojinin gelişimi istihbarat araç ve gereçlerinde de önemli değişime neden olmuştur.

Hıyanetle vatanseverliğin en açık yaşandığı alan istihbarat alanıdır. Sadece istihbaratçılar açısından değil, devleti yönetenlerin de ikbal ve iktidar için siyasi, ekonomik alanlarda yabancı ülke devlet yetkililerine bilerek veya bilmeyerek casusluk yaptıkları da bir gerçektir.

Kuşkusuz istihbaratçı olmak, başka bir duygu içerir. Ve diğer meslek mensuplarından farklı bir kişilik ve kimlik oluşturur.

Yabancı istihbarat örgütleri için başka bir ülke insanını tespit edip seçerek kullanmak eski bir uygulamadır. Bu; ya siyasetçidir, ya gazetecidir ya sivil toplum mensubudur ya iş adamıdır ya da akademisyendir. Yabancı örgütlere en çok çalışan kesimler de bu alanlardakilerdir.

İstihbarat faaliyeti; ciddi, yetenekli, bilinçli, idealist, birikimli uzmanlar, kaliteli yöneticiler gerektirir.

İstihbarat örgütleri zaman zaman etkin güç odakları tarafından kullanılabilir. Özellikle siyasi çekişmelerin yoğun olduğu dönemlerde ise bocalama dönemine girerler.

Askerî, Bilim ve Teknolojik, Biyografik, Ekonomik, Siyasî, Sosyolojik, Ulaşım ve İletişim; istihbarat alanlarıdır.

Bu kitap; hemen her alanda varlığını hissettiren ancak belirsizliğini ve gizemliliğini koruyan bir alanı ve bu alanda çalışanları bütün boyutlarıyla ortaya koymak düşüncesinden doğmuştur.

Kitapta; başka ülkelerin diğer ülkeler üzerindeki istihbarat faaliyetleri, yöntem ve metotları ile ilgili bilgilere de yer verilmiştir.

Bu çalışmayla; istihbarat alanında bazı önyargılar meydana getirmek değil, aydınlatmak amaçlanmıştır.

Nurullah AYDIN

7 Mart 2014-ANKARA

BİRİNCİ BÖLÜM
İSTİHBARAT

I- İSTİHBARAT NEDİR?

İstihbarat faaliyetlerinin temelini oluşturan bilgidir. Bu bilgiyi elinde tutan neyi amaçlamışsa onu gerçekleştirebilme olanağına sahip olur.

Elinizdeki bilgilerle bir medeniyet de kurabilirsiniz, bir medeniyeti yok da edebilirsiniz. Bir ülkeye savaş da açabilirsiniz, barış da yapabilirsiniz.

Fizikî bir yönü olmayan, ama güç faktörü olarak da önemli bir konuma sahip bilginin günümüzde etkinliği giderek artmıştır.

Çağı; bilgi çağı görenler çoğunluktadır. Bilginin güç olduğunu artık kabul etmeyen yoktur.

Bilginin elde edilerek akılcı ve operasyonel kullanılması yeni dinamikleri de ortaya çıkarmıştır. Bilgi; güç, iktidar, egemenlik, para, seçkinlik, başarı getirir. Bu nedenle de onu elde etmek ve menfaatler doğrultusunda kullanmak için oyunlar oynanacak, her türlü yöntemler denenecek propagandalar ve pazarlıklar yapılacaktır.

Kişilerin, devletlerin güç ve egemenlik mücadelesinde istihbarat önemli bir yer tutar. İstihbarat yalnız örtülü, gizli operasyonlardan, aksiyonlardan oluşmaz. Çağımızda aksiyon ve operasyonlar masa başında, belgeler, bilgiler arasında sürer sonuçta uygulamaya dönüşen kararlar haline gelir.

Her türlü bilgiyi ilk elde eden, onu ilk doğru değerlendiren başarılı operasyonlar yapar, güç mücadelesinde öne geçer. Tarih boyunca insanın gerçekleri bilme öğrenme tutkusu en önemli güçlü bir duygudur. George Bernard Shaw, genç bir yazara öğüt verirken şu önemli kuralı koyar: "Önce bilgilerini doğru topla; bütün anlatım biçimlerinin temeli budur."[1]

Gelecek tehlikeleri önceden görmek, olayları olmadan kestirebilmek, siyasetten ekonomiye, uluslararası ilişkilerden enerjiye, savaşlardan barışın sürdürülebilir olmasına kadar hemen her alan, istihbaratın konusudur. Bu geniş yelpaze nedeniyle ister istemez istihbaratın tanımı da ele alınan alana göre yapılmaktadır.

İstihbaratArapça istihbar kelimesinden türetilmiştir. İstihbar, haber alma anlamındadır. Çoğulu ise istihbarat 'dır. İngilizce intelligence; zeka, bilgi, anlayış olarak kullanılmaktadır.

İstihbar; haber ve bilgi alma,

İstihbar etmek ise; haber almak, duymak, öğrenmektir.

İstihbarat; bilgi toplamak, bilgi düzenlemek ve kişi ya da konu hakkında özel araştırma yapmaktır. Yani; yeni öğrenilen bilgiler belgeler haberler-bilgi toplama haber almadır.[2]

İstihbaratçı; istihbarat işini yapan kişi anlamına gelir.

İstihbarat: Barışta ve harpte doğru haber almak, yanlış haber yaymak demektir.[3]

İstihbaratın temel kaynağı haberdir. İstihbaratın elde edilmesinde çoğunlukla açık kaynaklar kullanılmaktadır. Çok azı ise örtülü, kapalı veya gizli olarak nitelenen kaynaklardır.

Merkezî istihbarat kuruluşlarının görevi bu merkezî plânlamanın koordinesini yapıp, elde edilen bilgileri birleştirip, devlet çapında istihbarat üretimine katkıda bulunmaktır.[4]

1. J. Barzun- H. F. Graff; Modern Araştırmacı, Ankara 2004, TÜBİTAK yy., s.33.
2. Türkçe sözlük, Ankara 2005, Dil Derneği yy., s. 969. İstihbarat kelimesi, "haber" kelimesi gibi, Arapça "habera" fiilinden türemiş bir kelimedir.
3. K. Karabekir; Gizli Harp-İstihbarat, İstanbul 1998, Kamer yy., s.23.
4. E. Güven; Stratejik İstihbarat, Stratejik Analiz Dergisi Armağanı, Ankara, Şubat 2006, s.11.

Bilgilerin toplanması, mevcut bilgilerle karşılaştırılması, bu bilgilerin analizi, değerlendirilmesi, birleştirilmesi ve yorumlanması sonunda ortaya çıkan hâsıladır.[5]

Teknik olarak istihbarat; muhtelif imkân ve vasıtaları kullanarak herhangi bir konuda enformatik materyal temini ve temin edilen bilgilerin ham halden kurtarılarak işlenmesi, kıymetlendirilmesi ve yorumlanarak bunlardan bir netice çıkarılmasıyla ilgili faaliyettir ve insanların fıtri bir melekesi olan tecessüs (merak, öğrenme arzusu) ile doğmuştur.[6]

İstihbarat; türlü imkân ve vasıtalarla herhangi bir konuda elde edilen haberlerin ayrılması, birleştirilmesi, tertiplenmesi, değerlendirilmesi, yorumlanarak bunlardan bir sonuca varılması, ayrıca mukabil faaliyetlere karşı konulması, yıkıcı propagandaların önlenmesi ve olumlu haberlerin yayılmasıdır.[7] .

İstihbarat, bir devletin ya da herhangi bir kuruluşun güvenliği ile ilgili alanda devlet ya da özel kişiler tarafından toplanan başka bir devlete, hükümete, siyasal bir gruba, partiye, askeriyeye ve herhangi bir harekete ait olduğuna inanılan bilginin toplanması, analizi, üretimi, bilgi yaymak ve bilginin kullanımı olarak tanımlanabilir.[8]

Hangi açıdan ele alınırsa alınsın nihayetinde istihbaratın bilgi ile olan doğrudan ilişkisi esastır. O hâlde İstihbarat=Bilgi+Haber alma formülasyonu da doğru bir tanımlamadır.

İstihbaratın kaynağı, iş alanı bilgidir, ana faaliyeti ise bilgiyi ele geçirmektir. Belli alanlarda ve konularda haber toplamadır. Bilginin üretilmeden önceki safhalarından başlayıp, bilginin ortaya çıkmasından sonra bu bilginin derlenip toplanması, değerlendirilmesi, işlenmesi, sentezlenmesi, ayrıştırılması, analiz edilmesi ve kullanıcılara sunulması istihbaratın genel hatlarıyla işleyişidir.

Bilgi var olanın tanınmasıdır. Başka ifade ile var olanı tanıma onun bilgisine sahip olmadır. Bilgi bir şey hakkında verilen hükümlerdir.[9] Hükümler yeni merakları, meraklar da yeni bilgileri doğurur.

5. E. Güven; Stratejik İstihbarat, Stratejik Analiz Dergisi Armağanı, Ankara, Şubat 2006, s.4.
6. G. Avcı; İstihbarat Teknikleri, İstanbul, 2004, TİMAŞ yy., s.11.
7. A. Yakın; İstihbarat-Casusluk ve Casuslukla Mücadele, Ankara 1969, Dışişleri Akademisi yy., s. 29.
8. B. Çınar; Devlet Güvenliği-İstihbarat ve Terör, Ankara 1997, Sam yy., s.105.
9. N. Öner; Bilginin Serüveni, Ankara, 2005, Vadi yy., s.9.

Bilgi taşıdığı özelliklere ve elde ediliş metotlarına göre farklı türlere ayrılır.

Bilgi; a-Gündelik Bilgi, b-Dinsel Bilgi, c-Teknik Bilgi, d-Sanatsal Bilgi, e-Bilimsel Bilgi, f-Felsefî Bilgidir.[10]

Bilgi, kişisel anlamda düzenlenmiş enformasyondur. Özümlenmiştir. Öğrenme ve deneyim yoluyla kazanılmış olan önceki bilgilerle bütünleşmiştir.[11]

Bilgi; açık, gizli, örtülü nitelikte olabilir. Önemli olan bilginin değerlendirilmesi, analiz edilmesiyle amaçlara, hedeflere uygun çıkarımlar yapılarak, neticede bu bilgiden yeni bir bilgi doğdurularak fayda sağlanmasıdır. Bilgi ve istihbarat ayrılamaz bütünlük taşır. İstihbarat, bilginin en geniş manadaki hali olarak da görülebilir.[12]

İstihbarat faaliyetleri;

-İstihbaratın temeli bilgiden ve enformasyondan oluşur.

-İstihbarat; bilginin veya enformasyonun akılcı bir şekilde mantık süzgecinden geçirilmesi, sentezlenmesi, ayrıştırılması ve yorumlanarak biçim verilmesi ile ortaya çıkar.

-İstihbarat; plânlama, elde etme, karşılaştırma, değerlendirme, öngörüde bulunma, tanımlama, biçimlendirme ve karar verme sürecini oluşturan bir hareket tarzıdır.

İstihbarat mesleğinde bilgi ve enformasyonu ele geçirmek için de her yol mubahtır. "Ajanlar keysofiserin emirleri doğrultusunda, sırları, plânları, belgeleri, daktilo şeritleri ve her ne olursa çalarlar."[13]

Tüm canlıların içgüdüsel temel özelliği meraklılığıdır. Kendini kendi dışındaki her şeyi merak eder.

İnsan da; kendisini ve kendisi dışındaki her şeyi tanımak, bilmek, anlamak, algılamak ve onu elde etmek ister. Merak duygusuyla her varlığı, her nesneyi, olayı, duygu ve düşünceyi, faaliyeti tanımak bilmek isteyen insan bilgiyi elde etmek için birçok eylemde bulu-

10. A. Kadir Çüçen; Bilgi Felsefesi, Bursa 200, ASA yy.,.s.18.
11. İ. Barutçugil; Bilgi Yönetimi, İstanbul, 2002, Kariyer yy., s.58.
12. D. Kahn; "İstihbaratın Tarihsel Teorisi", 2002, Cilt: 8, Sayı:2, Ankara, Avrasya Bir Vakfı yy., s.5.
13. R. Baer; Görmedim, Duymadım, Bilmiyorum, İstanbul, 2006, Doğan Kitap, s.34.

nur. Hazır bilgiyi elde etmekle birlikte bununla yetinmez. Yine birçok farklı bilgiyi de üretir.

İnsan, gözlemlediği, algıladığı ve aldığı bilgileri karşılaştırarak, yorumlarla analizler ve çıkarımlar yaparak yeni bilgiler üretir. Yeni üretilen bilgiler yeni meraklar doğurur, yeni meraklar yeni bilgilerin üretilmesine veya ele geçirilmesi için çabalara sebep olur.

Bilinçli ve akıllı varlık olarak insan sahip olduğu farklı bilgi türleriyle karşılaştığı nesneleri bilmek ister. İnsan bilme etkinliğinde bilen, yani özne; karşılaştığı nesneler ise bilinen; yani objedir. O hâlde, bilme etkinliği, özne (bilen) ve nesne (bilinen) arasında oluşan süreçtir. Böyle bir etkinliğin sonucunda çıkan ürüne de bilgi adı verilir. Bilgi, özne ve nesne arasında kurulan bağdan oluştuğuna göre, bu bağlar ancak özne tarafından kurulabilir.[14]

Bilgiyi anlayan, açıklayan, işleyip, yorumlayan, analiz eden özne, yani insandır. Bilgiyi kullanıp buradan hedeflediklerine yönelik yeni yaklaşımlar oluşturan insan, bunu bilinçle yapar.

Bilginin elde edilmesi bir süreçtir. Bilginin temeli ise veridir. Veriler yorumlanarak somut ürüne dönüşür. Elde edilen bilgi üzerinde düşünen insan yeni bilgiler elde eder. Elde ettiği bu bilgi kişisel, kurumsal, toplumsal, ulusal ve uluslararası önemde bir etkinlik doğurabilir. O hâlde bilgi bilgiyi doğurur. Bilgi, elle tutulur, gözle görülür olmadığı için maddî olmayan bir değer görülerek, algılanır. Bilgi bu nedenle sürekli gelişen ve yenilenen canlı bir hareketliliktir.

Gayri maddî varlıklar üç kategoriye ayrılabilir:

-İnsan sermayesi: Çalışanların yetenekleri, becerileri, bilgileri,

-Bilgi sermayesi: Veri tabanları, bilgi sistemleri, bilgi ağları ve teknoloji altyapısı,

-Kuruluş sermayesi: Kültür, lider ekip, çalışan uyumlaştırılması ve bilgi yönetimi.[15]

Maddî olmayan bu hareketlilik sınırsızdır. Anlaşılır, bilinir, gelişir, yenilenir ve tekrar gelişir. İstihbarat da bilgiye dayalı olarak yapılır.

14. A. K. Çüçen; Bilgi Felsefesi, Bursa, 2001, ASA yy., s.16-17.
15. R. Kaplan-D. P. Norton; Strateji Haritaları, İstanbul, 2006, Alfa yy., s.13.

Bu nedenle de sürekli değişmesi ve yenilenmesi gereken bir sosyal bilim dalıdır.

İnsanlık tarihi boyunca bilgi, tüm alanlarda bir üretim unsurudur. Bilgi ekonomiden spora, siyasetten sağlığa, savunmadan haberleşmeye her alanda altyapı olarak kullanılmaktadır. Bilgi bir unsur olarak görülmekle, bu unsurun işlenmesi, değerlendirilmesi kullanana güç kazandırmaktadır.

Bilgi çağında yaşadığımızı sıklıkla tekrar ettiğimiz ancak doğru bilginin doğru adreslere ulaşmasında ciddî sorunlar yaşadığımız problematik bir süreci tüketmekteyiz. Bu sürecin en büyük açmazı ise; iletişim imkânlarının genişlemesi ile insanların gerekli bilgilere erişimleri arasında doğru değil, ters bir orantının mevcut olmasıdır. Yazık ki teknolojik gelişim ve iletişim imkânları hızla artarken, bilgi havuzumuzda yer alması gereken önemli veriler gittikçe azalıyor. Hem de onlara fazlasıyla ihtiyacımız olduğu dönemde...[16]

Bilginin, önemlisi önemsizi yoktur. Her bilginin bir gün gerekliliği söz konusu olabilir. Bilginin kullanılması ile bitmesi söz konusu değildir. Birisi için son derece gereksiz olan bir ipucu bir başkası çok önemli bilgi sağlayabilir. Bir kişiyi herhangi bir nedenle izlemeye aldığınızda, telefon görüşmeleri, harcamaları, banka hesapları ve hesap hareketleri kadar, bazen onun yeme alışkanlığı, yedikleri, içtikleri, alışveriş ettiği markalarla ilgili bilgiyi bulup davranış biçimlerini, karakterini bulabilirsiniz. Bazen önem vermediğiniz basıp geçtiğiniz çöp, bazen ummadığınız kadar çok bilgi barındırır.

Gözbebeğimiz, umut bağladığımız forensic science, kimi zaman nasıl 'junk science'e yani 'çöp bilim'e dönüştüğü bizi endişelendirebilir.[17] Aklınıza gelen her şey, her materyal, her kişi, her davranış yönetici, bilim adamı, iş adamı, gazeteci kadar istihbaratçı için de önemlidir.

Bilgilenmek veya bilgi sahibi olmak demek, belirli bir durumu analiz edebilme, yönetimsel veya siyasal sorunlara çözüm bulabilme ve sağlıklı karar alabilme yeteneğine sahip olmak demektir. Bilinmezlik-

16. A. Çalış; Editörün Notu, Em. Tüm. Gn. N. ESLEN; Küresel Hamleler-Anahtar Stratejiler, Ankara 2005, Tek Ağaç yay., s.XII.
17. S. Atasoy; Labirent, Adlî Bilimlerin Gizemli Dünyası, İstanbul 2006, Doğan Kitap, s.11.

lerin giderilmesi, doğal olarak daha iyi kararlara yol açar, bu kararlar yapılacak doğru seçimlerle bir sektörün, bir kurumun veya bir ülkenin kaderini tayin eder.[18]

Bilgiye dayanmayan yüzeysel değerlendirmeler her zaman teşkilatların, dolayısıyla toplumların ve devletlerin başını ağrıtır. Bilgiye dayanmadan, yüzeysel değerlendirmelerin devletleri nasıl zora soktuğunun örnekleri çoktur. Avrupa Birliği'nin Çin'in Rusya'nın politikası hakkında öngörüde bulunmak kolaydır. Sürekli olarak en son değişmeleri de içeren ekonomik, kamuoyu düşüncesi ve diğer değişkenler bir bilgisayara yüklense, bilgisayar bile sonuçları çıkarabilir rahatlıkla.

Ama iş, Afrika ve Asya ülkelerine gelince öngörü zorlaşır. Bilgisayarlara nasıl depolayacağımızı henüz öğrenemediğimiz insan duyguları ve içgüdüleri karışır işe... Meselâ Gana lideri Nkrumah'ın devrileceğini görebilmek, becerebileceği iş değil. Çünkü elimizdeki verilere göre Gana ordusu başkaldırmayacak kadar uysal ve itaatkârdır.

Benzer şekilde, Irak'ta Kasım'ın darbe yapacağı darbe yapılmadan önce inanılmaz gibi görünüyordu. Haber alma teşkilatlarımız Nuri Paşa hükümetinin, darbe ihtimalinden ne denli uzak olduğunu bildirip duruyordu uzun zamandır. Vietkong'daki direniş de kestiremediğimiz Asya politikası örneklerinden biri."[19]

İstihbarat biliminde kabul edilen temel olgu; her türlü bilginin istihbaratın ilgilendiği konularla içli dışlı olduğu ve birbirinden ayırt edilemeyeceğidir. Dünyada birçok istihbarat örgütü okült bilgiyi de ilgi ve kullanım alanına almıştır.[20] Okült Bilgi, olgusal ve objektif bilginin tam zıddıdır. Büyüsel zihniyetin meydana getirdiği ve kullandığı bilgidir.

İstihbarat için bilgi materyali çok önemlidir. Bilgiye kolayca ve hızla erişmek mümkündür. Bilgiyi işlemek, tasnif etmek, istenen doğru bilgiye bilimsel bir metodoloji ve dizi içerisinde zamanında erişmek çok daha önemli hâle gelmiştir.

İstihbarat gizli ya da açık kaynaklardan elde edildiğinden, bilgi-

18. F. Özdemirci; Kurum ve Kuruluşlarda Belge Üretiminin Denetlenmesi ve Belge Yönetimi, İstanbul 1996, Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi yay.,s.30.
19. Miles Copeland; Devletler Oyunu, İstanbul 1988, Nehir yy., s.16-17.
20. N. Öner; Bilginin Serüveni, Ankara 2005, Vadi yy, s.56.

yi ve belgeyi yönetmede o derece önemlidir. Hükümetlerse, ekonomik ve askerî ama tümden 'ulusal güvenlik' gerekçesiyle bilgiye ulaşmanın ve saklamanın önemine uzun süredir inanıyorlar. Kişisel, ticarî, askerî ve diplomatik bilgileri/iletileri 'güvenli yapmak ve elde etmek' kuşaklar boyunca ve bugün, tüm güçlü beyinlerin ilgisini çekmeyi sürdürmektedir.

Bilginin gücünü algılamayan, ona dayanmayan, istihbarat örgütü ancak karanlıkta el yordamıyla yön bulan kişi gibidir. İstihbarat işi şansa veya tesadüflere bırakılmayacak kadar önemli bir alandır. "Eyleme dönüşen biraz bilgi, boş duran fazla bilgiden sonsuz derecede daha değerlidir." "İstihbarat örgütleri ve ordular artık tüm savaşları, mücadeleleri kendi başına değiştirebilecek yeni bir silâhla tanışmışlardır. Bu silâhın ismi bilgidir. İstihbarat entelektüalizmi açısından bu yeni silâh tamamen stratejiktir.[21]

Sun-Tzu'ya göre; "Herkesin bildiği şey zaten olup bitmiş, su yüzüne çıkmış bir olaydır. Sağduyulu bir kişi ise daha olmamış, ortaya çıkmamış şeyleri bilir. Savaşla kazanılan zafer iyidir denilse de esas makbul olan gizli olanı görüp, belli olmayanı fark ederek yenmektir."[22]

Devletler; istihbarat örgütleri kanalıyla, bilgilere erişmek, ellerindeki bilgileri korumak, bu bilgilerle karşı servisleri etkilemek, yanıltmak, gerçekleri perdelemek, dikkatleri dağıtmak sürekli yeni metotlar geliştirmektedirler.

İstihbaratın olduğu her alanda da bilgi bulunur. İstihbaratın olmadığı hiçbir yer ve alan yoktur. Önemli olan bilgiyi akılcı değerlendirebilmektir. Şeyh Sadi'nin ifadesiyle; "Bilgisi ile hareket etmeyen bilgin, elinde meşale tutan bir köre benzer, başkasının yolunu aydınlatır, ama kendisi bir yere varamaz."

Eski Mısır'a baktığınızda da istihbaratın ne kadar önemli olduğunu görebilirsiniz. İkinci Ramses'in Kadeş Savaşı'nda elde ettiği başarının arkasında da istihbaratın çok önemli bir rolü vardır.

Ancak istihbaratı kullanmak bir zekâ gerektirir. İyi veya kötü niyetli olmak ayrı bir konu ancak ister iyi, ister kötü niyetli olun fark

21. N Ersanel; Siber İstihbarat, Ankara 2001, ASAM yayınları, s.2, 9.
22. Sun Tzu; Savaş Sanatı, İstanbul 1996, Anahtar Kitaplar, s.107.

etmez, istihbaratı kullanmak için zeki olmak zorundasınız. Temennimiz bilginin, Dora'nın haykırış seklinde sorduğu "Barış! Ona ne zaman sahip olacağız?[23]

İstihbarat; "her ne kadar yanlış alanlara yönlendirme ihtimali olsa da, her ne kadar yüzlerce masum vatandaşa hak etmediği acılar çektirme riski bulunsa da, kamu güvenliği açısından bakıldığında ve bir bütün içinde değerlendirildiğinde istihbarat kaçınılmaz bir araçtır"[24]

İstihbarat Yaklaşımları

İstihbarat servislerinin tarihi süreç içindeki değişim ve dönüşüm hikâyeleri mevcuttur.

Özellikle profesyonellerin bu noktalara dikkatini çekmek isteriz. Çünkü değişimlerin yaşandığı tarihler, o dönemdeki siyasal olayların hangi ihtiyaçları ortaya çıkarttığını göstermektedir. İhtiyaçlar değişimlere neden olmuştur.

Değişen servis isimleri dönemlerinin yaklaşım tarzlarını yansıtır. Fakat asıl radikal değişimler belirli dönemlerdedir.

Karşı Algılama, Kültür ve İstihbarat

Batı ve doğu toplumlarının istihbarattan algıladıkları benzerdir. İstihbarat örgütleri; kendilerini nasıl algıladıkları, hangi alanlarda eleştirdikleri ve gelecekte kendilerini nerede görmek istedikleri faaliyet biçimlerinden anlaşılır. Karşı tarafı tanımlarken kendimizi tanımlamış oluruz. Eğer karşı tarafın sahip olduğu bir değeri eleştiriyorsak, hoşumuza gitmediğini söylüyorsak, aslında ifade etmesek bile, biz eleştirdiğimiz değerin karşıtına sahibiz demektir. Bu nedenle karşıt tanımlamalar, övülen ve eleştirilen konular iyi analiz edilmelidir.

İstihbarat birimleriyle ilgili basına yansıyan olayların nedenleri farklıdır. Bazı şeyler ulusal kültürle, mesleğin alt kültürüyle bağlantılıdır. Kuşkusuz bunlar tek ve belirleyici sebep değildir. Duygusal ve politik yaklaşımlar içinde boğulmuş bakış açıları yerine, bilimsel metotlar ile konuya yaklaşım daha doğrudur.

23. Bkz. Amin Maalouf; Samarcande, le Livre de Poche, Editions Jean-Claude Lattès, 1988.
24. Winston Churchille; Réflexions et aventures, 1932, traduction DELACHAUX, Neuchatel, 1942.

İstihbarat alanındaki bilimsel yaklaşımlar Türkiye'de son derce sınırlıdır. İstihbarat alanı polisiye alanı ve gazetecilerin sınırlı bilgi alanı değildir.

İstihbarat mı, Yoksa Zekâ mı?

İngiliz gazeteci Charles Wighton istihbaratı "dünyanın en eski ikinci mesleği" olarak değerlendirmektedir. Elbette geçmişten günümüze kadar yöntemler ve araçlar tamamıyla değişmiştir. Ama değişmeyen tek şey istihbaratın son aşamada bir beyin tarafından değerlendirilerek sonuç çıkartılması ve alınacak bir karara temel teşkil etmesidir.

İstihbarat faaliyetleri bazı dönemlerde kendi mitolojilerini ve İdillerini de oluşturmuştur. Bu mitoloji ve mitolojik kahramanlar istihbarat işiyle uğraşan kesimler için hedefler çizdiği gibi, zıt yaklaşımlara sahip olanların meydana getirdiği karşı ekollerin oluşumuna da neden olmuşlardır.

İstihbarat faaliyetleri bazı dönemlerde kendi mitolojilerini ve İdillerini de oluşturmuştur. Bu mitoloji ve mitolojik kahramanlar istihbarat işiyle uğraşan kesimler için hedefler çizdiği gibi, zıt yaklaşımlara sahip olanların meydana getirdiği karşı ekollerin oluşumuna da neden olmuşlardır.

Bu mitolojik kahramanlar genelde yüksek eylem gücünün ürünleridir. Genelde eylem kültürünün baskın olduğu bir istihbarat anlayışı vardır. Bu faaliyet, Fransa da olduğu gibi istihbarat (renseignement) kelimesiyle tanımlanmıştır. İngiltere`de olduğu gibi, Türkiye'de zekâ (intelligence) veya akıl anlamına gelen bir karşılığı yoktur.

Bu faaliyeti zekâ veya istihbarat olarak tanımlamak önemli midir yoksa değil mi, tartışılır. Fakat bir faaliyet kendini nasıl sıfatlandırıyorsa, adlandırıyorsa o oran hareket edebilir. .

Uluslararası ve Ulusal Arena

İç hukukta istihbarat kontrol altına alınabilir. Çıkartacağınız kanunlarla sınırları çizer ve oluşturacağınız denetimlerle kontrolü elinizde tutabilirsiniz. Ancak uluslararası alanda bağlayıcı hukuk kuralları yoktur. Servisler, yakalanmamak kaydıyla amaca ulaşmak için her şeyi meşru görebilirler. Bu geniş manevra alanı, uluslararası arenada servislerin yaratıcılıklarını zenginleştirmektedir.

Gizli servisler her geçen gün bilgiye ulaşmak, bilgiyi korumak, etkilemek, yanıltmak ve maskelemek için yeni metotlar geliştirmektedirler. Bunların kamuoyu tarafından takip edilmesine imkân yoktur. Modası geçmiş yöntem ve teknik uygulamalar, Hollywood filmlerinin konusu olduğunda bile, kamuoyunda fazla abartılı bulunmakta ve inandırıcılıktan uzak olarak yorumlanmaktadırlar. Güncel olarak uygulanan yöntemler, kamuoyunun hayal sınırlarını bile zorlayabilir. Bu nedenle kamuoyu, süjesi olduğu bazı operasyonları anlamaz ve kullanıldığını da fark etmez.

Bu noktada servislerin tecrübeleri, yöntemleri ve donanımları belirleyici olur. Uluslararası alanda oyunun kuralları çok esnektir. En akıllı hareket eden, öndedir. Diğerleri ise, yani daha az akıllı olanlar ise, bir şey yapamaz.

Eleştiri ve İstihbarat

Kendini eleştiren, kendinin eleştirilmesini talep eden bir istihbarat anlayışı demokratik ülkelere özgü bir anlayıştır.

Kendini eleştiren güçlenir, gelişir. Kendinin eleştirilmesine izin veren, kendinden emindir, büyük hataları yoktur. Toplumda güvenilirliğini kaybeden ve bu yüzden siyasiler tarafından da pek dikkate alınmayan istihbarat örgütlerinin bir devrim yaptığını söyleyebiliriz. Kaybettikleri güven duygusunu yenilemenin fırsatını yakalamışlardır.

İngiliz ve Amerikan bilim adamlarının hazırlamış olduğu kitaplar, makaleler, İstihbarat dünyasının dıştan bakış açısını ifade eden ilginç ve isabetli tespitlere sahiptirler.

Sosyolojik analizler üzerine yapılan bu tespitler, sadece istihbarat alanında değil, genel anlamda da o istihbarat örgütünün kültürünün bazı kesitlerini yansıtmaktadır. Aynı zamanda bu makaleleri ters bir mantıkla okuduğumuzda, bu tespitlerin o ülke kültürel özelliklerinden bazılarının yansıması olduğu görülür.

İstihbaratın Politizasyonu

Politize edilen bir istihbarat teşkilatının en önemli karakteristik özelliği, artık karar vericilere doğruları değil, onların duymak istediklerini söylemeye başlamasıdır.

İstihbaratçı politik iktidarın aksini söyleyebilmelidir. Baş başa kaldığında, karşısındaki Devlet Başkanı bile olsa ve söylenecekler hoşuna gitmeyecek de olsa, doğruları söylemekten korkmamalıdır. Eğer korkaklık gösterirse vatana ihanet etmiş olur.[25]

İnsan Gücü ve İstihbarat

İstihbarat servislerine başarısızlık konusunda eleştiri getirildiğinde genelde teknolojik yetersizlik sebep olarak ileri sürülür. Teknik kapasitede iyileştirmeler yaparak istihbarat kültürü ve yapısıyla ilgili ciddi problemlerin çözülebileceğini düşünmek tehlikeli bir yaklaşımdır.

Teknik yaklaşım, bir istihbarat politikasını oluşturamaz. Ancak oluşturulan bir istihbarat politikası, kendisini gerçekleştirmek için gerekli teknik alt yapıyı öngörür ve elde eder. Burada politika oluşturmada öncelik insan gücüne aittir yani insan zekâsına.

"İstihbarat" sadece gizli kaynakların araştırılması ve değerlendirilmesiyle ilgili değildir. Kelimenin modern anlamıyla, istihbarat bilgi toplamanın çok geniş aşamalarının tümü ile bilginin dolaşımını da içermektedir. Gerekli bilgiyi geliştirmek ve karar aşamasına getirmek "zekâ" işidir. Karar vericiler için gerçekten faydalı istihbaratın çoğu, gizli yöntemler gerektirmeden toplanabilen açık istihbarat yığınları içinde bekleyen gizli bilgilerdir.

25.Alexandre de Marenches http://www.ege.eslsca.fr/.

Bu noktada hüner, eldeki bilgi yığınlarından, devletin üst politikaları doğrultusunda anlamlı istihbaratlar çıkartmaktır. Bu ise gerçekten bir "zekâ" gerektirir. İstihbarat aslında bir zekâ oyunudur...

Servis Savaşları

Servis Savaşları, özel servis meslek deontolojisi konusunda da birçok soruna yol açmaktadır. Ülkelerin çoğunda, değişik güvenlik ihtiyaçlarına cevap vermek amacıyla uzman birimlerin sayısında bir artış gözlenmektedir. Bu global anlamdaki etkinliğe zarar veren bir yarışı ve rekabeti ortaya çıkartmaktadır. Fakat paradoksal olarak, aynı zamanda farklı görüş açılarının karşılaştırılmasına, anlaşılmasına ve tek bir bakış açısına sahip totaliter rejimlerde çok gözlenen yanlış değerlendirmelerden kaçınmaya olanak tanıyan bir sigorta görevini de yerine getirmektedir.

Bu savaş bazen "güç unsurunun" arka plandaki Makyavelist düşüncelerinden kaynaklanmaktadır. Yıkıcı sonuçları olan bir durumdur bu. Hükümet güçleri, bunun aksine, genel çıkarlara zarar verdiği zaman bireysel kavgaları cezalandırmak pahasına bile olsa, gerilimi azaltmak için çaba sarf etmelidirler. Ayrıca koşullar gerektirdiğinde bu servislerin kendi aralarında işbirliği sağlayabilmesi için etkin bir koordinasyonu sağlamak da hükümet güçlerine düşmektedir.

Politikacı ile istihbarat örgütleri arasındaki bu ilişkide sağduyulu olması gereken politikacılardır.

Asli görevi dışında kullanılmaya başlanan yani politik çıkarlar için kullanılan istihbarat örgütleri, toplumda güvenilirliklerini kaybetmeye başlarlar. Politikacı bu konuda hassas olmalı ve özellikle bu örgütler içinde politikacılara yaranmak için bilgi taşımaya meraklı ve eğilimli insanlar hemen elimine edilmelidir. Son yıllarda ülkemizde yaşanan bir dizi skandal olay bu tür acı tecrübelere birer örnektir.

Ekonomik İstihbarat

Ekonomik istihbarat özel istihbarat servislerinin gelişimi, dijital medya ağları, karışık iletişim matriksi, politik sorumlular için yeni

tartışma alanlarını ve istihbarat servisleri için ise yeni soruşturma alanlarını ifade etmektedirler. Fakat çok daha endişe verici olan diğer tehditleri yeniden dikkate almak gerekmektedir.

Günümüzde en önemli istihbarat alanı ekonomik istihbaratıdır. Bundan mahrum olan istihbarat örgütleri, modern anlamda istihbarat örgütü olarak kabul edilemez.

İstihbarat'ta Kullanılan Kavramlar

Normal yaşam içindeki bir insan için, istihbari faaliyetler son derece karmaşık ve anlaşılmazdır. İstihbarat teşkilatlarının kendine özgü kuruluşları, çalışma yöntemleri vardır. Amerikalılar her şey için bir kelime, kısaltma ve bir terim üretmekle ünlüdürler. "Case Officer" gibi bazı terimler Türkiye dahi birçok ülkede kullanılır. Bu terimler istihbaratın ortak lisanıdır. İstihbarat ta kullanılan sözcüklerin Türkçe açıklamaları ve Amerikalılarca kullanılan sözcükler okuyucuya bu karışık sistemin nasıl çalıştığı hakkında fikir verebilecek bu kitapta geçen bazı olayların daha iyi değerlendirilmesini sağlayacaktır.

Adatma - Evasive Action - Yakalanmayı, saldırıyı veya özellikle bir takibi atlatmak için uygulanan hareket.

Ajan Şebekesi - Agent Network- Bir baş ajanın yönetiminde gizli maksatlar için çalışan bir grup, şebeke.

Ajanlamak: Bir örgüte, bir kuruluşa, başka gizli servislere yerleştirilen bir kişiden bilgi almak.

Aktif Mukavemet - Active Opposition - Belirli bir operasyon bölgesindeki gizli faaliyeti önlemeye veya istismar etmeye çalışan unsurlardır. Bunların başında ilgili operasyon bölgesindeki güvenlik sistemi gelmekte olup, bu sistem profesyonel güvenlik güçleri ile polis ve diğer bu uygulayıcı kuruluşlar gibi yardımcı güvenlik unsurlarından ve gönüllü veya tesadüfî muhbirlerden oluşmaktadır. Mukavemet sistemi diğer siyasi grupları veya üçüncü bir ülkenin güvenlik servislerini de kapsam içine alabilir.

Amal: Emel'in çoğulu, emeller, ülküler, mefkûreler

Analiz: Tahlil, çözümleme, inceleme-Bir bütünün unsurlarını seçmek için yapılan inceleme.

Angaje -Recruitment - Bir şahsı, bir gizli teşkilat için çalışmaya ikna ve teşvik fili veya ameliyesi.

Angaje etmek: İstihbarat toplamak amaçlı kullanılacak kişiyi eyleme sokmak.

Aracı Adres -Accommodation Address - Normalde, o yerde oturmayan bir gizli faaliyet mensubu için yollanılan posta malzemesinin gönderildiği adres.

Ballı tuzak: Kadın ve seks faktörü ile istihbarat tuzağına düşürmek ve bilgi almak, eylemde kullanmak.

Bir Defalık Şifre Bloku -One - Time Pad - Belirli bir usulle karıştırılmış harflerden meydana gelene bir şifre sistemi olup, bir kere kullanıldıktan sonra terk edilir.

Böcek-Bug - (1) Mikrofon gibi bir dinleme cihazı. (2) Böyle bir cihazı yerleştirmek.

Cansız Posta Kutusu- Detrap: İngilizce "Dead Drop" teriminden Türkçeye adapte edilmiş olup, gizli faaliyetle ajan ile onu sevk ve idare eden arasında kullanılan gizli haberleşme yöntemlerinden biridir. Ajan ve idareci daha önceden kararlaştırılan belli bir ağaç kovuğu, belli bir taşın altı gibi bir yerlere mesaj bırakıp alırlar ve birbirleri ile bir araya gelmeden haberleşirler.

Çıkmaz Yol - Dead-End- Tat hikâyesine dâhil unsurların munzam bir tahkikata imkân vermeyecek şekilde bir tıkanma noktasına getirilmek suretiyle düzenlenmeleri.

Deşifre -Blow Compromise (Burn) - Gizli bir teşkilat veya faaliyetle ilgili personel, tesirler veya sair unsurların genellikle kasıtsız olarak açığa vurulması. Açığa vurmak keyfiyeti dost unsurlar tarafından kasıtsız, hasım tarafından ise kasıtlı olarak yapılır.

Detrap: Ajanlar ile gizli haberleşme, para ve doküman alışverişinde kullanılan yerler.

Dezenformasyon: Uydurma ve yanıltıcı haberler üreterek yaymak.

Dokümantasyon- Authentication Documentation - (1) Ajanın, hayat hikâyesine uygun düşen, onu destekleyen mahiyette şahsi belgeler, hesaplar, teçhizat temin için girişilen teknik destek görevi (2) Okuyucuya, güvenlik çerçevesi içinde kalmak kaydıyla, bir haber raporunun bilinen veya muhtemel olan doğruluğunu kaynağın tarifi gibi alametlere dayalı olarak kanıtlamak, doğruluğuna kara vermek olgusu.

Dubl Maske (İkinci Maske) Double Cover - Second Cover - Belirli bir gizli faaliyet için kullanılan yedek bahane. Genellikle ilk kullanılan bahane veya açıklamanın geçerli olmaması üzerine ufak çaplı bir suç veya yanlış bir uygulamaya karışmış olma keyfiyetinin itiraf edilmesi halidir. Maksat esas gizli faaliyetin ve niyetin saklanmasıdır.

Dublaj yapmak: Her iki tarafa da bilgi taşımak, taraflara ihanet içinde olmak.

Dublaj: Bir ajanın ağırlığı bir tarafta olmak üzere iki istihbarat servisine birden çalışması. Bu tip ajanlara Dubl-Ajan adı verilir.

Duble- Ajan - Double - Agent - İki istihbarat veya güvenlik serisi ile ajan ilişkilerini sürdüren, bir servise diğeri hakkında veya her iki servise de birbirleri hakkında bilgi veren kişi.

EBU - Esas Bilgi Unsurları -EEI - Essential Elements Of Information - Esas itibariyle askeri bir tabir olup, elde edilmesi istenilen ve lüzumlu olan istihbari bilgilerin tespiti anlamında kullanılır.

Eleman: Profesyonel ajanların angaje ettiği ve kullandığı kişiler.

Espiyonaj: Yabancı bir ülkede yürütülen casusluk ve benzeri gizli faaliyetlerin tümüdür.

Fabrikasyon: Uydurma haber üretme, sahte belge düzenleme.

Etki Ajanı: Legal yaşayan gizli servis çalışanıdır. Her işi yasaldır ve toplumun saygı duyduğu ileri gelen bir kimsedir. Kimse onun kimliğinden ve fikirlerinden şüphe duymaz. Ekranlarda, tartışmalarda doğrudan taraf olmaz. Ancak cümlelerinin alt satırlarında bilinçaltlarına mesaj yollar… Fikirleriyle, yazılarıyla, kitaplarıyla dolaylı yoldan insanları etkiler…

Fabrikatör -Fabricator - Siyasi ve şahsi maksatlar için, genellikle

hakiki ajan kaynaklarına sahip olmaksızın uydurma veya şişirme haber üreten şahıs veya grup anlamındadır. (Paper Mill) Kâğıt Fabrikası tabiri de aynı maksatla kullanılmaktadır. Uydurma belge üreten, provokatör.

Fırça Teması - Brush Contact - Gizli bir teşkilatın iki mensubu arasında maddi veya şifahi bir haberin dikkat çekmeden aktarılması için kazara yapıldığı izlenimini verecek şekilde düzenlenen bir anlık temas.

Fiş Kontrolü -Name Check - Bir şahıs hakkında bilgi edinmek amacıyla kayda geçmiş mevcut bilgileri araştırmak. Bu işlem normalde ilgili şahıs hakkında menfi bir kasıt mevcut olup olmadığını tespit etmek amacıyla yapılır ve onun güvenirliğine veya istihbarat sahasında kullanılabilir olup olmadığına karar verme ameliyesindeki ilk adımı teşkil eder (Traces) ibaresi de aynı anlamda kullanılır.

Geri Destek - Backstop - Maskenin tahkikata tabi tutulduğu takdirde, bağımsız bir kaynak veya kaynaklar tarafından teyit edilebilecek şekilde tertiplenmesi.

Gizli Çıkış -Exfiltration - Karşı tarafın veya düşmanın kontrolü altındaki bölgelerde bulunan personelin gizlice oradan tahliye edilmesi.

Gömü- Bury- (1) Bir sorgulama veya sair mülakat sırasında asıl ilgiyi çeken mesele, isim veya konunun etrafını, ona olan ilgiyi perdelemek amacıyla ona benzeyen fakat direkt ilgisi olmayan unsurlarla sarmak (2) yere gömmek.

Hulul - Penetration - Bir hedef kuruluşun sırlarını öğrenmek veya faaliyetlerini etkilemek amacıyla o kuruluşa ajan yerleştirmek, teknik yerleşme yapmak veya o kuruluşun içinden ajan angaje etmek.

Iskartaya çıkartmak: Daha önemli ajanlar için, kaynak veya diğer ajanların bilinçli olarak gözden çıkarılmasıdır.

İlişki Kesme - **Termination -** Bir proje veya bir ajanın kullanımını sona erdirirken uygulanan idari ve güvenlik usulleridir.

İltica, Taraf Değiştirme -Defection - Kişinin bir ülkeye, hükümete, davaya, partiye, inançlara olan bağlılığını bilinçli olarak terk etmesi Genelde o ülkeden kopan ve istihbari, operasyonel ve psikolojik değeri olduğu için hasım ülkenin bağımlılığına giren şahıslar (Defector) için kullanılır.

İstasyon: Başka bir ülkede, faaliyet gösteren istihbarat biriminin ana bürosu.

İstihbarat Muhasebesi - Intelligence Audit - Bir istihbarat servisi tarafından üretilen pozitif istihbarat haber raporları muhtevasının münferiden ve kolektif bir şekilde yapılan değerlendirmesinin tetkiki; doğrulukları zamanında ulaştırılmış olmaları, yeterlilikleri ve müşteri kategorisindeki kuruluşlar için ifade ettikleri değer gibi faktörler göz önünde tutulmak suretiyle bu raporların onları temin için sarf edilen çabaya değer olup olmadıklarının kıymetlendirilmesi.

İz Silme -Disposal - Bir ajanın ilişkisinin kesilmesine müteakip onu kullanan gizli teşkilatın güvenliğini sağlamak amacıyla yapılan işler ve alınan tertipler.

İzolasyon - Insulate - Genel anlamda bir veya diğerinin deşifre olduğu veya sızmaya maruz kaldığının bilinmesi veya bundan şüphe edilmesi hafinde; bir şahıs, teşkilat veya bölgenin diğer gizli unsurlardan tecrit edilmesi.

Kau Bölge - Denied Area:- Giriş - Çıkış ve seyahatler üzerine sıkı kontroller uygulamak suretiyle normal giriş-çıkışların zorlaştırıldığı bir ülke veya bölge.

Kendi Gelen-Walk - In - Başka bir ülkenin temsilcisine, taraf değiştirmek, istihbari alanda hizmet etmek veya sair şekillerde yardımcı olmak amacıyla gönüllü olarak başvuran kişi.

Kestirme- Bir telsiz istasyonunun yerini tespit etmek (kestirmek) için, sinyallerin şiddeti ile yayının yönünü bulan alıcı cihazlar. Kestirme cihazı yüklü araçlar şehrin 3 ayrı noktasında durduğu takdirde, tespit ettikleri yönlerin kesiştiği noktada telsiz yayınının yapıldığı anlaşılmaktadır. Sabit Kestirme istasyonları da olup bir zamanlar Doğu Almanya'dan Türkçe **Case Officer-** Herhangi bir istihbari vakayı araştıran, bu meyanda çeşitli kategorideki elemanları sevk ve idare eden istihbarat görevlisi. Bu görevi masa başında yapıp derecelendirmeye tabi turan kişiye ise Deskofiser "desk officer" denilir.

Kış Uykusu: Normal yaşam koşullarını sürdürme emriyle, başka bir ülkeye gönderilen ve orada kendisine emir verilinceye kadar herhangi bir operasyon içinde olmayan ajandır.

Kisve, örtülü kimlik: İstihbarat örgütüyle ilişkili olduğunu gizleyen kişinin, kimliğinin saklanması (diplomat, iş adamı, gazeteci vb.)

KKPTS-Kaçma, Kurtulma ve Parmak İzi Teşhisi Sistemi -E-EFIS - Evasion And Escape Fingerprint Identification System- Bir şahsa ait parmak izlerinin bulunduğu bölgede tasnif edildikten sonra şifreli olarak bir veri formuna geçirilip daha kesin bir teşhis sağlamak amacıyla ilgili merciye telgraf vb. yollarla gönderilmesi metodu.

Kontr takip- Countersurveillance - - Bir şahsın başka bir şahıs veya grup tarafından takip edilip edilmediğini anlamak için sistematik bir şekilde uygulanan takip ve gözetleme faaliyeti.

Kontrespiyonaj: Espiyonaja karşı koyma faaliyeti. Bir ülkede casusluk ve benzeri gizli faaliyetler yürüten yabancı unsurların bu faaliyetlerini önlemek için yapılan karşı çalışmaların tümü.

Köstebek: Hedef olan ülkenin, haber alma ya da askeri yapısına yerleştirilen ve kilit noktaya gelmesi amaçlanan kaynak. Bir işyerinden, kurumdan, özellikle gizli servisten bilgi sızdıran kimse' Köstebek olarak isimlendirilmiştir.

Liyezon -Liaison - İki veya daha fazla ülkenin servisleri arasında resmi ve kurumsal işbirliğinden, gayri resmi, son derece kural dışı veya şahsi ilişki şekline kadar değişkenlik gösterebilen ilişkiler.

Liyezon Operasyonları -Liasion Operations - Bir yabancı servisin mensupları ile ilişkilere dayalı olarak en basit anlamdaki işbirliğinden başlayıp, ortak operasyonlara kadar yönelebilen her türlü faaliyet.

Manipülasyon: Bir ajanı veya bir gurubu yönlendirme, amaçlarına kullanma.

Maske Hikâyesi- Cover Story - Bir gizli faaliyet elemanının faaliyetini gizlemek için mevcut kimliğine, pozisyonuna ve yaşantısına uygun olarak hazırlanmış hayat hikâyesi.

Motivasyon -Motivation - Motive etmek, yüreklendirmek anlamında kullanılmaktadır.

Muhbir - Informer -Şüpheli telakki ettiği şahıslar veya faaliyetler hakkında polise veya güvenlik servisine bilinçli olarak ve mutaden ve maddi mükâfat karşılığında bilgi veren şahıs.

Mülteci -Refugee - Değişik bir yöntem tarzıyla idare edilen her ülkenin fiili veya sabık vatandaşı olup, o ülkeden kaçmış bulunan ve/

veya oraya geri dönmek isteyen ve aynı zamanda ikamet etmekte olduğu ülkenin ekonomisiyle bütünleşmiş bulunan kimse.

Müşteri- Consumer - Bir istihbarat teşkilatının ürettiği istihbari bilgileri kullanan şahıs veya kuruluşlar, kullanıcı.

Nüfus Ajanı: Yabancı ülkelerin istihbarat teşkilatı lehine, psikolojik destek sağlayan, kendi ülkesini etkileyebilecek durumda olan kişi veya çevreler.

Örtülü (Gizli) Faaliyet Operasyonları -Covert Action Operations - Hakiki organizatörü gizlemek ve gerektiğinde onun ilişkisini ve sorumluluğunu reddetmek imkânı yaratmak amacıyla planlanan ve uygulanan operasyonlardır. Bu operasyonlar, organizatörün istihbarat teşkilatının hedef ülkedeki resmi temsilcilikleri tarafından yapılanlara ilaveten ve onları tamamlamak üzere siyasi, ekonomik ve para-militer sahalarda ve organizatörün milli politikasını o ülkede daha köklü uygulayabilmek amacıyla tatbik edilirler. Bu operasyonlarda organizatörün kimliğini gizlemek için gizli faaliyet teknikleri uygulanmakla birlikte, genelde gözle görülür bir sonuç elde etmek maksadıyla uygulandıklarından, diğer gizli faaliyet operasyonlarından ayrı mütalaa edilirler.

Örtülü (Gizli) Önleme Faaliyeti –Cover Disruptive Action - Yıkıcı faaliyetleri önleme gayretlerine destek olmak amacıyla şahıslara baskı yapmak, provokasyonlara girişip, isyanlara sebep olmak veya önlemek, sokak olaylarını düzenlemek veya onları dağıtmak gibi faaliyetlerde bulunmak.

Paravan: Ajanlara ya da kaynaklara örtülü bir kimlik sağlamak amacıyla haberalma teşkilatı tarafından yaratılan, yasalara uygun görünümdeki canlı, cansız varlık.

Plant: Bir yere yerleştirilen ajan.

Proje -Project - Bir istihbarat örgütüne verilmiş belirli bir görevin başarılabilmesi için hazırlanan operasyon planının onaylanmış şekli.

Refakat Memuru -Conducting Officer - (1) Bir operasyon bölgesinde bir ajan veya ajan grubuna sevk noktasına kadar refakat eden memur (2) istihbari maksatlarla bir ajana veya dost servis temsilcisine bir yerden bir yere veya bir ülkeden diğerine kadar refakat eden bir memur.

Rehber - Handolder - Bir ajana, bir dost servisin temas unsuru veya operasyonla ilgili bir başka şahsa; onların aşina olmadıkları bir bölge veya şart için rehberlik ve refakat eden, genellikle servis mensubu bir şahıs.

Resmi Yazı -Dispatch - Karargâhla kuruluşları veya üniteleri arasında veyahut ta bölge tesislerinin kendi aralarında kurye çantası içinde teati olunan resmi yazılı belgeler.

Riyaset Makamı: Mensupları arasında Milli Emniyet Hizmetleri karargâhına verilen isim.

Sabit Takip ve Gözetleme-Stake – Out: Bir şahıs, yer veya tesisin sabit takip ve gözetlemeye alınması.

Saldırış -Border Crossing - Bir hududu veya bir siyasi sorumluluk sahasını legal veya illegal geçiş şekilde geçmek olayı gizli veya illegal geçiş şeklinde de ifade olunur.

Sızdırma -Elicit - Bir şahısla yapılan konuşma esnasında ona kendisinin istihbari maksatlarla kullanıldığını hissettirmeden ağzından laf almak.

Sızma - Infiltration - (1) Düşman arazisindeki bir hedefe bir ajan veya bir başka şahsın, gizlice yerleştirilmesi. Bu faaliyet, mutat olarak bir hudut veya muhafaza altındaki bir hattın geçilmesini gerektirir, (2) Bir veya daha fazla şahsın, bir grup veya teşkilat içinde onları dinlemek veya faaliyetlerini kontrol etmek amacıyla gizlice sokulması.

Sinyal yakalama ve analiz-Sigint-(İng) Signals Interception and Analysis-Şifre**,** özel makineler ile yazılan ve çözülen gizli mesajlar.

Takma Ad-Alias - Bir şahsın temasta bulunduğu şahıslar veya teşekküllerden hakiki kimliğini saklamak için kullandığı sahte isim. Bu isim genellikle özel ve geçici bir operasyonel maksatla kullanılır.

Tali Kaynak -Informant Sub - Source - (1) İstihbarat bilgisi veren angaje edilmemiş, kontrol dışı bir kaynak (2) Rapor yazmada: Belirli bir bilgi veren ve kendisine ana kaynağın kaynağı şeklinde atıfta bulunan şahıs.

Taraf Değiştirme-Bir ülkeye, hükümdara, partiye, ideolojiye, teşkilata, örgüte, dine olan inanç ve bağlılığın diğer bir ülke, parti, ideoloji, teşkilat, örgüt veya din lehine terk edilmesi, bırakıp kaçılması.

Teknik Dinleme -Audio Surveillance - İstihbari açıdan ilgi çeken şahıs veya şahısların konuşmalarını, her türlü ses alma, kayıt ve yayınlama cihazlarını gizli bir şekilde kullanarak, tespit etmek.

Temizlik - Roll Up (Roll Back) - Mevcudiyeti ve faaliyetleri sızma yoluyla veya belirli bir şekilde deşifre edilerek ortaya çıkarılan bir gizli örgütün bir güvenlik servisi tarafından imhası.

Üçüncü Ülke Ajanı - Third Country Agent - Milliyeti kendisini kullanan ve aleyhinde kullandığı ülkeden ayrı olan bir ajan.

Üçüncü Ülke Operasyonu-Third Country Operation - Bir istihbarat teşkilatının bir yabancı ülkeden diğer bir ülkeye karşı yönettiği bir operasyon.

Yanıltma - Deception - Bir millet, grup veya şahsı, yanlış yola sevk etmek amacıyla düzenlenmiş faaliyet.

Yem - Chicken Feed - Hasım bir servisi, müteakip, yanıltma malzemesine heveslendirmek için özellikle hazırlanmış yemleme malzemesi.

Yemleme Malzemesi - Build up Material - Bir istihbarat servisi tarafından, karşı servise aktarılmak üzere bir dubl-ajana verilen hakiki bilgiler. Bu bilgilerin veriliş maksadı ajanın hasım servis nezdindeki itibarını artırmaktır.

Yerinde Angaje - Recruitment In Place - Bir hedef kuruluş mensubunun o kuruluştaki görevini muhafaza etmekle beraber bir istihbarat servisi ajan veya tali kaynak olarak hizmet etmeğe ikna olunmasını amaçlayan bir faaliyettir.

Yerinde Taraf Değiştirme- Defection In Place - Bir şahsın bağlılığını gizlice terk ederek, kendi hükümetinin hizmetinde kalmakla beraber, hasım devlete çalışması. Yerinde Angaje (Recruitment in Place) terimi de aynı manada kullanılmaktadır.

Zula -Cache - (1) Operasyonları ileride desteklemek maksadıyla ihtiyaç duyulan malzemenin gizlenmesi. (2) Bu şekilde gizlenmiş malzeme genellikle bozulmaktan da korunmuştur.[26]

26.John Baron; KGB, 1974. Nigel West; MI6, 1983, Bob Woodward; VEIL (Peçe), 1987. Peter Wright; SPY CATCHER (Casus Avcısı) 1987. Nigel West; Games of intelligence (İstihbarat -Akıl- Oyunları)- 1989. Victor Ostrovsky / Claire Hoy; By way of deception (Hile Yolu), 1990. İstihbari Terimler (http://www.kibris1974.com/showthread.php?t=12271)

II. DÜNYA İSTİHBARAT ÖRGÜTLERİ

Batılılar; dünyanın ilk profesyonel istihbarat örgütünün İngiltere kraliçesi 1. Elizabeth tarafından 1530'lu yıllarda kurulduğunu iddia eder. Oysa doğuya baktığımızda ilk organize istihbarat örgütünün, Çinliler tarafından Göktürklere karşı 570'li yıllarda kurulduğu görülmektedir. Göktürklerin hızla yükselmesi, bölgede güç olması ve Çin'in batı ile Hindistan gelirlerine el koyması üzerine imparatorluk tarafından bir haber alma örgütü kurulur. Çin'in istihbarattan sorumlu bakanın adı da Çang Sun Çing'tir.

Çoğunluğunu Budist rahiplerin oluşturduğu bu istihbarat örgütünün elemanları; tapınak ve çeşitli devlet kademelerinde eğitildikten sonra Göktürk ülkesine gönderilir. Rahip, seyyah, tüccar ve hekim rolünde Göktürk ülkesine yayılan ajanlar, kısa zamanda bulundukları bölgenin güvenini kazanır. Bulundukları illerde valilerin ve komutanların saraylarına kadar girebilen ajanlar aynı şekilde ülkenin en önemli ve büyük sarayına/kağan sarayına kadar sızar ve yüksek mevkiler elde eder.

Sarayda saygın mevkiler elde eden ajanlar, sonunda Göktürk hakanı Şapolyo ile "en büyük boy"un lideri Apohan'ın arasını bozar ve bir iç savaşın çıkmasına neden olurlar. Çıkan iç savaş sonucu Şapolyo zayıflar ve ülkesini birlik halinde tutamaz hale gelir. "Kök Türk ili ikiye parçalanmış ve kardeş kardeşin kanını içmeye devam ediyordu. İçing'in uğursuz sarı donlu çaşıtları yüzünden.(Çin'in sarı kıyafetli ajanları)" Göktürklerin iç savaşa girmesi ve bölünmesiyle birlikte Çin'in batı ticaret yolları ve Hindistan gelirleri, yeniden sorunsuz akmaya devam eder.

Çin istihbarat servisi bununla da yetinmez, kendi içlerinde; Kuzey Çin'e hükmeden Topa Kuçi hanedanı ile bu hanedana ait kültürü tarihin tozlu sayfalarına kaldırır. Burada da din adamı, barış yanlısı rahip ve hekim maskesi ile yer edinen ajanlar, MS.500'ün ikinci yarısında güçlü topa hanedanlığını ikiye bölmeyi başarır. Topa devleti ikiye bölündükten sonra halkın inançlarını değiştirme konusuna yoğunlaşan ajanların çalışmaları sonucunda, topa kültürü ve medeniyeti bu yüzyılla birlikte biter. Böylece tarih, ajanların ilk kez bir kültür ve medeniyeti yok ettiğine tanıklık eder.[27]

Normal yaşam içindeki bir insan için, istihbari faaliyetler son derece karmaşık ve anlaşılmazdır. İstihbarat teşkilatlarının kendine özgü kuruluşları, çalışma yöntemleri vardır.

Çeşitli ülkelerin istihbarat ve güvenlik teşkilatlarının isimleri, alt kuruluşları kendine özgü simgeler taşır.

ABD: CIA- Central Intelligence Agency - ABD Merkezi Haberalma Teşkilatı, The Company (Şirket) adıyla da tanınır.\ DIA-Defense Intelligence Agency - ABD Savunma İstihbarat Teşkilatı, FBI- Federal Bureau Of Investigation -ABD Federal Soruşturma Bürosu, NIC- National Intelligence Council - ABD Milli Haber alma Konseyi, AFOSI- Air Force Office Of Special Investigations- ABD Hava Kuvvetleri Özel Araştırmalar Ofisi (OSI) olarak da tanınır. NIS- Naval Investigetive Service - ABD Deniz Kuvvetleri Soruşturma (İstihbarat) Servisi, NSA- National Security Agency - ABD Milli Güvenlik Teşkilatı

Almanya: BFV- Bundesamt für Verfassungsschutz- Batı Alman Güvenlik Servisi, BND - Bundesnachrichtendienst-Federal Almanya İstihbarat Servisi, LFV - Landesamtes für Verfassungsschutz/Anayasayı Koruma Eyalet Daireleri

Arap dünyası: MUHABERAT- Mısır, Suriye ve birçok Arap devletinin istihbarat servislerine verilen isim.

Avustralya: ASIO (ASIS)- Australian Security and Intelligence Organization(Service) - Avustralya İstihbarat Teşkilatı (Servisi).

Bulgaristan: DS- Drzaven Sigurnost - Bulgaristan İstihbarat Teşkilatı.

27. Bkz: E. Şimşek; Türkiye'de İstihbaratçılık ve Mit, İstanbul 2004, Kumsaati yy.

Çek Cumhuriyeti: STB- Stani Tajna Bezpecnost- Çekoslovakya İstihbarat Servisi

Çin: GRI- Çin İstihbarat Teşkilatı.

Fransa: DGSE - Direction Generale de Securite Exterieur - Fransız Dış Güvenlik (Entelijans) Servisi, DST- Direction de la Surveillance du Territoire - Fransız Güvenlik ve Kontrespiyonaj Servisi. İngiliz M15 ve Amerikan FBI Teşkilatlarına benzerdir. GCR- Groupement de Controles Radio-Electrique- Fransız İstihbarat Servisinin Kripto Bölümü, SDECE- Service de Documentation Esterieur et ContreEspiyonage-Fransız Dış Dokümantasyon ve Kontrespiyonaj Servisi, BCRA- Bureau Central de Renseignements et d'Action - Fransız Merkezi ve Harekât Bürosu.

İ**ngiltere:** BSC - British Security Coordination - İngiliz Güvenlik Koordinasyonu, CID- Committee of Imperial Defeance - İngiliz Kraliyet Savunma Komitesi, CIFE-Combined Intelligence Far East - İngiliz Uzak Doğu Birleşik Entelijansı CIS- Combined Intelligence Service - İngiliz Birleşik Entelijans Servisi, JIC- Joint Intelligence Committee - İngiliz Birleşik Entelijans Komitesi, MEIC- Middle East Intelligence Center- İngiliz Orta Doğu Entelijans Merkezi, MI5- British Security Service - İngiliz Güvenlik Servisi Mİ-6 Secret Intelligence Service-Gizli İstihbarat Servisi, New Scotland Yard.

İ**ran:** SAVAMA- İran İstihbarat Servisi, VEVAK- İran İstihbarat Servisi.

İ**spanya:** CECID - Spanish Intelligence-İspanya İstihbarat Servisi.

İ**srail:** HA MOSSAD, The Institute for Intelligence and Special Tasks-ha-Mossad le-Modiin ule-Tafkidim Meyuhadim, İstihbarat ve Özel Görevler Enstitüsü, AMAN-Military Intelligence, İsrail Askeri İstihbaratı, Agaf ha-Modi'in-İsrail Askeri İstihbaratı, SHABACK- İsrail İç Güvenlik Teşkilatı. (FBI benzeri),

İ**sveç:** FOE -Forsvarvarsftaben Operativ Enhat - İsveç Güvenlik Teşkilatı, SABO- Underrattelse Och Sakerhetsenhet - İsveç İstihbarat Servisi, SISD - Swedish Intelligence and Security Directorate-İsveç İstihbarat ve Güvenlik Direktörlüğü.

İ**sviçre:** Bundes Polizei - İsviçre Güvenlik Servisi.

İtalya: SISDe - Servizio per le Informazioni e la Sicurezza Democratica-İtalya İstihbarat ve Demokratik Güvenlik Servisi.

Japonya: CRO- Cabinet Research - Japonya İstihbarat Teşkilatı.

Kanada: CSIS ~ Canadian Security Intelligence Service-Kanada Güvenlik İstihbaratı Servisi, RCMP- Royal Canadian Mountain Police - Kanada Kraliyet Dağ Polisi.

Küba: DGI-Direccion General de Inteligencia- Küba İstihbarat Teşkilatı.

Macaristan: AVB - Allami Vedelmi Batosag - Macaristan İstihbarat Servisi.

Norveç: OS- Overvaaksningst jeneste - Norveç İstihbarat Servisi.

Polonya: SB- Sluzba Bezpieczenstwa - Polonya İstihbarat Servisi.

Portekiz: SIS ~ Portuguese Domestic Intelligence-Portekiz İç İstihbarat Servisi

Romanya: DIE-Departmentul de Informatii Externe - Romanya Dış İstihbarat Başkanlığı, SRI- Romanian Intelligence Service- Romanya İstihbarat Servisi

Rusya: FSB-RUS istihbarat Servisi, GRU- Glavnoye Razvedyvatelnoye Upravleniye - Sovyet Askeri İstihbaratı. Sovyet Genel Kurmayına bağlı bir direktörlük, Ministry of Internal Affairs (MVD), Ministerstvo Vnutrennikh Del, Federal'naya Sluzhba Bezopasnosti - Federal Department of Security, Rusya Federasyonu Federal Güvenlik Dairesi SPETSNAZ,

Türkiye: MİT-Milli İstihbarat Teşkilatı, Emniyet Genel Müdürlüğü.

Ürdün: The Jordanian General Intelligence Department, Ürdün Genel İstihbarat Dairesi.

Vietnam: BCA - Bo Cong An-Vietnam İstihbarat Servisi.

Yunanistan: Ethniki Ypiresia Pliroforion (EYP) - Hellenic National Intelligence Service, Yunanistan İstihbarat Servisi.[28]

28. http://www.kibris1974.com/forumdisplay.php?f=275.

Ulusal İstihbarat Teşkilatları

- ABD: CIA
- Afganistan: NDS
- Almanya: BND
- Arjantin: SIDE
- Arnavutluk: SHISH
- Avustralya: ASIS
- Azerbaycan: MTN
- Bahreyn: BNSA
- Bangladeş: NSI
- Beyaz Rusya: KGB
- BAE: BAEI
- Birleşik Krallık: SIS
- Bosna Hersek: OSA
- Brezilya: ABIN
- Bruney: BRD
- Cezayir: DRS
- Cibuti: BSRG
- Çad: ANS
- Çin: MSS
- Danimarka: FE
- Endonezya: BIN
- Ermenistan: HHAA
- Fas: DGED
- Fildişi Sahilleri: NSC
- Filipinler: NICA
- Fransa: DGSE
- Gambiya: NIA
- Güney Afrika: SASS
- Gürcistan: DDS
- Güney Kore: NIS
- Hırvatistan: SOA
- Hindistan: RAW
- Hollanda: AIVD
- Irak: GSD
- İran: VEVAK
- İsrail: Mossad
- İspanya: CNI
- İsviçre: SND
- İtalya: AISE
- Japonya: NPA
- Kamerun: BMM
- Kanada: CSIS
- Karadağ: ANB
- Katar: QSS
- Kazakistan: KNB
- Kırgızistan: SNB
- Kuveyt: KSS
- Küba: DI
- Libya: JM
- Lübnan: GDGS
- Macaristan: IH
- Maldivler: NSS
- Malezya: KRD
- Meksika: CISEN
- Mısır: GIS
- Mozambik: SISE
- Nijerya: NIA
- Özbekistan: MXX
- Pakistan: ISI
- Papua Yeni Gine: NIO
- Polonya: AW
- Portekiz: SIED
- Romanya: SIE
- Rusya: SVR
- Sierra Leone: CISU

- Sırbistan: BIA
- Singapur: SID
- Slovenya: SOVA
- Somali: NSS
- Sri Lanka: SIS
- Sudan: JAWM
- Suriye: GSD
- Suudi Arabistan: GIP
- Şili: ANI
- Tacikistan: MoS
- Tayvan: NSB
- Togo: NIA
- Tunus: TIA
- Türkiye: MİT
- Türkmenistan: KNB
- Uganda: ISO
- Ukrayna: SZRU
- Ürdün: GID
- Yeni Zelanda: EAB
- Yunanistan: EYP

Yerel İstihbarat Teşkilatları

- ABD: FBI
- Almanya: BfV
- Arjantin: SIDE
- Avustralya: ASIO
- Azerbaycan: MTN
- Bangladeş: RAB
- Birleşik Krallık: MI5
- Brezilya: ABIN
- Çin: MSS
- Danimarka: PET
- Ermenistan: HHAA
- Estonya: KaPo
- Filipinler: NBI
- Finlandiya: Supo
- Fransa: DCRI
- Güney Afrika: NIA
- Güney Kore: NIS
- Hindistan: IB
- Hırvatistan: SOA
- Hollanda: NCTb
- İran: VEVAK
- İsrail: Shin Bet
- İsveç: SÄPO
- İsviçre: SAP
- İtalya: AISI
- Japonya: NPA
- Kanada: CSIS
- Macaristan: NBH
- Mısır: SSI
- Nijerya: SSS
- Norveç: PST
- Pakistan: IB
- Polonya: ABW
- Portekiz: SIS
- Romanya: SRI
- Rusya: FSB
- Sırbistan: BIA
- Singapur: ISD
- Sri Lanka: SIS
- Şili: ANI
- Türkiye: KDGM
- Ukrayna: SBU
- Yeni Zelanda: NZSIS
- Yunanistan: EYP

Askeri İstihbarat Teşkilatları

- ABD: DIA
- Almanya: MAD
- Avustralya: DIO
- Bangladeş: DGFI
- Birleşik Krallık: DIS
- Brezilya: DIE
- Hırvatistan: VSOA
- Mısır: DMISR
- Danimarka: FE
- Finlandiya: FMIS
- Filipinler: ISAFP
- Fransa: DRM, DGSE
- Güney Kore: DSC
- Hindistan: DMI
- Hollanda: MIVD
- İsrail: MID
- İsveç: MUST
- İsviçre: MND, LWND
- İtalya: CII
- Kanada: Int Branch
- Meksika: CISEN
- Pakistan: MI
- Polonya: SKW, SWW
- Romanya: DGIA
- Rusya: GRU
- Sırbistan: VOA, VBA
- Singapur: ISB
- Slovenya: OVS
- Sri Lanka: DMI
- Suriye: AFID
- Türkiye: GENKUR İ.D.B.,JİT
- Ukrayna: HUR MO

Sinyalize İstihbarat Teşkilatları

- ABD: NSA
- Almanya: BND
- Avustralya: DSD
- Brezilya: EMD
- Birleşik Krallık: GCHQ
- Çin: SIGINT
- Finlandiya: FIRE
- Fransa: DGSE
- Güney Afrika: NCC
- Hollanda: AIVD
- Hindistan: JCB
- Hırvatistan: OTC
- İsrail: 8200
- İsveç: FRA
- İsviçre: SIS
- Japonya: DIH
- Kanada: CSE
- Pakistan: JSIB
- Rusya: GRU
- Türkiye: SİB
- Ukrayna: Derzhspetszviazok
- Yeni Zelanda: GCSB

1- ABD'nin Güvenlik ve İstihbarat Örgütleri

Amerika'da ulusal güvenlik örgütü, merkezi haber alma örgütü, federal soruşturma dairesi, ulusal keşif ofisi gibi bilinen tam 13 tane istihbarat örgütü var.

NSA- National Security Agency - ABD Milli Güvenlik Teşkilatı

NIC- National Intelligence Council - ABD Milli Haber Alma Konseyi,

CIA- Central Intelligence Agency - ABD Merkezi Haber Alma Teşkilatı, The Company (Şirket) adıyla da tanınır.

DIA-Defense Intelligence Agency - ABD Savunma İstihbarat Teşkilatı,

FBI- Federal Bureau Of Investigation -ABD Federal Soruşturma Bürosu,

AFOSI- Air Force Office Of Special Investigations- ABD Hava Kuvvetleri Özel Araştırmalar Ofisi (OSI) olarak da tanınır.

NIS- Naval Investigetive Service - ABD Deniz Kuvvetleri Soruşturma (İstihbarat) Servisi,

1947'de Kongre, Milli Güvenlik Konseyi ile (National Security Council, NSC) bu konseyin yönetimi altında çalışmak üzere (CIA) kuruldu. CIA, NSC'ye milli güvenliği ilgilendiren konularda bilgi toplayıp vermek, elde edilen bilgileri değerlendirdikten sonra, hükümetle ilgili yerlere ulaştırılmasını sağlama görevi ile yükümlüdür. CIA; NSC'nin vereceği emirler doğrultusunda, güvenlikle ilgili istihbarat işlerini yerine getirir.

CIA (Central Intelligence Agency Amerikan Merkezi Haber Alma Ajansı)[29]

1'inci Dünya Harbi sırasında istihbarat işlerini yürüten OSS Office of Strategic Services (Stratejik Servisler Ofisi)'nin devamı niteliğindedir. CIA, dünyanın en kuvvetli istihbarat teşkilatlarından biridir. 1947'de Milli Güvenlik Kanunu ile kurulmuştur. Langley Virginia'da bulunan karargâhı 1961'de açıldı. Kuruluşundan sonra bazı düzen-

29. www.cıa.gov.

lemelerle örtülü ödenekten sarf yetkisi kazandı. 1975'den beri çeşitli Kongre Komitelerinin denetimindedir. CIA yasasına göre; kurum, organizasyonunu, görevlerini, personellerinin sayısını ve maaşlarını saklı tutmak hakkına sahiptir. 1982'de "Kimlik Koruma Kanunu" ile CIA mensuplarının kimliklerinin açıklanmaması güvence altına alındı.

CIA'in en hassas bölümü"Operasyon Direktörlüğüdür. CIA, kongre ve basına zaman zaman çalışmaları hakkında brifingler verir. Personelini seçerken seri mülakatlar yapar, güvenirlik araştırması, yalan makinesi testinden geçirir. Alexandria, McLean, Virginia Williamsburg yakınındaki Camp Peary'de eğitim yerleri vardır. Dış ülkelerdeki servis personelinin güvenliğinin sağlanmasına özel bir önem verir. Dünyanın her tarafına iyi yetişmiş, kabiliyetli memurlar yerleştirmede ve teknik destek ve araştırmada en kuvvetli servistir. Dünyanın bütün ülkelerinde bir gizli "İltica ve Taraf değiştirme" komitesi bulunur. Bunlar bütün planları ile beklenmeyen olaylar için hazırlıklıdır.

Soğuk Savaş yıllarında ve sonrasında CIA pek çok gizli operasyonda rol alarak siyasi rejimleri zayıflatmaya ve hükümetleri devirmeye çalışmıştır.

Organizasyon yapısı: CIA dört müdürlük halinde çalışmaktadır:

Haber Alma Müdürlüğü: Her türlü haber alma aracı ile bilgi toplama, casusluk faaliyetlerini yürütür. Gizli olarak yapılan istihbaratı değerlendirir. Havadan çekilen (uydu, uçak vs.) resimleri, radyo, telefon, televizyon, telgraf, telsiz gibi ulaştırma araçları ile toplanan bilgileri değerlendirir. Bu değerlendirmeler, raporlar halinde, ilgili makamlara gönderilir. Karşı Haber Alma Daire Başkanlığı ile koordineli olarak çalışır. Harekât Müdürlüğünün ihtiyacı olan kapsamlı bilgileri ve verileri operasyon aşaması da dâhil temin eder.

Harekât Müdürlüğü: Gizli operasyonları yürütür. Aktif olarak rol almaz arka planda planlamaları yapar.

Bilim ve Teknoloji Müdürlüğü: Teşkilat elemanlarını, son teknolojik gelişmelerde eğitmek, kullanmasını öğretmek. Kullanılan araçları geliştirmek, yapılan operasyonlara bilimsel ve teknik destek sağlamak, bu kısmın vazifesidir.

Yönetim Müdürlüğü: Teşkilat personelinin, toplanan bilgilerin, tesislerin güvenliğini sağlar.

CIA'in şimdiye kadar başka devletlerde birçok operasyon yaptığı meydana çıkarıldı. Bütün bu işleri yapabilmek için, CIA'ye geniş bir maddi imkân tahsis edilmektedir. Kadrolarında devamlı memur şeklinde on altı bin kişi (tahmini) çalışmaktadır.

CIA'in faaliyetleri çeşitli dedikodulara sebep olduğundan son yıllarda ABD Kongresinde durumu incelenmiş, Pike Raporu hazırlanmış, kamuoyuna açıklamalar yapılmıştır.

Bazı devlet başkanlarını, devlet ileri gelenlerini suikast düzenleyerek öldürtmek, ülkeler içinde bazı etnik grupları teşvik ve tahrik ederek karışıklıklar çıkarmak, hükümetleri devirmek gibi işleri CIA'in yaptığı ortaya çıkarılmıştır.

CIA, ABD içinde olduğu gibi, bütün dünyada ve özellikle Orta Doğu'da faaliyet gösterir.

CIA, 30 Eylül 2007 tarihinde İran parlamentosunun aldığı bir kararla terörist örgüt ilan edildi.[30]

CIA'in Zihni kontrol etmesi ve Mançurya Kobayları

CIA, insanları birçok yöntemlerle birer kobay haline getirmeye çalışır. Hipnoz, bilinçaltı müdahaleleri, narkotik-hipnoz, elektronik olarak beyinin uyarılması, ultrasonik, mikrodalga ve alçak ses frekanslarıyla davranışların etkilenmesi gibi olayları çoğunlukla istihbarat amaçlı kullanmaktadır. Tarikat ve uyduruk dinler yaratılmak, bedensiz varlıklardan yeniçağ bilgilerinin alınması CIA kanalıyla yürütülmektedir.

Dönemin CIA direktörü Allen Dulles, Princeton Üniversitesi'nde 1953'teki konuşması amacı ortaya koyar. Hedef 'insan zihnindeki savaşı' da kazanmaktır. Bu savaşın ilk cephesi propaganda, depolitizasyon ve sansür ile kitlesel sindirmeyi sağlamaktır. İkinci cephe ise bireyin beyninde kazanılacaktır; hedef beyin yıkama, zihin kontrolü, ideolojiyi değiştirme ve gerektiğinde birçok Mançurya Kobayı (Manchurian Candidate) yaratabilmektir!

30. Central Intelligence Agency (CIA) Sitesi, CIA Dünya Gerçekleri. http://tr.wikipedia.org/wiki/Amerikan_Merkezi_Haber_Alma_Ajans)

Mançurya Kobayı (Manchurian Candidate) kendi iradesi dışında, birtakım beyin yıkama seanslarının, ilaçların veya hipnozun etkisiyle başkalarının istediği bazı eylemleri yapanlara verilen isimdir.

Kelime Mançurya'dan ve Kore savaşından gelmektedir. Kore savaşı sırasında Amerikalı askerlere Çinliler tarafından bir dizi beyin yıkama deneyi ve işkencesi yapıldığı bilinmektedir. Bu terim Frank Sinatra'nın ünlü 'Manchurian Candidate' filmine konu olmuştur. Filmi CIA finanse edip çekmiştir. Hedef tehlikeyi büyük gösterip devletten bu konuda fonlar alabilmektir. Filmde robotlaştırılan bir Amerikan subayının nasıl ulusal güvenliğe zarar verdiği anlatılmaktadır.

Bilimsel yöntemlerle ideal bir Mançurya Kobayı yaratma arayışı, Nazilerden beri süre gelmiştir. Soğuk savaşla birlikte, bu konuda KGB ve ABD'li istihbarat örgütleri içindeki araştırmalar hız kazanmıştır. Klinik Psikoloji, psikaytri, nöroformakoloji, elektrofizyoloji ve parapsikoloji bu hedefe ulaşmak için kullanılmıştır.

CIA tarafından oluşturulan Din'ler

Bazı satanist (şeytana tapan) kültler, Children of Good isimli Hıristiyan mezhebi ve Jim Jones'un kurduğu Halkın Tapınağı'nın da CIA tarafından yaratıldığı ortaya çıkarılmıştır. Halkın Tapınağı'nın 910 müridi 1970'li yıllarda toplu intihar etmişti.

Yeni yaratılan dinlerden birisi de 2. İsa olduğunu iddia eden ve Reverend Moon isimli Koreli kişinin yarattığı Moon dinidir. Moon dini sayesinde dinleri birleştireceğini iddia eden Reverand Moon, CIA hesabına çalışan uluslararası deli-ajandır. Moonistler her yıl dünyanın bir yerinde toplanmakta ve binlerce farklı dine mensup kişiyi bedava ağırlayıp bir dizi konferans vermektedirler. Amaç dinleri sözüm ona birleştirmektir. Bu dinde, örneğin evlenmek Reverand Moon'un izni olmadan yapılamaz ve kimin kimle evleneceğine Moon karar verir, diyelim ki devletin güvenliği ile ilgili bir işte çalışıyorsunuz ve Moonie'siniz! Canınız evlenmek istedi, Reverand Moon babaya danıştınız, o da size Hawaili bir güzel Moonie seçti! Sadece onunla evlenmek zorundasınız, ama evlendikten sonra, önce bir veya iki yıl ayrı kalmak

zorundasınız. Bu iki yıl boyunca Hawaili güzelin nerede eğitim göreceğinden tabi ki haberiniz olmayacak! Tabii bu saçmalıkları kılıfa uyduracak açıklamaları da ilahi bir biçimde Moon'un dini kitaplarında bulacaksınız. İşte size bir mezhep dolusu Mançurya Kobayı. Binlerce adamın evleneceği kadının seçimini, kendini 2. İsa sanan bir deliye bırakmasından daha iyi Mançurya Kobaylığı olabilir mi?

1978 yılında Arizonalı gazeteci Walter Boward Operation Mind Control (Zihin Kontrol Harekâtı) adında yayınladığı kitabında şunları anlatır: "CIA tarafından uyuşturucu ilaçlarla yapılan deneyler ABD hükümetinin uyguladığı çok gizli zihin kontrol projesinin yalnızca bir kısmıdır. Bu deneyler binlerce kişi üzerinde 35 yıl devam etmiştir. Bu araştırmalar; hipnoz tekniği, narkotik-hipnoz, elektronik olarak beyinin uyarılması, ultrasonik, mikrodalgalar, alçak ses frekanslarıyla davranışların etkilenmesi ve davranış değişiklikleri terapisidir.

CIA psikolojik silah stoklarını, psişik silahların değişik tiplerini geliştirmeyi başararak artırmıştır. Şimdi bu kabiliyetleriyle yeni tip bir harbe girişmesi mümkündür. Bu harbin görünmez savaş alanı, insan zihinleridir."[31]

CIA taşeron casus kiralıyor

Irak işgaliyle uluslararası terörizmin artması, Amerika'nın iç ve dış güvenliğini korumakla görevli casus örgütlerinin bilinmeyen yönlerini ortaya çıkarır. CIA, Defense Intelligence Agency (DIA), National Reconnaissance Office (NRO) gibi faaliyetleri süper gizli casus örgütlerinin bütçeleri 50 milyar doları aşan başlı başına sektör haline gelmiştir.

ABD Temsilciler Meclisi Haber Alma Komitesi'nin araştırmalar sonucu hazırladığı bir raporda; CIA, DIA ve NRO'nun 'casusluk işlevler'nin 'taşeron'lara havale ettikleri yer alır. Bulgulara göre: ABD haber alma bütçesinin yüzde 70'i devlet dışından 'taşeronluk' ihalesini kazanan özel şirketlere ödeniyor. Faaliyetleri en gizli NRO'nun

31. Bkz: Ü. Sayın: Derin Devletler, Gizli Projeler ve Kirli Gerçekler (Zihin Kontrolünden Gizli Bilime, Psikolojik Savaştan Biyolojik Savaşa), İstanbul 2006, Neden kitap yy.

askeri casus uydu uçaklarının tespit ettiği bilgi ve görüntüler gene bu şirket elemanları tarafından analize edilerek değerlendiriliyor. Bu alanda çalışanların yüzde 95'i 'taşeron'lar. Devletin casusluk işlevleri için sivil şirketleri 'taşeron' olarak kullanmasıyla para tasarrufu yaptığı ifade edilmesine rağmen 'taşeron'lar resmi casusluk örgütleri ajanlarından iki misli fazla kazanıyorlar.

CIA direktörü Michael Hayden genelge yayınlayarak 'taşeron'ların CIA'yi 'çiftliğe' çevirmesinden şikâyetle, bazı casusluk ve güvenlik sektöründe özel şirket yöneticilerinin öğle yemeğinde CIA lokantalarına gelip yetenekli ajanları parlak iş teklifiyle ayarttıklarını söyleyerek CIA personeli dışındakilerin lokantaya alınmasını men eder.

Taşeron firmalarından 'CACİ International'ın elemanlarının Abu Garib cezaevinde işkence yaptığı Irak'lı tutuklarının serbest bırakılmasından sonra dava açmaları, ABD yönetiminde sıkıntılara sebep olur. Global terörizm, kitle imha silahları, strateji, doktrin ve El Kaide dahi 29 alanda casusluk yapıp hükümet organlarını bilgilendiren 'taşeronlar'ın milli güvenlik açısında sorun yaratması, Casusluğun da ihale açarak 'taşeron'lara havale edilmesi, CİA ve diğer casus örgütlerinin küresel olaylardaki yerini ve rolünü de ortaya koyar.

FBI: ABD iç güvenlik örgütüdür. (Fidelity Bravery Integrty) Federal Bureau of Investigation Department of Justice.

Hollywood dizilerinden etkilenen suçluların zaman zaman kanunları yanıltıcı davranışları benimsediğini kabul etmekle birlikte, suçlular daima arkada iz bırakır. Filmlerin daha kurnaz ve akıllı yaptığına inanmak güçtür.

FBI ajanı adayları, ABD'nin Virginia eyaletindeki Quantico'daki ABD Deniz Piyadeleri Üssünün içinde ve bu sayede korunaklı bir konumda bulunan FBI Akademisinde, 21 haftalık bir eğitimden geçiyor. FBI'ın filmlerde görmeye alışkın olunan testler de bu akademideki FBI Laboratuarında yapılıyor.

Bir kara ayı, tilkiler ve geyiklerin de bulunduğu geniş ormandaki FBI'ın eğitim amaçlı akademisinin içinde, eczanesi, oteli,

alışveriş merkeziyle bir kasaba kurulmuş. Hiç müşterisi olmayan bu dükkânlarda ve otelde, silahlı baskın durumunda neler yapılması gerektiğinden, kan lekesi tespitine, saç kılı ve kumaş parçası toplamaya kadar farklı eğitim veriliyor.

Ajan adayları, bellerinde plastik mavi bir silahla dolaşırken, her an bir eğitmen tarafından pusuya düşürülme tehlikesiyle de karşı karşıya oldukları için sürekli tetikte olmak zorunda.

21 haftalık eğitimi başarıyla tamamlayan adayları ise ülkenin en saygın kuruluşlarından biri olarak bilinen FBI'da, ilk aşamada yılda 60 bin dolar maaş alacakları bir iş bekliyor.

Kişileri FBI ajanı olmaya iten neden ise açıktır. Bir amaca hizmet etme duygusu, vatanseverlik, önemli bir şey yapıyor olma duygusudur.

FBI ajan adayında aranan özellikler ise, yetenek, anayasa ve kanunlara saygı, fiziksel yeterlilik... Asker, bilim adamı, mühendis, hukukçu ve öğretmen olanlar daha çok tercih ediliyor. FBI akademisinde eğitim görenlerin yaş ortalamaları ise 30.

"Kuzuların Sessizliği" filminin çekimleri sırasında aktris Jodie Foster'ın veya FBI'ın olağanüstü olayları inceleyen gizli biriminde bir ajan rolünü oynayan ve "X-Files" filminde "Ajan Mulder" olarak bilinen David Duchovny'nin dolaştığı koridorlar da, akademide eğitim görenlerin ilgisini topluyor.

FBI Laboratuarı, parmak izinden el yazısı tahliline, balistik testinden, kan lekesi ve saç teli incelenmesine, DNA testine, şüphelilerin robot resimlerinin çizilmesinden patlayıcı silahlar ve kod analizine kadar birçok alanda faaliyet gösteriyor.

"Kanıt kontrol birimi" adı verilen birimde 550 çalışan bulunuyor. Bunların büyük kısmını bilim adamları, sanatçılar, mühendis, teknisyen ve idareciler oluşturuyor. Bu bölümde çalışabilmek için biyoloji veya kimya konusunda uzman olmak tercih sebebi, ancak üniversite mezunu olmak yeterlidir.

Laboratuar, akademide fotoğraf makinesi kullanılmasına izin verilmeyen tek yer. Bunun nedenlerini de "ayakkabı bombacısı" olarak

bilinen Richard Reed'in İngiliz havayolu şirketinin uçağında patlatmaya kalkıştığı ayakkabısının büyütülerek aslına uygun yapılmış modelini veya Atlanta Olimpiyatlarında kullanılan saatli bombanın modelini ve 6 bin silahın bulunduğu silah koleksiyonunu incelerken anlamak mümkün.

Çeşitli terörist saldırılarda kullanılan bombaların modellerine bakarken, çok basit bir düzeneğin yeterli olduğunu görmek şaşırtıcı. ABD'nin kuruluş yıllarından beri ülkede ateş edilen hemen her silahın bir modelinin yer aldığı geniş silah koleksiyonundaki bütün silahlar çalışır durumda. Benzer modellerle suç işlendiğinde bu silahlarla ateş ederek testler yapılıyor.

Smrz, televizyonda CSI gibi FBI'ı konu alan dizileri pek seyretmediğini, bu dizilerdeki test ve prosedürlerin aslını çok yansıtmadığını söylüyor.

"Suçlular, bu filmler ve diziler sayesinde daha akıllı olmuyor mu? FBI bu diziler yüzünden sıkıntı çekiyor mu" sorusuna ise Smrz, suçluların daima arkalarında bir iz bıraktığı yanıtını veriyor.

Smrz'e göre bu filmler insanları daha akıllı yapmıyor. Ama Smrz, yine de "akıllı" bir suçlu örneği vermekten kendini alamıyor: Yosemite Milli Parkında 3 dağcıyı öldürmeyi planlayan katil, cinayetlerden önce vücudundaki bütün kılları tıraş etmiş. Smrz, bir insanın günde ortalama 75 ile 100 arasında kıl döktüğüne işaret ediyor. FBI, bu dökülen kılları, ucuna özel filtre takılı basit bir elektrik süpürgesiyle topluyor.

FBI Laboratuarında ikinci durak, "kanıt yanıt ekibi"dir.

Lintner, FBI'ın "insan kokusu tespit eden köpekler" programına çok para döktüğünü anlatıyor. Küçük bir elektrik süpürgesiyle toplanan insan kokusu, cam bir kavanozda yıllarca saklanabiliyor. Diğer kokular arasından belli bir insan kokusunu tespit eden köpek, FBI ajanlarını kokunun kaynağına götürüyor.

Lintner, "Köpeklerin bunu nasıl yaptığını bilmiyoruz, ama çok etkili bir yöntem. Bu yüzden de çok para ayırıyoruz bu konuya" diyor. Lintner'in biriminde çalışanlar, televizyon dizilerinde gösterildiği gibi kan lekesinin, FBI tarafından kullanılan özel ışıklı bir alet tutulduğu zaman parlamadığını anlatıyor.

Burada yapılan küçük bir uygulamayla, çıplak gözle üzerinde hiçbir iz görülemeyen kumaş parçalarında, özel ışık tutulduğu zaman pırıl pırıl parlayanın irin lekesi olduğu görülüyor. Kan lekesi ise siyah görünüyor.

FBI Laboratuarında, hapishanedekilerin içeride ve dışarıda iletişim için kullandığı şifreleri çözmek üzere özel bir görev gücü de bulunuyor. Bu alanda daha çok matematikçiler çalışıyor ve İngilizcede daha sıklıkla kullanılan "r, s, t, n, l" harflerinin çeşitli kombinasyonları üzerinde formüller geliştirerek şifreli mektupları çözüyor.

Empati Kilit

Davranış analisti bölüm şefi David T. Resch, "Bize bir bilgi geldiğinde, iki saat içinde bu ülkenin herhangi bir yerinde ilgili kişinin kapısını çalabiliriz" diyor ve davranış modellerini şöyle anlatıyor: "Farkında olsanız da, olmasanız da, muhtemelen her sabah dişinizi aynı biçimde fırçalıyorsunuz. Belli bir yol izliyorsunuz. Suçlular da böyle. Bir eve arka kapıdan, camı kırarak girip suç işleyen adam, yakalanmadan amacına ulaştıysa bunu başarılı bir yöntem olarak bilincine not eder. Tekrar aynı suçu işleyecekse, benzer yöntemleri kullanır. Bu da FBI'ın suçluları yakalamasına yardım ediyor."

Resch, suçlarla ilgili bir veri tabanı oluşturduklarını ve suçlu eyalet değiştirse bile, aynı davranış modelini takip ederek suç işlediğinde bu kişiyi, veri tabanında basit bir arama vererek tespit edebildiklerini anlatıyor.

David T. Resch, "Empati gösterirseniz, en ağır suçlar bile itiraf edilebiliyor" diyor ve suçluları yakalama yöntemine şu örneği veriyor: "Diyelim ki işten eve geldim ve kırık bir lambanın başında oğlumu gördüm. Asla kızgın bir ifadeyle 'Bu lambayı sen mi kırdın' demem. Çünkü cevap otomatik olarak, 'Hayır, ben kırmadım' olur. Aynı şekilde karısını öldürdüğü aşikâr olan bir adama, 'Karını sen mi öldürdün' diye sormam. 'Böyle şeyler oluyor. Bazen insan sinirleniyor. Evlilikler insanı zorlayabiliyor. Aslında öldürmek istememiştin, ama kazayla oldu değil mi' gibi ifadeler kullanırsanız itiraf da geliyor..."

David Resch, bir düzeltme yapmaktan kendini alamıyor: Televizyonlarda sıkça duyulan şekliyle, yerel polis görevlilerinin, ellerinde

kimliklerle "FBI! Bu davayı artık biz devralıyoruz" diyen FBI ajanlarına yönelik, "Bıktık bu federallerden" yaklaşımının da gerçekleri yansıtmaktan uzak olduğunu anlatıyor. Resch, "Biz her yere davet üzerine gidiyoruz. Genellikle yerel polis, 'Burada işlenen suç, bizim bildiğimiz türde bir suça benzemiyor. Yardım eder misiniz' diyerek bizi çağırıyor" diyor.[32]

2- RUSYA İstihbarat Örgütleri

Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra istihbarat örgütlenmesi de yeniden yapılır. Rusya Federasyonu'nun İstihbarat örgütleri birçok örgütten meydana gelir.

1985 yılında Gorbaçov iktidarından sonra başlayan Glasnost ve Perestroyka ile başlayıp 6 yıl süren reformların ardından 1991 yılının sonunda Sovyetler Birliği resmen dağıldı.

1991 Ağustosundaki ihtilal girişiminde zamanın KGB Başkanı General Vladimir Kryuçkov 'un rolü olduğu ispatlanıp General Vadim Bakatim'e verilen emirle KGB 6 Kasım 1991'de resmen kaldırılmıştır. Rusya'da KGB'nin görevini FSB (Federal Güvenlik Teşkilatı) üstlenmiştir. Beyaz Rusya 'daki gizli servisin adı halen KGB'dir.

F S B- Federal Security Service.

S V R- Foreign Intelligence Service.

Security and Defense Councils-Güvenlik ve Savunma Konseyleri

KGB-Committee for State Security

PSB- Presidential Security Service.

FSK- Federal Counterintelligence Service.

CSR-Central Intelligence Service.

GUO Main Administration for The Protection of The Russian Federation.

FPS Federal Border Service.

MBR Security Ministry of Russia.

GRU Glavnoye Razvedyvatelnoye Upravlenie Main Intelligence Administration.

32. http://www.ntvmsnbc.com/news/412512.asp

KGB

Sovyetler Birliği kurulduğu gün, dünya tarihi yeni bir sayfa açtı. Bu tarih yazılırken belki de en önemli payeyi KGB üstlendi. Bolşevik ihtilalinden bu yana Sovyetler Birliği tüm politikalarında sadece taktik değişiklikler yapmıştır. Fakat Sovyetler Birliği her zaman tek örgüt tarafından yönetilmiştir. Bu örgütün adı KGB'dir.

KGB (Devlet Güvenlik Komitesi-Komitet Gosudarstvennoi Bezopasnosti.) eski Sovyetler Birliği'nin casusluk teşkilatı. 1954 yılında İç İstihbaratın NKWD birimi ve İçişleri Bakanlığının MWD biriminin birleşmesiyle meydana geldi. Merkezi Moskova'daki Lubyanka Meydanı'nda bulunuyordu. Asıl görevi casusluk ve bilgi toplamaktır. Hem yurt içinde hem de yurt dışında çalışır. 1984 yılında KGB- 700.000 kişilik bir insan gücüne sahipti. Yurt içinde yalnız Sovyetler Birliğindeki yabancıları gözetlemekle kalmayıp, kendi vatandaşlarının da korkulu rüyasını teşkil etti.[33]

KGB'nin amblemi kalkan üzerinde baş aşağı duran kılıçtır. Bunların tam ortasına birde kızıl yıldız eklenmiştir. Amblemdeki kızıl yıldız devrimi, kalkan rejimin bekçiliğini, kılıçsa rejimin tüm dünyaya yayılma arzusunu ifade eder.

Komünist ihtilalinden bu yana "Cheka" GPU, OGPU, NKVD, NKGB ve MGB gibi isimler almış olup, 1954'ten beri KGB olarak isimlendirilir. Stalin zamanında yapılan açık mahkemeler, işkencelerle alınan ifadeler ve ikrarlar, keyfi tevkifler ve gece yarısı ev basmalar, KGB'nin Sovyet vatandaşı üzerindeki korkunç etkisini yıllarca sürdürmesini sağlamıştır. Vaktiyle kendisini yöneten Yuri Vladimirovich Andropov'un Sovyetler Birliğinin başına geçmesi, bu teşkilatın gücünün ne denli fazla olduğunu göstermiştir.

Bir zamanların efsane örgütü, dünyanın her yerinde tüm gizli servisleri peşinden koşturdu.

KGB; Devlet Emniyet Aracı "Halk Komiserleri Konseyinin" 20 Aralık 1919 tarihinde aldığı kararla kurulmuştur. O dönem adı ÇEKA'dır. İlk yöneticisi Polonya asıllı Feliks Edmundoviç Dzerjinski'dir. Yine

33. http://ansiklopedi.turkcebilgi.com/KGB.

örgütün ilk karargâhı Rusya Sigorta Şirketinin el konulan Petrograd binasından Moskova'ya bu dönemde taşınmış ve yıkılana kadar burada faaliyet yürütmüştür. Batılı kaynaklar ÇEKA'nın kuruluş dönemine ait nitelikli bilgilere günümüze kadar sahip olamamıştır. O nedenle ÇEKA'nın o dönemdeki kudreti hakkındaki bilgiler sınırlıdır. ÇEKA'nın Sovyet Halkına uyguladığı baskı kısa sürede kötü bir üne neden olunca örgüt 1922 yılında yeniden organize edilmiştir.

ÇEKA lağvedilir ve yerine Devlet Politik Direktörlüğü GRU kurulur. Ancak GRU kurulurken çalışanlarını eski ÇEKA üyelerinden oluşturulur.

ÇEKA, GRU, OGPU, NKGB, NKVD, GUGB, MGB, KI ve KGB derken Sovyet haber alması filizlenir. Hepsi Polit Büronun emrinde dallanan bu örgütler iç içe geçer.

1920'ler ve 1930'ların başında birçok Batılı devlet Sovyetlerle diplomatik ilişki kurmadılar böylelikle Sovyet elçiliklerine casusların sızmasına fırsat vermediler. Bu yüzden Sovyet haber alması işlerin çoğunu kanunsuz yollarla halletmeye başlar. Bu gelişme örgütün tam anlamıyla Gizli Servis olmasını sağlar ve müthiş tecrübeler kazandırır.

KGB su gibidir, bulunduğu zemine uygun hareket eder. O nedenle yıllar boyu ona karşı mücadele veren karşı gizli servisler KGB'nin tam anlamıyla fotoğrafını çekememiştir. Yüzyıla yakın süren KGB avı sonunda yakalanmayı başaran KGB casuslarından elde edilen veriler bir araya getirilerek gerçeğe yakın bir tablo oluşturulmuştur. Bu sır perdesi Sovyetler Birliği tamamen ortadan kalkana kadarda sürmüştür denebilir. KGB tüm dünyaya yayılmış örgüt elemanlarıyla günümüzün adeta GSM sistem ağlarını anımsatır. Elbette ki dünyada mükemmel şey yoktur ve bu devasa örgütünde zafiyetleri bulunmaktadır.

KGB karargâhı; Kremlin binaları arasında bulunmaktadır ve iki uzun bloktan oluşmaktadır. Kapılarında bu binaların ne olduğunu belirtir tabelası yoktur.

Yanındaki hapishanede Sovyet tarihinin önemli şahsiyetleri alınarak idam edilmiştir. Latin Amerika'da gerilla olarak görev yapanlar,

Suriye'de Filistinlileri eğitenler, ABD topraklarında Amerikalı gibi rol yapanlar, Beyaz Rusya'da dini baskılayanlar, Orta Asya'da muhalifleri ezenler, dünyanın her tarafına yayılmış yaklaşık 90.000 kişilik ajan kadrosu için Dzerşinsky merkez bina olarak kabul edilir ve buradan yönetilir. Bu rakam batılı gizli servislerin elde ettikleri verileri paylaşarak ortaya koyduğu tablodur ve bu kadroya büro işçisi, bina muhafızı vb gibi görevler ihtiva eden binlerce destek memurları dâhil değildir.

KGB bu devasa kadrosuyla insanlık tarihinin en büyük gücüdür. Cengiz Han'dan günümüze, bu denli personel istihdam eden bir örgüt daha dünyaya gelmemiştir. CİA tüm faaliyetlerini tahminen 18.000-20.000 kişiyle yürütmektedir.

KGB'nin ana karargâhı Dzerşinsky binası olmasına rağmen, operasyon büroları Moskova'nın çeşitli semtlerine dağılmış binalarda yürütülmektedir. 1972 yılından sonra Dış Operasyondan sorumlu büroların çoğu çevre yolu üzerinde yeni bir binaya taşınmıştır.

Sovyetler Birliğinin içerde bir polis devleti olmasını KGB sağlamıştır. KGB, Rusya içinde ve Türkî cumhuriyetlerde ileri teknik ve usuller kullanarak casusluk ve haber toplama işlerini yürütmektedir. Sovyetler Birliği döneminde KGB'ye tesir eden tek merci partinin merkez komitesiydi. Askeri teşkilat ile KGB arasında daima kimin kime karşı sorumlu olduğu konusunda bir çekişme mevcuttu. Sovyetlerin son yıllarında yapılan propaganda çalışmalarıyla KGB sadece vatandaşa emniyet veren bir kuruluş olarak tanıtılmak istenmiş, bunun için devlet eliyle romanlar yazdırılıp, TV yayınları ve dizileri hazırlanmıştır.

KGB'nin kırlangıçları

KGB avlama operasyonlarında güzel kızlar kullanır. Bu kızlara verilen kod adı Kırlangıçtır. KGB kırlangıçları iki gözlü odalarda yaşarlar. Bu odaların bulunduğu apartmanların kod adı "kırlangıç yuvası" dır. Bu odalardan biri kızların yaşam alanıyken, diğer odada KGB teknisyenleri ses ve video kayıt cihazlarıyla görev yapar. Operasyon başladı mı, hedef kişi kedinin ciğere baktığı gibi bu kızlara salyalan-

maya başlar. Ruslarda bir atasözü vardır, "Tanrı Rus kadınını erkekleri eğlendirsin diye yarattı." KGB'nin SSCB'deki film stüdyoları ile sıkı bağlantıları vardır. Buraya gelen konservatuar mezunu 20-25 yaş arasındaki kızlar, KGB'ye yönlendirilir. KGB bu kızları operasyonlar için eğiterek geçici ajan yapar. Bu kızlar asıl kadroda yer almazlar. Bu görev karşılığında KGB onlara bir filmde yardımcı rol, biraz para veya güzel elbiseler vaat eder. Kırlangıçlarda rollerini en iyi şekilde oynarlar.

Yine KGB'nin özel fahişeleri vardır. Sayıları nispeten azdır ve özel sex eğitimine tabi tutulmuşlardır. Bu kızlar SSCB topraklarının dışında, Bulgaristan'ın Varna şehrinde bungalovlardan oluşan özel bir kampta da eğitilirler. Derslerinin ana teması baştan çıkarma ve cinsel deneyimlerdir. Bir erkeğin nasıl tavlanacağı ve memnun edileceğini onlardan daha iyi bilenin olmadığı söylenir…

Yine KGB, üniversitelerin en zeki talebelerini seçerek, bunları ajan yapmakta ve ortalamanın üstünde bir ücret ödemektedir. Rus vatandaşı KGB'nin varlığını bütün çalışma yerlerinde hisseder. Bu kuruluşun işçi olan görevlileri, çalışma yerlerinde Sovyet sisteminin tenkit edilmesi veya böyle bir eğilime girilmesini önlerler ve rapor ederlerdi. Ayrıca bu görevlerini tertiplenen sosyal toplantılarda da sürdürürler, küçük birtakım hadiselerle şahısların mesleki ilerlemelerine tesirli olurlar, zamansız ve yabancı görünüşlü kimseleri ziyaretçi kabul edenler hakkında hemen araştırma yapılırdı.

KGB'nin diğer bir görevi de dindar ve milliyetçi kimselere yaptığı baskıdır. Sovyetlerde pek çok millet bulunduğu için milliyetçilik tehlikeli görülmüştür. Bunlar KGB tarafından sudan sebeplerle tevkif edilir ve çalışma kamplarına gönderilirdi.

Sovyetlerin elçiliklerindeki diplomatik personelin yaklaşık üçte biri KGB için çalışırdı. Diplomatik casusların dışında ayrıca yurt dışı Sovyet Hava Yollarında, turizm teşkilatı ve basın mensupları arasında da KGB ajanları mevcuttur. KGB'nin batı ülkelerinin gizli teşkilatlarına göre avantajı, bu ülkelerde basın ve şahıs hürriyetinin bulunmasıdır. KGB, geçmişte diğer doğu bloku ülkelerinin benzer teşkilatlarıyla ortak da çalışmıştır. Bunlar içinde en yakın bağı Bulgaristan'ın ilgili teşkilatı ile kurmuş, bazı işlerini onlara gördürmüştür.

KGB'nin geçmişte önemle üzerinde durduğu konu, teknoloji casusluğudur. Sovyetler ve komünist blokunun teknoloji bakımından batıdan geri olması, bunun en önemli sebebidir. İleri teknik cihazları direkt veya çeşitli firmalar kurarak bunlar yoluyla elde etmeye çalışmıştır. Mesela; ileri bir Amerikan bilgisayarı, önce İsviçre'ye sonra Avusturya'ya daha sonra Doğu Avrupa devletleri yoluyla Sovyetlere iletilebilmekteydi.

KGB'nin dış ülkelerde; komünizm propagandası yapmak, komünist legal ve illegal teşkilatlar kurmak, bunların üyelerini ve faaliyetlerini arttırmak ve önceden belirlenmiş hedefleri organize etmek; din, milliyet, ahlak düşmanlığını yaygınlaştırmak ve bunları yıkmak, gördüğü vazifelerin başlıcalarıdır. Dünyada çeşitli sosyal hadiselerin, karışıklıkların, rejim mücadelelerinin ortaya çıkmasında KGB'nin rolü açıktır.

KGB'nin görevlerinden biri de Baltık ülkeleri ve Azerbaycan'da olduğu gibi kızıl ordu ve yandaşlarıyla birlikte bağımsızlık hareketlerini önlemektir. Son örneği Haziran 1993'te Azerbaycan'da Elçibey'e karşı yapılan darbedir.

KGB'nin beyin okuma timleri

Eski bir KGB generalinin itiraflarında "Dünya liderlerinin zihnini okuyabiliyorduk" açıklaması vardır. Psikolojik harbin çalışmalarından olan Beyin okumanın işte gerçek ispatı.[34]

Sovyetler döneminin en korkulan istihbarat birimi KGB'nin bu ünü hak ettiği bir kez daha ortaya çıktı. Vladimir Putin'in de eski bir üyesi olduğu KGB'nin, dünya liderlerinin bilinçaltını okuyarak akıllarından ne geçirdiklerini dahi öğrenebildiği iddia edildi.

Eski KGB generali Boris Ratkinov, Rus Rossikaya gazetesine yaptığı açıklamada dünya liderlerinin bilinçaltını okuduklarını itiraf etti.

"Kendi Başkanımızın bilinçaltını da diğer devletlerin ajanlarının saldırısından koruyorduk" dedi. Liderlerin bilinçaltını istedikleri gibi yönlendirdikleri iddialarına karşılık da "Biz sadece korumakla görevliydik. Yönlendirmemiz yasaktı" dedi.

34. Netpano.com.

Soğuk Savaş öncesi ve sonrasında bilinçaltını okuyabilen 50'ye yakın özel birimler oluşturduklarını söyledi. Eski ajan aynı zamanda bu konuda daha da ilerleme sağlandığını ve pek çok gizli servis tarafından halen kullanıldığını iddia etti. Kendisinin de 1991'den itibaren 6 yıl boyunca Başkan'ın bilinçaltını koruyan bir ekipte görev yaptığını söyledi.

Yeltsin'in bilinçaltına hükmeden ajanlar, Japonya gezisini iptal ettirerek muhtemel bir savaşı engelledi. Katıldığı operasyonlara da değinen eski KGB ajanı "Avrupalı ve ABD'li üst düzey bürokratların bilinçaltını okuyorduk. Ancak bu son derece tehlikeli de olabilirdi. Komutu gönderen kişi aniden ölümcül bir hastalığa yakalanabilir diye açıklama yapmıştı.

FSB: Rusya Federal İç Güvenlik Teşkilatı

FSB kurumunun küçük amblemi, Rusya Federasyonu Federal Güvenlik Teşkilatı (FSB) (Federalnaya Sluzhba Bezopasnosti) Rusya Federasyonu'nun önceki Çeka, NKVD ve KGB teşkilatlarının yerini alan milli iç güvenlik teşkilatıdır.

Rusya İç İstihbarat Teşkilatı (FSB), karşı istihbarat, iç güvenlik ve sınır güvenliği, terörizmle mücadele ve gizli izleme faaliyetlerini yürütür. Ana idari binası Kızıl Meydan'da Moskova'nın merkezinde KGB'nin eski ana idari binası ile aynı yerdir.

Kurum önceden Federal Karşı İstihbarat Teşkilatı olarak bilinirdi. Boris Yeltsin tarafından 3 Nisan 1995 tarihinde Rusya parlamentosunun her iki kanadından da geçip yasalaşan FSK'nın yeniden yapılanması ve genişlemesi ile ilgili kanun maddesi yürürlüğe kondu. 9 Mart 2004 tarihindeki başkanlık kararnamesi ile Adalet Bakanlığına bağlandı.

Casusluk görevlerini Rus Dış İstihbarat Servisi (eski KGB) üzerine aldığı için FSB daha çok iç işler ile ilgilenir. Ancak FSB ayrıca yurtdışında elektronik dinlemeleri yürüten FAPSI diye adlandırılan daireye de sahiptir. FSB, kabul edilen anti-terör yasasına uygun olarak eski Sovyet cumhuriyetleri bölgelerinde serbestçe operasyon yapa-

bilir, dünyanın herhangi bir bölgesinde askeri anti-terör harekâtları yürütebilir. Rusya'daki bütün kanun uygulayıcı daireler ve istihbarat daireleri gerektiğinde FSB'nin kılavuzluğunda çalışır. GRU, Spetsnaz ve Rusya İçişleri Bakanlığı'nın dâhili askeri müfrezeleri Çeçenistan'da FSB ile birlikte çalışırlar.

FSB, Rusya devletinin iç güvenliğinden, karşı casusluktan ve organize suçlardan, terörizmle ve uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadeleden sorumludur. Ancak, iç muhalefeti bastırmakla uğraşır. Halkın tamamını denetim altına almaya çalışır. Siyasi olayları eskiden KGB'nin yaptığı şekilde etkilemeye çalışır. Bu amaçlarına ulaşabilmek için FSB'nin kitlesel dinleme ve gözetleme yapar. Aralarında yanlış bilgi vermenin, devlet denetimindeki kitlesel medyada propaganda yapmanın, araştırmacı gazetecileri, aykırı fikirdekileri ve muhalif siyasetçileri provoke edilmesinin ve baskı altında tutulmasının da bulunduğu çeşitli aktif tedbirlere başvurduğu söylenir. Terörizmle mücadelede toplumun ilgisini çekmek ve onayını almak için teröristlerce gerçekleştirilen vahşet görüntüleri kurumun internet sitelerinde yayınlanması da propagandanın örneklerindendir.

FSB İç Kuvvetler birliğini, Stepsnaz'ı ve çok geniş bir sivil bilgi toplama ağını kumanda eder. 2006 yılında bütçesinin %40 arttığı rapor edilse de FSB'nin personel sayısı ve bütçesi devlet sırrıdır. 1992 yılında Rusya'da Çeka'ların sayısının 500,000 kişi olduğu tahmin edilmekteydi.

Eleştirenler FSB'nin diğer ülkelerdeki ayrı yapılanmalar altında faaliyet gösteren bütün iç güvenlik ve istihbarat kuvvetlerinin görevlerini üstlendiğini sadece bir emniyet ve istihbarat teşkilatı değil aynı zamanda eski KGB gibi bir siyasi güç haline geldiğini iddia ederler.[35]

Rus istihbarat servisi FSB, internet sitesindeki iş ilanında, ajanlara "çifte ajan olup, maaşınızı koruyun" tavsiyesinde bulunur.

Rusya Federasyonundaki din özgürlüğü ve dine devlet katında yer verme politikası sonucu Rusya İç İstihbarat Teşkilatı'nın (FSB) merkez kompleksi içerisinde bulunan kilise, Rusya Ortodoks Kilisesi Patriği II. Aleksi tarafından kutsanır.[36]

35. http://tr.wikipedia.org/wiki/Rusya_Federal_Güvenlik_Teşkilat
36. 03.07.2002, Zaman Gazetesi.

FSB kuşkusuz KGB'nin yöntem ve yapılanması esas alınarak yeniden yapılandırılmıştır.

3- İNGİLTERE İstihbarat Örgütleri

İngiltere; küresel istihbarat ağı her ne kadar Birinci Dünya Savaşı'nda kısmen, İkinci Dünya Savaşı sonrası büyük ölçüde etkinlik alanı azalsa da yine küresel örgütlenme devam etmektedir. İngiliz milletler topluluğu üyesi olarak bağlı ülkeler ve eski sömürge ülkeleri ile dünyayı sarmalayan istihbarat ağına sahiptir.

BSC - British Security Coordination - İngiliz Güvenlik Koordinasyonu,

CID- Connittee of Imperial Defeance - İngiliz Kraliyet Savunma Komitesi,

CIFE-Combined Intelligence Far East - İngiliz Uzak Doğu Birleşik Entelijansı

CIS- Combined Intelligence Service - İngiliz Birleşik Entelijans Servisi,

IIC- Industrila Intelligence Center - İngiliz Endüstri Entelijansı Merkezi,

ISLD -Inter Services Liasion Department - İngiliz Servisler Arası Liyezon Bölümü,

JIC- Joint Intelligence Committee - İngiliz Birleşik Entelijans Komitesi,

MEIC- Middle East Intelligence Center- İngiliz Orta Doğu Entelijans Merkezi,

MI5- British Security Service - İngiliz Güvenlik Servisi eskiden İngiliz Askeri Haber Alma teşkilatının 5. Kısmı (Military Intelligence) olduğundan bu isim halen kullanılmaktadır.

MI-6 Secret Intelligence Service-Gizli İstihbarat Servisi,

ISIC- Inter Services Intelligence Committee - İngiliz Servisler Arası Entelijans Komitesi.

CIM - Central Intelligence Machinery-İngiliz Merkezi İstihbarat Mekanizması,

SIS (Secret Intelligence Service) İngiliz Gizli Entelijans Servisi(Ml6)'nın diğer adı Gizli Entelijans Servisi olarak da tanınıyor. Bu sivil kuruluş, Amerikan CIA Teşkilatına benzer. Görevi ülke dışından haber toplamak ve stratejik görevleri yerine getirmektir. Analiz ve politik değerlendirme yapar.

New Scotland Yard, MI9- Escape and Evasion Service - İngiliz Kaçma ve Kurtulma Servisi.

İngiliz gizli servislerinin temeli Kral 8. Henri'nin Adalet Bakanı Thomas Cromwell tarafından 1530 da atılmıştır. Daha sonra gelen Kral 3. George'un Başmüşaviri William Pitt oluşturulan servisi yeniden düzenlemiş ve eksiklerini gidermiştir. Bu krallık geleneğinin devamını Birinci Dünya Savaşı'na kadar getirirsek, 1914 öncesi İngiliz istihbaratının temelini oluşturan gizli servisleri şöyle sıralamak mümkündür.

a) Özellikle siyasi istihbarata önem veren Dışişleri Bakanlığı istihbarat servisi(Foreign Office Intelligence Service)

b) Askeri istihbarat çalışmalarını yürüten Milli Savunma istihbarat servisi (War Office Intelligence Service)

c) Sömürgelerin İngiltere'ye karşı tavırlarını, tasavvur ve gayelerini, oralardaki aleyhte gelişmeleri, milliyetçilik hareketlerini ve buralardaki karşı sabotaj hareketlerini organize eden Sömürgeler Bakanlığı istihbarat servisi (Colonial Intelligence Service)

d) Ekonomik, endüstriyel ve ticari istihbaratı yürüten, devlet organizasyonu içindeki olumsuz akımları saptayan da Ticaret Bakanlığı istihbarat servisidir: (Board of Trade Intelligence Service).

Bu servise bağlı olarak bir de "Heyecanlı Haberler Bürosu" bulunmaktadır o dönemde. Bu büro 1916 yılında Alman ve İngiliz donanmaları arasında Sakarejak'da yapılan savaşı İngilizler kazandığı halde, Amerikalılara savaşı İngilizlerin kaybettiği, Almanların kazandığı şeklinde duyurmuştur. Bunun üzerine İngiliz hisse senetlerinin değeri borsada müthiş bir şekilde düşmüştür. İngiliz ajanları bunun üzerine borsada çok düşük fiyattan İngiliz senetlerini toplamışlar, er-

tesi gün İngilizlerin savaşı kazandıkları ortaya çıkınca İngiltere bu iki günlük kazancını o dönemin 600 bin liraya kadar çıkartma olanağına kavuşmuştur.

Ancak İngiltere'de Dışişlerine bağlı gizli servis uzunca bir süre eleştirilmiş ve bunun sonucunda da Dışişleri Siyasi İstihbarat Servisi dağıtılmıştır. Ancak Çek buhranının ardından tekrar oluşturulmuştur. 1938'de İngiltere'nin istihbaratına ayırdığı para 400.000 sterlindir. Bu paranın büyük bir kısmı da ajanlarla mücadeleye ayrılmıştır.

1970'lerde yeniden yapılandırılan İngiliz gizli servisleri;

Askeri İstihbarat servisleri:

Mİ: (Military Intelligence) Kara Ordusu istihbarat servisidir. MI-1 den Mİ-12 kadar uzanan şubeleri bulunmaktadır. MI-11 gizli siyah propaganda ile görevlidir.

Nİ: Deniz Kuvvetlerinin istihbarat servisidir. Amerikalıların ONİ adlı kuruluşunun karşılığıdır. Deniz Kuvvetlerini ilgilendiren alanlarda casusluğa karşı savaşır. Güvenlik tedbirlerini alır ve şifreleri korur.

Aİ: Hava Kuvvetlerinin istihbarat servisidir.

İngilizlerin en önemli istihbarat oluşumları ise Special Branch ya da Special Intelligence adını verdikleri özel istihbarat birimidir. Bu birim 1829'da Robert Peel'in çıkarttığı bir yasayla kurulmuş olan Scotland Yard adlı Londra polis teşkilatının ilgili birimlerinden oluşturulmuştur. Bu birimler iç güvenlik ile yabancıları kontrol gibi görevlerin yanı sıra bir de Kraliyet ailesini korurlar. Bu teşkilatın casuslukla ilgili birimleri karşı casusluk ile ilgili denetimleri de yaparlar. 1961 yılında Portland'da faaliyetteki ünlü Rus casus şebekesini ortaya çıkartarak bu alandaki ünlerini pekiştirmişlerdir.

İngiliz istihbaratında önemli bir birim de Mİ-5 adı verilen ve doğrudan doğruya Başbakan'a bağlı olarak çalışan casusluk servisidir. Bu birim casuslukta her alanda etkinlik gösterir ve Başbakanın korunmasından sorumludur. British Counterintelligence olarak da adlandırılır. Karşı casusluk alanındaki ünü ile tanınır.

İngiliz Dışişleri Bakanlığı binasında çalışmalarını yürüten ve Mİ-6 olarak adlandırılan istihbarat servisi ise sadece pozitif espiyonaj konusu ile uğraşır.

İngilizler ayrıca Supply Ministry Security Service olarak adlandırdıkları ve İaşe Bakanlığı bünyesinde bulundurdukları bir gizli servis ile de Atom enerjisi ve füze teknolojileri konusunda casusluğa karşı mücadele verirler. Ayrıca oluşturdukları çok ileri teknolojiyle donattıkları bakteriyolojik ve kimya laboratuarlarını da bir kimyasal savaşa karşı hazırlık için kullanırlar.

Birimlerin birbirleriyle ilişkilerini üçler konseyi adı verilen ve İkinci Dünya Savaşı sırasında oluşturulan bir koordinasyon ünitesi sağlar. İngilizlerin dünyanın her yerindeki ekonomik, siyasi ve askeri elemanları da ayrı ayrı birer gizli servis elemanı gibi çalışır ve bilgi toplarlar.

İngilizler ekonomik casusluk alanında da önemli yollar kat etmişlerdir. 1968 yılı sonunda Edward Boyle adlı muhafazakâr bir mebus İngiliz Avam Kamarasına endüstriyel casuslukla ilgili bir yasa teklifi vermiştir. Bu nedenle yapılan açıklamalara göre İngiltere 'de endüstri alanında casusluğu önleyici bir yasanın mevcut olmaması yüzünden 1970'li yılarda yılda 70 milyon sterlin kayıp verilmiştir. Endüstriyel sırların gizli tutulması için yapılan bu masraflara rağmen yine de casusluk önlenememektedir. Endüstriyel casuslar, telefon dinlemek, gizli seçikler yapmak ve adamlar satın almak, çalmak yollarıyla rakiplerinin geliştirdiği ürünlerin teknolojilerini çalmaktadırlar.

BBC'nin dinleme servisi; İngiliz istihbaratında çok önemli bir yer tutmaktadır. Örneğin 1958 Lübnan iç savaşı sonunda Amerikalıların Lübnan'a, İngilizlerin Ürdün'e çıkartmalarına karsı Sovyet lideri Kuruçev'in batıya salladığı tehditlerin blöf olduğunu BBC ortaya çıkarmıştır. BBC yaygın dinleme ve tahlil merkezleri sayesinde Kuruçef'in Sovyetlerdeki konuşmalarının tamamını dinlemiş, bunlarda savaşa dair hiçbir ışık bulunmadığını anlayınca, halkın psikolojik olarak savaşa değil tahıl üretimini arttırmaya davet edildiğini ortaya çıkartarak batıyı rahatlatmıştır.

İngiliz istihbarat yapılanmasında J.I.C olarak tanımlanan Birleşik İstihbarat Komitesi etkin konumdadır. Teşkilat, kamu kesiminin uyacağı günlük raporları hazırlar. "Kırmızı Kitap" olarak adlandırılan bu raporlar ulusal istihbarat bilgilerinin analiz edilmiş halini oluştur.

Bunun dışında İngiltere de şu servisler de bulunmaktadır:

1- İstihbarata Karşı Koyma ve Güvenlik Servisi (M.I.5): İçişleri Bakanına bağlı olarak çalışmakta ve sıkı bir denetim mekanizması işletilmeye çalışılmaktadır.

2- Özel İstihbarat Servisi S.I.S (M.I.6):Askeri istihbarat servisidir. 1985 den sonra terör için özel eğitimli timleriyle tanınmıştır. Terör ve uyuşturucu kaçakçılığı raporları ünlüdür.

3- Hükümet Muhabere Karargâhı (G.C.HQ.): İstihbarat Komitesinin saptadığı ihtiyaçlar doğrultusunda haberleşme istihbaratını yapmakla görevli birimdir. Şifreler ve çözümleri bu burumun en tecrübeli olduğu daldır.

4- Savunma İstihbarat Servisi (D.I. S) : Bütün askeri yapının istihbaratını üreten bu kuruluş dört temel bölümden oluşmaktadır.

MEIC- Middle East Intelligence Center- İngiliz Orta Doğu Entelijans Merkezi.

MI5

British Security Service - İngiliz Güvenlik Servisi Eskiden İngiliz Askeri Haber Alma teşkilatının 5. Kısmı (Military Intelligence) olduğundan bu isim halen kullanılmaktadır. Amerikan, FBI Teşkilatı ile ana hatları ile aynı tip bir kuruluş olmakla birlikte yurtdışında kontrentelijans faaliyetleri yürütmez. Esas görevi İngiltere'de İngiliz sırlarının yabancı uluslara karşı korunması, içte düzenlenebilecek sabotajlara karşı koymak, devlet sırlarının çalınmasını ve yıkıcı faaliyetleri önlemektir.

İngiltere 'özgürlükler ülkesi' olarak bilinmesine karşın, çok kompleks bir gizli istihbarat servisi ağına da sahiptir. İç ve dış tehditlere karşı oluşturulan bu sistem büyük ölçüde denetimden uzaktır

ve geniş yetkilere sahiptir. Önemine karşın bu ağ gerektiği gibi incelenmemiştir. Bunda hiç şüphe yok ki en önemli faktör bu kuruluşlar üzerindeki esrarlı gizlilik bulutu ve veri yokluğudur. 1990'lara kadar isimlerinin anılması dahi yasak olan bu örgütler büyük bir gizlilik perdesinin arkasında faaliyetlerini yürütmüşlerdir. Bu gizlilik Parlamento görüşmelerinde bile bozulamamıştır. Böylesine bir gizlilik medyatik bir ilgi çektiyse de akademik arenadaki sessizlik birkaç istisna dışında pek bozulamamış ve İngiliz istihbarat servisleri tarihçilerin ve edebiyatçıların ilgilendiği bir konu olarak kalmıştır.

İngiliz istihbarat servisleri, Orta Doğu'da önemli bir aktördür.

MI6: İngiliz İstihbarat Servisi

Bu sivil kuruluş, Amerikan CIA Teşkilatına benzer. Görevi ülke dışından haber toplamak ve stratejik görevleri yerine getirmektir.

Resmi Adı (Secret Intelligence Service) (Gizli Haber Alma Servisi) MI6 (Military Intelligence Section 6) (Askeri İstihbarat Bölüm 6) olarak bilinir. MI6 adı geçmişte (1. ve 2.Dünya Savaşları) bu servisin askeri istihbaratın bir birimi olarak örgütlenmesinden gelir. Bugün resmi durumu ve hiyerarşik yapısı değişmesine karşın kamuoyunda bu adla anılmayı sürdürür.

Bugün Birleşik Krallık Savunma Bakanlığı altındaki Savunma Konseyi'ne bağlı hizmet verir. Ayrıca İçişleri ve Dışişleri bakanlıklarıyla da sürekli irtibat halindedir. Faaliyetleri hakkındaki halka açık yayınları sansür yetkisi bulunur. Teşkilatın genel müdürü dâhil tüm çalışanlarının kimlikleri gizli tutulur.

Sir Mansfield Cumming tarafından kurulmuştur. Cumming kendisine gelen belgeleri "c" şeklinde imzalardı. Bu gelenek buğun de sürmektedir. Yani Bond filmlerindeki gibi m değil de c'dir tepedeki adam.

MI6'nın İngiltere'de "suç sayılan fiilleri işleme hakkına" sahip olduğu iddia olunur.

İngilizlerin Alman Merkez Bankasındaki ajanları deşifre olur. Miloseviç'i iktidardan düşürme çabalarındaki beceriksizlikleriyle tarihe geçtiler.

MI6 bütçesinin bilinen kısmı yıllık 150 milyon sterlindir. Birleşik Krallık'ın haber alma kuruluşlarından biridir. Görevi dış istihbarat faaliyetleridir. Bu konuda tek istisna Kuzey İrlanda'dır. Stratejik durumu nedeniyle Kuzey İrlanda'da haber alma görevi MI6'ya aittir. Birleşik Krallık Savunma Bakanlığı altındaki Savunma Konseyi'ne bağlı hizmet verir. Ayrıca İçişleri ve Dışişleri bakanlıklarıyla da sürekli irtibat halindedir. Faaliyetleri hakkındaki halka açık yayınları sansür yetkisi bulunur. Teşkilatın genel müdürü dâhil tüm çalışanlarının kimlikleri gizli tutulur.

1922 yılında özellikle Türkiye hattında gösterdikleri başarılardan sonra özerkleştiler. O zamanki adi Secret Intelligence Service (SIS) idi.1940'larda SIS 'le birlikte SOE, yani Special Operations Executive bürosu kuruldu ama savaş sonunda görevi bittiği için kapatıldı.

MI9- Escape and Evasion Service - İngiliz Kaçma ve Kurtulma[37]

İngiliz istihbaratında çalışan ünlü yazarlar

İngiliz Gizli Servis Ajanı James Bond'u filmlerinden kamuoyu bilir. James Bond karakterini edebiyat ve sinema dünyasına kazandıran yazar Ian Fleming idi.

Ian Fleming; II. Dünya Savaşı'nda Britanya Deniz Haber Alma Ajansı'nda görev yaptı. Bu görevi sırasında İngiliz istihbarat örgütünde (MI6) çalışmaya başladı. Bu görevi sırasında yaşadıklarından, gördüklerinden ve anlatılanlardan yola çıkıp, kendi düşsel dünyasını da katarak "James Bond" karakterini yarattı.

Yazar Ian Fleming'in her ne kadar istihbaratçı olduğu bilinse de karanlıkta kalmış bazı faaliyetleri hala aydınlatılabilmiş değil.

İstanbul'daki 6/7 Eylül olayları sırasında İngiliz ajanı Ian Fleming, İstanbul'daydı. Interpol toplantısı için geldiğini söyledi ama bu toplantıya hiç katılmamıştı. Fleming İstanbul'a ne için gelmişti; neler yapmıştı; hiç öğrenilemedi! İddiaya göre, Atatürk'ün evine bomba atıldığı haberinin çıktığı Selanik üzerinden İstanbul'a gelmişti.

Ian Fleming olaylardan iki yıl sonra, hikâyesi Türkiye'de geçen

37. İstihbarat Teşkilatları (http://www.kibris1974.com/forumdisplay.php?f=275.

"Rusya'dan Sevgilerle" romanını yazdı; 6/7 Eylül gecesi yaşananları ayrıntılarıyla anlattı.

Ian Fleming gibi casusluk romanları yazan İngiliz Eric Ambler de MI6'da çalıştı. İki romanında; "Dimitrios'un Maskesi" ve "Korkuya Yolculuk"ta mekân olarak Türkiye'yi kullandı. "Gün Işığı" adlı eserinden uyarlanan "Topkapı" filmi bir dönemin en önemli sinema klasikleri arasında gösteriliyordu.

Ian Fleming, Eric Ambler gibi İngiliz istihbarat birimi MI6'da görev yapan bir başka yazar ise William Somerset Maugham'dı. I. Dünya Savaşı'nda İngiliz istihbarat birimine girdi. 1917 yılında MI6 tarafından Bolşevik devrimini engellemek için Moskova'ya gönderildi.

1928'de Fransız Rivierası'ndan bir ev alıp sadece yazıyla ilgileneceğini söyledi. II. Dünya Savaşı günlerini, Hollywood'da hikâyelerini sinemaya aktarmakla geçirdi. Pastalar ve Bira, ünlü ressam Gauguin'in yaşamını anlattığı Ay ve Altı Para, Şeytanın Kurbanları, Renkli Peçe eserleri arasındadır.

Ve bir MI6 ajanı yazar daha; John Le Carre. Asıl adı, David John Moore Cornwell idi. Bern'de üniversite öğrenimi sırasında İngiliz istihbarat örgütüne katıldı. İlk romanı "Call For the Dead"i 1961'de yazdı. Romanını MI6'ya okutarak onayını aldı. İtiraz gelmedi ancak takma isimle yazması istendi. O da "John Le Carre" adını buldu. En bilindik eseri "Soğuktan Gelen Casus"tu. Kitapları film yapıldı. İngiliz casusu olduğunu ilk günden beri reddeden yazar, bu gizli mesleğini ilk kez BBC'nin 2000 yapımı "The Secret Center" adlı belgeselde açıkladı.

MI6 istihbarat örgütünün bir diğer elemanı ise yazar Graham Greene idi. O da yazdığı; "Üçüncü Adam", "Güç ve Zafer", "Sessiz Adam" gibi casusluk romanlarıyla tanındı. Le Carre gibi ağzı pek kapalı bir istihbaratçı değildi; bu nedenle arkadaşları arasındaki adı "şebek"ti! Greene'in de eserleri beyazperdeye aktarıldı.

MI6'da görev yapmış ünlü yazarların listesine, yeni yazarlar eklenmektedir.

Sadece ülkemizde değil dünyada MI6 başarılı bulunur, hep övülür. Bunun en önemli sebebi, işte bu MI6 mensubu yazarların sinemalara da aktarılmış romanlarıdır...[38]

38. sonery@hurriyet.com.tr.

4) İSRAİL İstihbarat Örgütleri

Mossad, İbranice: Ha-Mossad le-modi'in u-le-tafkidim meyuhadim- İstihbarat ve Özel Operasyonlar Enstitüsü isimli İsrail gizli servisinin kısa adıdır. 1 Nisan 1951'de kurulmuştur. Merkezi Tel-Aviv'dedir.[39]

Mossad, genel olarak dış istihbarat konularında görev yapar. İç istihbarat alanında Shin-Bet (Şabak) isimli kurum faaliyettedir.

Mossad'ın asıl gücünü, resmi elemanlarından çok dünyanın dört bir tarafında etkili pozisyonlarda olan Yahudileri kullanabilmesinden aldığı söyleniyor. Diğer teşkilatlara göre üstünlüğü, iyi organize olmuş bulunması ve Mossad'a sızmanın mümkün olmamasıdır. Şili İç Güvenlik Servisini, İran'ın Savak Teşkilatını, Kolombiya emniyet kuvvetlerini, Arjantin, Batı Almanya, Güney Afrika'yı ve Uganda Diktatörü idi. Amin'inve Panama eski Diktatörü Manuel Noriega'nın Gizli Polis Örgütü'nü eğitmiştir.

Yalan makinesi testinin çok daha etkili biçimde kullanıldığı diğer bir istihbarat örgütüdür. Mossad'ın kendi ajanlarına iki haftada bir yalan makinesi testi uyguladığı söyleniyor. Bu durumda, Mossad içinde başka ülke hesabına çalışabilmek için başka ülke hesabına çalıştığını dahi bilmemek, yani "köstebek olduğunun farkında olmayan bir köstebek olmak" gerekiyor.

Sayeret Matkal adını taşıyan bir özel gücün, Metsada adlı sabotaj gücü de vardı.

Mossad, üyelerine "katsa ve sayan" denir. Sayanlar genelde operasyona katılmaz, sadece bulundukları konum itibariyle, istihbarat ve bilgi aktarımında bulunurlar, İsrail için lobi faaliyetleri yaparlar. Katsalar ise, tamamıyla operasyon için eğitilirler, gereğinde tetik çekmek için gösterilen hedef en yakınları bile olsa tereddüt etmezler.

Mossad; dünya genelinde faaliyet gösteren, en gizli, en bilinmeyen istihbarat örgütüdür. Çoğu kimse İsrail gibi "küçük" bir devletin niçin ve nasıl böyle bir organizasyona sahip olduğunu anlayamaz. ABD'nin CIA'i dışında dünyada bu kadar etkin tek istihbarat örgütünün İsrail'e ait olması aslında oldukça dikkat çekicidir.

39. İsrail İstihbarat Birimi (http://www.kibris1974.com/showthread.php?t=12274.

Mossad'ın kurulmasından önce İsrail Devleti'nin istihbaratı SHAI isimli örgüt tarafından sağlanıyordu. Mossad'ın kurulmasıyla bambaşka bir yapılanma ve dünyanın en tehlikeli cinayet şebekesi oluşturuldu. Bu cinayet şebekesi pek çok ülkede mafyayı, terör örgütlerini ve kontrgerillayı örgütledi.

SHAI, Sherut Yediot baş harflerinden oluşan bir kısaltma. İbranice'de Bilgi (istihbarat) Servisi anlamına geliyor. Haganah'ın istihbarat kolu. İsrail Devleti'nin kurulmasıyla Haganah, İsrail ordusunun içinde eriyor ve SHAI da yerini altı hafta sonra yeni kurulacak İsrail İstihbarat Servisine bırakıyor. SHAI servisinin en son Başkanı Isser Beeri.

Isser Beeri SHAI üyeleriyle yaptığı son toplantıda, Ben Gurion'un isteğini açıklıyor: SHAI'nin dağıtılması ve bu üyelerin yeni kurulacak istihbarat servisini şekillendirmesi. Bu sadece SHAI'nin isim değiştirmesi olayı değildi. İsrail'de dört tane yer altı istihbarat grubunun oluşması anlamına geliyordu.[40]

Mossad, 1 Nisan 1951'de kurulmuştur. İbranicesi 'Ha-Mossad Le-modiin Ule-tafkidim meyuhadim', yani özel konular ve istihbarat örgütüdür.

"Mossad'ın ilk Başkanı bir hahamın oğlu olan Reuven Shiloah'dır. Shiloah, başkanlığı çok kısa sürmesine rağmen teşkilatın temel kurallarını belirleyen kişi olmuştur."[41]

"Shiloah, II. Dünya Savaşı'ndan sonra Siyonist liderlere yazdığı gizli raporda yabancı istihbaratlarla ilişkiye geçeceklerini özellikle CIA'e bildirmişti. Shiloah tüm dünyadaki Yahudilerle, Yahudi Devleti arasında kurulacak sağlam ilişkinin öneminin farkına varmıştı.

Mossad'ın Bölümleri

Mossad, çalışmalarını farklı alanlarda uzmanlaşmış 4 ayrı bölümle yürütür. Bunlar: Askeri İstihbarat, Yerli Gizli Servis, Yabancı İstihbarat Servisi ve Aliyah Beth.

40. Y. Melman; Every Spy a Prince, Dan Raviv, s.16,17.
41 .R. Payne; Israel's Most Secret Service Mossad, s. 27.

Birinci bölüm: Askeri İstihbarat: "Mossad'ın askeri istihbarat bölümü, 'Aman' olarak tanınır. İbranice adı 'Agaf ha-Modi'in'dir. Bunun tercümesi, "istihbarat kanadı"dır. Görevi Müslüman ülkeler hakkında bilgi toplamaktır."

"Aman" çok iyi organize edilmiş bir askeri birliktir. Altı bölümden oluşur. Özellikle iki bölüm tarafından yönetilir: Toplama ve Prodüksiyon. Toplama bölümü, sınır ötesine ajanlar göndermek, radyo kanallarını ele geçirmek, genellikle ülkelerdeki telefon konuşmalarını dinlemekten sorumludur. Prodüksiyon bölümünde, "Aman"lı 7.000 kişinin 3.000'i çalışır. Konuları, dış ülkelerden çalınan belgelerin ve bilgilerin analizidir. Bu analizler politikacıların karar vermesinde yardımcı olur. "Aman" basına verilen bilgileri de kontrol altında tutar.

Aman'ın sınır ötesi harekâtlar için oluşturduğu çok gizli komando birliğinin adı Sayeret Matkal'dır."[42]

"30 Haziran 1954'te Aman'ın gizli kolu Unit 131 Mısır'da bir operasyon düzenliyor. 'Operation Susannah' adlı operasyon bir sabotaj. Bombaların hedefi Mısır askeri örgütleri değil; İngiliz ve Amerikan enstitüleri, tiyatrolar ve postaneler. Bundaki amaç Washington ve Londra'nın Mısır aleyhinde bir politika geliştirmelerini sağlamak. Bu iş için Alman Yahudisi Avraham Seidenwerg seçiliyor. Kibbutz'da Avri El-Ad adını alıyor. Daha sonra Mısır'a Paul Frank adında zengin bir Alman iş adamı karakterinde gidiyor."

Aman'a bağlı 'Gadna'da değişik bir eylem grubu: Gadna yarı askeri bir gençlik grubudur.[43]

İkinci bölüm: "Yerli Gizli Servis": (Domestic Secret Service) Yeril Gizli Servis; başına Isser Harel getiriliyor. Bu servis Shin-Beth" adında. Genel Güvenlik Servisi anlamında. İbranicesi Sherut-ha-Bitachon ha-Khali.

Shin Beth, Destek ve Operasyon olmak üzere iki bölüme ayrılıyordu. Destek bölümünde, sorgulama teknolojileri, koordinasyon ve operasyonlar için lojistik destek vardı. Operasyon bölümü ise ü-

42. Y. Melman Every Spy a Prince, Dan Raviv, s. 17, 182,207-208
43. N. Chomsky; Kader Üçgeni, s. 229.

çe ayrılıyordu: 1- Koruma ve güvenlik: İsrail elçiliklerini, Başkan'ı ve İsrail savunma sanayinin korunması, 2- Müslüman ülkelerle ilişkiler, 3- Müslüman olmayan ülkelerle ilişkiler.

Üçüncü bölüm: "Yabancı İstihbarat Servisi": Bu servisin ilk Başkanı Boris Gurtel'dir.

Yabancı istihbarat servisi Varash'ın toplantı saati, yeri hiçbir zaman bilinmez. Dikkatlice saklanır. Varash, halka hiç açıklanmamıştır. Varash'ın görevi, çeşitli gizli servisler arasında bağlantı kurmaktır.

Politika Şubesi, adına rağmen, İsrail istihbaratının denizler arası kolunu oluşturur. Bu şubenin ajanları diğer gizli servislerle bağlantı kurarlar. Politika Şubesi ajanları Londra, Roma, Paris, Viyana, Bonn ve Cenevre'de İsrail konsolosluklarında diplomasi kisvesi altında operasyonlarını yapıyorlardı. Diplomatların dokunulmazlıkları nedeniyle bu daha avantajlıydı.

Dördüncü bölüm: "Yer altı Gizli İşleri Servisi": Aliyah Beth (Yer altı Gizli İşleri Servisi). Bu bölüm yer altı gizli işlerine devam edecekti. Orijinal görevi Yahudilerin Filistin'e kaçmasını sağlamak ve bu işi yasal hak haline getirmekti. 1937'de Haganah tarafından kuruldu. Bu bölümün başında Saul Meyeroff, takma adlı Shiloah, vardı.

Mossad'ın Yahudileri Göç Ettiren Kolu: "Aliyah Beth"dir.

Yahudileri Filistin topraklarına göç ettirme görevini Mossad'ın özel bir bölümü üstlenmiştir. Bu iş için kurulmuş olan Aliyah Beth isimli alt örgüt, dünyanın pek çok yerinde düzenlediği provokasyonlarla sahte bir Yahudi aleyhtarı hava estirmiştir.[44]

Mossad'ın Eylem Metotları[45]

Mossad'ın propaganda mahiyetindeki, fakat fazla stratejik önemi olmayan eylemlerini açık bir güç gösterisi şeklinde yaptığı bir bilinen bir durumdur. Bu propaganda genellikle Mossad kontrolündeki basın aracılığıyla dünya kamuoyuna duyurulur. Entebbe Baskını (ilerleyen sayfalarda detaylı olarak ele alınacaktır) gibi eylemler bu sınıfa

44. Bkz. Yossi Melmon; Every Spy a Prince, Dan Raviv.
45. http://www.kibris1974.com/showthread.php?t=12273

ise dâhildir. Ancak İsrail'in ve Siyonizm'in menfaatlerini doğrudan ilgilendiren ciddi konularda ise son derece gizli ve örtülü bir politika izlenmektedir. Bu durumda kendi eylemlerini başka örgütlere yıkarak, tamamen ilgisiz bir tutum sergilenir. Tüm bunlar dünya çapında bağlı basın organları, gazeteci ve yazarlar, film yönetmenleri, siyasi yorumcular kanalıyla kamuoyuna benimsetilir.

Mossad'ın bu anlamda propagandasının yapıldığı filmler dünya televizyonlarında sık sık yayınlanmaktadır. Filistinlileri sürekli olarak terörist olarak tasvir eden, ancak İsrail'in suçlarından hiç söz etmeyen "Delta Force", Münih Olimpiyat Köyü'ndeki olayların İsrail lehinde çarpıtılarak aktarıldığı "Münih'te 21 saat", 1976 Entebbe Baskını'nın anlatıldığı çalışmalar, eylemler hakkında pek çok filmler çekilmiş, kitap yazılmış ve Mossad dünya kamuoyuna yalnızca Mossad İsrail Devleti'ni düşünen, diğer devletlerin iç işlerine karışmayan, kahraman bir örgüt gibi tanıtılmıştır.

Nazi savaş suçlusu Adolf Eichmann ve İsrail'in nükleer santralı Dimona ile bilgileri açıklayan hahamın oğlu Vanunu'nun kaçırılmaları gibi eylemler, bir anlamda tüm dünyaya "İsrail'e ihanet edenleri nerede olurlarsa olsunlar buluruz, cezalandırırız" mesajı vermek için düzenlenmiş Mossad operasyonlarıdır. Bu gibi eylemler dünya kamuoyu önünde rahatlıkla gerçekleştirilir. Daha sonra basın organları aracılığıyla da sıkça gündeme getirilerek Mossad'ın caydırıcı mesajı kitlelere ulaştırılmış olur.

Bir başka metot ise kendi ajanlarını bilgi sızdırmış gibi gösterip "Hile Yolu Mossad" türü kitaplarla Mossad'ı olduğundan da mükemmel bir istihbarat örgütü gibi göstererek, Mossad'a karşı kişilerde korku dolu bir hayranlık uyandırmaktır. "Bizim elimizde bu kadar nükleer güç var" mesajının ilgili yerlere gitmesi için, Vanunu tarafından açıklanan Dimona Nükleer Santralı hikâyesi de benzer bir taktikle planlanmıştır.

Ayrıca CIA'den sadece istemekle elde edebileceği bilgileri, Mossad'ın bir güç gösterisi yapmak amacıyla ajan Pollard vasıtasıyla CIA'den çalmasını da metotlardan biridir.

Ancak pek çok kaynakta yer alan daha önemli bilgiler ve Mossad'ın

gerçek yüzünü gösteren eylemler ise örtbas edilmesi gereken kirli işlerdir. Mossad'ın dünyadaki uyuşturucu ve silah ticareti üzerindeki denetimi, Olof Palme'nin öldürülmesi, Kennedy suikastı, Maxwell'in sır dolu ölümü, çeşitli ülkelerdeki faili meçhul cinayetler, mafyanın örgütlenmesi, kontrgerilla ve terör örgütlerinin teşkilatlandırılması, tüm dünyadaki kontralara verilen destekler bu tür eylemlerdendir.

Mossad, Kıbrıs'tan Sibirya'ya uzanan Irak, Suudi Arabistan, Pakistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'ne Seylan üzerinden ajan sokan tek örgüt, Afrika ve Latin Amerika'ya ajan ihraç eden belalı şirket. Türkiye'de Güneydoğu sorununa ilişkin sıkı önlemler alınırken okun sivri ucunu Irak ve Suriye'ye yöneltmeye çalışan bu arada Türkiye'yle ilişkileri geliştirmeye çalışan bir örgüt şeması Mossad."[46]

Mossad'ın propaganda amacıyla gerçekleştirdiği eylemler çoktur.[47]

MOSSAD; Kuzey Irak'taki Barzani bağlantısıyla, Orta Asya'daki Türk Devletleri'nde İslam aleyhinde gösterdiği yoğun propaganda faaliyetleri ve bu ülkelerin birçok yeraltı kaynaklarının kullanımını kendi tekeline almasıyla, Ortadoğu'da maaşa bağladığı piyon devlet başkanlarıyla, Bosna-Hersek katliamına yaptığı katkılarla, sürgün ettiği mazlum Filistinlilerle, Latin Amerika'daki uyuşturucu işini organize eden kontralarıyla, insani yardım adıyla Somali'den Kızıldeniz'in anahtarını teslim almasıyla gündemleri meşgul eden bir gizemli istihbarat örgütüdür.

5) ÇİN İstihbarat Örgütleri

Çin'in teknolojik atılımının öteki tarafı, sanayi casusluğudur.

Teknolojide ileri olan Batılı ülkelerin son zamanlardaki en önemli sorunu, yıllar boyu çalışıp geliştirdikleri buluşların, uygulamaların

46. 2000'e Doğru, 8 Nisan, 1990.

47. Bkz. R. Deacon; The Israeli Secret Service, s.301,303.; Uri Dan; Entebbe Havaalanında 90 Dakika, s..20-23, 68-69,93,107-110.; Edgar O'Ballance; The Secret War in Sudan, s.127-128.; Benjamin Beit-Hallahmi; The Israeli Connection, s..61-62.; Dan Raviv Yossi Melman; Every Spy a Prince, s. 153, 217.; N. Chomsky; Kader Üçgeni, s. 49., R. Payne; Israel's Most Secret Service Mossad, , s..245.; Vincent Monteil; Dossier Secret Sur Israel: Le Terrorisme, s. 8,86,87.; Le Monde, 19 Eylül 1972.; L'Express, 11-17 Eylül 1972; Şalom Gazetesi, 17 Haziran 1992.; Kara Eylül-Abu Nidal bağlantısı: The Middle East, Temmuz 1978.

çalınıp başkalarınca kullanılması. Geçmişte özellikle savunma ve uzay sanayinde Amerikan teknolojik sistemlerini çalanlar Ruslardı. Hatta bir ara iş o boyutlara varmıştı ki, Sovyetler Birliği'nin bazı uçaklarının görüntüsü bile Amerikan platformlarının aynısıydı.

Endüstriyel casusluk hemen her iddialı ülke tarafından teknolojik yönden gelişmiş her ülkede gerçekleştiriliyor. Çin; sanayi sıçramasının her alanda çok ileri teknolojik atılımlar yapıyor. Çin başta batılı ülkelerin yıllar boyunca endüstrinin her alanında gerçekleştirdikleri teknolojik gelişmeleri kopya edip üretebiliyor.

Bir anlamda Çin'in dünyaya egemen olma hedefine ait politikalarının en hızlı aracı ve yöntemi bu. Batılılar da geçmişte Çinlilerin buluşu olan barut, porselen gibi teknolojik yenilikleri almışlardı. Bir anlamda bugün Çinliler geçmişin öcünü onlardan alıyor.

Teknolojik atılımda hazıra konmak isteyen Çin, yurt dışındaki öğrenciler, akademisyenler, sanayi tesislerini ziyaret eden teknisyenler, diplomatlar gibi sayıları on binleri bulan Çinlilerin tamamını bilgi toplamada kullanıyor. Hedef ülkeler de başta ABD, Almanya ve Japonya. Çin'in içinde üretim yapan yabancı firmalar da Çin casusluğunun hedeflerinden. Çin'in sanayi casusluğu ile ilgili girişimlerinin büyük bir bölümünü Çin devlet kuruluşları, araştırma enstitüleri veya üretime dönük firmaları tarafından yapılmaktadır. Özellikle ABD'nin Federal Araştırma Bürosu'nun (FBI) açıkladığı üzere olayın temelinde Amerikalıların para kazanma hırsı ile Çinlilerin bol miktardaki parasının buluşması var. Yani Çinliler, parayla da hazır bilgi satacak adamları her yerde ve özellikle ABD'de rahatlıkla buluyorlar.

Çin'in sanayi casusluğunun hızlı ve sonuçlarından zerre kadar endişe etmediği, durdurulamaz boyutlarından nasibini alan firmalar artık sonuçlara bazen bilerek de katlanıyorlar. Alman Şansölyesi Angela Merkel'in bürosundaki bilgisayarlara insan eli girmemişse bile Çin'e ait olduğundan şüphelenilen Truva atları sokulmuştu. Stratejik Alman bakanlıklarının bürolarındaki bilgisayarlar da aynı akıbete uğramıştı. Benzer bir Truva atının virüs olarak Amerikan Savunma Bakanı'nın bilgisayarında da bulunduğu açıklandı. Her alanda strate-

jik bilgilere ulaşma amacındaki Çin'in bizzat humint (insana dayanan istihbarat) yoluyla teknoloji kopyalamasına dair de örnek olaylar anlatılıyor.

Geçmişte Çin'e rahatlıkla otobüs satan Alman NEOPLAN firması, satamaz. Çünkü Çinliler Neoplan otobüslerinin hemen hemen aynısını Zonda diye üretmeye başladılar.

Yine; Alman Siemens ve Thyssen-Krupp firmalarının mühendisleri hala şoktalar. Çünkü 2004 yılında Şanghay'daki bir fuarda gösterilen, manyetik alanda yol alan Alman Transrapid treninin bir benzerinin daha Almanya'da tam olarak işletmeye geçmeden CM1-Dolphin adıyla Çin'de çalışmaya başlar.

Yine bir Alman teknik heyetinin Çin'de kalacakları otele yerleşmelerinin ertesi günü, Çinli muhatapları ile görüşmeye başladıklarında, yalnız kendilerinin bildikleri özel teknik ayrıntıların karşı tarafça bilindiğini öğrenmeleri de ilginç olaylar arasında sayılmakta. Bu bilgilerin tek kaynağının dizüstü bilgisayarlarında olduğu ve Almanların bir süre otel barında vakit geçirdiklerinde bilgisayarlarını odalarında bırakmış olmaları olayın perde arkasını açıklamadaki varsayım. Çinlilerin özel bilgilere sahip yabancı heyetleri, bizzat gizli işlerini hızlı halledecekleri ve bu amaçla kullandıkları otellere yerleştirdikleri de bilinen bir gerçek.

2004 yılında ABD'de FBI tarafından ortaya çıkarılan bir olayın kahramanının da bizzat Pekin'in doğrudan yönlendirmesiyle faaliyette bulunduğu tespit edilmiştir. Buna göre, 1985 yılında Amerikan vatandaşı olan Çinli mühendis, Amerikan Donanması'nın denizaltı geliştirme programında çalışırken yüksek güvenlik soruşturmasından geçmiş olduğu halde, "uçak gemisi elektroniği" ve "denizaltı güç" sistemleri konusundaki gizli bilgileri bilgisayarına aktardıktan sonra yakalanmıştı. Bu mühendisin evinde yapılan araştırmalar, yakın arkadaşı olan bir başka Çinli mühendisin de ona aktardığı özel teknik bilgilerin ele geçmesini sağlamıştı. Boeing'de çalışan bu mühendiste başka uçak ve uzay geliştirme programlarına ait gizlilik dereceli önemli bilgiler ele geçirildi.

Yine, San Jose, California'da, yakalanan iki Çinli mühendisin çalıştıkları iletişim teknolojileri üreten firmalardan çaldıkları bilgisayar yongaları ile ilgili gelişmeler de Amerikan basınında yer almıştır. İlginç olan iki mühendisin çaldıkları bilgilerle, kendileri tarafından, Şanghay'ın 100 mil güneybatısında kurdukları fabrikada, yonga üretimine geçmeyi planlamış olmalarıydı. Sorgulamalarındaki ifadeleriyle bu mühendisler sonradan Çin hükümeti ve araştırma çevrelerinden alacakları kredi ile teknolojik açıdan yaşamsal ve hatta Çin'in süper entegre devreler sisteminde atak yapmasını sağlamak adına bu girişimde bulunduklarını itiraf ettiler.

2005 yılında da bir Rus Roket teknolojileri firmasının üst yöneticisinin Rus Gizli Servisi (FSB) tarafından tutuklandığı açıklandı. İddialara göre bu yönetici uzayla ilgili gizli teknolojik bilgileri Çin'e satmakla suçlanıyordu. Bu bağlamda Çin'in 2005 yılındaki uzaya ikinci kez insan göndermesindeki başarının Rus uzay teknolojisi ile ilgili olduğu da iddia edilmekte. Yine aynı günlerde bir Rus fizikçisinin Rusya'ya ait teknolojik bilgileri Çin'e satmak suçlamasıyla bir Sibirya mahkemesince 14 yıl hapse mahkûm edildiği de açıklanmıştı.

Çinlilerin sanayi casusluğu konusundaki çalışmalarının çok başka ve ileri boyutlarının örneklerinden birini de, 1995 yılında Clinton hükümetinin onayıyla iki Çin firmasının, son derece sofistike manyetik rulman üreten bir konsorsiyuma ortak olmalarında görebiliriz. Özellikle balistik roketlerin yönlendirilmesinde ve denizaltıların sessiz motorlarında kullanılan bu rulmanların Çin Halk Cumhuriyeti'ne ihraçları yasak olmasına karşın, üretim teknolojisinin iki ortak Çin firması tarafından çoktan Çin'e aktarıldığı konusunda ciddi şüpheler var. Bütün bu örnekler Çin'in oyuncaktan silaha, otomobilden bilgisayara kadar her alanda hızlı bir şekilde dünyanın her yerindeki ileri teknolojilere insan eli veya bilgisayarlara virüs sokarak ulaşmadaki yöntem ve hikâyelerinin bir kısmıdır.

Çin'in istihbarat ağı

Alman istihbarat örgütleri, halen Almanya'da görevli 250 kadar elçilik ve konsolosluk çalışanının yaklaşık yüzde onunun ve Çin medya

kuruluşlarına ait 16 haber muhabirinden 5'inin istihbarat ve ağırlıklı olarak sanayi ve savunma sanayi alanlarındaki haber almaya yönelik çalıştıklarını bir brifingde üst kademe politikacılara aktarmış.[48]

Ayrıca, dünya istihbarat çevrelerinin tahminleri de dünyada 800.000 kadar Çinli'nin bir şekilde Çin sanayi istihbaratına hizmet ettiklerine işaret etmekte. Bunlara, yurt dışındaki bütün Çinli öğrenciler, işadamları, üretim tesislerine bilimsel ziyaret veya staj için gelen mühendisler de dâhil ve bunlar bir şekilde Çin Komünist Partisi'nin hizmetindeler.

Almanya'daki en büyük yabancı öğrenci grubunu 27 bin öğrenciyle Çinlilerin oluşturuyor olması ve bunların hemen hepsinin parasal ve pasaport gibi bürokratik evrak yönlerinden Çin Konsolosluklarına bağımlı ve dolayısıyla istenileni yerine getirme durumunda olmaları da Çin istihbarat sisteminin işini kolaylaştırıyor. Bütün bu kişilerin bilgileri ve konumları, öğrenim durumları, geçmişte ve halen çalıştıkları yerler ve kapasiteleri Çin'in istihbarat örgütlerince veri bankalarına depolanmış. Bu amaçla da çalışan ve öteki işlevlerinin yanı sıra bilimsel ve sanayi casusluğunu da yürüten Çin istihbarat örgütleri; Devlet Güvenlik Bakanlığı (dış ve iç istihbarat ile görevli), Askeri Gizli Servis (askeri iç ve dış istihbarat ile görevli), Elektronik Dinleme Dairesi (haberleşme ve elektronik istihbarat ile görevli) şeklindedirler.

Bu örgütler, özellikle yurt dışında öğrenim gören Çinli öğrencileri bütün bilimsel araştırma ve geliştirme çalışmalarında bilgi toplama amacıyla kullanmaktadır. Bunların çalışmasının temeli; "hiçbir bilgi önemsiz değildir" şeklindeki ana fikirle bütünleşir. Bunlar için çevrelerindeki bütün görsel veya bilgisayarların içerdiği bilgiler ele geçirilmeye adaydır. Bunu da anında başarıyla elde etme becerisini öğrenmişlerdir. Özellikle Batı ülkelerinde kahve molalarında bilgisayarların genelde kapatılmaması hususu bu amaçlı kişilere önemli ölçüde yardımcı olur. Batılı teknoloji firmalarının çoğu genelde korunması gereken bilgilere sahip olduklarını ifade etseler de bunları koruma konusunda çoğunun güvenilir konsepti olmadığı da bilinmektedir.

48. Der Spiegel" dergisi.

Bilgisayar ortamı ve istihbarat faaliyetleri

Mayıs 2007 yılında Alman yöneticilerinin gündeminde Çin'in sanayi casusluğu konusu vardı. Ortaya konan bilgiler şok edici nitelikteydi. Çünkü hemen her gün Çin'in Lanzu, Kanton ve Pekin şehirlerinden Alman hükümet makamlarına çeşitli Word ve Power Point dosyaları geliyordu. Bu dosyalar açıldığında ise hasım, bilgisayarınızın içine yerleşiyordu. Hasmın görünmeyen askerleri Truva Atları, görünmez izleme programları şeklinde taarruz noktasında bekliyorlardı. Güney Kore üzerinden yapılan bir yönlendirici değişimi ile gelenin künyesi tam olarak saptanamıyordu.

Hükümet sırlarını ele geçirme yanında, ele geçirilen şeyler daha önemliydi. Bunlar Alman halkının malı olarak kabul edilmesi gereken teknolojik birikim ve buluşlar (know-how) idi. Yani Almanya'nın uluslararası rekabette sahip olduğu tek doğal kaynaklardı.

Çin, teknolojik üstünlüğü olan ülkelerin yıllar, nesiller boyunca geliştirdikleri buluşlara, her yoldan saldırıya geçerek bir nesilde erişme çabasındaydı ve bunda da hemen her alanda başarı sağlıyordu. Almanlar ülkelerindeki endüstriyel casusluğun yaklaşık yüzde 60'ının Çinliler tarafından gerçekleştirildiğini açıklamak durumunda kalmışlardır. Yine Alman yetkililerin ifadesine göre geçmişte Sovyetler özellikle savunma sanayinde çok yoğun bir şekilde casusluk yaparken, Çinliler özellikle ekonomik ve bilimsel alanlarda casusluğa ağırlık vermektedirler. Halen Almanya'da büyük kurumlar artık bilgisayarlara yönelik saldırılar konusunda güvenlik sistemleri perdeleri geliştirirken, bu yolda yapılan çalışmalarla, özellikle dışişleri ve şansölyelik makamlarındaki bilgisayarlarda ciddi miktarda casus programlarının bulunup imha edilmiş olması bütün önlemlerin yeterliliği konusunda şüpheler uyandırıyor.

Bilgisayara karşı savaş başlatılmıştır ve bunda da belki göreceli başarılar sağlanacaktır. Ancak insan unsuruna dayanan istihbarat konusunda Almanların eli kolu bağlıdır. Ülkede mevcut 27 bin kadar Çinli öğrenci ile çok miktardaki bilim adamının hangisi ile uğraşacağı konusu Alman güvenlik güçlerinin daha uzun süre başını ağrıtacağa benzemektedir.

Bilgisayar ortamında yapılan casusluk Almanya ile sınırlı değil. 2005 yılında FBI tarafından yayınlanan bir rapora göre Çin, ABD için en büyük casusluk tehlikesi yaratan ülke olarak ilan edilmiştir. Yine benzer bir rapor, bizzat Amerikan Temsilciler Meclisi'nin bilgisayarlarına bile kısa bir süre içinde 16 kez girildiğini dile getirmiştir. Fransa'da da önemli bir Fransız otomobil parçaları imalatçısı firmanın örnek çalışan ilan ettiği bir Çinli teknisyenin, bir süre sonra firmanın çok gizli bilgisayar dosyalarına girerek hemen bütün otomobil tasarımlarının bilgilerine sahip olduğu da ortaya çıkarılmıştır.[49]

6) FRANSA İstihbarat Örgütleri

Dünyada etkin bir istihbarat servisi de Fransızlara aittir. Fransızların istihbarat servisinin kurucusu XII. Louis'in başmüşaviri Kardinal Richelieu'dur. Richelieu'nun attığı temeller XIV. Louis zamanında Kardinal Mazarin tarafından tamamlanıp geliştirilmiştir. Bunların ardından askeri casuslukta büyük başarı sağlayan ve Fransız gizli servisini sağlamlaştıran kişi Napolyon olmuştur. Ancak bu dönemlerin ardından İkinci Dünya Savaşına kadar Fransız gizli servisinin çok büyük başarılarının olduğunu söylemek mümkün değildir. Fransızların istihbarat çalışmalarını Genelkurmay yürütmektedir.

Bu istihbarat anlayışında 4 servis çalışmalarını sürdürmektedir. İkinci Dünya Savaşı öncesinde Fransız istihbaratı dağınık, tembel ve değerlendirmelerden yoksun çalışmıştır. Ancak İkinci Dünya Savaşı sonrasında bu durum değişmiştir. Fransızlar bütün istihbarat alanlarında ilgili birimler oluşturmuşlar ayrıca bir Milli Emniyet (Surete Nationale) adlı genel istihbarat örgütü kurmuşlardır.

İçişleri Bakanlığına bağlı olan bu kuruluş, ayrı birimler yerine tek merkezden yönetim esasına göre oluşturulmuştur. Kuruluş beş kısımdan oluşmuştur. Bunlar;

1- Adli polis, 1970'lerde 17 bölgede iki bine yakın kadrosuyla hizmet vermiştir.

2- Kır polisi, bu kadrolar taşrada görev yapmışlardır ve jandarma ile birlikte çalışmışlardır

49. http://www.tusam.net/makaleler.asp?id=1051.

3- Ulusal Gözleme Müdürlüğü DST (Direction de la Surveillance du Territoire) bir karşı casusluk servisidir. 1942 yılında işgal zamanı lağvedilmiş, fakat 1945'de yeniden faaliyete geçirilmiştir. 1970'lerde 1200 memur çalıştıran DST sert, etkili bir servistir. DST'nin 1947-1961 yılları arasında 473 kişiyi mahkemeye sevk ettiği, 1300 kişiyi sınır dışı ettiği, 75 diplomatın Fransa'dan geri çağrılmasına yol açtığı, şüpheli 2700 yabancının Fransa'ya girmesine mani olduğu, 30 Fransız'ı vatandaşlıktan attırdığı,120 gazete ve dergiyi kapattırdığı, 140 cemiyetin kapısını mühürlettiği açıklanmıştır. Bu rakamlar servisin çalışmaları hakkında bir fikir verse gerektir.

4- Genel İstihbarat (RG- Renseignements Generaux) teşkilatı ise politik ve ekonomik haberler başta olmak üzere bütün istihbarat değerleri ilgi alınana girer ve ülkedeki yabancıları kontrol eder. Fransa'da faal durumdaki ajanların saptanmasına çalışır. RG arşivlerinde 1970 yılların başında 400 binden fazla kişi hakkında arşiv bilgisi bulunduğu bilinmektedir. Aynı yıllar içinde Fransız polisinin arşivlerindeki fiş sayısı da 10 milyonun üzerindedir. Fransız gizli polisi sendikacılardan, işadamlarına, yabancı gazetecilerden devlet ve bilim adamlarına kadar herkesin fişini tutmaktadır.

5- CRS olarak adlandırılan (Compagnies Republicanies de Securite) seyyar polis teşkilatı da olaylara müdahale için hazır güç olarak çalışır.

Teknik açıdan çok üstün olmamakla birlikte merkezi sistemi ve kullandığı yöntemler açısından Fransız servisi, dünya istihbarat servisleri arasında ön sıralarda yer alır.

Fransız istihbarat sisteminde en önemli şey muhbir veya haber kaynağı için getirilen olanaklardır. Fransızlar bu iki unsuru teminat altına alan ve koruyan bir sistem kullanmaktadırlar. Onların suçlarını affeder ve korurlar. Oysa diğer ülkelerde bu durum genellikle az bir ceza veya en hafif yoluyla göz hapsi olarak uygulanmaktadır.

Fransa'da bugün iki ana istihbarat yapılanması vardır. Bunlardan biri Dış Güvenlik Genel Müdürlüğü olarak adlandırılan DGSE'dir. 2 Nisan 1982 tarih ve 82?306 sayılı kararname ile kurulan birim

Savunma bakanlığı çatısı altında örgütlenmiştir. Bilgilerini Milli Savunma Sekreteryası (SGDN), Cumhurbaşkanı Özel Genel Kurmayı ve Başbakan ile direkt bağlı olarak, bütün istihbari birimlerle koordineli çalışmak zorunluluğundadır. DGSE'de 5 bine yakın eleman görev yapmaktadır. Casus avcılığı bu birimin görevleri arasındadır. DGSE bir Genel Müdür ve ona bağlı istihbarat, teknik, strateji, operasyon ve idari işler birimleri tarafından çalıştırılmaktadır.

Fransız istihbarat yapısının temel ikinci yapılanması ise 22 Aralık 1982 yılında 82/1100 sayılı kararname ile yeniden düzenlenen DST'dir. Bu köklerini çok eskilere götürebileceğimiz istihbarat yapılanması, Fransa içinde her türlü operasyonda en etkin kurumdur. Ekonomik istihbarata karşı koyma ve teknolojik casusluk konusunda da uzmanlaşmıştır.

DGSE - Direction Generale de Securite Exterieur-Fransız Dış Güvenlik Genel Müdürlüğü. (Dış istihbarat örgütü)

Fransa Savunma Bakanlığı'na bağlı gizli istihbarat ve karşı istihbarat örgütüdür. Bir bölümü Napolyon döneminden, bir bölümü de İkinci Dünya Savaşı'nın Özgür Fransa Hareketi'nden kalma çeşitli örgütlerin tek yönetim altında birleştirilmesiyle 1947 yılında kurulmuştur. Savunma Bakanlığına bağlanmıştır.[50]

Genel istihbarat servisi (RG) ile karşı casusluk örgütünün (DST) birleştirilerek Merkezi İç İstihbarat haber alma Örgütü kurulmuştur. Bu yeni örgüt ABD'deki Federal Soruşturma Bürosu (FBI) gibi çalışmaktadır.

Fransız İstihbaratı ve Eylem Coğrafyası

SDECE'nin ortaya çıktığı savaş sonrası dönemde, Fransa dünya çapında bir servise sahip değildi. Fakat kolonyal imparatorluk için çalışan bir servisi vardı. SDECE'nin temel amaçları, birinci olarak Almanya, ikinci olarak Hindoçin, daha sonra da Afrika ve bazı alanlarda ise Orta Doğu idi. Birkaç on yıl sonra, birbirini takip eden Hindoçin ve Cezayir dramlarından sonra, hedef büyük ölçüde Afrika olmuştur.

50. Fransız İstihbarat Birimi (http://www.kibris1974.com/showthread.php?t=12280).

Fransa; Afrika'da güçlüdür. Özellikle eski sömürgelerin batıya açılan ilk penceresi Fransa'dır. Kendi aralarında bir sorun olduğunda bunun çözümü için Fransa'ya başvururlar. Bu etkileme gücünün arkasındaki en önemli etken ise istihbari faaliyetlerdir.

Fransız Gücü ve İstihbaratı Arasındaki Denge

Fransa bu role uygun bir gizli faaliyet enstrümanına veya bir istihbarat aracına sahip midir?

Fransa'nın bugünkü durumu nedir? Ekonomik, askeri, politik menfaatleri ve ulusal bağımsızlık ile iradeci geleneksel bakış açısından Fransa, orta ölçekli dünya gücüdür.

Dünyada global anlamda askeri güce sahip olmanın en önemli göstergesi nükleer güç ve uçak gemileridir. Bir devletin global güç unsuru olduğunu iddia edebilmesi için en az iki savaş gemisine sahip olması gerekmektedir. Böylece mobil olarak dünyanın her yerine müdahale edebilme olanağı olacaktır. Dünyada bu niteliklere sahip 5 devlet vardır. Bunlar ABD, Rusya, Çin, İngiltere ve Fransa'dır. Bir istihbarat servisinin gücü politik gücün kendisine verdiği önem ve devletin uluslararası arenadaki gücüyle doğru orantılıdır. Güçlü olmayan bir ülkenin, çok güçlü bir istihbarat servisine sahip olması gerekmez.

Çok güçlü bir istihbarat servisine sahip olabilirsiniz. Fakat istihbarat faaliyetlerini karar destek unsuru olarak tanımladığınızda, bu istihbarat üzerine inşa edeceğiniz kararları hayata geçirecek kadar hem ekonomik hem de askeri güce sahip olmanız gerekmektedir.

Fransa'nın sahip olduğu en modern Uçak Gemisi Charles De Gaulle'dur. Ancak 13 adet Uçak gemisi olan ABD'nin uçak gemileriyle karşılaştırdığınızda çok ufak kalır. Üstelik savunma alanında ABD'nin ayırdığı bütçe ile Fransa'nınkini karşılaştıramazsınız. ABD Dünya bütününde savunma alanında yapılan tüm harcamaların % 40'i ABD tarafından yapılmaktadır.

Paris, her seferinde Fransa'nın bölgesel ve global düzeyde bir güç olduğunu söylemeye devam eden "Büyüklük" tutumu içindeki De

Gaulle taraftarlarına bağlı kalmaktadır. Fransa'nın büyük bir güç olduğu yönündeki varsayımlarla, Fransa'nın zayıflıkları arasındaki uçurum DGSE'nün marjinalleşmesine katkıda bulunmaktadır. İki dünya savaşı öncesi haleflerinde olduğu gibi, yarının Fransız yöneticileri de ülkenin kapasitesini aşan politikalar yaparken, istihbarat tarafından oluşturulan realist değerlendirmelerin demoralize eden hatta ümitsizliğe götüren etkilerinden hiç şüphesiz kaçınmaya çalışmaktadırlar.

Yani ikinci sınıf bir biletle, birinci sınıf bir mevkide yolculuk etmek isteyen Fransızlar, istihbarat örgütlenmelerini kendi reel güçlerinin üstündeki bir anlayışa göre yapılandırmak istemişlerdir. Bir devletin istihbarat örgütlenmesi, o devletin gücüyle orantılı olmalıdır. Aksi takdirde başarısızlık kaçınılmaz olur...

7) İRAN istihbarat Örgütleri

Savak: Batının desteğini alarak 1953'te İran tahtına geçen Şehinşah Muhammed Rıza Pehlevi, batılı istihbarat servislerinin, İran petrollerini devletleştirmeyi plânlayan Başbakan Dr. Muhammed Musaddık'ın sol eğilimli hükümetine karşı darbe düzenlemelerinden sonra, iktidarına yönelik faaliyetleri tespit ve karşı tedbirleri alabilmek ve Komünist Tudeh Partisi'nin faaliyetlerini izlemek maksadıyla, yine batılı istihbarat servislerinin desteği ile 1957 yılında Savak adlı istihbarat teşkilâtını kurdu.

Savak; 1963-79 yılları arasında, Şah Yönetimi'nin bozuk ve gaddar düzeninin bir sembolü haline geldi. ABD'nin Şah Rejimi'nin hamiliğini üslenmesi ve SAVAK ile yakın işbirliğine gitmesi, daha sonra Humeyni İhtilali öncesinde Amerikan aleyhtarlığının tohumlarının yeşermesine neden oldu.

Şah döneminde kapalı bir kutu olan Savak ile ilgili olarak en fazla bilgi, İran İslâm Devrimi sonrasında Molla Rejimi tarafından yayınlanan belgelerle ortaya çıkmıştır.

Bu bilgilere göre Savak 15 bin kadrolu ve binlerce geçici personeli ile tam teşekküllü bir haber alma örgütü idi. Başbakanlığa bağlı olup, yöneticisi aynı zamanda Güvenlik İşleri'nden Sorumlu Başbakan Yar-

dımcısı unvanı taşıyordu. Resmen sivil bir örgüt olmasına rağmen, bünyesinde birçok muvazzaf subayı da barındırmakta idi.

Başlangıçta yasadışı Tudeh Partisi üyelerini yakalamayı amaçlayan örgüt, faaliyetlerini haber toplama ve rejim aleyhtarı kişileri etkisiz hale getirmeyi de içerisine alacak şekilde genişletti ve siyasî yaşamın her yönünü izleyebilecek bir sistem kuruldu. Faaliyetlerini yurtdışında da sürdüren Savak, Pehlevi Ailesi'ne karşı faaliyette bulunan İranlıları takip ediyordu.

Savak, yabancı firmalara milyonlarca dolar ödeyerek, büyük bir iletişim izleme şebekesi kurdu. Şah bu şekilde üst düzey sivil ve askerî kişilerin yanı sıra rejim muhaliflerinin de haberleşmelerini takip etme imkânına sahip idi.

Zaman içerisinde Savak kendi başına buyruk bir örgüt haline gelmeye başladı.

Öyle ki, zanlı kişileri yakalayıp süresiz tutuklayabiliyordu. Hapishanelerin kontrolünü eline alarak, buralarda her türlü işkenceyi uyguluyordu.

Savak'ın kadrolu, ajan çalıştırma yetkisine sahip 13 bölüm sorumlusu vardı. Bu şekilde ABD'de eğitim gören İranlı öğrenciyi kontrol edebilen bir sistem oluşturmuştu.

ABD'deki Savak ajanlarının başı, İran Elçiliği'nde Ataşe kisvesi altında çalışıyordu. Bu faaliyetlerden FBI, CIA ve ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilileri haberdardı.

Şah'a karşı derinleşen muhalefet 1978'de geniş çaplı kitlesel eylemler ile etkinliğini artırmaya başlayınca, Savak ve Ordu bunlara şiddetle cevap verdi.

Buna rağmen etkisinin azaldığını gören Şah, 16 Ocak 1979'da tahttan feragat ederek ülkeyi terk etti. Başta CIA olmak üzere birçok batılı istihbarat örgütü ile işbirliği yapan Savak'ın yıllarca sürdürdüğü muhalefeti izleme faaliyetine rağmen, Şah'a karşı yükselen halkın muhalefeti ve bunun sonucunda Şah'ın ülkeyi terk etmesi, batılı ülkelere sürpriz olmuştu.

Başa geçen Humeyni, ilk iş olarak Savak Örgütü'nü lağvetti. Örgütün ileri gelenleri yargılanarak idam edildi. Yüksek rütbeli Savak ajanları 1979-81 yılları arasında yok edildi.

Savama: Savak lağvedildikten sonra yerine kurulan birimdir.[51] " İslâm Devrimini İhraç " politikası doğrultusunda terörist eylemleri yönlendirmekten ve rejim muhaliflerinin tasfiyesini sağlamaktan sorumludur.

Örgüt Filistinli örgütleri ve Hizbullah'ı destek vermenin yanı sıra, Batılı ülkelere yönelik terörist faaliyetleri yönlendirmekte, Müslüman ülkelerde de radikal İslâmi örgütlerin faaliyetlerini de desteklemektedir.

Teşkilâtın Lübnan, Sudan ve Almanya'da ana faaliyet merkezleri bulunmaktadır. Örgütün Bosna ve Yunanistan'da da etkin olarak faaliyet gösterdiği yolunda batılı istihbarat kaynakları tarafından da bilinmektedir.

Savak, lağvedildikten sonra yerini Savama olarak bilinen istihbarat örgütüne bıraktı. Savama'nın ilk yöneticisi Tümgeneral Ferdsut'un 1985 yılında "Sovyet Casusu" iddiasıyla tutuklandığı bilinmektedir. 1984 yılında Muhammed Reyşehri'nin başkanlığında ülkedeki güvenlik ve istihbarat birimleri örgütlenerek Vezaret-i Ettela'at Ve Amniyet-i Kisvar-Vevak (İstihbarat ve Güvenlik Bakanlığı) oluşturuldu.

Bu Bakanlık, kuruluşundan itibaren Savama'nın rolünü üstlendi. Yurtiçi muhalefeti ortadan kaldırmak için bazı eski istihbarat subayları ile alt rütbedeki Savak ve eski ordu istihbaratçıları da Vevak'ta görevlendirildiler.

Vevak: Vezaret-i Ettela'at ve Amniyet-i Kisvar- (İstihbarat ve Güvenlik Bakanlığı)

Savak, lağvedildikten sonra yerini Savama olarak bilinen istihbarat örgütüne bıraktı.

Vevak'ın Faaliyetleri: Büyük bütçesi ve geniş örgütlenmesi ile

51. İran İstihbarat Birimi (http://www.kibris1974.com/showthread.php?t=12282

Vevak, İran yönetimindeki en güçlü Bakanlıklardan birisidir. Bakanlık geleneksel olarak Ali Hamaney'in Velayet-i Fakih Örgütü'nün rehberliğinde faaliyet göstermektedir. Personeli ya İran Elçilik ve Konsoloslukları'nda çalışan diplomatlar ya da rehberlik ve propaganda temsilcileridir.

Gayrıresmi olarak çalışanları arasında Iran Air, İranlı Öğrenciler, İşadamları ve bazı Muhalefet Mensupları da bulunmaktadır.

Vevak; devlet kontrolündeki bankaların dış ülkelerdeki şubelerini de, ajanlar yerleştirmek ve terörist faaliyetlerini finanse etmek için sık sık kullanmaktadır. Almanya'da bulunan Milli Bank (Bank Mellat)'ın şubeleri aynı zamanda istihbarat merkezleridir.

Vevak, terörist faaliyetleri destekleyecek bilgileri toplamaktan, desteklenen terörist gruplar ve Radikal İslâmi Hareket Örgütleri ile irtibat sağlamaktan sorumludur.

İran güdümündeki terörist faaliyetlerin iki önemli hedefi olmuştur: Rejim Muhalifleri'ni cezalandırmak ve İslâm Devrimi'ni ihraç etmek.

Teşkilât, İslâm Devrimini İhraç politikası doğrultusunda terörist eylemleri yönlendirmekten ve rejim muhaliflerinin tasfiyesini sağlamaktan sorumludur. Örgüt Filistinli örgütleri ve Hizbullah'ı destek vermenin yanı sıra, Batılı ülkelere yönelik terörist faaliyetleri yönlendirmekte, Müslüman ülkelerde de radikal İslâmi örgütlerin faaliyetlerini de desteklemektedir.

Teşkilâtın Lübnan, Sudan ve Almanya'da ana faaliyet merkezleri bulunmaktadır.

Devrim Muhafızları (Pasdaran)

İran; toprak bütünlüğünün korunmasını ve siyasî bağımsızlığının korunmasını silâhlı kuvvetlerine emanet ederken, İran İslâm Devrimi'nin korunmasını Devrim Muhafızlarına emanet etmektedir. 5 Mayıs 1979'da Humeyni tarafından kurulan Pasdaran, iktidardaki mollaların, İslâmi kural ve ahlâki uygulamalarına yardımcı olmak amacıyla teşkil edilmişti.

Pasdaran'ın 100 bin kişilik kara, 20 bin kişilik deniz ve hava unsuru bulunmaktadır. İçeride rejim muhaliflerini takip etmek ve tutuklayıp yargılamak için bir istihbarat ünitesine de sahiptir. "Basij" adı verilen gönüllüler de Pasdaran'ın kontrolü altındadır. Gönüllüler, İslâmi kurallara uymayan kişilerin tespiti ve yakalanmasında yardımcı olmaktadırlar.

Ordu ve Paadaran'ın halk ile karşı karşıya gelmesini önlemek amacıyla kurulan ASURA Tugayları da bu çerçevede faaliyet göstermektedir. Bu Tugaylar, Pasdaran ve "Basij"ler içinden oluşan gönüllülerden teşkil edilmişlerdir.

Pasdaran'ın dış faaliyetleri

Hizbullah ve İslâmi Cihad'ı da içeren Pasadaran'ın dış faaliyetleri genellikle SAVAMA tarafından yürütülmektedir. Pasadaran personeli ise ticarî firmaların işçi ve temsilcileri, bankalar ve kültür merkezleri bünyelerinde veya "Baskı Görenler ve Mahrum Edilmişler Vakfı" ve "Şehitler Vakfı" Temsilcileri olarak eylem ve faaliyetlere iştirak etmektedirler.

Pasadaran'a bağlı "Kudüs Kuvveti" terörist eylemler dâhil ülke dışı harekâtlardan sorumludur. Bu kuruluşun karargâhı Tahran'da olup Tahran'ın kuzeyindeki "Ahmet Ali Kampı"nda ve Lübnan'daki Hizbullah denetimindeki kamplarda Hizbullah ve Filistinli teröristlere eğitim verilmektedir. Kudüs Kuvveti ayrıca; Afganistan, Bosna, Irak ve Sudan'da da eğitim faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu Kuvvet'in faaliyetlerinin yoğunlaştığı ana faaliyet Radikal İslâmcı Terörist grupların eğitimidir. Kudüs Kuvveti, aynı zamanda hedef seçme ve saldırı plânlarının gerektirdiği bilgileri toplamaktan da sorumludur. Bu faaliyetlerin Kuveyt, Bahreyn ve Birleşik Arap Emirlikleri'ndeki etkisi belirgin bir şekilde önemli olmuştur.

Dış faaliyetlerinin en büyük kısmı; İran'da ve Afgan Savaşı sırasında Afganistan'da eğitim görmüş 12 bin kadar Arapça konuşan İranlı, Afgan, Iraklı, Lübnanlı Şii ve Kuzey Afrikalılardan oluşmaktadır.

Ayrıca Lübnan, Kuzey Irak, Ürdün ve Filistin'deki Hizbullah kol-

ları ile Mısır, Türkiye ve Kafkasya'daki Müslüman ülkelerde İslâmi Cihad ile ilgili faaliyetler desteklenmektedir.

Kurtuluş Hareketleri Dairesi, PASDARAN'ın Körfez Bölümü tarafından, Kudüs Kuvveti'nin bir parçası olarak Körfez Taburu olarak kurulmuştur.

Nisan 1995'te; Japon Kızıl Ordusu, ASALA, PKK, Irak Dava Partisi ve Bahreyn'in Kurtuluşu İçin İslâmi Cephe, Hizbullah gibi uluslararası terör örgütleri ile bir toplantı düzenleyen Kurtuluş Hareketleri Dairesi, bu örgütlere askerî, malî ve lojistik destek vermeyi taahhüt etmiştir.

Silahlı kuvvetler - J2 (İstihbarat ve Güvenlik)

Çeşitli kuvvetlerden, Pasdaran, Milli Polis ve Jandarma'dan atanan subaylardan oluşan Silâhlı Kuvvetler Genel Kurmay Başkanlığı bütün askerî faaliyetlerden sorumludur.

İran Genel Kurmay Başkanlığı, ABD sistemine göre teşkil edilmiştir. Karargâhı'nda İstihbarat ve Güvenlik İşleri'nden J2 olarak adlandırılan 2'nci Kısım sorumludur.

Bu Kısım;

- İstihbarat Plânlaması ve Faaliyetleri,
- İstihbarat Eğitimi,
- İstihbarata Karşı Koyma Faaliyetlerini,
- Silâhlı Kuvvetlerin her türlü güvenlik faaliyetlerini kontrol ederken, Devrimci Komiteler ile her türlü irtibat faaliyetini yürütmektedir.

8) ALMANYA İstihbarat Örgütleri

BND: Bundes Nachrichten Dienst (Federal İstihbarat Servisi)

Doğrudan Başbakanlığa bağlıdır ve Almanya dışı Espiyonaj, Kontr Espiyonaj faaliyetlerini yürütmekle yükümlüdür.

BND, dış ülkelerdeki güç ve imajı ile doğru orantılı kadroya, ekipmana ve bütçeye sahip prestijli disiplinli bir istihbarat servisidir.

Çok iyi yetişmiş 7.500 civarı kadrolu personele ve mükemmel teknolojik olanaklara sahip bulunmaktadır. BND'nin Almanya dışında 2.000 civarında kadrolu personeli mevcuttur. Örgütün, halen toplam kadrolu personelinin yaklaşık 1/10'unu askeri istihbaratçılar oluşturmaktadır. BND'nin merkezi Münih - Pullach'tadır.

BND, ayrıca, Belçika sınırındaki Hoefen'de çok iyi kamufle edilmiş bir telekomünikasyon istasyonu çalıştırmaktadır. Ayrıca, telekomünikasyon istatistikleri için özel bir birim oluşturmuştur. BND'nin toplanan tüm verileri kaydettiği yüksek kapasiteli ve çok gelişmiş bir bilgisayar sistemi bulunmaktadır.

BND, müttefiki olmasına rağmen, ABD'ni ve tüm Atlantik ötesini izleyen güçlü bir istasyonu, Schleswig-Holstein'in batı kıyısında tesis ile işletmektedir. Bu tesis, ABD'nin tüm dünyadaki telefon, faks, e-mail dâhil elektronik haberleşmeyi ve elektronik arşiv belgelerini, hem de gizli belgelerin şifrelerini çözerek izleyen ve bu doğrultuda sürekli kendini geliştiren "Echelon ağı"nı kullanan Ulusal Güvenlik Ajansı'na (NSA) muadil olarak inşa edilmiştir.

Almanya'nın Federal İstihbarat Servisi olan BND (Bundes Nachrichten Dienst), doğrudan Başbakanlığa bağlıdır ve Almanya dışı Espiyonaj, K/Espiyonaj faaliyetlerini yürütmekle yükümlüdür.

BND, Almanya'nın dış ülkelerdeki güç ve imajı ile doğru orantılı kadroya, ekipmana ve bütçeye sahip prestijli bir istihbarat servisidir.

II. Dünya Savaşı sonrasında CIA tarafından yeniden yapılandırılan BND, özellikle Sovyetler Birliği (KGB) ve Doğu Almanya'ya (STASI) karşı faaliyet gösterdiği "Soğuk Savaş" döneminde, 7.600 personele sahip, anti-komünist karakterde ancak Almanya'nın kısmen müttefik işgali altında bulunması nedeniyle bağımlı bir statüye sahiptir. ABD tarafından Sovyetler Birliği ve Varşova Paktı üyelerine yönelik espiyonaj - ajitasyon - propaganda amacıyla Alman topraklarında konuşlandırılan "Hür Avrupa Radyosu", "Özgürlük Radyosu", "Sovyetler Birliği'ni Öğrenme Enstitüsü" gibi kuruluşlar, BND için deneyim kazanılan "staj yeri" olarak önem taşımıştır.

Bugün, çok iyi yetişmiş kadrolu personele ve mükemmel ötesi teknolojik olanaklara sahip bulunmaktadır. BND'nin top-

lam kadrolu personelinin yaklaşık 1/10'unu, askeri haber alma, izleme, ANBW-AFMBW ve MAD ile koordinasyonu sağlamak üzere askeri istihbaratçılar oluşturmaktadır. Toplam kadrolu personelinin yarısına yakın sözleşmeli personel de çalıştıran BND'nin merkezi Münih - Pullach'tadır. Federal Hükümetin tüm organları ile Berlin'e taşınmasına karşılık, BND'nin kısa vadede taşınması pek olanaklı görünmemektedir. Münih-Pullach'daki bina kompleksi içinde yer alan Bilgi Merkezi'nin (LIZ) yapımına çok büyük paralar harcandığı dikkate alınarak, bu nakil işleminin uzunca bir süre daha gerçekleşemeyeceği tahmin edilmektedir.

Batılı istihbarat servislerinin yanı sıra ve onlardan farklı olarak, İran, Irak, Libya ve Çin Halk Cumhuriyeti istihbarat servisleri ile de ikili istihbarat antlaşmalarına (eğitim ve bilgi değişimi dâhil) taraf olarak büyük güç ve etkinlik kazanan August Hanning yönetimindeki BND, dünyanın hemen her tarafındaki istasyonlarından online olarak gelen durum raporlarını, değerlendirme ile birlikte, günde 2 kez Başbakanlık, Dışişleri, İçişleri ve diğer ilgili departmanlara iletmekle yükümlüdür.

BND, Sovyetler Birliği dağılıncaya kadar, gerek bu ülkede KGB'ye ve gerekse Doğu Almanya'da Stasi'ye karşı operasyonel çalışmalarda bulunup, Romanya'da, Yugoslavya'da, Polonya'da, Türkiye'de ağırlıklı espiyonaj faaliyetleri gösterirken; Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra faaliyetlerini globalleştirmiştir. Ancak, bölgesel faaliyetlere de özel bir önem verilmiştir.

Doğu Almanya'nın koparılması ve iki Almanya'nın birleştirilmesi; Slovenya'nın ve Hırvatistan'ın bağımsızlığını ilân etmesi; Arnavutluk, Bosna ve Kosova'daki gelişmeler, BND'nin rüştünü ispat ettiği bölgesel faaliyetler kapsamındadır.

BND, ayrıca, Belçika sınırındaki Hoefen'de çok iyi kamufle edilmiş bir telekomünikasyon istasyonu çalıştırmaktadır. Ayrıca, telekomünikasyon istatistikleri için özel bir birim oluşturmuştur. BND'nin toplanan tüm verileri kaydettiği yüksek kapasiteli ve çok gelişmiş bir bilgisayar sistemi bulunmaktadır.

BND, müttefiki olmasına rağmen, ABD'yi ve tüm Atlantik ötesini izleyen güçlü bir istasyonu, Schleswig-Holstein'in batı kıyısında tesis ile işletmektedir. Bu tesis, A.B.D.'nin tüm dünyadaki telefon, faks, e-mail dâhil elektronik haberleşmeyi ve elektronik arşiv belgelerini, hem de gizli belgelerin şifrelerini çözerek izleyen ve bu doğrultuda sürekli kendini geliştiren "Echelon ağı"nı kullanan Ulusal Güvenlik Ajansı'na (NSA) muadil olarak inşa edilmiştir.

İngiltere'nin AB ülkesi olmasına rağmen NSA'ya lojistik destek vermesinden rahatsız olan Almanya, benzeri bir istasyonun Fransa'da da kurulması için bu ülkeye telkinin yanı sıra, teknik yardımda da bulunmaktadır. Yine Schleswig-Holstein'deki Husom'da bir bilgi toplama merkezi ve arşivi yer almaktadır.

Aynı şekilde, Alman diplomatların yanı sıra, yurtdışına görevlendirilen görevlilerin tümü, BND "Hizmetiçi Akademisi"nde gidecekleri ülke ile ilgili eğitime tabi tutulmaktadır. Ayrıca, Almanya'nın yurtdışındaki sefaretlerinde görev yapan genellikle 2. 3. ve 4. sekreterlerin, ataşelerin ve müsteşarların tamamının, hedef ülkelerde ise Büyükelçilerin de BND'nin kadrolu elemanları arasından atanmasına dikkat edilmektedir.

1970'li yıllardan bu yana Türkiye'de görev yapan Alman Büyükelçilerinin tamamının kadrolu BND elemanı oldukları; Türkiye'de görev yapan Alman gazetecilerin ise sözleşmeli BND elemanı oldukları bilinmektedir.

Prusya'yı, Avrupa'nın büyük devletleri arasına sokan Kral Büyük Frederik (1712-1786) bir devletin iç ve dış güvenliğinin istihbarat olmadan olmayacağını o zamanlardan anlamış ve önlemler almıştır. Özellikle de askeri istihbarata çok önem vermiştir. Dönemin kusursuz örgütleri arasında sayılan istihbarat servisini özenle oluşturmuştur. Alman Birliğinin kurucusu ve Avrupa'nın şekillenmesinin mimarlarından Bismark da (1815-1898) Frederik'in yolundan yürümüş, ayrıca siyasi istihbarat açığını da bu alana verdiği büyük önem sayesinde kapatmayı bilmiştir. Yani Hitler'in iktidara gelişine kadar Almanya'da güçlü ve kusursuz çalışan iki büyük istihbarat oluşumu gerçekleştiril-

miştir. İlki Genelkurmay istihbaratı (Abwehr), diğeri siyasi istihbaratı yönlendiren Alman Dışişleri Bakanlığı İstihbarat Servisi'dir. Bu iki kuruluş organize halde ve beraberce çalışmışlardır.

Hitler'de istihbarata son derece önem vermiştir. Abwehr onun döneminde 5 şube olarak şöyle organize olmuştur:

1- Geheimer Meldedienst adı verilen organizasyon. Bu şube espiyonaj ve kontrespiyonaj (casusluk ve karşı casusluk) ile görevliydiler. Bu şubenin emrinde kara, hava ve deniz birlikleri ve olanakları vardır. Ayrıca bu alanlarda uzmanlaşmış çok sayıda personele sahiptiler.

2- Sabotaj işleri: Bu şubece yerine getirilmiştir. Bu alanda uzman bombacılar, özellikle elde tutulur bunların rahat kullanabilecekleri ve değerlendirecekleri bomba türleri geliştirmişlerdir. Özelikle bomba patlatma ve yerleştirme konusunda bu şube uzmandırlar. 1960'dan sonra Almanların bu konudaki uzmanlıklarından Türk asker ve sivil istihbaratçıları da eğitimler yoluyla yararlandırılmışlardır.

3- Güvenlik olarak adlandırılan bu şube Almanlara karşı girişilecek sabotaj ve diğer casusluk faaliyetlerinin eylemlerine karşı organize olmuştur.

4- Dış ülkelerdeki faaliyetlerle bu şube ilgilidir. Bunlar adam kaçırma, elde etme ve organizasyonları sağlamakla görevlidirler.

5- Bu şubenin görevi ise merkez koordinasyonunu sağlamak ve eşgüdüm içinde sorunsuz çalışılmasını gerçekleştirmektir.

Almanlar istihbaratı hep çok önemsemiştirler. 1939 yılında yalnız Berlin'de Abwehr'de ünlü casus şefi Canaris'in emrinde çalışan ajan sayısı (Bunlara V= Vertrauen= mutemet denirdi)10 binin üzerindeydi. Bunlara hizmet veren teknik uzman kadrosunun sayısı ise 18 bini aşıyordu. Ajan V'ler ünlü Majino hattı planlarını ele geçirmişlerdir. Canaris'in emrindeki bu kadro ayrıca 1937-1939 yılları arasında İngiliz, kara, deniz ve hava kuvvetlerine ait çok önemli planları, bilgileri, savaş düzenlerini öğrenip bu güçlerin hareket ve idari yapılarına kadar bütün bilinmeyenleri çözmüşlerdir.

Hitler Abwehr'e ilaveten 1933 yılında saldığı dehşetiyle ünlü olan Gestapo (Geheime Staatspolizei) adlı devlet gizli polis teşkilatını

kurmuş ve 1939 da bütün polis servislerini merkezileştirme yoluna giderek bu yapıyı dev bir organizasyon haline getirmiştir. Buna da RSHA (Reichsicherheitshauptamt) adı verilmiştir. Ancak Abwehr de çalışmalarına devam etmiştir. Alman Güvenlik Yüksek Dairesi olarak adlandırılabilecek olan RSHA veya Alman casusluk ve mukabil casusluk teşkilatı başlıca 7 daireden oluşmuştur.

Hitler ordularının İkinci Dünya Savaşı'nda yenilmelerinin ardından Almanya'nın ikiye bölünmesi üzerine zafer kazanan devletler öncelikle RSHA'yı dağıtmışlardır. Ortadan kalkan RSHA'nın yerine ikiye bölünen Almanya'da Doğu ve Federal Alman istihbarat teşkilatları yeniden örgütlenmiştir. İki Alman istihbaratı artık iki düşmandır.

Münih'e bağlı Pullach'da, General Von Gehlen'in idaresinde kurulan Federal İstihbarat Servisinin emrinde 10 bin uzman ve ajan çalışıyordu ve bütçesi de 40 milyon markın üzerindeydi. General Gehlen'in çok kısa bir süre önce teşkilattan ayrılmasına rağmen Gehlen Teşkilatı adıyla da anılan Federal Almanya İstihbarat Servisi, küçük hücreler şeklinde örgütlenip çalışmıştır. Dost veya düşman ayırt etmeden aynı titizlikle çalışan teşkilat Almanya'nın özel statüsü gereği bu yıllarda CIA ile de dayanışma içinde olmuştur.

Almanlar iç istihbarat konusunda ise özel olarak oluşturdukları "Batı Almanya Anayasasını Koruma Ajansı"ndan yararlanmaktadırlar. Bu kuruluş aynı zamanda karşı casusluk örgütü olarak da faaliyet göstermektedir. ABD'deki FBI'a denk olan kuruluşun karargâhı Köln'e bağlı Ehrenfeld'dedir. Kuruluşa; polis teşkilatı ile askeri istihbarat da yardım vermiştir. Alman istihbaratında askeri bölüm çok önemlidir. Çünkü burada oluşturulan ve FOİ (Field Operations Intelligence) adı ile anılan grup vurucu güçtür ve eylemleri yapar. Eylemlerinde ünlü ve acımasızlığıyla bilinen bir güçtür.

Karargâhı Bonn'da bulunan Bundeskriminilampt'da casuslukla mücadele eder. Bu birimin laboratuar ve teknik olanakları vardır.

Almanya'nın savaş sonrası statüsü gereği CIA Frankfurt'ta, Berlin'de, Stuttgart'ta bürolar açmıştır. Frankfurt'taki CIA bürosu DAD (Department of Army Detachment), Münih'teki büro SD (Spe-

cial Detachment) adını, Stuttgart ve Berlin gibi yerlerdeki büroları ise US Mission (ABD Misyonu) adını alırlar. Bunların ana amaçları komünizme karşı mücadele etmektir. Bu kapsamda Narodno Turudoyoz Soyuz adlı antikomünist Rus mülteci teşkilatına öğretmen verirler. Bu dönemde Almanlar ile CIA'in işbirliği sonucu 1949'da Hür Hukukçular Birliği kurulur. Bu birlik Batıya ilticaları teşvik eden bir istihbarat yan kuruluşudur.

Alman makamları 1968 yılında yaptıkları bir açıklamada ülkelerinde 15-16 bin kadar casusun Doğu Bloku lehine çalıştığını sandıklarını, 1967 yılında bunlardan 167, 1968'de de 350 kişinin yakalanarak mahkemeye sevk edildiğini belirtmişlerdir.

BND'nin kuruluş yasası bulunmamaktadır. 12 Temmuz 1955 tarihli Bakanlar Kurulu Kararına dayanılarak kurulmuştur. BND içinde yaklaşık 7 bin personel görev yapmaktadır. 1995 de BND'nin Başkanlık koltuğunu Başbakan Kohl, muhalefet partisinden bir milletvekiline vermiştir. BND değerlendirmelerinde Almanya'yı bir süper güç olarak yorumlayıp ona göre analizler ve eylemler planlamaktadır.

BND; askeri istihbarat, siyasi istihbarat, teknolojik ve bilimsel istihbarat, dış istihbarat, terörizm, uluslararası kaçakçılık, illegal geçişler ve Almanya'ya sığınmalar konusunda istihbarat çalışmaları yapmaktadır. İnsan, teknoloji, değerlendirme, idari işler, güvenlik, merkezi faaliyetler olarak yapılanan BND güçlü bir istihbarat örgütüdür.

Almanya'da önemli bir kuruluşta Federal Anayasayı Koruma Teşkilatı (BFV)'dır. 3 bini aşkın personeli ile çalışan kurum, 27 Eylül 1950 de kurulmuştur. Teşkilatın iç yapılanmasında her ana ünite, toplama ve kıymetlendirme olarak iki bölümde konumlanmıştır. Toplama bölümleri operasyonları yürütmektedir. Eyaletlerin teşkilatları ile işbirliği bu bölümlerde esastır.

16 eyalette örgütlenmiş durumda bulunan BFV demokratik yapının korunmasından da sorumludur. Eyaletlerde örgütlü bulunan LFV adındaki servisler ise bağımsız hareket etmekle birlikte, aralarındaki koordinasyonu BFV gerçekleştirmektedir.

9) İTALYA İstihbarat Örgütleri

Dünya gizli servislerinin atak yılı II. Dünya Savaşı olmuştur. Gizli servisler kuşkularından uyanmış ve hiperaktif hâle gelmişlerdir. Bu gelişmelerden etkilenen İtalyan gizli servisi de küçük ataklara başlar. I. Dünya Savaşı sonunda İtalyanların ana istihbaratları diplomatik kanallardır. 30 kişiyi geçmeyen Deniz Kuvvetleri 2. Bürosu istihbarata bakmaktadır. İstanbul, Madrid ve Şanghay'da öncü bürolar, ardından da Amerika, Portekiz ve diğer ülkelerde genişleme büroları oluşturulur.

Bu ikinci şubenin 4 ana birimi vardır.

B: Dinleme ve kripto ile görevli olan birim. Diğer adı karanlık odadır.

D: İstihbarat ile görevli birimdir.

C: Koordinasyon, tahlil ve değerlendirme birimidir.

E: İstihbarata ve casusluğa karşı koymayla görevli birimdir.

1960'da yapılan bir tahmine göre Berlin'den sonra en çok casus barındıran kent Roma olmuştur. Roma da tam 39 gizli servisin faaliyet gösterdiği ve 15.000 civarında casusun bulunduğu sanılmaktadır. Buna karşı İtalyanlar bir gizli servis reorganizasyonu gerçekleştirmişler ve bu alanda başarılı olmuşlardır.

İtalyan gizli servisi askerî unsurlarla birlikte çalışmıştır. SIFAR adlı birim İtalyan gizli servisini, CS adlı birim İtalyan güvenlik birimi Garabinieri içinde oluşturulmuş ve karşı casusluk alanında örgütlenmiştir. Bu birim 1961 yılının Ocak ayında Puglia'daki NATO üssünün planlarını Arnavut diplomatı Koko'ya veren İtalyan Yüzbaşı Spada'yı suçüstü yakalamıştır. Ayrıca Centro Cina Ajansının binasında aramaları sonucu 6 Çinli casusu yakalayıp sınır dışı etmeyi başarmışlardır. Ayrıca 1964 yılında Mordehay Luki veya Josef Dahan adlı İsrail casusunu ele geçirerek bir sandık içinde Mısır uçağı ile Roma'dan kaçırmak isteyen Mısırlı diplomat casus Salim Osman El Sayid ile Mohammed Moneim El Neklavi'nin planlarını alt üst etmişlerdir.

1967 yılında adını SID olarak değiştiren SIFAR, daha sonra 1977 yılında politize olduğu için yeniden yapılandırılıp adı da SISMI (Servizio Informazioni e Sicurezze Militare) olarak yenilemiştir. Daha

sonra 09 Mayıs 1978'de bugün faaliyette olan SISDE adlı Demokratik İstihbarat ve Güvenlik Servisi kurulmuştur. Bunun ardından da CESIS adlı Güvenlik ve İstihbarat Servisleri İcra Komitesi, SISMI ve SISDE arasında koordinasyonu sağlamak amacıyla oluşturulup faaliyete geçirildi.

İtalya istihbarat örgütü dünyanın önemli gizli servisleri arasında sayılmaktadırlar.

10-TÜRK İSTİHBARAT ÖRGÜTLERİ

Türkiye'deki sosyal, politik ekonomik, dini, askeri ve stratejik olayları ele aldığımızda Türkiye'de istihbarat sistemlerinin nasıl çalıştığı görülmektedir. Askeri istihbaratın ve MİT'in haricinde milli güvenliğimiz için çalışmakta olan bir istihbarat sisteminin olduğunu ve doğru çalıştığını ve Türkiye Cumhuriyeti veya Türkler için çalıştığını kabul etmek mümkün mü?

Büyük bir imparatorluğun parçalanmasında önleyici etkin rol oynayamayan istihbarat örgütleri; Yeni Türkiye'nin var olma kaygısını taşımışlar, Yeniden Büyük Türkiye oluşumunda etkin rol alamamışlardır. Üstelik istihbarat örgütleri arasında ki çekişme ve koordinasyon eksikliği ile Devlet zafiyeti görülmektedir.

İstihbarat; bir devletin gözü, kulağı, nefes borusudur.

Türkiye'de istihbaratın bugünkü durumu, dünya istihbarat örgütleri ile yakından ilgilidir.[52]

Türkiye'deki istihbarat birimleri;

Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT),

Genelkurmay Başkanlığı İstihbarat Başkanlığı,

Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Daire Başkanlığı,

Kamu Güvenliği Müsteşarlığı olarak faaliyette bulunmaktadırlar.

Bunun yanında Kuvvet Komutanlıklarının da kendi istihbarat birimleri vardır. Jandarma Genel Komutanlığı'nın istihbarat birimi i-

52. İstihbarat Teşkilatları (http://www.kibris1974.com/forumdisplay.php?f=275)

se özel bir yere sahiptir. Kırsal alan güvenliğinden sorumlu Jandarma Komutanlığı iç güvenlik ve iç istihbaratta en etkin olan istihbarat birimdir.

İstihbarat örgütlerinin koordinasyonu sağlayacak bir üst yapılanma yoktur. Bunun yanında MİT doğrudan başbakanlığa bağlı iken, Komutanlık istihbarat birimleri, genelkurmaya bağlıdır. Emniyet istihbarat dairesi ise Emniyet Genel Müdürü'ne oradan İç İşleri Bakanı'na oradan da Başbakan'a bağlıdır. Dolayısıyla Emniyet İstihbarat birimi, siyasi iktidarlar tarafından istenildiği gibi yönlendirilebilmektedir. Siyasi konjöktöre göre (Emniyet-MİT-GEN KUR) arasında yaşanan gerginlik de bu nedenle sık sık olmaktadır.

Bunun yanında siyasi iktidarlar kendi özel istihbarat birimlerini de zaman zaman oluşturabilmiştir. Turgut Özal, Tansu Çiller[53] ve Tayyip Erdoğan başbakanlığa gelişleri ile birlikte kendi özel istihbarat örgütlerini kurmuş ve yararlanmışlardır. Devletin istihbarat birimlerine güven zaafiyet içinde olmuşlardır.

İstihbaratta yeni yapılanma

İstihbarat örgütlerinde çoklu yapılanma vardır.

NATO ve ABD-İngiltere eksenli istihbarat yapılanması ulusal çıkarlar açsısından zaman zaman sorunlar çıkarmaktadır.

ABD'nin biçtiği rol, Türkiye'nin bölge devletleri ile yakın bir ilişki kurmaya yöneliktir. Antipatik hale gelen ABD, bölge ülkelerinde Türkiye Mısır, Suudi Arabistan kanalıyla biçimlendirme yönlendirmeyi sürdürmektedir.

ABD'nin Bölge istihbarat merkezi Türkiye'dir.

ABD adına yapılan Türkiye'nin dışa açılım süreci başarısızlıkla sonuçlanmasına rağmen sürdürülmektedir. Onun için de ABD'nin planlayıp uygulamaya koyduğu bu sürecin devamı açısından, bölge devletlerinin istihbarat örgütleri de yeniden yapılandırılarak, daha

53. Bkz. D. Perinçek: Çiller Özel Örgütü, İstanbul 1997, Kaynak yy.

yakın ve sıcak bir işbirliğine ve ortak istihbarat çalışmaları sürdürülmektedir.

Öncelikle Türkiye'nin kendi içinde istihbarat faaliyetlerini yeniden düzenlemesi gerekir. MİT, Emniyet İstihbaratı, JİTEM (Jandarma İstihbaratı), Askerî İstihbarat, hepsi ayrı ayrı çalışıyor. İstihbarat faaliyetlerinin tek elde toplanması ve İç istihbarat, dış istihbarat olmak üzere 2 ayrı bölümde yapılanmalıdır. Bir üst güvenlik kurulu oluşturularak, Milli Güvenlik Kurulu'na bağlı olarak çalışmalıdır.

Özel harp ve psikolojik savaş kuruluşları yeniden gözden geçirilmelidir. Teröre karşı gayri nizami harp taktiklerinin de doğrudan bu istihbarat faaliyeti içinde değerlendirilmelidir.

Geçmişte NATO içinde ya da ABD, AB ve İsrail'le kurulan stratejik ortaklıklar çerçevesinde, nerede ise iç içe geçen istihbarat faaliyetleri de yeniden düzenlenmelidir.

İstihbarat faaliyetleri aynı zamanda iş dünyasının ve diğer toplumun örgütlü kesimlerinin ihtiyaçlarına göre de biçimlendirilmelidir.

Bilim ve teknoloji faaliyetleri; istihbarat faaliyetleri kapsamındadır. İlgili bakanlıklar ve üniversiteler bu alanda çalışmalar yürütmelidir.

Ekonomik ilişkileri izlemek de, siyasi faaliyetleri izlemek kadar önem kazanmıştır. Terör, örgütlü suçlar, uyuşturucu ticareti, kaçakçılık, insan kaçakçılığı istihbarat kuruluşlarının faaliyeti haline gelmiştir. Sanal suçlar, yeni suç örgütlerine yönelik elektronik izleme konusu, kontr istihbarat faaliyetleri var.

Ulusal güvenlik kaygıları uydu popülâsyonu, radyoaktif risk, genetik risk alanlarını da kapsıyor. Rusya'daki bir nükleer santraldeki kaza bizi de etkiliyor. Çekirge sürülerinin hareketi bile, yeri geliyor hayati önem kazanıyor. İşsizliğin ve açlığın sebep olduğu sosyal ve siyasi olayların sınırları nasıl zorladığı daha önce görülmüştür.

Türkiye her alanda kendini yenilemek zorundadır. Mevcut kuruluşlar siyasileşmiş, devlet adına değil farklı kesimlerin adına hareket eder hale gelmişlerdir. Siyaset, devletin temel kurumlarında ne yazık ki ayrışmalara yol açmıştır.

Yeni ve ortak bir istihbarat dili geliştirmek gerekiyor. Emperyalist, yayılmacı siyasetlere karşı organize olmak, hedef ülkeleri yıpratmaya yönelik operasyonlara yönelmek gerekir.

Dünyanın birçok yerinde elçilik var, yenileri açılıyor. Devletler, faaliyetlerini her alanda yürütüyor. Türk işadamları, STK'lar öncelikle hangi alanlarda ve kimlerle temas kuracağına yönelik eğitilmelidir. İlgili bakanlıklar, bilgi ve tecrübelerini, ilgili ülkelerle paylaşmaya yönelik planlama yapabilmelidir. Yerel dilleri bilen istihbaratçı yetiştirilmelidir.

İlgili kurumlar; komşu ve bölge ülkeleri ve uluslararası alanı da kapsayacak şekilde insan hakları ihlâlleri ile ilgili raporlarla Türkiye'nin güvenliği ve bölge barışını esas alan, tehdit algılamasına yönelik raporlar yayınlamalıdır.

Bütün bunlar, ülkenin içinde olduğu bu durumda yapılabilir mi? Hayır… Açılım ve saçılımla uğraşanlar için kurumlar arası güvensizliği artıran uygulamalar bilinçli bir şekilde yapılırken, belirttiğimiz konuların yapılması elbet beklenemez.

Türkiye devlet olarak yeniden yapılanmak zorundadır. Peki, kim nasıl ne şekilde yapacak? Soru bu olsa gerek!

Bilgiyi ne şekilde, nerden olursa ol, al, gafil avlanmazsın.

İstihbarat savaşları deyince Türk istihbaratı ile yabancı istihbaratın savaşları aklınıza gelmesin. Bahse konu olan Türkiye'deki istihbarat kurumları arasında birbirini sindirmeye varan mücadeledir.

"Kontra istihbarat" da denen "yabancı istihbarata karşı koyma", zararlarından devleti ve halkı koruma işine dilerseniz hiç girmeyelim. İstihbarat birimlerimiz bundan fazlasıyla rahatsız olurlar. Zira Türkiye'de istihbarat yabancılardan öte Türk halkına karşı yapıla gel-

miştir. Tehdit algılaması tamamen içe dönüktür, "kontra istihbarat" yok denecek kadar azdır.

Türkiye; yabancı istihbaratçıların çok rahat siyasi ve ekonomik operasyonlar yapabildiği, cirit attığı bir zemindir. ABD ve İsrail istihbaratları kendi evlerinde olmadığı kadar rahattırlar. Pek çok kurumu yönlendirme, ülkenin temel kararları üzerinde operasyon imkânına sahiptirler. Bir istihbarat biriminden aldığı bilgileri başka bir istihbarat birimine pazarlayacak kadar iç içedir. İstihbarat birimleri arasındaki güvensizlik ve koordinasyonsuzluk buna zemin hazırlamaktadır. İstihbarat birimleri arasındaki işbirliği adi olaylarla sınırlıdır. Türkiye'de üzerinde uzlaşılmış bir güvenlik politikası, bir tehdit konsepti yoktur. Takip ve tedbirler kendi vatandaşımıza endekslidir.

Türk istihbarat kurumları edilgendir. Başka istihbarat güçlerinin açtığı işlerle oyalanır. Kendi kurdurduğu örgütler bile zaman içinde diğer istihbarat örgütleri tarafından ele geçirilip memleketin başına bela edilmiştir.

Askerin kontrolünde olan MİT'te bir süredir sivilleşme yaşanmaktadır. İstihdam edilen asker sayısı giderek azalmakta, kurum "askerin arka bahçesi" görünümünden çıkmaktadır. Önceleri çalıştırılan sivil uzmanlar dahi asker yakınlarından oluşuyor; MİT, üst düzey asker çocukları için "iş garantisi" görülüyordu. Analitik düşünebilme yeteneği yanında pek çok beceri isteyen mesleğe uzman olarak açık öğretim mezunu veya üniversiteyi kazanamayıp yurt dışından bir şekilde diploma alanlar alınıyordu. Bu alan aristokrat ailelerin ve askerlerin iş tutamamış çocuklarına terk ediliyordu.

Gizeminden dolayı güçlü ve etkin zannedilen MİT yakın zamana kadar bürokrasinin en hantal, en verimsiz birimlerinden birisiydi.[54] Gizem ve kapalılık, denetimsizlik kurumu sui-istimallerin, kayırmaların ve verimsizliğin içine itmekteydi. Son yıllarda yapılan düzenlemeler ve sınavların daha objektif yapılması ayrıcalığa sahip kesimlerin can sıkıntısına neden olsa da; kuruma kaliteli, liyakatli personel alınmaya başlanmıştır. MİT'i modern standartlara kavuşturma çabası, her dönem izlenen personel politikasıdır.

54. Bkz. A. Akfırat; MİT'in Yalanları, İstanbul 2001, Kaynak yy.

50 soruda MİT.[55]

1.MİT'in açılımı nedir? Milli İstihbarat Teşkilatı

2. Ne zaman kuruldu? Ülkemizde organize nitelikte istihbarat örgütü kurma girişimi Osmanlı Devleti'nin son yıllarında başladı. Ayrılıkçı hareketlerin önlenmesi ve yabancı devletlerin Ortadoğu'ya odaklanan faaliyetlerinin izlenebilmesi için bireysel bazda ve sınırlı yürütülen istihbarat çalışmalarının bir merkezden organize biçimde yürütülmesine ihtiyaç duyulmuş ve 17 Kasım 1913'te Enver Paşa tarafından Teşkilat-ı Mahsusa adıyla bir örgüt kurulmuştur. Ardından 1918 yılı sonlarında Karakol Cemiyeti isimli yeni bir istihbarat ünitesi kurulur. Bu örgüt, Anadolu'nun işgaline karşı çeteleri ve halkı silahlandırmış, milli kuvvetlere silah ve malzeme temin etmiş ve kurtuluş hareketine önemli hizmetler sağlamıştır, İstanbul'un işgaliyle faaliyetleri sona ermiştir.

3- Bugünkü MiT'in temelleri bu örgütler midir? Hayır, savaş yıllarında başka örgütlenmeler de vardı. Karakol Cemiyeti'nin dağılmasının ardından sırasıyla Zabitan, Yavuz, Hamza ve Felah ismini alan istihbarat grupları olmuştur ve bunlar Kurtuluş Savaşı sonuna kadar çalışmalarını sürdürmüştür. Ardından dağınıklığı gidermek için Genelkurmay Başkanlığı tarafından Askeri Polis Teşkilatı kurulur. Bir yıl sonra kapatılır yerine kurulan Tedkik Heyeti Amirlikleri eliyle yürütülür istihbari faaliyetler. Ardından Fevzi Çakmak eliyle Müsellah Müdafai Milliye örgütü kurulur, M.M. (Mim Mim) adıyla bilinir. 1923 yılında faaliyetine son verilir. İstihbarat çalışmaları Ordu Müfettişlikleri ile sürdürülür 1926'ya kadar. O yıl Mareşal Fevzi Çakmak'ın emriyle bugünkü MİT'in temeli sayılacak Milli Emniyet Hizmeti Riyaseti yani MAH kurulur. 1965 yılına kadar bu isimle çalışan kurum 22 Temmuz 1965'te Milli İstihbarat Teşkilatı adıyla, 644 Sayılı Kanun'la kurulur.

4. Yasalara göre görevi nedir? Devletin milli güvenlik politikasıyla ilgili planların hazırlanmasında esas olacak askeri, siyasi, ticari, iktisadi, mali, sınai, ilmi, teknik, biyografik, psikolojik ve milli güvenlikle

55.Gülay Altan; http://www.aksam.com.tr/guncel/50-soruda-mit/haber-72181erişim tarihi: 09 .10.2011.

ilgili istihbaratı devlet çapında toplamak Başbakan'a, Milli Güvenlik Kurulu'na ve gerekli resmi makamlara ulaştırmak, yaymak, istihbarat ile uğraşan bütün daire ve kurumlar arasında koordinasyon sağlamak, psikolojik savunma icaplarını yapmak ve istihbarata karşı koymak.

5. Yasal olarak kime bağlıdır? Bir müsteşar tarafından yönetilir ve bu müsteşar sadece Başbakan'a karşı sorumludur.

6. Yönetsel yapısı nasıldır? Müsteşara bağlı 7 başkanlık vardır. Teftiş Kurulu Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Mali Hizmetler Birimi, Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Uluslararası İlişkiler ve Genel Koordinasyon Daire Başkanlığı, Basın Halkla İlişkiler Müşavirliği, Stratejik Araştırmalar Birimi. 4 müsteşar yardımcısı; I. ve II. istihbarat, teknik istihbarat ve idari olarak görevleri paylaşmıştır. I. İstihbarat Müsteşar Yardımcısı, Güvenlik İstihbaratı Başkanlığı ve İstihbarata Karşı Koyma Başkanlığı'ndan; II. İstihbarat Müsteşar Yardımcısı, Stratejik İstihbarat Başkanlığı ve Açık Kaynaklar Daire Başkanlığı'ndan; Teknik İstihbarat Müsteşar Yardımcısı da Elektronik-Teknik İstihbarat Başkanlığı ve MİT Bilgi Sistemleri Başkanlığı'ndan sorumludur. İdari Müsteşar Yardımcısı'nın da sorumluluğu adı üstünde idaridir.

7. Türkiye'de iç ve dış istihbarat neden tek elden yürütülmektedir?Türkiye'de tüm istihbaratın tek elden yürütüldüğü doğru bir algılama değil. Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı iç istihbarattan sorumlu ve bu faaliyetleri yürüten kurumlar. MİT de iç istihbaatla ilgilenmekle birlikte ağırlıklı olarak alanı dış istihbarat. Ancak iç ve dış istihbarat arasındaki çizgi nereden geçmektedir? Yabancı bir servis, angaje ettiği kişi ve irtibat kurduğu kurumlar aracılığıyla Türkiye içinde faaliyet gösterdiğinde, bu faaliyet iç istihbarat kapsamında mı değerlendirilecektir? Bu geçişkenliğin sınırları ve kapsamının belirlenerek ayrılmasındaki güçlükler dikkate alındığında, kesin bir ayırım yapmak pratikte çok mümkün olmayabilir.

8. Çalışanlarını her zaman duyurularla mı seçer? Büroda çalışan kişiler devlet memurudur ve yönetimin takdirine göre duyurularla seçilebilir ya da MİT uygun gördüğü kişilere teklif eder. İstihbarat

faaliyetlerinde bulunan ajanlar farklı bir statüdedir. Bunlar haber toplanacak alanlarda çalışanlar içinden ya da oraya katılması amacıyla seçilir ve bunlar memur olmayabilir.

9. Bu son iş duyursunda sadece erkek adaylar başvursun denilmekteydi. MİT'in kadın çalışanı yok mudur? Teşkilat diğer devlet kuruluşlarından farklı değildir ve kadın memur sayısı diğer kurumlardaki kadardır.

10. Ajan olmak için bilgi, birikim ve fiziki özellikler açısından olmazsa olmazlar nelerdir? Ajan, itici ve soğuk savaş retoriğini anımsatıyor. Yakası kalkık pardösülü, siyah gözlüklü bir imajı çağrıştırıyor. Bu imajı filmlere bırakırsak günümüz istihbarat çalışmaları akıl, bilgi ve teknolojiye dayalı. Kaldı ki istihbarat servislerinde görevli elemanları bir prototip olarak nitelemek de doğru değil. Analiz birimlerinde çalışan bir elemanla operasyonel birimlerde çalışanların aynı özelliklere sahip olmaları beklenmemeli. İhtisas birimlerine göre değişkenlik gösterenler dışında temel özelliklerden söz etmek gerekirse bir istihbarat elemanı analitik düşünce yapısına sahip, tarih, felsefe, psikoloji, iletişim, sosyoloji, antropoloji gibi konularında derinliğine bilgili, öngörü ve uzgörü üretebilme yeteneği olan bir kişilik olmalıdır.

11. MİT vatandaşa mail gönderir mi?Hayır; @mit.gov.tr uzantılı bir mail adresi yoktur.

12. Bir MİT çalışanı ailesine veya yakın çevresine çalıştığı yeri söyler mi?Söyler ve bunun gizlenmesi için bir sebep yoktur. Gizlilik haber toplayan elemanlar için söz konusudur ve onların olabildiğince kendilerini gizlemesi istenir. Eşine durumu söyleyip söylememesi kendi takdiridir.

13. Kadrolu ya da kısa süreli bir kez MİT için çalışan ömür boyu bir sorumluluk sahibi olur mu? MİT'in faaliyetleri gizli olduğu için bu gizliliğe riayet edilmesi gerekir. Yani yapılan operasyonlar hakkındaki bilgiler başkalarıyla paylaşılmaz.

14. MİT'ten emekli olunur mu? Her kurumdan olduğu gibi MİT'ten de emekli olunur ve bu konudaki emekli olunamaz yargısı yanlıştır.

15. Bu kurumdan emekli olan biri anılarını kitap olarak yayınlayabilir mi? MİT'in yaptığı işleri açıklamamak kaydıyla anılar yazılabilir. Mesela benim kimliğimi devlet ifşa etmiştir ve bu konuda birçok kişi yorum yapmıştır. Bunlara açıklık getirmek benim doğal hakkımdır yoksa başkalarının uydurduğu hikayeyi gelecek nesillere miras olarak bırakmak zorunda kalırım.

16. Resmi ve bir kuruma bağlı çalışan MİT mensuplarının dışında MİT'eistihbarat toplayan ve normal hayatını sürdüren kişiler var mıdır? Var diyebilmek için bilgi sahibi olmak gerekir. Ancak olmalı ya da herhalde vardır... Çünkü tüm servisler kadrolu mensupları dışında angaje ettikleri elemanlar kullanırlar. Bu gibi kişilerden konumları ve irtibatları açısından sürekli olarak yararlanıldığı gibi belli konu ve dönemlerde geçici olarak da istifade edilebilir.

17. Tüm MİT çalışanları büyük bir gizemle işlerini söylemezler mi? Gizli bilgiler her kurumda açıklanamaz ve bu durum sadece MİT'e mahsus değildir. Dışişleri'nde, Silahlı Kuvvetler'de de gizli bilgiler açıklanamaz. MİT'in tüm faaliyetleri gizli olduğu için gizlilik daha yaygındır.

18. Filmlerde gördüğümüz gibi ileri teknoloji ürünleri kullanılıyor mu? İleri teknoloji konuya bağlı olarak değişir. Bu durum ülkenin genel olarak teknolojiye yakılığıyla belirlenir.

19. Hala simitçi MİT'çiler var mı? Haber alma elemanları ortama uyar ama bir simitçinin toplayacağı istihbarata gerek duyulacağını sanmıyorum.

20. Facebook'tan mavi Marmara baskınına kattılan İsrail komandolarının resimlerinin toplanması gerçekçi midir? O gemide bulunan bir istihbaratçı var mıdır? Olması gerekir mi? İsrail komandoların fotoğraflarını açık kaynaklardan elde etmek mümkündür. Söz konusu gemide istihbaratçı olması da muhtemeldir. Mavi Marmara'da çeşitli ülke vatandaşlarının bulunduğunu düşünürsek, gemide MOSSAD ajanı veya İsrail'e bilgi akışı sağlayan da, diğer yabancı istihbarat elemanları da olabilir.

21. Başarılarından değil, başarısızlarından haberdar olmamız çalışanlarının motivasyonunu etkiler mi? Başarı ya da başarısızlığın insanlar üzerindeki etkisi her alanda aynıdır.

22. Çift taraflı ajan nedir? İki ayrı istihbarat servisi tarafından birbirlerinden habersiz angaje edilen ya da bir servisin mensubuyken bir başka servise bilgi aktaran kişilere denir. 'Triple agent' denilen ve kamuoyunda çok bilinmeyen bir tür daha var. İki taraflı çalışırken, konumunu değiştirip örneğin ülkesinin servisine bilgi ve belge aktarıp karşı tarafı aldatan ya da kullanan kişilerden söz edebiliriz. Kaldı ki servisler karşı servislere önce zararsız sonrasında yanlış bilgiler aktararak yönlendirmek amacıyla da çift taraflı ajan kullanabilirler. Karmaşık bir oyun ve kurgudur bu konu.

23. Çift taraflı ajan ortaya çıkarsa nasıl bir prposedür izlenir? Çift taraflı ajan asıl çalıştığı yer için bir suçlu sayılır ve gereken yapılır.

24. MİT, yabancı istihbarat örgütleriyle nasıl çalışır? İstihbarat servisleri zaman zaman bilgi alışverişinde bulunur. Bazı müşterek operasyonlar da yapılır. Bu, ülkeler arasında imzalanan anlaşmalar çerçevesinde olduğu gibi birimler arasında gizlice de yapılır. Hatta iki ajan arasında dahi olabilir.

25. Ülkemiz yabancı istihbarat örgütlerinin kol gezdiği bir coğrafya olarak tanımlanır. Bu doğru mudur? Türkiye bulunduğu coğrafya nedeniyle gelişmiş ülkelerin daima ilgi odağı olmuştur. Türkiye'nin güçlenmesi bazı dost görünen ülkeleri ürkütmektedir. Bu nedenle geçmişte sol orijinli örgütleri destekleyen Batılı istihbarat örgütleri son yıllarda PKK'yı destekleyerek Türkiye'nin gelişmesini engellemeye, ülkemizi toplumsal ve fiziki açıdan bölmeye çalışmaktadır. Bu nedenle ülkemizde yabancı ajanlar tabiri caizse cirit atmaktadır. Son günlerde Rus gizli servisi FSB'nin Zeytinburnu'nda gerçekleştirdiği operasyonu unutmamak lazım. Bu konuda istihbarata karşı koymanın önemini bir kez daha hatırlamak gerek. Her operasyon mutlaka silahlı eylem değildir. Ülkemizdeki casus savaşları, istihbarat servisleri arasında da olmaktadır. Örneğin, İngiliz ajanları (MI6) İsrail diplomatlarını neden takip eder?

26. Türk istihbaratı başka ülkelerde etkin midir? Her ülkenin istihbaratı kendi dış politikasının yapılanmasıyla direkt ilişkilidir. Bunun en öncelikli faktörü, muhtemel topyekun savaşa girme ihtimali

olan ülkelerin askeri ve ekonomik durumlarıyla ilgilidir. Ancak gelişmiş ülkeler artık savaşları istihbarat üzerinden yürütmekte, toplanan bilgilerle ve hedef seçilen ülkenin ekonomik can damarını vurmak amacıyla iktisadi operasyonlar yapmaktadır. Günümüzde bilgi 'çalmanın' ne denli basite indirgendiğini biliyoruz. Bunlar bir yana, Türkiye, dolayısıyla MİT, iç tehdit unsurların yanı sıra ilgi alanına giren tüm ülkelerle ilgili çalışma yapmaktadır. Bence Avrupa ülkeleriyle ilgili daha detaylı bilgi sahibidir.

27. Temsilcilikleri var mı varsa hangi şehirlerdir? Ana karargahı Ankara'da bulunan MİT'in Türkiye'nin birçok yerinde hizmet merkezleri vardır.

28. Yasaları ne kadar zorlayabilirler? Ne kadar değil hiç zorlayamaz. Örneğin MİT elemanlarının bir kişiyi gözaltına alma yetkisi yoktur. Her türlü bilgiyi toplar, belgeler, kişinin yakalanması gerekiyorsa o noktada polisi devreye sokar. İstihbarat servisleri için kişiler hedef değildir. O kişinin içinde bulunduğu sistem ve ağ hedeftir. Ağın nasıl çalıştığının, ne kadar zarar verdiğinin tespiti, bu zararın nasıl giderileceğidir önemli olan. Servisler bazen her şeyden haberdar olmalarına, kişileri yıllarca izlemelerine karşın ağın tamamını çözebilmek ve çökertebilmek için harekete geçmezler. Polisten farkı budur. Polis için önemli olan suçludur. Servisler için faaliyetin kendisi önemlidir. Bir akıl oyunudur bu, ya da satranç. Bu oyunda James Bond veya Nikitalara ihtiyaç yoktur.

29. Yasa dışı örgüt ve mafya örgütlenmelerini kendi işi için kullandığı iddia edilir. Bu sistem nasıl işler? MİT için diyemem ama nihai hedefe ulaşmak için bazı illegal faaliyetlere göz yumulması istihbarat açısından çok doğaldır.

30. MİT'in yasa dışı örgüt ve mafya örgütlenmeleri içine sızması, istihbarat toplaması çok sık kullanılan bir yöntem midir? Dünyada her istihbarat örgütü bazı illegal örgütlerin içine sızarak çökertme yöntemi uygulayabilir. Bunun birçok örnekleri vardır. Geçtiğimiz yıllarda sol bir örgüte sızan MİT elemanları ABD konsolosluğu roketlenmek üzereyken suçüstü yakalanmışlardı. Teknoloji kullanılarak benzer operasyonlar da yapılmıştır.

31. Yerli Nikitalarımız var mı? Günümüzün istihbaratçısı attığını vuran, on kişiyi yere seren tipler değil artık. Akıl ve bilgiyle davranan, analiz ve sentez yetenekleri son derece gelişmiş, alanlarında ihtisaslaşmış kişilerden oluşuyor istihbarat elemanları.

32. Ücret politikası nasıldır? İki tür çalışma usulü vardır; kadrolu ve sözleşmeli. 'İstihbarat uzman yardımcısı' veya 'uzman yardımcısı' sıfatlarıyla işe başlanır. 4 yıllık üniversite mezunu bir devlet memuru herhangi bir kurumda 9. derece 1. kademeden başlanırken MİT'te aynı kişi 8. derece 1. kademeden başlar. Elemanların büyük çoğunluğu kadro karşılığı sözleşmeli memur sınıfındadır bu durumda normal memur maaşının üzerinde maaş alabilirler. Ayrıca yılda 4 ikramiye ve teşvik adı altında yılda iki maaş ek ikramiye verilir. Görevin özelliği nedeniyle bu maaşlara ek tazminatlar da ilave edilmektedir.

33. MİT'çi gazeteci nedir? Neden bazı kişiler için bu sıfat kullanılır? MİT'çi gazeteci kavramı çok saçma bir deyimdir. Bir gazetecinin istihbaratçı haber kaynağı veya dostu olamaz mı? Bu terim oturdukları yerden ahkam kesen, özellikle polis muhabirlerini çekemeyen, kendilerini entelektüel Marksist olarak gören meslektaşlarımız tarafından üretilmiştir.

34. Ünlü oyuncu, şarkıcı gibi kamuoyunun yakından tanıdığı MİT'çiler var mıdır? Her meslek grubundan olabileceği gibi sanat camiasından da istihbaratçı veya yardımcı istihbaratçı veya haber kaynağı elemanı olabilir.

35. MİT'in içinde olduğu görüşmelerin dinlenmesi nasıl mümkün olabilir? MİT'in içindeki görüşmeler de dinlenebilir. Bu tamamen teknik bir konudur. İstenilen herkes takip edilebilir, dinlenebilir. Bundan teknolojik olarak kurtuluş yoktur. Birçok hassas kurum gibi MİT de mutlaka dinlenmeye karşı gerekli önlemi almıştır. Türkiye bu teknik altyapıya sahiptir.

36 Hiyerarşik yapısı nasıldır? Daha çok askeri bir düzen mi yoksa sivil bir düzen mi işler? Her kurumun hiyerarşisi görevinin gerekleri-ne göre belirlenir ve önemli bir özelliği yoktur.

37. Maaşlarını nasıl alırlar? Maaşlarını diğer devlet memurları gibi alırlar. Herhangi bir görevi ifa edenlerin masrafları karşılanır bu diğer kurumlarda da böyledir.

38. Harcırahları var mıdır? Her memur nasıl harcırah alıyorsa onlar da öyle alır.

39. Uçak, gemi, tank kullanmak ya da bomba yapmak gibi meziyetleri olan süper ajanlar var mı? Memurların özel bir meziyete sahip olması gerekmez. Onlardan beklenen olayları doğru değerlendirmektir.

40. Deşifre olan MİT'çiler ne olur? Deşifre olan ajan göreve devam edemez. Memur için herhangi bir sorun yoktur.

41. Sorgulama teknikleri farklı mıdır? MİT'in sorgulama görevi sınırlıdır ve soru sorulup cevap beklenir.

42. MİT başkanları kimlerden seçilir, kim seçer? MİT Müsteşarları yasaya göre MGK'nın olumlu görüşü ve Bakanlar Kurulu kararıyla atanır. Servis içinden olabileceği gibi örneklerine rastlandığı üzere gerekli koşullara sahip olunması halinde servis dışından da olabilir.

43. Sıradan vatandaştan ihbarlar gelir mi? Nasıl değerlendirilir? Sivillerden ihbar gelebilir ve bunlar değerlendirilir.

44. MİT ajanları yurtdşında aktif mi? Büyük güçlerin istihbarat örgütleri diğer ülkelerde operasyonlar yapar ve siyasi hayatı etkilerler. Biz savunma konumundayız.

45. Ajanlar birbirni tanırlar mı? Ajanlar birbirini tanımaz hatta bir ajanı ilişkili memurdan başkası tanımaz.

46. MİT, en iyi istihbarat örgütleri sıralamsında kaçıncı sıradadır? İstihbarat örgütlerinin sıralaması ellerindeki teknik altyapı ve bütçesiyle ölçülür. CIA bu konuda dünya lideridir. İnsan unsurunu hiçbir zaman göz ardı edemeyiz. Milli İstihbarat Teşkilatı da dünyanın en önemli servislerinden biridir.

47. Yabancılarla evlenebilirler mi? Hayır.

48. İhbarda bulunmak isteyenler için özel ihbar hattı var mı? Halka açık özel bir hat yok. Ancak mit.gov.tr internet adresinde bulunan 'Nasıl Yardım Edebilirsin' bölümünde bulunan mesaj formu bu amaçla kullanılabiliyor.

49. Silah taşırlar mı? Evet, yasayla verilmiş bu hakka sahiptirler.

50. Müsteşar basına konuşabilir mi? Başbakan'ın onayı olmadan,

Cumhurbaşkanı, Genelkurmay Başkanı ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri'nin dışında kimseye ve basına bilgi vermez.

Askeri istihbaratla diğer istihbarat birimleri arasında mücadele olduğu gibi TSK'nın içindeki istihbarat birimleri arasında da sıkıntılar vardır. GEN-KUR istihbarat bunlar içinde en etkilisidir. Pek az insanın amaçlarından ve araçlarından haberdar olduğu Psikolojik Harekât Birimleri, Özel Kuvvetler Komutanlığı gibi birimler vardır.

İstihbarat odaklarından birisi de sivil otoriteye bağlı emniyet'tir.

Emniyet istihbarat son yıllarda teknik donanım ve personel açısından kendisini yenilemiştir. Arkasında "derin eller" olan olayları kısa sürede çözmesi bunun ispatıdır. Ancak bu başarılar ülke üzerinde değişik ayak oyunları tasarlayan, korku üzerine kurulu hâkimiyetlerini devam ettirmek isteyenlerin işine gelmemektedir. 1960, 1970, 1980, hatta 28 Şubat öncesinde olduğu gibi ortamı kolayca olgunlaştıramamakta, buna engel olarak da Emniyeti görmektedirler. İşte istihbarat savaşlarında kırılma noktası burasıdır.

İstihbarat savaşlarının temelinde istihbaratı; derin hedefleri gerçekleştirme istikametinde, yasalarla belirlenen meşru amaçların dışında, kullanma arzusu vardır. Bu hedefler istikametinde kullanılabilen, örtülü operasyonlara açık istihbarat birimleri ve kamu kurumları devletçi; kendini kullandırtmayanlar devletçe güvenilmez addedilmektedir. Emniyet bu cenahının güvenini kaybetmiştir. Devlet cenahı Emniyet'in hükümetlere yakın olmasından rahatsızlık duymakta, güçlenmemesi için çaba göstermektedir. Son yıllarda MİT' de devletin derin erkânı tarafından yeterince güvenilir bulunmamaktadır. Sivilleşmesi ve hükümetlerle işbirliğini artırması durumunda devletin alanından dışlanacağı muhakkaktır.

Devletin iç dengeleri arasında yaşanan çekişme ülkeyi zaafa düşürmekte, insan, imkân ve zaman kaybına neden olmaktadır. Derin yapılarca istihbarat birimlerinde teslimiyetçi, sorgulamayan, hukuk kaygısı olamayan ekipler istenmektedir. Eğer bir kurum veya birim-

den yararlanamıyorsa onu dışlamakta, kendisine bağlı alternatif bir birim kurmaktan kaçınmamaktadır. Dolayısıyla zaten dar olan ülke kaynakları çarçur edilmektedir. Bu rekabet özellikle istihbarat alanında ortaya çıkmaktadır.

Devlet içinde yapılanan her bir güç kendi adına çalışan bir istihbarat birimi oluşturmakta, diğerlerini güvensiz saymaktadır. "Devlet" ve "Hükümet" (ve başka odaklar) arasındaki bu rekabet aynı fonksiyonu gören, birbirine benzer pek çok kurumun kurulmasını, benzer pek çok ekipmanın alınmasını ve aynı alanda kabarık personelin istihdamını beraberinde getirmektedir. Ayrışma nedeniyle benzer kurumlar arasındaki işbirliği ve diyalog yetersizdir. Bu birimler ellerinde olan bilgileri, tecrübeleri birbiriyle paylaşmaktan kaçınmaktadır. Birbirine minnet etmeyen istihbarat birimleri yabancı birimlere daha açık olabilmektedir.

"Devlet" ve "Hükümet" arasında yaşanan bu ayrışma, yabancılaşma, ülke güvenliğine de zarar vermektedir. Güvenlik birimleri arasında yeterli işbirliği ve güven olmadığı için ülke her türlü etkiye, istihbarat çalışmasına ve provokasyona açık hale gelmektedir.

Türk bürokrasisinin ve bürokratlarının temel karakteristiği; "risk alma, zaman kazan, problemli işleri taca at, puan kazandıracak küçük işleri sahiplen, büyüterek servis yap" şeklindedir. Dolayısıyla problem çözme, çözüm üretme yönünde adım atıldığını görmek mümkün olmamaktadır. Temel düşünce problemli işleri hep öteleme, kendi sorumluluğundan dışlama şeklindedir. Problem çözmeye yönelik işbirliği yapma ve inisiyatif alma bürokrasinin özellikleri arasında yoktur.

Devlet içinde var olan ayrışma bürokrasinin iş üretmemesine gerekçe oluşturmaktadır. Hükümet askerle ilgili konularda yeterince malumat sahibi değildir. MİT Başbakan'a bağlıdır fakat elindeki bilginin istediği kadarını hükümete yansıtır. Bir kısım bürokratlar hükümete istemediği şeyleri vermez, işleri savsaklayabilir, devlet çarkını pasif bir direnişle yavaşlatabilir, hatta işlemez hale getirebilir. Bürokratlarda kendini hancı hükümetleri yolcu görme mantığı vardır. Onun

için iş yapmak, hizmet üretmek yerine göze girmek, mübalağa etmek, kurumlarını ve kendilerini pazarlamak, daha yukarıda bir yere sıçramak bürokratların genel karakteristiğidir. Askerler kendilerini bürokrat da saymazlar. Askeri liselere kayıt olduktan itibaren kendilerine bu "memleketin asıl sahipleri" oldukları duygusu aşılanır. Cumhuriyeti korumak ve kollamak onların tekelindedir. Ülkeyi sevme konusunda kendilerinden başka herkesten endişe duyarlar.

Devlet-hükümet ayrışmasının azaltılmasında siyasetçilerin, demokrasi düşüncesini hazmetmesi, kendilerini ülkenin yegâne sahibi gibi görmekten vazgeçmeleri önem taşımaktadır. Hükümetlerin güvensiz tavırlardan kaçınmaları, ülkenin temel dengeleri ile oynamamaları gerekmektedir. Askeri liselerde ve harp akademilerinde sivil ve konusunda donanımlı kişilerce demokrasi kültürünü güçlendirecek dersler verilmelidir.

Siyasiler, siviller ve Silahlı kuvvetler personeli demokratik yaklaşımlara sahip olmadıkça, hükümet-devlet ayrışmasının giderilmesi ve demokrasi kültürünün yerleşmesi mümkün olmayacaktır. Ancak demokratik yaklaşıma sahip komutanlar askeri kanadın şahinlerince ve demokrasi konusunda samimiyet sınavını geçememiş bazı sivillerce hazmedilememektedir.[56]

Devlet denen yapılanma kalıcıdır, süreklidir Kurumlar ve kurallarla işleyen bir mekanizmadır. Devletin tüm kurumları sadece siyasilerin tekelinde değildir. Yönetim iradesi siyasilerden ibaret değildir.

Devlet kurumlar kurumudur. Meclislerde bu kurumlardan biridir.

Askeri istihbaratla Emniyet bazen **MİT** arasında savaşlar yaşanmaktadır. İstihbarat teşkilatları niye birbiriyle savaşır? Çünkü istihbarat teşkilatlarının milletin güvenliğinden devletin esenliğinden önce kendilerini bağlı hissettikleri aidiyetler vardır. Bu bazen derin devlet olmakta, bazen ordu olmakta, bazen de sivil otoriteler olmaktadır. Oysa bu teşkilatlar öncelikle halkın güven ve huzurunu düşünse devleti kendileri için bir kalkan değil, halka bir şemsiye, halkın ortak iradesi olarak düşünse, temel özgürlükleri ve demokratik ölçüleri

56. Bkz. A. Akfırat; Özel Savaş, İstanbul 1997, Kaynak yy.

ölçü alsalar kendi aralarında mücadeleye de gerek kalmayacaktır, birbirinden istihbarat gizlemelerine de. Temel yanlışlık kendilerini bağlı hissettikleri güçlere dayanmaları ve öncelikle onların menfaatlerini kollamalarıdır. Arada bir seçimler olmasa, sandık olmasa halk bazı kesimlerce hiç hatırlanmayacak ve dikkate alınmayacaktır.

Ülkeyi korumak ve kollamak belirli kesimlerin tekelinde kaldığı sürece istihbarat savaşları devam edecektir. Devletin bütün kurumları yasal yetki ve sorumluluk alanlarında kalır, ülkenin geleceği kurum kimliğinden önde tutulur, milletin iradesi başka iradelerden üstün görülürse istihbarat savaşları biter, istihbarat paylaşımı mümkün hale gelir.

Sorun; Türkiye Devleti'nin bağımsızlığı bağlantısızlığına ilişkin yaklaşım farklılığından kaynaklanmaktadır. Bunun yanında anayasanın demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devleti (T.C Anayasası madde 2) gerçeğinde birleşilememe, farklı algılama ve anlama ile hazmedilebilme nedeniyle ayrışma yaşanmaktadır.

Her söze inanmamak, sorgulamak, anlamak, öğrenmek ve sonra kanaat sahibi olmak gerekir.

Türkiye'nin, dış, ekonomik ve askeri politikalarını belirlemek ve uygulamak için, gerekli istihbaratı sağlayacak bir istihbarat teşkilatına ihtiyacı vardır. Soğuk Savaş dönemindeki cömert istihbarat paylaşımı artık beklenemez. Türk istihbarat sisteminin, güçlü bir dış istihbarat teşkilatına ihtiyacı vardır. MİT ve diğer istihbarat kuruluşları güvenlik konusunda kendi görevlerini sürdürmeye devam edebilirler. Ancak, bunlar, dış istihbarat ihtiyaçlarını tam olarak karşılayamazlar. MİT'in güvenlikle birlikte dış/stratejik istihbarat da ürettiği düşünülür. Aslında, MİT, ABD'nin FBI, Britanya'nın MS'i gibi bir iç güvenlik istihbaratı haline dönüşmüştür. Bunlar kendi ülkeler içinde operasyonlar düzenleyen kuruluşlardır.

Türkiye'nin, yakın çevresiyle ilgilenmek, yurtdışındaki Türklerin haklarını korumak, ulusal çıkarlara karşı yükselen tehditleri erken saptamak, dünyanın her yerindeki Türk yatırımlarını ve işadamlarını korumak ve Türk dış politikasının planlanması için güçlü ve kesin is-

tihbarat sağlamak için güçlü bir dış istihbarat ajansına ihtiyacı vardır.

Dışarıdan ve bağımsız bir denetleme ve performans gözetimi geleneği, Türk sistemi içinde başlatılmalıdır. Bu yalnızca, cumhuriyetin değil; güçlü ulusal güvenlik yapısının korunması için de gereklidir. Türk sistemi içinde yer almayan, modern istihbarat yapıları için önemli bir başka element de ayrı bir **elektronik istihbarat** toplama teşkilatıdır. ABD'de NSA, Britanya'da, GCHQ, Kanada'da CSE, bunların örnekleridir.

Bilginin anlamını bilmeyen bilgiyi doğru kullanamaz.

İKİNCİ BÖLÜM
AJAN-CASUS

I- CASUSLUK

Küresel güçler oyun sahasında rakibi etkisizleştirmek, yenmek, teslim almak, bir daha güç kazanmaması için öncelikli savaş oyunu olan istihbarat oyunu oynar. Her ülkede iktidarıyla muhalefetiyle, yandaşı ve karşıtı medyasıyla, akademisyenleriyle iktidar mücadelesi verilir.

Tabii ki kullanılan en önemli argüman bilgidir. Ve bilgiyi elde etmek için kullanılan yöntem ve araçlardır.[57]

Dünya'da siyasi casusluk yanında teknoloji ve sanayi casusluğu da yeni teknolojilerle birlikte ileri düzeye geldi.

Ajanlar, muhalif gazete, şirket, üniversite, gazeteci, akademisyen hakkında bilgi topluyor. Her kurum, her gazete, her şirket, İstihbarata Karşı Koyma Birimi kurmalı, yabancı servislerin Türkiye'ye karşı casusluk faaliyetlerini engellemek için harekete geçmeli, adı geçen ajanları deşifre etmelidir.

Elçi görünümlü ajanlar

Resmi ziyaret adıyla önce göstermelik bir ziyaret düzenleniyor, ardından sözde sivil toplum kuruluşlarıyla temas ve ana uğrak yeri ha-

57.Nurullah Aydın; İşte İstihbarat, Kumsaati yy, Nurullah Aydın; İstihbarat ve İstihbaratçı, Paraf yy.

line getiriyor. Ardından halkla yakın temas ve provokatör (kışkırtıcı) eylemlerin organize edilmesi geliyor.

Konsolos görünümlü ajanlar ve siyasetçi, gazeteci, akademisyen, sivil toplum mensubu ajanlar iş başındadır!

Kim kimden, nasıl ne şekilde bilgi edinir, belge elde eder ve bunu amaca uygun nasıl yansıtır ve kimi nasıl ne şekilde zan altında bırakılır? Bilinmesi gereken gerçeklik budur.

İSTİHBARAT VE SİYASET

Tarihe damgasını vurmuş büyük siyasi ve dramatik olaylar çoktur.

Devletler arası çatışmalarla insan kıyımının yaşandığı savaşta izlenen propaganda ve iletişim tekniklerinin günümüzde de en çok tartışılan olgular arasında yer alır

Konuşmaya, tartışmaya ve sorgulamaya en az öne verilen alan iki istihbarat ve siyaset kurumudur. Herkes her şeyi konuşur tartışır ve sorgular ama kurumsal anlamda ilişkiler bir türlü açığa çıkarılmaz, tarihin derinliklerinde birer anı olarak ancak romanlara konu edilir.

Kendimiz kişi dünyamızda takılıp kalırken son zamanlarda dünya konuşulması dahi tabu ve tehlikeli olan alanları anlamaya başladı. Bunda İneternetin, teknolojinin rolü küçümsenemez..

Dokuz onbir filmi gibi Amerika`dan İngiltere`ye yayınlanan raporlar ve Yeni Zelanda İsrail ilişkilerini etkileme düzeyine gelen konu, istihbarat kurumu ile siyaset kurumu ile ilgilidir. Öylesine bir gelişme oldu ki medyada yaldızlanmadan tutun resmi siyasetin temel taşlı oluşumlarla oluşturulan yargılar, bilgiler hepsi darmadağın oluyor.

Kuşkusuz dünya ekonomisi siyasetle yürütülmektedir. Bunun içinde istihbarat ağı kurulur. Egemenliği sürdürmek, genişletmek için örgütlenmelr yenilenir. Sömürü çarkı değişime paralel olarak yürütülür.

Küreselleşme Dünya siyasi karar vericilerince yeni bir emperyalist dikta dünya egemenliği projesi olarak gündeme getirilmiştir. Jacques Bordist'e göre gelecekteki dünya hükümetinin amaçları şöyledir.

- Uluslararası finans forumları

- Karşılıklı muhaceret özgürlüğü

- Gümrük engeli olmaksızın malların serbest dolaşımı

- Uluslararası ekonomik birlik

- Silahlı kuvvetlerin kaldırılmasıyla eş zamanlı olarak uluslararası bir kolluk gücünün kurulması

- Uluslararası bir parlamentonun oluşturulması

- Devletlerin egemenliklerinin sınırlandırılmasıyla birlikte egemenliğin BM'ye veya uluslarüstü başka bir hükümete devri

- Belirtilen ilkelere göre bir Dünya Hükümetinin kurulması[58]

Bunlar gerçekleşiyor. Paul Werberg açıklar: ". Hoşunuza gitsin ya da gitmesin bir Dünya Hükümetine sahip olacağız. Tek sorun bunun işgal ile mi, gönül rızası ile mi kurulacağı sorunudur."[59] Buradan çıkaracağımız sonuç, eğer bu hedeflere ulaşılırsa ulus devletlerinin sonunun geleceğidir.

Küreselleşme üç gizli örgütün çabalarıyla yaşama geçiriliyor. Bu üç gizli örgüt; Council On Foreign Relations (CFR), Bilderberg Group (B.B), Trilateral Comission (T.C) dır.

1973 yılında üç büyük emperyalist sermaye odağını CFR güdümünde birleştirmek için kuruluyor. İçinde Kuzey Amerikalılar, Avrupalılar, Japonlar var. Bu örgüt de Bilderberg'e göre bir üst kuruluş. Birincisi CFR, İkincisi Trilateral, üçüncüsü Bilderberg. Böyle bir hiyerarşi var aralarında. Tabi oraya seçilmenin şartları var.

"1975 yılında Nelson Rockefeller Comission ile ABD'nin bütün istihbarat örgütleri CFR'in denetimi altına alınıyor".[60] Bu tespiti ABD'yle sınırlı tutarsak eksik olur. Çünkü uluslararası kapitalizmin gizli örgütlerine baktığımız zaman istihbarat örgütü üst düzey yetkilileri yanında, NATO Başkumandanları ve NATO Genel Sekreterleri ve hatta Birleşmiş Milletler'in etkin görevlilerinin de yer aldığını gör-

58.Bu görüşler "Une main cochée dirige" (1974) adlı yapıtında yer almıştır.
59.CFR üyesi tanınmış kapitalist, 17 Şubat 1950 günü ABD senatosunda bu sözlerini dile getirmiştir.
60. Bkz. H.Özkul; Yeni Dünya Düzeni, İstanbul 1992, Anahtar Kitapları.

mekteyiz. Bu anlayışla ABD istihbarat örgütleriyle müttefik istihbarat örgütleri arasında işbirliğinin ötesinde bağlar kurulmuştur.

Küreselleşmenin üç büyük gizli örgütünün hiyerarşisine göre merkezde bulunanlara "Boğanın Gözü" diyorlar.[61]Öküzün Gözü'nde Amerikan başkanı, David Rockefeller, diğer üyeler yer alıyor. Bu gruba alınmanın on şartı üç gizli örgüte de üye olmak. Bunlar dünyayı yönetmek için karar alan kişiler. Ve küreselleşmeyi yönlendiriyorlar. Ondan sonraki halkada, iç halka denilen bir halka var.

İç halkada bulunanlar yani Boğanın Gözü'nden sonraki halkadakiler bellidir. Bütün bunlar David Rockefeller'e bağlı. Japon şirketleri bazıları Toyota, Mitsubishi. Kuzey Amerika şirketleri, Rockefeller, Morgan, DuPont, Philips. Avrupalı bazı şirketler ise Henkel, Siemens, Agnelli'dir.

Rockefeller iki bankaya sahiptir. Chase Manhattan Bank ve CitiBank'ın, Türkiye'de şubesi var. Dünya'daki ve Amerika'daki bütün finansı koordine eder.

Bilderberg örgütü uyesi olarak Chase Manathan Bank'in yönetim kurulu üyesi. Rahmi Koç dışında Suna Kıraç da 1992 yılında Bilderberg toplantısına katılıp üye oldu.

ABD yönetimi ve ABD başkanları da Sezar'a bağlı durumda. David Rockefeleer'in hiyerarşisinde gizli örgütler bağlamında aynı zamanda NATO, Birleşmiş Milletler vb gibi uluslararası örgütler yer alıyor. Pentagon, CIA, FBI, bütün finans kuruluşları, üniversiteler, medya denetim altına alınmış durumdadır. Basın, yayın, televizyon hepsi... İşçi temsilcileri, think-thank kuruluşları, vakıflar, ayrıca Asya, Afrika ekonomik toplulukları, AB, AGİT,

NAFTA... Bu şekilde emperyal dikta kurulmuş oluyor.

Küreselleşme 1990 yılında başlamamıştır.

Bu noktaya nasıl gelindi? 1 doların arka yüzünün sol tarafında bir piramit var. Bu piramit masonik bir amblemdir. Üstünde bir göz yer alıyor, ona masonlar "Ulu Göz" derler. Her mason locasında bir kılıç, "Ulu Göz" ve buna benzer simgesel semboller bulunur. Yani YDD'nin

61. Bkz. J. Adams; Bull's Eye, Ney York, Time Books, 1992

söylendiği gibi 1990'larda Sovyetler Birligi'nin dağılmasından sonra kurulmuştur sözü yalandır. ABD daha 1876 yılında 1 dolara masonik amblem koymak suretiyle uzun erimli hedefini saptamış ve çalışanlarını bu doğrultuda sürdüre gelmiştir. Tek başına bu sembol bile ABD'nin masonik ve siyonist bir dünya emelini gösteriyor.

Doların üzerindeki sembol ve yazıların birer anlamı vardır.[62] Piramit seklinin üzerinde "Annuit Coeptis" yazıyor. Bu Latince: "Bizim meselemiz, planımız başarıyla tamamlanmıştır" demek. Bu bir kendine güveni ifade ediyor. Piramidin altında ise Romen rakamıyla 1 Mayıs 1876 yazıyor. Bu Amerika'nın kuruluş tarihi değil, bu illuminat denilen bir mason kurumunun önemli bir tarihi olarak buraya geçmiş. En altta ise yine Latince olarak "Novus Ordo Seclerum" yazıyor. Bu "Çağların Yeni Düzeni" demek yani Yeni Dünya Düzeni. dolardan başlıyor

Yeni Dünya Düzeni'nin Küresel Seçkinlerinin Hiyerarşisi:

En yukarıda Öküzün Gözü

- Bilderberg Grubu, Trilateral Comission ve CFR

- Daha altta ise Rotaryanler, Lionslar, Diners, Bony and Scott ve benzeri kuruluşlar vardır.

Masonların altındaki örgütlere de masonalti veya premasonik örgütler deniyor. Bu örgütler de yukarıdan aşağıya sırasıyla Bunlar yukarıya tırmanmak için çabalıyorlar.

Premasonik örgütlerin amacı, mason ideallerin gerçekleşmesi için toplumsal yararlı faaliyetlerde bulunmak, ABD'yi sempatik göstermek ve küreselleşme olgusuna hizmet etmek. Bu oluşumun içerisinde direktif, emir, talimat yukarıdan aşağıya doğru geliyor. Aşağıdan hiçbir kıpırdama olmuyor. Tahkim kanunu mu? Anında çıkacak. Özelleştirme? Olacak. Çünkü kendi emperyal sistemine entegre etmek için ülkeleri uydulaştırıyorlar. Sır saklama, hiçbirinin ağzından kelime alamazsınız. Aşağıdan yukarı, yukarıdan aşağıya çalışan bir olgu. Mutlak itaat, aşağıdan yukarı. Örgütler arası dayanışma. Aşağıdan yukarıya.[63]

62. T. Turhan; Çeteleşme, İstanbul 1999, Akyüz yayın Grubu, s. 156.

63. Bkz. T. Turhan; Emperyalizm Bataklığında İstihbarat Örgütleri-Doruk Operasyonu,İstanbul 1999, Sorun yy.

Türk katılımcıları Bilderberg'den yukarı çıkamıyor. Bilderberg örgütü Türkiye'de de toplanıyor. İlk toplantı, 18-20 Eylül 1959'da Yeşilköy'de yapılır. Katılımcılar arasında Adnan Menderes ve Fatin Rüştü Zorlu'da vardır. Adnan Menderes'i asanlar böyle bir örgüte üye olduğunu bilmiyorlar. Bu aslında çok anlamlıdır. ABD Türkiye'de kendi istediği karşıdevrim surecinin yürütecek işbirlikçileri Bilderberg örgütünün ilk Türk üyeleri yapıyor.

Menderes; üç Mason patronu istihbaratbaşkanı yapar!

Öyle anlaşılıyor ki, görünüşte İslam'a sıcak yaklaşımlı, ama gerçekte, istihbaratteşkilatını ele geçirmeye, CIA ve MOSSAD'ın güdümüne vermeye özel bir gayret göstermiş, ama milli düşünceli ve haysiyetli askerler buna direnmiştir. Ancak maalesef giderek bu direncin zayıfladığı ve İstihbarat örgütünün sulandırıldığı bir süreç yaşandığı görülmektedir.

Adnan Menderes Mason Locası'na üye olan Salih Korur, Tevfik Karasapan ve Göktürk'ü MAH'ın başına getirmiştir. Ancak Masonlar üzerinden teşkilatta nüfuz edinme planının, asker tarafından bozulduğu bilinmektedir.

Türk gizli servisinin ilk sivil müsteşarı, sanıldığı gibi Sönmez Köksal değil, 1957'de Adnan Menderes tarafından göreve getirilen Ahmet Salih Korur idi. Menderes'in Başbakanlık Müsteşarı ve sağ kolu olan Korur, Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın Üstad-ı Azam'ı olan bir kişiydi. İlki Nisan-Eylül 1957, ikincisi ise Temmuz-Ekim 1959'de olmak üzere iki defa kısa sürelerle MAH'ı yöneten Korur, gençliğinde askeri fabrikalarda çalışarak Kurtuluş Savaşı'na katkıda bulunduğu söylenir. Sivil bürokrasinin çeşitli kademelerinde üst düzey görevler yapmış, Demokrat Parti iktidarından sonra Başbakanlık Müsteşarlığı'na atanmış birisidir. Korur'un, Atatürk'ün talimatıyla kapatılınca uykuya giren masonluğun Türkiye'de yeniden dirilişini sağlayan en önemli isim olduğu sır değildir. Adnan Menderes, sağ kolu konumundaki bu kişiyi, hem Milli Emniyet Reisliği'ne, hem gizli servise nüfuz etmek ve orduya karşı elini güçlendirmek için atadığı bir gerçektir. Ne var ki bu planında pek başarılı olduğu söyle-

nemeyecektir. Çünkü teşkilatta büyük bir direnişle yüz yüze gelmiştir. Başbakanlık bünyesinde de küçük bir istihbarat örgütü kurduran Korur, Menderes'in telefonlarını dinlendiğini öğrendiğinde istihbarat yetkililerine "Adnan Beyin telefonlarını neden dinliyorsunuz?" diye sert sorular yöneltmiştir. Korur'un en çok rahatsız olduğu şey Menderes'in gönül maceralarının bilinmesidir.

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'na üye bir diğer MİT patronu ise, 1974 yılında ölen Celalettin Tevfik Karasapan Beydir. Karasapan, 1959-1960 yılları arasında sekiz ay süreyle MAH'ın başında görev üstlenmiştir. 1899 Medine doğumlu olan Karasapan, Afyon senatörlüğü ve turizm bakanlığı da yapmış bir şahsiyettir. Karasapan'ın kızı Sevinç Karasapan Prof. Dr. Mümtaz Soysal'la evlenmiştir. Tevfik Karasapan'ın oğlu Ahmet Erdinç Karasapan da bir büyükelçidir.

Milli İstihbarat Teşkilatı'ndaki askeri kanat, kırk yıl boyunca Celalettin Tevfik Karasapan'ın 27 Mayıs darbesinin hemen ardından Adnan Menderes'le birlikte Kütahya'da gözaltına alınmasını "MAH darbeleri bildiği halde başbakanlara haber vermiyor" tezine karşı kanıt olarak göstermiştir. Hakikaten de 27 Mayıs darbesinden haberi olmayan Karasapan, askerlerin MAH Reisliğine getirdiği bir isim değildir. Aksine tıpkı Salih Korur gibi, Menderes'in teşkilatı kontrol edebilmek için Milli Emniyet'in başına getirdiği bir büyükelçidir. Bu yüzden darbeden sonra askerler tarafından gözaltına alınması doğal bir durum olarak görülmelidir. Eski bir teşkilat yetkilisi, "Ne Salih Korur ne de Karasapan, teşkilata nüfuz etme konusunda başarılı olabildi. Korur çok haris ve ters bir kişiydi. Sertlikle iktidar sağlamaya çalıştı ama bu teşkilatta çok ters tepti, Karasapan daha diplomatikti, ama o da daha teşkilatı bile tanıyamadan 27 Mayıs'la alaşağı edildi" demektedir.[64]

Ecevitçiler ve Demirelciler siyaset arenasının barışmayan bir araya gelmeyen ikilisi olarak bilinir. Oysa aynı yıl bu iki kişi ayni örgüte üye oluyor. Ancak Süleyman Demirel ve Bülent Ecevit'in bu örgüt birlikteliğini ifade etme cesaretini kimse gösteremiyor.

64.F. Ünlü / 22.12.2007 / Sabah Gazetesi.

Oysabiri sağın diğeri solun değişmez lideri olarak 40 yıl, Türk siyaset ve devlet hayatında rol oynarken, kimler tarafından nasıl yetiştirildikleri hep gözlerden kaçırılmıştır.

Bülent Ecevit; 1946-1950 yılları arasında Londra Elçiliğinin Basın Ateşeliği'nde kâtip olarak çalıştı. 1955 yılında ABD'nin Kuzey Karolina eyaletinin Winston-Salem kentinde, The Journal and Sentinel'de konuk gazeteci olarak çalıştı. 1957'de Rockefeller Foundation Fellowship Bursu ile yeniden ABD'ye gitti, Harvard Üniversitesi'nde sekiz ay sosyal psikoloji ve Orta Doğu tarihi üzerine incelemeler yaptı. Bu sırada Ecevit'in sürekli "Hocam" diye bahsettiği Henry A. Kissinger Harvard rektörü idi. Harvard'da 1957 yılında, 1950-1960 arasından verilen antikomünizm seminerlerine sürekli Olaf Palme, Bertrand Russell gibi kişilerle katıldı.

Süleyman Demirel'de eski ABD başkanı Eisenhower'in adını taşıyan bir kuruluştan aldığı bursla o yıllarda ABD'ye gider. Türkiye'nin ilk 'Eisenhower burslusu' Süleyman Sami Demirel'dir. Yıllar sonra Adalet Partisi genel başkanlığına aday olduğunda, rakipleri "Demirel masondur" iddiasına dayanak ettikleri 'ikizi' Dr. Şekür Ökten'le birlikte yer aldığı matrikül defteri sayfasını belge olarak dağıtırken, onu destekleyenler de Süleyman Bey'in burslu olarak gittiği ABD'de Amerikan başkanıyla çekilmiş fotoğrafını çoğaltarak delege avına çıkmışlardı...

1990 yılında Erdal İnönü ve 1995 yılında Hikmet Çetin'de Bilderberg örgütüne üye olurlar.

Medyaya baktığımızda Bilderberg üyelerinin sürekli ödüller aldığını ve manşetlere çıkartılarak gündeme getirildiklerini görüyoruz. Bu bilinçli bir propaganda çalışmasıdır.

Bir başka örgüt daha var. Bu örgüt yerli kişileri seçiyor, alıp götürüyor, ABD görüşleri doğrultusunda yetiştiriyor. Örgütün adi Eisenhower Exchange Fellowship (EEF) örgütüdür.

EEF örgütü 1954 yılında kurulmuş. İlk katılımcısı Süleyman Demirel'dir. Yani Demirel; bir Bilderberg üyesi bir de EEF üyesidir. Amacı Amerikan ideallerini benimsetmektir. Bu program çerçevesinde 9 ay Amerika'da gezdiriyorlar, Amerikan sistemini sevdiriyorlar, ta-

nıtıyorlar ve gönderiyorlar. Buradaki olanakları kullanmak suretiyle, basını kullanmak suretiyle çıtasını yükseltiyorlar. 1954'de genç bir su mühendisi olan Süleyman Demirel buradaki kursa katılmıştır.

Bugüne kadar EEF örgütüne üye olarak 1954'ten 1993 yılına kadar 25 kişi gitmiş. 1993 yılında dünya kontenjanı iptal ediyor. Türkiye'den 10 kişi seçerek alıyor.

EEF örgütünün 1200 üyesi var. Bu grup içinde devlet, hükümet başkanları, bakanlar üst düzey yetkililer, sivil kuruluşlar, akademisyenler var. EEF anlamında derin devleti kategorize edersek bunlar karşımıza çıkıyor.

Amerikan senatosu Irak savaşı ile ilgili raporu yayınladı. Bu Irak savaşı, sistemin temel stratejik siyasal bir sembolü oldu. İstihbarat bilgiler yalandı ancak siyaset de bunu resmen hazırlatarak kendine kaynak yaptı. Ne nükleer silah, ne kimyasal başlık ne de Amerika`yı vuracak silah vardı. İddia edilen El-Kaide ile siyasal işbirlik te yoktu. Fakat Irak savaşı bunlar varmış gibi yapıldı ve bu siyasal bir hedef kaynak ve strateji olarak sunuldu.

Ardından İngiltere`de ayni içerikli rapor yayınladı. Fakat tek farkla onca yalanı kurumlar yapmasına, sunmasına ve uygulamasına karşın bunlar "suçsuzdur" dendi.

Amerika'ya verilen istihbaratın gerçek bilgilere dayanmadığını ilk ifşa eden Savunma Bakanlığının önemli danışmanlarından Dr. David Kelly, şüpheli bir şekilde ölü bulunmuştu!

Yeni Zelanda tarafından, İsrail ajanlarının suçlu bulunması ve Latin Amerika'daki CIA akbaba operasyon belgeleri de genelde istihbarat siyaset ilişkisini tartışmaya açmıştır.

Irak savaşı nedeniyle yanlış, eksik bilgi verdi diye ABD ve İngiltere`de bazı gazeteciler istifa eder. Ancak bir başka konuda; Monika`yı öptü öpmedi tartışmasında "yalan var" diyen Amerikan adaleti gereği "yalan suçtur" diye savcılık harekete geçer.

İngiliz komitesi rahatça onca yalana rağmen aklama çıkarır. ABD'de ise kurumsal kavga sonucu CIA başkanı istifa eder.

Kennedy cinayeti ile ilgili film ise çarpık ilişkiler ağını yıllar sonra insanlara aktarıyordu.

Bilim öyle basit cinayete benzemeyen konuyu işledi ki, Kennedy`nin öldürülmesinde olan olaylar, Küba ve Vietnam savaşı suçlularının ulaşılmaz ve gizemli ardı ardına öldürülmeleri adeta yeniden bir ilişki sorunu ortaya koydu. Kennedy, Amerikan başkanı olmasına karşın öldürülme nedeni ortaya çıkmadı. Dahası kardeşi ve insan hakları savunucusu da ayni dönemde öldü ve nedense hep vuranlar da serseri kılıklıydı.

İstihbaratla siyaset; iki ayrı kuvvettir, iki ayrı kurumdur. Eğer istihbarat siyasetin eksenine girip de ona göre şekillenirse karanlık noktalar derinleşir.

Bavyera eyalet Başbakanı Edmund Stoiber'e casusluk suçlaması

Stoiber, partisinin içindeki muhaliflerini ispiyonlatmakla suçlanması, Alman medyasında yer açıkça yer almıştı.[65]

CSU Yönetim Kurulu Üyesi ve Fürth Kaymakamı Gabriele Pauli, "Stoiber'e yakın şahısların" kendisi hakkında olumsuz bilgiler toplamaya çalıştığını ileri sürer.

Bavyera Başbakanlık Dairesi'nde çalışan üst düzey bir memurun Pauli'nin bir parti arkadaşını arayıp, 49 yaşındaki "yakışıklı kaymakamın" alkol tüketimi ve erkek ilişkileri hakkında bilgi istediği iddia edilir. Tüm casusluk iddialarını yalanlayan Başbakanlık Müsteşarı Eberhard Sinner, Pauli'den isim vermesini ister. Pauli ise kendisine haber veren CSU'lunun Stoiber'in misillemesinden çekindiği için isim veremeyeceğini açıklar.

"Süddeutschezeitung" da kısa bir haberle başlayan casusluk skandalı medyada çığ gibi büyür. "Spiegel Online" "Beyaz-mavi bir paranoya mı? Yoksa arkasında gerçekten bir şey var mı?" sorusuyla tartışmayı yoğunlaştırır.

65. Gazeteler 22.12.2006.

Filistinli Hamas liderinin oğlu casus

İsrail için 10 yıl çalışan Hamas liderlerinden Şeyh Hasan'ın oğlu; "1996'da tutuklandım. Yapılan teklifi kabul ettim. Amacım çifte ajanlık yaparak, onları içeriden vurmaktı" der.

İsrail'in iç istihbarat teşkilatı Şin Bet için çalıştığı ortaya çıkan Hamas liderlerinden Şeyh Hasan Yusuf'un oğlu Musab Yusuf, CNN televizyonuna birbirinden çarpıcı açıklamalarda bulunur. 1996 yılında tutuklandığımda işkence gördükten sonra bir hapishaneye nakledildiğini ifade eden Musab Hasan Yusuf, nasıl Şin Bet ajanı olduğunu şöyle anlattı:

CNN'e konuşan bir istihbarat kaynağı, Yusuf'un anlattıklarını doğruladı.

Haaretz gazetesine verdiği demeçte Hristiyanlığa geçtiğini belirten Yusuf, 2007'den beri California'da yaşıyor. 'Hamas'ın Oğlu' adlı bir kitapta yazan Musab Yusuf, kendisinin Şin Bet istihbarat servisinin en değerli unsurlarından biri olduğunu ve kendisine İslamı temsil eden renge atfen 'Yeşil Prens' denildiğini anlatmıştı. Yusuf, İsrail'e çok önemli bilgiler verdiğini de açıklamıştı.

Hamas'ın kurucularından Şeyh Hasan Yusuf, İsrail lehine casusluk yapan oğlunu, kamuoyu önünde evlatlıktan reddetmişti. İsrail'de cezaevinde bulunan Şeyh Hasan, yazdığı mektupta, reddetmenin ailenin ortak kararı olduğunu belirtmişti. Mektupta baba Yusuf, böyle bir şey yapmaktan üzüntü duyduğunu ancak oğlunun "Allah'a inanmaması ve düşmanla işbirliği yapmasından" dolayı başka seçeneği kalmadığını yazmıştı.

Türkiye tarihi siyaset-istihbarat içiçeliğine tanıktır.

Avrupa ile Türkiye(Selçuklu-Osmanlı) arasındaki mücadele; savaşlar öncesi ve sonrası her alanda sürmüştür. Selçuklu ve Osmanlının başlangıçtan itibaren alperenler, dervişlerle önce Anadolu sonra balkanlarda yürüttüğü istihbarat çalışmaları çok yönlü olmuştur.

Siyasetin temeli istihbarata dayanır. Savaş halindeki devletlerin siyasi iktidarını etkilemek şaşırtmak, endişeye sevketmek, kuşku

yaratmak kısaca psikolojik çökertmek temel bir strateji olarak uygulanmıştır.

Zamanla bu tersine dönmüş Osmanlıdan öğrenilen yöntemler bu kez Avrupalılarca Osmanlı imparatorluğunun geniş topraklarındaki farklı etnik topluklarına yönelik yürütülmüştür.

Papazlar misyoner olarak kimi tüccar kimi arkeolog, gazeteci, turist adı altında yürütülen çalışmalar, sermayenin küresel etkinliği ile şirket satın alarak, medya kuruluşlarına sahip olarak siyasi iktidarlar üzerinde etkili olmayı sağlamışlardır.

ABD-İngiltere-İsrail; yandaş devletler üzerinde siyasi etkinliklerini, çok boyutlu olarak gerçekleştirebilmektedirler. Meşru iktidarları yıkıp, iktidarlara yandaş grupları rahatlıkla getirebilmektedirler. Üçüncü dünya ülkelerinde ise kadife devrimler altında yönetim ve rejim değişimi yapabilmektedirler.

Türkiye'de batı güdümlü siyasi iktidar değişimi, Osmanlının son dönemlerinde özellikle Tanzimat ve islahat fermanlarının kabul edilmesi ve Serbest ticaret anlaşmalarının yapılmasıyla başlar. 1838 yılı Balta limanı anlaşması ticari imtiyazı, fermanlar ise imparatorluk sınırları içindeki gayri müslümanlar üzerindeki batı vesayetini kabul etmeyi doğurur. Bu çalışmalar tamamen istihbarata dayalı olarak yürütülür.

Öylesine ki batılı istihbaratçılar birer derviş olur tekke şeyhi bile olurlar. Kuzey Afrika, Arabistan ve Balkanlar'da kargaşa çıkarmada, Müslüman gözüken batılı istihbaratçıların çok yönlü etkin çalışmaları görülür.

Osmanlının içi, işbirlikçi ajanlarla dolar.Siyasetle istihbarat iç içedir.İşbirlikçi ajanlarla Türkiye'yi etkileme Cumhuriyet kurulduktan sonra da devam eder. Demokrat parti iktidarı ile ABD ile yapılan ikili askeri anlaşmalar ve nihayet NATO üyeliği ile Batılı istihbarat örgütleri örtülü ama doğrudan Türk iç siyasetinde rol alırlar. 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971, 12 Eylül 1980 ve 28 Şubat 1997 askeri müdahaleleri bir nevi siyaset istihbarat ağının çatışma diyalektiği sonucu ortaya çıkar.

BOP gereği Irak'ı işgal amacında ki ABD-İngiltere-İsrail için;üçlü koalisyon iktidarının düşmesi ile kendilerine destek verecek üstelik

Müslüman Türk halkının tepkisini bloke edecek bir iktidar gerekiyordu. Ve bu CİA ile sağlanmış oldu. AKP'nin kuruluşu ve iktidara getirilişi bu sürecin sonucudur.[66]ABD'nin yazdığı senaryonun uygulanması ABD istihbarat örgütlerince gerçekleştirilmiştir.

G. Fuller, Morton Abromowitz, Richard Holbrooke, Paul Wolfowitz ve Richard Perle Ortadoğu'nun soğuk savaş sonrası yeniden yapılanmasının baş mimarları arasında yer alıyorlar.

Refah'ın devrilmesi, AKP'nin yaratılması ve iktidara taşınmasında Washington'un planlarını onlar hazırladılar.[67]

Türkiye'nin, AB süreci üzerinden Batı kapitalizmine bağlanması, G. Fuller başta olmak üzere Washington ve CIA uzmanlarının önerileriyle sürdürülmektedir. G. Fuller bu süreçte en aktif rol alanlardan birisidir.

11 Eylül 2001 sonrasında, ABD'nin Ortadoğu'ya işgal için harekete geçmesiyle AKP'nin iktidara getirilişi arasındaki ilişki, istihbarat raporları ve öngörüleri ile şekillendirilmiştir.[68]

İSTİHBARAT VE SERMAYE

İlk profesyonel istihbaratçılık her ne kadar İngiltere Kraliçesi II. Elisabeth'in döneminde kurulduğu iddia edilse de kanımızca bu iddia yanlıştır. Kilise'nin sermaye birikimine kavuşması ve ticaret yollarıyla Uzak Doğu'dan Orta Doğu'dan gelen mallar ve bunların Avrupa pazarında oluşturdukları sermaye hareketlenmeleri istihbaratçılığı profesyonel meslek hâline getirmiştir.

İlk profesyonel istihbaratçılar, kilisenin görünürde misyonerlik amacıyla görevlendirdiği keşişler ve Tapınak Şövalyeleri'dir. Şövalyeler, yüzyıllar boyu kilisenin ve Avrupa kompradorlarının çıkarlarını korumak üzere örgütlenmişlerdir. İslam dünyasında, özellikle Hasan Sabbah'ı satın alarak Selçukluları yıpratmaları, profesyonel anlamda bir istihbaratçılık başarısıdır.

66. Bkz. G. Fuller; Yeni Türkiye Cumhuriyeti, İstanbul 2008Timaş yy.
67. Bkz. E. Manisalı; AKP, Ordu ve Amerika Üçgenindeki Türkiye, İstanbul 2007, Truva yy.
68. Bkz. Y. Akdoğan; AK Parti ve Muhafazakâr Demokrasi, İstanbul 2004, Alfa yy.

20. yüzyılın ortalarında sermaye, yeniden dışa açılım ve emperyal güç olma hedefine kilitlenerek II. Dünya ve "Soğuk Savaş"ı hazırlamıştır. Soğuk Savaş, cephe savaşı olmadığı için düzenli birlikler yerine, mevzi; ama çok önemli küçücük, bazen iki üç kişilik grupları hedef almıştır. Bazen de bulundukları ülkenin belirli bir kesimini manipüle ederek yayılmacılığını sürdürmüştür. İşte bu yayılmacılığın en önemli örneklerinden biri de 50'li yıllardaki tröstlerin kurdukları uluslararası komplocu organizasyon/kurumlardır. Ülkemizdeki bu kuruluşların en önemlisi Türkiye Sınai Kalkınma Bankasıdır. TSKB, Türkiye'de sermayedar sınıfın birikim tabanını genişletmek, kapitalist enternasyonale işlerlik kazandırmak ve ekonomik gücü burjuvazinin iktidarım güçlendirmede kullanmak üzere kurulmuştur.

Bu bankanın kurucuları, yabancı ve onların yerli iş birlikçileridir. Avrupa Kalkınma Bankası, Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (IBRD), International Finance Corporation ve Amerikan Kalkınma Örgütü (Agency For International Development (AID) bankanın kurucularıdır. AID, eski CIA ajanı Philip Agee tarafından "geri kalmış ülkelerde CIA için paravan görevi yapan bir örgüt" olarak tanımlanmaktadır.

AID'ın bilgi birikiminden nasıl yararlanıldığını araştırmak önemlidir. Kontrgerilla örgütünün işadamları arasına uzanan kollarını saptayabilmek için, Sınai Kalkınma Bankası teşviki ile palazlanmış sermaye grupları üzerinde bir araştırma yapılmalıdır.[69]

AID, CIA merkezleri kanalıyla çalışmalar yürütür.. İşadamlarından oluşan kurulların AID tarafından organize edildiği; AFL-CIO ve AFLD türünden CIA'ye bağlı sendikal örgütlerin AID tarafından finanse edildiği bilinen durumdur. Ayrıca, AID'nin Kamu Güvenlik Dairesi adlı bir birimi olduğu ve bu birimin Latin Amerika, Asya, Uzak Doğu'dan polis şeflerine burs imkânı sağladığının örnekleri çoktur.[70]

"Polis içindeki iki ajanımız yeni görevlere atandılar. Polis Haber alma Servisi Şefi Pacifico de los Reyes Quantico, Virginia'da açılan FBI kursuna katılmak için dün gitti. AID Kamu Güvenlik Dairesi kanalıyla bu bursu ona biz sağlamıştık."

69. Bkz. T. Turhan; Kontrgerilla Cumhuriyeti, İstanbul 1993, Tümzamanlar yy.
70. Bkz. P. Agee; CIA Günlüğü, Çev. Mine Üner Cilt:1-2,İstanbul 1975, E yy.

AID, TSKB'nin kuruluşuna katkısı yanında 1967 yılına kadar 22,5 milyon dolar fon Türkiye'ye aktarır. Özel yatırımları teşvik için, belli projelerin finansmanını sağlamak amacıyla yıllık bütçelere konan ödeneklerle ve AID ile yapılan antlaşmalarla serbest bırakılan karşılık paraların bir kısmıyla çeşitli fonlar kurulduğunu" belirtir. Oluşumuna katkıda bulunduğu bu fonların tutan 1986 yılı itibarıyla 881,2 milyon gibi önemli bir rakamdır. AID, TSKB'nin yanı sıra Amerikan Dış Ticaret Bankası aracılığıyla da ülkemizdeki faaliyetlerini hâlen sürdürüyor. TSKB'de, CIA'nin yan kuruluşu AID ile ortak olan diğer şirketler ise şunlardır: Yapı ve Kredi Bankası, İş Bankası, Osmanlı Bankası, Selanik Bankası, Türk Ticaret Bankası, Akbank, Banka Komarçiyale, Banka Di Roma, Holantse Bank Uni, Türkiye İmar Bankası, İstanbul Ticaret Borsası, Mensucat Santral, İstanbul Sanayi Odası. Diğer yandan, "devletin sağlayacağı fonları özel sanayiye aktarmak ve esas mukavelesinde açıklandığı üzere, yerli ve yabancı özel sermayenin Türkiye'de özel teşebbüs tarafından kurulacak sanayiye katılmasını teşvik için Sınai Yatırım ve Kredi Bankası kurulmuştur. Hükûmet bu bankaya AID kaynaklarından 14 milyon dolar ayırmıştır.[71]

Talat Turhan'a göre; TSKB'nin ilk yönetim kurulu üyelerinden biri de Vehbi Koç'tur. Ayşe Buğra da göre "1950'lerde özel girişimden yana olan iktidar partisi DP, girişimciliği desteklemekte ve Türk Sınai Kalkınma Bankasının kredileri yoluyla birçok işletmenin açılmasına yardımcı olmaktaydı. Sabancı Grubunun en önemli firmalarından olan BOSSA tekstil fabrikasının kuruluşu, o dönemde Cumhurbaşkanı Celal Bayar'ın Adana'ya yaptığı bir ziyarete dayanır. ... Türkiye Sınai Kalkınma Bankası çok önemli bir kredi sağlayarak yatırımın gerçekleşmesini sağlar."[72] Sabancı Grubunun, Akbank bünyesinde kurduğu özel istihbarat örgütünde MİT kökenli birçok görevliyi istihdam ettiği herkesçe bilinen bir gerçektir, Sakıp Sabancı'nın 70'li yıllarda MİT'in bazı toplantılarının vazgeçilmez üyesi olduğu hâlâ hafızalarda canlılığını koruyor.

Ayşe Buğra, aynı kitabında Eczacıbaşı ailesi ile ilgili olarak da şunları söylüyor: "Nejat Eczacıbaşı, 1940'larda Almanya'dan döndüğünde

71. Bkz. D. Avcıoğlu; Türkiye'nin Düzeni, İstanbul 1998, Tekin yy.
72. Bkz. A. Buğra; State and Business in Modern Turkey/Devlet ve İşadamları, çevFikret Adaman. Bası 5İstanbul2007, İletişim yy.

en büyük çocuk olarak baba mesleğini sürdürmesi beklenmekteydi, ancak o sanayiciliği seçti. Eczacıbaşı'nın iş hayatındaki dönüm noktası 1950 yılında Türkiye Sınai Kalkınma Bankasının kurulmasını takip eden günlere rastlıyor." 1960 ve 70'lerin oldukça etkili antikomünist odaklarından Ekonomik ve Sosyal Etütler Konferans Heyetinin kurucusu Eczacıbaşı Holding, bir yandan da 9 Mart Darbesi'ni yapmayı planlayan Yön Hareketi'nin dergisinin her sayısını (destek olmak amacıyla) 500 adet satın almaktadır.

Masonik ilişkileri merkez alan TSKB, 12 Mart'ın Genelkurmay başkanını emekli olur olmaz yönetim kurulu üyesi yapar. AID'nin etkinlikleri, sermaye gruplarının sendikalarına da kapsıyor. AAFLI (Asya-Amerika Hür Çalışma Enstitüsü) bu örgütün bir kolu olarak faaliyetlerini yürütmekte, sendikaları finansal olarak desteklemenin yanı sıra, sendika yöneticileri için ABD'de özel eğitim bursları ayarlayan ilginç bir organizasyondur.

1989 yılında ABD Büyükelçisi Morton Abramowitz ile TOBB Başkanı Ali Coşkun arasında imzalanan protokolle AID'nin, Türkiye'nin önde gelen özel sektör örgütleri ile iş birliği yapacağı açıklanmıştır. İmza töreninde Coşkun, "Bu uzman kuruluşun bilgi birikiminden yararlanacağız." sözlerini sarfedecekti. (Ali Coşkun ismi oldukça ilginçtir. Muhafazakâr kimliğine rağmen TOBB başkanı olmuştur. Türkçü organizasyonlarda bulunmuş, ANAP ve Refah Partisinde siyaset yapmıştır. RP'de siyasi sorumluluk makamında olmasına rağmen açılan kayıp trilyon davasında parti genel başkan yardımcılarının tümü cezalandırılırken, onun adı iddianamede bile geçmemiştir. AKP'ye geçmiş, AKP'nin 2003 yılı hükümet kabinesinde Sanayi Bakanıdır.

MİT şirketlere eğitim veriyor

MİT, savunma, enerji, telekom, bankacılık ve ulaştırma sektöründeki özel şirketlere sanayi casusluğuna karşı koyma' ve 'rekabet istihbaratı' eğitimleri verdi.

Etkileşim bununla da sınırlı kalmadı. Bazı şirketlerin üst düzey yöneticileri Yenimahalle'deki MİT karargâhına davet edilerek burada

ağırlandı. Görüşmelerde hem sektörlerdeki hem de küresel ekonomideki son gelişmeler masaya yatırıldı.

MİT ihracat yapılan ülkelerdeki siyasi ve ekonomik gelişmeleri özellikle Orta Asya ve Ortadoğu gibi riskli coğrafyalardaki gelişmeleri yakın izlemeye alarak bu konuda hem hükümete ve hem de özel sektöre ciddi bir bilgi akışı sağlar.

Küresel ekonomik kriz devletlerin güvenliğinin ekonomik güvenliklerinden geçtiğini bir kez daha gözler önüne sermiştir. Ekonomik güvenlik olmaksızın milli güvenliğin sağlanamayacağının farkında olan gizli servis de bu alandaki çalışmalarına daha fazla ağırlık vermeye başladı.

MİT'te 2006'da başlayan yeniden yapılanma çalışmaları kapsamında 'ekonomik istihbarat' konusuna özel önem verilmeye başlandı. Bu çerçevede gizli servis dünyadaki ekonomik gelişmelerin takip edilmesi, ekonomiye yönelik tehditlerin tespit ve bertaraf edilmesi, sanayi casusluğuna ve yurtiçindeki manipülatif faaliyetlere karşı konulması, terörizmin finansmanıyla mücadele gibi konularda daha etkin mücadele edecek şekilde yeniden yapılandırıldı. Buna uygun personel yapılanmasına gidildi ve bu konudaki kapalı ve açık faaliyetlere ağırlık verildi.

Yeni yapılanma kapsamında Milli İstihbarat Teşkilatı'nın yurtdışındaki yasal temsilcilerinden bulundukları ülkenin siyasi ve politik durumuna ilaveten ekonomik durumu hakkında da kapsamlı bilgiler istenmeye başlandı.

Günümüzde ülkeler için ihracatlarını artırmak ekonomik güçlerini korumanın en önemli unsuru haline gelmiştir. Bu çerçevede Türk ihracat pazarlarının korunması ve geliştirilmesi MİT'in de başlıca hedeflerindendir.

Ayrıca MİT, Türk şirketlerinin rekabet gücünü azaltmayı, iç ve dış pazarlarımızı manipüle ederek ekonomik çıkarlarımıza aykırı kararlar alınmasını hedefleyen ekonomik yıkıcılık faaliyetleri ve bunları yürüten istihbaratçıların çalışmalarının engellenmesinde de kilit rol oynamaktadır. [73]

73.UfukŞanlı;http://haber.gazetevatan.com/dev-sirketlere-mit-kalkani/396880/2/ekonomi:

İSTİHBARAT VE TEKNOLOJİ

Teknolojik olarak ne kadar gelişmiş araçlara sahip olsanız da sonuçta bilgiyi üreten, sentezleyip, çıkarımlar yapan kaynak insan unsurudur. İnsan teknolojik araçları kullanabilir ve kontrol edebilir. Ancak araçlar insanı kontrol edip kullanamaz. Bilgiyi kullanan insandır, bu kullanım esnasında insanın fizyolojik, psikolojik yaklaşım ve özellikleri de devreye girer. Bu kadar hayatî bir unsuru tüm parçaları ve öğeleriyle birlikte elde edemediğinizde yanlış değerlendirmeler, analizler ve yönlendirmeler yapabilecek de insandır. Tutkuları, zaafları, kıskançlıkları, zayıflıkları, alınganlıkları, kırgınlıkları, üstünlükleri ve gururları ile böyle önemli bir materyali yalnız kendi menfaatleri doğrultusunda kullanabilecek olan da insandır.

İşte bu noktada bilginin mevkisini belirlemek, bilgi yığınlarından örtülü bilgiyi çıkarmak, doğru bilgilere hızla erişmek, bunların kullanılma güzergâhlarını ve kullanıcılarını tespit etmek gibi bir mesleksel sorun da yine bilgi ve belge yönetimi sistemini kurmak ile aşılabilir.

"Araştırmacıların her konuda bilgi sahibi olamayacakları ortadadır. Bunca geniş kapsamlı bilgi dallarının hepsini öğrenmeye ömür yetmez. Ancak araştırmacı, başka araştırmacıların topladığı bilgileri gerektiği şekilde kullanmayı bilmelidir. Kendi katkısı ise ikiye katlanmıştır: Birincisi, henüz bilinmeyen ya da belki kendinden önce aynı çalışmayı yapan araştırmacının kullandığı hatalı bilgileri araştırarak vardığı sonuçlardır; ikincisi ise, dağınık durumdaki bilgileri anlaşılır kılmak için izlediği düzenleme ilkeleri, anlatma yeteneği ile sonuçlar ya da açıklamalardır."[74]

Resmileştirilmemiş, kayda geçirilmemiş insanlardaki bilginin etkin bir şekilde paylaşılması ve kullanıma açılması yoğun teması, güven vermeyi gerektirir. Bilginin insanda varlığı iki şekilde tezahür edebilir:

1- İnsan sahip olduğu bilginin farkında değildir. Bunu kullanmayı ya bilemez, beceremez veya kullanmaya cesaret edemez. Bu bilgileri kayıt altına almak için bilgi kültürünün geliştirilmesi, insanlara güven verilmesi önemli hâle gelebilir.

erişim tarihi: 29.8.2011.

74.J. Barzun-H. F. Graff; Modern Araştırmacı, Ankara, 2004,TÜBİTAK yy., s.12.

2- Kendi alanında uzman olduğunu düşünen bir kısım insan da kendilerini değerli kılan şeyin sahip oldukları bilgi olduğunu düşünürler, kişisel olarak zor elde ettikleri bu bilgileri paylaşmak, ortak kullanıma açmak istemezler.

Bilgi yönetim sisteminin en önemli çalışmalarından ve faydalarından bir tanesi de beyinlerde saklanan, unutulacak veya zamanla kaybolacak bilgi birikimini harekete geçirecek ortamın oluşturularak, bilginin kişisel kalmasının engellenmesidir. İnsanlardaki örtülü bilginin ortaya çıkartılması yeni ufuklara yelken açmanın yegâne anahtarıdır. İnsanlardaki bu gizli-saklı bilgi bir kurum için ve de ülke için gizli kalmış sermayedir. Ayrıca bir kurumdaki çalışan kişi tarafından yalnızca onun tarafından bilinen unsur olan "Entelektüel Sermaye" diye de adlandırabilinecek bilgi birikimi mevcuttur. Ortaya çıkartıldığı, kayıt altına alındığı zaman yarışılan alanda rakiplerinize karşı üstünlük sağlar.

Entelektüel sermaye, doğru bilgi yönetim sistemiyle birlikte büyük bir değere dönüşebilir. Entelektüel sermaye elle tutulamayan, madden kıymetlendirilemeyen değerleri, varlıkları kapsar. Bu sermayenin matematiksel bir ölçümünü yapmak mümkün değildir. Aktif bir unsur gibi görülmeyen bu sermaye gerçek anlamda değerlendirildiğinde maddî ve mânevî kazandırdıklarının hesabı yapılamaz. Yerinde kullanıldığında kullanıldığı alana dinamizm katar. Bu soyut sermaye birikimi desteklenir ve yönetilirse soyut unsurların somut eylem ve kazançlara dönüşmesinde katalizör görevi görür.

İstihbarat teşkilatları her alanda örtülü bilgiden ve entelektüel sermayeden faydalanır. Örneğin birçok insan bilgisayar kullanabilir. Ancak kullanıcıların milyonlarcası içerisinden ancak birkaç tanesi çok iyi hacker olabilir. Bu hackerlerden, zararlı sitelerin engellenmesi, hedef ülkelerin, örgütlerin sistemlerine, ağlarına girilip bilgi kaçırılması, kopyalanması, gerekirse sistemin çökertilmesinde faydalanılabilir. Veya bir çok psikolog insanların yönlendirilmesi, duygu ve düşüncelerinin anlaşılması noktasında tıbbî çalışma veya tedavî yapar, ancak bir psikolog kendi geliştirdiği bir sistemle veya geliştirdiği kişisel becerilerle diğer doktorlardan daha fazla insanları yönlendirip, duygu ve

düşüncelerini açmalarını sağlayabilir. Bu onun örtülü bilgisidir. Birçok çilingir bulabilirsiniz ama bir tanesi vardır ki bir başkasının 15 dakikada açtığı kapı veya kasayı 5 dakikada açar. Bu da onun örtülü bilgisidir.

Kurumların iş ve işlemlerinin yürütülmesinde de birçok personelin örtülü bilgisi gizli kalır. Bunların açığa çıkartılması kurumsal veya ulusal çapta yeni değerlerin ortaya konulmasına vesile olur. İstihbarat örgütleri artık örtülü bilgiden ve entelektüel sermaye unsurlarından sistemli bir şekilde istifade etmelidir.

Kurum çalışanlarının veya ülke insanlarının entelektüel sermayesinin açığa çıkartılması, değerlendirilmesi, bu sermayenin arttırılması, gelen ve giden bilgi akışınızı iyi şekilde yönetmenize bağlıdır. Bireysel beceriler, deneyimler, bireysel bilgiler, meselelere vakıf olma ve meseleleri değerlendirme yeteneği entelektüel sermayenin unsurlarındandır. Ancak, entelektüel sermaye ve örtülü bilginin mülkiyet hakları da gözetilmelidir.

Kurumlar kişilerin haklarını gözeterek, maddi manevi ödüllendirmeleri yapmalı, istihbarat kurumlarınca da aynı şekilde kişisel ödüllendirmeler yapılmalı, ancak özellikle karşılıklı güven ve işe yarama duygusu desteklenmelidir. Entelektüel sermayeyi, örtülü bilgiyi ortaya çıkarmak, kayıt altına almak geçici, popüler bir faaliyet olarak algılanmamalı, bilgi odaklı küresel mücadelede başarılı olabilmek için somut değerler ve dinamizm doğurmanın değişmez unsurları olarak görülmelidir.

Endüstriyel İstihbarat

Endüstriyel casusluk, sanayi devrimi sonrası bir firmanın özel üretim teknolojisini, ürününü veya önemli bir bilgisini, rakip firmalara satılmasıdır. Günümüzde sanayi casusluğu "fuar uzmanlığı" adı altında fotografik hafıza ve çizim yeteneği çok yüksek olan insanlar tarafından da yapılmaktadır.[75]

Endüstriyel casusluk, bilgilerin belirli milletler veya çıkar grupları için çalışan casuslar aracılığıyla ele geçirilmesinin hedeflenmesidir.

75.http://de.wikipedia.org/wiki/Wirtschaftsspionage, 26.12.2006.

Burada, hem dost hem de karşı gruplar sürecin içine dahil olmuşlardır. Sık kullanılan endüstriyel casusluk teknikleri, USB hafıza kartları gibi sökülebilir saklama ortamlarındaki açık ve güvensiz USB portları aracılığıyla verilerin izinsiz kopyalanması, belgelerin, üretim tesislerinin, üretim tekniklerinin veya prototiplerin bugünkü yüksek çözünürlü kameralı cep telefonları aracılığıyla resmedilmesi, mektup ve e-postaların ele geçirilmesi, telefonların ve internet bağlantılarının izlenmesidir.

Amaç, bilgilerin önceden ele geçirilmesi ile çıkar sağlamak veya önceden tedbirler almaktır. Endüstriyel casusluğa karşı alınacak önlemlerden biri, USB bağlantılarını seçici olarak bloke eden yazılımların kullanılmasıdır.

Günümüzde Avrupa'da, ABD'nin Echelon adlı casusluk sistemi ile Amerikan şirketlerinin yararına sistematik endüstriyel casusluk yürütmesinden korkuluyor.

Sanayi casusluğu son derece önemli sonuçları olan ve şirketlerin ağır ekonomik kayıplara uğramasına neden olan bir olgudur. Sınai araştırmalar uzun zaman ve geniş maddi kaynaklara ihtiyaç duymaktadır. Sınai haklar bu nedenle koruma altına alınmıştır. Eğer sınai haklar üzerinde var olan koruma söz konusu olmasa idi şirketlerin uzun ve pahalı ar-ge faaliyetlerine girişmek için bir motivleri olmazdı. Oysa sınai mülkiyet hakları şirketlere araştırmalarının sonuçlarını paraya tahvil etme imkanı tanımaktadır ve bu nedenle şirketler ar-ge faaliyetlerini bir yatırım olarak görmektedirler. Teknolojik gelişmenin sağlanması ortaya koyulan yeniliklerin, buluşların ve ürünlerin etkin korunması ve sahiplerine özel ayrıcalıklar tanınmasına bağlıdır. Doğal olarak kimi yapılanmalarda başta ekonomik nedenler -ve de askeri ve stratejik nedenler- dolayısıyla "sanayi casusluğu" adı verilen faaliyete yönelmekte ve haksız kazanç peşine düşmektedirler. Sanayi casusluğu şirketlerin ağır ekonomik sonuçlarla karşı karşıya kalmasına sebep olmaktadır. Özellikle genetik, tohum ve yeni bitki türleri geliştirme çalışmaları ve askeri projelere ilişkin faaliyetler (faaliyeti yürüten özel sektör dahi olsa) ulusal düzeyde stratejik önem kazanabilmektedir. Ceza kanunumuzun bu faaliyeti tanımlaması ve yaptırma bağlaması

önemli ve yerinde bir gelişmedir. Ayrıca üçüncü bentte düzenlenen zorlama unsurunun üzerinde de durmak gerekmektedir.[76]

Dünyanın en büyük temizlik malzemeleri ve kozmetik devi Procter & Gamble, rakibi Unilever'in 'endüstriyel casusluk' suçlamalarından dolayı yasal yollara başvurma girişimini engelledi. Financial Times gazetesinde yer alan bir habere göre, kural dışı yollara başvurarak Unilever'in ürünleriyle ilgili bilgi toplayan Procter & Gamble, Unilever'e 10 milyon dolar ödeyerek davayı engellemeyi kabul etti. Rekabete dayalı bir "istihbarat hareketi" olarak adlandırılan olayda, Procter & Gamble dedektifler aracılığıyla, Unilever'in saç bakım birimi ile ilgili planlarının bulunduğu 80'den fazla dokümanı ele geçirmişti.[77]

Bilginin çalınması

Sanayi casusluğu çok büyük önem taşıyan, kuruluşun içinde büyük sıkıntılara ve kuruluşlar arasında ciddi yasal sorunlara neden olan bir olguydu. Bugün sanayi casusluğu yerini bilgi casusluğuna bıraktı. Artık şirketlerin bilgi birikimleri (know-how) büyük tehdit altında. Özellikle şirket içi ve şirketler arası ağların dışında, bir kurumun bilgilerinin internet vasıtasıyla tüm dünyaya açık hale gelmesi, bilgi casusluğunun sanayi casusluğundan çok daha geniş kapsamlı, tehditkar ve kolay yapılır olmasına neden olmakta.[78]

Örnek vaka: ABD, bugüne kadar gerçekleşen en büyük mali bilgi hırsızlığını konuşuyor. Bankalar ve şirketler için hesap nakli yapan Arizona merkezli "CardSystems Solutions" adlı şirketin güvenlik sistemini virüs yardımıyla delen hırsız veya hırsızlar, 40 milyon kişiye ait kredi kartı bilgilerini ele geçirdi. Durum, MasterCard International'ın güvenlik biriminin uyarısı üzerine anlaşıldı. Kredi kartlarıyla yapılan dolandırıcılıkları belirleyen uzmanların uyarısı üzerine başlatılan araştırmada 40 milyon kredi kartının risk altında olduğu, bu kartlardan 13.9 milyonunun MasterCard müşterilerine ait olduğu ortaya çıkarıldı.[79]

76.http://www.musatoprak.av.tr/?act=7&lang=1&textid=8, 26.12.2006.
77.http://www.ntvmsnbc.com/news/104953.asp, 09.01.2006.
78.http://www.tangram.com.tr/altyazi.htm, 26.12.2006.
79.http://www.radikal.com.tr/haber.php?haberno=156182, 09.01.2006.

Teknoloji hırsızlığı

Teknoloji hırsızlığı, bir birey veya tüzel kişi tarafından geliştirilen, gizli veya korumalı bilgi, taslak, model veya prototip gibi teknolojik bilgilerin kendi kullanımı veya satışı için illegal yoldan elde edilmesidir. Teknoloji hırsızlığı askeri alanda ve özellikle bugün sivil alanda ortaya çıkmaktadır.

Teknoloji hırsızlığı ve endüstriyel casusluk arasındaki fark, teknoloji hırsızlığının yabancı teknolojilerin kullanımını kapsaması, ama bunun endüstriyel casuslukta zorunlu olmamasıdır. Bu durumda endüstriyel casusluk rakip teknolojinin geliştirme durumu ve teknik imkânlarıyla ilgilenmiş oluyor. Yine teknolojik hırsızlık da casusluk-la bağlantılı olmak zorunda değildir. Böyle düşünülürse, korunan bir teknolojinin kopyalanması ve satılması da teknolojik hırsızlık anlamına gelmektedir. Buna günümüzde daha çok korsancılık denir. Teknolojik hırsızlıktan korunmanın en önemli yolu, bilgilerin gizli tutulmasıdır.[80]

Tasarım hırsızlığı

Tasarım hırsızlığı kavramı ile; kendisine ait olmayan ya da harc-ı alem tasarımları kendisininmiş gibi göstererek Türk Patent Enstitüsünden (TPE) endüstriyel tasarım belgesi almayı kastediyoruz. TPE tarafından tasarımlar tescil edilirken şekli inceleme yapılır. Yani TPE, tasarım başvurularını sadece ücretin yatırılıp yatırılmadığı, gerekli evrakın verilip verilmediği gibi şekle ilişkin hususlara bakar ve bunlarda bir eksiklik yoksa başvuruyu Resmi Endüstriyel Tasarım Bülteni'nde yayımlar. Yayın tarihinden itibaren 6 aylık askı süresinde başvuruya herkes itiraz edebilir. İtiraz gelirse TPE bu kez, konuyu esas, yani yenilik ve ayırt edici nitelik açısından da inceler. Böylece özgün olmayan tasarımlara belge vermez. İtiraz edilmezse başvuru sahibine Endüstriyel Tasarım Belgesi verilir. Uygulamada Bültenler çok sınırlı bir kesim tarafından takip edildiği için, birçok tasarım başvurusuna haksız yere belge verilmektedir…

80.http://de.wikipedia.org/wiki/Technologiediebstahl, 26.12.2006.

Resmi Endüstriyel Tasarım Bülteni incelendiğinde yayımlanan (belge ile ödüllendirilen) başvurulara konu tasarımların, çok büyük bir kısmı özgün değildir… Zira eski Mısır'dan kalma ürün tasarımları için dahi tasarım belgesi alınmaktadır. Oysa kanun koyucunun amacı, yeni ve ayırt edici nitelikte olan, yani özgün tasarımları hukuken koruma altına almaktır. .. Ayrıca bu kişilere karşı maddi ve manevi tazminat davaları da açılabilir.[81]

Veri hırsızlığı

Veri hırsızlığı, siber dolandırıcılar tarafından gönderilen, tanınmış firmalardan (bankalar gibi) gönderilmiş gibi görünen, kredi kartı numarası veya şifre gibi gizli bilgileri elde etmeyi amaçlayan e-postalar aracılığıyla yapılır. Bu hileli mesajlar, kullanıcıdan kurumun web sayfasına giderek kişisel bilgilerini güncellemesini ister. Ancak gidilen sayfa sahtekarların yarattığı resmi web sayfasını taklididir.[82]

Örnek vaka: 28,000 denizcinin ve aile üyelerinin kişisel bilgilerinin bulunduğu 5 adet spreadsheet dosyası bir web sitesinde görüldü. Kişisel bilgiler isim, doğum tarihi ve sosyal güvenlik numaralarını içeriyor.

Deniz Kuvvetleri 22 Haziran'da olaydan haberdar olduklarını ve etkilenenleri durumdan haberdar ettiklerini duyurdu: "Verilerin kanunsuz yollar için kullanıldığı hakkında henüz bir delil yok. Fakat bireyler banka hesaplarını ve kredi kartı verilerini dikkatli olarak monitör etmeli."

Bu durumdan etkilenenlerin kimlik hırsızlığı konusunda bilgilendirilmeleri için gerekenin yapılacağı da söylendi ve NPC (Navy Personnel Command) web sitesine şüpheli durumları nasıl gözlemleyeceklerini anlatan bilgiler eklendi.

Geçtiğimiz hafta Amerikan Ziraat Bakanlığı 26,000 çalışanının kişisel bilgilerinin çalındığını duyurmuştu. Mayıs ayında ise çalınan dizüstü bilgisayarda 26.5 milyon amerikan ordu görevlisinin verileri olduğu duyurulmuştu.[83]

81.http://www.etmk.org/haber267.html, 08.01.2007
82.http://www.pandasoftware.com/download/documents/help/pla/2007_nt/tu/915.htm, 08.01.2007.
83.http://www.e-hack.org/index.php?print=587, 08.01.1982.

ABD'nin biyolojik silahlı böcekleri

Pencerenizin önünden geçen sineğin uzaktan kumandalı bir casus olduğunu hayal edin. Daha da korkutucu olanı, bu tür uçan canlıların silahlandırılmış olması ihtimali artıyor.

Pentagon; bu çalışmayı sadece insansız hava araçları kurmak amacıyla yürüttüğünü ileri sürmektedir. Ancak böylesine bir projenin masum olduğuna inanmakta zorlananların sayısı hayli fazladır. Kontrol sistemleri sadece bir başlangıç olabilir. The Times yazarlarından Jonathan Richards da, robot böceklerin silahlandırılmasının çok uzak bir gelecekte olmadığını bildirmişti. Richards, The Times'taki haberinde, Massachusetts Institute of Technology'nin yapay zekâ laboratuvarı uzmanlarından Rodney Brooks'un görüşlerine yer vermişti. Brooks şöyle diyordu: Pentagon önümüzdeki yıllarda, insansız hava araçlarını çok büyük ölçüde genişletmek ve robot böcekler üretmek gayreti içindedir. Hiç kuşku yok ki bu ürettikleri, silahlandırılmış olacaktır.

Peki, robot böcekler nasıl silahlandırılabilir? Robert Michelson: biyolojik silahlarla yeni bir tür robot böcek üretilmemesi durumunda etik sorun da yaşanmayacağını düşünüyor. "Etik ve hukuki savaşın yaşanacağı alan genetik mühendisliği, sibernetik değil" diyor. Ama şunu unutmamak gerek, bu tür cihazları geliştirenler her zaman, 'bunları yasal ve barışçıl amaçlarla ürettiklerini' söyleyeceklerdir. Bu tür gelişmelerin suistimal edilmesi de onların hatası olmayacaktır.

Yani Pentagon her ne kadar projenin geleceğine ilişkin keskin yorumlar yapmasa da, kafalarda silahlı böcekler üretmeye çalıştığına ilişkin güçle bir şüphe var. ABD'de bugün pek çok kişi elektronik postalarının ve cep telefonu görüşmelerinin Washington tarafından izlenmesinden korkuyor. Pentagon'un üzerinde çalıştığı bu projeyle paranoya daha da artacak gibi görünüyor.

Sanayi casusluğu örnek olaylar

Sudan'da hükümet güçleriyle savaşan Sudan Kurtuluş Hareketi örgütü mensubu militanlar casus uçak düşürdüler

Sudan Kurtuluş Hareketi/Ordusu sözcüsünün Londra'daki AFP muhabirine verdiği bilgiye göre militanlar -Çin yapımına benzeyen- bir pilotsuz uçağı Doğu darfur eyaletin'deki Jebel Marra'nın batısında vurarak düşürdüklerini söyledi.

Magub Hüseyin, "Hareketimiz Sudan hükümetini hareketimizi hedefleyen her türlü casusluk ve askeri faaliyeti durdurması konusunda uyarmaktadır" dedi.

Sudan askeri sözcüsü ise pilotsuz bir uçaklarının Jebel Marra'nın batısına mecburi bir iniş gerçekleştiğini açıkladı.

Harum'daki AFP muhaberinie konuşan askeri sözcü, "Uçağın vurulup vurulmadığı hakkında elimize ulaşmış bir bilgi yok" dedi.

Olay korsanların Sudanlı yolcuları taşıyan bir uçağı Darfur'dan kaçırıp Paris'e götürmek istediği kaçırma olayından iki gün sonra gerçekleşti.

Paris'te sürgünde olan Abdulvahid Muhammed Nur'un yönetimindeki Sudan Kurtuluş Ordusu mensubu olduklarını ifade eden korsanlar Çarşamba günü Libyalı yetkililere teslim olmuştu.

Beş yıldan fazla bir zamandır Darfur'da savaşan grubun farklı saha komutanlarının farklı gruplara ayrılmasıyla örgüt birden fazla kola ayrılmıştı.

Birleşmiş Milletler etnik azınlık militanların Arap egemen Hartum rejimi ve desteklediği arap militanlarla arasındaki çatışmaların patlak verdiği Şubat 2003'den beri 300,000'den fazla insanın öldüğü ve 2.2 milyon kişinin ise evlerinden olduğunu ifade ediyor.

İsrail'in son casus uydusu!

Tecsar adlı yeni keşif uydusu, öncekilerden farklı, daha gelişmiş özellikler taşıyor...

İsrail Havacılık ve Uzay Sanayii tarafından geliştirilen Tecsar'ın radar da kullanarak, gece ve gündüz, çok yoğun bulutlu hava durumu dahil, olumsuz hava koşullarında bile hedefleri tespit etme kabiliyetine sahip olduğu ifade ediliyor.

Bu özelliğiyle uydu, İsrail'in Ofek adlı, kameralarla donanmış diğer keşif uydularından farklılık gösteriyor. Yeni uydu, 10 santim büyüklüğündeki cisimleri bile tespit etme yeteneğine sahip.

Uydu, Hindistan'daki Sriharikota uydu fırlatma merkezinden bir Hindistan roketi aracılığıyla yörüngesine fırlatılmıştı.

İsrail'in uzayda Ofek 5 ve Ofek 7 dahil, keşif uyduları bulunuyor. İsrail'in ayrıca, AMOS ve EROS serisi ticari uyduları da var. Yörüngede toplam 11 uydusu bulunan İsrail'in bu uydularından bir kısmı çalışmalarını sürdürüyor.

El Kaide ihaleleri, nükleer kaçakçılık, Türk casuslar!

11 Eylül saldırılarından sonra küresel düzeyde yürütülen olağanüstü soruşturma kapsamında tercüman olarak FBI'a alınan, gizli telefon kayıtlarını deşifre etmekle yükümlü Sibel Edmons, iddiaları yüzünden işinden olur. O zamandan beri, belli aralıklarla çarpıcı iddialarda bulunur ve hep gündemde kalır. Karmaşık bir geçmişi olan Edmons çok şey biliyor olabilir. Ama bildiklerinden daha çok bu kadar konuşabiliyor olması dikkat çekiyor. Onun iddialarını okurken "konuşana değil konuşturana bak" söyleyişi akla geliyor.

En son iddiası, "ABD'nin nükleer sırlarını, Türk istihbaratçıların pazarladığı" yönünde olur. "ABD yönetimindeki bazı unsurlarla 11 Eylül saldırılarını yapmakla suçlanan örgütler arasındaki ilişkiye, küresel ölçekli uyuşturucu kaçakçılığına, bütün bunların içinde istihbarat teşkilatlarının rolüne" ilişkin imalarıyla dikkat çeken Edmons, şimdi de Türk ve İsrail istihbaratının nükleer casusluk piyasasındaki işbirliğine dikkat çekiyor.

"Türkler ve İsrailliler, nükleer teknoloji ile ilgili askeri ve akademik kuruluşlara 'köstebek' soktular. Bunların içinde Los Alamos nükleer laboratuarı da bulunuyor. Yardımları karşılığında söz konusu yetkiliye yüklü miktarda para veriliyor. Teslimat noktası olarak da Türk Amerikan Konseyi gibi mekanlar kullanılıyor" diyen Edmons, Türkiye, İsrail ve Pakistan istihbaratının ABD nükleer teknolojisine yönelik ortaklığından söz ediyor.

Bunlar, istihbarat dünyasına yönelik en derin ve karanlık sırlar. Edmons, bütün bunları "binlerce saatlik telefon konuşmaları"ndan mı öğrendi sadece? Belki Benazir Butto'nun öldürülmesi bu konuları tekrar gündeme getirdi. Madem açıldı, benim de söyleyeceğim şeyler var: Türk istihbaratının El Kaide gibi bir örgüte pek inanmadığını, olayın ABD'nin örtülü operasyonu olduğu kanaatini taşıdığını, yakalanan bazı El Kaide mensuplarının CIA tarafından sorgulanıp "işbirliği" karşılığı yüklü ödemelerle birlikte serbest bırakıldı.

Bir Avrupa ülkesinden Türkiye'ye gelen, Pakistan Devlet Başkanı Perviz Müşerref'in eski danışmanının da bulunduğu uçak, nükleer kaçakçılık iddiasıyla Trabzon'dan havalandıktan hemen sonra düşürüldü.

Yine İstanbul'un ortasından CIA ve Mossad ajanları tarafından kaçırılanİranlı komutan Ali Riza Asgeri, Türk istihbaratının katkısının henüz netleşmediği bir olay olarak kaldı.

Afganistan'dan ABD'ye uzanan dev uyuşturucu trafiğinde birçok ülke istihbarat örgütleri işbirliği yapıyor ve PKK gibi terör örgütleri da kullanılıyor.

ABD Savunma Bakanlığı'nda patlak veren casusluk skandalında Douglas Feith gibi aşırı sağcı bir Musevinin yönetimi altında çalışan Larry Franklin adlı Pentagon çalışanının, ABD'nin Irak ve İran'a ilişkin gizli dosyalarını Amerikan-İsrail İlişkileri Komitesi'ne (AIPAC) aktarması, oradan da bu dosyaların İsrail'e ulaşmasıyla ilgili skandal yaşanır. Skandalla Türk-İsrail ekseni arasındaki bağlantı gözlerden kaçırılır. Peki ama neden?

Türk-İsrail ilişkilerinin merkezinde yer alan, Türkiye'nin lobiciliğine soyunan, bu ülkenin milyonlarca dolarını cebe indiren, Türkiye'nin siyasi hayatında belirgin yeri olan, bugün Ortadoğu'da yaşanan kaosun mimarları olan kişi ve çevreler, skandalın tam merkezinde. Ancak bunlar "Türk dostu" olarak tanınıyor."

14 Şubat 2005 tarihli "The American Turkish Council: US Association Helps Create New World Order" adlı yazıda, Türk-Amerikan Konseyi'nin adından başka "Türk"ü olmayan bir kuruluş olduğu, ABD'nin 21. yüzyıla dönük projeleri için kurulduğu, dünya genelin-

de ekonomik, siyasi ve askeri hegemonyası için çalıştığı belirtiliyor. ATC'nin Bush ailesi tarafından yönetildiğine, Lockeed Martin'den Coca Cola'ya, ExxonMobil'den Pfizer'a, Shell'den General Dynamics'e kadar büyük şirketlerin kuruluşun üyeleri olduğuna işaret ediliyor. ATC üyeleri arasında CSIS, Eisenhower, Brookings ve neoconların tapınağı AEI gibi yüzlerce kuruluşun bulunduğu, kuruluşun ABD'nin yeni Avrasya projesinin merkezi olduğu ifade ediliyor. Irak'ın on milyarlarca doları da bu şebeke tarafından paylaşılıyor.

ABD nükleer sırlarının İsrail'e aktarılması skandalını sorgularken, Musevi lobi kuruluşlarının merkezi rolünde, Türkiye ile bağlantılarında, Türk-İsrail ekseninde, istihbarat örgütleri yer almaktadır. Türk şahin-neocon ittifakı ile İsrail ABD'deki bazı Türkleri casus olarak kullanıyor.

Nükleer casusluk yanında, daha bir çok alanda çok daha şaşırtıcı alanlarda işbirliği söz konusudur. Ancak bunlar, Türkiye'den çok ABD ve İsrail'in çıkarlarına odaklı sürdürülmektedir. El Kaide ihaleleri, örtülü operasyonlar, esir ticareti, terör merkezleri, rejim değişiklikleri tartışmaları ise olan bitenleri kamufle ediliyor.

Şampuan casusluğu

Casusluk denilince ilk akla gelen devletlerarası casusluktur. Yeni yüzyılda endüstri casusluğu en az devlet sırları kadar önemlidir.

Sanayi casusluğunu Fortune Dergisi'nde çıkan bir haber ortaya çıkarıyor. İş dünyası Procter and Gamble ile rakibi Unilver arasındaki sanayi casusluğunu konuşuyor. P&G casusluğu itiraf ediyor. Herşey sağlıklı ve daha parlak saçlar için.Kozmetik ve detarjan devi Procter and Gamble'ın bir numaralı rakibi Organics,Thermasilk gibi şampunları üreten Unilver'in sırlarını ele geçirmek için özel dedektif tuttuğu ortaya çıkıyor. Casuslar,Unilver'çöplerini bile karıştırmış.İstihbarat toplamada fazle ileri gittiğini anlayan P&G casusluğu gönüllü olarak itiraf ediyor.

Amerikalılar İngiliz ve Hollanda ortaklığı olan Unilever'in iki yıl içinde saç ürünleriyle ilgili nasıl bir strateji uygulanacağına dair 80 sayfalık birbelge elde ediyorlar..Tüm bu casusluk faaliyetleri iki şirke-

ti saç boyama ürünleri şirketi Clairol'ü ele geçirmek için yarıştıklar bir döneme denk geliyor.

Almanya'da sanayi casusluğu

Sanayi casusluğu Alman ekonomisine rekor düzey zarar verebileceği öne sürülür. Saarbrücker Zeitung Gazetesi'nde yer alan haberde, Alman Sanayi Casusluğuyla Mücadele Birliği'nin, Alman şirketlerine endüstri casusluğunun bu yıl 30 milyar euroya mal olacağı uyarısında bulunduğunu yazıyor.

Birliğin açıkladığı verilere göre, sanayi casusluğu ekonomiye verdiği zarar 20 milyar euro civarında olmuş. Alman Sanayi Casusluğuyla Mücadele Birliği'nden yapılan açıklamada hırsızlığın en çok makine, otomobil, kimya ve çevre teknolojileri alanlarında yapıldığını ayrıca sanayi casusluğu yapan ülkelerin başında da Çin ve Rusya'nın yer aldığı belirtildi.

Alman BSI Kurumu raporunda `Blackberry güvensiz olduğu için kamu kurumlarında kullanılmamalıdır` dedi. Blackberry`nin sahibi RIM şirketi Almanları bilgisizlikle suçladı.

Alman Federal Güvenlik ve Bilgi Teknikleri Kurumu`nun (BSI) eylül ayında yayımladığı bir rapor ise ortalığı karıştırır. BSI, Kanadalı RIM(Research In Motion) şirketinin cepten elektronik postalara (e-posta) erişme imkanı sağlayan hizmeti Blackberry`nin önemli güvenlik açıklarının olduğunu ileri sürerek hizmetin devlet binaları ve sanayi casusluğuna hedef olabilecek büyük şirketlerde kullanılmaması gerektiği uyarısında bulunuyor. Raporu hazırlayan BSI görevlilerinden Michael Dickopf açıklamasında, `Teorik olarak üçüncü şahıslar Blackberry tarafından gönderilen elektronik posta içeriklerine ulaşma imkanına sahip` derken, RIM yöneticilerinden Charmaine Eggberry ise Alman kuruluşu bilgisizlikle suçlayarak, `Raporun vardığı sonuç varsayımlardan yola çıktığı için gerçekleri yansıtmamaktadır` diyor.

Rapora göre rahatsızlığın nedeni Blackberry sisteminin teknik altyapısından kaynaklanıyor. Sistem kişisel bilgisayarlara gelen e-postaları dünya üzerinde bulunan üç sunucu (ana bilgisayar) yar-

dımıyla kullanıcıların el cihazlarına yönlendiriyor. Bu sunucular Kanada, Avrupa ve Asya`da bulunuyor. Blackberry`nin Avrupa trafiği ise Londra`da bulunan sunucu üzerinden gerçekleşiyor. İşte raporun eleştirileri bu noktada başlıyor. Almanlar, ana bilgisayarın bulunduğu Londra`da İngiliz kanunları geçerli olduğu için İngiliz yetkililerin `RIP Act 2000` gibi kamu yararını öne süren yasalar yardımıyla bu bilgisayara girerek gizli bilgilere ulaşabileceğini söylüyor. Yani sanayi casusluğu yapılabilir.

Fransa'da casus şoku

Cihazlar genellikle şirketlerin üst düzey yöneticileri tarafından kullanılıyor. Onların elektronik postalarını okumak çok önemli bilgilere ulaşmak anlamına geliyor. Raporun yayımlanması Fransızları da harekete geçirdi. Fransız şirketler ABD ile Irak Savaşı nedeniyle bozulan ilişkileri yüzünden özellikle bu ülkenin sanayi casuslarının hedefi olmaktan korkuyor. Fransızlar bu tür hizmetleri çok sıkı denetliyor.

Fransız otomobil üreticisi Renault'nun "sanayi casusluğuyla" suçladığı gazeteci hakkında dava açılıyor. Mahkeme kaynaklarından alınan bilgiye göre, haftalık Auto Plus dergisinde yazan Bruno Thomas, markanın gizli tuttuğu yeni modellerinin fotoğraflarını yayı...

Mahkeme kaynaklarından alınan bilgiye göre, haftalık Auto Plus dergisinde yazan Bruno Thomas, markanın gizli tuttuğu yeni modellerinin fotoğraflarını yayınlayınca şirket tarafından casuslukla suçlandı.

Gözaltına alınan gazeteci, "güveni kötüye kullanmak ve fabrika sırlarını ifşa etmekle" itham ediliyor. Emniyet kuvvetleri, dergide yaptıkları aramada bazı bilgisayarlara, harddisklere ve fotoğraflara el koyuyor.

Aynı olayla ilgili olarak, Renault`da çalışan bir kişi de "muhbir" olmakla suçlanıyor. Kültür Bakanı Christine Albanel, gazetecinin gözaltına alınmasından rahatsızlık duyduğunu belirtiyor. Kadın bakan, haber kaynaklarının korunmasına ilişkin yasa tasarısının senatoda ivedilikle ele alınması gerektiğinin bu örnekle ortaya çıktığını söylüyor.

Sendikalar da gazetecinin gözaltına alınması ve işyerinde arama yapılmasını protesto ediyor.[84]

84.17.07.2008. Gazeteler.

İsrail İstihbaratı Truva Atı`yla... Esma Esad'ın e-mailine girmiş

İsrailli bir çiftin, geliştirdikleri Truva atı adlı bilgisayar programını, ülkenin tanınmış şirketlerine sanayi casusluğu için sattığı ortaya çıkar. Bu programı kullanarak rakiplerinin bilgisayarlarına giren ve neler yaptığını öğrenen çok sayıda patron da tutuklanır.Sıradan bir iş dünyası skandalı gibi duran olayın altından bir "siyasi casusluk" çıkar. İsrail istihbaratının, bu programı kullanarak Suriye Devlet Başkanı Başar Esad`la ilgili bilgi toplamak için eşi Esma`nın bilgisayarına girdiği anlaşılır.

İngiltere`de yayımlanan Sunday Times gazetesinin haberine göre istihbaratçılar, kendilerine en uygun hedef olarak, Esma Esad'ı seçer. Çünkü bilgisayar mühendisliği mezunu genç First Leydi'nin, ailesi ve arkadaşlarıyla haberleşmek için bilgisayarının başında uzun saatler geçirdiği biliniyordu. Başkan Esad`ın ise bilgisayar oyunlarına çok düşkün olması da "hedefi" kolaylaştırır.

İsrail gazetelerine de konuşan istihbaratçılar;"Liderlerin eşleri kolay hedeflerdir. Çünkü liderlerin bilgisayarları çok iyi korunur" dedi. Esma Esad`ın kocasıyla email yazışmalarını, birçok dosyayı incelediklerini söyleyen istihbaratçı "İsrailelbette kocasıyla ilgileniyor. Onunla değil. Esma Esad'ın bilgisayarındaki bilgiler çok da değerli değildi. Ancak Esad`ın düşüncelerini öğrenmek için ideal bir yöntemdi" dedi. Haberlere göre Suriye lideri, eşinin bilgisayarına sızıldığını fark eder.Birçok Avrupalı lidere durumu aktararak şikayette bulunur. İstihbaratçıların kullandığı "`Truva atı" progamı, aslında sanayi casusluğu için şirketlerin satın aldığı bir sistem. Hedef bilgisayara casus yazılım gönderiyor, ardından bütün e-posta(email) ve dosyaları kopyalayıp bunları, İngiltere`nin başkenti Londra`da kayıtlı bir başka bilgisayar "server" merkezine gönderiyor.

Brezilya petrol şirketi Petrobras'ın gizli dosyaları çalındı.

Türkiye`den TPAO ile de ortak projeleri olan Brezilya`lı Petrobras'ın başı derde girer. Petrobras`ın kısa bir süre önce keşfettiği dev bir doğalgaz yatağı ile ilgili çok gizli bilgiler çalınır. Şirket derin deniz uzmanı olarak biliniyor.

Brezilya polisinin yaptığı açıklamaya göre şirkete ait 4 laptop ve 2 hard diskin çalınması olayın bir sanayi casusluğu olduğu şüphesini kuvvetlendiriyor. Brezilya Devlet Başkanı Luiz Inacio Lula da Silva`nın çalınan materyalin çok gizli devlet sırrı statüsünde olduğunu söylediği belirtiliyor.

Bununla birlikte, şimdiye kadar olayla bağlantısından şüphelenilen 17 kişinin ifadesine başvuran polis olayın adi hırsızlık statüsünde olma ihtimalini de araştırıyor. Brezilya`da Rio de Jenerio yakınlarında büyük bir doğalgaz yatağı keşfedilmişti. Bu yatağın ülkenin tüm doğalgaz ihtiyacını karşılayabilecek büyüklükte olduğu belirtiliyordu. Petrobras, 17 ülkede faaliyet gösteriyor.[85]

Rusya ile İngiltere arasında casusluk krizi

Rus istihbarat teşkilatı FSB, İngiliz - Rus ortaklığındaki bir enerji şirketinin üst düzey bir yöneticisini, sanayi casusluğu yapmak suçundan gözaltına aldığını açıklar.

FSB, hem Rus hem de Amerikan vatandaşlığı bulunan İlya Zaslavski`nin, ülkedeki en büyük Batılı enerji şirketi olan TNK- BP`de çalıştığını ve Batılı şirketler adına gizli bilgiler toplamakta olduğunu bildirir.

Haber, FSB`nin şirkete düzenlediği baskınların ardından geldi. İstihbarat teşkilatı, yaptığı açıklamada, baskınlarda yabancı askeri istihbarat kurumları ve CIA`den kişilere ait kartvizitler bulunduğunu bildirilir.

Bu adım, yorumcular tarafından, Rus devletinin, şirketin en büyük malvarlığı olan Sibirya'daki geniş doğalgaz yataklarında denetimi ele geçirne çabası olarak değerlendirilir.

Devlete ait doğalgaz devi Gazprom, TNK- BP`nin geniş Kovykta havzasının hisse senetlerinin büyük bölümünü almıştı, Gazprom`un, ortak girişimin kendisini satın almayı istediği yorumları da yapılıyor.

Zaslavski`nin kardeşi İngiliz Kültür Konseyi- British Council`in Moskova Mezunları klübünün yöneticisi olan Aleksander'a da benzer suçlamalarda bulunulur.

85.Referans/Rotahaber 2008-02-22 Rota Haber.

British Council`in Moskova`daki faaliyetlerine, geçen yıl Rus ajan Aleksander Litvinenko`nun Londra`da zehirlenerek öldürülmesi sonrasında patlak veren gerginlikler sırasında sınırlamalar getirilmişti.[86]

Rusya`da ABD vatandaşına casusluk suçlaması

Hem Amerikan hem de Rus vatandaşı iki kardeş, casusluk iddiasıyla Rusya`da tutuklanır. İngiliz British Petroleum şirketinin Rus bürosunda çalışan kardeşler sanayi casusluğu yapmakla suçlanıyor. Moskova hükümeti, tutuklamaların, Rusyayla İngiltere arasındaki gerginlikle ilgilisi olmadığını ileri sürer. Eski bir Rus ajanı geçen yıl Londra`da zehirlenerek öldürülmüş ve İngiltere`nin cinayetle ilgili olarak bazı Rus vatandaşlarını sorguya çekmek istemesi Kremlin`in tepkisine yolaçmıştı.[87]

Çinli casus stajyer...

Fransa'nın en büyük otomobil sistem ve teçhizat üreticilerinden Valeo`da inanılmaz bir sanayi casusluğu skandalı yaşanır… Firmada çalışan Çinli bir stajyer, casusluk yaptığı iddiasıyla tutuklanır. Dünyanın en büyük otomobil üreticilerine donanım üreten ve sistem geliştiren Valeo`daki casusluk krizi, Çin tekstiline karşı korunma yöntemleri tartışılan Fransa`da gündeme oturur. 22 yaşındaki Li li Whuang`ın evinde bulunan 6 bilgisayar ve iki hard diskte Valeo'nun yeni marka bazı otomobiller için geliştirdiği ticari sırlar, yeni modellerin bilgileri ele geçirilir. Paris`te bulunan Çin Ekonomi Bakanı Bo Xilai, matematik mezunu, beş dil bilen Çinli kızın sanayi casusluğuna giriştiği iddiası hakkında "öyle birşey duymadığını" söyler. Fransız yetkililer ise sadece şirketin üst düzey yetkililerinde bulunan bilgilerle yakalanan Çinli kadın hakkında `Çin`deki taklit ürünler ve yönetimin bundaki sorumluluğuna` dikkat çeker. Valeo`nun Genel Müdürü Thierry Morin, şirket sırlarının taşınabilir kişisel bilgisayara aktarılmasının yasak olduğunu ve güvenliği arttıracaklarını açıklar. Fransa Uluslarası İlişkiler ve Strateji Enstitüsü yetkilileri de "sorumlu Çinli

86. 20. 03. 2008. BBC.
87.22. 03. 2008.Voice of America.

bir şirket olsa dahi, hükümetin haberdar olmasının muhtemel olduğunu" öne sürer.

Voice of America ABD`de ilk sanayi casusluğu cezası

ABD'de ilk sanayi casusluğu cezası veriliyor. ABD ordusunun pilot eğitimiyle ilgili bilgisayar programını Çin donanmasına satmaya çalışan Çin asıllı Kanadalı mühendis, 24 ay hapis cezasına çarptırılır. Xiaodong Sheldon Meng (44), 1996`da yürürlüğe giren Ekonomik CasuslukYasası'na göre, ekonomik casusluk suçundan ceza alan ilk kişi oldu. Çin asıllı Kanada vatandaşı olan Meng, ABD`nin Kaliforniya eyaletinde yaşıyor.Meng, açılan davada, askeri pilotların eğitim programı yazılımını Çin'e satmaya çalıştığını itiraf etmişti.[88]

Çin yararına endüstriyel casusluk yapmakla suçlanan Boeing şirketinin eski mühendisi 15 yıl hapis cezasına çarptırılıyor.

California'da Orange Country'de oturan 73 yaşındaki Dongfan "Greg" Chung; "yabancı bir güç yararına endüstriyel casusluk yapmak, Çin'in ajanı gibi davranmak ve Amerikan Federal Soruşturma Bürosu'na (FBI) yalan söylemekle suçlanmış.

Santa Ana'daki mahkemede Federal Hakim Cormac Carney; Çin asıllı Amerikan vatandaşı Dongfan Chung'un "ulusal güvenliğe bedel biçemeyeceğine" ve 15 yıl hapse mahkum edilmesine karar veriyor.

Hakim Carney'nin, bu kadar ağır ceza vermekteki amacı, Çin hükümetine"ABD'ye casus göndermekten vazgeçin" mesajı göndermek. İddia makamına göre, Chung önce savunma grubu Rockwell, sonra da uçakşirketi Boeing'de çalıştığı yıllar boyunca Çin'e çok gizli bilgileri aktarmış. (AA)

Bilgi Korsanları

İsrail'de bilgisayar korsanları daha önce yapılmayanı yaptı. "Truva atı" adı verilen virüs programıyla, gizli ticari bilgiler rakip firmalara

88.19.06.2008. Yeni Şafak, SAN JOSE, AA

aktarıldı. İsrail'de son yılların en büyük sanayi casusluğu ortaya çıkarıldı. Önde gelen bazı sanayi şirketlerinin bilgisayarlarına, "Truva atı" adı verilen yazılım programı (virüs) yerleştirilerek, gizli ticari bilgilerin rakip firmalara aktarıldığı bildirildi.

İş dünyasını sarsan olayda, aralarında bazı önemli firmaların üst düzey yöneticileri ile özel dedektiflerin de bulunduğu 18 kişinin gözaltına alındığı belirtiliyor.

İsrail basınında yer alan haberlere göre, sanayi casusluğu ile suçlanan şirketler arasında, adı bilinen cep telefonu şirketleri Cellcom ve Pelephone, uydu TV şirketi YES, Honda ve Volvo araçlarının ithalatçısı MEIR Araç İthalatı ve su şirketi Tami-4 bulunuyor.

Bilgi casusluğu olayının kurbanları arasında ise kablo TV şirketi HOT, gıda şirketi Strauss-Elite, İsrail'in en büyük cep telefonu şirketlerinden ORANGE, iş dünyası gazetelerinden GlOBES, su şirketi Mey Eden, Şekem Elektrik, halkla ilişkiler şirketi Rani Rahav, Wolkswagen ithalatçısı Champion Motors ile reklam firmaları Salmor-Amnan Amihai ve Reuveni Pridan yer alıyor.

2004 Kasım ayından bu yana yapılan ve kod adı "At Yarışı" olarak belirlenen soruşturma sonucu ortaya çıkarılan sanayi casusluğunun; İsrailli bir romancının -üzerinde çalıştığı romanın, izni olmadan internette yer alması üzerine- polise yaptığı şikayetle başlatılıyor.

Türkiye'yi sanayi casusları

Türkiye`nin ihracatında ilk sırada yeralan ve dünya çapında üretimiyle dikkat çeken Bursa, İzmit ve Sakarya'daki otomobil fabrikaları ziyaretçi kılığındaki casusların tehdidi altında.

Otomotiv, Türkiye'nin ihracatında ilk sırada yer alıyor. Kocaeli, Adapazarı ve Bursa, birçok markanın üretim üssüdür. Firmalar, rakiplerinin teknoloji ve model bilgisinin peşine düşer. Fabrika müdürleri, "Otomotiv casusları kol gezmeye başladı" diyorlar.

Taklit ve model casusluğunun en fazla yaşandığı alanlardan diğeri de hazır giyim sektörüdür. Birleşmiş Markalar Derneği Başkanı'nın verdiği bilgiye göre Türkiye'de üretim yapılan markalar daha çok İran,

Suriye ve Doğu Bloku ülkelerinde taklit ediliyor. İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçı Birlikleri Başkanıda tekstil ve hazır giyimde aslını aratmayacak kadar güzel taklitlerin yapıldığını belirterek, "Hep elinizdekinden daha yenisini bulmak ve üretmek zorundasınız. Bu şirketler için ateşleyici bir unsur" değerlendirmesinde bulunuyor.

Gizli kamera sanayi casusluğunda kullanılıyor

Gittikçe küçülen gizli kameralar artık sanayi casusluğu için de kullanılıyor. Özellikle kravat ve ceket gibi aksesuvarlara gizlenen mini kameralar, şirketlerin gözdesi oldu. Ürün kopyalamak isteyen firmalar, yurtdışındaki fuarlara katılarak satılan gizli kameralarla gizlice sergilenen ürünlerin görüntüsünü çekiyor. Daha sonra bu görüntülere bakarak taklit ürünler geliştiriyor. Sanayi casusluğunda kullanılan kameralar ise gittikçe önem kazanmıştır.

Ayakkabıcısından trikocusuna kadar birçok kişi profesyonel olarak satılan kravat kamerası ile yurtdışına gidip fuarlarda görüntü alıyor. Görüntüden kopyalama yapmak daha ucuza geliyor. Kameralar 1/3 inç mikro objektif büyüklüğünde ve bir milimetreden küçük bir delikten dışarıya çıkartılabildiğinden, kameranın varlığı belli olmamaktadır.

Mikro kameranın aldığı kaliteli görüntünün ve mevcut sesin bir kablo ile pantolon kemerine takılı sigara paketi boyutlarındaki dijital kameraya kaydedilebiliyor.Çekim TV yayın kalitesinde. Söz konusu mini kamera, bir saat kayıt yapabiliyor. Sanayi casusluğu kameraları duyuldukça satın olınması da o oranda artıyor.

Film korsanlarına teknolojik darbe...

Georgia Institute of Technology Üniversitesinde yapılan çalışmalarda geliştirilen cihaz, sinema salonu veya başka bir yerde çalışan dijital video kamerası ile sabit çekim yapan kamerayı tespit ederek beyaz ışıkla etkisiz hale getiriyor. Dijital kameralardaki "charge-coupled device (CCD)" olarak bilinen görüntü sensörlerini tespit eden sistem, bu sensörlerin ışığı dağıtmak yerine doğrudan kaynağına yansıtması

ilkesinden faydalanıyor. Kamerayı tespit eden sistem, CCD'ye doğrudan gözle görünür ince bir ışın göndererek, kamerayı engelliyor ve kaydedilen görüntüleri kullanılmaz hale getiriyor.

Çalışmayı yürüten Doçent Gregory Abowd, kamerayı etkisiz hale getiren bu teknolojinin, özellikle sanayi casusluğunun ve korsan film çekimi ile paparazzilerin önlenmesi alanlarında ticari hale getirilebileceğini belirtti. Araştırmacılar, sistemin ileride kameraları bulmak için CCD'leri aramak yerine, kızılötesi lazerleri ve foto bulucu transistörleri kullanabileceğini belirtiyor.

Korsan film üretiminin yaygın olduğu Asya`da sadece Çin`de üretilen korsan CD ve DVD`ler, 2005 yılında Amerikan film endüstrisini 2,7 milyar dolar zarara sokmuş, Hollywood`un büyük film şirketlerinin, film korsanlığı yüzünden geçen yılki gelir kaybı 6,1 milyar dolara ulaşmış. ABD`nin önde gelen film şirketlerini şemsiyesi altında toplayan ``Motion Picture Association``ın (MPA) dünya çapında yaptığı araştırma, Çin`de satılan filmlerin yüzde 93`ünün korsan olduğunu ortaya koymuştu.[89]

Siber soğuk savaş tehdidi.

Dünyada güvenliğe ilişkin en büyük tehditlerden birini, gelecek on yılda bilgisayar sistemleri üzerinde bir "siber soğuk savaşın" oluşturacaktır.

İnternet güvenlik şirketi "McAfee"nin yıllık raporunda, yaklaşık 120 ülkenin, mali piyasalar, resmi bilgisayarlar sistemleri ve kamu hizmetleri alanında interneti kullanmak için yollar geliştirdiği açıklanmıştır.

Rapora göre, istihbarat örgütleri halen, zayıf noktalarını bulmak için diğer devletlerin bilgisayar ağlarını sürekli sınıyor ve tekniklerini her yıl daha da geliştiriyor. Raporda, hükümetlerin de acilen sanayi casusluğuna ve alt yapılarına yönelik saldırılara karşı korumalarını güçlendirmeleri gerektiği ifade ediliyor..

Siber suçların küresel bir sorun haline geldiğini ve önemli ölçüde geliştiğini" kaydederek, bu tür suçların artık sadece sanayi kuruluşları ve bireyleri tehdit etmediğini, giderek artan biçimde ulusal güvenliğe yönelik de tehdit oluşturmaktadır..

89.Milliyet, 20.06.2006. HaberX.

Çin`in siber savaşın ön saflarında olduğu yorumu yapılan raporda, Washington`daki İstihbarat ve Araştırma Merkezinin Müdürü James Mulvenon`un "Siyasi ve askeri amaçlarla siber saldırıyı ilk kullanacakların Çinliler olduğu" yönündeki ifadesine yer verildi.

İngiltere`nin Ağır Organize Suçlar Kurumu, Amerikan Federal Soruşturma Bürosu(FBI) ve NATO`nun verilerinden yararlanıldığı kaydedilen raporda, Estonya`da Nisan ve Mayıs aylarında özel ve resmi internet sitelerine yönelik düzenlenen saldırıların "sadece buzdağının görünen kısmı" olduğu dile getirildi.

Raporda ayrıca, adı açıklanmayan NATO kaynaklarına dayanılarak, Estonya`daki siber saldırılarla ilgili, "değişik teknikler kullanılarak dikkatli bir zamanlamayla belirgin hedeflere bir dizi saldırı düzenlendiği" kaydedildi.[90]

Sanayi casuslarının yeni silahı:

Spwware! 100 pc'nin 67 sinde var.Sanayi casusluğunun yeni silahı 'casus' yazılımlar! IDC, son raporunu Tayvan'daki Computex'de açıkladı. Rapora göre, spyware adı verilen casus yazılımlar bilgi teknolojileri sektörü için en büyük risklerden biri haline geldi. Spyware'ler, sanayi casusluğunun da yeni silahı oldu.

Bilgi teknolojileri sektörünün önde gelen araştırma şirketi IDC, son raporunu Tayvan'daki Computex'de açıkladı.

Rapora göre, spyware adı verilen casus yazılımlar bilgi teknolojileri sektörü için en büyük risklerden biri haline geldi. Spyware'ler, sanayi casusluğunun da yeni silahı oldu.

Dünyanın ikinci büyük bilgi teknolojileri fuarı olan Tayvan'daki Computex'de, spyware olarak adlandırılan casus programların bilgisayar sistemleri için en büyük tehlikelerden biri haline geldiği uyarısında bulunuldu. Bu casus yazılımlar, kullanıcılardan habersiz bilgisayar sistemlerindeki her türlü bilgiyi istenen yere gönderiyor.

Dünyanın en önemli bilgi teknolojileri araştırma kuruluşlarından International Data Corp. (IDC) en son istatistiklerini Taipe'deki

90.29.11. 2007.-HaberX.

Computex'de açıklıyor. Buna göre, spywara bilgisayar sistemleri için virüsler, insan hataları ve internet solucanlarından sonra dördüncü büyük tehlike haline geldi.IDC baş analistlerinden Alan Tsao, casus yazılımların internete bağlanan herkes ve her boyuttaki şirket için giderek güçlene bir risk olduğunu söyledi.

IDC'nin araştırmasına göre, her 100 bilgisayardan 67'sinde spyware adı verilen bu casus yazılımlar bulunuyor. Spyware'ler genelikle internetten indirilen bedava programlarla birlikte veya e-postalar ile bilgisayarlara yerleşiyor. Ve bilgisayarlara yerleştikten sonra, kendisini programlayanın istediği herşeyi yapabiliyor. Eğer bilgisayarınıza bir spyware yerleşmiş ise, internette yaptığınız tüm bankacılık işlemlerinin şifreleri, en gizli belgeleriniz, e-posta yazışmalarınız başkalarının eline geçebiliyor.

IDC'nin yaptığı araştırmaya göre, casus yazılımlarla mücadele etmek için 2004 yılında dünyada 26 milyon dolarlık harcama yapıldı. Bu rakamın 2008'de hızla büyüyerek 305 milyon dolar seviyesine çıkacağı tahmin ediliyor. Casus yazılımlarla mücadele etmek için piyasada sayısız ücretli ve ücretsiz program bulunuyor. Ad-Aware, bu yazılımlar arasında en tanınanı. Bu programınkişisel kullanılan versiyonu ücretsiz olarak dağıtılırken, şirketlerde kullanılan versiyonu için düşük bir ücret ödemek gerekiyor.

Casus yazılımlar, şirketler arasındaki sanayi casusluğunun da önemli silahlarından biri haline geldi. Rakip firmalarda çalışan insanların birbirlerine gönderdikleri e-postalara yerleştirilen casus programlar, şirketlerin en gizli bilgilerininin, personel yazışmalarınının rakip firmaların eline geçmesine neden olabiliyor.

Milli yazılım

Kaynak kod (source code), bir yazılımın içine girebilmek için gerekli olan şifredir. Yazılımın içine girebilen programcı, o yazılımda istediği değişikliği yapabilir. Böylece yazılımı geliştirebileceği gibi, çalışmaz hale getirebilir veya yanlış şekilde çalışmasını sağlayabilir. Örneğin Windows işletim sistemi de nihayetinde bir yazılımdır ve bunun da kaynak kodu vardır. Bu kod kullanılarak programa nüfuz edip; programın ismi "Pencereler" olarak değiştirilebilir (Windows kodları, bazı hacker sitelerinde yayımlanmaktadır). Linux işletim sisteminin kodu ise, herkese açıktır ve her kullanıcıya sistemi istediği yönde geliştirme imkanı sunulmaktadır.

Bir yazılımın açmanın bir başka yolu, tersine derleyici programlar kullanmaktır. Bu tip programlar, (.exe) uzantılı olarak paketlenmiş halde bulunan yazılımı açmakta ve hangi programlama dilinde yazılmışsa önümüze sermektedirler. Ancak bu yöntem her zaman için tatminkar sonuçlar vermemektedir. Bu yöntemin etkinliği, tersine derleyici olarak kullanılan programın etkinliği ile doğru orantılıdır.

Günümüzde elektronik sistemleri kullanmayan savunma sanayi ürünü yok gibidir. Bilgisayarlar ve dolayısıyla yazılımlar silah teknolojilerine bütünleşmiş durumdadır. Örneğin; uçakları, bilgisayar sistemleri uçurmakta, füzeleri hedefe bilgisayarlar yönlendirmekte, atış kontrol bilgisayarları atışları tanzim etmekte ve füzesavar füzelerin uçuş yolunu dahi bilgisayar belirlemektedir. Bilgisayarların hangi işlemi nasıl yapacağı; yazılımlarıyla programlanmaktadır. Örneğin yazılımı doğru olarak çalışmayan bir radar sistemi düşman uçaklarını göstermeyecek veya yanlış yerde gösterecektir.

Elektronik Harp kavramı 20. yy savaş alanına damgasını vurmuştur. Özellikle Körfez Savaşı ve son Kosova Operasyonu' nda; körletilen radarlar, hedefini bulamayan uçaksavar füzeleri tv ekranlarından günlük yaşamımıza dalmıştır.

Ülke savunmasında kullanılan hangi silah olursa olsun milli yazılım şarttır. Aksi durumda o silah sisteminin güvenirliliği hep tartışılacaktır. Milli yazılıma sahip bir sistemin dahi güvenirliliği %100 olamaz; zira her kod kırılabilir. Ancak bu harcanacak zaman ve kullanılan teknolojiye bağlı olduğundan, göreceli olarak milli yazılıma sahip sistemler daha güvenlidir.

Amerika, Harpoon füzelerini üreten ülke olması sebebiyle, kaynak kodlara da sahiptir. Bu düşüncemiz dünya silah firmaları arasındaki rekabet şartlarında ve her ülkenin daha fazla silah sistemi satma gayreti içinde olduğu dünyamızda fazla afaki gelebilir. Ama teorik olarak doğruluğu, akılda tutulmasını gerektirir.

Tek silaha bağlanmanın riski büyüktür.

Silah sistemi kadar, onda kullanılan yazılımın önemi de büyüktür. Yazılımın anahtarı niteliğindeki, kaynak kodudur. Satın alınan silah sistemleri ile birlikte, o sistemin yazılımın kaynak kodunu da almak başta çok pahalı bir yöntem gibi görülebilir. Ayrıca sistemi satan firma/ülkenin de iknası belirli güçlükler içerebilir (çünkü kaynak kodu alan, yazılımı dolayısı ile silah sistemini kendi imkanları ile geliştirebilecek ve belki de daha üstün yeteneklere ulaştırabilecektir; bu da satan firma/ülkeye modernizasyon aşamasında ihtiyaç duyulmamasını sonuçlar). Ancak o silah sisteminin teknolojik olarak özümsenebilmesi, geliştirilebilmesi ve güvenlik açısından şarttır, gereklidir.

Hemen tüm silah sistemlerinde milli yazılımlarını kullanan İsrail'dir. Bu ülkenin sahip olduğu üstün güdüm, radar, aviyonik, haberleşme ve elektronik harp gibi teknolojilerinin arkasında, gelişmiş yazılım teknolojisi vardır. Böylece İsrail, tüm ülkelere karşı silahlarını yüksek güvenle kullanabilme imkanına sahiptir. İsrail' in bu teknolojilere sahip olma sürecindeki ar-ge faaliyetlerine manevi etkiyi, büyük petrol krizi sırasında ve sonrasında kendisine uygulanan silah ambargoları sağlamıştır.

21. yy da savaşlar, teknoloji yoğun olarak gerçekleşecektir. Bilgisayarlar silah sistemlerinin ayrılmaz parçası, yazılımlar ise işlev ve etkinliğin belirleyicisidir. Kaynak kodlar ise yazılımların altın anahtarlarıdır.

Kıyaslama(Benchmarking), sanayi casusluğu değildir.

Benchmarking, başka firmalarla süreçleri kıyaslayarak gelişim sağlayan bir yöntem olduğu için bazen şirketler tarafından yanlış değerlendirilmektedir. Oysa bu firmaların algılandığının aksine Benchmarking; Sanayi casusluğu değildir.

Ekonomik istihbarat faaliyetleri küresel bir olgu olarak yürütülmektedir.

Yabancı gizli servislerin aynı yöntemle dünya finansal sisteminin saçayağı Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası'nı da "casus" gibi kullandıkları 1992 yılındaki "Promis Skandalıyla" ortaya çıkar. Bu iki durum satın aldıkları "Promis" isimli özel bir yazılım programına yerleştirilen "Arka Kapıları" fark edemez ve kendilerine emanet edilen en mahrem finansal bilgilerin CIA ve Mossad'ın eline geçmesine neden olur. Bu şekilde bilgileri el değiştiren ülkeler arasında Türkiye de vardır. Skandalın ortaya çıkmasından sonra IMF ve Dünya Bankası yetkilileri programı kullandıklarını kabul eder ve kamuoyundan özür diler. Ama bu, giden bilgileri geri getirmeyecektir.

Bu olayın dışında kamuoyunda çok fazla yansımayan bir diğer casusluk faaliyetini ise Emniyet İstihbaratı deşifre eder. İşçi Kredi Bankası'nın 1982 yılında Irak gizli servisi El Muhaberat tarafından satın alınması son anda engellenir. 10 şubeli ve 150 çalışanlı bu küçük bankanın kasasında topu topu 15 milyon dolar bulunmasına karşın neden Irak gizli servisinin hedefi olduğu ise bugün bile esrarını korumaktadır.

Alphabank'ın satışı ve bankanın satışına onay verilmesi sürecinde yaşananlar, banka satışında istihbarat örgütünün oynadığı hayati rolün, gizli servislerin ekonomik istihbarat faaliyetine verdikleri önemin ve örtülü operasyonlarda bankaların nasıl kullandığına ilişkin bir çok örnek olay vardır.

İSTİHBARAT VE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Uluslar arası irtibatları olan sivil toplum kuruluşları istihbarat ağının ve kaynağının en önemli unsurudur.

Sivil Toplum Kuruluşları (Örgütleri) (STK) yanında Hükümet Dışı Organizasyonlar (HDO), (NGO) da vardır.

Sivil toplum, birey özgürlüklerinin ve temel haklarının korunduğu, gönüllülük ilkesi çerçevesinde örgütlenenen oluşumlardır. Toplumun devlet politikalarını denetleyip yönlendirebildiği, vatandaşlık bilincine dayalı bir faaliyettir. Resmi kurumlar dışında ve bunlardan bağımsız olarak çalışır. Politik, sosyal, kültürel, hukuki ve çevresel amaçları doğrultusunda lobi çalışmaları, ikna ve eylemlerle çalışan, üyelerini ve çalışanlarını gönüllülük usulüyle alırlar. Kâr amacı gütmeyen ve gelirlerini bağışlar ve/veya üyelik ödemeleri ile sağlayan kuruluşlardır. STK biçimleri ise;

- Sivil Girişimler,
- Platformlar,
- İlişki Ağları,
- Dernekler,
- Vakıflar,
- Tüketici Kooperatifleri,
- Sendikalar,
- Meslek Birlikleri (Serbest meslekler),
- Sanayi ve Ticaret Odaları,
- Tarikat ve cemaatler,
- Siyasi partilerdir.

Tarihsel süreç içerisinde dünyanın hemen her toplumun gzölenen yapılanmalar evrim geçirerek bugünkü yapılanmalara dönüşmüştür.

1980'ler sonrası, sivil toplum düşüncesi ve sivil toplum örgütleri farklı siyasal gruplar tarafından sahiplenilerek ülke gündemine taşınmıştır. Sivil toplum düşüncesinin siyasal anlamda kayda değer bir tartışma zemini bulması, birçok grup tarafından yeni bir toplum

projesi olarak algılanması ile de ilişkilidir. Son dönemlerdeki yoğun ilginin temelinde birçok faktör öne sürülmekle birlikte en belirgin etken yeni siyasal arayışlardır.

Sivil toplumu, modern toplumda yasal sınırlar içerisinde devlete karşı, tanımlama, değer, program ve söylemler geliştirebilecek yeterlilikteki ekonomik, ideolojik ve örgütsel kapasiteye sahip olan sosyal grupların varlığı ile özdeş görmek daha tutarlıdır. Bu çerçevede ifade edilen sosyal grupları sivil toplum örgütleri olarak nitelemek mümkündür. Geçmişte, söylemdeki doğruluk ve üyelerin niteliği toplum gözünde o STK'nu bir yere taşırken bu gün Ekonomik Paylaşım, Rant Paslama Yeteneği ve düzeyi STK'nın etkinliğini belirlemede daha çok öne çıkmıştır.

Sivil toplum örgütleri bir alt sistem vazifesi görerek ilgi ve faaliyet alanları çerçevesinde sosyal bütünleşmeyi sağlayıcı işlevler üstlenebilir. Ayrıca; dünyada gelişen demokrasi, insan hak ve hürriyetleri temelinde bireysel hakların önem kazanması, ülkelerin yöneticilerinin seçiminde kamuoyu baskısının oluşmasında da STK sınır tanımadan çok etkin hale gelmişlerdir. Bu gün dış kaynak almayan, yabancı istihbarat servislerinin kullanmadığı STK çok azdır. Dünyanın hemen her ülkesinde de hemen hemen hayatın bütün alanlarında sivil toplum örgütleri faaliyet göstermektedir.

Bu dernek ve düşünce kuruluşlarının sayısı, üye sayıları ve etkinlikleri ile uluslar arası bağlantıları artmaktadır. Yurt dışı bağlantıları olan sivil toplum örgütleri; insan hak ve hürriyetlerinin uluslararası bir hüviyet kazanarak güçlü ülkelerin elinde siyasi bir koz haline gelmesi ile daha da önem kazanmıştır. Etkinlikleri artmıştır. Küreselleşme ile küçülen dünyamızda, bahse konu sivil toplum örgütlerinin önemi artarak devam edecektir.

STK'nı etkili ılan unsurlarla mali kaynakları ve faaliyet alanları çeşitlenmiştir.

Bugün için STÖ'leri özellikle BM'nin müdahalede bulunduğu ülkelerde "Barışı Tesis, Barışı Koruma" faaliyetlerine paralel ve işbirliği içerisinde, sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasi dengelere yön verme

etkinliklerine katkıda bulunmaya çalışmaktadırlar. Bu görüntüdür. Gerçekte ise BM'in Sivil Toplum Kuruluşları; emperyalist ülkelerin kontrolünde ve paylaşılmış durumdadır. Kontrolünde olduğu ülke istediği gibi bu yapıları kullanmaktadır.

Sivil Toplum Örgütlerinin ilgilendikleri ve üzerinde yoğunlaştıkları alanlar;

- Stratejik istihbarat temini,

- Diplomasiyi ve uluslar arası ilişkileri etkileme,

- Misyonerlik ve dönüştürme faaliyetleri, (ABD Türkiye büyükelçisi Edelman; Türkiye için, "Müslümanları dönüştürdük, Milliyetçi direnci kırdık."demişti.)

Afganistan ve Irak işgalleri öncesi STK mensubu görüntüsünde istihbarat ajanları bölgede zemin çalışması yapmışlar istihbari bilgiler batı ülkerinde siyasi ve askeri kararlara temellik etmiştir.

Batıda sivil toplum örgütleri

Modern devlet vaat ettiklerinin aksine, her geçen bireyi biraz daha boğmaktadır. Sivil hareketler, devletlerin, çeşitli birimlerin stratejik hesapları, politik öngörüleri veya çıkarları doğrultusunda finans karşılığında çalışanları hariç, kendilerine rahat nefes alabilecek küçük alanlar arayışları olarak gelişiyorlar. Apaçık olan şu ki modern liberal devlet bir yalan üzerine kurulmuştur.

Modern devlet ortaçağlardan farklı olarak ekonomi, hukuk ve eğitim üzerine totaliter bir hegemonya kurunca, siyasal çoğulculuğu öne çıkararak, toplumsal ve sivil alanlardaki çoğulculuğu boğmaya çalıştı. İşte bu zorlayıcı şartlar altında insanlar, devlet güçlerinin dışında kalan ve kendilerine nefes aldıracak bir alan arayışına giriştiler. Devletin müdahil olmadığı veya en az müdahil olabileceği bir alan arayışının sonucu sivil toplum örgütleri sahnedeki yerlerini almış bulunmaktadırlar, ancak bugünkü sivil toplum tasarımı ile burjuvazinin tarihte mutlakiyetçi idarelere karşı öne çıkardığı sivil toplum pratiği arasında çok önemli farklar vardır.

Bu çerçevede hiç kuşkusuz Batı'da "bir sivil toplum fenomeni"nden söz etmek mümkün. Bu sivil arayışın felsefesini, amacını, kurumlarını oluşturmak için gereken sivil organizasyonlar her geçen biraz daha güç ve inisiyatif kazanmak için çeşitli hamlelerde bulunuyorlar. Fakat yine de hiçbir şey göründüğü kadar masum değildir ve modern ile klasik olan arasında az benzerlikler kalmıştır; sivil toplum kuruluşlarının büyük bir bölümünün batıda devletlerle, lobiler veya büyük şirketlerle işbirliği halinde çalıştıkları gözden kaçmıyor.

Batı toplumlarında sivil toplum kuruluşları, devletin askeriyesiyle, dışişleri bakanlığı, endüstriyel kuruluşlar, amaçları ve faaliyet sahaları politik olan vakıflar, istihbarat servisleri ile ticaret ataşeleri ile eşgüdüm halinde çalışmaktadırlar. Eskiden misyonerlik burjuvazinin ön karakolluğunu yaparken şimdi misyonerlerin ve antropologların yaptığını STK'ların bir bölümü yapmaktadırlar. Bunlar batı dışı toplumlarda ihtilaller ve devrimler planlamaktadırlar. Bu gerekçeyi öne sürerek Putin, bundan birkaç sene batı destekli sivil kuruluşların faaliyetlerini bütünüyle yasak kapsamına soktu.

Amerika'da daha yaygın, daha halka ait sivil toplum kuruluşları var. Bu anlamda en sivil toplum modelinin Amerikan toplumu olduğunu söylemek mümkündür. Bu özelliğiyle Amerika'yı Osmanlı'ya benzetenler var, her iki imparatorluk modelinde gevşek markaj bir sistem iş görmektedir ve burada devletin yürüttüğü çok sayıda fonksiyon topluma bırakılmıştır. Tabii ki Avrupa ile mukayese edildiğinde Amerika çok daha avantajlı görünmektedir. Avrupa, sivil toplumun anayurdu olmasına rağmen, yeterince iş görmeyen sivil faaliyetleri sosyal devletle karşılamaya çalışmaktadır ki, bu siyasi rejimi, hatta demokrasinin kendisini katı ilkesel ve kurumsal hale getirmektedir.

Herkes kendi tarihsel ve toplumsal geleneklerini yeniden restore ederek, bir sivil inisiyatif geliştiremiyorsa, sonuçta yabancı merkezlerin stratejik ve politik öngörüleri istikametinde sivil faaliyetler yapmaya başlar, bu gerçekte "sivil faaliyet" değil, politik hizmettir. Çok düşük maliyetlerle Ortadoğu'da, Türki cumhuriyetlerde veya Kafkasya'da karnaval usulleriyle iktidar değişikliği yapanlar görmezlikten gelinemez. Bazı ülkelerde, toplumun kimliğini-kişiliğini aşağılayarak,

meydanlarda topladıkları insanlara birer bira ve iki sandviç karşılığında politik gösteriler yaptırdılar.

Her yerde açık ihtilaller yapmak da gerekmez. Bir Filistinli'nin yerinde tespitiyle, karşılıksız ve çoğu zaman tamamen insani amaçlarla çalışmaya gelen sivil toplum kuruluşlarının, bir zaman sonra zihin haritasını oluşturmaya başladıkları, sivil faaliyetlere maruz kalanların zihinlerinin sessiz telkinlere göre yeniden ve eski durumunu ortadan kaldıracak biçimde şekillendiği görülür. İmamları 'insan hakları eğitimi'nden geçirmek bunun bir parçası değil miydi? Bu formasyondaki sivil toplum kuruluşları bir tür devşirme sistemini devam ettirmektedirler ki, bu sivil enderundan geçenlerin bir süre sonra kendi toplumlarına karşı taşıyıcı roller oynamaya ve iktidar seçkini olmaya başladıkları görülür.

Türkiye'deki sivil toplum geleneği

Tanzimat öncesi dönemde gerçekleştirilen yeniliklerin temel özelliği, Osmanlı Devletinin geleneksel kurumlarını revize ederek yeniden canlandırma yerine, Batı'ya yönelme eğiliminin ortaya çıkmış olmasıdır. 19. yüzyıl boyunca gerçekleştirilen köklü reformlar aracılığı ile Batının idari, siyasi, eğitim ve hukuk alanlarındaki kurum ve organizasyonları Osmanlı devletine adaptasyon yoluyla aktarılmak istenmiştir[91]

Osmanlı Devleti'ndeki ilk reform ve yenileşme girişimleri genel olarak askeri ve ona yönelik teknik bilgilerin Batı'dan alınmasını hedeflemiştir. Böylece "düşman" olarak nitelenen Avrupa devletleriyle yeniden rekabet etmek mümkün olacaktı[92]

Tanzimat'la beraber eski ile yeni arasında bir ikilik doğmuştur. Jön Türk düşüncesi[93] ve Cumhuriyet aydınları arasında bir sürekliliğin olduğunu kabul etmek gerekir.

91.M. Baydur, "Demokrasi ve Modernleşme sürecinde, Devletin Sivil Topluma Baskın Gelmesi ve Kemalizm", içinde:Yeni Türkiye Dergisi, Sivil Toplum Özel Sayısı, (Kasım-Aralık 1997), sayı 18, s. 195.

92.L. Köker, Modernleşme Kemalizm ve Demokrasi, İstanbul 1993, İletişim, 2. Baskı, s. 125-126; M. Baydur, "Demokrasi ve Modernleşme sürecinde, Devletin Sivil Topluma Baskın Gelmesi ve Kemalizm", s. 195.

93. L. Köker, Modernleşme Kemalizm ve Demokrasi, s. 127-129.

Bireyin içerisinde yaşadığı sosyo-politik ortamı; birincisi bireyin mahremiyetinin gizli olduğu özel yaşam alanı, diğeri ise toplumun bütününün birbiriyle alış-verişi ve etkileşiminden oluşan kamusal alan biçiminde ikiye ayırarak irdelemek mümkündür.[94] Siyasal hayatımızda bireysel girişimle ortaya çıkan olgu ve kurumların geçmişi, köylü ayaklanmaları ve Osmanlı başkentindeki ayaklanmalar,[95] oluşturur.

Tanzimat sonrası modern anlamda ilk sivil toplum kuruluşu 1856'da kurulan "Cemiyet-i Tıbbiye-i Şahane"dir. Masonlardan oluşan söz konusu dernek giriştiği etkinlikler, derneğin ilkelerinin bir tüzükte yer alması nedeniyle modern anlamda bir sivil toplum kurumu olarak nitelenmiştir. Tanzimat sonrası ortaya çıkan sivil toplum kurumlarının ortaya çıkmasına aydınlar ve yüksek bürokratlar öncülük etmişlerdir.

1860'lardan itibaren özellikle İstanbul'da azınlıkların kurdukları eğitim ve yardımlaşma dernekleri ortaya çıkmıştır. Yine ilk kadın dernekleri de azınlıklarca bu dönemde kurulmaya başlamıştır.

Basın alanındaki gelişmeler, aydınlarca geliştirilen siyasal muhalefetin görüşlerini topluma taşımıştır.

Gizli örgütlenmenin beslendiği kaynak modernleşme amacıyla kurulan yeni okullardaki öğrencilerdir.

Osmanlı toplumunda Müslümanlarca kurulan ilk dernekler yardım amaçlıdır. Bunlardan bugün Kızılay adını almış bulunan Hilal-i Ahmer Cemiyeti 1877 Osmanlı-Rus savaşının neden olduğu göçmenlere yardım amacıyla kurulmuştur.

Osmanlı toplumu sivil nitelikli toplumsal akımlarla I. Meşrutiyetle beraber tanışmıştır. İstanbul'da "talebe-i ulûm" çeşitli gösteri ve yürüyüşler düzenleyerek Meşrutiyetin ilan edilmesini talep etmişlerdi.[96]

Jön Türklerin halkçılık ideolojisi de, demokratik ve özgürlükçü bir nitelik taşımaktan uzaktır.[97]

Anayasanın yeniden yürürlüğe girmesiyle ilk kez siyasal partiler toplumsal ve siyasal alanda yerlerini almıştır. 12 siyasal parti kurul-

94.E. Kalaycıoğlu, "Sivil Toplum ve Neopatrimonyal Siyaset", içinde: Küreselleşme, Sivil Toplum ve İslam, , Şubat 1998, Vadi yy, s. 111.

95.A. N. Yücekök, "Türkiye'de Sivil Toplum Örgütleri Gelişiminin Toplumsal Aşamaları ve Süreci, içinde: Tanzimattan Günümüze İstanbul'da STK'lar, A.N. Yücekök, İ. Turan, M.Ö. Alkan, İstanbul 1998, Tarih Vakfı yy.s. 13; aynı eser içinde M. Ö. Alkan, "Sivil Toplum Kurumlarının Hukuksal Çerçevesi 1839-1945", s. 45.

96.M. Ö. Alkan; İstanbul'da Sivil Toplum Kurumları, İstanbul 1998, Tarih Vakfı Yurt yy.,s. 93

97.M. Baydur; Devletin Sivil Topluma Baskın Gelmesi ve Kemalizm, Yeni Türkiye, Sayı 18, 1997, s. 198.

muştur. II: Meşrutiyet dönemi İttihat ve Terakki Partisi'nin baskıcı politikalar uygulamaya başlayıncaya kadar derneklerin sayısında sürekli bir artış göze çarpar.[98]

İttihat Cemiyeti Osmanlı devletinin devamını sağlama işini temel misyon olarak yüklendiği için cemiyete karşı gelmeyi vatan hainliği ile eş değer sayan bir anlayışa sahipti.[99]

II. Meşrutiyet döneminde işçi kesimi ve diğer kesimlerde örgütlenmelere rastlanmaktadır.

İşçilere hitap eden bir dernek olan Ameleperver Cemiyyeti 1871'de kurulmuştur. Fakat bu dernek hayır amaçlı bir dernektir. İşçilere yönelik ilk düzenleme II. Meşrutiyet Döneminde çıkarılmıştır. Yapılan düzenlemeler 1936'ya kadar yürürlükte kalmıştır

Dernek kurma hakkının anayasal bir metinde yer alması 1909 Kanun-i Esasi değişiklikleriyle gerçekleşmiştir.

1909'da Cemiyetler Kanunu çıkarılmıştır. Bu yasada önceden izin alma koşulu yoktur. Fakat yine de derneklere üye olmaya kuşku ile yaklaşılmıştır.

Batılı ve batılı olmayan kurumlar arasındaki ikiliğin aşılması yönünde bir takım yeni öneriler getirmektedir.[100] .

II. Meşrutiyet döneminde "Osmanlı Genç Dernekleri" "Güç Dernekleri" adı altında paramiliter örgütlenmeleri organize etmiştir.

II. Meşrutiyet döneminde Müslüman kadınlar da çeşitli dernekler kurmuşlardır. İttihat ve Terakki Fırkası kadın derneklerini desteklemiş ve bunlardan yararlanmıştır.[101]

Paramiliter derneklerle bir "parti/devlet" haline gelmiştir. Bunun yanında 1913-1918 yılları arasında hiçbir siyasal partinin kurulmasına izin verilmemiştir.

Cumhuriyet döneminde ise yasalarla tanınan haklara paralel sivil toplum örgütlerinin hızla kurulduğunu görüyoruz.

98.M. Tunçay-C. Koçak; Çağdaş Türkiye (1908-1980), İstanbul 1989, Cem Vakfı yy., s.33.
99.M. Yılmaz; Sened-i İttifak'tan Demokrat Partiye Demokrasi İçin Atılan Adımlar, Kök Araştırmalar, cilt I, sayı 1, 1999, s. 44.
100.A. Cihan; Osmanlı'da Modernleşme ve İlmiye Zümresi, içinde: Yeni Türkiye Osmanlı Özel sayısı III, Düşünce ve Bilim, (Mayıs-Haziran 2000), yıl 6, sayı 33, s. 168-179.
101. Ö.Çaha; Sivil Kadın Türkiye'de Sivil Toplum ve Kadın, İstanbul 1996,Vadi yy., s. 99.

Sivil Toplum Kuruluşları kimin hizmetinde?

Sivil Toplum Kuruluşları (STK)/ ya da aynı anlamda olmak üzere Sivil Toplum Örgütleri (STÖ) gerçekliği ve kavramı, burjuvazinin yükselen değerleri arasındadır. 1970'lerde beliren, 1980'li yıllarda piyasaya sürülen STK'lar kavramı, özellikle 1990'lar sonrasında yerleşti,2000'li yıllarda etkinleşti mesleki ve halkın talepleri konularında mücadelelerin önemli unsurlarından biri oldu.

Devletten ve hükümetlerden bağımsız kuruluşlar; sivil toplum kuruluşlarıdır.

"Sivil toplum alanının genişletilmesi", "devletin küçültülmesi", "sivil demokrasinin genişletilmesi", "devletin demokratikleştirilmesi için sivil toplum örgütlerinin etkinleştirilmesi" gibi. düşünceler, sistematik bir tarzda propaganda edildi. Bu sivil toplum örgütleri ekonomik ve sosyal gelişme için, devletin demokratikleşmesi, bireysel özgürlük alanının genişletilmesi için birlikte çalışmalı; "toplumsal barış" için "topluma" önderlik etmelidir, görüşleri yaygınlaşmıştır.

İdeologlar, politikacılar, medya mensupları, "toplumun iyiliği" için STK'lara övgü düzer.

Peki, neden acaba? STK'lara bu hayranlık nereden geliyor? Neden kutsanıyor bu STK'lar acaba? Nedir bu STK aşkı? Neden bu denli özgürlük tanınıyor STK'lara?

Merkezinde emperyalist uluslararası tekellerin bulunduğu bu ekonomik, politik, toplumsal yeniden yapılanmanın gereksinmelerini karşılamanın bir ürünü, bir aracı olarak STK'lar öne sürülmüş, etkinleştirilmeye çalışılmıştır. Uluslararası emperyalist burjuvazinin ve yerel işbirlikçilerin genel, bölgesel ve yerel çıkarlarına bağımlı bir sivil toplumcu akım ve STK'lar anlayışı ve örgütlenmesi teşvik edilerek küresel çapta etkin ve yaygın bir STK'lar ahtapotu yaratılmıştır.

STK'lar, azınlık kesimin yeni tipte ideolojik aygıtlarıdır. Toplumu denetleme ve yönetmenin araçlarından birisidir. Sistemin yeni koruganlarından birisidir.

Vurgulanması gerekir ki, STK'lar, küresel güçlerin ve kapitalizmin, küreselleşmenin gereksindiği ideolojik meşruiyeti yeniden ve yeniden üretmenin önemli bir aracıdır.

Sermaye, devlet, medya, üniversiteler organize bir tarzda

STK'ları, STK'ların bir kolu olan stratejik vb. düşünce üretimi kurumlarını geliştirmektedir.

"Sivil" ve "devletten bağımsız" görünüm STK'ların yüklendikleri tarihsel, toplumsal ve politik misyonu oynamalarına oldukça elverişli bir zırh oluşturmaktadır.

STK'lar, uluslararası tekeller, devletler ve birlikler, BM, DB, Soroslar tarafından geniş çaplı finanse edilmektedir. STK'ların Dolarla, Avroyla, Yen'le; trilyonluk fonlarla finanse edilmesi kimin hizmetinde olduklarını göstermektedir. Bunlar kimi zaman araştırma-inceleme kurumları, kamuoyu yoklamaları yapan kurumlar, kimi zaman "insani yardım" kuruluşları ve "insan hakları" ve "yoksullukla mücadele" kurumları, kimi zaman bilimsel, akademik, politik kurum ve kuruluşlar olarak ortaya çıkabilmektedir. Ama hangi kamuflaj giysisiyle ortaya çıkarsa çıksın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birkaç uluslararası tekelin, emperyalist devletin, kapitalist rekabet odaklarının, istihbarat örgütlerinin hizmetindedirler. Kimi kurumlar, aydınlar işin bilincinde olmayarak ya da bilincinde oldukları halde rahat çalışma koşulları elde edebildikleri için bu çarkın içerisine girebilmektedir.

Sivil toplum örgütleri bir nevi yeni sömürgeciler olma yolundadır.[102]

Amerikan emperyalizminin Rusya'nın "arka bahçesi" olarak gördüğü bölgede gerçekleştirdiği turuncu, gül vs. renkli sözde "sivil devrimler", "demokratik devrimler", "özgürleştirme" operasyonları, bu "sivil devrim"de Soros'un Açık Toplum Fonu'nun ve Açık Toplum Enstitüsü'nün oynadığı özel rol, fonlarla finanse edilen, satın alınan, kullanılan sözde sivil toplum örgütlerinin ne olduğunu ortaya koymaktadır.

Sivil "Toplum" kuruluşu mu?Sivil "Casusluk" kuruluşu mu?

Bu, kendilerini liberal demokrasiyi savunur gibi gösteren ve artık büyük bir kısmı iktidara ram olmuş medyada uzantıları bulunan sözde liberal demokrasi savunucusu Sivil Toplum Kuruluşları'nın, gerçekleri ve büyük değerleri alabildiğine çarpıtmasına yol açmıştır.

Gerçekleri ve büyük değerleri alabildiğine çarpıtan, hatta ters yüz eden bütün operasyonları ve bu operasyonların yürütücüsü bazıları

102.Bkz. H. Yalçın; NGO'Lar Küreselleşmenin Misyonerleri, İstanbul 2005, Kaynak yy.

düşünme kuruluşu görünümlü sözde Sivil Toplum Kuruluşu ajan-organizasyonları artık tamamen deşifre edilmelidir.

Amerikalılarca örnek çiftlik vb kurumlar kurup, buralarda kendi uyruğumuzdan olan binlerce çocuğun Türk hükümetine ve ulusuna karşı sevgisiz ve uyumsuz duygularla yetişmelerine izin veremeyiz."[103]

ABD'nin Türkiye'de ilk Sivil Toplum Kurma girişimine karşı Mustafa Kemal'in tepki gösterir. Ona göre, yabancı kökenli sivil toplum kuruluşları Anadolu'yu istila eden Sevrci Batılı işgal güçleriyle aynı nitelikte ve aynı konumda değerlendirilmesi gereken tehdit unsurlarıdır. Zira aynı niyet ve amacı taşımaktadırlar.

Cumhuriyet'in ilk yıllarında faaliyetlerine izin verilmeyen yabancı kökenli sivil toplum kuruluşları, bugün AB üyeliği ile Avrupa STK'larına, NATO ve askeri anlaşmalarla da ABD'ye adeta istedikleri gibi Türkiye'de kurulup faaliyette bulunabilmektedirler..

Batılı sömürgeciler, işgal ordularıyla gerçekleştiremedikleri emellerini barışçı yollardan toplumları kontrol ederek ve yönlendirerek gerçekleştiriyor. Toplumları kontrol eden, yönetimleri ve siyasileri yönlendiren en etkin sömürgeci araçlarından birisi ise sivil toplum kuruluşlarıdır.

Sömürgeci literatüründe Non-Governmental Organizations (hükûmet dışı örgütler) de denilen, kısaca NGO'lar diye adlandırılan sivil toplum kuruluşları, bugün sömürge ülkelerinde adeta işgal orduları gibi görev ifa etmektedir. Türkiye'de de gerek ABD'ye bağlı ve gerekse AB'ye bağlı olarak Türkiye aleyhtarı faaliyetlerde bulunan böylesine pek çok işgal ordusu vardır.

"Küreselleşme sürecinde, uluslararası sermayenin serbest dolaşımının önünde en büyük engel oluşturan ulus-devletlerin zayıflatılması ve mümkünse yıkılması doğrultusunda ABD, Almanya, İngiltere gibi ülkeler ile AB, NGO'lara (Non-Governmental Organizations) yani hükûmet dışı sivil toplum örgütlerine aşağıdaki görev ve sorumlulukları öngörmektedirler:

103.M. Yıldırım; Müdafaa-i Hukuk, Şubat 2003, Sayı:54, AK: Mustafa Kemal'in el yazısı ile Muhtıra, belge No: 1125, ADP: Cilt 1, sa.384; M. Onar; Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı Yazışmaları II, T.C. Kültür Bakanlığı Atatürk Dizisi, Ankara, 1995.

- Yerel kültürlerin yaşatılması kapsamında alt kültür kimliklerinin siyasallaştırılması ve etnik karşıtlıkların belirginleştirilmesi;

- Misyoner faaliyetlerine karşı toplumsal reaksiyonu törpüleyecek sürecin başlatılması ve geliştirilmesi;

- Dinsel özgürlükler kapsamında dinler arası diyalog ve hoşgörü sürecinin başlatılarak, tarikat-cemaat ve benzeri yapılanmalarla birlikte farklı hukukların yaşama geçirilmesi ile eğitim ve öğretim birliğine son veren girişimlerin desteklenmesi;

- Hükümet politikalarını ve kamuoyunu önemli ölçüde yönlendirme gücüne sahip siyasal partilerin, meslek odalarının, medya kuruluşlarının, sendikaların, birliklerin, vakıfların, derneklerin, tarikat ve cemaatlerin ve de illegal örgütlerin, rejim ve devlet aleyhine -farklı siyasal kamplarda yer alsalar da- asgari müştereklerde buluşturulması ve kullanılması;

- Demokratik kitle örgütlerinin süratle NGO'laştırılması ve "sivil itaatsizlik" çağrıları ile kitlelerde kamu düzeni-devlet otoritesi aleyhine başkaldırı refleksinin oluşturulması;

- Sivil denetim" stratejisi ile devlet kurum ve kuruluşlarının denetlenmesi ve hedeflenen gizli bilgilere doğrudan ulaşılması;

- Bağlı NGO'ların baskı grubu olarak kullanılmasıyla hükümetlerin siyasal, toplumsal, kültürel, hukuksal ve de ekonomik politikalarının doğrudan ve dolaylı etkilenmesi;

- Resmi ideoloji-sivil ideoloji ayrımı ile mevcut sistemden hoşnut olmayan, ezildiğine, sömürüldüğüne inanan kitlelerin toplumsal dayanışma bağlamında yönlendirilmesi ve resmi ideolojiyi temsil eden tüm kurum ve kuruluşlara, değerlere ve de resmi politikalara düşmanlaştırılması;

- Yerel yönetimlerin ön plana çıkarılarak merkezi yönetimin giderek zayıflatılması;

- "Global vatandaşlık" kavramı ile "etki ajanlığının" özdeşleştirilmesi, hedef ülkedeki etki ajanlığı potansiyelinin geliştirilip güçlendirilmesi vs. vs.".[104] .

104. Bkz. N. Hamlemitoğlu: Alman Vakıfları, İstanbul 2009, Pozitif yy.

Sivil Toplum Kuruluşları sömürgeci faaliyetlerinde asıl 80'lı yıllarda stratejik önem kazanmıştır. Bu dönemde, Sivil Toplum Kuruluşları, sömürgeleştirilmesi öngörülen ülkelerde o zamana kadar gizli olarak yapılan operasyonların açıktan ve meşru şartlarda gerçekleştirilebilmesi için istihbarat ya da operasyon birimlerini kamufle edecek şekilde dizayn edilmiş ve biçimlendirilmiştir.

CIA'nın bir çok görevi NED'e verildi

1983 sonlarında ABD Kongresi'nin onayıyla, NED (National Endowment for Democracy), yani Ulusal Demokrasi Fonu kuruldu. CIA emeklisi Ralph Megehee, bu kuruluşun işlevini şöyle yorumluyor: "CIA'nin ülkelerin karıştırılması operasyonlarında kullanılan bir çok işlevinin NED'e transfer edilmesiyle, Demokrasi için Ulusal Fon'un kullanımına gidildi. CIA'in ortülü eylemlerine ek olarak Uluslar arası Kalkınma Ajansı (AID) ve Birleşik Devletler İstihbarat Ajansı (USIA) da, "demokrasi yayma" operasyonlarında yer almaktadırlar, Avcrupa'da yerleşik ve çoğu Birleşik Devletler tarafından parayla beslenen hükümet-dışı örgütler (NGO'lar) de, doğrudan ya da dolaylı olarak, bu operasyonlarda yer alıyorlar."[105]

CIA'nin gizli yaptığını açıkça yapan ABD kuruluşu çoktur.

New York Times gazetesi, National Endowment For Democracy (Ulusal Demokrasi Vakfı) adlı kuruluşun, CIA'in gizli olarak yaptığı şeyleri, açık bir şekilde yerine getirdiğini ifade ile şöyle değerlendirmelerde bulunmuştur:

"Vakıf, Çin de dahil, düzinelerce ülkede siyasi partileri, sendikaları, muhalif hareketler ve basını etkilemek için yılda 30 milyon dolar harcıyor. Fransa, Paraguay, Filipinler ve Panamada'daki sendika ve birlikleri finanse ediyor. 1980'lerde, Polonya'daki dayanışma hareketini ayakta tutmak için 5 milyon dolar harcarken, Portekiz, Kosta Rika, Bolivya ve Kuzey İrlanda'daki ılımlı partilere destek verdi. Eski Çekoslovakya'da Başkan Laclav Havel'in 1990'da yenidan seçilmesini destekleyen siyasi gruplara 400 bin dolar hibe etti."[106]

105. Bkz. M. Yıldırım: Sivil Örümceğin Ağında, İstanbul 2009, Ulus Dağı yy.
106. 01.04.1997, Milliyet gazetesi.

CIA'ye bağlı STK'lar Türkiye'de

NED'e bağlı olarak Sivil Toplum Kuruluşlarına yön veren ve para akıtan National Democratic Institute (Ulusal Demokrasi Enstitüsü - NDI) kuruluşunun başındaki emekli büyükelçi ve eski CIA görevlisi Nelson Ledsky, 2000 yılında Türkiye'ye geldiğinde örgütün faaliyetlerini Cumhuriyet Gazetesine şöyle açıklamıştı:

"NDI 1983'te kuruldu. O dönemde iktidarda olan Başkan Ronald Reagan yönetimi, demokrasilere yardımcı olmak amacıyla bir fon ayrılmasını öngören bir yasa çıkardı. Burada şuna dikkat çekmek istiyorum. Yıllardır ABD Merkezi Haberalma Örgütü'nün (CIA) sınırlar ötesi bu tür faaliyetlerde bulunduğu konusunda şikâyetler vardı. CIA'nın başka ülkelerin içişlerine karışmasının önüne geçilmesi isteniyordu. Böylece 1983'te ''Ulusal Demokrasi Fonu Yasası'' (Entitlement Bill for the National Endowement for Democracy) Kongre'den geçti. Böylece bu paranın dört enstitü tarafından kullanılması da kararlaştırıldı. Bunlardan birisi Cumhuriyetçi Parti'yle bağlantılı olan Uluslararası Cumhuriyetçi Enstitüsü (International Republican Institute), öbürü de Demokrat Parti'yle bağlantısı olan Ulusal Demokrasi Enstitüsü'ydü (NDI). Bunlardan başka Center for International Private Investment (Uluslararası Özel Yatırımlar Merkezi) var. Bu, ABD Ticaret Odası'na bağlı. Dördüncüsü ise AFL-CIO adlı ABD Sendikalar Federasyonu'yla bağlantılı. Bunların hepsi de 1983'te kuruldu.

Bu sivil toplum kuruluşları ABD'den ve AB'den ne zaman ne kadar yardım ve para almışlardır? TESEV''e akıtılan dış yardımları sıralamakla yetinivereliim: TESEV, ABD'nin NED Kuruluşundan 1994'te 79.571 USA, 1996'da 183.960 USA, 1997'de 299.616 USA, 1998'de 450.000 USA, 2001 yılında da ARI Hareketi ile birlikte 309.934 USA almış.[107]

Demokrasi komitesi ile CIA'nın Anadolu'ya uzanan Kolları TBMM Demokrasi Komitesi Başkanı Çorum Milletvekili Agâh Kafkas, kendi imzasıyla yayınladığı yazısında şöyle demiştir:

''TBMM, sivil toplum örgütleriyle olan işbirliğini daha da ileriletmek amacıyla geçtiğimiz Aralık ayından itibaren Türk Demokrasi

107. Bkz. M. Yıldırım; Sivil Örümceğin Ağında, İstanbul 2009, Ulus Dağı yy.

Vakfı ve merkezi Washington DC"de olan National Democracy Institute (NDI) ile ortak bir çalışma yürütmektedir. (...) Çalışmalarını sadece Ankara ile sınırlamak istemeyen Demokrasi Komitesi, yaz döneminde de Antalya, Bursa, Van, Şanlıurfa, Trabzon ve İzmir"de toplantılar düzenleyecek..."[108]

Demokrasi Komitesi, TBMM'nin bir kuruluşu olarak, CIA'den gelen paralarla faaliyet gösteren dernek ve vakıflarla birlikte, sadece Ankara'da/parlamento'da değil, Anadolu'nun diğer yörelerinde de faaliyetlerde bulunmaktadır.

NED'den Proje bedeli altında para alan STK'lar

CIA bağlantılı merkezlerden sadece NED'den "proje bedeli" adı altında para alan Türk STK'larından TESEV, TÜSES, TUSİAD, KaDer, Türk Parlamenterler Birliği, TESAV, Türk Demokrasi Vakfı en tanınmışları. (...) Doğu Ergil'in TOSAV'ına Türk-Kürt sorunu çözüm çalışmaları için 92.000 ABD doları ile 6250 pound, (...) ANSAV'ına parti örgütlenmesi için 189.604 dolar, Stratejik Araştırmalar Vakfı'na 190.193 dolar, (...) Türk Demokrasi Vakfı'na 106.100 dolar, Liberal Düşünce Topluluğu'na 111.500 dolar, Türk Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı'na 1.111.000 dolar vd. IRI'den "proje bedeli" alanlar arasında ise ARI Grubu 278.500 dolar ile dikkat çekmektedir. NDI'nin diğer Türk STK'larına verdiği 824.900 doların yanı sıra, Yeni FORUM Dergisine verilen bedel 150.000 dolar ve ayrıca 11.766 dolar, vs..[109]

Türkiye Milletvekillerini İzleme Komitesi (TÜMİKOM) 6. Zirve toplantısı sırasında gazetecilerin sorularını cevaplayan TÜMİKOM dönem sözcüsü Mustafa Durna, NDI'den yardım aldıklarını doğrulamış, kendi imkanları ile toplantıyı finanse edemedikleri için NDI'den destek aldıklarını anlatarak şöyle konuşmuştur:

"Projeyi kendilerine sunduk. Olumlu karşıladılar. Gerekli yardımı yaptılar. Bizim projemiz ortada. Biz onlara ne sunduysak kabul edildi. İster CIA bağlantılı ister KGB veya MOSSAD bağlantılı olsun

108.A. Bulut; Yeniçağ, 27.07.2005.
109.M. Yıldırım; Project Democracy 1", Müdafaa-i Hukuk, Mart-Nisan 2001, s. 23-39; Mayıs 2001 s. 39-56.

kimin sponsor olduğu bizi ilgilendirmiyor. Amacımızın dışında bir şey yaptırmadıktan sonra bunu bir sorun olarak görmüyorum."[110]

Sömürgeci güçler sivil toplum kuruluşları Türkiye'yi kuşatmış ve istila etmiştir.

Ancak Türkiye'nin bunu başarabilmesi için öncelikle, kendi benliğine ve kendi kimliğine yeniden dönmesi ve kendi hassasiyetlerine yeniden sarılması gerekir. Yabancı kökenli sivil toplum kuruluşlarına karşılık yerli olan ve kendimizden olan sivil toplum kuruluşlarına da büyük sorumluluklar düşüyor.

Toplum yapısı insan organizmasına benzer. Vücuda dışardan mikrop girdiğinde, insanın kanında bulunan akyuvarlar hemen nasıl tepki gösteriyor ve mikroplarla savaşa giriyorsa, organizmanın yok olmak istemediğini, var olmak ve yaşamak istediğini bu savaşla nasıl ispat ediyorsa, Türk Milleti'nin ak yuvarları olan kendi sivil toplum kuruluşları da, yabancı sivil toplum örgütlerine karşı tepki göstermeli, topluma bu konuda rehberlik etmelidir.

Vakıfları, dernekleri ve tüm sosyal kuruluşları bu görev ve sorumluluk bekliyor.

SSCB'nin dağılması ve yeni Rusya'nın inşasında STK'lar

Rusya Federasyonu'nda eski Sovyet cumhuriyetlerinde yaşanmaya başlanan renkli devrimlerin tetikçisi ve hazırlayıcısı olarak gösterilen yabancı kökenli sivil toplum kuruluşlarının (STK) faaliyetleri kısıtlayıcı yasal düzenlemeler getirilmiştir.

"Ticari Amaçlı Olmayan Devletdışı Toplumsal Örgütler" yasası adı altında yabancı kökenli STK'ların Rusya Federasyonu'ndaki faaliyetlerini kısıtlayan yeni kurallar getirilmesini benimsemiştir.

STK'nın "Rusya'nın bağımsızlığını, egemenliğini, bölgesel bütünlüğünü, ulusal birliğini ve özgünlüğünü, kültürel mirasını ve millî çıkarlarını" tehdit etmesi halinde görevlilere bu STK'nın faaliyetlerini durdurma yetkisi verilmektedir.

Rusya Federasyonu Dış İstihbarat Örgütü Başkanı Sergey Lebe-

110.11.06.2003,Türkiye gazetesi.

dev, yabancı casusların, ülkedeki STK'ları paravan olarak kullanarak faaliyet gösterdiğini, devletin güvenliği açısından STK'ların daha sıkı şekilde kontrol edilmesinin zorunlu olduğunu savunmuştur.

STK'ların siyasi faaliyetlerinin dışarıdan desteklenmesini engellemek için yasal tedbirlerin gerekli olduğunu, terörizm ve nefret ideolojilerine karşı güvenliği sağlamak için önemli olduğunu söyleyen Putin de "STK'lara Rusya'nın elbette ihtiyacı vardır. Ancak bu tür örgütler, kaynağı bilinmeyen yabancı sermaye tarafından işletilmemeli, bölücülük ve iç siyasete karışmamalı. Örgütlerimiz kendi işadamlarımız veya doğrudan devlet bütçesinden desteklenmeli" demiştir.

Bu suçlamalar karşısında insan hakları savunucuları ise, "casusluk tehlikesi" ve "yabancı istihbarat servisleriyle bağlantılı" olmak bahanesiyle bilim adamlarına, işadamlarına ve gazetecilere baskılar yapıldığını, söz konusu yasanın klasik bir cadı avının sadece başlangıcı olduğunu iddia etmektedir. Kremlin'in, yasayı yabancı STK'lar yoluyla bir isyanın desteklenmesini engellemek için hazırladığı iddiasının uzak bir ihtimal olduğunu söyleyen Rodina Partisi'nin Duma vekili Alexander Chuyev, "Rusya'da turuncu bir devrime destek vermek isteyen herhangi biri bunu yapmak için STK'ların yerine ticari kuruluşları kullanabilir" demiştir.

Rusya Federasyonu'na "yönetilebilir demokrasi" kavramını getiren Putin yönetimi, söz konusu yasa ile ülke içinde devletin kontrolü dışındaki STK'lara müsaade etmeyeceğini göstermiştir.[111]

Demokratik, bir istihbarat konsepti gereklidir. "Çağdaş Devlet," "Çağdaş Demokrasi" kavram ve uygulamaları içinde "demokratik güvenlik", "demokratik istihbarat", "insani güvenlik" gibi kavramsal ve niteliksel bir sürecin ortaya çıkışı da, insan hakları mücadelesinin şekillendirdiği önemli sonuçlardandır. Bu gelişmeler güvenlik, istihbarat servislerinin hesap verebilirliği, gözetimlerinin sağlanması, demokratik şeffaflıklarının gerçekleştirilmesi gibi çağdaş demokrasilerin kurumsallaştırılmasının, olmazsa olmaları arasında bulunmaktadır.

Türkiye, tarihi derinliğine ve Anadolu medeniyetlerine kazan-

111.Stratejik Analiz, Aralık'06, hkanbolat@asam.org.tr

dırdığı sosyo – kültürel birikiminin şekillendirdiği toplumsal yapısına rağmen, siyaset ve demokrasi kültürünün kurumsallaştırılamadığı, geliştirilmeye çalışılan demokratik sistem içinde, güvenlik ve istihbarat zihniyetinde ve uygulamalarında da çağdaş gelişmelerin benimsenmesi ve pratiğe geçirilmesi çalışmalarına ihtiyaç duyulan bir yapıdadır.

Osmanlı ve Cumhuriyet döneminin gelenekçi birikimi, özellikle 1960'lı yıllardan itibaren yaşanılan iç güvenlik sorunları, ihtilallerin / darbelerin sürekliliği içinde kazanılan zihinsel, kurumsal yapıların oluşturduğu tortuların tamamıyla ortadan kaldırılabilmesi için çağdaş, hukukun üstünlüğünün özümsendiği, demokratik, özgür ve toplumsal sistemi koruyan bir güvenlik ve istihbarat konseptinin gerçekleştirilmesinin zorunlu gerçeği ile yüzleşmek durumundayız. Şüphesiz böylesi bir gelişme ancak Türkiye'nin çağdaş genel demokratikleşme hedefleri ve değişimi içerisinde mümkün olabilecektir.

Demokratik güvenlik ve demokratik istihbaratın standartları konusunda bütüncül bir çalışmaya, çağdaş devletlerde de yeterince rastlanılamıyor. Esasen her ülkenin özgül koşulları, farklı modelleri ve uygulamaları vardır. SSCB'nin dağılmasından sonra başlayan, 11 Eylül ve Irak'ın işgalinden sonra gelişen güvenlik ve istihbarat alanında niteliksel değişim ve geliştirme çalışmaları, öncelikle AB ülkeleri ve ABD demokrasilerinin önemli konuları olmaya devam etmektedir.

İSTİHBARAT VE ÜNİVERSİTELER

Uluslararası sistemde pek çok çarpıcı ve beklenmedik olay gerçekleştir. Son dönemde yaşanılan Petrol krizi, İran Devrimi, Sovyetler Birliği'nin dağılması, Dünya Ticaret Merkezi'ne yönelik terörist saldırı gibi olaylardan hiçbirinde önceden kestirim yapılabilmiş ve uygun tedbirler alınabilmiş değildir.

İleri tekonoloji ile donanmış elektronik, uydu şemsiyeli geniş istihbarat ağına rağmen gafil avlanılabilmiştir.

Oysa dünyadaki sorunları tahlil etmek ve öngörülerde bulunmak üzere kullandığımız çeşitli akademik disiplinler mevcuttur. Politikbilim, ekonomi, psikoloji...vs. bilim dalları ortaya koydukları teoriler

ile böylesi kestirimler yapmaya çalışmaktadırlar. Bir teorinin değerinin olacakları önceden haber verme gücü ile doğru orantılı olduğunu varsayarsak, objektif bilgi ve modern bilim anlayışı nerede hata yapmaktadır?

Uluslararası eğilimleri ve şartları anlamak için kullandığımız paradigmalar, açıklayamadıkları anomaliler ve olacağını öngörmekte başarısız kaldıkları olaylar karşısında neden bu kadar savunmasız kalmaktadır? Kuşkusuz bu sorulara verilecek anlamlı yanıtlar, bilimsel bilginin kendi içinde ve oluştuğu çevrede aranmalıdır. Bilginin iktidar hiyerarşileri içinde yüklendiği sorumluluklar ve aldığı biçimler, olayların yorumlanmasını ve bilginin oluşumunu derinden etkilemektedir. Diğer bir deyişle, bizim dünya olaylarını yorumlamakta yol göstermesini beklediğimiz teoriler, genellikle hiyerarşik bir düzen içinde belirlenmektedir.

Bu yüzden bilgi-iktidar ilişkileri gözden kaçırılmaması gereken bir olgu olarak ele alınmalıdır.

Ancak yapılması gerekenin ilki, haber (enformasyon) ve bilgiyi (knowledge) birbirinden ayırmak, diğeri ise bilgi - iktidar ilişkisinin pek çok disiplin üzerinden anlatım imkanı bulunmasına rağmen tarihsel bir çizgiyi takip etmektir.

ABD'de üniversite-istihbarat ilişkisi

Bilgi ve iktidar arasındaki ilişkinin tarihsel gelişimi, pratikte aldığı görünüm ve sonuçları önemlidir. ABD üniversitelerindeki bilgi- iktidar-istihbarat ilişkisi devletin bilime bakışını belirlemektedir.

Bilgi ve enformasyon, ya da başka bir deyişle, bir şeyin "nasıl'ını bilmek", "ne'yini bilmekten" ayrılabilir. Enformasyon özgül ve pratik olanı anlatmak, bilgi ise işlenmiş ya da düşünce ile sistemleştirilmiş olanı tanımlamak için kullanılabilir. Başka bir deyişle, enformasyon "çiğ", bilgi ise "pişmiş" veriler olarak değerlendirilebilir.[112]

112.P. Burke; Bilginin Toplumsal Tarihi, Çev. M. Tunçay, İstanbul 2000, Tarih Vakfı Yurt yy., s. 12

Bununla beraber tarih boyunca sınıflandırma süreci, "bilgi"nin kendisini de ayırıma tabi tutmuştur. Bilgiyi, toplumsal kökleri ya da sınıfsal yapısı itibariyle gruplandıran anlayıştır. Buna göre insanlık tarihinde, bir yanda öğrenime dayalı ve seçkinlerin tekelinde bulunan "Akademik Bilgi" varolmuş, diğer yanda ise bilişsel (cognitive) düzeyde kalan, halkla hemhal bir "Popüler Bilgi" alanı doğmuştur. Farklı hakikatler üreten bu bilgi odakları, bilimsel anlayışı ve gelişmeleri de, kendi temelleri üzerinde şekillendirmiştir.

Bilgi yine de karşılıklı bir etkileşim sonucunda şekillendiği görülmektedir. Akademik ve popüler bilginin gelişimi, pek çok defa birbirini destekler bir nitelik kazanmıştır. Bilgi güçtür"[113] .

Bilgi ve iktidar özdeştir. Bilimsel bilginin "iktidar" ve "güç" gibi kavramlarla birarada kullanması mümkün değildir. Çünkü bilim rasyonel, iktidar ve güç irrasyonel kavramlardır. İktidar olgulara değil, değerlere yaslanır.

Bilginin iktidarla bir ilişkisi varsa, ya bu bilgi bilimsel değil, ya da yanlış veya tahrif edilmiş (yani dinler, mitler, metaforlar veya ideolojiler) demektir.[114]

Bu çerçevede, bilginin ve özellikle modern bilimin tarihi, aynı zamanda iktidar mücadelelerinin de tarihi olmakta, üniversiteler iktidarlara lojistik destek merkezler olarak hizmet vermektedirler.

Tarihe baktığımız zaman, iktidarların Asurlular'dan beri enformasyon topladığını ve güçlerini devam ettirmek için bu enformasyonu şekillendirdiğini görebiliriz. Eski Romalıların, Çin ve Osmanlı İmparatorlukları'nın detaylı kayıt sistemleri tuttukları, arazi tahrirleri düzenledikleri, nüfus sayımı yaptıkları ortaya çıkarılmıştır.[115] Ancak enformasyon toplanması ve depolanması aşamasından, sistematik olarak "bilgi" üreten bir toplum modeline geçişin Karolenj Rönesans'ı ile başladığı söylenebilir.

Üniversitelerin Batı Avrupa'da kendini göstermeye başladığı ve üniversite loncalarının aktif bir biçimde politik güç mücadelelerine ka-

113.P. Burke; Bilginin Toplumsal Tarihi, Çev. M. Tunçay, İstanbul 2000, Tarih Vakfı Yurt yy., s.14-16-17.
114.H. Arslan; Bilim, Bilimsel Bilgi ve İktidar, Doğu Batı, 1999, Sayı 756-57.
115.P. Burke; Bilginin Toplumsal Tarihi, Çev. M. Tunçay, İstanbul 2000, s. 118-120.

rıştığı 12. yüzyıldan itibaren üniversite, iktidar için bir meşrulaştırım aracı olmuş, danışman ve memurları için fidanlık olarak kullanılmış ve kuşkusuz ihmal edilemeyecek bir müşteri kitlesi yaratmıştır.[116]

Üniversiteler ile sanılanın aksine öncelikle kilise değil, laik iktidarlar ve özellikle krallıklar karşı karşıya gelmiştir. Krallıklar özellikle üniversite loncalarının kontrolünü ellerine geçirmeye ve bilgiyi yönlendirmeye çalışmıştır.

Bilgi ve iktidar arasındaki ilişki ya da başka bir deyişle üniversite ile merkezi devlet kurumları arasındaki yakınlaşma, ya da savaş dönemlerinde daha belirgin bir hale gelmektedir. Özellikle 19.yüzyıldan başlayarak, savaşların niteliğinin değişmesi, ulusal orduların kullanılması, cephe gerisi kavramının ortadan kalkması ve mücadelelerin topyekün - kitlesel bir hal alması bilimsel disiplinlerin iktidar ile olan etkileşimini açıkça gözler önüne sermiştir.

Carl von Clausewitz'in "Savaş Üzerine" adlı eserinde, savaşı politik bir eylem olarak nitelemesi ve bu olguyu "politik ilişkilerin bir devamı ve politik hedeflerin farklı araçlarla gerçekleştirilmesi" şeklinde yorumlaması[117] , bize aslında insanın varolduğu heryerin politik bir arena olarak algılanabileceğini göstermektedir. Böylece barış ve savaş diye algılanan durumların büyük ölçüde yanılsamalardan ibaret olduğu, iktidar mücadelelerinin ve bu mücadelelere içkinleşmiş kavramların (örneğin, bilginin) savaş dönemlerinde daha net bir biçimde gözlenmesine karşın, aslında her zaman varolduğu söylenebilmektedir.

1945 sonrası dönem bilgi ve iktidar ilişkilerinin, özellikle ABD'de üniversite ve devlet yakınlaşmasının, ilk defa bu kadar kurumsallaştığı, iktidarın bilgiye ilk defa bu kadar net olarak müdahale ettiği ve böylece bilgi - iktidar dayanışmasının ilk defa bu kadar açık bir model olarak sunulduğu yıllar olacaktır.

Birinci Dünya Savaşı esnasında devlet ve bilim insanları arasında kurulan organik bağlar şaşırtıcı değildir. Bu bağlar, tıpkı Yakın Çağ'ın diğer savaşlarında olduğu gibi, hem taktik bir ilişkinin ötesine geçmeyi başaramamış, hem de dar kapsamlı ve kısa süreli ilişkiler olarak

116.J. Le Goff; Ortaçağda Entelektüeller, İstanbul1994, s. 94.
117.C. Clausewitz; Savaş Üzerine, Çev. Ş.Yalçın, İstanbul 1997, s. 53.

kalmıştır. Bununla birlikte İkinci Dünya Savaşı, Manhattan Projesi (atom bombası yapımı) gibi önemli çalışmalarla, farklı bir ilişki sistematiğini başlatmaya namzettir. Nitekim, İkinci Dünya Savaşı sonrası Soğuk Savaş dönemi, üniversitelerin yapılarını ve akademik disiplinlerin içeriğini yeniden şekillendirecektir.

Böylece, fen ve sosyal bilimlerdeki araştırmalar dönüştürülecek, politika teorisyenlerince liberal demokrasi yeniden tanımlanacak ve gücün tüm dünyada kullanılmasının verdiği entelektüel kibir akademik hayatı saracaktır.[118] Ayrıca hem maddi katkıları ile hem de yarattığı ideolojik atmosferiyle Soğuk Savaş, en azından ABD'de, akademinin görülmemiş ölçüde büyümesine neden olacaktır.

Olağanüstü miktardaki kamusal para girişimci profesörler kanalıyla üniversitelere akıtılacak, Soğuk Savaş bir yandan bir meslek erbabı olarak akademisyenlere kendi kurumlarındaki güç mücadelesinde etkili bir silah verirken, diğer yandan onların çalışma koşulları üzerinde de olağandışı bir kontrol sağlayacaktır. Böylelikle bilimsel araştırma, bir devlet girişimi haline gelecek, üniversiteler ordunun eğitim aygıtına eklenecektir.[119]

Zaten, İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde yenilik yapmak, giderek daha yüksek bir bilimsel ve teknolojik uzmanlığı ve son derece pahalı sermaye yatırımı gerektiren araştırma - geliştirme (AR-GE) faaliyetlerine bağlı kalmaya başlamıştır. Böyle yatırım programlarını ise ancak çok büyük şirketler gerçekleştirebilecek durumdadır. Ancak şirketlerin elindeki kaynaklar bu iş için yeterli olsa dahi, kapitalizmin olağan anarşik ve rekabetçi mekanizmaları yatırımların gerçekleşmesini önlemektedir.

Ayrıca AR-GE faaliyeti başarı kazansa bile, on yıl ya da daha uzun süreler getirisi olamayacak bu projeler, özel sektör tarafından üstlenilmek istenmemektedir. Bu şartlar altında üniversiteler kullanılarak, araştırmalar ve teknik eğitim toplumsallaştırılacak, üniversiteler ve laboratuarlar üzerinden, devlet maliyetleri üstlenecektir. Diğer bir

118.D. Montgomary; Bombaların Gölgesindeki Refah, Chomsky N. (Ed.), Soğuk Savaş ve Üniversite, Çev. M. Ceylan, İstanbul 1998,s.12.
119.N. Chomsky; (Ed.),Soğuk Savaş ve Üniversite, Çev. M. Ceylan, İstanbul 1998, s.36-37.

deyişle, 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren üniversiteler üzerinde artan devlet desteği ile patronaj ilişkileri daha da yoğunlaşacaktır.

ABD'de İkinci Dünya Savaşı öncesinde devletin yüksek eğitim kurumlarındaki araştırmalara verdiği destek, bağışlarla yürüyen üniversitelere eyaletlerin verdiği yardımlar ve devletin üniversite sistemine entegre olan zirai deney istasyonlarının tarımsal araştırmalar için federal ve eyalet fonlarını kullanmasından ibaret kalmıştır. Büyük bilimsel projeler veya ulusal hedeflere hizmet eden AR-GE çalışmalarında üniversitelere büyük bir rol verecek düzeyde merkezileşmiş bir devlet desteği yoktur. Ancak atom bombası bu anlayışı kökünden değiştirmiştir. Devletin kontrolü ve sponsorluğu altındaki bir tek projenin bu muazzam başarısı, hem akademisyenlerin, hem de politik planlamacıların anlayışına büyük etki yapmıştır. Olay sadece merkezi olarak planlanmış ve finanse edilmiş bilimsel bir projenin işe yaramış olması değildir; bu proje ile bilimin farklı dalları biribirine entegre edilmiştir. Akademi açısından en önemli olan yanı ise, bu projenin tümüyle üniversitelerden gelmiş bilim insanlarının çabalarına bağlı kalınarak gerçekleşmesidir.[120]

Bu ilk ivme doğal bilimlere ilişkin bir projenin başarısı ile sağlansa da, Chomsky'e göre devlet kaynaklarının üniversitelere dağılımı ve buna bağlı politik destek sürecinde, doğal bilimler ve sosyal bilimler arasında önemli farklar oluşmuştur.

Chomsky'e göre, doğal bilimciler hükümetle ortak çalışmalarına karşın daha özerk kalabilmiş, oysa sosyal bilimlerde durum bambaşka bir biçimde gelişmiştir. Örneğin; Masachusettes Institute of Technology (MIT)'deki Siyaset Bilimi Bölümü CIA tarafından kurulduktan sonra, 1950'ler ve 1960'ların ortalarına kadar bu bölüm açıkça işbirliğine sürdürmüştür. Chomsky'e göre bu bölüm, kapalı ve gizli seminerleri olan kampüsteki tek bölüm olarak durumunu gizlemeye gerek dahi duymamıştır. Vietnam Savaşı esnasında Saigon'da bir villa bulundurarak, orduya aktif desteğini sürdürmüş, doktora öğrencileri burada tezleri için pasifleştirme projeleri üzerinde çalışmalar ve buna benzer şeyler yapmıştır.

120.R.C. Lewontin; Soğuk Savaş ve Akademinin Dönüşümü, Chomsky N (Ed.),Soğuk Savaş ve Üniversite, Çev. M. Ceylan, İstanbul 1998, s. 40-42-44-45.

Bölümün "bu çerçevede, politik davranışları şekillendirmede ve belki de öğretim üyelerini ve öğrencileri seçmede devletle sağlam ilişkileri olduğu konusunda hiçbir tereddüt yoktur." Bu çerçevede, en azından MIT örneğinde, İkinci Dünya savaşı sonrasında ABD'de devlet - üniversite, iktidar - bilgi ilişkisi oldukça yoğun bir biçimde yaşanmıştır.

Nitekim MIT'in 1969'daki bütçesi incelendiğinde yıllık bütçesi olan 200 milyon doların yarısının MIT'teki büyük askeri laboratuarlara, Lincoln Laboratuarı'na ve Teçhizat Laboratuarı'na (şimdiki adıyla Draper Laboratuarı'na) gittiği; ayrıca bütçesinin kalan diğer yarısının yüzde 90'ının da Pentagon'dan geldiği görülmektedir.[121] Ancak 1970'ler ile birlikte ABD'de, devletin sağladığı finansmandan, şirketlerin sağladığı finansmana geçilmesi, gizliliği arttırmış ve bu tür verilere ulaşmak daha zorlaşmıştır. Bununla beraber devlet desteğinin bu kadar yoğun bir biçimde olmasa da halen devam ettiği açıktır. Yapılan şey, önce devletin henüz pazar şartları oluşmamış ürün ve alanları, özellikle temel bilimleri kamu finansmanı ile desteklemesi, daha sonra buradaki destek ve patronajını şirketlere devretmesidir. Dolayısıyla bugün bilgi - iktidar ilişkisindeki saç ayağının birini üniversiteler, diğerini devlet oluştururken, üçüncüsünü büyük (çokuluslu) şirketler oluşturmaktadır.

Chomsky'e göre, 1940'ların sonundan itibaren, Pentagon Amerika'nın sanayi politikasının örtüsü olmuştur. 1960'lar boyunca elektronikle ilgili araştırmaların yaklaşık yüzde 85'i Pentagon, NASA, Enerji Bakanlığı tarafından finanse edilmiştir. Temel bilimleri desteklerken Pentagon'un beklentisi, eninde sonunda bu çalışmalardan birşeyler çıkacağı ve bunun da özel bir güç açısından yararlı olacağıdır. Chomsky'e göre, Amerikan ekonomisinde o zamanlar ve şimdi sübvansiyon almamış bir sektör bulmak çok zordur ve devlet ile özel sektör arasındaki simbiyotik ilişki üniversiteler ve bilimsel disiplinler üzerinde de yoğunlaşmıştır.[122]

121.N. Chomsky; Soğuk Savaş ve Üniversite, Chomsky N. (Ed.), Soğuk Savaş ve Üniversite, Çev. M. Ceylan, İstanbul, 1988, s. 195-196.

122.N. Chomsky; Soğuk Savaş ve Üniversite, Chomsky N. (Ed.), Soğuk Savaş ve Üniversite, Çev. M. Ceylan, İstanbul 1988, s.197.

Bu bağlamda Truva projesi pek çok açıdan, bilgi - iktidar ilişkisinin gerçekte ne şekilde geliştiğini ve devlet - üniversite işbirliğine nasıl dönüştüğünü bize göstermektedir. Çünkü Truva Projesi, sosyal bilimler ile doğa bilimlerini, yalnızca kullandıkları araştırma yöntemleri açısından değil, Amerikan çıkarlarına tüm dünyada hizmet etmeye yapabilecekleri potansiyel katkılar açısından da ilişkilendirmeyi amaçlayan savaş sonrası çabalardan biridir. Şubat 1951'de Dışişleri Bakanı'na sunulan Truva Projesi'nin nihai raporunda, projenin amacı, Soğuk Savaş'ın askeri olmayan boyutlarındaki mücadele için gerekli entellektüel desteğin sağlanması olarak tanımlanmıştır. Aynı derecede önemli olan bir nokta da; Truva Projesi'nin, Amerikalı akademisyenler ile dış ilişkiler ve istihbarat bürokrasisi arasında kalıcı ilişkiler kurmaya katkıda bulunmayı amaçlamasıdır. Rapora göre, özellikle sosyal bilimciler ve tarihçilerin, katkısı sağlanarak, özgürlük, demokrasi ve Amerikan yaşam biçimi gibi değerlerin savaş sonrası dünyada varlığını sürdürmesi sağlanacaktır.

Truva Projesi çerçevesinde hazırlanan rapor, ilk aşamada radyo frekanslarının kullanılması ile Amerikan'ın Sesi radyosunun nasıl etkin bir propaganda aygıtına dönüştürülebileceğini irdelemekte, daha sonra bu faaliyetlerin sahası içinde kalan hedef kitleleri (ki düşman -ve hatta yabancı- ulusal, etnik ve sosyal gruplarla sınırlı değildi) ele almaktadır. Sosyal bilimcilerden oluşan bir ekip, sorunu Sovyetler Birliği, Avrupa, Çin, vs. şeklinde ayırmakta, bu bölgeler hakkında kesin bir yargıya varmadan önce, acilen daha ileri düzeyde bölge araştırmalarının yapılması gereği vurgulanmaktadır. Ancak yine de kimi konularda kesin yorumlar yapılmaktan da geri durulmamaktadır.

Örneğin, raporun bir yerinde, Avrupa ülkelerinin etkili bir güç olarak ABD'nin yanına çekilmesinden bahsedilirken, Avrupa ülkelerinde yapılması gereken reformlara değinilmekte, "Adenauer'ları veya Gasperi'leri desteklemeyi önermemiz durumunda, onlara mali ve sosyal reformlar yapmaları için baskı uygulamalıyız. Eğer bunu yapmazlarsa, yapacak politikacılar bulmalıyız" denmektedir. Ayrıca raporun Asya ile ilgili bölümü, daha fazla araştırma yapılması çağrısında bulunulmakta, Asya'daki "ekonomik, sosyal, psikolojik ve teknik

sorunlarla ilgili araştırmalar yapmak üzere üniversitelerin sponsorluğundaki enstitülere ve programlara" çağrılar yapılmaktadır.

Truva Projesi neticesinde ortaya çıkan ana raporun eklerinden birinde ise, bundan böyle ABD'de sıkça rastlanacak olan bu yeni işbirliğinin nasıl bir model haline getirileceği konusunda tavsiyelerde bulunulmaktadır. Buna göre, siyasi savaş araştırmalarına üniversitelerin de yardımcı olabileceği, üniversite kampüslerinde yeni tür araştırma enstitülerinin kurulabileceği ve üniversite personelinin ya part-time, ya da rotasyon usulü bu merkezlerde görev yaparak, resmi araştırmalara katkı yapabileceği belirtilmektedir.

Nitekim bu ve benzeri öneriler sonunda etkili olacaktır. Bu kapsamda, Ocak 1952'de MIT'de bir "Uluslararası Araştırmalar Merkezi" (CENIS) kurulacak ve bu merkez Ford Vakfı ve CIA tarafından finanse edilerek, "akademik araştırmalar, kamu politikası sorunları konusuna taşınacaktır". Ayrıca, CENIS diğer üniversiteler içindeki benzer programlar için de bir model oluşturacak, pek çok Amerikan üniversitesinde "bölge araştırmaları" ya da "karşılaştırmalı politika" adında yeni disiplinlerin ortaya çıkmasına yol açacaktır.[123]

Aslında ABD'ye baktığımızda daha Truva Projesi'nden önce, İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonra, üniversiteler ve yönetici elitler arasında çarpıcı ilişkilerin kurulduğu görülmektedir.

Özellikle "bölge araştırmaları" söz konusu olduğunda, ilk bölge araştırmaları merkezinin Stratejik Hizmetler Dairesi'nde (OSS ya da yeni adıyla CIA) oluşturulması, bu anlamda akademinin tuhaf bir gerçeklerinden biridir.1943'te OSS'in Sovyet şubesinin Columbia Üniversitesi'ne nakledilmesi, ardından Carnegie Corporation'un 1947'de Rusya Araştırmaları Merkezi'nin kurulması için Harvard'a 740.000 dolar bağışta bulunması bu tür işbirliklerini arttırmıştır.

Nitekim çok geçmeden Ford vakfı daha büyük bir para ayırarak, 1953-1966 döneminde bölge ve dil araştırmaları için 34 üniversiteye toplam 270 milyon dolar verecektir. Diamond'a göre, özellikle

123.A. Needell; Truva Projesi ve Sosyal Bilimlerin Soğuk Savaş Tarafından İlhakı, Simpson C.(Ed.), Üniversiteler ve Amerikan İmparatorluğu, Çev.M. Ceylan, İstanbul 2000, s. 41-42-52-53-55-56-57

Harvard Rusya Araştırmaları Merkezi, CIA, FBI ve diğer istihbarat kuruluşları ile derin bir ilişki içinde faaliyetlerini sürdürmüştür.

Birçok vakıf (Carnegie, Rockefeller, Ford) projeleri finanse etmek ve bazı durumlarda da CIA yardımlarını aklamak için devlet ve Merkez'le birlikte çalışmıştır. Foucault'un deyişiyle gücün "kılcal damarlara" dönüştüğü bu lokal noktalarda (üniversiteler ya da bu tür merkezlerde) çok sayıda ünlü bilim insanının da çalışmalara destek verdiği görülmektedir. Örneğin sosyolojide Talcott Parsons CIA destekli araştırmalara bizzat katılan önemli isimlerdendir. Parsons yanında, antropolog Clyde Kluckhohn, Harvard Rektörü James B. Conant, ünlü Rusya araştırmaları uzmanı ve 1950'lerde Amerika Siyaset Bilimleri Derneği'nin başkanlığını yapan Philip Mosely bu çalışmalara destek veren diğer önemli isimleri oluşturmaktadır. Aslında liste daha da uzatılabilir, çünkü bu faaliyetler Harvard ile sınırlı kalmamıştır.

Zaten Harvard'ın Rusya Araştırmaları Merkezi, bu tür istihbarat bağlantıları ve hükümet müdahalelerinin cereyan ettiği tek yer olmuş olsa, bu bir istisna olarak dışlanabilirdi. Ancak bu durum ülkedeki tüm bölgesel programlar için bir model oluşturmuştur. Örneğin, Mosely uzun yıllar boyunca Columbia Üniversitesi Rusya Araştırmaları Enstitüsü'nde görev yapmıştı ve neredeyse 1940'ların sonundan 1970'lerin başına kadar hem kendi, hem de üyesi bulunduğu Columbia Üniversitesi gizli devlet kuruluşlarıyla işbirliği içinde bulunmuştur. Mosely, bu dönemde yani Amerika'daki bölge araştırma merkezlerinin gelişim yılları boyunca, Ford Vakfı'nın da merkezi yöneticilerinden biri olmuştur. Vakfın, CIA ile birlikte araştırma desteği vereceği çalışmaların belirlenmesinde Mosely aktif olarak görev almıştır. Destek verilen çalışmalara ve isimlere bakıldığında bunların daha sonraları "modernleşme çalışmaları" ve "karşılaştırmalı politika" alanında yayınlanan en önemli çalışmalar olduğu anlaşılacaktır.[124]

Christopher Simpson'un gizliliği kaldırılan belgeler üzerinde yaptığı araştırmaya göre, vakıflar, üniversiteler ve devlet istihbarat ku-

124.B. Cumings; Soğuk Savaş Dönemi ve Sonrasında Bölge Araştırmaları ve Uluslararası Araştırmalar, Simpson C.(Ed.), Üniversiteler ve Amerikan İmparatorluğu, Çev.M. Ceylan, İstanbul 2000, s.170-175.

ruluşlarının bu içiçeliği, sosyal bilimlerine tamamına yayılmıştır. Uzun yıllar, devletin parası (ki böyle olduğu kamuoyu önünde her zaman itiraf edilmemektedir) Paul Lazarsfeld'in Columbia Üniversitesi'ndeki Uygulamalı Toplumsal Araştırmalar Bürosu'na, Hadley Cantril'in Princeton'daki Uluslararası Sosyal Programlar Enstitüsü'ne, Ithiel'de Sola Pool'un MIT'deki CENIS programına akıtılmıştır. Söz konusu kamu kaynakları bu ve benzeri kurumların yıllık bütçelerinin %75'inden fazlasını oluşturmuş, 1952'deki resmi araştırmalar, o zaman için sosyal bilimlere verildiği bildirilen kamu fonlarının, tam %96'sının ABD ordusundan geldiğini göstermiştir.[125]

Truva Projesi ve ardından büyük üniversitelerde kurulan Pentagon-CIA destekli Araştırma Enstitüleri, hızla ABD'nin ulusal ve uluslararası çıkarlarının ihtiyaç duyduğu bilgi "üretimine" başlayacaklardır. Bu çalışmalar esnasında ortaya çıktığı üzere bilim insanları da en az bürokratlar kadar bu araştırmaların içinde bulunmaya heveslidirler. Bilim insanlarının bu kadar istekli olmalarının altında yatan sebep, öncelikle kamu fonlarının araştırmalar esnasında cömertçe dağıtılmasıdır. Bu tür bir gelir, akademik hayatta pek çok bilim insanı için oldukça rahatlatıcı olmaktadır. Ayrıca bu araştırmalara esnasında yazdıkları kitaplar ve makaleler, bu kesim için bilimsel bir şöhretin kapılarını da açmaktadır. Yazıları "kolayca" en ünlü dergilerde basılabilmekte, fikirleri sık sık kamuoyunun önüne getirilmektedir. Ülkedeki şöhretli ve "objektif - hakemli" dergiler, devlet desteğini almış bu çalışmaları basmak için birbirleriyle yarışmaktadırlar. Bu kuşağın zamanla Sosyal Bilimler'deki en ünlü isimleri içinden çıkaracağı, örneğin, Huntington gibi ünlü politik bilimcileri ve onların tezlerini gündeme taşıdığı görülecektir.

Ancak bu projelerin bir kısmında, ciddi fiyaskolar da yaşanmıştır. Bunlardan en ünlüsü Camelot Projesidir. Camelot Projesi, 1963'de Savunma Bakanlığı'nın sponsorluğunda gerçekleştirilen ve Üçüncü Dünya devrimi ve kalkınmasını öngörme ve kontrol etmede davranış bilimleri uzmanlarını kullanan büyük bir projedir. Camelot, aynı

125.B. Cumings; Soğuk Savaş Dönemi ve Sonrasında Bölge Araştırmaları ve Uluslararası Araştırmalar, Simpson C.(Ed.), Üniversiteler ve Amerikan İmparatorluğu, Çev.M. Ceylan, İstanbul 2000, s.176.

zamanda psikolojinin kamuoyu önündeki yükselişini de belgelemektedir. Bu bağlamda, 1945 ile 1960'ların ortaları arasında Amerikan ordusu, ülkenin psikolojik araştırmalarının kesinlikle en büyük sponsoru olmuştur. Psikolojik ve davranışsal bilgi birikimini doğrudan dış politika ve askeri eylem diline tercüme etme amaçlı büyük bir çaba olarak Camelot, dünyanın gelişmekte olan ülkelerindeki toplumsal değişmenin politik açıdan önemli boyutlarını öngörmeyi ve etkileme imkanını sağlayacak genel bir sosyal sistem modelinin mümkün olup olmayacağını araştırmıştır.

Ancak Üçüncü dünya ülkelerinin "kültürel mühendisliği"nde "paramiliter" psikoloji için büyük bir rol oynaması beklenen bu projenin Şili'deki ayağı deşifre edildiğinde, projenin "Ulusal Bilim Vakfı (NSF)"tarafından değil, ABD Savunma Bakanlığı'na bağlı "Özel Operasyonlar Araştırma Teşkilatı (SORO)" tarafından finanse edildiği ortaya çıkacaktır. Bunun üzerine Şili Senatosu özel bir oturumda bu faaliyeti kınayacak ve projeyi bilim maskesi takmış bir "Yankee casusluk planı" olarak değerlendirecektir. Şili'deki bu gelişmeler ve projenin ifşa olmasıyla Washington'a yağan protestolar ile aleyhte yazılar nedeniyle, Savunma Bakanı McNamara 8 Temmuz 1965'te projeyi iptal edecektir. Bununla beraber, skandal Savunma Bakanlığı'nın benzer projelere yaptığı finansman desteğinde hiçbir azalmaya yol açmamıştır.

Şili'deki skandalın patlak vermesinden yaklaşık iki hafta sonra Brezilya'da benzer bir proje açığa çıkarılmıştır. Ve çok geçmeden Kolombiya'da (Simpatico Projesi) ve Peru'da (Görev Operasyonu) adı altında yeni projeler Savunma Bakanlığı tarafından yürürlüğe konmuştur. Ancak daha ilginç olanı, Camelot'un iptalinden neredeyse on yıl sonra, 1973 yılında, sosyalist eğilimli Salvador Allende hükümetine karşı CIA'nın sponsorluğundaki gizli darbede Camelot'un izlerinin görülmesidir.[126]

Bu gelişmeler yanında üzerinde özellikle durulması gereken bir husus da, yürürlüğe konan bu projelerin ve alan araştırmalarının daha sonraki yıllarda ABD'de çalışacak yeni akademik kuşağın oluşumuna

126.E. Herman; Camelot Projesi ve Soğuk Savaş Döneminde Psikolojinin Macerası, Simpson C.(Ed.), Üniversiteler ve Amerikan İmparatorluğu, Çev.M. Ceylan, İstanbul 2000, s. 117-134

yaptığı etkidir. Çünkü söz konusu çalışmaların pek çoğunda üniversite öğrencileri de direkt olarak kullanılmıştır. Üçüncü Dünya ülkelerinde geleneksel iletişim araçlarının (radyo, gazete,TV..vs) çoğu engellendiği ya da teknik yetersizliklerden bulunmadığı için, geriye sadece "yüz yüze iletişim" imkânı kalmıştır. Bu çerçevede, hayatlarının iki ila dört yılını bu ülkelerin halklarıyla yakın şahsi temas içinde geçirmeye istekli ve buna muktedir bir Amerikan gençleri grubunun yaratılmasına çalışılmıştır.[127]

Kennedy-Johnson yıllarında hızlı bir büyüme kaydeden bu üniversiteli gençlik grupları, "Barış Gönüllüleri" adı altında dünyanın çeşitli bölgelerinde ABD adına hizmet vereceklerdir. 1960'larda ülkelerine geri dönen Barış Gönüllüleri'nden insanlar, sıklıkla lisansüstü alan araştırmaları programlarına devam etmişler ve akademik kariyer yapmışlardır. Ancak ilginçtir, bu kişilerin tutumları ilk gençlik yıllarındakine göre büyük oranda farklılaşmış, ABD'den üçüncü ülkelere uzanan iktidar-meşruiyet ilişkilerini, tersinden yorumlamaya başlamışlardır. Wallerstein'ın "Soğuk Savaş Dönemi Alan Araştırmalarının Öngörülemeyen Sonuçları" adlı makalesinde belirttiği bu durum, pratikte bu grupların 1968'deki üniversite isyanlarında binaları ilk işgal eden gruplar olmasına yol açacaktır.[128]

1990'lara gelindiğinde, ABD'de ve uluslararası sistemin etkin güç merkezlerinde, iktidar ve bilginin içiçeliği halen geçerliliğini korumaktadır. Özellikle bilgi teknolojisindeki hızlı değişim ve bilgisayar (internet) ortamının yarattığı sanallıklar (virtual reality), çok daha gerçekçi ve etkileyici boyutlara ulaşmıştır. Ayrıca bugün de, devletin eğitim ve bilgiye ihtiyacı olduğunu savunan, istihbarat işlevini ön plana geçirmeye karar veren ve burs alanların bursların bedeli olarak devletin ulusal güvenlik kuruluşlarıyla ortak çalışmalar yürütmesini düşünen önemli bir kesim vardır.

ABD'de 1992 yılında çıkartılmış olan "Ulusal Güvenlik Eğitimi Yasası (NSEA)" ile üniversitelere yeni burslar için fon ayrılması ve

127.A. Needell; Truva Projesi ve Sosyal Bilimlerin Soğuk Savaş Tarafından İlhakı, Simpson C.(Ed.), Üniversiteler ve Amerikan İmparatorluğu, Çev.M. Ceylan, İstanbul 2000, s. 52-53.
128.I. Wallerstein; Soğuk Savaş Dönemi Alan Araştırmalarının Öngörülmeyen Sonuçları, Chomsky N. (Ed.), Soğuk Savaş ve Üniversite, Çev. M. Ceylan, İstanbul 1998, s. 240.

"ulusal güvenlik görevleri olan Amerikan bakanlık ve kuruluşlarında çalışmak için çok yoğun bir başvuru yaratılması" amaçlanmaktadır.[129] Yasanın 3. maddesinde açıkça yer alan bu husus, bir anlamda üniversitelerden, özellikle lisansüstü - doktora düzeylerinde eleman devşirilmesini kolaylaştırmakta, bu tür girişimlerin önünü açmaktadır. Bu yasaya ek olarak ABD'deki düşünce kuruluşları (think-tanks) ile uluslararası şirketler arasında çok uzun yıllara dayanan bir işbirliği olduğu düşünüldüğünde, bilginin kurgulanması konusunda ele aldığımız üçlü saç ayağının (devlet - üniversite - özel sektör) bir kez daha karşımıza çıktığını görebiliriz. Böylece, "güç" ve "paranın" önce konularını bulduklarını, daha sonra bilimsel araştırma alanlarını (yani bilgiyi) şekillendirdiklerini söyleyebiliriz.

Bilgi ve iktidar ya da devlet ve üniversite arasındaki etkileşim, sosyal, ekonomik ve politik hayatta oldukça belirleyici olabilmektedir. Bu varsayım, bize entelektüelin politik bir işlevi (hatta kendini bağlı saydığı iktidara sorumluluğu) olduğunu hatırlatmaktadır. Çünkü, gerçek dünya yalnızca olgulardan oluşmamakta, hatta Nietsche'ye göre olgular zaten hiç varolmamaktadır. Mutlak hakikatler birer yanılsamadan ibaret kaldığında, zayıf gözlemler temelinde kurguladığımız sabiteler, hiyerarşik güç ilişkilerinden bağımsız ortaya çıkamamaktadır. Hakikatin yoruma bağlı ve birden çok olduğu bir dünyada bilgi, ancak onu oluşturabilecek kudrete sahip olanlar tarafından belirlenmektedir. Bu belirlenişin "rafine" ya da çok açık ve kaba görünümler kazanması, bilginin güç karşısındaki duyarlılığını zayıflatmamaktadır. Bilginin böylesine esnek, değer yüklü ve yorumlanabilir oluşu bizce entelektüelin hem kendi konumlanışını yeniden düşünmesini, hem de objektif bilgi kavramının ne ölçüde geçerli olduğunu sorgulamasını gerektirmektedir. Uluslararası sistemin merkezinde bulunan gelişmiş devletlerde biçimlendirilen bilgi zincirlerine asılıp kalmanın, buradan aktarılan bilgiyi koşulsuz olarak kabullenmenin toplumumuza faydası olduğunu söylemek zordur.

Genelde bilimin ve özellikle sosyal bilimlerin sürprizlere açık yapısı, modeller ya da teorilerin ancak temellendikleri vakalar (ca-

129.B. Cumings; Soğuk Savaş Dönemi ve Sonrasında Bölge Araştırmaları ve Uluslararası Araştırmalar, Simpson C.(Ed.), Üniversiteler ve Amerikan İmparatorluğu, Çev.M. Ceylan, İstanbul 2000, s. 178-182.

se) çerçevesinde anlamlı olduklarını kabul etmemizi, ulusumuzu ilgilendiren olaylarda kendi bilgi ağımızı oluşturmamız gereğini düşündürmektedir.

Küresel anlamda iddialı olmasa da, kendi bölgesinde büyük güç olmaya yeltenen Türkiye'nin halen bir Ermeni, Helen ya da İbrani Araştırma Enstitüsüne sahip olmayışı, üniversitelerimizde yabancı dil öğretiminin büyük oranda İngilizce'ye endekslenmesi, Rusya, Kafkaslar, Balkanlar veya Ortadoğu'da alan araştırmalarının devlet eliyle ya da Türkiye'nin saygın özel sektör kuruluşlarına kurdurulacak vakıflar aracılığıyla desteklenmemesi anlaşılır değildir. Bugün dünyanın saygın ve güçlü devletlerinin bilim adına izledikleri yol, yalnızca Aydınlanma devriminin parlak, rasyonel ve görünür olguları üzerinden değil, aynı zamanda "ilkel" diye nitelenen, etnik, dinsel metaforlarla yoğrulmuş, çıplak güç mücadeleleriyle biçimlenmektedir.

İngiltere'de Üniversitelerde İstihbarat Çalışmaları

Siyaset bilimciler tarafından yapılmış İngiliz iç ve dış politikasına ilişkin çalışmalar, genellikle hükümete yakın think tank kuruluşları veya enstitülerin altında yapıldığı için istihbarat ve İngiliz gizli servisleri gibi konulara girilmekten kaçınıldı. Siyaset Bilimi bölümlerinde uzun yıllar suskunluk korunarak gizli servisler konusu değinilmekten bile uzak kalınan bir konu olma özelliğini sürdürdü.

Konuların "çocukların önünde konuşulmaması gereken" bir alana işaret ediyor oluşu kadar, hiçkimsenin konu hakkında konuşamayacağının düşünülüyor oluşu da akademisyenlerin ve uzmanların uzak durmalarına neden olan başka bir faktördü. Ayrıca 1970'lerin sonlarına kadar arşivlerin 1945'e kadar olan kısmının bile kapalı oluşu da konuya yönelik çalışmaların kısırlığında çok etkili oldu.

1986'da Intelligence and National Security adında disiplinlerarası akademik bir derginin yayın hayatına girişi ile hareketlenen alan 1990'ların başından itibaren akademik ilgide bir patlama yaşadı. İstihbarat ve iç güvenlik eksenli akademik çalışmalar 1990'larda üniversitelerde hızla gelişen bir alan haline geldi. Günümüzde hükü-

metler, uluslararası kuruluşlar ve şirketler her zamankinden daha çok istihbarat ve güvenlik konularına hakim personel ihtiyacı hissetmektedir. Özellikle 11 Eylül ve Irak Savaşı sonrası istihbarat ve güvenlik konularına ilginin daha da yoğunlaşması gizli servisler, istihbarat ve güvenlik konulu dersleri, tarih, siyaset bilimi ve uluslararasi ilişkiler bölümlerinde master ve lisans düzeyinde programların ayrılmaz bir parçası konumuna yükseltti. Ayrıca birçok hukuk fakültesinde master ve doktora düzeyinde güvenlik ve istihbarat temini ile sivil özgürlükler arasındaki gerilimi inceleyen dersler verilmektedir.

Halihazırda akademik bir disiplin olarak istihbarat çalışmaları; Galler Aberystwyth Üniversitesi Tarih ve Uluslararası Politika bölümlerinde; Londra Üniversitesi King's College Savaş Çalışmaları ve Güvenlik Çalışmaları bölümlerinde; Salford Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Tarih bölümlerinde; Birmingham Üniversitesi Amerika ve Kanada Çalışmaları bölümünde; Cambridge Üniversitesi Tarih bölümünde; Edinburgh Üniversitesi Tarih bölümünde; Londra Queen Mary Üniversitesi Tarih bölümünde; Liverpool John Moores Üniversitesi Sosyal Bilimler Okulu'nda; Nottingham Üniversitesi Siyaset Bilimi bölümünde; Reading Üniversitesi Tarih bölümünde ve Sheffield Üniversitesi Tarih bölümünde yürütülmektedir.

Bu üniversitelerden, ilk dördü istihbarat ve güvenlik konularında özel master programlarına sahiptir. Tüm bu bölümlerden daha kapsamlı olarak 2003'de Brunel Üniversitesi'nde kurulan Center for Intelligence and Security Studies, master ve doktora programı yürütmektedir. Ayrıca İngiltere'de Uluslararası İlişkiler bölümünün ilk olarak kurulduğu Galler Aberystwyth Üniversitesi'nde lisans düzeyinde bölüm altında İstihbarat Çalışmaları ayrı bir program olarak yürütülmektedir.

İngiltere'de tüm siyaset bilimcileri toplayan bir çatı organizasyon olan the Political Studies Association'un altında 1993'de Güvenlik ve İstihbarat Çalışmaları grubu kurularak istihbarat ve güvenlik konularında çalışan akademisyenler biraraya geldi. Bu grup günümüzde İngiltere'de istihbarat ve güvenlik konularında akademik çalışmaların ana adresi konumundadır.

İngiltere'de istihbarat çalışmaları alanında akademisyenlerin daha çok üzerinde durduğu konular ve projeler, 11 Eylül sonrası gelişen olaylar çerçevesinde şekillenmekte ve Irak Savaşı ve istihbarat, terörizmle mücadelede istihbarat ve terörizm karşıtı mücadelede istihbarat işbirliğinin artırılması gibi konular üzerinde odaklaşmaktadır. Özellikle Irak Savaşı'na giden yolu açan Kitle İmha Silahları hakkındaki istihbarat raporları üzerine birçok çalışma yapılmıştır. Ayrıca, 11 Eylül ve özellikle de Irak Savaşı sonrası Anglo-Amerikan istihbarat işbirliği, hakkında birçok projenin yürütüldüğü sıcak konulardan biridir. Benzer şekilde, Avrupa Birliği düzeyinde istihbarat işbirliği potansiyelleri ve ortak bir organizasyon olasılığı gibi projeler üzerinde de çalışılmaktadır.

Bir diğer konu da, terörist paramiliter örgütlerin istihbarat kaynaklarıdır. Günümüzde terörist paramiliter örgütlerin sofistike istihbarat, karşı istihbarat ve güvenlik sistemleri geliştirdiği gözönüne alınarak bu tür grupların istihbarat üretim mekanizmalarının sistemik analizi üzerinde de durulmaktadır. Bunların dışında daha genel düzeyde, istihbarat örgütlerinde organizasyon kültürünün ulusal güvenliğin sağlanması üzerindeki etkisi ve istihbarat zaafiyeti gibi konular da akademik düzeyde istihbarat çalışmaları alanında ilgilenilen konular arasındadır.

Londra bombalamalarının istihbarat eksikliğini net olarak ortaya çıkardığı düşünülecek olursa, uygulama alanında istihbarat ve güvenlik konularına çok daha fazla önem verileceği ve bütçeden ayrılan payın çok daha artacağı beklentisinin yanısıra akademik düzeyde de konuya ilginin yoğunlaşacağı ve istihbarat çalışmalarının önümüzdeki on yıla damgasını vuracağını söylemek kehanet olmasa gerek.

44 bilim adamı ajan çıktı

Parlamento kararıyla kurulan ve bugünkü devlet kurumlarında çalışanların geçmişini araştıran komisyon, Bulgaristan Bilimler Akademisi'ndeki araştırmasının sonuçlarını açıklıyor. Komisyonun resmi internet sitesinden kamuoyuna yapılan duyuruda, BAN'ın en üst düzeydeki 348 yetkilisinin geçmişinin araştırıldığı ve bunlardan

44'ünün, komünizm döneminde siyasi poliste "ajan" veya "muhbir" sıfatıyla çalıştığının tespit edildiği bildiriliyor.

Komisyonun araştırmaları sonucu komünist ajan olduğu belirlenen BAN Tarih Enstitüsü Genel Müdürü Prof. Georgi Markov, basına yaptığı açıklamada, geçmişinden hiç utanmadığını belirterek, "Bu benim için yeni haber değil. Geçmişte ajanlık yaptığım gibi bugün de yapmaya devam ediyorum" diyor.

Bulgaristan yasaları, eski komünist ajanların, devlet kurumlarında çalışmalarına yasak getirmiyor, ancak bu kişilerin isimleri ve dosyaları kamuoyuna açıklanıyor.(AA)

Türkiye Üniversiteleri ve istihbarat

Başta ABD olmak önde gelen üniversiteler istihbarat yapılanması ile lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimi ile ülke güvenliğine katkı sağlarken, Türkiye'de istihbarat üniversite ilişkisi adeta kınanır durumdadır.

Mersin Üniversitesi'nde Kozmik Büro Amirliği'nin üniversite içi istihbarat çalışması yapmak üzere kurulur. Büro aynı zamanda kıymetli evrakları denetim altına almakla da görevlidir.

Kozmik Büro'nun işleri:

- Akademik görevliler ve öğrencilerin üniversite içi ve dışındaki ilişkileri

- Onların, siyasi partilerle diyaloglarının olup olmadığı,

- Öğrencilerin gerçekleştirdiği protesto gösterilerinin nerede planlandığı,

- Bu gösterilerin hangi örgüt desteğinde gerçekleştiği.

Üniversite yetkilileri, birimin YÖK'ün önerisiyle kurulduğunu belirtir. "Birimin kuruluş amacı üniversiteye gelen ve gizli tutulması gereken bilgi ve belgelerin gizliliğinin sağlanmasıdır. Daha önceleri gizliliği sağlayamıyorduk, denetleyemiyorduk. Gizli kalması gereken belgeler dışarı çıkabiliyor. Örneğin İçişleri Bakanlığı'ndan gelen belgelerin gizli tutulması gerekir"der.

İstihbarata çalışan akademisyenler

Malatya'daki Zirve Yayınevi cinayetinde adı geçen İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Araştırma Görevlisi ile öğretim üyesinin istihbarat birimlerine çalıştığı ortaya çıkar ve soruşturma konusu edilir.

YÖK rektörlerden öğretim üyeleri hakkında istihbarat çalışması yapıyor.

YÖK Başkanı tarafından 17 Aralık 2003'te hazırlanan yönergegereği olarak rektörlere Gizli' başlıklı talimat gönderilir.Tüm üniversitelere gönderilen talimatta, rektörlerden mart ve ağustos aylarında istihbarat çalışmalarına hız verilmesi, eylül ayında ise 'suçlu' bulunan öğretim üyeleri hakkında yasal işlem yapılması istendi. Talimatta ayrıca rektörlerin yıl boyunca yapması gereken faaliyetler ay ay sıralanıyor. Gizli yönergeyi öğrenen akademisyenler şaşkınlığa uğrarken, Üniversite Öğretim Üyeleri Derneği Başkanıibretlik yönerge' nitelemesini yapar.

Rektörden hocalara: Görüşmelerinizi sesli olarak biliyorum

8 Haziran 2006 tarihinde Fakülte konferans salonunda yıl sonu Akademik Genel Kurulu'nda Rektör; "Kırmızı plaka sahibi kişi, devlet istihbaratının tahmin edersiniz çok önemli bölümleri paylaştığı kişilerdir. Üzülerek söyleyeyim, ben bu fakültede isim isim maalesef, hangi hocanın hangi reislerle hangi görüşmeleri yaptığını sesli olarak biliyorum" der.[130]

Üniversitelerde etki ajanları

Türkiye'nin bir çok üniversitesi, ABD ve Avrupa üniversiteleriyle işbirliğine gitmektedir. Bilimsel ve teknik yardımlaşma amacıyla sürdürülen bu ilişkiler aynı zamanda istihbarat ağı içinde birer araç haline gelmiştir.

World skills international[131] ve EuroSkills[132] yanında Skills Türkiye, Avrupa Üniversiteler Birliği (EUA), hayat Boyu Öğren-

130. 15.12.2006, Zaman.
131.www.worldskills.org
132.www.euroskills2008.nl

me-Leonardo da Vinci Programı, Socrates Erasmus & AKTS[133] programları üniversitelerde eğitim, öğrenci ve öğretim üyesi değişimi adı altında ajan devşirme organizasyonlarıdır.

Öğrenci ve öğretim üyeleri arasında tespit edilenler bir süre sonra o ülkenin istihbarat ağının birer temsilcisi haline gelmekte belirli ücretle o ülke adına çalışmalar yürütmektedir. Bu ya bilimsel çalışma altında o ülke ile ilgili bir alanla ilgili çalışma olmakta ya makale ya kitap şeklinde ortaya çıkmaktadır. Kişi bilinçli ya da bilinçsizce istihbarat ağının birer parçası haline gelebilmektedir. Kökeni belirsiz, kimlik sorunu yaşayanlarla, dönmeler gönüllü işbirliğine yönelmektedirler. Etki ajanı ya da yönelendirebilen ajanlığı gönüllü kabul eden akademsiyenlerin oranı hergeçen artmaktadır. Bu şekilde devşirilen ajanların o istihbarat örgütüne maliyeti düşük olmaktadır. Hemen her ülke istihbarat örgütü bu yolu benimsemiştir.

133. Ulusal Ajans. http://www.ua.gov.tr, Avrupa Komisyonu http://eacea.ec.europa.eu/index.htm

II- CASUS-AJAN

Ajan'ın kökeni; İngilizce agent ve Fransızca agent'dir.

Casus (Arapça Ca:sus) Bir devlet veya kuruluşun gizli amaçları için çalışan kimse, dil avcısı, çaşıt, ajan.

Türkçe'de olduğu gibi diğer Türk Dilleri olan Tatarca ve Azerice'de casus, Türkmence caansyz kavramı kullanılır.

Caus/ajan anlam olarak; aracı olarak (meslekler) ara bulucu, vasıta, anlaşma sağlayan kimse demektir.

Casus/ajan; Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre ise görevli demektir.

Yine casus/ajan; gizli görevli,resmî görevi olan kimse, memur veya memur yasasına bağlı olmayan sürekli ya da geçici çalışanlarla kurumlarda ücret ya da gündelik karşılığı çalıştırılan kişi demektir.

İstihbaratta, yöntemler ve araçlar sürekli değişmiştir. Değişmeyen istihbaratın son aşamada bir beyin tarafından değerlendirilerek sonuç çıkartılması ve alınacak bir karara temel teşkil etmesidir. İstihbaratta en önemli unsur insan kaynağıdır. Bilgiye ulaşan sentezleyen ve anlamlı sonuçlar çıkartan insan gücüdür. İhtirasları, kıskançlıkları, zaafları ve zayıflıkları ile insan kuşkusuz makine gibi kontrol edilemez..

İstihbarat global bir alandır. İstihbaratı gerçekleştirenlerin dünyası gizemli bir dünyadır.

Ajanların iç dünyaları, psikolojileri, yetiştirilme yöntemleri farklı bir dünyadır. İkili bir yaşantısı olan, farklı yerlerde farklı kimlikler taşımak zorunda olan ajanların kendi gerçek kimliklerinin bundan nasıl etkilendiği, bir çatışma yaşayıp yaşamadıkları ve bu mesleğin meydana getirdiği alt kültürün sosyolojik ve psikolojik boyutu vardır.[134]

Bu noktada istihbaratta en önemli unsurun insan kaynağı olduğunu söyleyebiliriz. Sonuçta bilgiye ulaşan sentezleyen ve anlamlı sonuçlar çıkartan insan gücüdür. İhtirasları, kıskançlıkları, zaafları ve zayıflıkları ile insan. Makine gibi kontrol edilemezler.

İstihbaratta başarı; iyi bir organizasyonla, bu organizasyonu yürüteceklerin kalitesi ile ortaya çıkar. İyi eğitilmiş eleman güven verir.

İstihbarat elemanlarının seçilmesi, eğitilmesi ve gerektiğinde özel görevler için çalıştırılması gizliliği gerekli kılar.

İyi bireyler yetiştiren toplumlar iyi istihbaratçılara da sahip olur. Amaç dışı kullanılan istihbarat örgütlerin, güvenilirlikleri sorgulanır.

Takip ve izleme yapan tüm istihbaratçılar; hedef kişileri daha rahat izleyebilmek için bazen de maske olurlar, yani kılık değiştirirler.

İstihbaratçı; her şey, herkes, her yer, her zaman konularına azami derecede özen gösteren kişidir.

İstihbaratçılık belli bir zekâ düzeyi gerektirir. Bir yanıltma faaliyeti olan istihbarat faaliyeti bir akıl oyunudur ve bir küresel zekâ yarışıdır.

İstihbaratçı akıllı ve zeki olduğu kadar kuvvetli bir önsezi sahibidirler.

İyi bireyler yetiştiremeyen toplumların, yeterli sayıda iyi istihbaratçılara sahip olma şansı da yoktur.

134. Heyecanlı, tehlikeli ve gizemli işlerle uğraşan ajanların maceraları; Le Carre`nin, Frederic Fortsayt`in, Robert Ladlum`un` kitaplarında görülebilir.

Etki Ajanları- Yönlendirilen Ajanlar

Satın alınabilir kişiler, aydınlar, hemen her toplumda olabilir. Ancak vesayet altındaki devletlerle kimlik çatışması yaşanan toplumlarda ve üçüncü dünya ülkelerinde rastlanır.

Satınalınabilirlik medyada, bürokraside ve siyaset sahnesinde olabilir.

Yönlendirici ajan statüsünde olan etkili bir gazeteci ya da medya patronu ile, kamuoyunu etkilemeye, binlerce okuyucuyu ve siyasal iktidarı doğrudan etkileyecek bir silâha da kavuşmuş olursunuz.

Dini bir tarikat-cemaat şeyhi de etki altına alınabilir. Ve o artık yönlendirme ile binlerce müridini de "kobay eleman" haline gelir. Ve gerektiğinde halk hareketinde seçimlerde oy vermede kullanılabilir. Sempati uyandırılan kişiler ise kültürsüzleştirmede, kesintisiz silah olan kitle iletişim, eğlence ve eğitim araçlarıyla (sinema, müzik, moda, internet, televizyon vb.) istenildiği gibi sağlanabilir.

Her toplumda parasal ya da siyasal güç için en güçlü bir devletin himayesi altına girmeye can atanlar olabilir. Bu tip insanları sürekli zinde tutabilmek için ABD, vatandaş yapma adı altında her yıl dünyada şanslıyı belirleyen lotaryalar düzenlemektedir.

Etki ajanları, özellikle devletine, ülkesine ve toplumuna aidiyet duygusu zayıf, parasal ve siyasal güç için her türlü ilişkiye girme eğilimli, milli bilinci gelişmemiş, tercihan da etnik-dinsel özürlü azınlık ırkçıları arasından seçilirler.

Savaşan her ülke karşı ülkede etki ajanları kullanır. Avrupa Türkiye savaşının bin yıllık geçmişinde bununla ilgili birçok örnek görmek mümkündür. Ekonomik, hukuksal ve siyasal kapitülasyonlarla Osmanlı Devleti'nin elini kolunu bağlayan; etnik ayrılıkçılıkları kışkırtan; insan haklarını tek taraflı bir istismar ve baskı aracı olarak kullanan batılı devletler, az sayıda da olsa kendi etnik ajanlarını yetiştirmeyi, böylece kontrol unsurunu daha köklü biçimde elde tutmayı ihmal etmemişlerdir.

Ali Paşa, Fuat Paşa, Mahmut Nedim Paşa gibi sadrazamların düşman devletlerin adamı oldukları bilinen birer gerçektir. Yine I. ve II.

Meşrutiyet'te Osmanlı Meclisi Mebusanı'ndaki ayrılıkçı etki ajanlarının sayısı nitelik ve nicelik yönünden büyüktür. Sonra, I. Dünya Savaşı döneminde Anadolu'da yüzlerce yabancı kolej vardır. Ve okullar birer etki ajan yetiştirme üsleridir. Merzifon'daki Amerikan Koleji'nin Pontuscu Rum Çetelerinin, Tarsus'daki Amerikan Koleji'nin de Taşnak ve Hınçak Çetelerinin karargâhı olarak kullanmıştır. Sivas Kongresi'nde ise Amerikan mandacılığını isteyen ulusçu-özde etki ajanı aydınlar olmuştur.

Bir dönem İngiltere ve Fransa iken yeni yüzyılda en çok etki ajanına sahip olan ABD'dir. Ülkelerde geleceğin yönetici adayı olarak kendi yandaşlarını yetiştirmede, ilk aşamada pilot vakıf-enstitü-üniversitelerini kullanılmaktadır. Fulbright Vakfı kurumsallaşmış ve gelenekselleşmiş yapısıyla, ABD dışındaki tüm ülkelerde seçimi yapmaktadır. IQ'su yüksek gençleri, hedef ülkelerde aynı yöntemle belirlemekte, eğitime almaktadır. Kişiliği uygun görülenler ise profesyonel eğitime tabi tutulur.

ABD; etki ajanlarının seçiminde ve eğitiminde klasik kalıpları terk etmiştir. Çıkarları açısından iktidar kadrolarının yanı sıra muhalefet kadroları ve hatta mafya mensuplarıyla, her türlü uyuşturucu, siyasal cinayet, ihtilâl ve de silah pazarlaması gibi kirli işlere bulaşanlarla da ilişki kurabilmektedir. ABD için Devletlerarası hukuk yoktur. ABD çıkarı vardır. Etki ajanlığında her kesimden kullanılabilir eleman devşirebilmektedir.

Kendisine yönelik tehdidi, kendi kontrolü altında hedef ülkelere yönlendirmek, ABD güvenlik istihbarat stratejisinin temel ilkesidir.

Yani etki ajanları ABD'de ve ABD dışında, yalnızca ABD kontrolündedir.

Etki ajanlarının seçiminde ve eğitiminde kullanılan yöntem, biraz farklılıkları ile AB ülkeleri için de söz konusudur. Kendi ülkelerinde yaşayan yüz binlerce Türk işçi ailesinin temel gereksinimi olan resmi Türk ilkokullarının bile açılmasına izin vermeyen, buna karşılık Türkiye'de her derecede eğitim kurumuna sahip olan Avrupa ülkeleri içinde başı İngiltere ve Almanya çekmektedir.

Türkiye'de; İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca gibi dillerin yaygınlaşması hatta eğitim dili olması için her türlü çabayı sarf eden AB ülkeleri, etki ajanları sayesinde Türkiye'nin olası tepkisinin ya da misilleme politikası uygulamasının önüne geçmektedir. Örneğin, dünyaya yayılmış İngilizce eğitim veren okul yöneticilerine, İngiltere'de Lordlar Kamarası'nda düzenlenen özel törenlerle hemen her yıl İngiliz dili ve kültürüne hizmet yüksek ödülü almaları sıradan bir tesadüf değildir.

İngiliz istihbarat servisleri MI5 (iç) ve MI6 (dış), Türkiye'deki etki ajanlarını, İngilizce eğitim almış ya da İngiltere'de yüksek öğrenim yapmış adaylar arasından seçmektedir. AB'ye rağmen ABD'nin müttefiki olarak ön plana çıkan bu ülke, etki ajanlarını salt yüksek öğrenim mezunlarının yanı sıra, Türkiye'deki bölücülerden, din istismarcılarından Marksist militanlarından ve hatta uyuşturucu mafya babaları arasından da seçmektedir.

Almanya ise, etki ajanlığında ağırlıklı olarak kendi ülkesinde yaşayan Türk vatandaşı arasındaki yüksek öğrenim gençliğini hedef almaktadır. Humboldt Vakfı, Heinrich Böll Vakfı gibi aracı kuruluşlar, uygun aday öğrencilerin yanı sıra, maddi çıkar ve sürekli destek karşılığı saptadıkları Türk akademisyenlerini ve yerel politikacıları da, Alman Anayasayı Koruma Teşkilâtı (BfV) ve Dış İstihbarat Örgütü'nün (BND) kapsamlı eğitim programlarına dahil etmektedirler.

Almanya, üst düzey etki ajanlarının yanı sıra, himayesindeki -daha doğrusu sevk ve idaresindeki- bu tür Cumhuriyet karşıtı militan yapılanmalar sayesinde Türkiye'yi de karıştırma ve yönlendirme gücüne olmuştur.

Yunanistan ise Rum kökenli gençlerimizi özel eğitime tabi tutmak yerine, Türkiye'deki rejim karşıtı tüm idelojik unsurlara kucak açmakta; istihbarat servisi KİP'in sevk ve idaresinde başta bomba eğitimi olmak üzere terörist eğitimi olanağı ve parasal destek sunmakta; sığınmacılara geçici iskân yeri (Lavrion Kampı vd.) ile ilâveten Güney Kıbrıs Cumhuriyeti'nin tüm olanaklarını sağlamaktadır.

Almanya kadar geniş kapsamlı olmamakla birlikte, Fransız DST ve DGSE, İsveç'in FOE ve SABO, Bulgaristan'ın DS, Romanya'nın DIE, Hollanda'nın BVD servisleri de, kendi çaplarında etki ajanı ve de ajan-provokatör yetiştirme çabası içindedirler.

Müslüman ülkelerin Türkiye'de etki ajanı temininde en uygun mekânları, tarikatlara ait tekkeler, dinci siyasi kuruluşlar, dernekler, vakıflardır.

Türkiye'de sayısal yönden en çok etki ajanına, ajan provakatöre sahip olan İran, bu iş için istihbarat servisleri SAVAMA ve VEVAK'ı görevlendirmiştir. Bu servis elemanlarının saptadıkları aday öğrenciler, Kum Kentindeki medreselerde dinsel eğitimden geçirildikten sonra askeri ve siyasal eğitime tabi tutulmaktadır

Suudi Arabistan ise, adayları belirledikten sonra Cidde ve Riyad'daki üniversiteleri ile Mısır'daki El-Ezher Üniversitesi'nde eğitime almaktadır. Suudi Arabistan'ın, profesyonel eğitiminde tıpkı İran'ın Caferi olma koşulundan vazgeçmesi gibi, Vahhabi olma koşulundan, taktik gereği vazgeçtiği gözlemlenmektedir. Bu ülkenin etki ajanları ile ilişkisinin sürekliliği, hac organizasyonları ile doğrudan ilgilidir.

Suriye Muhaberatı ise, Irak'daki Saddam karşıtlarını "Birleşik Cephe" kapsamında çok yönlü eğitirken, Türkiye'de -özellikle de Hatay'daki- Arap kökenli aday gençlerin eğitimleri ile de yakından ilgilenmekte; rejim karşıtı her türlü ideolojik ve etnik yapılanmaların özellikle askeri eğitimine lojistik destek vermektedir.

Adayları kendi ülkesinde özellikle eğitme çabası olmayan ülkelerin başında ise Çin Halk Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu ile İsrail gelmektedir. Çin Halk Cumhuriyeti'nin İstihbarat Örgütü olan GRI, yönlendirici ajan adaylarını, dış ülkelerdeki Maocu yapılanmalardan belirlemekte; birey olarak ele almaktan daha çok, örgütsel disiplini ve kullanımı öngörmektedir.

Rusya Federasyonu, eski Sovyet dönemindeki ideolojik sevk üstünlüğünü kaybetmişse de, kendi topraklarında "askeri eğitim" ve "diplomatik koruma" ya da "gözyumma" gibi lojistik destekler karşılığında belli terörist yapılanmalara hâlâ söz geçirebilmektedir. İsrail'in

MOSSAD'ı ise, dünyadaki tüm Musevilerin birer profesyonel servis ajanı olduğu inancından hareketle, ırkçı yobazlığını sürdürerek, profesyonel etki ajanı yetiştirmek yerine satın alınabilir aydınları kullanmayı yeğlemektedir.[135]

CIA'in çok gizli projesi![136]

Amerikan Merkezi Haber Alma Teşkilatı CIA'in, Guantanamo üssündeki terör şüphelilerinden bazılarını casus olarak devşirdiği ortaya çıktı. CIA'in bu şüphelilere milyonlarca dolar ödediği belirtiliyor.

ABD'nin terör şüphelilerini tutuğu Guantanamo üssüyle ilgili yeni sırlar gün yüzüne çıktı.

NTV'nin haberine göre, Amerikan Merkezi Haber Alma Teşkilatı CIA'in, üste tutulan terör şüphelilerini ajan olarak kullanmak için gizli bir program yürüttüğü ortaya çıktı.

Bu gizli programa katılmayı kabul eden terör şüphelileri, ajan olmaları karşılığında özgürlük, ailelerinin güvenliği ve milyonlarca dolar parayla ödüllendiriliyordu.

CIA adına çalışmayı kabul eden tutsaklar, ilk olarak hücrelerinden çıkartılarak hemen yakında çok daha iyi koşullara sahip küçük kulübelere götürüldü.

Duşu, televizyonu, özel mutfağı ve küçük avlusu bulunan bu küçük kulübelerde kalan esirler bir süre sonra El Kaide'yle bağlantıya geçti ve ABD adına çalışmak için ülkelerine gönderildi.

CIA, casus olarak devşirdiği bu eski esirlerin verdiği bilgiler sayesinde insansız hava araçlarıyla El Kaide liderlerini hedef alan suikastler gerçekleştirdi.

2002'de başlatılan ve 2006'da sona erdirilen çok gizli programın varlığından Guantanamo'yu yöneten personelin bile haberdar olmadığı kaydedildi.

135.Derleyen Naci Kaptan.
136.http://www.hurriyet.com.tr/avrupa/25220233.asp.erişim tarihi: 27.11.2013.

III- AJANIN ÖZELLİKLERİ

Stratejik istihbarat, taktik istihbarat konuya, alana, olaya göre değişkenlik gösterir.

Ajanlar da buna göre alınır, eğitilir.

İstihbarat analizi; ulusal güvenlikle birlikte kolluk görevleri ve iş dünyası için de önem kazanmıştır.

Akıllı güç ve fikirler savaşı'nda çoklu bilgi verileri analizi önemli rol oynar.

Ajanda olması gereken zeka, bilgi, anlayış, yetenek; bilgilerin toplanması, mevcut bilgilerle karşılaştırılması, bu bilgilerin analizi, değerlendirilmesi, birleştirilmesi ve yorumlanması sonunda ortaya çıkan sonucu belirler.

Her savaş öncelikle aldatmaya dayanır. Saldırı gücü varsa, bu güç yokmuş gibi görünülmelidir.

Kuvvetler kullanıldığı sırada, hiçbir hareket yapmıyormuş gibi davranılmalıdır.

Yakında olunsa bile uzaktaymış hissi verilmelidir.

Uzakta olunduğu zaman ise düşmanı/rakibi yakında olunduğuna inandırılmalıdır.

Düşmanı kullanmak için yemleme tabiri kullanmak, karışıklık içindeymişsin gibi görünmek ve sonunda düşmanı ezmek gerekir.

Düşmanı öldürme ölçüleri ile değil, felce uğratma hedeflenmelidir.Felce uğramış eldeki kılıç kendiliğinden düşer.

Bunun içinde istihbarat faaliyeti kapsamlı bir zihinsel faaliyettir. Karar alıcıların planlı politikalarına zarar vermeyecek şekilde diğer devlet, kurum, kuruluş, örgüt ve kişilerle ilgili sahip olmaları gereken bilgi türüdür

Bu nedenledir ki; ajan/casus, her tür siyasi, ekonomik, sosyal ve askeri olayı anlamayı ve derhal öngörmeyi amaçlar.

İstihbarat süreklilik isteyen operasyonel bir faaliyet sürecidir.

İstihbarat teşkilatları gittikçe uzman merkezli hale gelmektedir.

İstihbarat bilgi analizinde;veri - bağımlı (Kanıt - bağımlı) analiz ve kavram bağımlı (hipotez bağımlı) analiz olmak üzereiki tür analiz vardır.

İstihbaratta ajan temel unsurlardan biridir.Ajan'ın ana görevi, zamanında uyarılar sağlamaktır. Böylece devletin güvenliği alanında asker, kolluk gücü ile ilgili ve yetkili kişilere, politika üreticilerine bilgi akışı sağlanır.

Ajan birçok özellik taşımalıdır.

- Analitik düşünme yeteneğine sahip olmalı,
- Benzetme ve analojiler kurabilme yeteneğine sahip olmalı,
- Bilgi açlığı içinde olmalı,
- Devletin resmi politikasına sadık, idealist olmalı,
- Empati yeteneği gelişmiş olmalı,
- En az iki yabancı dil bilmeli,
- Entelektüel birikime ve meraka sahip olmalı,
- Hayal gücü ve yaratıcılık özelliği olmalı,
- İyi bir dinleyici ve aynı zamanda iyi bir hatip olmalı,
- İyi bir gözlemci olmalı,
- Multidisipliner bir temele dayalı yer, bölgesel, küresel / olgusal bilgi birikimi olmalı,

- Özgüven sahibi olarak hüküm vermeyi ve hükmünü savunmayı bilmeli,
- Saha ajanlığı yapmış olmalı,
- Sabırlı ve soğukkanlı olmalı,
- Soru geliştirme yeteneğine ve eleştirel düşünme yeteneklerine sahip olmalı,
- Sorumluluk sahibi ve inisiyatif alabilen bir yapıya sahip olmalı,
- Şüpheci sahip olmalı,
- Takım çalışmasına yatkın olmalı,
- Teknolojiyi ve sanal dünyayı iyi kullanmalı.

Ajan/casusu etkileyen psikolojik durumlar:

- Aşırı gizlilik sonucu kompartımanlaşma,
- Ayna imajı,
- Bilişsel yargılar,
- Birim yaklaşımı (mensup oldukları örgütlerin değer yargılarının etkisinde kalmak)
- Değerlendirmede aşırı özgüven,
- Empati eksikliği,
- En iyi durum analizi,
- En kötü durum analizi,
- Etnosentrik yaklaşımlar,
- Kendini beğenmişlik,
- Kolaycı yaklaşım.
- Muhafazakar analiz,
- Pollyannacı yaklaşım,
- Prematüre düşünme,
- Rasyonel aktör hipotezi,
- Rasyonelliğin reddi,

- Savunmacı sakınma tavrı,
- Tarihten alınan yüzeysel örnekler,
- Tek merkezli düşünme,
- Uygunsuz benzetmeler,
- Yeni kayıtların değerlendirme dışı tutulması,

Ajan/casus'un dikkat etmesi gereken durumlar:

- Bilgi kaynağınca aldatılma ihtimalini hesaba katmalıdır.
- Netleşen bilinenlerle ilgili açık davranmalıdır.
- Varolan veya elde edilen delil sözcüğünü çok az kullanmalıdır.
- Haberle elde edilen bilgi ile gerçek bilgiyi ayırabilmelidir.
- Haberle tahminlere dayalı kanaati ayırmalıdır.
- Olabilecek karmaşıklığı dikkate almalıdır.
- Farklı politik kesimlere ilişkin duyarlılıkları dikkate almalıdır.

Her istihbarat örgütünde olduğu gibi Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) de; kendilerini akıl oyunlarına yatkın görenleri istihbaratçı-ajan olmaya çağırır. Ya doğrdan teklifle, ya dolaylı yoldan ya da gazete ilanıyla ajan aranır, alınır.

Eskiden anlık kadro ihtiyacına binaen yapılan ufak alımlar, yerini toplu alımlara bıraktı.

Tüm kamu kurumlarının ortak derdi olan nitelikli insan gücü ihtiyacı MİT için de geçerlidir. Nitelikli insanların yüksek ücretler veren özel sektöre kayması yüzünden daha düşük nitelikleri haiz insanları istihdam etmek zorunda kalan MİT de bunun sıkıntısı içindedir.

Kurum cazibe merkezi haline getirmeye çalışılmıştır.

Türkiye'nin seçkin üniversitelerinden mezun birçok genç kuruma kazandırılmaktadır.

MİT'e alınma süresinde; yedi sülalesine kadar uzanan soruşturma yapılır sonra mülakat, sonra karmaşık uzmanlık kursları alınır.

Görevleri gereği sıkıntılarını üçüncü kişilere bile aktaramayan istihbaratçılar toplumdan izole olmuş bir hayat sürer.

Ajanların/casusların, fazla dostları olmaz.

Bu kural aileleri için de geçerlidir. Aileniz, kendi meslektaş eşlerinin dışında, 5-10 kişiden fazlasıyla görüşemez. En önemlisi, herkesi misafir olarak evine kabul edemez. Seçilmiş birkaç kişi bu kuralın dışında kalır ve nereye, hangi ile giderseniz gidin bu değişmez.

İstihbarat mesleği, dibi görünmeyen karanlık bir kuyudan bir şeyler çıkarmaya benzer. İyi bir istihbaratçı iseniz, saldığınız kova hiçbir zaman boş çıkmaz.

Sürekli çalışmayı gerektiren ajanlıktamerkezde kalmak yerine cephede tecrübe kazanılır.

MİT mensuplarının büyük çoğunluğu kadro karşılığı sözleşmeli memur statüsünde olduğu için SPK, Hazine ve kamu bankalarında olduğu gibi normal devlet memuru maaşının üzerinde bir aylık ödenebiliyor. Maaş dışında 4 ikramiye, başarılı olanlara "teşvik" adı altında toplam 6 ikramiye veriliyor. Bu maaşlara görevin özelliği nedeniyle ek tazminatlar da ilave ediliyor.

Mesela mesai bitti diye takip ettiğiniz şahsın peşini bırakamadığınız için saat 18.00'den sonrası için mesai yazılıyor. MİT'te rahat edilecek kadar aylık verildiğini, bununla her yıl tatil yapılabilir. Ancak teşkilatta çalışarak zengin olmak mümkün değildir.

Görev icabı James Bond gibi havuz kenarında sefa sürmek de var, terörist bir grubun içinde sızarken özel tim tarafından imha edilmek de. Karar sizin.

Bir ajanın dikkatini çekmediyseniz "isimsiz kahramanlar" örgütüne katılmak için dilekçe ile iş müracaatında bulunmanız gerekiyor.

Akıl oyununa yatkın olanlar istihbaratçı ajan casus olabilir.

İstihbaratçılık esas itibarıyla zekâ düzeyi yeterli insanların kolayca yapabileceği, zevkle yapabileceği bir meslektir.

İstihbarat bütün dünyada çok gözde mesleklerden bir tanesidir.

Özellikle günümüzde ordulardan ziyade uluslararası ilişkilerde ve mücadelelerde istihbarat teşkilatları birincil rol oynuyorlar. İkincisi bir güvenlik gücü bir akıl gücü var. Yani silahla, güçle oynanan değil akılla oynanan bir oyundur. Kendilerini akıl oyunlarına yatkın görenler bu mesleği seçmelidirler. Tabii bu teorik olarak böyledir.

Bu, meslek gerçekten çok önemlidir. Dünyada da önemli liderler istihbaratçılardan çıkıyor. Putin, Bush, Kissinger istihbaratçı. Niteliği itibarıyla iyi bir meslektir. Üst kademelere çıktıklarında toplumun övgüsüne mazhar olmak isteyenler için cazip bir meslek olduğunu söyleyemem. Ülkesine, dünyaya yön vermek gibi bir ilkesi varsa bu mesleğe girmeli aksi halde şaşaalı başarılar istiyorsa başka yolları denemesi gerekir.

MİT, internette İnsan Kaynakları sayfasında; genellikle gençlerden gelen sorulara cevaplar veriyor.

Üniversite öğrencisi MİT'te staj yapabilir mi?

İstihbarat dünyada mevcut özel veya resmi öğretim kurumlarında eğitimi verilmeyen tek meslektir. Bu nedenle bir üniversite öğrencisinin teşkilatımızda staj yapması mesleki anlamda kendisine bir yarar sağlamayacağı gibi öyle bir yasal düzenleme de bulunmamaktadır.

Üniversite öğrencisiyim MİT'te çalışabilir miyim?

Belirtilen ilgili yükseköğrenim kurumlarından veya denkliği onaylanmış yabancı öğretim kurumlarından mezun olmak gerekir. Erkek adaylardan askerlik hizmetini tamamlayanlar tercih edilmektedir.

KPSS'de başarılı oldum, MİT'e girebilir miyim?

İstihbarat görevlisi adaylarında başvuru koşulu olarak; sınav tarihi itibarıyla son iki yılda yapılan Kamu Personel Seçme Sınavı'ndan KPSSP1 puan türünden 85 ve üstü puan almak koşulu aranmaktadır.

Bayanlar MİT'e girebilir mi?

Son yıllarda teşkilatımızın gerek merkez, gerekse bölge ünitelerinde üst yönetim kademelerinde giderek artan oranda bayan personel görev yapmaktadır.

Doğu nüfusuna kayıtlı olmam iş başvurum için bir sakınca oluşturur mu?

MİT mensubu olmanın gurur ve ayrıcalığını yaşamak isteyen, her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı teşkilatımıza iş başvurusunda bulunabilir.

MİT'e eleman alınırken yapılan sağlık muayenesinde; her koşulda ve ülkenin her yerinde görev yapabilmeye müsait bir sağlık kriteri aranır. Bu aslında birçok kamu kurumunun da ilk koşuludur. Yapılan bazı özel muayeneler ise, bugün emniyette, silahlı kuvvetlerde yıllardır uygulanmaktadır. Yani farklı cinsel tercihlerin olup olmadığı da kontrol edilir. Bütün Türk vatandaşlarının askerde olduğu gibi teorik olarak MİT'e girme imkanı vardır. Ancak azınlıklardan olanlar ve eşcinseller MİT'te yoktur.

IV- CASUS/AJAN EĞİTİMİ

Dünya'nın her istihbarat örgütü özel yetenekli insanlardan ajan alır yetiştirir.

Bu konuda her ülke kendi stratejik amaçlarına uygun özellik taşıyan eleman alır eğitir, çalıştırır.

Bu konuda ABD ikinci dünya savaşı sonrası soğuk savaş döneminde istihbarat faaliyetlerini yeniden kurumsallaştırdı. İleri teknolojiye dayalı istihbarat örgüleri faaliyet alanına göre elaman alımını, eğitimini sürdürmektedir.

CIA Kabul Koşulları

1. Eğitim Düzeyi: CIA adaylarının, akredite olmuş ve üniversite düzeyinde bir öğretim kurumundan alınmış bir lisans diplomasına veya onun eğitim düzeyi açısından muadiline sahip olmaları gerekir. Adayın başvuru formu ile birlikte (CIA Başvuru Formu_2.pdf) veya onun hemen ardından, diploma, transkript veya bir lisans programını bitirdiğini tevsik eden başka bir yazılı kanıtın ibraz edilmesi gerekir.

Herhangi bir akademik diploma kazandırmayan mesleki eğitim kurslarına katılmak ve iş deneyimine sahip olmak, gereken diplomanın yerini alamaz. IIA, sadece uygun bir uluslararası mesleki statüye

sahip olan adayların ya da akredite olmuş ve üniversite düzeyinde bir öğretim kurumundan diploma almak için gereken öğretim süresinin yüzde 90'dan fazlasını tamamlamış bulunan adayların eğitim denklik müracaatlarını inceleyecek ve değerlendirecektir.

Bir üniversite lisans diploması bulunmayan ve eğitim düzeylerinin veya mesleki statülerinin denkliğinden emin olmayan adaylar, müracaat formlarıyla birlikte eğitim düzeyi /mesleki statüleriyle ilgili bilgileri de sunmalı ve Yönetim Kurulu'nun denklik incelemesi yapmasını talep ettikleri bir kapak sayfası göndermelidirler. Verilen bilgiler, Yönetim Kurulu'nun denklik incelemesi yapabilmesi için yeterince detaylı olmalı ve sınav kaydı için belirlenen son tarihten yeterli bir süre önce gönderilmelidir.

Müracaat edenlerin eğitim denklikleri tespit edilene kadar, sınav için kayıtları yapılmayacaktır. Müracaat formunun ve denklik talebinin ibrazından itibaren dört hafta içinde denklik/kayıt durumu hakkında herhangi bir ihbar almayan adaylar, sınava kabul edilip edilmediklerini öğrenmek için derhal TİDE'yle temas kurmalıdırlar.

2. Not: Bir üniversite lisans diploması yerine sunulan eğitim düzeyinin kabul edilebilir olup olmadığı konusunda nihai karar yetkisi Yönetim Kurulu'na (IIA Board of Regents) aittir.

3. Karakter Referansı: CIA adayları, yüksek ahlâki ve profesyonel niteliklere sahip olmalı ve bir CIA'den, başka bir IIA sertifikasına sahip bir kişiden, adayın âmirinden veya adayın profesöründen alınmış bir karakter referansı sunmalıdırlar. Karakter referans formu, adayın müracaat formuyla birlikte veya hemen ardından gönderilmelidir.

3. Etik Kuralları: CIA'ler ve CIA adayları IIA'nın belirlediği Etik Kurallarına uymayı kabul ve taahhüt etmelidirler. (Etik Kuralları bilgisayarınıza indirmek için tıklayın)

4. Mesleki Deneyim: Adayların CIA sertifikası almadan önce iç denetim mesleğinde en az 24 ay deneyime veya muadiline sahip olması gerekir. Bu koşula uyan adaylar, deneyimlerini tevsik eden belgeleri müracaat formuyla birlikte göndermelidirler veya bu belgeler daha sonra bu koşul yerine getirildiğinde de sunulabilir. Mesleki deneyimi tevsik eden belgelerin müracaat formuyla birlikte sunulması, aday sınavı geçtikten sonra sertifikayı alma sürecini hızlandırır.

- Denk mesleki deneyim terimi, dış denetim, kalite güvencesi, uyum ve iç kontrol de dâhil denetim/ değerlendirme disiplinlerinde deneyim anlamına gelir.

- Master derecesi ya da ilgili mesleklerde (muhasebe, hukuk veya finans gibi) iş deneyimine sahip olmak bir yıllık deneyim yerine kabul edilebilir.

- İş deneyiminin bir CIA, başka bir IIA sertifikasına sahip bir kişi veya adayın âmiri tarafından onaylanması gerekir (Form için tıklayın). Eski iş deneyimi kişinin işe alınması sırasında teyit edilmişse, adayın eski iş deneyimi onun şimdiki âmiri tarafından da onaylanabilir.

- Adaylar bu mesleki deneyim koşulunu yerine getirmeden önce de CIA sınavına girebilirler, fakat programla ilgili bütün koşulları yerine getirene kadar sertifika alamazlar.[137]

Yalan testi: CIA muhtemel personelini yalan makinesi ve güvenirlik testinden geçiriyor. Köstebeklerin bu testten geçmesi için insanüstü bir tepkisizliğe sahip olması gerekiyor.

CIA'in Amerika'da çalışan 25 bin personeli bulunuyor. Ayrıca dünyanın dört bir tarafında faaliyet gösteren casuslara da Langley'den komuta ediliyor.

ABD'nin ajan yetiştirme okulları.

NSA ajanları çekirdekten yetişiyor**.**[138]

Tüm dünyayı dinlediği artık bilinen bir gerçek olan ABD istihbarat kurumu NSA'in, stajla lise öğrencilerini eğittiği belirlendi. 15 yaş ve üzeri başarılı öğrencileri bile cazip imkanlarla eğitime alan kurum, stajı bitirenleri işe alıyor.

Adı dünya çapında telekulak skandallarıyla anılan ABD Ulusal Güvenlik Kurumu'nun (NSA) notları yüksek lise öğrencilerini stajla kuruma eğitime alıp daha sonra işe başlattığı ortaya çıktı. Her yıl sonbahar döneminde öğrenci alan NSA, iş arama sitelerine verdiği ilanlarda özellikle gazetecilik alanındaki öğrencilere "Yaz Stratejik İletişim Staj Programı"nı mutlaka görmelerini öneriyor.

137. http://www.tide.org.tr/tideweb/IcSayfa.aspx?KodAl=323.
138.http://dunya.bugun.com.tr/cekirdekten-yetisiyorlar.erişim tarihi: 11 Aralık 2013.

Diğer staj programlarıyla beraber her yıl yaklaşık 500 stajyer öğrenciyi eğiten NSA, öğrencilere dolgun maaş ve kurum kampüsünde indirimli barınma imkanı gibi cazip teklifler sunuyor. Stajyerlerden yapması istenense NSA'in görev ve başarıları hakkında doğru ve zamanında bilgi paylaşmak. Başlangıç seviyesindeki birimlerde stajlara 15 yaşındaki öğrenciler bile kabul ediliyor. Stajyerler haftada 20-32 saat arasında eğitim görüyor.

Geçen yılki staj programından 61 öğrencinin "mezun" olduğunu söyleyen NSA Sözcüsü Vanee Vines ise başvuran öğrencilerin yüzde 85-95'inin stajdan sonra kadrolu işlere alındığını vurguluyor. Kurumun hedefinde özellikle prodüksiyon, 3D animasyon gibi alanlarda eğitim görenler yer alıyor.

ABD Askeri robot köpek geliştirdi.

Amerikan teknoloji üst kurumu DARPA ile Boston Dynamics, daha önce yaptıkları projeyi daha fazla geliştirdi. Legged Squad Support System (LS3'de denen robotik sistem tam bir köpek gibi görüyor karar veriyor. Dahası emirlere itaat ediyor. Robotu kullanan askerin "dur, otur, yürü" şeklindeki emirlerine anında itaat ediyor. Sahibini tıpkı sadık bir köpek gibi takip ediyor. Adı köpek ama aslında o bir hamal yaklaşık 200 kilo yükü, çok dik tepelere, kayalıkların tepesine çıkarıyor. Bataryasıyla bir şarjda tam 35 km gidiyor. Bu köpek LS3, askerlerin elektronik haberleşme cihazları, mühimmat ve diğer lojistik ihtiyaçlarını taşımakta kullanılacak. [139]

ABD'nin Darbe okulları

Türk Milleti bir yandan **açık düşmanla** bir yandan içindeki **devşirilmiş işbirlikçi ajanlara** karşı mücadele verdi. Daha sonraları ise 1952 yılında NATO ya girişle ABD ile askeri ve eğitim anlaşmalarıyla küçük Amerika hülyaları başladı. Bu dönemde ABD Sovyetler Birliği'ne karşı komünizmle mücadele edecek ajanlar yetiştirdi. Yandaş olmayan ülkelerde, yetiştirilen ajanlarla darbe yaptırdılar.

139.www.gazeteci.tv

Şimdi Türkiye'de; 1952-1990 arası milliyetçilerden yararlanırken 2000'li yıllarda dinci tarikatçı ve etnik unsurlardan yararlanmaya başladılar. Onları eğittiler. Kimi siyasetçi, kimi akademisyen, kimi gazeteci, kimi sivil toplum örgütü mensubu olarak iktidara getirdi. Bu sadece Türkiye'de değil birçok ülkede oldu. Bu yeni işbirlikçilerle ülkeler yönetiyor. ABD; elindeki her türlü bilgi ve belgeleri işbirlikçilere aktarıyor.Yeni CIA eğitiminden geçmiş kişiler artık ABD'nin sadık elemanlarıdır. İnsan hakları, demokrasi, özgürlük, açılım saçlım papağan gibi ezberlettirilen sözcükler.

ABD amacı için kendi ajanları yanında o halkın mensuplarını alıp eğitmek için okullar açtı. **ABD ilk darbe okulunu Fort Gullic'i 1946 yılında Panama'da** kurdu.[140] Sonra okul Fort Benning'e getiriliyor. **Ankara'da sosyal okul** adıyla eğitim veriyor. Akademisyenler, gazeteciler, katiller, darbeciler, bu okuldan yetişiyor. Okul, 1984'e kadar kalıyor.

Bütün bu okulların en büyüğü **Fort Bragg** denilen yerde. Buna aynı zamanda **Kennedy Özel Savaş Okulu** da deniyor. En üst düzeydeki **sivil/asker darbeciler** de bu okulda yetişiyor. Bu okullara **School Of Americas (SOA)** deniliyor.

ABD Denizaşırı Kuvvetler Komutanlığı bütün dünyaya bu anlamda hükmediyor. İstihbarat eğitimi ağının bir ucu da Almanya'da **Bad Tolz** isimli kentte. NATO unsurları, Bad Tolz'de bulunan 20. Özel Kuvvetler Komutanlığının emrinde çalışmaktadır.

Okullar arasında eğitim bağlantısı var. **Fort Bragg** ana okul. Ona bağlı olarak Amerika'da **Fort Benning okulu** var. Yabancıların, akademisyen, gazeteci, iş adamı gibi her meslek grubundan kişinin eğitim gördüğü **Fort Benning'deki Amerikalılar Okulu** (SOA) var. Fort Benning denen cinayet okulunun bulunduğu yer. United States Army Infantry School/**Amerikan Ordusu Piyade Okulu** askeri ama sivil eğitimde verilen okul..

Yine; Yol levhalarında **NATO Schule** ve **NATO School** yazan Avrupa merkezi olarak Oberammergau'da **Ayaklanmaları Bastırma ve İstihbarat Okulu** adında özel okul var..

140.Talat Turhan http://istanbul.indymedia.org/tr/news/ erişim tarihi; 17 Mart 2005.

ACC denilen (Allied Coordination Center /**Gizlilik Koordinasyon Merkezi**) ise bir yeraltı örgütü. Burası bütün NATO ülkelerinin yeraltına kumanda ediyor. Yani açık ve gizli ağın bir ucu Washington'dan, Avrupa Birliği'nin başkenti Brüksel **SHAPE karargahı**'nageliyor.

Artık ülkelerde **ticari ateşelikler, konsolosluklar** birer istihbarat merkezi haline gelmiştir.

ABD'nin birçok ülkede ofisleri var. **CIA ve FBI ofislerinin** Türkiye'de olması boşuna değildir.

Darbeciler okulu hala ayaktadır[141]

2009'da Honduras'ta halkçı Zelaya hükümetine karşı gerçekleştirilen darbenin kilit isimlerinin ABD ordusuna bağlı Amerika Kıtaları Okulu'nda (The School of the Americas-SOA) eğitim görmüş olmaları bu tartışmalı okulu yeniden gündeme getirdi.

Soğuk Savaş döneminin ilk ürünlerinden olan Amerika Kıtaları Okulu, 2001'den sonraki adıyla Batı Yarıküre Güvenlik İşbirliği Enstitüsü (The Western Hemisphere Institute for Security Cooperation) (WHINSEC), Latin Amerikalı asker, polis ve sivil personelin eğitim gördüğü, ABD Savunma Bakanlığı'na bağlı bir kontrgerilla okulu. Temel amacı Latin Amerika'daki solcu ve anti-emperyalist kalkışmaları bastıracak ve ABD'nin uygun bulmadığı hükümetleri devirecek kadrolar yetiştirmek olan SOA, 1946'da Panama'da bulunan bir ABD üssünde Latin Amerika Eğitim Merkezi adıyla kuruldu. 1963'te Amerika Kıtaları Okulu adını alan yapı, 1984'te Panama'dan kovulduktan sonra ABD'nin Georgia eyaletindeki Fort Benning'e taşındı. İspanyolca eğitim verilen SOA'da yarım yüzyılı aşkın sürede 60.000'den fazla Latin Amerika askeri eğitim aldı. Bu Katiller Okulu'nun mezunları öğrendikleri kontrgerilla ve psikolojik savaş taktiklerini ve işkence yöntemlerini kendi halkları üzerinde uygulamak üzere ülkelerine döndüler. Yüz binlerce Latin Amerikalı işçi ve aydın, bu kişiler tarafından öldürüldü, işkenceye uğradı ve ilticaya zorlandı.

141.Kerembabacan;http://haber.sol.org.tr/bizimamerika/darbeciler-okulu-hala-ayakta-erişim tarihi: 28.5.2010.

Ünlü SOA mezunları

SOA'nın ünlü mezunları arasında diktatörler, teröristler ve çete liderleri dikkat çekiyor. Okulun yetiştirdiği darbeci, savaş suçlusu ve halk düşmanı askerler arasında Bolivyalı Hugo Banzer Suarez ve Luis Arce Gomez, Guatemalalı Efrain Rios Montt ve Hector Gramajo, Kolombiyalı Hernan Jose Guzman Rodriguez, Arjantinli Roberto Viola ve Leopoldo Galtieri, Şilili Raul Itturriaga, Perulu Juan Velasco Alvarado, Haitili Raoul Cedras, Panamalı Manuel Noriega ve Omar Torrijos, Ekvadorlu Guillermo Rodriguez bulunuyor. Honduras'ta geçtiğimiz yıl gerçekleşen darbenin Genel Kurmay Başkanı Romeo Vasquez Velasquez başta olmak üzere birçok mimarı da bu okul mezunu. Binlerce kişinin ölümünden sorumlu ünlü Meksika uyuşturucu çetesi Los Zetas'ın kuruluşunda SOA'da eğitim görmüş askerlerin büyük payı olduğu biliniyor. Kolombiya'daki Uraba ve El Salvador'daki El Mozote katliamlarının ve benzerlerinin sorumluları da yine Katiller Okulu mezunları. Bu arada Küba'da ve birçok Latin Amerika ülkesinde onlarca sabotaj ve suikastta imzası olan azılı terörist Luis Posada Carriles'in de 1961'de SOA'da eğitim gördüğünü belirtelim.

SOA'ya karşı tepkiler ve 2001 değişikliği

ABD, SOA mezunlarının açığa çıkan eylemleri karşısında uzunca bir süre sessiz kalmayı ve "Hiçbir okul mezunlarının eylemlerinden sorumlu tutulamaz" savunmasına sığınmayı seçerken 1990'ların başlarından itibaren okula yönelik ulusal ve uluslararası tepkiler arttı. Özellikle 1989'da El Salvador'da altı Cizvit rahibi ile kahya kadın ve onun çocuğunun öldürülmesi olayının faillerinin üçte ikisinden fazlasının SOA'da eğitim görmüş kişiler olması kamuoyunu harekete geçirdi. 1990'da rahip Roy Bourgeois tarafından ABD merkezli sivil toplum örgütü SOA Watch (SOA İzleme Örgütü) kuruldu. Örgüt halen SOA'nın kapatılması için mücadele ediyor.

1994'te okulda sol hareketlere karşı işkence, yıldırma, psikolojik savaş, terör, şantaj, gasp, adam kaçırma ve infaz gibi eylemleri savunan ders kitaplarının okutulduğu bilgisinin dışarı sızmasıyla ABD

hükümeti çok zor durumda kaldı. 1996'da Pentagon bu kitapçıkların varlığını kabul etmek zorunda kaldı ve "hataların düzeltildiğini", kitapçıkların kullanımına son verildiğini ve kopyalarının yok edildiğini duyurdu. Tepkilerin artmaya devam etmesi, hatta 2000 yılında okulu kapatmayı öngören yasa teklifinin mecliste çok az bir farkla yenilmesi üzerine Savunma Bakanlığı SOA nedeniyle bozulan imajını düzeltmek üzere harekete geçti. Bakanlığın önerisi üzerine 2001'de okulu kapatıldığı, yerine Batı Yarıküre Güvenlik İşbirliği Enstitüsü'nün (WHINSEC) kurulduğu açıklandı. Bu değişiklik, kamuoyunun bu iki kurum arasında süreklilik kurmasını, okulun kapatılması ve sorumluların cezalandırılması talebinin yükselmesini engelleyemedi.

Nitekim Uluslararası Af Örgütü 2002 yılında yayımladığı raporda[142] SOA/WHINSEC'i kınadı ve okulda yürütülen eğitimin askıya alınması ve okulun soruşturulması için bağımsız bir komisyon kurulması çağrısı yaptı. WHINSEC'in yeni bir kurum olduğu iddialarını da reddeden Af Örgütü, WHINSEC'in SOA'nın devamı olduğunu, okul ve mezunlarının yaygın yasadışı eylemlerinin şimdiye kadar hiçbir biçimde soruşturulmamış olduğunu, yapılan isim değişikliğinin ABD hükümetinin SOA tarafından işlenen insan hakları ihlallerinin tespiti ve cezalandırılması sorumluluğunu ortadan kaldırmadığını ifade etti. Raporda, kurulacak bağımsız komisyonun önerisiyle, SOA'da verilen eğitimin (özellikle de işkence kılavuzlarının) katkıda bulunduğu insan hakkı ihlalleri hakkında ceza kovuşturması, kurbanlar ve ailelerine tazminat ödenmesi, kamuoyundan özür dilenmesi vs. teklif edildi.[143]

SOA Watch'a göre isim değişikliği sadece bir halkla ilişkiler çalışması; okul aynı işlevleri yerine getirmeye, eskisi gibi çalışmaya devam ediyor. Örgüt, Georgia Senatörü ve SOA destekçisi Paul Coverdell'in okulun misyon ve işleyişinde yalnızca birtakım "kozmetik değişiklikler" yapıldığı görüşünü paylaşıyor.[144] Okulun eski yöneticilerinden Binbaşı Joe Blair'e göre de değişiklikler isimlerden ibaret. Blair şimdi de eskiden kendisinin öğrettiği derslerin tıpatıp aynısını öğrettiklerini, derslerin isimlerinin değiştiğini ama aynı kitapların kullanıldığını

142.Unmatched Power, Unmet Principles: The Human Rights Dimensions of US Training of Foreign Military and Police Forces, 2002, http://www.amnestyusa.org/stoptorture/msp.pdf
143."SOA Watch Info", http://www.soaw.org/docs/SOA%20Watch%20Info%20ENG%202007.pdf
144."SOA Watch FAQs", http://www.soaw.org/faq.php

ifade ediyor.[145] SOA Watch her yıl okulun önünde on binlerce kişilik gösteriler düzenliyor. Hatta 2009'da yapılan gösteride ilk kez Küba Beşlisi ile dayanışma konusu da gündeme getirildi. Ayrıca ABD Kongresi'nde James McGovern'ın okulun kapatılmasını ve okulla ilişkilendirilen insan hakları ihlallerinin soruşturulmasını amaçlayan "HR 2567" numaralı yasa teklifi yeterli imzacı sayısına ulaşarak görüşülmeyi bekliyor.

Latin Amerika devletlerinin SOA'ya tepkilerine gelirsek; kıtada yükselen anti-emperyalist ve halkçı dalga ile birlikte birçok Latin Amerika ülkesi polis ve askerlerini SOA'ya göndermeme kararı aldı. Zaten hangi ülkenin okula ne kadar personel yolladığı ABD ile siyasi ve askeri ilişkilerinin yoğunluğuna ve ülkede demokratik bir rejimin varlığı ya da yokluğuna göre değişmekteydi. Bu çerçevede, 1990'larda öğrencilerin yarısı diktatörlerin hüküm sürdüğü Kolombiya, El Salvador, Nikaragua, Peru ve Panama'dan geliyordu. 2003 itibariyle öğrencilerin çoğu Kolombiyalı, Şilili ve El Salvadorlu idi.[146] Öte yandan Venezuela 2004'te, Arjantin ve Uruguay 2006'da, Bolivya 2008'de okula kesinlikle asker veya polis yollamayacaklarını açıkladılar.

ABD emperyalizmi ekonomik ve siyasi çıkarlarını korumak ve geliştirmek için Latin Amerika'da ve dünyanın diğer bölgelerinde "bizim çocukları" eğitir ve halkların üzerine salarken, bu eğitim ve terör süreçlerinin teşhir edilmesi anti-emperyalist ve sosyalist mücadelenin önemli konularından biri olmaya devam ediyor.

Şimdi ise Gazeteler, TV'ler, Üniversiteler, şirketler, sivil toplum örgütleri, istihbarat faaliyetlerinde odak durumda. Gazeteci, iş adamı, profesör, akademisyen kimlikli unvanlı ajanlar yetiştiriyor. Burs altında maaşa bağlanan bazı kişiler var.

Panel, sempozyum adı altında yapılan birçok toplantı bir nevi bilgi alışverişi ve eğitim seminerlerine dönüşmüş durumda. Organize edenlerin kimliklerine söylediklerine yazdıklarına bakın çok iyi anlaşılır. Kim hangi ülke ajanlığını yapıyor?

145."Bay Area Protesters Sentenced in Georgia", http://www.commondreams.org/headlines02/0713-03.htm

146.Bill Quigley, The Case for Closing the School of the Americas, http://www.loyno.edu/~quigley/LReview-Quigley.pdf

Türkiye'de devletin temeline dinamit koyan, saldıran; siyasetçisi, akademisyeni, gazetecisi hangi CIA, MI5, FBI, NSA, MOSSAD eğitiminden geçti de böyle konuşuyorlar **sorusunun cevabı** böylece ortaya çıkmıyor mu?

Darbe Koleji'nin Türk mezunları

ABD'nin birçok ülkenin darbeci subayını eğittiği, Panama Okulu'nun iç yüzünü anlatan Darbeciler Okulu var.[147]

ABD'nin birçok ülkedeki darbeci subaylarını eğittiği "Darbeciler Koleji", The School of The Americas'nın (SOA) faaliyetlerini anlatan 'Lesley Gill'in araştırması Türkçe'ye de çevrildi. Latin Amerika'dan Asya'ya pek çok ülkenin subayına hükümet yıkma konusunda eğitim veren okulun iç yüzünü anlatan kitap, burada eğitim gören Türk subay ve görevlilerinin da gündeme getirdi.

İlk okulunu Panama'da açan SOA daha sonra bu okulu Amerika'nın Georgia eyaletine taşıdı. 1990'dan beri okulu takibe alan Amerikan sivil toplum hareketi SOA Watch, kısa bir süre önce SOA okullarında eğitim alan 60 bin subayın ismini internet sitesinde deşifre etti.

Okulun mezunları arasında Bolivya'nın diktatörü Suarez, Guatemala'nın gizli servis şefi Manuel A. Callejas, Guatemala Başbakanı J. E. Rios Montt, El Salvador'da yüzlerce kişiyi öldüren paramiliter örgütün lideri Roberto D'Aubuisson, Panama'nın uyuşturucu kaçakçısı Devlet Başkanı Noriega, Arjantin diktatörü L. Galtieri gibi isimler var.

Okulun müfredatı

Araştırma, ders programını darbe girişimlerindeki uygulamalara ortaya koyuyor. İşkence, tedhiş, psikolojik savaş, imha gibi yöntemlerin öğretildiği okulda 'Cinayetten sıyrılma', 'Dezenfekte ve kontrgerilla', 'Basını etkileme' gibi ders başlıkları yer alıyor.

Türk polisi Washington'da enstitü kurdu[148]

Washington'da, "Türk polisinin akademik birikimini güçlendirmek ve bu birikimi Türkiye'de sahaya taşımak, güvenlik anlayışına

147.Ertan Altan:http://yenisafak.com.tr/gundem-haber/darbe-kolejinin-turk-mezunlari-06.12.2009-erişimtarihi: 5 Aralık 2009.

148.http://www.hurriyet.com.tr/dunya/8895318.asp erişim tarihi; 8 Mayıs 2008.

farklı açılımlar getirecek yeni bir grup yetiştirmek" amacıyla, Güvenlik ve Demokrasi İçin Türk Enstitüsü (TISD) adlı kar amacı gütmeyen, hükümet dışı bir kuruluş faaliyete geçti.

Terörizmle mücadele ve uluslararası suç konularında uzman olan TISD Başkanı Samih Teymur, AA'nın sorularını yanıtlarken, Türkiye'den "kriminal adalet" eğitimi için ABD'ye gelen Türk polisinin yönlendirilmesi, desteklenmesi ve bu birikimin Türkiye'ye transferine yoğunlaştıklarını anlattı.

Teymur, devlet memurlarının yurt dışında eğitimi yönetmeliği çerçevesinde 30 Amerikan üniversitesinde 156 polis memurunun eğitim gördüğünü ve 35 mezun verdiklerini kaydetti.

Kuzey Texas Üniversitesinde disiplinler arası enformasyon bilimleri doktorası bulunan Teymur, "Yeni çalışma için şahıslarla değil, kurumlarla hareket etmek daha uygun. Bu yüzden böyle bir kurum oluşturulmasına karar verildi. Enformasyon, bilgi transferi yapacaksak, buraya ciddi sayılarda insan gönderilmesi ve Türkiye'ye dönenlerin istihdamının sağlanmasına yoğunlaşılması gerekiyor" dedi.

İçişleri Bakanlığından ve Tanıtma Fonundan destek alan TISD, Kuzey Texas Üniversitesinden de önemli destek görüyor. Teymur, kriminal adalet eğitimi sağlayan üniversitenin geçen yıl 80 bin, bu yıl 100 bin dolar fon sağladığını, ancak bunun doğrudan fon olarak gelmediğini, üniversitedeki ofisin, asistanların masraflarının karşılanması yoluyla verildiğini anlattı.

TISD'in Amerikalılarla "suç takibi" konusunda işbirliği yapıp yapmadığı sorusu üzerine ise Teymur, "Katılmıyoruz. Bizim yaptığımız, karşılıklı işbirliği. Eğitim ve akademik birikimin kurumsal transferi söz konusu" dedi. Ancak TISD'in katkılarıyla, Amerikan Federal Soruşturma Bürosuyla (FBI) ortak bir proje hazırlığı bulunuyor.

Dünyada organize suçlarla ilgili Macaristan'da, uyuşturucuyla ilgili Meksika'da, siber suçlarla ilgili Singapur'da eğitim merkezleri bulunan FBI'ın, Türkiye'de "terörle mücadele eğitim merkezini" açması için bir süre önce öneride bulunduklarını belirten Teymur, "Bu eğitim merkezi devreye girerse, terörle mücadelede özellikle Avrupa'da çok şey yapılabilir. Çok önemli, stratejik bir konu. Çünkü globalleşen dünyada güvenliği tek başınıza sağlayamazsınız" diye konuştu.

ABD'de, FBI, Merkezi Haberalma Teşkilatı (CIA) ve Yurtiçi Güvenlik Bakanlığı içindeki birimlerle Türkiye'deki ilgili birimlerin bağlantılarına yardımcı olduklarını belirten Teymur, "Güvenliğe çok farklı açılımlar getirecek yeni bir grup yetiştiriyoruz; hem akademik, hem uzmanlık alanı olan... Güvenlik biliminin altyapısı oluşuyor" dedi.

Başka bir projede, Kemal Derviş'in başında olduğu BM Kalkınma Programı (UNDP) ile merkezi Türkiye'de olan, Orta Asya, Balkanlar ve Kafkaslar'ı da kapsayan bir araştırma merkezinin kurulması öngörülüyor. "Suçu bir veri sisteminde toplamak" diye özetlenebilecek programla, polis elindeki bilgiyi akademik kullanıma da açacak.

TISD'in İcra Direktörü Cihangir Baycan ise Washington'daki yaygın uygulama çerçevesinde TISD'in bir "düşünce kuruluşu" olarak faaliyet gösterip göstermeyeceği sorusuna, "Biz bir düşünce kuruluşu değiliz. Biz akademik birikime yöneliyoruz. Amaç, buradaki birikimleri oraya götürmek, bizdeki tecrübeleri buraya getirmek. Buraya gelen arkadaşların organizasyonu ve eğitim çalışmalarının takibine yoğunlaşıyoruz" diye konuştu.

CIA Bilim adamlarını avlamakta da etkindir.

CIA'in, Amerika'daki her üniversitede anlaşmalı öğretim üyeleri vardır. Bunlar, ulaşılması gereken kişiyle önce dostluk kurarlar. Bazı konularda yardım ederler. Amerika'daki üniversitelerde araştırma yapabilmek için, NIH (Amerikan Sağlık Teşkilatı) gibi kurumlardan grantler (araştırma parası) alınması gerekir; oysa bilim insanları üniversitelerde kalıcı pozisyon bulamazlar. CIA bu bilim insanlarının grant almasına ve kalıcı pozisyon bulmasına yardımcı olur. Bu yolla kazanamadığı bazı kişileri ise tehdit ve şantajla elde etmeye çalışır. Bu konuda Dr. Harvey Weinstein'ın yazdığı Psikiyatr ve CIA isimli kitap, bu kişilerin CIA'ye nasıl devşirildiklerini ayrıntılı olarak anlatmaktadır. Ayrıca John Marks, ünlü Mançurya Adayını Arayış isimli kitabında bilim adamlarının hangi yemlerle tavlandıklarını detaylı anlatmaktadır.

Her şeyden önce bu bilim insanlarına garantili, kalıcı pozisyon ve grant (araştırma fonu) parası verilir. Ayrıca CIA ile ilgili yaptıkları

işlerden de özel uzmanlık ücreti alırlar. CIA ile birlikte çalışan bir bilim insanının kolay kolay sorunu olmaz. Yani biraz daha fazla refah ve güven için bu bilim adamları tavlanır; çok kritik işlerde çalışanlar ise daha sıkı kontrol edilmek için skandala yol açarak bilgi veya şantaj olguları karşılığında veya durumlarla sürekli tehdit altında tutulurlar. Bu bilim insanları, her zaman CIA'ye çalıştıklarını bilmezler. Devletin güvenliği ile ilgili bir iş için çalıştıklarını sanırlar.

Bilim insanları arasında CIA'ye karşı yaygın bir güvensizlik başlamıştır. Yarışmacı bir ortamda bulunan bu bilim insanları, CIA tarafından korundukları için hak etmedikleri yere gelen pek çok yeteneksiz kişiye şahit olmuşlardır. CIA ile işbirliği yapan birisi, gerektiğinde yalan söylemek, yalan yayın yapmak, bildiklerini açıklamamak veya mesleki yemini bozmak zorundadır.

İngiltere'nin Ortadoğu'ya ajan yetiştiren okulu ise Exeter Üniversitesi'dir.

Exeter Üniversitesi (The University of Exeter..) Ortadoğu'ya ajan yetiştiren okuldur. Gizli servis İngiliz istihbarat servislerinin, yurtdışı görevlere gönderilecek ajanlarının önemli bir bölümü, Exeter Üniversitesi'nde eğitim görür. Bölgesel etnik dini konularda ihtisaslaşması gereken İngiliz ajanlarının eğitildiği, Türkiye'den de birçok bürokrat ve siyasinin de yüksek lisans veya doktora için gittiği okuldur.

İçişleri Bakanlığı, birçok kaymakam adayını Milli Güvenlik Akademisi eğitiminden sonra Exeter Üniversitesi'ne göndermekte ve burada dil eğitimi almasını sağlamaktadır. Birçok kaymakam ve vali yardımcısı Exeter'de doktora yaparken,yargı organlarından da tetkik hakimleri Exeter Üniversitesi'nde yüksek lisans eğitimine gönderilmektedir.

Exeter Üniversitesi'nden mezun olan veya doktorasını burada yapan kişileri, daha sonra Türkiye'de ve Ortadoğu ülkelerinde önemli ekonomik ve siyasi kuruluşların başına veya devlet görevlerin gelmektedir.

Diğer İstihbarat örgütleri eleman seçiminde ve eğitiminde kendi yöntemlerini uygulamaktadırlar. Ayrı bir okul yerine eğitilmiş insanları alarak süreli kurslardan geçirerek uzmanlaştırmaktadırlar.

Konvansiyonel Savaşlaryerine, örtülü savaşlar yürütülmektedir.

ABD ve Avrupa ülkeleri ajanları, ajan fabrikaları denilen hedef ülke içinde eğitmektedir.

ABD; istikrarsızlaştıracağı ya da böleceği ülkeler için hammadde stoku olarak da yerel insanları kullanmaktadır. Paralı askerleri ve ajanları, ABD'ye daha düşük maliyetlerle istihdam etmeyisağlamaktadır.

ABD ile Türkiye ve bölge ülkeleri arasında bir çokistihbarat antlaşmaları ile Operasyonel Fizyon Birimiadında üniteleri vardır.

Elçilikler, konsolosluklar, ticari eğitim ateşelikleri, mülteci kampları batı istihbarat örgütlerinin, eğitim, uygulama ve devşirme alanıdır.

Devşirdiklerini, kendi planları gereğince, daha sonra ülkelerde kullanmaktadır.

İstikrarsızlaştırılan her yöre,ajan fabrikasıniteliğindedir.Asker ve terörist deposudur.

ABD ajanları; ülkelerde ağırlıklı olarak sivil toplum etkinliklerinde devşirme yapmaktadır.

Medya mensupları çok rahat devşirme alanıdır.

Akademisyenler ise gözde ajan olma potansiyeline sahip meslek grubudur.

Siyaset büyük masraf gerektiren alan olunca, iktidar hırsı olanları,ajan olarak devşirmek çok kolaydır.

ABD ve Avrupa'nın ekonomisi için, ülkenin sınırlarını ve rejimlerini değiştirmek için, o ülkelerde örtülü savaşlar yapmak için, bölge ülkelerinde ajanlara ihtiyacı vardır.

Siber casuslar artık üniversitede yetişiyor[149]

James Bond öğrenci olsaydı her halde Buckingham Üniversitesi'ne giderdi.

İngiltere'deki özel üniversite güvenlik ve istihbarat konusunda yüksek lisans eğitimi sunuyor. Müfredatta siber casusluk da var.

149.http://t24.com.tr/haber/siber-casuslar-artik-universitede-yetisiyor/250014.erişimtarihi: 02.02.2014.

İşte elektronik casusluğun başladığı yer.

Bletchley Park İkinci Dünya savaşında İngiliz bilgisayar öncülerinin istihbarat konusundaki başarılarını gözler önüne seriyor. Savaş sırasında İngiliz istihbaratı ilkel hesap makineleriyle Alman ordusu tarafından kullanılan Enigma adlı ünlü şifreleme makinesinin şifresini çözmüştü.

Bletchley Park NSA ya da İngiliz GCHQ gibi modern dinleme yöntemlerinin atası olarak nitelenebilir.

'Teknoloji savaşın sonucunu belirledi'

Marika Josephides ve Sam Garcia da bu eski makinelerden gözlerini alamıyor. Her iki genç de güvenlik ve istihbarat bilimleri fakültesinde okuyorlar.

Marika Josephides: "Bence bu teknoloji savaşın sonucunu belirledi. Yani, tank gibi bir donanım gücüyle istihbarat arasındaki sinerji savaşın sonucunu belirlemiş oldu."

Sam Garcia: "İşlerini iyi yaptılar, böylece müttefiklerin ve demokrasinin kazanmasını sağladılar. Bugün de durum aynı. Elimizde sırlar var ve bu sırlarla umarım yine kazanacağız."

Bu iki gencin de başarılı bir yolda olduğu söylenebilir. Birçok endüstri şirketi ve devlet kurumu iyi eğitimli güvenlik uzmanı arıyor. Özel Buckingham Üniversitesi'nin kampüsüne göz atınca, öğrencilerin neredeyse yarısının yurt dışından geldiği görülüyor.

İnternet denetimi derslerde ağırlıklı işlenen konulardan biridir.

Kişisel verilerin ve özel hayatın gizliliği hakkı mevcut elektronik ortam dinleme sistemleriyle bağdaşmadığından, Snowden skandalından bu yana öğretim üyeleri bu konuya daha fazla eğilmek zorunda kalıyorlar.

Buckingham Üniversitesi'nden Prof. Anthony Glees: "Snowden öğrencilerin fikirlerini birçok konuda etkiledi. Zaten hâlihazırda istihbarat birimlerine karşı çekimser olan öğrenciler daha da şüpheye kapıldı. Diğer yandan olayın ne olduğunu bilen ve zaten bu branşta

çalışmış olan öğrenciler ise istihbarat birimlerinden çok Snowden'a daha şüpheli yaklaşıyor."

Her ne kadar öğrenciler burada gözetleme konusunda tüm bilgilere sahip olsalar da Marika Josephides yine de maillerini yazmaya ya da Facebook kullanmaya devam ediyor.

Marika Josephides: "İnternette dolaşırken sadece dikkatli olmak gerekiyor. Bunun istihbarat servislerinin ne yaptığıyla bir ilgisi yok, eğer istihbaratçılar bunu gözetliyorsa. Kullanıcı bilgilerini kimseye vermemek, güvenilir olmayan sayfalardan alışveriş yapmamak alınabilecek tedbirlerden birkaçı. Örneğin ben özel olduğunu düşündüğüm, arkadaşlarıma normalde açıklamayacağım hiçbir şeyi internette paylaşmam."

İstihbarat servislerinin çılgınca topladığı bilgiler ve internet şirketlerinin topladığı kullanıcı profillerinden sonra bu cümleleri duymak gizlilik savunucularının tüylerini diken diken etmeye yetiyor olmalı. Öğrenciler ise medyanın konuyu abarttığını ve normal bir vatandaş için hiçbir şeyin değişmediğini savunuyor.

Sam Garcia: "Yanlış bir şey yapmadıkça sorun yaşamazsın. Seni ciddiye bile almazlar. İsteseler gözetleyebilirler ama bunun için bir gerekçeleri olmaz zaten. Sen onlara bir mazeret sunmadıkça seni denetlemezler. Yasal olmayan bir şey yapmadıkça, durup bakmazlar bile."

Bilgisayarların hayatımıza girmesinden bu yana bilgi toplama konusundaki imkânlar da oldukça gelişti. İnternetle yetişen yeni neslin bir bölümü de belli bir seviyeye kadar devlet gözetlemesini kabul etmiş gibi görünüyor.

Türkiye'de ajan yetiştirme.

Türkiye'de istihbarat eğitimi özel bir kuruma sahip değildir. Her istihbarat örgütü kendi yapılanması içinde eğitim vermektedir.

1963 yılında kurulan Türk istihbarat örgütü MİT, CIA ile ortak yapılanma içinde olduğu için eğitim de aynı yöntemlerle yapılmaktadır.

Silahlı Kuvvetler ise NATO üyesi olduğundan personelin istihbarat eğitimi NATO kapsamında yürütülmektedir.

Emniyet istihbarat ise kendi iç yapılanması bağlamında eğitim vermektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
AJAN-CASUS'UN BİLGİ EDİNME YÖNTEMLERİ

I- BİLGİ

Bilgi, organizasyonel performansı artırmak amacıyla yaratma, ele geçirme, paylaşma ve kullanma sürecidir."[150] Yine bir kurumun entelektüel kaynaklarının üretimini, tanımlanmasını, değerlendirilmesini, tutulmasını, geliştirilmesini ve dağıtımının bir plan dâhilinde yürütülmesini sağlayan teori ve uygulamadır."[151]

İstihbarat örgütlerince kendi faaliyetleri sırasında üretilen belge ve bilgiler, birinci elden kurumsal bilgi kaynağıdır. Kurumsal olarak üretilen ve biriktirilen bilgi, teşkilatın yerine getirdiği faaliyetleri, çalışmaları sırasında ihtiyaç duyduğu, işlerinin sağlıklı yürütülmesi maksadıyla işletim kaynağı olarak kullanılır. Veya teşkilatın faaliyetlerinin denetlenmesi, geliştirilmesi, eğer gerekiyorsa bilginin ilgili teşkilat elemanlarınca paylaşılması için gerekli yönetim bilgisi olur. Paylaşılan veya sistem ölçüleri içerisinde yetkilisince kontrol edilebilen, erişilebilinen bilgi, personelin kişisel başarılarını ortaya çıkartabileceği gibi,

150. İ. Barutçugil; Bilgi yönetimi, İstanbul 2002, Kariyer yy., s. 224.
151. F. Özdemirci; Belge Üretimi ve Kurumsal Bilgi Yönetimi, 21. Yüzyıla Girerken Enformasyon Olgusu Sempozyumu, Bildiriler (19-20 Nisan 2001- Hatay), Ankara Türk Kütüphaneciler Derneği, s.179-186.

zaaflardan ve diğer olumsuz duygu ve davranışlardan kaynaklanacak zararları da minimize edecektir.

Ancak bir istihbarat örgütü için kurumsal bilgi yönetim sisteminin kurulması kadar, ihtiyaç duyulacak bir başka şey de ulusal bilgi ve belge yönetim sisteminin kurulmasıdır. İstihbarat teşkilatı veya istihbaratçı için önemli, önemsiz, ufak, büyük bilgi yoktur. Bilgi barındıran her şey, her materyal veya canlı önem arz eder. Çapı ve niteliği ne olursa olsun hangi bilginin nerede, ne zaman, nasıl faydalı olacağı belli olmaz. Bir ülke genelinde üretilen bilgiler, -hangi kurum, kuruluş, teşkilat veya şahıs tarafından üretilirse üretilsin- istihbarat faaliyetlerinin başarıya ulaşması için her aşamada gerekli olabilir. Tabii, dış ülkelerdeki bilgilerin de sistematik olarak ulusal bilgi yönetim sistemi içerisine aktarılması ve gereken yerlere servis edilmesi başarılı olmanın şartlarından bir tanesidir. "Gerçekleri araştırmayı bir fetiş hâline getirmek, ne olursa olsun bütün belgeleri, 'arşiv' oluşturmak üzere korumak gerektiği fikrine uygun düşer. Sonuç, gereksiz bir kalabalıktır, ancak gerilerde kalmış, neredeyse unutulmuş bir bilginin ne zaman işe yarayacağını kimse bilemez."[152]

Ulusal güvenliği sağlamak, suçları önlemek, terör ve organize suçlarla mücadele etmek, kamu düzeninin sağlanmasına yardımcı olmak, delil toplamak, yabancı hükümetlerin hâkimiyet kurmak amaçlı toplumsal ve sosyal yönlendirmelerine karşı koymak maksadıyla istihbarat örgütlerinin bilgiye, bu bilgiyi doğru biçimde ve doğru zamanda almak için ise kurumsal ve ulusal bilgi yönetim sistemine ihtiyacı vardır. Tabii bilgiyi yönetmek öncelikle belgeyi yönetmenizi zorunlu kılıyor. Daha üretimi safhasında belgenizi kontrol altına alamıyorsanız, bilginizi de karmaşıklaştırmaktan, yığınlaştırmaktan başka bir işlem yapmamış olursunuz. Bilgi yönetimi sistemini anlamak ve kurmak için öncelikle belge yönetim sisteminin ne olduğuna bakmak lâzımdır:

"Belge yönetimi, belgenin üretiminden son düzenlenmesine kadar sistematik bir kontrolüdür. Böyle bir sistematik yaklaşım; bir kurumda artan kırtasiyeyi azaltmak, bilgi ve belge isteklerine etkin

152. J. Barzun- H. F. Graff; Modern Araştırmacı, Ankara 2004, TÜBİTAK yy., s.11.

erişim sağlamak, güncelliğini yitiren belgeleri depolamak, devletin tüm kurumlarının dokümantasyon gereksinimlerini karşılamak ve kurumların tarihî kayıtlarını korumak gibi belgelerin yaşamının tüm aşamalarını kontrol etmek için gereklidir."[153]

"Günümüzde belge yönetimi, formların, yazışmaların ve diğer belgelerin üretimi ve kullanımının tahminini; belgelere ve içerdikleri bilgiye hızlı erişimi sağlamak amacıyla dosyalama ve indeksleme sistemlerinin geliştirilmesini; güncel olmayan belgelerin sistemden çekilmesi ve yönetilmesini; mikrofilme alma yönteminin kullanımı da dâhil olarak belgelerin çoğaltılmasını; bilgisayarlar, optik taşıyıcılar ve modern enformasyon yönetim teknolojilerinin diğer unsurlarının adapte edilmesi ve kullanımını kapsamaktadır."[154]

İstihbarat teşkilatı ilgi alanındaki bilgilerin tamamını tek başına elde edip, depolayamaz. İstihbarat kuruluşu için altından kalkılamayacak kadar ağır olan bu yük kurumlar, örgütler, özel işletmeler ve kişiler arasında paylaştırılabilir.

Basın yayın organlarındaki, TV'lerde, internetteki bilgilerin birçoğu detaylı ve uzun araştırmalar sonucu yayınlanmaktadır. Bu organlar aslında bir istihbarat elemanının yapması gerekenleri kendi personeline, kendi kaynaklarıyla yaptırmışlardır. Burada istihbaratçıya, analiz elemanına veya stratejiste düşen şey, yayınlanan açık bilgi veya araştırmayı gizli, örtülü bilgi ile birleştirip daha net bir fotoğrafı ortaya koymaktır.

İstihbarat elemanlarının sağlam çıkarımlar yapmak ve öngörülerde bulunmakta, kendi bilgi birikimi, örtülü bilgisi veya entelektüel sermayesi/yapısı da önem kazanır. Mehmet Tanju Akad'a göre bilgilerin doğru değerlendirilmesi en önemli hususdur. "Strateji Üzerine" adlı eserinde bu konuda şunları söyler: "İstihbarat konusunda en önemli sorun bilginin elde edilmesi değil, bunların doğru değerlendirilmesidir. Çok miktarda bilgiden yanlış değerlendirme yapılabileceği gibi az sayıda bilgiden de çok doğru değerlendirme yapılabilir. (...) Gelişmiş

153. F. Özdemirci; Kurum ve Kuruluşlarda Belge Üretiminin Denetlenmesi ve Belge Yönetimi, İstanbul 1996, Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi yy.,s. 8.
154. Bruce W. Dearstyne; Arşivsel Girişim, Çev.: M. Akbulut-A. O. İçimsoy, İstanbul 2001, s.22.

bir zihin en azından eleme yoluyla doğru sonuçlara ulaşır. Değerlendirdiği konuyla ilgili temel eğilimleri bilmesi işini kolaylaştırır."[155] Değerlendirmelerde doğruluk ve tutarlılık oranının yüksek olması, insanın gelişmiş bir zihne kavuşması için bilginin sistemli ve sınıflanmış olarak istihbaratçının önüne gelmesi de önemli bir husustur.

Bu arada ülke vatandaşlarının yayınlara bakış açısı, resmî kurumlara olan güveni ve onlarla ilgili yorumu da istihbaratçı için değerlidir. Vatandaşların resmî bilgi ve açıklamalara, basın yayın organlarının haber ve araştırmalarına yaptığı yorumlar, gösterdiği tepkiler, geliştirdiği davranış biçimleri bir istihbarat elemanına çok kıymetli veriler, ipuçları verir. İstihbaratçı halkın bu tepkilerinden ve davranış biçimlerinden yararlanarak, istihbarata karşı koyma ve istihbaratı yayma hususunda önemli bulgular elde ederek, kendisi bu hususlarda davranış metotları geliştirir.

Neticede her istihbaratçı bu bilgileri değerlendirir ve bu bilgilerden yararlanır. Bilgi yönetiminin bu noktada faydası, istenen bilginin sistematik ve sınıflanmış olarak elinize hazır gelmesidir. Ayrıca, nerede ne bilgi olduğunun da net bir şekilde görülmesi ve bunların kullanılması imkânı doğar. İstihbarat değerlendirme çalışmalarında raporlara, bilgi notlarına girmiş bulunan bilgi, haber, belge vb kaynaklar artık açıklığını kaybederek bir istihbarat malzemesi hâlini alır. Bundan sonraki aşamada bu sentezlenmiş, değerlendirmeye tâbi tutulmuş yeni bilgilerin saklanma, erişilme, paylaşılma şartları istihbarat örgütünce belirlenmiş şartlar olur.

Ulaşım durumu hakkında hedef alınan ülkede bilgi alınması amaçlanıyor ise o ülkenin, yol teknolojileri, yolların geçtiği yerler ve benzeri bilgilerin alınmasında orada işçi, mühendis olarak çalışan kimselerden olduğu kadar devletlerarası ilişkilerde ulaştırma bakanlığının imkânlarından da yararlanma yoluna gidilir.

Bilgi edinmede kurumsallaşma istihbarat örgütüne birçok faydalar sağlar. "Bilgi güçtür, düsturunu kabul eden IAO (Bilgilerden Haberdar Olma Bürosu: Pentagonda yeni bir istihbarat kuruluşu) sanki her yerde görülen fesat teoricilerinin kâbuslarından çıkmış

155. Bkz. M. T. Akad; Strateji Üzerine, İstanbul, 2001, Kastaş yy..

gibidir. Ama onlar bu kez yanılmamışlardır. Bilgilerden Haberdar Olma teorisinin arkasında olan şudur: Teröristler tanınabilir davranış biçimleri sergilerler ve bu davranışlar kişinin yaşam aktivitelerinin araştırılması sonucu ortaya çıkar. Bu bilgiler ATM alıntılarından, web kullanımından, sigorta/tıp/finans kayıtlarından ve park biletlerinden, polis kamera kayıtlarına kadar çeşitli kaynaklardan gelir."[156]

Batılı devletler stratejik istihbarat bilgilerinin elde edilmesi konusunu, devletin diğer organlarını bu işle görevlendirip, istihbarat kuruluşlarının altından kalkamayacağı bu yükü diğer resmî kuruluşları devreye sokarak paylaştırmışlardır. Daha sonra verimi artırmak ve kaliteyi yükseltmek amacı ile diğer özel kuruluşları da devreye sokarak paylaştırmışlardır.

Bir istihbarat örgütünün her türlü bilgiye erişmesi, ulusal bilgi yönetim sistemi içerisinden istediği bilgiyi alması ilk başta insan haklarına, bireysel hak ve özgürlüklere müdahale olarak görülüp eleştiri alabilir. Ancak günümüzde birçok devletin savaş yapma, düşmanla yüz yüze mücadele etme gibi bir şansı kalmamıştır. Asimetrik tehditler devletin ve toplumların hayatını ve güvenliğini zora sokmaktadır. Terörist gruplar, küresel şirketler, bilgisayar korsanları, uyuşturucu kaçakçıları, hackerler, kara para aklayıcıları vb. oluşumlar artık devletlerin ve toplumların hayatiyetini tehdit eder durumdadır. Bu nedenle istihbarat örgütlerinin bilgiye erişimi insan hakları ihlalinden, bireysel hak ve özgürlüklere tecavüzden ziyade kanuni prosedürler içerisinde yapıldığında ve etkin denetlendiğinde güvenlik ve yaşama hakkı için elzem olmaya başlamıştır.

"Halen rutin bir şekilde toplanmakta olan bilgileri gözünüzün önüne getirin: Kredi kartı ile yapılan harcamalar, mali işlemler, telefon görüşmeleri, indirim kartı ile yapılan alışverişlerde müşteri tarafından satın alınan her ürünü kaydeden süpermarketler, açık durumdaki mobil telefonların konumunu izleyen donanımları yerleştiren şirketler, elektronik para toplama gişeleri, özel araçların hareketlerini kaydeden trafik görüntüleme sistemleri (...)"[157]

156. P. Todd-J. Bloch; Küresel İstihbarat, İstanbul 2006, Truva yy., s.267.
157. E. Çoşkun; Küresel Gözaltı, Ankara 2000, Ümit yy, s.25-26.

"Bilgi iktidar demektir, dolayısıyla hükümetlerin şirketler gibi veri işleme prosesleriyle ilgilenmesi hiç de şaşırtıcı değildir. Bunu tamamen yasal olan birçok nedene dayanarak yaparlar; sigortadan para talep edenleri izlemek, daha iyi sağlık hizmeti vermek, suça karşı savaşmak, teröristleri izlemek gibi. Ama bu kaçınılmaz olarak, hükümet tarafından daha fazla izlenmek anlamına gelmektedir.

Amerika, İngiltere, Kanada ve Avustralya hüküm giyen suçluların ulusal düzeyde DNA veri tabanlarını oluşturmaktadır. Toplumun tümünü kapsayan DNA veri tabanları oluşturma düşüncesi hâlen büyük oranda tartışılmaktadır. Ancak bu veri tabanları, suça ve hastalığa karşı savaşta o kadar güçlü bir araç olacaktır ki, bunların oluşturulmasına yönelik baskılar kaçınılmaz görünmektedir."[158]

Tehlike ve tehdidin ne taraftan, nasıl geleceğini iyi hesaplamak, yeni tehdit unsurlarıyla mücadele edebilmek için istihbarat teşkilatlarının yeni bir savaş türü olan "Bilgi Savaşları"na hazır olması gerekiyor. Savaş Harici Harekât (Operation Other Than War) kavramı olarak adlandırılan modern savaş kavramı hayatımızın her alanını kapsamaktadır. Dr. John Alger, bilgi savaşını, "sahip olduğumuz bilgilerimizi, bilgi sistemlerimizi ve bilgi tabanlı yapılanmalarımızı korurken; rakibin bilgilerini, bilgi sistemlerini ve bilgi tabanlı yapılanmalarını etkileyerek bilgi üstünlüğünü sağlamamıza yarayacak her türlü faaliyetler" şeklinde tarif eder. Yine her şey gelip bilgi noktasında durmaktadır.

Yaşamanın, güçlü olmanın tek kaynağının bilgi olması hepimizi bilgili olmaya zorluyor. Bilgiyi tek başına üretmek, yığınlarla bilgi sahibi olmak da yeterli gelmiyor. Aynı sınırlar içerisinde görev ve faaliyetlerini yerine getiren kurum ve kuruluşlar ile örtülü bilgiye sahip her ferdin ürettiği ve barındırdığı bilginin stratejik, sosyal, kültürel, ekonomik vb. değeri onları ancak düzenli kayıt altına aldığınızda ve hızlıca eriştiğinizde ortaya çıkıyor. Ülkemizin kurum ve kuruluşları ile bireylerinin ürettiği bilgiyi yönetip, değerlendirecek, koruyup, hizmete sunacak altyapı, üstyapı ve sistemleri kurması gerekiyor. Bilgi yönetim sistemimizi kurarken yalnız kendi coğrafyamız, ilgi ve hâkimiyet alanımızla sınırlı kalmayıp, bölgesel ve gelecekte küresel hâkimiyet alanlarımız olacağını, olması gerektiğini hesap etmeliyiz.

158. E. Çoşkun; Küresel Gözaltı, Ankara 2000, Ümit yy., s.23-24.

İstihbarat faaliyetlerinde doğru bilgiyi, doğru zamanda, doğru kullanıcılara eksiksiz olarak sunmak en önemli işlemlerden bir tanesidir. "İş hatalarının çoğu, hatalı yargıdan çok, hatalı bilgiden kaynaklanır."[159] Bir istihbarat teşkilatı için diğer kurum ve kuruluşlardaki bilgi, stratejik öneme sahip bilgiler arasında sıranın başında olmalıdır. Bir ülkenin bilgi birikimi, o ülkenin aynı zamanda geçmişten geleceğe taşınan gücünü, konumunu da belirleyen temel unsurdur. Bu unsurlara son zamanlarda bilgi teknolojisi araçları da eklenmiştir.

İstihbarat teşkilatı kullanmak üzere istediği bilgiye istediği zamanda ve hızda erişemiyorsa, bilgilerin nerede olduğu konusunda tereddütlere düşüyorsa, gereksinim duyduğu bilgiye erişmek için fazla işgücü ve zaman harcıyorsa ulusal düzeyde bilgi yönetimi kurulmasına öncülük etmenin vakti gelmiş de geçiyor demektir.

Bir istihbarat teşkilatının hedefleri ve amaçları doğrultusunda öncelikle bilgi ihtiyaçlarını tespit etmesi, teşkilatının sahip olduğu bilgi kaynaklarını ve kanallarını ortaya koyması, kurumsal ve ulusal bilgi merkezlerinin barındırdığı bilgi kaynakları ve kanallarını belirlemesi gereklidir. Bilgi paylaşımını sağlayacak ve destekleyecek idarî, teknik ve yasal düzenlemelerin yapılıp, süreçlerin de açığa kavuşturulması, bilgi güvenliğinin sağlanarak, denetim mekanizmalarının belirlenmesi şarttır.

Muhakkak, istihbarat faaliyeti kendi içinde uzmanlaşmayı gerektirir. Uzmanlaşmak bilgili olmak demektir. Uzmanlığı bilgi ile desteklemek mecburidir.

Askerî istihbaratta:

Hedef ülkenin savaş yeteneklerini, askerî kapasitesini, silah kapasitesini öğrenmek zorundasınız. Bunları bir şekilde de elde edersiniz. Ancak, bu bilgileri derledikten sonra bunları değerlendirmek, sentezlemek, yanıltıcı olanları ayıklamak gerekecektir. Bu işlemlerden sonraki değerlendirmelerde ise birçok bilimsel alandan yardım almanız gerekir. Yani disiplinler arası bir çalışma istihbaratçıları bekler. Hedef ülkenin silâh kapasitesiyle birlikte, bunların vurucu güçlerinin

159. J. Barzun- H. F. Graff; Modern Araştırmacı, Ankara 2004, TÜBİTAK yy., s.7.

hesap edilmesinden, ordusunun hava, kara, denizdeki harekât kapasitesinden, bunların teknik değerlendirilmesinden, arazi ve iklim koşullarının belirlenmesi, askerinin psikolojik yapısı, halkın orduya verdiği desteğin açıklanması gibi birçok bilim dalıyla ilgili veriler kullanılır. Örneğin bu çalışma içinde askerin psikolojik yapısı değerlendirilirken, askerin sosyal ve dinî eğilimlerine bakmak gerekebilir. Askerinin beslenme alışkanlıklarını değerlendirmek ve bununla ilgili çıkarımlarda bulunmak için bir beslenme dalına müracaat edilir.

Coğrafî ve iklimsel yapı için coğrafya, jeoloji gibi bilim dallarından ve bilgi birikiminden, elektronik araçların çözümlenmesi için elektronik mühendisliğinden, bilgisayar mühendisliğinden ve bilgi birikiminden destek alınır. Konunun uzmanı olan istihbaratçı asker kökenli de olsa tüm detayları bilme gibi bir mecburiyeti yoktur. İşte burada kurum ve kuruluşların, sivil kişilerin bilgi birikimi devreye girer. Örneğin, hedef ülkenin coğrafî ve iklimsel özellikleri değerlendirilirken üniversitelerin ilgili bölümlerinin bilgi birikiminden, konuyu açıklayıp yön verecek araştırma ve inceleme raporlarından, öğretim üyelerinin veya turist olarak o ülkeye seyahat etmiş kişilerin örtülü bilgilerinden, seyahat kulüplerinin bilgilerinden yararlanılabilir. Aynı şekilde Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün resmî belgeleri, istatiksel verileri de istihbarat elemanlarına ufuk açıcı bilgi desteği sağlayabilir.

Ekonomik istihbaratta:

Hedef ülkenin ekonomik kaynaklarının değerlendirilmesi için birçok bilim dalından ve kamu kurumu resmî belge ve bilgi birikiminden yarar elde edebilirsiniz. Örneğin, hedef ülkede kurak geçen bir mevsim sonunda rapor edeceğiniz alanla ilgili yapacağınız değerlendirmede, ülkenin temel beslenme aracı olan buğdayın üretiminin azalacağını öngördüğünüzde üretim azalmasının hedef ülkeyi ekonomik, sosyal, siyasî, askerî, toplumsal olarak ne anlamda etkileyeceği birçok kurum, kuruluş ve örgütün bilgisinin derlenip sentezlenmesiyle ortaya konulabilecektir. Tarım Bakanlığı'ndan, üniversitelerden, Dışişleri Bakanlığı'ndan, Hazine Müsteşarlığı'ndan, Dış

Ticaret Müsteşarlığı'ndan, psikologlardan, sosyologlardan vb. ilgili bilim dallarından toplanacak bilgilerle hazırlanmış analitik istihbarat raporu ortaya konularak, gelecekle ilgili öngörülerde bulunulabilir.

Türkiye'de Terör, toplumun büyük kesimi tarafından sadece bir terör olgusu olarak değerlendirilebilir. Ancak, terörün faaliyet gösterdiği alanın bütün yönleriyle ele alınıp incelenebilmesi, tüm detaylarıyla kavranabilmesi, çözümlenebilmesi amacıyla öneriler ve eylem plânları geliştirilmesi için kuvvetli bir stratejik planlamaya gerek vardır.

Birçok bilginin bir araya getirilmesi, sentezlenmesi, değerlendirilmesi, ayrıştırılması ve bunlardan sonuç analizi çıkartılması gerekir. Terörünün faaliyet alanını oluşturan Güneydoğu'yu analiz ederken verilere dayanılmalıdır. Bölgenin enerji havzalarına olan yakınlığı, enerji merkezli ekonomi-politik, bölgedeki etkileşimi sağlayan jeopolitik yapılanma, tarihî ve kültürel unsurlar, burada yaşayanların sosyolojik ve psikolojik yapısı, moral değerleri, aşiret sistemi, ağalık, şeyhlik müessesesi, tarikatların etkisi, nitelikleri ve yapılanması, su havzaları ve su politikaları, ABD'nin bölge çıkarları, Rusya ve Çin'in Avrupa Ülkelerinin bölgeye yönelik stratejik hedefleri, İsrail Devleti'nin güvenliği, Yahudilik dininin değerler sistemi, sembolleri, küresel sermaye hareketleri, uyuşturucu ekonomisi ve trafiği, kara para rotaları, silâh ticareti, küresel güçlerin tarihten gelen ve bugünü etkileyen faaliyet ve ilgi alanları, yabancı istihbarat teşkilatlarının hedefleri ve yöntemleri, terör örgütlerinin yapıları, amaçları gibi çok kollu ve girift meselelerle birlikte değerlendirilmesi doğru tespitleri ve çözüm önerilerini beraberinde getirecektir.

Böylesi birbirinin içerisine girmiş olan konuların hepsini birden kişilerin bilmesi çok zordur. Bu konuda çok bilgili dahi olsalar gözden kaçırılacak, unutulacak ufacık bir bilgi kırıntısı telafisi zor zararlar doğurabilir. Bu sebeple meseleyi derinliğine analiz etmek isteyen kişilerin birçok kurumun bilgi ve belgesine ihtiyacı olacaktır. Maliye Bakanlığı'ndan Enerji Bakanlığı'na, Dışişleri Bakanlığı'ndan İçişleri Bakanlığı'na, DSİ'den Diyanet İşleri Başkanlığı'na, Üniversiteler ve bilim adamlarından, sivil toplum örgütlerine, TRT'den Kültür

Bakanlığı'na ve istihbarat teşkilatının kendi kurumsal bilgi birikimine kadar uzayan bir zincirin halkaları birbirine bağlanmalıdır. Meselenin görünen, yansıtılan yüzü dışındaki görünmeyen ve kökleri daha derinde olan nedenleri anlamak, kavramak için ekonomik, politik, jeopolitik, dinî, tarihî, siyasî, psikolojik, sosyolojik birbirinden ayrı birçok alanı ve bu alanlarla ilgili bilgi birikimini birleştiren, sentez edebilen, yönlendirme ve yanıltma maksatlıları ayırt edebilen bir metodu benimsemek mecburidir

İstihbaratçının deneyimi, yetenekleri kadar iyi bir doğru gerçekçi bilgi sistematiğinden faydalanmasının elini güçlendireceğini gösterir. Tüm istihbarat elemanları için bu geçerli bir kural olmakla birlikte stratejik istihbarat elemanları için bu olmazsa olmaz hususlardan bir tanesidir. Özellikle, stratejik istihbarat sosyal ve fen bilimlerini bir araya getirip, çok disiplinli bir yaklaşım ile geleceği anlamak için yaptığı çaba, stratejik istihbaratı gerçek bir bilimsel disiplin, stratejik analizciyi de bir sosyal bilimci yapmaktadır.

İstihbaratta başarılı olmak için kurumsal ve ulusal çapta bilgi edinme sistemi için bir yol haritasına ihtiyaç duyulacaktır.[160]

- İstihbarat teşkilatının hedefleri için önemli ve gerekli olan bilginin belirlenmesi, (aslında günümüzde bilgiyi önemli veya önemsiz diye sınıflamaktan ziyade, hangi bilgi, ne zaman, nerede, ne kadar ve nasıl işe yarar diye bakmak, asıl nüsha belgeyi ve kayıtlı bilgiyi depolamak daha doğru bir strateji olabilir.)

- Milli/Ulusal hedefler ile bilgi yönetiminin ilişkilendirilmesi,

- Ülke çapında üretilen ve var olan bilginin envanterinin ve ulusal bilgi haritasının çıkartılması,

- Bilgi yönetimi sisteminin ulusal çapta geliştirilmiş bilgi teknolojileri, yazılım ve donanımlar üzerine inşa edilmesi,

- Açık bilgi ile birlikte örtülü bilgi ve entelektüel sermaye üzerine de odaklanılması,

- Ülke, bölge ve küresel şartlara uygun ileriye dönük ve gelişmeye açık bilgi yönetimi mimarisi tasarlanması,

160. Bkz. B. Çapar; "Bilgi Yönetimi: Nasıl Bir İnsangücü" www. bilgiyönetimi.org.

- Bilgiye doğru zamanda ve hızlı erişilebilen bir bilgi yönetim sisteminin kurulması ve yerleştirilmesi,

- Bilgi yönetimi sisteminin çalışması için gerekli ödüllendirme, maddî telâfi koşulları oluşturma, liderlik, birlikte başarma, güvenirlik ve kültür öğelerinin geliştirilmesi,

- Bilgi ölçümleri ve bilgi yönetimi sistemlerinin istihbarat faaliyetlerine getirdiği karlılığın hesaplanması,

- Daha önceki bilgi yönetimi uygulamalarından ders alınması.

II- İSTİHBARİ BİLGİ EDİNİLMESİ

İstihbari bilgi edinilmesi faaliyeti pahalı bir alandır.

Çünkü;

- Bilginin ele geçirilmesi (Dokümanları yaratılması ve verilerin bilgisayara taşınması),

- Bilgiyi düzenleme, bir araya getirme ve öze indirme yoluyla değer katma,

- Bilgi sınıflandırma yaklaşımlarını geliştirmek ve bilgiye yeni katkıları sınıflandırmak,

- Çalışanları bilginin yaratılması, paylaşılması ve kullanılması konusunda eğitmek gerekir.

Bunun yanında istihbarat faaliyeti;

- Bilgiye ulaşma yalnızca bir başlangıçtır.

- İnsan ve teknolojinin ortak çözümlerini gerektirir.

- İleri derecede politiktir.

- Bilgi yöneticileri gerektirir.

- Modellerden ve hiyerarşik yapıdan çok bilgi haritalarından ve bilgi piyasalarından yararlanır.

- Bilgiyi paylaşmak ve kullanmaktır.

- Sağlıklı bir yöntemin işlemesi demektir.

- Süreklidir.[161]

İyi bir bilgi anlayışı ile iyi bir stratejik plânlama yapılabilir. İyi bir stratejik plânlama, akılcı bir dış politika çizgisi ve siyasi irade uyumu ile birlikte milli güç unsurları zayıf bir ülkeye potansiyelinin çok üzerinde bir güç kazandırabilir. Tali hedefler, boşa harcanan zamanlar yerine gerçek ve eli güçlendirecek faaliyetlerde bulunulur. Elde ettiğiniz netice, size doğrudan güç olarak yansır, hedefi tam on ikiden vurmanızı sağlar. Malcom X'in söylediği gibi, "ister mermi kullansın, ister oy pusulası, insan iyi nişan almalı, kuklayı değil, kuklacıyı vurmalı." Ancak kukla ile kuklacıyı ayırt edebilmek bilgili olmayı gerektiriyor. İstihbarat dünyasında önemli olan oyunu kurabilmeniz, oyunun gerçek yöneticisi olabilmenizdir. Eğer oyunda siz kurucu ve yönlendirici değilseniz, satranç oyunu gibi şah veya piyade olmanız çok da bir şey ifade etmez. Oyunun sonunda şah da olsanız piyade de olsanız aynı kutuya oyun oynayan tarafından doldurulup, bir dahaki oyuna kadar bir yerlere kaldırılacaksınızdır.

Bilginin yönetilememesi, bilgi kirliliği ve karmaşası, zayıf ve tutarsız bir stratejik plânlama getirebilir. Bu da zayıf dış politika ve güçsüz siyasî irade demektir. Oyunun, bölüşümün, nemalanmanın dışına itilirsiniz. Potansiyeliniz kuvvetli de olsa, gerçek gücünüzden daha zayıf bir etkinliğiniz olabilir. Yeterli bilgiye sahip olamamak, bilginin eksikliği, yanlış değerlendirilmesinin getirdiği zararlar yalnız günümüzün meselesi değildir. Tarih boyunca da birçok felakete sebep olmuştur: "Meselâ, İngiliz istihbaratının Almanya'yı yenilmez bir askerî güç olarak görmesi, İngiliz Hükümeti'nin 1938'de Hitler ile karşı karşıya gelmekten kaçınıp, ünlü Münih Anlaşması'nı imzalama kararı almasında nasıl bir rol aldı? Hangi istihbarat, 1914'ün Avrupa güçlerinin her birini, sahip oldukları askerî örgütlerle rakiplerini büyük bir savaşta kolaylıkla yenebileceklerine ve böyle bir savaşın uzun sürmeyeceğine (veya Fransız generallerin ordularına söylediği gibi, 1914'ün ağustosunda 'yapraklar düşmeden önce' evlerinde olacaklarına) inandırdı? Hangi istihbarat Amerika'yı, Kuzey Vietnam'ı (Vietnam'ı birleştirme)

161. İ. Barutçugul; Bilgi yönetimi İstanbul 2002, Kariyer yy, s. 84-88.

amacından vazgeçirmek için sadece Amerikan askerî gücünün hafif bir esintisinin yeterli olacağına ikna etti.

Ama sonuçta tüm bunlardan çıkarılacak bir ders, tarih ile istihbaratın kesiştiği noktada tekerrür eden bir tema var; bu da Francis Bacon'un vecizesiyle özetlenebilir: Bilgi Güçtür.[162]

Birçok devlet bilgi birikimine çok önem vermekte, hatta bir tehdit altında olup olmadığına bakmadan, müttefikleri de dâhil olmak üzere, her şey hakkında bilgi toplamaktadır… Bilginin nerede, ne zaman, nasıl işe yarayacağı belli olmaz. " (…) aktüel bir tehdit söz konusu olmadığı durumlarda dahi istihbaratın var olduğu bir gerçektir. Başta ABD, İngiltere ve İsrail istihbarat servisleri olmak üzere, pek çok istihbarat teşkilatı, gözle görülür, elle tutulur bir biçimde kendine yönelik bir tehdit eylemi var olmadığı hâlde pek çok ülkenin, kurumun, gurubun ve şahsın faaliyetleri ile yakından ilgilenmekte, bu noktada istihbarat ihtiyacı hissetmektedir."[163]

Dünyanın egemen güçlü devletleri bırakın kendi bilgisini yönetmeyi ve bir başka devletin bilgisini ele geçirmeyi, bilgi taşıyan belgeleri fırsatını bulduğunda kendi ülkesine götürmekte, bir başka ülkeye ait bilgi birikimini ülkesinde depolayarak, menfaatleri doğrultusunda kullanmaya çalışmaktadır. "Sınıflandırma ve depolama konusunda bir örnekle devam edelim. Yaklaşık 10 yıl kadar önce Berlin Duvarı yıkılıp Doğu Almanya çözüldüğü zaman ABD, Doğu Alman gizli servisi STASİ'nin çok gizli belgelerini ve dosyalarını ele geçirmiştir ve bunları Federal Almanya makamlarına haber vermeden Washington DC'ye kaçırmıştır. 'Gül Goncası' ismiyle bilinen bu operasyon bildik anlamda klasik bir casusluk öyküsüdür. Almanya'daki CIA ajanları bu istihbarat faaliyeti için Sovyet ajanlarına 1,5 milyon dolar ödemişlerdir."[164]

ABD'nin Doğu Almanya'da yürüttüğü bu operasyona benzer bir faaliyeti de Birinci Dünya Savaşı'nda İngilizler Osmanlı Devleti'ne karşı yürütmüşler ve İstanbul'u işgal ettikten sonra dönemin birçok

162. E. Volkman; Casusluk, İstanbul, 2004, Truva yy, s.20-21.
163. N. Tılısbık-Ö. Akbal; İstihbarat ve Türkiye, Konya 2006, NKM yy, s. 16.
164. N. Ersanel; Siber İstihbarat, Ankara 2001, Asam yy, s.17.

resmî belgesini İngiltere'ye kaçırmışlardır. Bu belgeler arasında yer alan, Ermeni Meselesi ile ilgili belgeler yıllardır İngiliz Devleti tarafından kendi amaçları doğrultusunda kullanılmaktadır.

Bir istihbaratçının herhangi bir olay, kişi hakkında veya gelecekle ilgili öngörülerinde, strateji belirlemede, bilgiyi değerlendirme ve sentezleme aşamasında üzerinde durması gereken kurallar vardır.

- Bilgilerin kesinlikle gerçek ve eksiksiz olduğundan emin olunmalı, eksik veya tümünün ya da bir kısmının gerçek olmadığının düşünüldüğü bilgilere dayalı analizlerde bu husus belirtilerek kesin ifadelerden kaçınılmalıdır.

- Tasarımlar ve öngörülerde bulunuluyorsa bu tasarım ve öngörülere nasıl ve neden ulaşıldığı mantıksal olarak açıklanabilmelidir.

- Tasarım ve öngörüler varsa verilerle de desteklenerek uygulayıcıların karar vermeleri kolaylaştırılmalıdır.

- Bilgi ile gerçek iyi karşılaştırılabilmelidir. Bilgi doğru olabilir, ancak tam gerçeği yansıtmayabilir. Bilgi kaynağının veya bilgiyi sağlayan kurum çalışanlarının kişisel eğilimleri, dünya görüşleri, dinî veya toplusal eğilimleri, hırsları, ihtirasları, duygu ve düşünceleri vb. sebeplerle bilgi yönlendirilmiş, eksiltilmiş, artırılmış olabilir. Bu da doğru bilgi olmasına rağmen tam gerçek bilgi değildir. Bilgi bilinçli olarak faklı inançlara yönlendirmek için kullanılıyor olabilir. Bilginin insanları etkilemesi ve yönlendirmesinin ne kadar güçlü olduğunu çevremizde her an gözlemleyebiliriz. Bazen gerçek bilgilerin kullanılma amaçları doğrultusunda insanları, görünenler haricindeki bir yöne sürükleyebilirsiniz. Roma Havaalanı'nda Japon Kızıl Ordusu üyesi olduğu düşünülen kişilerle İtalyan polisi çatışır. Çatışmada Japon gençler de dâhil birçok kişi ölür. Oysa Japon gençler Japon Kızıl Ordusu örgütünün değil, bir başka ülkenin istihbarat biriminin adamlarıdır. Ancak, orada Japon Kızıl Ordusu mensupları olarak görülmeleri istenmiş ve bir operasyon için kötü niyetli kişilerce aldatılarak feda edilmişlerdir. Bunun için de İtalyanların bunu düşünmelerini sağlayacak her türlü bilgi hazırlanmıştır:" 'Kendi adamlarınızdı, ha?' Arabın sesi dehşet doluydu. 'Kendini harap etme. Kimlikleri, elbiseleri, hatta

otopside midelerinde bulunacak yiyecekler bile onların Japonya'dan geldiğini gösterecek. Zaten olaydan birkaç saat önce Tokyo uçağından inmişlerdi.' "[165] Görüldüğü gibi İtalyanlara, Japon gençlerin Kızıl Ordu mensubu olduğu fikrinin verilmesi için Japon yemekleri yedirilmiştir. Otopsi sonucunda mideden çıkacak yemek parçaları, İtalyanlara ölenlerin Kızıl Ordu mensubu olduğunu düşündürecekti. Bilgi vardı, doğruydu ama gerçekleri yansıtmıyordu.

- Bilgi ile tahminler birbirinden ayırt edilebilmelidir.

- Aldatılma ihtimali hep göz önünde bulundurulmalıdır.

- Analizlerde, öngörülerde ve çıkarımlarda yanlı değerlendirmelerden kaçınılmalıdır.

- Bilginin geldiği kaynağın siyasî, kültürel, tarihî, toplumsal, psikolojik, dinî veya kurumsal vb. hassasiyet ve özellikleri dikkate alınmalıdır.

- Bilgiler tek kişi tarafından değerlendirme ve analize tâbi tutulmamalı, değişik bakış açılarını yakalamak, örtülü bilgileri ortaya çıkarmak için farklı analiz elemanlarınca değerlendirilmelidir.

- Bir analizcinin bilgiyi toplayıp, derleyen uzmanlardan, bilgi teknologlarından, arşivcilerden, dokümantasyoncudan, diğer kurum bilgi çalışanlarından destek almaları gerekir. Destek ekibi olmaz veya zayıf olursa, istihbaratçının hazırladığı değerlendirmelerin sığ olma ihtimali kuvvetlidir. Analizin kaliteli hâle gelmesi için sağlıklı bir bilgi yönetimi grup veya ekip çalışmasını da beraberinde getirmelidir.

İyi kurulmuş ve sistemlendirilmiş sistem, istihbarat teşkilatlarının veya analiz elemanlarının netice almalarını kolaylaştırır.

- Özel istihbarat faaliyetleri çerçevesinde elde edilen bilgiler ile kurum, kuruluşların veya özel şahısların bilgileri birleştirilebilir. İstihbarat teşkilatı yaptığı çalışmaları belgelerle desteklenmiş bulgular hâline dönüştürebilir.

- Özel istihbarat bilgilerinde yeterlilik yoksa diğer kurum ve kuruluşlardan gelen bilgilerle birlikte yapılan değerlendirmeler sonucunda belirsizlikler ve boşluklar daha rahat ortaya konulabilir. Böylece, a-

165. Trevanıan; Şibumi, İstanbul 1999, e yy, s..21.

naliz yapılacak, değerlendirilecek konuyla ilgili alternatifli sonuçlar belirtilebilir.

- Öngörüler, incelemeler, analizlerle ilgili olarak değişik ihtimaller, tehlikeler, bu ihtimallerin her birinin gerçekleşmesi sonucunda nasıl davranılması gerektiği hakkında farklı fikir ve görüşler rahat biçimde aktarılabilir.

- Aynı konudaki bilgiler farklı analiz elemanlarınca değerlendiriliyor ve sonuçta büyük fikir ayrılıkları doğuyorsa, ele alınan konudaki karmaşıklık ve kapsadığı belirsizlikler uygulayıcılar veya karar vericiler tarafından daha objektif gözle değerlendirilebilir.

- Konunun karmaşıklığı yanında, üzerinde fikir birliği olan alanlarda da sonuçlara etkisi olabilecek mantıklı, alternatif açıklamalar verilebilir.

- Uluslararası değerlendirmeler ve faaliyetlerde bilgi yönetiminin verdiği analitik destek ülkenin dış politika hedeflerinde aşama kaydedilmesini sağlar.

- İstihbarat elemanlarının, uluslararası görüşmelere katılan ekiplerin ve karar vericilerin eline tüm kurum ve kuruluşlardan derlenip birleştirilmiş bilgiler, toplantıyı, faaliyetleri yönlendirecek enformasyonlar verilmiş olur. Böylece karşı tarafın geliştireceği tezlere, isteklere hazırlıklı olunarak, hedeflerin gerçekleşmesi noktasında el güçlendirilir.

İstihbaratçıların erişebildikleri bilgiler, izaha gerek kalmayacak kadar açık olmalıdır. Ama çoğunlukla bilgilerde tutarsızlıklar, eksiklikler, belirsizlikler, boşluklar olabilir. İşte bu noktada istihbaratçının veya analizcinin örtülü bilgisi, entelektüel yapısı veya uzmanlığı devreye girer. Tecrübeli ve uzman olan kişi uzmanlık alanıyla ilgili olarak tüm kaynaklardan gelen bilgileri inceleyip, elemeye tâbi tuttuğunda ve bunun rafine bilgi olduğuna inandığında açık ve net bilgiye sahip çalışma hâline getirmiş olur.

III- AJAN/CASUS'UN BAŞARILI OLMASI İÇİN

Casus/Ajan; Bir devlet veya kuruluşun gizli amaçları için çalışan kimse, dil avcısı, çaşıt olarak algılanır.

Devletler arasında, ülke içi siyasi partiler, medya ve kurumlar arasında olabildiğince belge elde etme, dinleme savaşı yaşanıyor. Casuslar savaşı, yüksek tekonolojiye dayalı sürüyor.

Uluslararası arenada casusluk olayları artmış durumdadır.

ABD'li Julian Assange WikiLeaks organizasyonu ile ABD Dışişleri Bakanlığı ve dünya genelindeki ABD büyükelçilikleri arasındaki ayrıntılı yazışmalardan oluşan 251.287 gizli belgenin bir önbelleğini elde eder ve belgeleri El País, Le Monde, Der Spiegel, The Guardian ile The New York Times) desteği altında yayınlar.

270 büyükelçilik ve konsolosluklarla günlük yazışmalarına dayanan belgelerinçoğu, ABD ile Orta Doğu ülkeleri arasındaki diplomatik ilişkilere dayanmaktadır. ABD Ankara büyükelçiliği tarafından hazırlanan7918 belge,toplamda, Washington'dan sonra en çok belge olur.[166]

166. Leaked Cables Offer Raw Look at U.S. Diplomacy.
a b "1,796 memos from US embassy in Manila in WikiLeaks 'Cablegate'". ABS-CBN News. Although the New York Times said "we did not get the documents directly from WikiLeaks" but from an anonymous intermediary. NYT worked 'several weeks' on leaked cables; WikiLeaks wasn't direct source for docs - Yahoo! News

Daniel Ellsberg Pentagon evraklarını sızdırır.

Yine aynı şekilde Sistem yöneticiliği yapan Amerikalı bilgisayar uzmanı, eski Merkezi İstihbarat Teşkilatı (CIA) ve eski Ulusal Güvenlik Dairesi (NSA) çalışanı Edward Joseph SnowdenABD hükümetinin gizli izleme programlarının detaylarını ifşa eder.

Snowden; gizli NSA belgelerini medyaya ifşa ederek NSA tarafından yürütülen küresel izleme aletlerinin işletme detaylarını, Beş Göz ortaklarını ve birçok ticari ve uluslararası ortağı ortaya çıkaran NSA sızıntılarını başlatır.

5 Haziran 2013'te başalyan bir süreç PRISM, XKeyscore ve Tempora gibi Internet izleme programlarının yanında ABD ve Avrupa'nın telefon metadatalarının alıkoyulmasını ortaya çıkarır. Raporlar, Snowden'in NSA çalışanı Booz Allen Hamilton için çalışırken The Guardian ve The Washington Post'a sızdırdığı belgelere dayanır. Kasım 2013'e kadar The Guardian belgelerin yüzde birini yayımlar.

Snowden'in gizli belgeleri ifşa etmesi tarafından ABD tarihindeki en önemli sızıntı olarak nitelendirilir.

Snowden çeşitli çevreler tarafından kahraman, ihbarcı, muhalif, hain ve vatansever olarak nitelendirildi. Snowden'e göre onu belgeleri sızdırmaya iten tek neden "halkı onlar adına ne yapıldığı ve onlara karşı neler yapıldığı konusunda bilgilendirmek"ti. İfşa edilen belgeler toplu gözetleme, hükümet gizliliği ve ulusal gizlilikle bilgi mahremiyeti arasındaki denge hakkındaki tartışmaları alevlendirir.

Dünyanın en ileri yüksek tekonojik birikimine ve uygulamsına sahip ABD'de benzeri casusluk olayları ortaya çıkmıştır.

Ay'da su bulan ABD'li bilim adamı İsrail casusu çıkmıştı.

ABD'de Savunma Bakanlığı başta olmak üzere çeşitli devlet kurumlarında çalışan bir bilim adamı, İsrail için casusluk yaptığı gerekçesiyle tutuklanır. Enerji Bakanlığı ve NASA'da çalışan, 1989 ve 1990 yıllarında ise Beyaz Saray'ın Ulusal Uzay Konseyi'nde görev yapan David Nozette, İsrail ajanı olduğunu söyleyen bir FBI görevlisine

bilgi satmaya çalışırken suçüstü yakalanır. Nozette'nin, Ay'da su bulunması ve pek çok uzay araştırmasında imzası bulunuyor.

Adalet Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, 52 yaşındaki David Nozette gizli bilgiler elde ederek, İsrail haber alma görevlisi olduğuna inanılan birine vermeye çalışmakla suçlanır. Amerikan federal araştırma bürosu FBI ajanları tarafından yakalanan Nozette ile ilgili ilk duruşma Washington'daki federal mahkemede yapılır. Nozette'nin casusluğu kendi inisiyatifiyle yaptığı düşünülür.

İran'da ABD hesabına casusluk yaptığı gerekçesiyle yargılanan gazeteci önce yalnızca alkol satın almakla suçlanmış daha sonra, geçerli basın kartı olmadan çalışma ve son olarak ABD hesabına casusluk suçlamalarına muhatap olur.

Amerikan Dışişleri Bakanlığı suçlamaları asılsız diye nitelerken, İran Adalet Bakanlığı ise bu açıklamaların suçlamalar görülmeden yapılmasını komik diye niteler.

ABD ve İran çifte vatandaşı olan Saberi, son altı yıldır yaşadığı İran'da öğrenim görüyor ve bir kitap yazıyordu. Roksana Saberi bundan kısa bir süre BBC için aynı zamanda Amerikan NPR radyosu ve Fox News televizyon kanalında da çalışmış birisi.

Fransız öğretmene 'casus' suçlaması

Tahran'daki Devrim Mahkemesi, Batı adına casusluk yapmaktan Fransız akademisyen Clotilde Reiss tutuklar. Avrupa Birliği'nin tüm çabalarına rağmen serbest bırakmaz.

Reiss, Tahran'da yapılan izinsiz gösterilere katıldığını, çektiği fotoğrafları Avrupa'ya gönderdiğini itiraf eder. Merak ettiği için gösterilere katıldığını ve edindiği bilgileri Fransa'ya aktardığını belirten Reiss, İran aleyhinde faaliyette bulunma niyetinde olmadığını söyler.

Seksi ajan para için saf değiştirdi

Fas asıllı Melike Kerim, 2004 yılında Hollanda istihbaratına gizli bir görev için getirilir. Görevi; İslamcı organizasyonların içine sızarak

para kaynaklarını ortaya çıkarmaktır. 2006'da gayrimenkul yatırımcısıymış gibi Dubai'ye gönderilir. Hollanda bağlantılı İslami örgütlerin izini sürer. Uyuşturucu ve silah kaçakçılarıyla işbirliğine girerek Dubai'deki şirketi üzerinden para aklamaya başlar. Dubai'de Melike kaçırılır. Mısır'da yasadışı işlere karışma nedeniyle hapse atılır. Hollanda istihbaratı olayı hasıraltı eder. Melike'nin para aklama ve uyuşturucudan elde ettiği 30 milyon dolarlık serveti ise kayıplara karışır.

İstihbaratta, yöntemler ve araçlar sürekli değişmiştir. Değişmeyen istihbaratın son aşamada bir beyin tarafından değerlendirilerek sonuç çıkartılması ve alınacak bir karara temel teşkil etmesidir. İstihbaratta en önemli unsur insan kaynağıdır. Bilgiye ulaşan sentezleyen ve anlamlı sonuçlar çıkartan insan gücüdür. İhtirasları, kıskançlıkları, zaafları ve zayıflıkları ile insan kuşkusuz makine gibi kontrol edilemez.

İstihbarat global bir alandır. İstihbaratı gerçekleştirenlerin dünyası gizemli bir dünyadır.

Ajanların iç dünyaları, psikolojileri, yetiştirilme yöntemleri farklı bir dünyadır. İkili bir yaşantısı olan, farklı yerlerde farklı kimlikler taşımak zorunda olan ajanların kendi gerçek kimliklerinin bundan nasıl etkilendiği, bir çatışma yaşayıp yaşamadıkları ve bu mesleğin meydana getirdiği alt kültürün sosyolojik ve psikolojik boyutu vardır.[167]

Bu noktada istihbaratta en önemli unsurun insan kaynağı olduğunu söyleyebiliriz. Sonuçta bilgiye ulaşan sentezleyen ve anlamlı sonuçlar çıkartan insan gücüdür. İhtirasları, kıskançlıkları, zaafları ve zayıflıkları ile insan. Makine gibi kontrol edilemezler.

İstihbaratta başarı; iyi bir organizasyonla, bu organizasyonu yürüteceklerin kalitesi ile ortaya çıkar. İyi eğitilmiş eleman güven verir.

İstihbarat elemanlarının seçilmesi, eğitilmesi ve gerektiğinde özel görevler için çalıştırılması gizliliği gerekli kılar.

İyi bireyler yetiştiren toplumlar iyi istihbaratçılara da sahip olur. Amaç dışı kullanılan istihbarat örgütlerin, güvenilirlikleri sorgulanır.

Takip ve izleme yapan tüm istihbaratçılar; hedef kişileri daha rahat izleyebilmek için bazen de maske olurlar, yani kılık değiştirirler.

167. Heyecanlı, tehlikeli ve gizemli işlerle uğraşan ajanların maceraları; Le Carre`nin, Frederic Fortsayt`in, Robert Ladlum`un` kitaplarında görülebilir.

İstihbaratçı; her şey, herkes, her yer, her zaman konularına azami derecede özen gösteren kişidir.

İstihbaratçılık belli bir zekâ düzeyi gerektirir. Bir yanıltma faaliyeti olan istihbarat faaliyeti bir akıl oyunudur ve bir küresel zekâ yarışıdır.

İstihbaratçı akıllı ve zeki olduğu kadar kuvvetli bir önsezi sahibidirler.

İyi bireyler yetiştiremeyen toplumların, yeterli sayıda iyi istihbaratçılara sahip olma şansı da yoktur.

Etki Ajanları- Yönlendirilen Ajanlar

Satın alınabilir kişiler, aydınlar, hemen her toplumda olabilir. Ancak vesayet altındaki devletlerle kimlik çatışması yaşanan toplumlarda ve üçüncü dünya ülkelerinde rastlanır.

Satın alınabilirlik medyada, bürokraside ve siyaset sahnesinde olabilir.

Yönlendirici ajan statüsünde olan etkili bir gazeteci ya da medya patronu ile kamuoyunu etkilemeye, binlerce okuyucuyu ve siyasal iktidarı doğrudan etkileyecek bir silâha da kavuşmuş olursunuz.

Dini bir tarikat-cemaat şeyhi de etki altına alınabilir. Ve o artık yönlendirme ile binlerce müridini de "kobay eleman" haline gelir. Ve gerektiğinde halk hareketinde seçimlerde oy vermede kullanılabilir. Sempati uyandırılan kişiler ise kültürsüzleştirmede, kesintisiz silah olan kitle iletişim, eğlence ve eğitim araçlarıyla (sinema, müzik, moda, internet, televizyon vb.) istenildiği gibi sağlanabilir.

Her toplumda parasal ya da siyasal güç için en güçlü bir devletin himayesi altına girmeye can atanlar olabilir. Bu tip insanları sürekli zinde tutabilmek için ABD, vatandaş yapma adı altında her yıl dünyada şanslıyı belirleyen lotaryalar düzenlemektedir.

Etki ajanları, özellikle devletine, ülkesine ve toplumuna aidiyet duygusu zayıf, parasal ve siyasal güç için her türlü ilişkiye girme eğilimli, milli bilinci gelişmemiş, tercihan da etnik-dinsel özürlü azınlık ırkçıları arasından seçilirler.

Savaşan her ülke karşı ülkede etki ajanları kullanır. Avrupa Türkiye savaşının bin yıllık geçmişinde bununla ilgili birçok örnek görmek mümkündür. Ekonomik, hukuksal ve siyasal kapitülasyonlarla Osmanlı Devleti'nin elini kolunu bağlayan; etnik ayrılıkçılıkları kışkırtan; insan haklarını tek taraflı bir istismar ve baskı aracı olarak kullanan batılı devletler, az sayıda da olsa kendi etnik ajanlarını yetiştirmeyi, böylece kontrol unsurunu daha köklü biçimde elde tutmayı ihmal etmemişlerdir.

Ali Paşa, Fuat Paşa, Mahmut Nedim Paşa gibi sadrazamların düşman devletlerin adamı oldukları bilinen birer gerçektir. Yine I. ve II. Meşrutiyet'te Osmanlı Meclisi Mebusanı'ndaki ayrılıkçı etki ajanlarının sayısı nitelik ve nicelik yönünden büyüktür. Sonra, I. Dünya Savaşı döneminde Anadolu'da yüzlerce yabancı kolej vardır. Ve okullar birer etki ajan yetiştirme üsleridir. Merzifon'daki Amerikan Koleji'nin Pontuscu Rum Çetelerinin, Tarsus'daki Amerikan Koleji'nin de Taşnak ve Hınçak Çetelerinin karargâhı olarak kullanmıştır. Sivas Kongresi'nde ise Amerikan mandacılığını isteyen ulusçu-özde etki ajanı aydınlar olmuştur.

Bir dönem İngiltere ve Fransa iken yeni yüzyılda en çok etki ajanına sahip olan ABD'dir. Ülkelerde geleceğin yönetici adayı olarak kendi yandaşlarını yetiştirmede, ilk aşamada pilot vakıf-enstitü-üniversitelerini kullanılmaktadır. Fulbright Vakfı kurumsallaşmış ve gelenekselleşmiş yapısıyla, ABD dışındaki tüm ülkelerde seçimi yapmaktadır. IQ' su yüksek gençleri, hedef ülkelerde aynı yöntemle belirlemekte, eğitime almaktadır. Kişiliği uygun görülenler ise profesyonel eğitime tabi tutulur.

ABD; etki ajanlarının seçiminde ve eğitiminde klasik kalıpları terk etmiştir. Çıkarları açısından iktidar kadrolarının yanı sıra muhalefet kadroları ve hatta mafya mensuplarıyla, her türlü uyuşturucu, siyasal cinayet, ihtilâl ve de silah pazarlaması gibi kirli işlere bulaşanlarla da ilişki kurabilmektedir. ABD için Devletlerarası hukuk yoktur. ABD çıkarı vardır. Etki ajanlığında her kesimden kullanılabilir eleman devşirebilmektedir.

Kendisine yönelik tehdidi, kendi kontrolü altında hedef ülkelere yönlendirmek, ABD güvenlik istihbarat stratejisinin temel ilkesidir.

Yani etki ajanları ABD'de ve ABD dışında, yalnızca ABD kontrolündedir.

Etki ajanlarının seçiminde ve eğitiminde kullanılan yöntem, biraz farklılıkları ile AB ülkeleri için de söz konusudur. Kendi ülkelerinde yaşayan yüz binlerce Türk işçi ailesinin temel gereksinimi olan resmi Türk ilkokullarının bile açılmasına izin vermeyen, buna karşılık Türkiye'de her derecede eğitim kurumuna sahip olan Avrupa ülkeleri içinde başı İngiltere ve Almanya çekmektedir.

Türkiye'de; İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca gibi dillerin yaygınlaşması hatta eğitim dili olması için her türlü çabayı sarf eden AB ülkeleri, etki ajanları sayesinde Türkiye'nin olası tepkisinin ya da misilleme politikası uygulamasının önüne geçmektedir. Örneğin, dünyaya yayılmış İngilizce eğitim veren okul yöneticilerine, İngiltere'de Lordlar Kamarası'nda düzenlenen özel törenlerle hemen her yıl İngiliz dili ve kültürüne hizmet yüksek ödülü almaları sıradan bir tesadüf değildir.

İngiliz istihbarat servisleri MI5 (iç) ve MI6 (dış), Türkiye'deki etki ajanlarını, İngilizce eğitim almış ya da İngiltere'de yüksek öğrenim yapmış adaylar arasından seçmektedir. AB'ye rağmen ABD'nin müttefiki olarak ön plana çıkan bu ülke, etki ajanlarını salt yüksek öğrenim mezunlarının yanı sıra, Türkiye'deki bölücülerden, din istismarcılarından Marksist militanlarından ve hatta uyuşturucu mafya babaları arasından da seçmektedir.

Almanya ise, etki ajanlığında ağırlıklı olarak kendi ülkesinde yaşayan Türk vatandaşı arasındaki yüksek öğrenim gençliğini hedef almaktadır. Humboldt Vakfı, Heinrich Böll Vakfı gibi aracı kuruluşlar, uygun aday öğrencilerin yanı sıra, maddi çıkar ve sürekli destek karşılığı saptadıkları Türk akademisyenlerini ve yerel politikacıları da, Alman Anayasayı Koruma Teşkilâtı (BFV) ve Dış İstihbarat Örgütü'nün (BND) kapsamlı eğitim programlarına dâhil etmektedirler.

Almanya, üst düzey etki ajanlarının yanı sıra, himayesindeki -daha doğrusu sevk ve idaresindeki- bu tür Cumhuriyet karşıtı militan yapılanmalar sayesinde Türkiye'yi de karıştırma ve yönlendirme gücüne olmuştur.

Yunanistan ise Rum kökenli gençleri özel eğitime tabi tutmak yerine, Türkiye'deki rejim karşıtı tüm ideolojik unsurlara kucak açmakta; istihbarat servisi KİP'in sevk ve idaresinde başta bomba eğitimi olmak üzere terörist eğitimi olanağı ve parasal destek sunmakta; sığınmacılara geçici iskân yeri (Lavrion Kampı vd.) ile ilâveten Güney Kıbrıs Cumhuriyeti'nin tüm olanaklarını sağlamaktadır.

Almanya kadar geniş kapsamlı olmamakla birlikte, Fransız DST ve DGSE, İsveç'in FOE ve SABO, Bulgaristan'ın DS, Romanya'nın DIE, Hollanda'nın BVD servisleri de, kendi çaplarında etki ajanı ve de ajan-provokatör yetiştirme çabası içindedirler.

Müslüman ülkelerin Türkiye'de etki ajanı temininde en uygun mekânları, tarikatlara ait tekkeler, dinci siyasi kuruluşlar, dernekler, vakıflardır.

Türkiye'de sayısal yönden en çok etki ajanına, ajan provokatöre sahip olan İran, bu iş için istihbarat servisleri SAVAMA ve VEVAK'ı görevlendirmiştir. Bu servis elemanlarının saptadıkları aday öğrenciler, Kum Kentindeki medreselerde dinsel eğitimden geçirildikten sonra askeri ve siyasal eğitime tabi tutulmaktadır

Suudi Arabistan ise, adayları belirledikten sonra Cidde ve Riyad'daki üniversiteleri ile Mısır'daki El-Ezher Üniversitesi'nde eğitime almaktadır. Suudi Arabistan'ın, profesyonel eğitiminde tıpkı İran'ın Caferi olma koşulundan vazgeçmesi gibi, Vahhabi olma koşulundan, taktik gereği vazgeçtiği gözlemlenmektedir. Bu ülkenin etki ajanları ile ilişkisinin sürekliliği, hac organizasyonları ile doğrudan ilgilidir.

Adayları kendi ülkesinde özellikle eğitme çabası olmayan ülkelerin başında ise Çin Halk Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu ile İsrail gelmektedir. Çin Halk Cumhuriyeti'nin İstihbarat Örgütü olan GRI, yönlendirici ajan adaylarını, dış ülkelerdeki Maocu yapılanmalardan belirlemekte; birey olarak ele almaktan daha çok, örgütsel disiplini ve kullanımı öngörmektedir.

Rusya Federasyonu, eski Sovyet dönemindeki ideolojik sevk üstünlüğünü kaybetmişse de, kendi topraklarında "askeri eğitim" ve "diplomatik koruma" ya da "gözyumma" gibi lojistik destekler karşılığında belli terörist yapılanmalara hâlâ söz geçirebilmektedir. İsrail'in MOSSAD'ı ise, dünyadaki tüm Musevilerin birer profesyonel servis ajanı olduğu inancından hareketle, profesyonel etki ajanı yetiştirmek yerine satın alınabilir aydınları kullanmayı yeğlemektedir.

Casuslar da deşifre olabilir.

Amerikan Savunma Bakanlığı Pentagon'un gizli belgelerini İsrail'e ilettikleri gerekçesiyle yargılanan Yahudi lobisi AIPAC üyesi iki kişiyle ilgili dava düşürülür. Steve Rosen ve Keith Weissman isimli iki AIPAC üyesi, Pentagon çalışanı Lawrence Franklin'den aldıkları Pentagon'un İran ve El Kaide ilgili belgeleri İsrail Büyükelçiliği'ne vermişti. Amerikan Hükümeti, İsrail lobisinden gelen baskılara daha fazla dayanamayarak, davayı yeterli delil bulunmadığı gerekçesiyle geri çeker.

Amerika'da İsrail lobisiyle ilgili kuşkuları arttıran dava 2005 yılında başlar ve belgeleri AIPAC üyelerine verdiğini itiraf eden Pentagon çalışan Lawrence Franklin 12 yıl hapis cezasına çarptırılır. Casusluk suçlamasıyla dört yıldır hakim karşısına çıkarılan AIPAC üyeleri Steve Rosen ve Keith Weissman'la ilgili davayı çeken Amerikan Hükümeti, davanın karmaşık olduğunu ve casusluk suçlaması için daha fazla delil gerektirdiğini bildirir.

Sovyetler zamanında KGB'nin yabancı ajanlarla diplomatlara kurduğu **bal kapanı**, yani seks tuzağına düşürüp şantaj yapma taktiği bu kez KGB kökenli Rus Başbakanı Vladimir Putin'in muhaliflerini hedef alıyor. Moskova'da esmer model Katya'nın seks yapmak için evine davet ettiği erkekler içinden muhalefet üyesi olanlar dikkatli olmalı. Zira bal kapanında çalışan gizli kameraları fark etmeyip zekice kurgulanmış seks videolarını internette bulan önde gelen altı Putin muhalifi var. '**Katyagate**' denen bal kapanının gerisinde KGB'nin halefi FSB'nin olduğu spekülasyonları yapılıyor.

Katyagate'in ilk kurbanı, Newsweek Rus edisyonunun editörü Mihail Fishman'dı. İç çamaşırlı bir kızın yanında kokain çekerken görülen Fishman, devletin özel operasyonuna kurban gittiği yorumunu yaptı. Ardından Dayanışma hareketinin kurucularından Ilya Yaşin, 2008'de kısa bir ilişki yaşadığı Yekaterina Gerasimova adlı kızın bir süre önce bir kız arkadaşı ve türlü çeşit seks oyuncaklarıyla birlikte üçlü yapması için kendisini evine davet ettiğini, ama kokain ikram edilince giyinip evden gittiğini anlattı. Yine Dayanışma'dan Roman Dobrohotov, Katya'nın tuzağına geçen yıl düştüğünü söyledi. Üç muhalifin daha görüntüleri internete düştü. Bunlar liberal mizahçı Viktor Şenderoviç, yasaklı Ulusal Bolşevik Partisi'nin kurucusu Eduard Limonov ve Kaçak Göçe Karşı Hareket'in eski lideri Aleksander Belov... Evli Şenderoviç ile Belov "Evet, biziz" diye doğrularken, boşanmış Limonov "Muhalif erkeklerin kadınları reddetmemesi olgusunda münasebetsiz birşey göremiyorum" diye dalga geçmiş.

Rus parlamentosu ise **FSB**'nin yetkilerini artırıp KGB yöntemlerine geri dönüşe yönelik bir yasa tasarısını görüşüyor. Tasarı, güvenlik yetkililerinin bireyleri gayriresmi görüşme yapmaya davet etmesini, protesto gösterileri gibi hükümet karşıtı faaliyetlere 'kabul edilemez' katılımlarla ilgili yazılı uyarı yayımlamasını, yetkililere itaat etmeyenlerin tutuklanması ya da cezalandırılmasını öngörüyor.

Nasıl ajan olmuş?

İsrail'in iç istihbarat teşkilatı Şin Bet için çalıştığı ortaya çıkan Hamas liderlerinden Şeyh Hasan Yusuf'un oğlu Musab Yusuf, CNN televizyonuna yaptığı açıklamalarda; "1996'da tutuklandım. Yapılan teklifi kabul ettim. Amacım çifte ajanlık yaparak, onları içeriden vurmaktı" demişti.

44 bilim adamı ajan çıktı.

Resmi internet sitesinden kamuoyuna yapılan duyuruda, Bulgaristan Bilimler Akademisi'nin BAN'ın en üst düzeydeki 348 yetkilisinin geçmişi, araştırılmış ve bunlardan 44'ünün, komünizm

döneminde siyasi poliste **ajan** veya **muhbir** sıfatıyla çalıştığı tespit edilmiş..

Komünist ajan olduğu belirlenen BAN Tarih Enstitüsü Genel Müdürü Prof. Georgi Markov, basına yaptığı açıklamada, geçmişinden hiç utanmadığını belirterek, "Bu benim için yeni haber değil. Geçmişte ajanlık yaptığım gibi bugün de yapmaya devam ediyorum" der.

Bulgaristan yasaları, eski komünist ajanların devlet kurumlarında çalışmalarına yasak getirmiyor, ancak bu kişilerin isimleri ve dosyaları kamuoyuna açıklanıyor.

ABD'de Çin ajanına 15 yıl hapis!

73 yaşındaki Çin asıllı Amerikan vatandaşı Dongfan Chung, geçen yıl "yabancı bir güç yararına endüstriyel casusluk yapmak, Çin'in ajanı gibi davranmak ve Amerikan Federal Soruşturma Bürosu'na (FBI) yalan söylemekle suçlanmıştı.

Karar;ulusal güvenliğe bedel biçemeyeceğine ilişkin genel ilkeye göre verilmiş.

Hakim Carney'in, bu kadar ağır ceza vermekteki amacı, Çin hükümetineABD'ye casus göndermekten vazgeçin mesajı göndermekmiş.

İddia makamına göre, Chung önce savunma grubu Rockwell, sonra da uçakşirketi Boeing'de çalıştığı yıllar boyunca Çin'e çok gizli bilgileri aktarmış.

NSA buluyor CIA vuruyor.

Eski NSA çalışanı Edward Snowden'ın küresel çaptaki casusluk faaliyetlerini basına sızdırdığı ABD'li istihbarat örgütü NSA'nın, Washington'un insansız hava aracı saldırılarında da önemli bir rol üstlendiği ortaya çıktı.

ABD ordusunun Ortak Özel Operasyonlar Komutanlığı'nda (JSOC) görevli eski bir insansız hava aracı (İHA) operatörünün, İngiliz gazeteci Glenn Grennwald ve ABD'li meslektaşı Jeremy Scahill'e anlattıklarına göre, ABD Ulusal Güvenlik Kurumu (NSA) sık sık tartışmalı üstveri analizleri ve cep telefonu izleme teknolojisini kulla-

narak İHA saldırıları için hedefleri tespit ediyor. CIA ve ABD ordusu ise, NSA'nın tespit ettiği hedefleri ajanları ya da muhbirleri yoluyla teyit etmek yerine, şüpheli militanın kullanıyor olduğuna inanılan cep telefonunun bulunduğu noktaya saldırı emri veriyor. Tespit edilen hedefte bir yanlışlık olması halinde ise siviller ölebiliyor.

İsminin gizli tutulması şartıyla konuşan eski İHA operatörü, kendisinin JSOC'un Yemen, Somali ve Afganistan gibi ülkelerdeki terör şüphelilerini tespit ederek, ele geçirmek ya da öldürmekle yükümlü olan Yüksek Öncelikli Hedef Tespiti görev gücünde çalıştığını kaydetti. Eski İHA operatörünün anlattıklarına göre, NSA, "terör şüphelilerinin" SIM kartının ya da telefonunun konumunu belirliyor ve böylece CIA ve ABD ordusunun gece baskınları ve İHA saldırıları düzenleyebilmesini olanaklı kılıyordu.

Bir dönem NSA için de çalışmış olan İHA operatörü, bu teknoloji sayesinde Afganistan'daki ABD güçlerine yönelik saldırıların engellendiğini savunsa da "NSA'nın gözetleme taktiklerine yönelik giderek artan güveninin bir sonucu olarak" zaman zaman sivillerin de öldürüldüğünü kabul etti. CIA ve ABD ordusu ise şüpheliye ait telefonun tespit edilen lokasyonda olduğundan emin olarak ancak telefonun kimin elinde olduğunu bilmeden gece baskınları ya da İHA saldırıları düzenliyor. Bu da İHA saldırılarında çok sayıda sivilin de hayatını kaybetmesine neden oluyor.

Pakistan'da İHA karşıtı faaliyetleriyle de bilinen gazeteci Kerim Han'ın Avrupa Parlamentosu'nda ABD'nin İHA saldırılarıyla ilgili ifade vermesine birkaç gün kala kaçırıldığı açıklandı. Avukatı Şahzad Ekber, Kerim Han'ın Ravalpindi'deki evine baskın yapan çoğu polis üniformalı yaklaşık 20 kişilik bir grubun onu kaçırdığını söyledi. Ancak gazeteciyi kaçıranların kimliğinin ve amacının henüz bilinmediği belirtildi. Han, eğer kaçırılmasaydı, Cumartesi günü Pakistan'dan ayrılacak ve Alman, Hollandalı ve İngiliz parlamenterlere İHA saldırıları konusundaki deneyimlerini anlatacaktı. Kendi ailesinin üyeleri de bir İHA saldırısında öldürülen Kerim Han, ABD'ye bu saldırılardan ötürü dava açan ilk Pakistanlı olmuştu.

Bu arada dünyanın önde gelen anti-virüs programları şirketlerinden Kaspersky Laboratuvarı, İspanyolca konuştuğu tahmin edilen korsanlarca hazırlanan ve bir devlet tarafından finanse edildi-

ği düşünülen "Maske" isimli küresel bir siber casusluk ağının ortaya çıkarıldığını duyurdu. Rus internet şirketinden konuya ilişkin olarak dün yapılan açıklamada, söz konusu siber casusların öncelikli olarak devlet kurumlarını, diplomatik ofisleri, araştırma şirketlerini ve siyasi aktivistleri kendilerine hedef olarak seçtikleri bildirildi.

Kaspersky Laboratuvarı'nın elde ettiği verilere göre, Ortadoğu, Avrupa, Afrika ve Amerika kıtalarında yer alan 31 farklı ülkedeki 380 kişi ve kuruluş, Maske isimli siber suç örgütünün saldırılarına maruz kaldı. Uzmanlar, söz konusu siber suçluların ana hedeflerinin farklı dokümanlar, şifreleme anahtarları ve bilgisayara uzaktan erişim imkanı sağlayan programlarda kullanılan özel dosyalar gibi değerli bilgileri elde etmek olduğunu ifade ediyor. Örgüt, söz konusu siber saldırıyı, zararlı içerik barındıran kaynağa ait bağlantı linkinin bulunduğu elektronik postayı hedef aldığı kullanıcıya göndererek gerçekleştiriyor.[168]

Teknolojideki gelişmeler, casusluk faaliyetinde ağırlıklı olarak görüntü ve ses takibine yönelmiştir. Öylesine ki şantaj aracı artık kasetlerdir. Deliller ise, belgeler, bantlar, kasetlerdir.

Özel elemanlar artık şirketlerin, bürokrasisinin siyasilerin vazgeçilmez elemanı haline gelmiş durumda. Bir ofis oluşturulmakta, emekli asker, polis, istihbarat mensubu ekiple o kişi kurum kuruluş adına mobil hareket edilmektedir.

Her gizli bilgi, gizli sayılmaz.

Sosyal Ajanların çoğalması, aynı zamnda bilgi kirliliğine yol açar.

İstihbarat literatürüne de yeni bir kavram Sosyal ilişki üzerinden bilgi aktarımı kavramıdır.

İnsanların kendi mutlak doğru bilgisi yoktur. Herkesin kendine göre doğruları vardır.

Netice alıcı istihbarat faaliyeti için;

- Kültürel birikim,
- Teknolojik araç ve gereçler,
- Yapısal imkân ve kabiliyetlerle yenilenebilir düşünce gerekir.

168.http://haber.sol.org.tr/dunyadan/nsa-buluyor-cia-vuruyor-haberi-87635.erişim tarihi 12.02.2014.

İstihbarat örgütü olarak yalnızca kurumsal bilgi ve teknolojisinin güvenliğini sağlamanız tehlikeleri bertaraf etmez. Diğer kurum ve kuruluşların bilgi güvenliği sağlanamadığında hem ulusal hem de ekonomik güvenliğiniz tehlikeye girmektedir. Sanal ortamlarda yürütülen gizli faaliyetler neticesinde ekonomik verilerinizin bir başka ülke veya kurum tarafından art niyetle kullanılarak kriz ortamları doğrulması çok kolay bir iştir. İstihbarat teşkilatları "ben kendi bilgimi sakladım" diyerek avunamaz. Ülkenin kaybolan her değeri, ulusal güç unsurlarının biraz daha küçülmesi demektir. Neticede bu küçülmeden istihbarat da yara alır.

İstihbarat personelinin iş ve faaliyetleri doğrultusunda bilgiyi bulma, ele geçirme, organize etme, paylaşma ve transfer etme gibi aşamaları mevcuttur. Örgüt çalışanının bilgiye hangi kanallardan, nasıl erişeceğini belirlemesi, kendisiyle birlikte bu bilgiden faydalanacak başka bir eleman, grup veya birim var ise bunlarla bilgiyi paylaşması gereklidir. Bilgi paylaşılacaksa paylaşımı kolaylaştıracak sistem de kurulmalıdır.

Bilgiyi elde etme, dönüşüm, uygulama imkân ve kabiliyeti ile koruma süreklilik isteyen bir faaliyettir.

Bütün faaliyetlerde istihbarat teşkilatlarının yer alması hayati önem taşır. Türkiye'ni bölgesel değil, küresel güç olması için her türlü birikimi ve güç unsurları vardır. Bu birikimi tarihinden getirerek geleceğe taşıyabilir. Yapılması gereken şey bu tecrübenin ve güç unsurlarının stratejik ve akılcı bir yaklaşımla yönetilmesi ve kullanılmasıdır. Geliştirilebilir ve sürdürülebilir bilgi politikaları, Türkiye'ye bu dinamizmi getirebilir.

Türkiye, geleceğini bilgi politikalarını geliştirerek kurabilir. Bu politikaların oluşturulması ve uygulanması aşamalarında en büyük görevlerden birisi de bilgisini yönetebilen ve ulusal düzeyde teknik, ekonomik, siyasi, askeri, tarihi, kültürel, sosyal, idari, hukuki, biyografik, bilimsel, dini, edebi vb konularda bilgiye bir sistem içerisinde erişebilen ve bunları doğru süreçlerde kullanabilen istihbarat teşkilatlarına düşmektedir.[169]

169. Geniş Bilgi için Bkz: N. Aydın; Türkiye'nin Milli Güvenlik Stratejisi, İstanbul 2008, Kumsaati yy.

IV - İSTİHBARAT TEKNİKLERİ

İstihbarat, genel olarak kişilerin, grupların veya kurumların herhangi bir konuda bilgi toplaması anlamını taşımasına rağmen, teknik olarak bir devletin kendi güvenlik politikasını yürütmek için yurt içinde ve yurt dışında askerî, siyasi, ekonomik, sosyal, coğrafi, biyografik, ulaştırma, haberleşme gibi konularda bilimsel ve teknik yöntemlerle bilgi toplaması, bunları sınıflandırması, analiz etmesi ve karşı casusluk çalışmaları yapması anlamına gelir.

Ülkelerin birbirlerine yönelik siyasal, sosyal, ekonomik ve askerî plan ve faaliyetlerinin önceden saptanması ihtiyacının zaman içerisinde giderek artması, haber almaya dönük yapılanmaların varlığını zorunlu kılmıştır. İstihbarat, her devlet için, ülkenin bölünmez bütünlüğüne, anayasal düzenine, varlığına, bağımsızlığına, güvenliğine ve millî gücünü meydana getiren bütün unsurlarına karşı içten ve dıştan gelecek mevcut ve muhtemel tehditleri önlemek için vazgeçilmez bir ihtiyaçtır.

İstihbarat Alanları

- Askerî İstihbarat
- Biyografik İstihbarat,
- Ekonomik İstihbarat,

- Bilim ve Teknoloji İstihbaratı,
- Ulaşım ve İletişim İstihbaratı,
- Askerî Coğrafya İstihbaratı,
- Siyasî İstihbarat,
- Sosyolojik İstihbarat.

Bütün bu alanlara yönelik olarak gerçekleştirilen istihbarat faaliyetleri çok boyutlu, girift, sofistike ve sistemleştirilmiş, kendi içinde uzmanlaşmayı gerektiren bir yapı arz etmektedir."[170]

İstihbarat faaliyeti kendi içinde uzmanlaşmayı gerektirir. Uzmanlaşmak bilgili olmak demektir. Konunuzda ne kadar uzman, alanınıza ne kadar vakıf olursanız olun, her şeyi bilmek, konunun tüm detaylarına sahip olmak mümkün değildir. Uzmanlığı bilgi ile desteklemek mecburidir.

İstihbarat, genel olarak beş adımdan oluşan bir süreç sonucu üretilir. Bunlar; planlama, toplama, işleme, çözümleme ve üretim ile dağıtımdır.

- Planlama: Tüm istihbarat üretim çabalarının yönetimidir ve yasama, yürütme, servisin kendisi tarafından yapılan belirli bir talebi, ilgili veri ihtiyacının belirlenmesini, konuların öncelik sırasının belirlenmesi ve izlenmesi gereken devlet ve devlet dışı oyuncuların belirlenmesini içerir.

- Toplama: Açık kaynaklardan herkese açık bilginin toplanmasıyla (medya ya da akademik yayınlar); insan kaynaklarıyla (ajanlar, taraf değiştirenler, diplomatlar, karşı casusluk faaliyet raporları, sorgulama ve yabancı personelle yapılan konuşmalar); teknik yöntemlerle dinlemeyle (radyo dalgaları, mikrodalga, radar vs); iletişim, kriptoloji, fotoğraf ve bilgisayar ağlarına sızmayla gerçekleştirilir.

- İşleme: Toplanmış bilginin şifre çözme ve çeviri gibi yöntemlerle çözümlemeye uygun bir hâle getirilmesidir.

- Çözümleme ve Üretim: Elde edilen bilgilerin son hâline getirilmiş istihbarat ürünlerine dönüşmesidir. Bu ürünlerin işe yaraması için çözümlemeler yerinde, hızlı ve eksiksiz olmalıdır. Elde edilen sonuçlara nasıl ulaşıldığı, mümkünse kaynaklarıyla açıklanmalıdır.

170. Ü. Özdağ; "Stratejik İstihbarat", Avrasya Dosyası, İstihbarat Özel, Yaz, Ankara 2002, Cilt:8, Sayı:2, Avrasya Bir Vakfı yy., s.121.

Çözümlemeleri destekleyen başlıca unsurlar ve bu unsurların değişmesi hâlinde doğabilecek alternatif sonuçlar izah edilmelidir. Etkin istihbarat karanlıkta kalan noktaları da açıklığa kavuşturur.

- Dağıtım: Son hâline getirilmiş istihbarat ürününün seçilmiş ya da başka şekilde yetkilendirilmiş karar ve siyaset üretim mekanizmalarına dağıtılmasıdır.

İstihbarat Servislerinin Faaliyetleri

İstihbarat servislerinin temel görevi, yukarıda anlatılan teknikleri kullanarak, politika üreticilerine karmaşık durum ve konuların kavranmasını sağlayacak uygun ve güvenilir bilgileri vermektir.

İstihbarat örgütü veya istihbarat elemanlarının faydalanabileceği, niteliklerine göre bilgi kaynakları:

- İstihbarat örgütünün kurumsal bilgi birikimi
- Kitaplardaki bilgi
- Enformasyon kaynaklarındaki bilgi (Gazete, internet, TV vb.)
- Elemanlardaki örtülü bilgi
- Kongre, konferans, toplantılardaki bilgi
- Arşivlerdeki bilgi, resmî kamu belgeleri
- Kamu kurum ve kuruluşlarındaki kurumsal bilgi
- Tanımlar, tasarımlar, plânlar, projeler
- Rakiplerdeki bilgi
- Hedef ülkelerdeki bilgi
- Müttefiklerdeki, stratejik ortaklardaki bilgi
- Uluslararası kurum ve kuruluşlardaki bilgi
- Özel bilgiler: Kişisel belgeler, notlar, mektuplar, insan kaynaklarından gelen bilgi
- Biyografiler
- Üniversiteler, araştırma kurumları ve sivil toplum örgütlerindeki bilgi
- İnsanlardaki, kurum çalışanlarındaki bilgi
- Bağımsız araştırmacılardaki bilgi

- Ticarî işletmelerdeki bilgi
- Müzelerdeki bilgi
- Askerî kaynaklardaki bilgi
- Kültürel kaynaklardaki bilgi
- Sağlık kuruluşlarındaki bilgi
- Veri tabanları

Devletin açık ve gizli kaynaklardan toplayıp çözümlediği ve bununla içinde bulunduğu stratejik duruma ilişkin bir bilinç kazandığı istihbaratın ilgi alanına, bu türlü bilgiyi üreten örgütler, bunların faaliyetleri, bu faaliyetlerin süreçleri, sonuçları ve ürünleri de girer.

İstihbarat servisleri, ulusal güvenlikle ilgili alanlarda çözümlemeler sunar, muhtemel krizler hakkında erken uyarı sağlar, mevcut ya da muhtemel rakiplerin niyetlerini ayırt ederek ulusal ve uluslararası kriz yönetimine hizmet eder, ulusal savunma planlaması ve askerî harekâtları bilgilendirir, hem kendi kaynaklarına ve faaliyetlerine, hem de diğer devlet kurumlarına dair sırları korur, olayların sonuçlarını ulusal çıkarlar lehine etkilemek için örtülü faaliyetlerde bulunur.

Karşı casusluk, yabancı istihbarat servislerinin ya da yabancıların denetimindeki diğer grupların devlete karşı casusluk, yıkıcı faaliyet ve sabotaj yapmasını engellemek üzerine yoğunlaşır. Bu amaçla önleyici tedbir olarak sorgulama, inceleme ve izleme, saldırı tedbiri olarak da bu örgütlere nüfuz, örgütlerin kandırılması, bölünmesi ve yönlendirilmesi gibi yöntemler kullanılmaktadır.

Bazı ülkeler örtülü faaliyet yöntemine de başvurmaktadır. Örtülü faaliyet, yabancı politik, askerî veya ekonomik şartların, faaliyette bulunan devlete atfedilemeyecek şekilde doğrudan etkilenmesidir. Örtülü faaliyet diplomasi ve diğer politik yöntemlerle ulaşılamayan hedefler için askerî müdahaleden önceki son seçenektir. Bu tarz faaliyetler arasında propaganda, yabancı siyasi veya askerî hizip gruplarına destek, yabancı hükümetlere destek ve yabancı topraklardaki kanunsuz etkinliklere engel olunması sayılabilir.

Birden fazla istihbarat örgütüne sahip çoğu demokraside örtülü faaliyetler sadece haricî istihbarat örgütlerince uygulanır.

İstihbarat Servislerinin Türleri

Birden fazla istihbarat servisine sahip ülkelerde çeşitli örgüt türleri vardır. Görev yeri belirli bir coğrafi alan olan istihbarat servisleri arasında şunlar bulunmaktadır:

- Dış ya da yabancı istihbarat servisleri, devletin dış güvenliği ile ilgili istihbarat toplar, çözümler ve üretir, devleti muhtemel dış tehditlere karşı uyarır.

- İç ya da iç istihbarat servisleri, genelde güvenlik servisleri olarak anılırlar, devletin iç güvenliği, kamu düzeni ve asayiş ile ilgili istihbarat toplar ve çözümler.

Belirli bir konu ya da alanda çalışan istihbarat servisleri arasında şunlar bulunmaktadır:

- Askerî ya da savunma istihbarat servisleri savunma planlaması ve askerî harekâtlara destek amaçlı istihbarat üretir.

- Suçla ilgili istihbarat servisleri emniyet kuvvetlerine yardım amacıyla organize suç, yolsuzluk ve suç faaliyetleri ile ilgili istihbarat üretir.

- ABD Ulusal Antiterör Merkezi (US National Counterterrorism Center-NCTC) gibi uzmanlaşmış ulusal merkezler özel konulara yoğunlaşır.

- Özel alan eşgüdüm birimleri birden fazla istihbarat oyuncusunu ve/veya devlet kurumunu bir araya getirir. Hollanda'da istihbarat servisinin, Ulusal Polis'in, Göçmen ve diğer kurumların karşı terör faaliyetlerini koordine eden CT-InfoBox, ABD'de Hazine Bakanlığının Terörizm ve Mali İstihbarat Bürosu (Office of Terrorism and Financial Intelligence-INF) bunlara örnektir.

Farklı bilgi toplama yöntemleri, özellikle teknolojik yollara başvurulan yöntemler başka uzmanlaşmış istihbarat kurumlarının oluşmasını sağlayabilir. Bunlar arasında görsel, sinyal ve kriptoloji istihbarat kurumları bulunmaktadır. ABD'de NSA, Rusya'da FAPSI, Britanya'da GCHQ bu tarz kurumların personel ve bütçe açısından muhtemelen en büyükleridir.

Daha küçük devletler için birleşik tek bir istihbarat kurumuna sahip olmak kaynakları korumak ve çifte iş yapılmasını engellemek için tercih edilen bir yoldur. İspanya'da CNI, Hollanda'da AIDV, Türkiye'de MİT ve Bosna-Hersek'te OSA iç ve dış faaliyetler arasındaki geleneksel ayırımı ortadan kaldırma amaçlı oluşumlardır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
MUHBİR-MUHABİR

I- MUHBİR-HABER ELEMANI-İŞBİRLİKÇİLİK MUHBİRLİK

Muhbirlik gözde meslekler arasına girmiştir.

Muhbir; sözlük anlamı (arapça) erkek ismi - haber veren, haberci, İngilizce informer, Fransızca dénonciateur, Almanca angeber olarak ifade edilir.

Muhbir; (Türkçe) haber ulaştırıcı, haber veren kimse, - Yasa dışı olan bir durumu yetkili makamlara bildiren kimse, ihbarcı, haber veren, haberci, Haber veren. Haberci. Haber toplayan demektir. (TDK Sözlüğü)

Muhbir, bir kişi ya da teşkilat hakkında organik bağı olmadığı istihbarat ya da kanun koruyucu kuruma bilgi veren kişi.

Genellikle kanun koruyucular tarafından kullanılan bir terim olan Muhbir kelimesi, özellikle organize suç ya da terör örgütlerinin içinden, kişisel nedenlerle ya da maddi kazanç karşılığında bilgi sızdırır. Muhbirliğin Ajan ya da haber elemanı kavramlarından farkı genellikle bir sürekliliğinin olmamasıdır.[171]

171.http://tr.wikipedia.org/wiki/Muhbir.erişim tarihi:16.12.2013.

Muhbir: faillerin saklandığı, yasadışı eşyanın bulunduğu veya satıldığı yerleri yetkili birimlere haber veren, böylelikle yapılan incelemeye ilişkin ilk fiilin etrafıyla ortaya çıkmasına hizmet ve yardım eden ve verdiği bilgiler resmi makamlarca kayıt altına alınan kişi demektir.

Muhbirlik ise; muhbir olma durumu veya muhbirin yaptığı iş demektir.

Muhbirliğin ispiyonla alakası yoktur.Muhbir olmak için ihbarda bulunmak gerekir.Muhbir için ajan denilemez.Çünkü genellikle karşılaştığı veya bir şekilde bildiği bir kişiyi veya olayı ihbar eder.Muhbirlikte genellikle bir süreklilik yoktur. Ancak mubbirler genelde iz ki siz X ajan olarak adlandırılır, kayıtlarda bu şekilde yer alır.

Muhbir diye adlandırılan kimlikler olmasa hiç bir kolluk kuvveti istihbarat akışı sağlayamaz hiç bir kaçakçılık veya cinayet olayı aydınlanamaz.

Ancak muhbirlik genelde siaysi iktidarlarca muhalifleri tespit de kullanılan bir meslek haline dönüşmüştür.

Hemen her resmi özel kurum yetkilisi, kurum içi ve dışı muhbir görevlendirir.

Muhbirler için aciz diyen kimlikler bu ülkede rahat nefes almanın rahat hareket etmenin gerçekleri altında muhbirlerinde olduğunu unutmamalıdır.

Muhbirlik; cesareti olmayan kendine güveni olmayan kimliklerin yapacağı bir iş değildir.

Devletin devamlılığı için muhbirsiz bir yönetim olamaz.

Türkiye coğrafya olarak dünyanın en önemli stratejik bölgelerinin başında gelir. Jeopolitik ve jeostratejik konumu, üç büyük dinin yeşerme yeri olması, enerji havzası olması, Ortadoğu Balkanlar ve Kafkasya'ya hakim yarımada olması; gerek bölge gerekse küresel devletlerin odak ülkesi haline getirmiştir.

Bu nedenle de Türkiye istihbarat faaliyetlerinin de arenası haline getirilmiştir.

Her etkili olmak isteyen devlet; en iyi ajanlarını bu bölgeye gönderir, yerli ajanların yetiştirilmesine önem verir.

Ajanların en yakın dostları ise muhbirlerdir.

Yetiştirilen ajanlar, o ülke coğrafyasının bölgesel, yerel insan yaşam anlayışlarını çok iyi bilir ve doğal birer insan profilini çizerler.

Yerli muhbirler, ki bunlar; akademisyenler, gazeteciler, sivil toplum kuruluş mensupları siyasetçiler ise özel eğitimle dava adamı idealist kişi profiline sahip kılınırlar.

Kimi siyasetçi devletini, bir başka devletin odaklarına ispiyonlar, muhbirlik yapar, iktidara getirilir. Kimi siyasetçi diğer siyasetçiyi, kimi asker kendi silah arkadaşını, kimi gazeteci meslektaşını, kimi profesör meslektaşını ispiyonlar. Muhbir olarak terfi eder, makam sahibi olur, para kazanır.

Her alanda bunları görmek olanaklı artık. Kim ne yapıyor sorusunun olduğu her yerde muhbir vardır. Etkili ve yetkili karar vericilerin yabancı odaklara muhbir olduğu ülkede elbette yönetim ağı siyaset kurumu, yargı, üniversite, ordu, medya, meslek odakları muhbir ağıyla şekillenecektir.

ABD, gizli diplomatik yazışmalarının Wikileaks'de yayımlanmasının ardından, bilgi ve belgeleri tedarik eden kaynakları için endişeleniyor. Bazı ülkelerdeki muhbirlerin hayati tehlikesi olduğuna dikkat çekiliyor.

ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Philip Crowley, ABD'nin gizli diplomatik yazışmalarının Wikileaks sitesi tarafından yayımlanmasının, ABD'nin değişik ülkelerde bilgisine başvurduğu sivil toplumda yer alan veya insan hakları ile alanında faaliyet gösteren kişilerin hayatını tehlikeye attığını öne sürerken; Büyükelçiliklerimiz bulundukları ülkedeki sivil toplum üyeleriyle ve insan hakları savunucularıyla temasa geçti, bunları uyardı. Gerekirse, bilgi kaynaklarımızı, bütün imkanlarımızı seferber ederek koruyacağız, diyor.

Haber elemanları saldırılarda ortaya çıkmıştı.

Türkiye'de Muhbirlik yasa üstü bir kurumdur! İstihbarat birimleri tarafından sık kullanılan muhbirlik sistemine ilişkin hiçbir yasal düzenleme yok. Emniyet ve diğer güvenlik birimleri, gizli yönetmeliklerle sisteme işlerlik kazandırıldığını açıklıyor.

İstihbarat yönetmeliğinde; **muhbir kavramı** yer alır.

Muhbirlere getirdikleri bilgi karşılığında örtülü istihbarat ödeneğinden ödeme yapılır. Paranın miktarını yetkili belirler. Bir örgüt ya da çete soruşturması nedeniyle kullanılan muhbir, içinde bulundukları örgütün işlediği suçtan sorumlu tutulmuyor.

Bir insanın muhbirlik yapmak istemesinin altında pek çok farklı neden olabilir. Bazen intikam hırsı olan bir kişi kaynak vazifesi görebilir. Bazı insanlarda işe yarama psikolojisi vardır. Kendilerini önemli hissetmek isteyen bu kişilerden yine muhbir olarak faydalanılır.

Kimliği, muhbiri tutan birimin karar mekanizmasında yer alan amirinden bile gizli tutulur.

Muhbirlerin kimliği, istihbarat birimlerinin kendisine verdiği kod numarası ile gizlenir. Muhbirler, kurumların kendi içlerinde hazırladıkları yönergelerle kullanılır.

Kullanılan muhbirler, kayıtlara geçirilir, ancak bu isimler açıklanmaz.

Şimdi yetkili kim, muhbirler kim, devletin güvenlik refleksi ne durumda onu da elinize kaleminizi alın ve kim kimdir kendinize göre belirleyin ve sonrada yorumlayın olmaz mı?

Zaafı olan kişinin kullanılması kolaydır.

HABER ELEMANI

Casusluk, espiyonaj ve dezenformasyon faaliyetinde olanlar yanında haber elemanları denilen elemanlarda vardır.

Senaryolar üzerinde kafa patlatan özel haber elemanları casusluk faaliyetinde önemlidir.

Soğuk savaş döneminde kaldığı sanılan casusluk, espiyonaj, dezinformasyon faaliyetleri yeni teknoloji ve yöntemlerle rekabetin olduğu hemen her alanda yürütülüyor. Devlet yönetimi, siyaset, iş dünyası, spor, fark etmiyor.

Lobicilik faaliyetinde haber elemanları, aktif haber kaynağıdır. Bunların başında düşünce üreten kuruluşların çizdiği hedeflere uygun yol haritasını çizmek geliyor. Bu yeterli mi hayır. Bu düşüncelerle önerilerin uygulanması için ilgili olanları etkilemek gerekir. Bunun için de lobicilik yapılması gerekir.

Her kuruluşta, uluslararası ya da bölgesel sorunlara ilişkin bölümler var. Bunlar gelişmeleri izliyor. Öğretim üyeleri, eski bürokratlar, siyasetçiler, diplomatlar bir araya geliyor ve uluslararası siyaset ya da bölgesel sorunlar konusunda düşünce ve strateji üretiyorlar.

Raporlar yayınlıyor, dergiler çıkarıyorlar. Başkanlar, Meclisler bunları dikkate alıyor, dinliyor. Yani kısacası karar sürecine katılıyorlar. Bu kuruluşların öngörüleri gerçekleştiği zamansa dinlenirlikleri, yani karar alma sürecindeki etkileri de artıyor.

Haber elemanı olduktan sonra, göreviyle bağlantısı bulunmayan suça karışan kişiler de yargılanıyor. Bu kişilerin Emniyet'le olan ilişiği de kesiliyor.

Haber elemanları, görev yaptıkları sırada, araştırdıkları örgüt veya kişilerin suçlarından, suç sırasında yanında olsalar bile sorumlu tutulmuyor. Özellikle önceden bildirdikleri suçlarla ilgili operasyonlarda dosya kapsamı dışında tutularak korunuyor.

İSPİYONCULUK

Haber elemanları yanında ispiyonculara da istihbarat faaliyetlerinde rol alırlar.

İstihbarat bir devletin kılcal damarlarıdır. Tıkanması halinde kan toplar, kangren olur, kalp kapakçıkları kapanır, çalışmaz, beden hareketsiz kalır. Tıp'ta buna tıkanan damarların açılması kapakçıkların değiştirilmesi gibi birçok tedavi uygulanır.

İstihbarat faaliyeti devletler arasında yapılır, iktidar kavgası için yapılır. Bilgi, teknoloji, ürün akla gelen hemen her konuda yapılır.

Herkes ajan olmak çabasında. Yaşananlar, alışılmışın biraz daha dışında.

Resmi istihbarat kuruluşları yanında gayri resmi örgütler var.

İstihbarat örgütlerinde kendi içlerinde karşıt grubu takiple görevli ajanlar faaliyettedir

Ajanlar kurum içi bilgi alımında ispiyonculardan da yararlanırlar.

Yabancı istihbarat örgütleri; gazeteci, iş adamı akademisyen görüntüsü altında ülkeleri mesken tutar. Siyasetçi, bürokratlar, gazeteciler, akademisyenler arasında ise ispiyoncular vardır.

İspiyon sözcüğü Fransızca kökenli «espion» sözcüğünün Türkçeleşmiş halidir.

İspiyon sözcüğü; birinin sırlarını, davranışlarını, düşüncelerini gözleyip başkalarına bildirerek çıkar sağlama, anlamına geliyor. (Türk Dil Kurumu Sözlüğü)

İspiyonculukta iki temel işlev vardır. Bunlar gözlemek ve çıkar sağlamak.

İspiyoncu ise; birinin sırlarını, davranışlarını, düşüncelerini gözleyip başkalarına bildirerek çıkar sağlayan kimse.

İspiyoncular; kurumlarda çalışanlarla ilgili amirlerine veya yetkililere belirli kişileri ispiyonlar.

İnternet fareleri de, işbaşında. Yani ispiyoncular. Bu tipler ise bağlı olduğu merkezler aleyhine yazılan yazıların yer aldığı sitelere yorumlar yazarak suçlama görevlileridir.

II- DEDEKTİF-GİZLİ TANIK-GİZLİ SORUŞTURMACI DEDEKTİF

Dedektif; Fransızca détective, İngilizce detective (polis hafiyesi) kelimesinin Türkçeleşmiş halidir.

Kelime anlamı; Gizli, sivil polis, polis hafiyesi, Özel soruşturma yapmak için görevli kimse, hafiye. (Türk Dil Kurumu Veritabanı)

Dedektif; isim anlamı olarak suç sayılan bir işi veya bu işi yapanı ortaya çıkarmakla görevli kimse, hafiye, polis hafiyesi anlamına gelir.

Dedektif, bulundukları ülkenin, yasaları el verdiği ölçüde, kendilerinden talep edilen konular hakkında araştırmalar yapan ve buldukları verileri, raporlar halinde ilgili kişilere sunan, profesyonel araştırmacılardır.[172] Bu kişiler resmi olmadıkları için özel dedektif diye anılırlar.

Bazı durumlarda suçları ortaya çıkarmakta faydalı olup,yardımcı olan kişilerdir. Özel dedektifler genelde vatandaşlar veya işletmeler için çalışmaktadırlar.Özel dedektiflerin işi tutuklamak,yada suçluyu yargılamak değildir.özel dedektiflerin asıl işi bilgi toplamaktır.

Özel dedektifler Adli kararlar için hukukçulara gerekli bilgi ve önerileri sağlarlar.Dedektiflik tehlikeli ve stresli olabilir.Eğitim gereksinimleri lise diploması bir üniversite derecesi veya daha yüksek bir

172.http://tr.wikipedia.org/wiki/Dedektif: erişim tarihi: 08.01.2014.

eğitim seviyesi gerektirmektedir.Dünyada dedektiflerin çoğu yerel polis departmanlarında çalışmaktadır.

Özel dedektifler müşterilerinin istekleri doğrultusunda Bilgisayar suçları,cezai ve hukuki sorumluluk durumlarında, sahtekarlık ve dolandırıcılık durumlarında, evlilik öncesi araştırma

Kayıp insanlar, adrest tespitleri, aile fertlerinin kötü alışkanlıkları ve davranışları, Boşanma davalarında velayet ve delil toplanması, marka patent sahtecilik,taklit ürünler,eş takibi konularında faaliyet göstermektedir.[173]

Dedektif becerikli ve sabırlı olmalıdır, çünkü soruşturduğu konuda yalnızca bir ipucu bulmak için bile aylarca çalışmak zorunda kalabilir. Günümüzde kanıtlar bulmada bilimsel yöntemler büyük kolaylık sağlar, ama dedektif gene de büyük ölçüde soru sorma yöntemiyle çalışırlar.

Güvenilebilir bir ortak olarak nitelendirilen dedektifler, resmi kurumlara bağlı olmadan kişinin gayrı resmi işlerinden haberdar olup suç teşkil edilmedikçe olayları 3. kişilerle paylaşmaz, bu nedenle özel dedektifler halk tarafından talep gören bir meslek haline gelmiştir, öyle ki araştırmaların çoğunda taleplerin kanuni olması ve özel mülk haklarına saygı gösterilmesi ile temel hak ve özgürlüklerin ihlal edilmemesi özel dedektiflerin ilkesi olduğu söylenmektedir. Bu nedenle kolluk kuvvetlerinin ihtimalleri araştırmadığı göz önünde bulundurulması söz konusuyken olayları aydınlatmada tüm veriyi inceleyen özel dedektifler sonuca daha kolay ulaşabilirler.

Dünyada dedektifler, resmi ve özel olmak üzere 2 çeşit çalışma alanına sahiptir.

Resmi Görevli Dedektifler

Kamu görevlisi (devlet memuru) dedektifler, asli görevleri olan konularda mesai saatleri içinde gerekli araştırmaları yaparak devlet adına araştırma yapan kişilerdir. Bu kişiler maaşlarını devletten alırlar maaşlarının haricinde çözümledikleri olaylardaki başarılarına göre devlet tarafından ödüllendirilirler.

173.http://www.dedektif.net/sayfalar.1494.html

Kamuda görevli dedektiflerle kendi adına çalışan özel dedektifler, becerikli, bilgili ve tecrübeli olmakla birlikte son derece sabırlı da olmak durumundadırlar, çünkü araştırma yaptıkları konularda ufacık bir ipucu, ayrıntı bulmak için aylarca çalışmak zorunda kalabilmektedirler. Günümüzde kanıtlar üzerinde yapılan bilimsel çalışmalar büyük ölçüde gerçeğe ulaşmada kolaylık sağlasa da, bilimsel incelemeye tabi tutulan kanıtların dedektiflerin sabırlı ve titiz çalışmaları sonucu elde edildiği unutulmamalıdır.

Özel dedektifler bulundukları ülkenin, yasaları çerçevesinde kurulup, bu yasalara riayet ederek; kendilerinden talep edilen konular hakkında, bilgi, beceri ve yetenekleri ile özel ekipman ve imkanlarını da kullanmak suretiyle özel araştırmalar yaparlar. Araştırma sonucu elde ettikleri belge, bilgi, delil ve materyalleri rapor halinde müşterilerine sunarlar.

Dedektiflik Bürosu özel dedektiflik hizmeti veren, profesyonel dedektiflerin, güvenilir olduklarını gösteren, insanlara hizmet etmeleri için kurulan bürolardır. Türkiye'de resmi kayıtlara göre ilk özel dedektiflik bürosu İzmir'de özel dedektif Bilal Kartal tarafından kurulmuştur.

Roman ve öykülerde dedektifler

Batı ülkelerinde polis örgütünün güçlenmesi, 19. yüzyılda dedektif öyküleri biçiminde edebiyata da yansıdı. Bir edebiyat yapıtında yaratılan ilk dedektif, Edgar Allan Poe'nun Morg Sokağı Cinayeti (Murders in the Rue Morg; 1841) romanındaki Auguste Dupin'dir. İngiliz yazar Wilkie Collins'in Aytaşı'ndaki (Moonstone; 1868) dedektifi Çavuş Cuff, sessiz ama cana yakın biri olarak dikkati çeker. Aynı yüzyılın sonlarında Arthur Conan Doyle'un Sherlock Holmes'u, edebiyat tarihinde benzeri görülmeyen bir ilgi uyandırmıştır. Conan Doyle'un dedektifi, alışılmışın dışında alışkanlıkları olan, özel bir soruşturmacıdır. Cinayetleri çözümlemede kendine özgü yöntemler kullanır. Sherlock Holmes göre, olanaksız olanın dışındaki her şey gerçektir.

Çağdaş polisiye romanlarının ünlü dedektifleri arasında Agatha Christie'nin kel, yumurta kafalı, pos bıyıklı, ufak tefek Belçikalı Hercule Poirot'su ile bir İngiliz köyünde yaşayan evde kalmış Bayan Marple'ı, Dorothy L. Sayers'in Lord Peter Wimsey'i sayılabilir. İngiliz yazar G. K. Chesterton'un yarattığı ufak tefek Peder Brown'u, Sherlock Holmes ile kıyaslanabilecek kadar parlak düşünceleri olan bir dedektiftir.

ABD'de, Sherlock Holmes kadar başarılı dedektif, hemen her konuda uzmanlaşmış Philo Vance'dir. Belçikalı yazar Georges Simenon'un yarattığı Müfettiş Maigret da profesyonel dedektifler arasında sayılır.[174]

Dünya'da var olan iş kolları arasında ajanlık, casusluk, jurnalcilik, hafiyelik de vardır. Bunların yanında gizemli dedektiflikte vardır.

İnsanlar meslek sorduklarında vereceği cevap hakkında düşünür. Fakat iş özel dedektiflikse bu soruyu cevaplamak bir hayli zor olur. Çünkü kariyeri geliştirmek için mesleğin gizli tutulması gereken bir alan varsa, o alan kesinlikle özel dedektifliktir.

Sürekli bir tehlike potansiyelinin vermiş olduğu heyecan ve pardösülü dedektif imajı, uzaktan bakıldığında karizmatik olduğu kadar eğlenceli gibi görünebilir. Fakat her iş gibi özel dedektifliğin de içine girildiğinde karşılaşılacak zorlukları vardır.

Dedektifliğin gerektirdiği birçok kriter vardır. Bunları sabır, araştırmacı ruh ve silik bir tip olmaktır. Sabır, bir dedektifin en önemli silahıdır. Önemli olan eldeki verilerle çabuk bir karar almak değil. Uzun bir delil toplama sürecinden sonra doğru kararı verebilmek. İşin çoğu beklemek ve delillere ulaşmakla geçer. Adeta fare gibidirler, peyniri sinsice alıp yuvasına dönerler. Silik bir tip olmanın avantajı ise takip edilen kişinin dikkatinden kaçabilmek. Çünkü suç işleyen veya bir şeyler gizleyen bir şahıs çevresinde sürekli olarak gördüğü bir tipten şüphelenebilir.

Şirket casuslarının tespiti, kayıp aramaları da dedektiflerin başlıca işlerindendir. Özellikle aldatma gibi psikolojik yıkım yaratan konularda dedektifler daha da dikkatli olmak zorundadır. Yaptıkları işin sorumluluğu farklı sonuçlar doğurduğundan büyüktür.

174.http://tr.wikipedia.org/wiki/Dedektif: erişim tarihi: 08.01.2014.

GİZLİ TANIKLIK

Gizli tanık uygulaması yeni bir ajan türü ortaya çıkarmıştır.

Ergenekon gibi soruşturmalarda gizli tanıklara dayalı soruşturmalar yürütülüyor. Duruşmalarda gizli tanıklar intikam hissi içinde olanların tercih ettği korumalı, güvenceli yeni bir alan haline gelmiştir.

Oysa duruşmada sanığın tanıkla yüzleşmesi gerekir. Gizli tanık, adil yargılamada eşitlik ilkesine aykırıdır.

Türkiye'de ilk kez Ümraniye davası duruşmalarında gerçekleştirilen 'Gizli tanık' uygulaması tartışmaları da beraberinde getirmiştir. Uygulama adil yargılamadaki silahların eşitliği ilkesi yönünden tartışmaları artırmıştır. Özellikte. Ümraniye davasında gündeme gelen ve verdikleri ifadeler iddianamede genişçe yer bulan gizli tanıkların durumu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve mahkeme kararları yönünde tartışmalara neden olabilecek özellik taşıyor.

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 'Adil Yargılanma Hakkı' başlıklı 6. maddesinin 3. fıkrasının Sanık Hakkını Düzenleyen (d) bendinde, "İddia tanıklarını sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında çağrılmasının ve dinlenilmesinin sağlanmasını istemek" şeklinde hüküm altına alınıyor.

Bu aynı zamanda adil yargılanma açısından kanıtların değerlendirilmesi konusuna ilişkin bir ilkeyi de ortaya koyuyor. İfadeler delil olarak kabul ediliyorsa, duruşmada sanığın tanıkla yüzleşmesi ve ona soru sormak olanağını bulması gerekir. Bu silahların eşitliği yani savunmanın iddia makamıyla eşit olanaklara sahip olması ilkesinin bir gereğidir.

Kimi gizli tanıklarının ifadelerine dayanılarak iddianame hazırlanması, kamuoyu vicdanında soruşturmanın sağlıklı olarak yürütüldüğü inancı doğurmaz.

Yasaya göre: gizli tanıkların kimliklerinin gizlenmesi için olağanüstü tedbirler alınırken, ifadeleri de normal tanıkların ifadeleri gibi değerlendiriliyor. Birçok gizli tanığın olduğu belirtiliyor. Can güvenliği açısından tanıkların isimleri gizli tutulurken, tanıklar iddianamede "1 nolu gizli tanık" "2 nolu gizli tanık" şeklinde kodlarla yer alır.

İlgili kanun maddesine göre, gizli tanıklara estetik operasyondan, başka bir ülkeye yerleştirilmelerine kadar bir dizi "süper koruma" tedbirleri uygulanıyor. Gizli tanığın ifadeleri normal tanıkların ifadeleri gibi geçerli oluyor, hukuki olarak hiçbir fark yok. Tanığın kimliği soruşturma süresince sadece soruşturma savcısı ve tanığın sorgulamasını yapan yeminli polisler tarafından biliniyor. Tanık mahkemeye çıkmadan hakim bile kimliğini öğrenemiyor.

Peki, gizli tanık beyanları ile bir davaya hüküm verilir mi? Verilirse kamu vicdanı bunu nasıl değerlendirecek? İşte bu belirsizdir.

Bütün hukuki delillerin birer birer karartıldığı, sanık lehine delil ve beyanların tutanaklara dahi geçirilmediği bir davada, şişeden cin çıkacak ve her şeyi esrarengiz bir tanığın ağzından dinlenecektir.

Savunma hakkı ile ceza hukukunda temel ilke olan silahların eşitliği ilkesini ortadan kaldırdığı için Tanık Koruma Kanunu, hukuka aykırıdır.

Bedeli bu kadar büyük bir tanıklığın vicdana mı, yoksa cüzdana mı dayandığını sormaya cesaret eden çıkar.

Medya, zaman içinde gizli tanığın geçmişini, ilişkilerini, bağlantılarını araştırır yazar, açıklar.

Devlet adil yargılama ve sağlıklı adalet dağıtımı ile güçlenir.

GİZLİ SORUŞTURMACI

ABD ve bazı Avrupa ülkerinde gizli soruşturmacılık vardır.

Aynı şekilde Türkiye'de de konu yasakapsamında yer almaktadır.

Adalet katıdır, ama kaba değildir. Adalette nezaket de vardır, insaniyet de vardır, hukukun zarafeti de vardır. Şüphelilerden biri, eğer ölüm döşeğinde serbest bırakıldıysa ve sonra da öldüyse, bundan hem savcı sorumludur, hem de tutukluluk halini kaldırmayan yargı. Savcı ve hakim kendisini sorumsuz, aşırı güçlü sayamaz. Hepimizin gücünün sınırı hukuktur.

AİHS'nin 5. Maddesine göre; sanıklar hakkında gizli soruşturma yapabilirsiniz ama gizemli soruşturma yapamazsınız. Bunlar, gizli

soruşturma değil, gizemli soruşturma. Sanığa diyorsunuz ki, 'Sizi tutukluyorum ama suçunuzu gizlilik kararı olduğu için söyleyemiyorum.''Sizi gözaltına aldım, ne var ki gizlilik kararı nedeniyle suçunuzun niteliğini, niceliğini anlatamıyorum.' Bu bir gizemdir. Oysa sır olmaz adalette. Gizlilik olur ama her ceza davasında, her hazırlık soruşturmasında sır olmaz.

İhbar mektubunu gönderen kişi suça karışmamışsa, Cumhuriyet savcıları ile görüşüp gizli soruşturmacı olarak görevlendirilebilir. Bu yol, yasalarda örgütsel suçlarla ilgili meşru bir yol olarak öngörülmüştür.

Gizli soruşturmacı görevlendirilmesini düzenleyen Türk Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 139. Maddesinde konu düzenlenmiştir.

-Soruşturma konusu suçun işlendiği hususunda kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması ve başka surette delil elde edilememesi halinde hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde cumhuriyet savcısı kararı ile kamu görevlileri gizli soruşturmacı olarak görevlendirilebilir.

-Soruşturmacının kimliği değiştirilebilir. Bu kimlikle hukuki işlemler yapılabilir. Kimliğin oluşturulması ve devamı için zorunlu olması durumunda gerekli belgeler hazırlana-bilir, değiştirilebilir ve kullanılabilir.

-Soruşturmacı görevlendirilmesine ilişkin karar ve diğer belgeler ilgili cumhuriyet başsavcılığında muhafaza edilir. Soruşturmacının kimliği, görevin sona ermesinden sonra da gizli tutulur.

-Soruşturmacı, faaliyetlerini izlemekle görevlendirildiği örgüte ilişkin her türlü araştırmada bulunmak ve bu örgütün faaliyetleri çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili delilleri toplamakla yükümlüdür.

-Soruşturmacı, görevini yerine getirirken suç işleyemez ve görevlendirildiği örgütün işlemekte olduğu suçlardan sorumlu tutulamaz.

-Soruşturmacı görevlendirilmesi suretiyle elde edilen kişisel bilgiler, görevlendirildiği ceza soruşturması ve kovuşturması dışında kullanılamaz.

CMUK 139 md. 7 fıkrasına göre;

Ajan provokatör;

-Kişiliği değiştirilir

-Grup içine karışır

-Bilgi aktarır

-İçine girdiği grup suç işlese dahi o suçlanmaz, sorumluluğu yoktur. Kendisi ayrıca suç işlerse sorumlu olur

TCK ya göre gizli soruşturmacının olacağı örgüt, silahlı olacak. Herhangi bir kamu kurum ve kuruluş içi olmaz. Kanuna göre bir kamu kuruluşuna yerleştirilemez. Bu madde kamu kuruluşlarıyla ilgili değil. Zaten devletin kendi kontrolün olan mekanizması var.

III- İŞBİRLİKÇİLİK

İşbirlikçilik hemen her ülkede ifade edilir. Yabancı ülke yetkilileriyle birlikte hareket edenler, karşıt kesimlerce bu kavramla tanımanır.

İşbirlikçilik İngilizce Collaboration, Türkçe sözlük anlamı olarak İşbirlikçi olma durumu olarak ifade edilir.

İşbirlikçi ise; bir alandaki çalışmada başkalarıyla işbirliği yapan, ortaklaşa iş yapan kişi demektir.

Düşmanlarla işbirliği yapanlar; tehlikeli ve daha kanlı, daha güçlü, daha örgütlü, daha düşman, daha gerçek, daha somut ve daha içerde görülür.

İşbirlikçiler çoğu kez gizlenir.

Onlardan somut olarak söz edilmez.

Kimdirler, nedirler, neden öyledirler sorusu ise ise sürekli sorulur.

Ülkenin gerçek düşmanı, ülke insanının düşmanı işbirlikçiler çoğu kez gizli kalır.

Perdeli, bulutlu, sisli işbirlikçiler aydınlatılamazlar.

İhanetleri somutlaştıkça zamanı geldiğinde bazıları açığa çıkar.

İşbirlikçiler olmadan, dış güçler çoğunlukla o ülkeye adım atamazlar. İşgal, sömürü, yağma, oyun, savaş öncelikle ve özellikle işbirlikçilerle başlar ve onlarla sürer.

Öncelikle işbirlikçileri hazırlanır. İşbirlikçilerle yeteri kadar işbirliği oluşturduktan, örgütlendikten sonra işgale başlayabilirler.Savaş ve işgal, kan ve ölüm işbirlikçileri sayesinde sürdürülebilir.

İşbirlikçi, dış güçle işbirliği halindedir. İşbirlikçi, dış gücün sığınağı, korunağı, saldırı aracı, yatağıdır.

İşbirlikçi, sizden olmayan, size düşman olanla işbirliği edendir.

Kişinin işbirlikçi olmasının nedenleri vardır. Bunlar aptal, kötü yürekli, ruh hastası, deli değildir. Tek ve en önemli özellikleri hırslarıdır.

Bu hırs ya iktidar, ya servet içindir.

Hırslı İşbirlikçi, amacı için işbirliği yapmak zorundadır.

Büyük ve güçlü devletler hırslı iktidar tutkunu kişileri uzun süre takip eder, tespit eder, özel yetiştirir ve o ülkede etkili hale getirir.

Bu ya siyasi kişidir ya akademisyendir, ya gazetecidir ya sivil toplum mensubudur ya iş adamıdır, ya askerdir, ya da istihbaratçıdır.

İşbirlikçi temelden bağımlı duruma gelir ve bu bağımlılığı onu insanların vatanı olan topraklara ve insanlara karşı düşman konumuna sokar.Ancak kitlelere vatansever diye yansıtılır.

Etkili ve yetkili hale getirilen işbirlikçi; siayasi, ekonomik, sosyal, kültürel, yasal, dinsel, ruhsal, bilimsel, askeri her alanda işbirliği yaptığı güçlere göre düzenlemeler yapar.

İşbirlikçi, işbirliği için her şeyi kullanır. İşbirlikçi, çok yönlü çalışır. Görsel-işitsel basını, üniversiteleri, gizli, açık örgütleri, din, devlet görevlileri, hukukçuları, aydınları her şeyleri vardır ve her şeyleriyle işbirlikçilik yaparlar. Zorundadırlar.

İşbirlikçi var olmak, varlığını; öncelikle ekonomik varlığını ve ekonomik düzenini sürdürebilmek için sosyal, kültürel, dinsel, ideolojik, sanatsal, felsefi her alanda varlığını sürdürmek zorundadır. Bunun için işbirlikçi bu alanlarda işbirliğini sürdürür.[175]

İşbirlikçi durup dururken, dur ben işbirlikçi olayım ihanet edeyim demez.

Siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel devamı için konumlanışı gereği yapar.

175.Rıfat oymak;http://www.egitisim.gen.tr/site/arsiv/50/274-isbirlikci-hain.html: erişim tarihi: 16 08.2007.

İşbirlikçi için işbirliği zorunluluktur.

İşbirlikçinin işi işbirliğidir.

İşbirlikçiye işini yapar.

İşbirlikçi amacı için her yolu, akla gelebilecek ve gelmeyecek her yola başvurur.

Hain, işbirlikçi ile işbirliği yapandır.

Hain önemsiz, sıradan, tehlikeli olmayan, zarar veren, korkak, silik, ancak işbirlikçi varsa, hainlik edebilen, kişiliksiz, ruhsuz, varlığı soysuzlaşmış insan türünün bir sapmasıdır.

Hain halkın gözünde değersizdir. Hain, gazeteci, akademisyen, sanatçı, polis, asker, öğretmen olabilir. Her meslekten vardır. İşbirlikçiler yenilince hain kendiliğinden ortadan yok olur.

Bir devlet ve toplum işbirlikçilerden temizlenmedikçe, hiçbir tehlikeden temizlenemez.

Gerçekleri bildiği halde; ısrarla; geçmişe takılıp kalan, bugünü sorgulamayan, yarına ilişkin öngörü ortaya koymayan ya korkaktır, ya haindir, ya işbirlikçidir ya da ajandır.

Her zaman ihanet içinde olanlar birbirini ispiyonlar, bedel ödememek için döneklik yapar.

Hayalleriyle hırslarıyla şöhretli kılınanların kabusu çabukça gerçeğe dönüşür. Hain işbirlikçi olarak vicdanlada, hafızalarda ve tarihteki yeni alır.

IV- MEDYA-GAZETECİ-MUHABİR AJAN İSTİHBARAT VE MEDYA

Yazılı ve görsel medya'nın toplum yaşamında yer alışından beri, yönetenlerin yönetilenler üzerindeki despotik baskısı, frenlenmeye çalışılmıştır.

Devletin kurumlaşmasında, hukuk kurallarına göre işlemesi ve işletilmesinde, yetkilerin görevlerin belirlenmesinde, hukuk kuralları ile hukukun üstünlüğünü yerleştirmekte gazeteler, gazeteciler tarihsel işlev görmektedirler.

Kitaplarla detayla ortaya konulan görüşler, gazetelerle günlük olarak kısa olarak kitlelerin bilgisine sunulmaktadır. Görsel medyanın da devreye girmesiyle karanlık odalardaki bilginin halkın bilgisine sunulma akışı da hızlanmıştır.

Hatta çoğu kez gazeteci ile casusluk, ajanlık ilişkisi de tartışılmaya başlamıştır. Ajan akademisyen, ajan, iş adamı, ajan sivil toplum örgütü mensubu ve ajan gazeteci tartışılmaktadır. Konu batı ülkelerinde daha sıklıkla gündeme getirilmektedir.

Aydoğan Vatandaş Aksiyon dergisinde gazeteci ajanları anlatır.

Gazeteci ajanlar

İstihbarat servislerinin en rahat kullandıkları meslek grubu gazeteciler. Tabiatları gereği hem iyi duyan kulakları var hem de iyi gören gözleri. Merak da üzerine eklenince değme ajanlara taş çıkartıyorlar.

Habercilik ve istihbaratçılık, muhabirlik ve muhbirlik her zaman birbirine karıştırılan kelimeler. İstihbarat örgütleri haber toplama ve kamuoyunu manipüle etme konusunda eşsiz fırsatlar verdiği için gazetecilik mesleğini ve gazetecileri her zaman kullanageldi. Üstelik gazetecilik faaliyetlerinin basın özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesinin de bunda etkisi var.

Örneğin ABD istihbarat örgütleri Vietnam Savaşı boyunca gazetecilik mesleğini yaygın bir biçimde kullandı.1970'lerde ABD Kongresi'nin komite raporuna göre, ABD'nin saygın yayın organlarında çalışan çok sayıda gazetecinin aslında CIA'ya çalıştığı resmen ortaya çıktı. Bu raporda CIA'nın sadece kadrolu gazetecileri değil aynı zamanda serbest gazetecileri de görevlendirdiği anlatılıyordu.

Kuşkusuz, gazetecileri ajan olarak kullanan sadece CIA değil. Dünyaca ünlü gazeteci Kim Philby'nin Beyrut'ta Moskova adına casusluk yaptığı unutulmadı. Philby üstelik Beyrut'taki casusluk faaliyetini dünyaca ünlü üç medya organı üzerinden gerçekleştiriyordu: The Times, The Economist, The Observer. Casus olduğu İngiliz İstihbarat Örgütü'nce ifşa edilen Philby'nin, bir Amerikan Koleji'nde çalışan karısıyla birlikte Moskova'ya kaçtığı da hâlâ hafızalarda.

Alexander Wassilev'in kaleme aldığı Spies: The Rise and Fall of the KGB in America (Casuslar: Amerika'da KGB'nin Yükselişi ve Çöküşü) adlı kitap, KGB ve Rus Askerî İstihbarat Örgütü (GRU)'nün gazetecilik mesleğini nasıl kullandıklarını gözler önüne seriyor. Örneğin gazeteciliği bir casusluk faaliyeti olarak yürüten Vassilev'e, işini daha da profesyonel yapabilmesi için uluslararası gazetecilik alanında master yapma imkânı verilmiş.

Geçen yıl yayımlanan kitaba göre, sadece 1941 yılında KGB 22 gazeteciyi Amerika'da casusluk faaliyeti için kullandı.Gazetecilerin ya-

nı sıra aynı yıl, 49 mühendis, 4 ekonomist ve 8 de profesör istihbarat örgütünün yararına bilgi toplamış.

Yale Üniversitesi yayınları arasında neşredilen kitabın en ciddi iddialarından biri ise, 'Çanlar Kimin İçin Çalıyor' adlı kitabıyla bildiğimiz ünlü edebiyatçı Ernest Hemningway'in de KGB tarfından 'ARGO' kod adıyla ajan olarak kullanıldığı iddiası.

KGB'nin kullandığı gazetecilerden biri de Walter Lippmann olarak geçiyor kitapta.Dönemin çok ünlü bir köşe yazarı olan Lippmann, Mary Price adında bir KGB casusunun yanına sekreter olarak sokulması ile devşirilmiş.

KGB'nin casus olarak kullanmayı başardığı gazeteciler arasında Time gibi dünyaca ünlü ve prestijli bir dergide yazmış olan Whittaker Chambers da, PM adlı bir New York tabloid gazetesinde muhabirlik yapmış olan Helen Bentley da var. Nitekim, Helen Bentley de, dönemin ünlü muhabirlerinden Bernard Redmond'u ajanlaştırmış. Redmond uzun yıllar U.S News, CBS, Westınghouse Yayıncılık ve Boston Üniversitesi'nde çalışmış.

Kitapta adları geçen diğer gazetecilerden Winston Burdett'in kod adı 'Kartal'mış. Brooklyn Eagle adlı gazetenin uzun yıllar dış haberler muhabirliğini yapmış ve KGB ajanları ile Avrupa seyahatlerinde buluşurmuş. Chicago Tribune muhabirlerinden George Seldes gazetesinin Moskova muhabiriymiş.Daha sonra KGB'deki kontağı Bruce Minton ile bir dergi çıkarmaya başlamış.Kitapta Robert Allen adlı Washington kökenli bir köşe yazarının da ajanlık kariyerinin ilk yıllarında ayda 100 dolar ücret aldığı belirtiliyor.

Kuşkusuz soğuk savaş döneminde CIA'nın da KGB'den altta kalması beklenemez. 1976 yılında, Senatör Frank Church tarafından Senato İstihbarat Alt Komitesi adına yapılan bir araştırmada, CIA'nın soğuk savaş yıllarında tam 50 gazeteciyi ajan olarak kullandığı ortaya çıkmış.

Bilindiği gibi 1996 yılında CIA'nın AP muhabiri Terry Anderson'ı Lübnan'da ve CNN muhabirini Bağdat'ta kullanmasının ortaya çıkması üzerine Amerikan İstihbarat Komitesi'nde ilgili kurumların

yöneticileri ile dönemin CIA başkanı arasında ateşli tartışmalar olmuştu.

Bunun üzerine, 1996 yılında New Mexico eyaleti senatörü William B. Richardson, Amerikan Senatosu'na gazetecilerin CIA tarafından kullanılmasını düzenleyen bir yasa tasarısı sundu.

H.R. 3259 sayılı yasa 1997 yılında 6'ya karşı 417 oyla kabul edildi. Buna gore, CIA'nın Amerikan haber kuruluşlarını temsil eden ülke içinde ya da ülke dışında çalışan muhabirleri kullanmasına sınırlama getiriliyor. İlginçtir ki bu sınırlama, ulusal güvenlik kaygılarının artması durumunda ABD başkanı tarafından kaldırılabiliyor.Yine ilginçtir ki söz konusu sınırlama sadece ABD basın kuruluşlarında çalışan gazetecileri kapsıyor. Yani ABD yasalarına göre CIA'nın yabancı haber kuruluşlarında çalışan gazetecileri kullanmasının önünde yasal bir engel yok.[176]

Çağdaş kitle imha silahı: MEDYA

Günümüzün gerçekte olağanüstü etkileme kabiliyeti olan medyayı anlamak çok önemlidir. Hayatın hemen hemen her alanını etkileyen ve bütün dünyayı köy haline getiren medyayı; 'İnsanların ve toplumların fikirlerini, zihinsel eğilimlerini, olayları değerlendirmelerini, haber ve bilgi toplamada, şekillendirmede ve yönlendirmede rakipsiz, keskin ve manevi bir güçtür' veya 'İnsanın düşünsel yapısına egemen olan yargılayıcı ve belirleyici bilgi ve haber mekanizmasıdır diye tarif edersek tam isabet etmiş oluruz.. Ancak konuya başlamadan önce çıkış noktası olan temel ve önemli bir hususa değinmek gerekir. Günümüzün dünya medyası ve yerel medyası her ikisinin dünya toplumları ve insanları üzerindeki olağanüstü etkisinin ve gücünün anlaşılması ve doğru bir şekilde analiz edilmesi kaçınılmaz bir gerçektir.

Aklıselim bir kişi dünya gelişmelerine baktığı zaman Batı'nın İslam ile amansız ve haksız bir savaş psikolojisi içinde olduğunu görecektir. Bu savaş askeri, kültürel ve ekonomik boyutları yanında medyatik bo-

176.A.Vatandaş;http://www.aksiyon.com.tr/aksiyon/haber-gazeteci-ajanlar.html.erişimtarihi: 14 Mart 2011.

yutu da içermektedir. Bu husus farazi bir mesele değil ortada somut bir realitedir. Burada aydın bir şekilde analiz ederek çözmeye çalışacağımız konu budur.

- Batı'nın İslam'a karşı açtığı medyatik ve psikolojik savaşını nasıl yürütüyor?

- Batı sözde 'özgür medya' ifadesinin arkasında ne gibi planlar saklıyor?

- Bu savaşın amacı ve hedefleri nelerdir?

Fikir; tarih boyunca toplumların ve bireylerin hayat tarzının şeklini belirlemede doğrudan etkilemiştir. Fikir; toplumların ve bireylerin hem geçmişini, bulundukları zaman dilimini hem de geleceklerini de mutlak anlamda belirler. Diğer bir ifadeyle insanların benimsedikleri fikir onların davranışlarını ve yaşayış biçimlerini etkiler ve şekillendirir. Ayrıca ön bilgi de zihinsel hareketinin meydana gelişinde önemli bir husustur. Verilen ön bilgi yanlış olursa hem zihinsel hareketinin hem de çıkacak sonucun ve kanaatin yanlış olmalarına yol açacaktır. Bu gerçeği anlayan Batı; insanların zihnine, fikrine ve yaşayış tarzına egemen olmak için psikolojik ve medyatik bir savaş yürütmeye başlamıştır.

Bu ise psikolojik ve medyatik savaşın ta kendisidir. Batı'nın insanın zihnine, fikrine ve yaşayış tarzına egemen olmak için izlediği en tehlikeli ve etkili metot; kendi çıkarlarına uygun olacak şekilde Müslümanların düşünüşlerini programlama metodudur. Böylece Batı'nın dünya ile ilgili siyasetini, hedefini ve çıkarlarını sağlama hususunda engel ve rakip olabilecek olanların önü kesilmiş olacak ve diğer toplumların doğru olarak kalkınması için karşılarında büyük bir engel çıkmış olacaktır. Bu nedenle insanlığın düşünüşlerini programlama metodunda Batı'nın yöntemi; dünyada cereyan eden olaylar ve haberler ile ilgili bilginin kaynağı Batı merkezli olmasıdır.

- İnceleme ve araştırma yapan, bilgi toplayan yüzlerce üniversiteler ve enstitülerdir.

- İsrail varlığı istihbarat teşkilatına bağlı Uneal Denkmann enstitüsü. .

- Stratejik araştırmalar merkezi Rockflear Kurumu.

- Bilgi merkezi For Vaundeash.
- Rand Cooperation
- Uzak ve Orta Doğu'nun sosyal araştırmalar konseyi.
- Orta Doğu araştırmalar grubu.
- Alman Friesisch Ebert Kurumu.
- Barty uluslararası araştırmalar enstitüsü.
- Shikagow dış ve askeri araştırmalar merkezi.
- Brettiston uluslararası araştırmalar merkezi.
- Harford uluslararası işler merkezi.

- Amerikan kalkınma örgütü ve bunun dışında casusluk, etüt, stratejik, ekonomik, sosyal, psikolojik ve dini gibi araştırma yapan onlarca hatta yüzlerce enstitü ve merkezler bulunmaktadır.

Bunların tek amacı; insan zihinsel yapısının, yaşayış tarzının, yönelişinin ve tutumunun hakkında araştırmak ve bu doğrultuda etkilemek için teşhisler koymaktır. Zira bu bilgi kaynaklı araştırmalar merkezleri diğer nsanlarla alakalı bilgileri toplamada ve gerçekleri öğrenmede çok sayıda uzman ve profesyonel kişileri görevlendirmektedir. Bütün bu gerçekler karşısında şu kesin olarak bilinmelidir ki; Batı'nın kendi dışındakilerle yönelik tutumunu ve siyasetini belirleyen ve yönlendiren bu araştırma merkezleridir. Bu belirleme ve yönlendirme sadece askeri, sosyal ve ekonomik değil medya ve psikolojik boyutlarını da içine alır.

Dünya çapında haber ve medya kaynağına egemen ülkeler ABD, Fransa, İngiltere, Almanya ve Rusya'dır. Bu devletler dünya medyasının kullandığı bilginin ve kaynağının %90'ına egemendir. Rakamsal olarak bu devletler dünya çapında 70.000 yayın yapan istasyon ve radyolara sahip iken, İslam âleminde 7.000'i geçmeyecek şekilde yayın istasyonu vardır.

Aynı zamanda bu devletler 50.000 Televizyon ve uydu bağlantılı kanala sahip iken, üçüncü dünya ülkeleri 3.000'i aşmayacak şekilde kanala sahiptir. Aradaki farkın ne denli korkunç olduğu gözler önünde

açıktır. Haberciliğin, gazeteciliğin ve haber ajanslarının dünya trafiğindeki akışının %90'ını düzenleyen sadece 5 ajanstır.

- Reuters haber ajansı; İngiltere.
- The Associated Press (AP) - ABD.
- Yourat TV Bras; ABD.
- Fransız haber ajansı.
- Alman haber ajansı.

Bu ajanslar dünya haberlerinin %90'ına, sadece Amerika ise %50'sine egemendirler. Günlük olarak da dünya haber merkezlerine ve gazetelerine 40 milyon kelime ve kavram dağıtılmaktadır. Üçüncü dünya ülkelerinin medyasına gelince o; günlük olarak sadece 30.000 kelime dağıtmaktadır.

Diğer bir ifadeyle Batılı devletlere bağlı ajansların yayınladığı haberlerin %90'ını bütün dünyaya verirken, üçüncü ülkelerinki sadece %1'idir. Kısacası; dünya medyasını teşkil eden habercilik bu beş ajans şirketlerin dışına çıkmamaktadır. Buna 'Haber Stokçuluğu' denilmektedir. Dünyadaki olayların ve haberlerin süzgeci bu ajanslardır. Bilginin ve dünyada gelişen olayların haberlerinin tek kaynağı Batı iken, bu beş haber ajanslarının hem kendi çıkarlarına hem de tabi oldukları devletlerin çıkarlarına uygun olarak bir olayı ve haberi şekillendireceği ve bu istikamette dünya izleyicilerini etkilemek için yönlendireceği açıktır.

Dünya medyasının haber sunuşlarına bakıldığı zaman şu sonuç ortaya çıkıyor:

- Medya önce cereyan eden olaya el koyuyor,
- Haber endüstrisi yani haber üretme fabrikasında haber üzere köklü bir operasyon yapılarak ona istenilen şekil veriliyor,
- Son aşama olarak haber bülteninde bütün dünyaya duyuruluyor. Yani salt habercilik diye bir şey yoktur. Bu söz sadece insanları kandırmaktan başka bir işe yaramaz. Bu gerçeğin fotoğrafını çizmek için güncel gelişmelere bamak gerekir.

Amerikan gazetelerinde; ABD'nin askerlik yapacak Amerikan

gençlerinin oldukça isteksiz olduklarına ve bu isteksizlik ABD'de ciddi bir krize yol açtığına dair bir haber yer aldı. Bu konu ile ilgili bilgilere göre Amerika'nın aylık olarak 7.000 ila 8.000 askerlik yapacak kişiye ihtiyacı vardır. Irak'tan ve Afganistan'dan günlük olarak gelen ölüm haberleri Amerikan gençlerinin gözünü korkuttuğu için böyle bir kriz meydana geldi. Buna ilaveten bir kaç gün önce ABD Pentagonunun (savunma bakanlığının) ABD'nin Irak işgaline Amerikan halkından karşı çıkanların %60'lara ulaştığından kaygılandığı teyit edildi. Bu haberi alan ajanslar ABD'nin çıkarına uygun olarak sundu. Amerikan gençlerinin askerlik yapmak istemedikleri yeni bir şey değildir. Ancak yeni olan şey bu haberin; askerlere ihtiyaç konusunda ABD'nin uluslararası itibarının zedelenmemesi ve halkın milliyetçi duygusunu kabartmak için zamanlamasıdır.

Medyanın bu konu ile ilgili izlediği çizgi yıkıcı ve sinsidir. Medya ve arkasında duran siyasi güç olan süper devletlerin bilginin ehemmiyetini anladıkları için habercilik ve bilgi kaynağı onların güdümündedir. Dünyada cereyan eden bazı olaylar sömürgeci devletlerin işlerine gelmediği için bu olaylar ve haberler objektif ve yorumsuz olarak verilmemektedir. Onların bu işten ne gibi kazancı olabilir? Bir olayın gerçeği izleyiciler tarafından bilindiği takdirde onların duyguları kabarır, onları düşünmeye sevk eder ve gerekenlerinin yapılması için harekete geçerler. İnsanlık tarihi boyunca batılı temsil eden güç her zaman hakkı ve gerçeği gizlemiş, batılı ise haklı dava olarak göstermiş, batılı ve hakkı birbiriyle karıştırmıştır.

Gerçek şu ki; gerçeği gizlemek, saptırmak ve ört bas etmek batılın tabiatındandır. Batılı ayakta tutan tek husus budur. Burada iki iş birden yapılıyor. Hem gerçek gizleniyor, hem de batıl hak ile karıştırılarak hak gibi gösteriliyor. Bu politika ise uzun yaşayamaz. Hakkı temsil eden taraf ise tam tersi, hem batılı deşifre eder hem de hakkı arı, duru ve net olarak ortaya koyar.

Özgür, gerçekçi, objektif ve tarafsız medyadan bahsetmek insanların avam tabakasını kandırmaktan başka bir şey değildir. Dünya medyası iddia edildiği gibi özgür olsaydı neden önemli bilgiler ve haberler üzere ya oyun çevrilmekte ya da gizlenilmekte veya örtbas edilmektedir?

Medyanın özgürlüğü ve insancıl anlayışı; dünyada Müslümanları ve mustazaf zavallı insanları hedefleyen katliamlarda ve aç bırakmada neden tecelli etmiyor? Sıradan bir halk kitlesi topyekûn dünyanın gözü önünde imha edilirken medyanın özgürlük duygusu kabarmazken, fakat Batı'da bir kedi ağacın dalına asılıp takıldığında veya bir köpek yavrusu kuyunun dibine düştüğünde harekete geçer, bütün insan ve hayvan dernekleri ayağa kaldırır? Bu nasıl bir çifte standartlık? Dünya çapında Batı'nın ve kitle imha silahı medyanın iddia ettikleri gibi 'Fikir Hürriyeti' felsefesi olsaydı neden bunca gazetecilere ve kameramanlara karşı suikast düzenleniyor? Burada medya özgürlüğü hakkında bir kaç misal vermek isterim.

1970 senesinde İngiltere hükümeti haber ajansı BBC'inin IRN (İrlanda Gizli Ordusu) hakkında verdiği haberlerden ve bu konuda izlediği politikadan rahatsızlığını dile getirmiştir. Bunun üzerine İngiliz hükümeti BBC'inin IRN'yı bir terör örgütü olarak tanıtmasını ve hükümetin bu örgüte karşı izlediği politikayı benimsemesini talep etmişti.

Bu nedenle Dünyada bilgi merkezi ve habercilik tek taraflıdır.

Bağdat'ın Ebu Gureyp mi yoksa Gvantenamo hapishanesinden mi? Hindistan'da Hinduların oradaki Müslümanlar üzerene acımasızca kıyımlar düzenlemelerinden mi yoksa Özbekistan'da cani Kerimof'un Müslümanların kanına girmesinden mi? Dünya medyası daha ne zamana kadar bu siyasi çifte standarta devam edecek? Afganistan işgali esnasında, Lübnanlı Diyana Makleb isimli El-Hayat gazetesinde çalışan bir bayan gazeteci ve muhabir şöyle anlatıyor: "Afganistan hakkında haber veren ve esir düşen İtalyan bir bayan gazeteci/muhabir; merkezi Roma'da bulunan gazete tarafından uyarılıyor. Gazetenin Afganistan muhabirinden istediği husus; Afganistan hakkında haber verirken Afgan mültecileri ve onların ızdırapları ile ilgili raporların azalması, haberlerin ve raporların daha çok Taliban hareketine ve El-Kaideye yoğunlaşmasıdır. Gazetenin gerekçesi ise, şu anda İtalya; Amerikanın müttefiki olduğundan dolayı mültecilerin fotoğraflarının yayınlanması dünya kamuoyunun Amerika'ya karşı harekete geçmesidir."

Aynı Lübnanlı muhabir bayan şöyle diyor: 'Taliban ve El-Kaidenin

esirlerinin öldürülmesine karşı medya ilgisiz kalırken, esir ölülerin cesetleri medya tarafından tahrik edici bir şekilde uzun uzun çekimler yapıldığı halde bu katliamların dünyaya çok azı gösterilmiştir.

Washington Post gazetesinin verdiği habere göre CNN başkanı Wolter Cakson; muhabirlerin Afganistan'daki gelişmeleri ve sivil halkın sorunlarından haber verirken, 11 Eylül'de ölenleri zikretmelerini talep etmiştir. Wolter Cakson şöyle diyor: 'Afgan halkının sorunlarına ve zor durumlarına yoğunlaşmamız ahmaklıktır'. Bunun sebebi bu sorunlardan bahsetmek Amerikan hükümetini sorumlu tutmak ve zayıflatmak anlamına gelir. Bu imaj ise Amerikan halkına verildiği takdirde halkın hükümete desteği zayıf olacaktır. Medya ile ilgili yaptığımız bu önemli açıklamalardan sonra konuyu üç noktada özetlenebilir:

- Bilginin ve haberin tek taraflı ve tek merkezli olması,
- Medyanın bilgiyi ve haberi şekillendirmesi (haber endüstrisi),
- Gerçek manada özgür ve tarafsız medya kandırması.

Medyanın bilgileri ve haberleri bütün insanlara ulaştırmada yayın açısından kullandığı üç ana teknik vardır. Etkileme gücü açısından;

- Görüntülü teknik televizyon gibi,
- Sözlü teknik radyo gibi,
- Yazılı teknik dergi ve gazete gibi.
- İnternet ise hepsini kapsar.

Günümüzün medyası yıkıcı bir yayın yapmaya devam ettiği sürece haksızlar haklı, haklılar ise haksız, istediği bir hayat için yaşamak ve çalışmak terör ve yasa dışı gösterilmeye de devam edilecektir.

Medyanın gücünü ve rolünü özetlemek gerekirse şunu söyleyebiliriz: Yanlış ön bilgi; yanlış düşünmeye ve yanlış eğilim yapmaya sevk eder.

Medya ve Savaş

ABD'li Senatör Hiram Johnson'un 1917 yılında dile getirdiği 'savaşın ilk kurbanı, doğrulardır' sözü, günümüzün en popüler ifadelerinden bir tanesi. Savaş ortamları 'yalan yanlış' ile doğrunun değerini

eşitleyen alanlar. 'Yalan yanlış', işe yaradığı müddetçe doğrudan çok daha kıymetli bile sayılabilir. Savaş, kazanılması gereken bir mücadele ve çoğu zaman her yol mübah. Haberin bir savaş taktiği olarak kullanılması da bu yollara dahil.

Savaş haberciliği 18.yüzyılın sonlarından beri gündemde. İlk savaş raporları telgraflar yoluyla iletilmiş ve savaşı betimleyen resimlerle donatılmıştı. Düşmanı en çirkin resmedenler, yöneticilerin en çok itibar ettiği habercilerdi.

1-Dünya Savaşı ise modern savaş haberciliğinin başlangıcı sayılıyor. Lakin o dönemlerde haberin cepheden toplanması mahzurluydu. Çoğu savaş muhabiri casusluk faaliyetinde bulunma ve karşı tarafa önemli bilgiler aktarma suçundan cezalara maruz bırakılmıştı. ABD'de kabul edilen Casusluk Kanunu habercilerin kabusuydu. Avrupa'da da benzer uygulamalar yürürlükte tutulmuş ve savaşın acısı bir anlamda istenmeyen gazetecilerden çıkartılmıştı. Örneğin İngilizlerin savaş boyunca yalnızca iki tane akredite fotoğrafçı kullandığı söyleniyordu. Savaş boyunca hem film hem de binlerce fotoğraf çekilmesine rağmen bunlar sansürlendi ve ancak savaştan sonra yayımlanabildi.

II.Dünya Savaşı yıllarında başkan Roosevelt, savaş haberlerini denetleyebilmek için Savaş Enformasyon Dairesi (Office of War Information) ve Sansür Dairesi (Office of Censorship) olarak bilinen iki farklı kurum oluşturmuştu. Savaş süresince Sansür Dairesinde çalışan yaklaşık 15.000 görevli, telgraf, mektup, kablo bağlantıları ve radyo haberlerini denetledi. Savaş Enformasyon Dairesi, Amerikan Basını İçin Savaş Zamanı Pratikleri başlıklı bir yönerge hazırladı ve medya bunlara harfiyen uydu.

Savaş boyunca 'Düşmanla Ticaret Yapma Yasası' da yürürlükteydi. Haberciler için sansürden çok, güvenilir olma esası geçerliydi. 1600'den fazla vatansever ABD'li gazeteci savaş için akredite olmuştu. Haberden sonra sansür uygulamaktansa, haberden önce vatanseverlik garantisi alınıyordu.

Kore savaşı II.Dünya Savaşı'nın uzantısı niteliğindeydi ve askeri kurumların gücü hala en yükseklerdeydi. Önceleri basından bekle-

nen, kendi kendisini denetlemesi ve oto sansür uygulamasıydı. Ancak yapılan haberler rahatsız edici olmaya başladıkça, haberciler üzerindeki baskılar da artmaya başladı ve nihayetinde tüm haberlerin askeri denetim altına alınması ilkesi benimsendi.

Vietnam savaşı, ABD basınının savaşta askerleri destekleme hususunda olumsuz tavır aldığı en önemli örnekti. Hükümetin tüm çabasında karşın gelişen teknoloji tüm haberleri görünür kılıyordu. Savaşın başlarında gazete editörlerinin cephe muhabirlerinden gelen eleştirel haberleri yayınlamakta direnmeleri, süreci durduramamıştı. Nitekim işler 1968'den itibaren tersine işlemeye başladı ve savaş bir anlamda ABD medyası tarafından bitirildi.

I. Körfez Savaşı süresince iliştirilmiş (embedded) gazetecilerin de desteğiyle bir haber havuzu oluşturuldu. Bütün çekim kayıtları, bantlar, fotoğraflar ve haberler önce Dahran'a (S.Arabistan) gönderilmek zorundaydı. Basında çıkan haberler kimi zaman Irak ordusunu yanıltıcı askeri taktik olarak da kullanıldı. Haber, önemli ölçüde kontrol altındaydı.

Sürmekte olan Irak savaşı ise yeni bir pratik gerektiriyor. Pentagon, Irak ile ilgili uluslararası basında yapılan haberlere ilişkin yeni bir medya mücadele birimi kurmuş. Basın sözcüsü Eric Ruff'un belirtiğine göre bu birim 24 saat haber takibi yapacak ve Irak ile ilgili 'doğru'(!) haber yapılması sağlayacakmış. Gazete ve TV'lere çıkacak olan isimler belirlenecek, internet blogları ayrıntılı olarak izlenecekmiş.

Artık herkes biliyor ki, savaşlar cephede kazanılmıyor. CNN kazandığınızı ilan etmeden, kazanamazsınız sözü bir latife değil. Savaş taktiklerini, askerlerden çok iletişimcilerin hazırlaması gerektiği görünüyor. Kupa en çok bomba atana değil, seyirciden en çok alkışı alana veriliyor.

Medya ve istihbaratçı

Kamuoyunu yönlendirmede birinci güç olan medyaya, istihbaratın ilgisiz kalması düşünülebilir mi? Tirajı yüksek veya etkili her basın kuruluşunda istihbaratla bağlantılı bir eleman vardır. Bu elemanlar, çalıştıkları kuruluşta daha çok karar verici veya kamuoyunda etkin

isimlerdir. Başka türlü, istihbaratın ne gibi işine yarayabilir? Ayrıca, tüm basın kuruluşları ve seçilmiş mensuplarına ait telefonların dinlendiği yönünde içimde hep şüphe olmuştur.

Ne var ki, artık istihbarat işleri, öyle eskisi gibi çok basit değil. Geçmiş yıllarda içine kapanmış Türkiye'de yerel istihbaratın medyaya ilgisi, bugün uluslar arası boyut kazanmıştır. Türkiye'nin yeni "küresel" oyunların önemli bir figürü haline gelmesiyle, uluslar arası istihbarat örgütlerinin Türk medyasına ilgisi, geçmiş yıllara oranla daha fazla artmıştır.

İzlenen yöntem de değişmiştir. Öyle, kamuoyunda sanıldığı gibi, CIA veya MOSSAD gibi istihbarat örgütlerinin doğrudan bir bağlantısı yok. En azından böyle olduğunu düşünüyorum. Artık, oyun, yeni kurallara göre oynanıyor. Başvurulan en sık yöntem, sivil toplum kuruluşu aracılığıyla kurulan bağlantılardır. Mesela, Soros Vakfı'nın Türkiye'deki tüm bağlantı ağı deşifre edilebilse, acaba ortaya nasıl bir medya datası çıkar?

Bazı medya mensuplarının istihbarat örgütleriyle doğrudan veya dolaylı bağlantısı, beni küçük düşürmez. Bize düşen görev, yanlışı yanlışla savunmak değil, gerçekleri ortaya çıkarmaktır. Yazın hurma yemeyen hiç kimse, kış geldiğinde Acaba beni tırmalar mı? diye düşünmeyip gerçeklerden korkmamalıdır.

Biliyorum, güneşin aydınlığı gözümüzü alabilir ama unutmayın ki, gölgeleri de yok eder.

Psikolojik savaşta önemli olan iddiaların gerçeklere dayanması değildir; karşı tarafa zarar vermek için iddianın sıkça tekrarlanması yeterli. Gazetecilerin zaman zaman birbirni ajanlıkla suçlaması bildiklerini kamuoyu ile paylaşma içgüdüsünden kaynaklanır. Bazen çelişip bazen birbirine destek çıkarak işte bunu yapıyorlar... Özel eğitildikleri belli oluyor...

Psikolojik savaş'ta 'düşmanı' sıfat kullanarak küçültmek önemli bir taktiktir; yakıştırılan 'küçültücü sıfat' , kendi yandaşları için 'parola' gibi bir şeydir.

Psikolojik savaş eğitimi alana gazeteciler için İnsan unutur,

önemli olan son söylediğindir, kesin olarak söyle, önceki iddianı hatırlamazlar bile, ilkesine sımsıkı yapışmak vardır. Yapıştıkları bir başka ilke Gerçekleri işine yarar biçimde değiştirmekte tereddüt etme'dir.

İftira et, tutmasa da izi kalır yine bir psikolojik savaş taktiğidir.

Bazen iki yazar da aynı odaktan beslenir ve bambaşka senaryoları neredeyse aynı cümlelerle yazabilirler. Besleyen odağın bütün yaptığı, Siz yazın, gerisine karışmayın, demekten ibarettir.

İstihbaratçılık elbette önemli, istihbaratçılar elbette şerefli bir iş yapıyorlar; tıpkı gazetecilik ve gazeteciler gibi... Bu iki mesleğin mensuplarının, kullandıkları kaynaklar ve ilgi alanı olarak, birbirlerine 'yakın' durduklarına da kuşku yok; ancak istihbaratçının kendini gazeteci kimliğiyle kamufle etmesini de, gazetecinin istihbarat örgütünden aldığı emir ve tâlimatlara uymasını da yanlış ve 'gazetecilik etiği'ne aykırıdır. 'Ajan-gazeteci' kimliği istihbarat örgütü için de yanlıştır, o kimliği kendisine revâ gören gazeteci için de.

Psikolojik savaş elemanı gazeteci özel eğitimden geçrilir. Hemen tüm istihbarat örgütleri için gazeteci en değişken, görünmez, anlaşılmaz görev elemanıdır.[177]

Facebooküye bilgileri; hem casuslarda hem de reklamcılardadır.

İstihbarat örgütlerinin, aylar süren çalışmayla zar zor elde edebileceği çok sayıda kişisel bilgiyi facebook.com'dan elde ediyorlar. Üstelik milyonlarca kişi fotoğraflı bilgilerini kendi elleriyle veriyor. Facebook yönetimi üye bilgilerini reklam şirketlerine satma kararı alır.

Sanal arkadaşlık sitesi Facebook, üyelerine ait kişisel bilgileri reklam şirketlerine satacağını açıklıyor.

Medya ne denli büyük sermayenin denetime girmiş ve ne denli geniş bir "beyin yıkama" operasyonu içinde olursa olsun, yine de kendi diyalektiği içinde çok önemli konuları kamuoyunun dikkatine getirmekte.[178]

177.fkoru@yenisafak.com., 25 Haziran 2000.
178.23.11.2007. Gazeteler.

Alman vakfı, casusluk ve medya

Gazetelerin kendi yayınlarını gözden geçirmesi ve şaibeli görünen haberlerinin izini sürerek, uğradıkları dezenformasyondan dersler çıkarmaları gerekir. Medya'da; Psikolojik Savaş uzantısı izlenimi veren haberler, yorumlar, diziler, programlar olağan olarak yer almaktadır.

"Eski Ankara DGM Savcısı Nuh Mete Yüksel'in hazırladığı iddianamede 'Alman casusu' olmakla suçlanan ve yargılama sonucu diğer sanıklarla birlikte beraat eden İzmir Barosu'na kayıtlı Avukat Senih Özay, Adalet Bakanlığı'na dilekçeyle başvurarak 15 milyar liralık tazminat istedi. Necip Hablemitoğlu'nun kaleme aldığı 'Alman Vakıfları ve Bergama Dosyası' adlı kitapta Alman casusu olmakla suçlanan 15 sanık hakkında eski Ankara Savcısı Yüksel, 'devlete karşı gizli anlaşma' suçunu işledikleri iddiasıyla 15'er yıl hapis cezası istemiyle dava açmıştı."

Konu. Psikolojik Savaş'ın ana destekçilerinden biri olan gazetenin bir köşesinde küçük bir haber olarak yansıdı

Alman vakıflarına "casusluk" suçlamasıyla açılan dava iki ülke hükümetleri arasında derin bir bunalım yaratmış, AB'nin "lider ülkesi" Almanya'da Türkiye aleyhinde bir kamuoyunun doğmasına yol açmıştı.

Üzerine bir kitap yazılmış "Casus Alman vakıfları ve onların yalanlarına inanarak milli menfaatlere aykırı hareket eden Bergamalılar"dan bugün artık kimse söz etmiyor... Vakıflar da, köylüler de "casusluk" suçlamasından beraat etti.

Bu haberin hangi kanallardan nasıl iletildiğine, kimlerin aracılık ettiğine bakmak gerekir.

Kıbrıs'da gazeteci casus iddiası

KKTC'de Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı tarafından başlatılan 'casusluk' operasyonunda hedefe günlük Avrupa gazetesi konulur. Avrupa gazetesi sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni, yazarları ve gazeteye zaman zaman yazılar yazan Komutanlık'da görevli astsubay Vasfi Tütüncü ve eşi Pembe Tütüncü gözaltına alınır, ardından mahkemeye çıkarılır.

Düşüncelerini yazan, insanlara haber ve bilgi aktarmak gibi bir 'derdi' olan gazetecilerin anlaşılmaz bir biçimde 'casusluk' suçlamasıyla karşı karşıya kalmaları tartışılacak bir gelişmedir. Kıbrıs gibi yıllardan bu yana üzerinde her türlü çıkar ilişkisinin varolduğu bir yerde böylesi gelişmenin yaşanması dikkat çekicidir. Çetelerin, kumarhanelerin, kara paraların aklama merkezi olan bir yerde tüm bunlar görmezden gelinirken birden gazetecilerin 'casus' olarak kamuoyuna açıklanması, üstelik 'komik' sayılacak nedenler ileri sürülerek gözaltına alınmaları ve mahkemeye çıkarılmaları belki de eşine az rastlanır bir 'komplonun' örneğini oluşturur. Gazetecilerin çıkarıldıkları mahkemede "casusluğu" ispat edecek delillerin ortaya konulamaması, skandal olur. Polis müdürünün mahkeme heyetine gazetecilerin 'casusluğuna' delil olarak sunacaklarını söylediği fotoğraf ve kasetleri getiremeyerek sadece bir 'tutanak' sunması ise adına "fiyasko, skandal, saçmalık, komplo" vb akla gelebilecek her türlü buna benzer kavramın kullanılması uygun düşüyor.

Avrupa gazetesine yapılan baskın ve aralarında sahibi ve yazarının da bulunduğu 'casusluk' iddialı gözaltılar hemen tüm gazetelerde haber olarak yer alır. Başta gözaltı operasyonunun 'asker' tarafından yapılması ve gazetecilerde 'yasak askeri bölgenin' fotoğraflarının bulunduğunun iddia edilmesi basın tarafından üzerine atlanılacak bir haber olarak görülür. İlk başlarda 'casusluk' konusunda KKTC Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı kadar kesin ve net konuşan basının mahkeme, sonrası bu tutumunu gözden geçirir. Hatta, olanları 'rezalet' olarak değerlendirir. Oysa gazetecilikte gelişmeleri objektif olarak değerlendirmek için somut verilere dayandırmak gerektiği gibi peşin hükümlü olmanın yanlışlığı bu örnekle bir kez daha görülmüş olur.

Gazeteciler için Casus oyuncaklar

Çin'den getirilen ucuz casus kulaklıkları, başkalarını dinlemeyi sağlayan ürüne talebi yoğunlaştırdı. Meyve veya şirin bir ayı şeklindeki çocuk oyuncağı ya da bir el radyosu görünümünde olan casus kulaklıkların temel amacı ise açık ve kapalı mekanlarda konuşulanları

dinlemek. Casus kulaklıkların daha profesyonel olanlarında ise alete bağlı olan ufak bir çanak anten şeklindeki alıcı sayesinde 2 km'lik bir alanda antenin yönü doğrultusunda konuşulanlar dinlenebiliyor. Casus kulaklara eklenen çubuk şeklindeki aparatın toprağa gömülmesiyle, toprağın altındaki karınca ve böceklerin bile sesleri dinlenebiliyor. Casus kulakları çok çeşitli alanlardaki kişiler satın alıyor.

Büyük şehirlerdeki medya mensupları, casus kulaklıklara büyük ilgi gösteriyor. Mikrofonların sesleri almaya yetmediği alanlardaki konuşmalar, kameralara eklenen bir cihaz sayesinde kaydedilebiliyor. Uzaklardaki konuşmaları net bir şekilde dinlemeyi sağlayan casus kulaklıklara ev hanımları ilgi gösteriyor. Daha az dikkat çeken oyuncak görünümlü kısa mesafe etki alanına sahip casus kulaklık çeşidi tecih ediliyor.

Casus kulaklıkların yanı sıra kalem pil büyüklüğündeki alan dinleme cihazları da satılıyor. Pil büyüklüğündeki cihaz herhangi bir yere gizlenerek, alıcı kulaklığı sayesinde ortamdaki konuşmalar FM bandı üzerinden dinlenebiliyor. İnternet sitelerinde casus ürünler ''Eşiniz sizi aldatıyor mu, çocuklarınız ne işler çeviriyor, komşularınız sizin hakkınızda ne konuşuyorlar?'' gibi reklam sloganlarıyla tanıtılırken, casusluk aletlerinin duvar dinleme aparatları bulunuyor.

Casusluk ürünleri arasında James Bond filmlerini aratmayacak şekilde ve özellikte olanlarda var. Örneğin mouse şeklindeki dinleme cihazı bilgisayarın yanında kimse şüphelenmeden özel alıcısı sayesinde bulunduğu ortam dinlenebiliyor. Mouse ya da bilgisayar klavyesi görünümlü dinleme cihazı. Cep telefonuna monte edilen bir cihaz ve program sayesinde dünyanın her yerinden GSM şebekesi üzerinden dinleme sağlayabilen profesyonel setler ise sunuluyor. Telefon makinelerine bağlanan ve bütün telefon konuşmalarının dinlenmesini ve kaydedilmesini sağlayan casusluk ürünleri de internet üzerinden satın alınabiliyor.

Casus dinleme ve görüntü kayıt sistemlerini satın alanlara yasal uyarı da yapılıyor: ''Cihazın kullanımı ile ilgili olarak, uygunsuz kullanım hallerinde (tehdit, şantaj) doğabilecek yasal sorumluluk kullanıcıya aittir. Bu tür uygulamalar ile üçüncü şahıslara yönelik

kullanımların suç teşkil edebileceğini unutmayınız. Bu tip uygulamalardan üretici firma, ithalatçı firma ve pazarlamacı firma sorumlu tutulamaz. Alıcı siparişi ile birlikte bu şartları kabul etmiş sayılır.''

Spor medyası ve casusluk

Casusluk skandalının merkezinde yer alan Vodafone McLaren, koşulacak Macaristan yarışı öncesinde pilotları Fernando Alonso ve Lewis Hamilton'ın medyayla ilişkisini keser.

Alonso, Uluslararası Otomobil Federasyonu'nun (FIA) izniyle Hungaroring'de katılması gereken resmi basın toplantısından çekilir.

McLaren, diğer pilotu Hamilton'ın da rutin medya toplantılarını yasaklar. İngiliz pilot Budapeşte'de sadece takımın ana sponsoru Vodafone'un düzenlediği bir toplantıya katılır.

Pilotlarını spekülasyon ortamından uzak tutmak isteyen takım şefi Ron Dennis de Budapeşte'de bulunmak için erken davranmaz ve geliş tarihini erkene alır.

Vodafone McLaren'in, Ferrari'nin gizli bilgilerini ele geçirdiği için suçlu bulunur ancak bu bilgileri kullandığına dair kanıt olmadığı gerekçesiyle ceza almadığı casusluk davasıyla ilgili karar Temyiz Mahkemesi'nde görüşülür.

Casusu medyaya sızdırma skandalı

ABD Başkanı George Bush'un, bir gizli ajanın kimliğinin medyaya sızdırılması skandalının sorumlusu olmakla suçlanan ve muhalefetteki Demokrat Parti tarafından görevinden alınması istenen siyasi başdanışmanı Karl Rove'a güveninin tam olduğu açıklanır.

Rove, Merkezi Haberalma Teşkilatı (CIA) bünyesinde gizli ajan olarak görev yapan Valerie Plame'in adını medyaya sızdırmakla suçlanır. ABD'yi sarsan skandalda, Başkan Bush yönetimi, 2002 yılında Irak savaşına hazırlanırken, Irak'ın Afrika ülkesi Nijer'den nükleer madde satın aldığı iddialarını incelemek üzere eski büyükelçi Joseph Wilson'ı görevlendirmiş, ancak Wilson, hazırladığı raporda bu iddiaların geçersiz olduğunu bildirir.

Bazı medya kuruluşları, "Irak'a saldırmak için bahane aradığı" yorumları yapılan Bush yönetiminin bu rapora kızdığını ve bir Beyaz Saray yetkilisinin, intikam için, Wilson'ın CIA ajanı olan eşi Valerie Plame'in adını basına sızdırdığını yazmıştı.

Yapılan soruşturmada bu konudaki gizli kaynağını mahkemeye açıklamayı reddeden The New York Times gazetesinin muhabirlerinden Judith Miller, adalete muhalefet suçundan dört aylık hapis cezasını çekmek üzere geçen hafta cezaevine girmişti.

Newsweek dergisi, Plame'in CIA ajanı olduğunu basına sızdıran kişinin, Başkan Bush'un bütün seçim stratejilerini belirleyen ve "imaj mühendisi" olarak tanınan Beyaz Saray Genel Sekreter Yardımcısı Rove olduğunu yazar.

Amerikan yasalarına göre, gizli ajan konumundaki kişileri kamuoyuna açıklayanlar, devlete karşı suç işlemiş sayılıyor.

Demokrat Parti'nin bazı senatör ve milletvekilleri, Rove'un, Beyaz Saray'daki görevinden alınarak yargılanmasını istiyor. Ancak siyasi gözlemciler, bazılarınca "Bush'un beyni" olarak bilinen Rove'a karşı Başkan'ın harekete geçmesinin söz konusu olmayacağı yorumunu yapıyor.

Gazeteci ve sanayi casusluğu

Fransız otomobil üreticisi Renault'nun "sanayi casusluğuyla" suçladığı gazeteci hakkında dava açılıyor. Mahkeme kaynaklarından alınan bilgiye göre, haftalık Auto Plus dergisinde yazan Bruno Thomas, markanın gizli tuttuğu yeni modellerinin fotoğraflarını yayınlayınca şirket tarafından casuslukla suçlanıyor.

Gözaltına alınan gazeteci, "güveni kötüye kullanmak ve fabrika sırlarını ifşa etmekle" itham ediliyor. Emniyet kuvvetleri, dergide yaptıkları aramada bazı bilgisayarlara, harddisklere ve fotoğraflara el koydu. Aynı olayla ilgili olarak, Renault'da çalışan bir kişi de "muhbir" olmakla suçlandı.

Kültür Bakanı Christine Albanel, gazetecinin gözaltına alınmasından rahatsızlık duyduğunu açıklıyor. Kadın bakan, haber kaynaklarının korunmasına ilişkin yasa tasarısının senatoda ivedilikle ele alınması gerektiğinin bu örnekle ortaya çıktığını söylüyor.

Sendikalar ise; gazetecinin gözaltına alınması ve işyerinde arama yapılmasını protesto ediyor.

Devlete ait "hassas bilgilerin" gazeteciler arasında gidip gelmesi suç mudur?

Bakın; İsrail adına lobi yapan iki Amerikalının elinde bu tür bilgiler bulununca, casusluk davası açılması gündeme gelmişti. Ancak savcılar, suçlamalarını geri çekerek önemli bir içtihat yarattılar. Karar, sadece lobiciler için değil, bilgi edinme hakkı savunucuları için de bir zafer olmuştur.

ABD'de dört yıldır süren hukuki mücadele, savcıların, İsrail adına çalışan iki eski lobici hakkındaki casusluk suçlamalarını geri çekmesiyle sonlanıyor. Çıkan ön mahkeme kararlarının, davayı kazanma ihtimallerini çok düşürdüğünü belirten savcıların bu hamlesi, "bilgi edinme hakkı" açısından da emsal teşkil ediyor.

ABD'deki en etkili Yahudi kuruluşlarından Amerikan-İsrail Halkla İlişkiler Komitesi (AIPAC) adına çalışan Steven Rosen ve Keith Weissman, 2005'te FBI soruşturmasına uğramışlardı. İkilinin, Orta Asya ve Ortadoğu'daki terör hareketleriyle ilgili ABD istihbarat raporlarını elde edip, bunları1999-2004 tarihli arasında İsrailli gazetecilere ve yetkililere sızdırdığı ortaya çıkmıştı.

Rosen ve Weissman'a bilgileri veren ve onlardan ayrı olarak yargılanan ABD Savunma Bakanlığı yetkilisi Lawrence Franklin, kapalı duruşmada suçunu kabul edip 2006'da 12 yıl hapis cezasına çarptırılmıştı. İki lobici hakkında da 1917'den beri ilk casusluk davasının açılması gündeme gelmişti.

Rosen ve Weissman, ABD Yönetimi'nin bu bilgileri sıkı biçimde korumadığını, sorumluluğun yönetime ait olduğunu savunur. ABD'nin güvenliğini tehlikeye atmadıklarını da belirten ikili, George W. Bush dâhil, önceki dönemin yetkililerini mahkemeye tanık olarak getirme hakkı da kazanır.

Savcılar, gizli belgelerin dava süresince açıklanmak zorunda kalacağını da gerekçe gösterip mahkemeye suçlamalarını geri çektiklerini bildirir. Böylece ABD siyasi sisteminin önemli bir parçası olan lobicilerin yanı sıra, içeriden bilgi alan gazeteciler ve siyasi yorumcular da rahatlar. Soruşturmayı eleştirenler, dava açılırsa, hükümet yetkilileriyle, gazeteciler ve lobiciler arasında sık sık yapılan bilgi alışverişinin suç haline geleceğini belirtmişlerdi.

Her gizemli olayda olduğu gibi Bilderberg'in yeni Türkiye'deki güvenli mensubu gazeteci sinyali verir, bir diğeri, MİT ajanı gazetecileri açıklar. Bazı gazeteciler TBMM'ye çağrı yapar. Bu utanç bitmeli der ve ajan gazetecilerin deşifre olmasını ister.

Kod adlarıda olan ajan gazeteciler Türkiye gündemini her zaman mşgul etmiştir. Ancak söylentilerin ötesine gitmemiş, somut isimler kamuoyuna açıklanmamıştır.

İstihbarat örgütleri ve gazeteci ilişkisi hemen her ülkede vardır.

Bulgaristan'da 1989 yılında sona eren komünist rejiminin çalıştırdığı siyasi polis (DS) ajanları araştıran devlet komisyonu, Bulgaristan Ulusal Radyosu'nda (BNR) 66 ajanın isimlerini açıkladı.

Parlamento kararıyla kurulan komisyon, BNR'de görev yapan 718 kişinin durumunu araştırdı. Radyoda çalışan 13 kişi, 1972 sonrası doğumlu olması nedeniyle araştırma dışına tutuldu.

Radyoda yıllarca program sunuculuğu, redaksiyon müdürlüğü yapan ve araştırma gazetecisi olarak bilinen ünlü isimlerin listede yer alması, Bulgar kamuoyunu düş kırıklığına uğrattı.

Ülkede gazetecilik sektöründe binlerce röportaj hazırlayıp, örnek gazeteci bilinip sonunda ajan çıkanların arasında Bojana Dimitrova, Edi Emiryan, Borislav Camcievve ve Kostadin Filipov gibi ünlü kişiler yer aldı.

Radyonun genel müdürlüğü, açıklanan ajanlar listesiyle ilgili yorum yapmadı.

Komisyon daha önce, DS lehine ajanlık yapan Bulgaristan Ulusal Televizyonu (BNT), Bulgaristan Ulusal Haber Ajansı (BTA) ve siya-

sal çevrelerinden geçmişini saklamaya çalışan eski ajanların isimlerini açıklamıştı.

Komisyon, ülkenin cumhurbaşkanı Georgi Pirvanov'un da "Gotze" takma adıyla paralı muhbirlik yaptığını belirlemişti.

Dünyada belki ilk defa bir ülke bir dönem ajan araştırması yapıp tespitlerde bulunuyor ve dünya kamuoyuna açıklar.

Oysa ajan gazetecilik yüzyıllık bir uzmanlık alanıdır.

ABD Irak işgal öncesinden itibaren özel bir merkez kurmuş ve yandaş gazetecilere dolarlar tahsis etmişti. Ortadoğu coğrafyasında hemen her istihbarat örgütünün ağı, üç sacayağına dayanır: gazeteci, akademisyen, meslek mensubudur.

Türkiye'de gazeteci ve akademisyenlerin kimler olduğu açıkça biliniyor mu?

Bazı gazetecilerin ajan olduğu iddiası zaman zaman dillendirilir. Nedense bunu dinlendirenler yabancı ülke hesabına casusluk yapıldığını göz ardı ettirmek için yaparlar. Ama amaçlarına da ulaşırlar. Gündem değişir. Herkes birbirine kuşku ile bakar. Ajanlığa en uygun meslek dalı gazeteciliktir. O nedenle hemen tüm istihbarat örgütleri öncelikle gazeteciye çengel atar.

Gizli servisler zaman zaman Türkçe bilen ajanlar arar.

İngiltere'de hükümet ve silahlı kuvvetlerin gizli haber alma teşkilatı olarak bilinen `GCHQ', internet sitesindeki `Güncel açık iş pozisyonu' bölümünde ve İngiltere'nin en büyük online iş arama sitelerinden biri olan multilingualvacancies. com'da Türkçe bilen dil operatörleri aradığına dair ilan vermişti.

Dört sayfa olarak hazırlanan iş ilanında, aylık ücret, adaylarda aranan özellikler, tecrübe, eğitim seviyesi gibi iş görüşmesinin tüm detayları yer aldı. Adayların özellikle `Enformasyon Teknolojileri' dalında bilgi sahibi olmaları isteniyor.

Şartları son derece açık belirlenmiş olan ilanda görev yeri GCHQ' nün ana merkezi olarak bilinen, Gloucestershire Cheltenham yazıyor. Maaş, yılda 25 bin 239 sterlin olarak belirlenmiş. Görevin tanımlanması, 'Dil operatörü' ve 'Dil ve Kültür uzmanı' olarak yer alırken

pozisyonun 'Tam zamanlı' olduğu belirtiliyor. Deneyim aranmıyor ancak, Türkçe dil seviyesinin, çeviri analiz ve araştırma yapabilecek kadar iyi olması isteniyor, iyi derecede İngilizce de aranan ilk şartlardan biri.

Pozisyon için yaş sınırlaması verilmemiş. Adayların güçlü bir uluslararası ilişkiler bilgisiyle iletişim becerilerine sahip olmaları ve iyi derecede Türkçe ve İngilizce bilmeleri dışında başka bir beceriye sahip olmaları istenmiyor. Üniversite mezunu olmaları hiç gerekmiyor.

Televizyon, radyo, gazeteler veya gizli kaynaklardan sağlanan istihbaratın toplanması, değerlendirmesi, sınıflandırması ve yayılmasından oluşan istihbaratın işlenmesi sürecinde görev almak üzere aranan kişilerin işe başlamadan önce bir dizi teste tabii tutulacağı verilen ilanda açıkça yer alıyor.

GCHQ, ilanda adayların çok yönlü tıbbi ve psikolojik bir testten geçirileceği ayrıca narkotik şube tarafından özel bağımlılık testine de tabi tutulacağını belirtiliyor.

İlanda, başarılı olan adayların işe alınma işleminin en az 4-5 ay süreceği belirtilerek buna işe kabul edilen adayların geçmişlerinin araştırması ve kapsamlı güvenlik soruşturmasının sebebiyet verdiği söyleniyor.

İşe alınanların, önce kurum eğitiminden geçeceğine de dikkat çekildi. Başarılı adayların görevlerinin başına geçmeden eksiksiz eğitim alacakları ifade edildi. İşe kabul edilen adayların, görevlerinin başına geçmeden başka ülkelerde yaşayan akrabaları ve yakın arkadaşları ile ilgili özel güvenlik dosyaları hazırlanacağı adaylara duyuruluyor.

İlan, İngiltere'nin en büyük online iş bulma şirketi multilingualvacancies. com'da, "GCHQ'de hedefiniz İngiltere'nin güvenliğini sağlamak olacak" cümlesiyle yer alıyor.

Bu görev için aranan diller arasında Türkçe `nadir konuşulan diller' bölümünde, Arapça, Farsça, Darice (Afganistan'da konuşulan Farsça lehçesi), İbranice, Maltaca, Peştuca (Afganistan'ın resmi dili), Rusça, Özbekçe, Baskça ve Urduca (Pakistan'ın resmi dili) arasında yer alıyor.

Hükümetin gizli iletişim merkezi olan GCHQ, İngiliz haber alma servisi olarak İngiltere hükümeti ve silahlı kuvvetleri bilgilendirme

görevine sahip. Merkezi İngiltere'nin Gloucestershire Bölgesi'nde Cheltenham'da olan GCHQ, hükümetin diğer bir haber alma servisi olan MI5 ve Amerika'nın merkezi haber alma teşkilatı CIA ile terörle mücadele ve ulusal güvenlik gibi birçok konuda ortak çalışma yürütüyor.

Ortak çalışma yürütülen bir diğer meslek grubu ise medyadır.

Açık kimlikli gazeteciler ise en önemli bilgi kaynağıdır.

Açık istihbarat faaliyeti olan muhabirlik, gizli servislerin en önemli gizli eleman kaynağıdır. Kamuoyu oluşturmada işlevi gözönüne alınınca muhabirlerin önemi daha da artmıştır.

BEŞİNCİ BÖLÜM
ECHOLEN/ELEKTRONİK İZLEME SİSTEMİ-DİNLEME

I- TEKNOLOJİK İSTİHBARAT ÇAĞI

Casusluk insan odaklıdır. Ancak; istihbarat dünyası teknolojik bütün imkanları yoğun bir şekilde kullanır. Teknik donanım, bilgiye daha az tehlikeli yollardan ve kesin bir şekilde ulaşmayı sağlar.

Bilgiye sahip olanın dünyaya sahip olacağı tarih boyunca defalarca ifade edilmiştir.

Echelon; Amerika ağırlıklı olmak üzere Hollanda, Türkiye gibi bazı NATO ülkelerinin de dahil olduğu bir elektronik izleme sistemidir. Bu sistem, dünya üzerindeki her türlü (telefon, teleks, faks, Internet, gibi) iletişimi izleme yeteneğine sahiptir. İzleme gerektiğinde dinlemeye dönüşmektedir. Şöyle ki; bilgisayar sistemine girilmiş bazı anahtar kelime ve cümleler tespit edildiğinde sistem bunları kayda almakta ve daha sonra ilgili personelce bu kayıtlar incelenmektedir. Anahtar kelimelere örnek vermek gerekirse; "öldürmek", "bombalamak", "örgüt" vs… Bu anahtar kelimeler pek tabii olarak çeşitli dillerdeki karşılıkları ile sisteme yüklenmektedir. Örneğin yukarıdaki kelimelerin geçmesi dolayısıyla bu sayfa sistemin kaydına büyük ihtimalle girmiştir.

Haberleşme trafiğinin günümüzde ulaştığı boyut dikkate alındığında, izleme için çok gelişmiş bilgisayar sistemlerinin kullanılması gerektiği ortaya çıkar. Ve aynı zamanda anahtar kelimelerin kullanılma sebebini de. Anahtar kelimeler, seçilmiş hedefler üzerine yoğunlaşma dışında, izleme ağına takılan şüpheli durumların tespitini sağlar.

Echelon Sistemi, uluslararası alanda bankalar aracılığıyla yapılan her türlü para hareketlerini izlemekte de kullanılmaktadır.

1) Dünyanın en büyük kulağı: NSA

Amerika'da dinleme faaliyetlerini yürüten üç ayrı kuruluş bulunuyor; NSA (Ulusal Güvenlik Ajansı), FBI (Federal Araştırma Bürosu) ve CIA. ABD'nin 'en büyük kulağı' olan NSA, Başkan Harry S. Truman'ın 24 Ekim 1952'de imzaladığı 'çok gizli' genelgeyle kuruldu. Truman bu yeni kuruluşa, dünya çapında iletişim istihbaratı görevi verdi. Önceleri diplomatların ve askerlerin şifreli telsiz görüşmelerini dinleyen NSA, daha sonraları uluslararası sivil telefon görüşmelerini de hedefleri arasına aldı.

1960'lı ve 70'li yıllarda ortaya çıkan yönlü telsiz haberleşme ve uydu teknolojisi NSA'nın işini daha da kolaylaştırdı. Artık havaya çıkan hiç bir radyo sinyali, hiç bir telefon görüşmesi NSA'nın dünya yüzeyine dağılmış binlerce uzmanının eline düşmekten kurtulamıyordu. NSA, kurulduktan hemen sonra, gizli bir iç yönetmelik çıkararak CIA ile işbölümü yaptı. CIA de bir yıl sonra, kendi sınırlarının belirlemek amacıyla FBI ile pazarlığa oturdu. CIA'nin ülke içindeki faaliyet alanı çizildi.

ABD, elektronik istihbarat için yılda 20 milyar dolar harcıyor. NSA'nın yıllık bütçesi ise 3,6 milyar dolar. NSA'nın Boeing 707 uçak gövdeleri üzerinde geliştirilen RG-135 tipi uçakları ABD hava kuvvetleri içinde bağımsız olarak görev yapıyor. ABD donanma gemileri görünümündeki gemileri okyanus ve denizleri denetliyor. NSA'nın yer istasyonlarının ABD büyükelçiliklerinde ya da ABD'ye dost ülkelerin topraklarında, ev sahibi ülkelerin denetimine tâbi olmaksızın faaliyette bulunduğu sanılıyor.

Sistemin parçaları, internet, yeraltı ve denizaltı haberleşme kabloları, telsiz haberleşmesi ya da büyükelçiliklere yerleştirilen gizli aygıtlar aracılığıyla yapılan her türlü iletişimi ele geçiriyor ve uydular vasıtasıyla NSA merkezine iletiliyor.

Avrupa Parlamentosu'na 1999'da elektronik istihbarat konusunda sunulan ikinci raporun yazarı olan Duncan Campbell'e göre Echelon, ABD'nin en büyük istihbarat örgütü olan Ulusal Güvenlik Dairesi (NSA) tarafından, ticari ve askeri iletişim uyduları aracılığıyla yapılan haberleşmeyi zaptedip incelemek için geliştirilen bir araç. Sistemin öteki parçaları da internet, yeraltı ve denizaltı haberleşme kabloları, telsiz haberleşmesi ya da büyükelçiliklere yerleştirilen gizli aygıtlar aracılığıyla yapılan her türlü iletişimi zaptediyor ya da özel uydularla haberleşme sinyallerini topluyor.

Kökleri Enigma'ya kadar uzanıyor

Echelon'un kökleri İkinci Dünya Savaşı yıllarına kadar uzanıyor. Nazi 'Almanya'sına karşı savaşta ittifak yapan İngiltere ve ABD, doğal olarak istihbarat alanında da yakın bir işbirliği yaptılar. Alman şifre makinesi Enigma'nın şifresini çözmekle görevlendirilen matematikçi ve bilgisayar teknolojisinin önderi Alan Turing ve ekibi, şifreyi başarıyla çözdü ve anahtarını Amerikalılar'a da verdi. Amerikalılar da Japonlar'ın askeri şifrelerini çözerek İngilizler'e verdi. İki ülke bu yolla düşmanlarının radyo haberleşmelerini dinlediler ve yüzbinlerce gizli mesajı çözdüler.

Savaşın sona ermesinin ardından NSA ve İngiliz Devlet İletişim Karargahı GCQH 1947 yılında UKUSA (İNGİLTERE-ABD) anlaşmasını imzaladılar. Daha sonra İngiliz Uluslar Topluluğu üyesi Kanada, Avustralya ve Yeni Zelanda'nın elektronik istihbarat birimleri de anlaşmaya katıldı. Nihayet Batı Almanya, Danimarka, Norveç ve Türkiye de UKUSA kapsamına "üçüncü ülkeler" olarak eklendiler.

İngilizce konuşan beş ülke dünyanın çeşitli bölümlerindeki haberleşmeyi izlemek üzere işbirliği yaptılar. İngiltere'nin payına Afrika ile Urallar'a kadar Avrupa düştü. Kanada, kuzey enlemleri ve Kuzey

Kutbu'ndaki, Avustralya da Okyanusya'daki iletişimi izleme sorumluluğunu üstlendiler. Echelon sisteminde üye ülkeler adına Amerikan Ulusal Güvenlik Ajansı (NSA), Kanadalı (CSE), İngiliz (GCHQ), Yeni Zelandalı (GCSB) ve Avustralya'daki DSD (Savunma Sinyalleri Müdürlüğü) görev yapıyor.

Teknolojiyi en iyi kullanabilen istihbarat örgütlerinin başında **CIA** geliyor.

CIA ve Mossad, dünyanın bütün gelişmiş istihbarat servisleri gibi son dönemlerde bilgisayar teknolojisini bütün unsurlarıyla kullanıyor. Ayrıca casus uydular ve yüksekten uçan casus uçakları bazı dataları elektronik sinyaller ve gelişmiş antenlerle yeryüzüne geri gönderebiliyor. Sismograflar gizli ya da yeraltındaki nükleer testleri kaydedebiliyor. Gizli dinleme aygıtları özel telefon konuşmalarını dinliyor, minyatür kameralar birçok datanın fotoğrafını çekebiliyor ve sonra bu datalar bilgisayarlarla sınıflandırılıp saklanabiliyor.

Gizli servislerin bilgisayar ağlarını son derece güvenli bir sistem üzerine inşa etmeleri gerektiği biliniyor. Çünkü artık dünyada pek çok istihbarat teşkilatı, network üzerinde çok gizli bilgilere ulaşabilecek bilgisayar uzmanlarını kullanıyor. Yine Soğuk Savaş dönemlerinden bu yana espiyonaj faaliyetleri yürütülürken televizyon antenleri, uydu çanak antenleri ve diğer becerikli elektronik aletlerden faydalanıldığı biliniyor. Bütün bu gelişmeler "Askeri Espiyonaj"dan sonra "Teknolojik Espiyonaj"ın önem kazandığını gösteriyor.

2) Sanayi casusu Echolen: Big Brother

Her şeyi izleyen, gören, bilen "Big Brother" teorisi, Echelon sisteminin kaynağını oluşturuyor.

Global bir paranoya içinde, ABD'nin dünyada olan biten her şeyi izlediğini, tüm e-mailleri, tüm faksları, tüm telefon konuşmalarını dinlediğine inanıyorduk. Hatta bu sistemi çökertmek için özel olarak üretilmiş virüsler bile vardı...

ABD'nin dünyadaki tüm iletişim sistemlerini izlemek üzere İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra geliştirdiği Echelon sistemini yanıltmak

ve milyonlarca sahte alarm almasına neden olmak için "bomba, cinayet, suikast, saldırı, silah..." gibi terörizmle bağlantılı kelimelerle dolu mailler göndermek üzere hazırlanmış bir Echelon virüsü ile dünya tanışmıştı. Pek çok kimse Echelon'un ne olduğunu bile bilmiyordu ve bu virüsü önemsemedi.

Birçok devlet, ABD ile bazı İngilizce konuşan müttefiklerinin elinde bulunduğuna inanılan bu dinleme sistemi hakkında yeterince endişe duyuyordu ki, 31 Avrupa ülkesinin parlamenteri üst düzey CIA ve ABD ulusal güvenlik departmanı yetkilileri ile görüşmek için New York'a kadar gitmiştlerdi ve elbette Amerikalıların Echelon hakkında bilgi vereceklerini umdukları bu toplantının son dakikada Amerikalılar tarafından sudan bahanelerle iptal edilmesini de beklemiyorlardı.

Avrupa parlamentosu elindeki yetersiz bilgiyle de olsa, Echelon hakkında bir rapor yayınladı. Bu rapor, soğuk savaşın bittiği dönemde, KGB tehlikesi kalktığı için CIA'in de önemini yitirdiği tartışmalarının alevlendiği günlerde ABD Başkanı'nın televizyonlara çıkıp CIA'yı savunduğu ve CIA'ye bundan sonra ABD'nin "ticari çıkarlarını" koruması görevini verdiğini açıklaması ile oluşan fiili bir durumla örtüşüyordu.

ABD'nin deneyimli ve korkutucu gizli örgütü eskiden nasıl siyasi rakipleri çökertmek için "gizli operasyonlar" yaptıysa, bundan sonra da ABD'nin "ticari rakipleri"ni çökertmek için gizli operasyonlar düzenleyebilecek yorumları yapıldı. Soğuk savaş dönemi bitmişti, sanayi casusluğu savaşları dönemi başlamıştı. Pek çok kimsenin gözünden kaçan veya dile getirilmeyen bu endişeler, yıllar sonra Avrupa Birliği'nin Echelon sistemi için hazırladığı ve gayri resmi olarak basına sızdırılan; Sanayi Casusu "Echelon"le ilgili raporda yer almıştır.

Sisteme yönelik en büyük suçlamalar Batı Avrupa ülkelerinden gelmiştir. Bu ülkeler sistemin Amerikan şirketleri lehine bazı uluslararası ihalelerde kullanıldığını ifade etmişlerdir. Bunu sonucunda Avrupa Birliği organlarınca sistem incelemeye alınmıştır.

Avrupalılar ABD'ni, dünyadaki tüm iletişim araçlarını dinleyebilen Echelon sistemiyle sanayi casusluğu yapmakla suçluyorlardı.

Dünya paranoyak bir biçimde ABD'nin ormanda yürüyen bir karıncadan bile haberdar olduğunu sanırken, 11 Eylül saldırıları ile Amerika'nın aslında burnunun ucunu bile göremeyecek durumda olduğu anlaşıldı. Ancak, Avrupa'lılar saldırılardan aylar önce yayınlanan raporlarında ABD'nin elinde bulunan Echelon sisteminin dünya iletişiminin çok çok küçük bir bölümünü izleyebilecek kapasitede olduğunu açıklamışlardı. İtalya'da yapılan gelişmiş ülkeler zirvesinde de, ABD istihbaratının, Echeleon sisteminin kulaklarını İtalya'ya çevirmesini istediğini tüm gazeteler yazmıştı. Bu deliller ışığında, Echelon'un tüm dünyayı değil, sadece istenilen küçük bir hedef bölgeyi izleyebilecek kapasitesi olduğu ispatlanıyordu.

Ancak bu bile Avrupalıları, Japonları çıldırtmaya yetiyordu. Çünkü önemli bir ihale öncesinde veya gizli bir araştırma aşamasında, belli bir hedefe yöneltilen bu süper hassas kulaklarla, Avrupalı, Japon veya uzak doğulu bir firmanın tüm teknolojik ve mali sırları Amerika'lıların eline geçebilirdi ki, bizzat başkan tarafından ABD'nin ticari başarısını sağlamakla görevlendirilen CIA'in yabancı şirketlerin bu sırlarını, ABD'daki rakiplerine vermeyeceğini düşünmek de saflık olurdu. Sonuçta Avrupalılar endişelerini gizleyemediler ve resmi olarak yayınlanan raporda tüm Avrupalı şirketlere, bütün yazışmalarını ve iletişimlerini "şifreli" yapmaları tavsiye edildi.

Echolen; nasıl çalıştığı merak edilen efsaneydi. Peki, abartıldığı kadar olmadığı düşünülen ama olduğu kadarı ile bile herkesi ürküten Echelon nasıl çalışıyor? Bu sorunun cevabını kimse net bilmiyor. Zaten bu kadar kolay ve herkes tarafından bilinen bir cevap olsa, her ülke kendisine bir "Echelon" kurabilirdi. Ancak bir şekilde dünya yörüngesinde sayısız uyduya sahip ABD'nin müttefik ülkeler, İngiltere, Kanada, Avustralya, Yeni Zelanda, Tükiye yer istasyonlarının da yardımı ile cep telefonlarından telsizlere, internet omurgasından sabit telefon hatlarına kadar tüm konvansiyonel iletişim sistemlerini dinleyebilecek bir sistem geliştirmiş olduğuna inanılıyor.

Echelon için yer istasyonları hayati önem taşıyor.

Şimdilik sokakta fısıldaşarak konuşan insanları dinleyemediği-

ne inanılan bu sistemin yakında o düzeye ulaşacağı tahmin ediliyor. Sistemin izlenilen trafik içindeki anahtar sözcükleri veya cümleleri saptayabilecek düzeyde olduğu ve bu sayede çok büyük bir organizasyon gerektirmeden çekirdek kadrolarla ayakta tutulmasının mümkün olduğu da düşünülüyor.

Zira söz konusu büyüklükte bir sistem için çalışan binlerce memur, uzman, operatör bulunmasının sistemin gizliliği için en büyük düşman olduğu da aşikar. Yine delillerle ispatlanamasa da söylentiler bu çapta bir sistemin çalışması için mutlaka gerekli olan yer istasyonlarının nasıl gizlendiği konusunu açıklamaya çalışıyor. Büyük boyutlu uydu vericileri ve milyonlarca mesajı kontrol edecek dev bilgisayarların nereye saklandığı konusuna açıklık getirmek isteyen teorisyenler Amerika'nın dünyanın pek çok ülkesinde üs kurmak için sahip olduğu hevesin de Echelon ile açıklanabileceği görüşündeler.

"Biliyoruz var, ama resmen suçlamak için kanıtımız yok" Şimdilik, yuvarlak ifadelerle sadece bir şüphe olduğunu kabul eden Avrupa Birliği ve değişik uzmanlık dallarındaki komplo teorisyenlerinin bilim kurgu filmlerini aratmayan senaryoları dışında Echelon hakkında elimizde net bir bilgi yok. Ancak ABD'nin de bu sistemin varlığını kabul etmediği gibi, yalanlamamaktadır.

Echelon'un bu güne kadar resmi kayıtlara geçmesine neden olan tek belge ise Avrupa Birliği'nin konu hakkında hazırladığı rapordur ki o da sistemin sanayi casusluğu amacıyla kullanılabileceğini savunmaktadır.[179]

Elektronik casusluk ağına kontrolABD'nin elektronik casusluk ağı Echelon,Avrupa Birliği'nin hedefindedir. Ancak yapacak bir şeyi yoktur.

Soğuk savaş döneminde kurulan ve dünyadaki her türlü telefon,teleks, faks, elektronik mektup haberleşmesini izleyebilenEchelon sistemiyle ilgili rapor 144 sayfadan ve beş bölümden oluşuyor.

Birliğin Teknik ve Bilimsel araştırmalar bölümü tarafındanhazırla-

179. IT Bussines Weekly dergisinin web sitesi, www. itb.com.tr de raporun bir kopyası vardır. cemsanci@chip.com.tr.

nan rapora göre, dünyadaki her türlü elektronik haberleşmeyiizleyebilen Echelon sistemine bağlı olarak Türkiye'de de iki yer istasyonu bulunuyor.

Bu istasyonlardan biri Amerikalılar ve İngilizler tarafından işletiliyor.

Karamürsel'de bulunan bu istasyon 1964 yılında kuruldu.

Diğer istasyon ise Diyarbakır'da

Avrupa Birliği'ndeki kaynaklar,her iki istasyonda 32 metre çapında birer çanak anten bulunduğunuve Türkiye'nin Echelon sisteminde kilit bir rol oynadığını söylüyor.

Avrupa Parlamentosu üyesi Alman Parlâmenter Ilka Schroder,"ABD'nin kulakları" olarak bilinen Echelon casusluk şebekesindenresmen davacı oldu. Schroder, Echelon sistemiyle "bireyselhaklarının ve Alman kanunlarının çiğnendiği" gerekçesiyle federalmahkemeye başvurdu.

Alman Parlâmenter, dava dilekçesinde, ABD, İngiltere ve Almanya'yıEchelon sisteminin doğrudan sorumluları olarak gösterdi. Schroder,Echelon sisteminin sanayi casusluğunda kullanıldığı ve ticari marka vebrövelerle ilgili yasaları çiğnediği görüsünü de savundu. Schroder'in bu girişimi, Echelon sistemine karşı hukuki plandailk adim olması bakımından önem taşıyor.

AvrupaParlamentosuveFransızUlusalMeclisitarafındanEchelon'u araştırmak için kurulan komisyonların "yetersiz" kaldığıgörüsünü savunan Schroder, "zor da olsa" hukuki yolların kullanılmasıgerektiğini söyledi. Schroder'in başvurusunda belirlibir ülkeye karşı dava açamıyor. Ancak Alman mahkemelerinin davayıincelerken federal makamların "devlet ve savunma sırrı" cevabıylakarsılaşıyor.

Fransa'nın basını çektiği bazı AB ülkeleri ise, soğuk savaş öncesindeNATO müttefiklerince Doğu Bloku'nu dinlemekte kullanılan sistemin, ABDtarafından son 10 yıldır kendişirketlerine çıkar sağlamakta ve devihaleleri elde etmekte kullanıldığı iddiasındalar.

İddialara göre, 50 ülkede 175'ten fazla merkez Echelon sistemine dahil. Yine başka bir iddiaya göre, Türkiye'de de bu casusistasyonlardan toplam 9 adet bulunuyor. Türkiye'deki dinlemeistasyonlarının Ağrı,

Antalya, Diyarbakır, Edirne, İstanbul, İzmir, Karsve Sinop'ta bulunduğu söyleniyor.

Echelon Dünyadaki bütün telefon, faks, telsiz, SMS ve elektronik posta iletişimini dinleyen dev bir kulaktır. ABD'nin sürekli inkar ettiği Echelon'un varlığı resmi olarak ilk kez, 23 Mayıs 1999'da Avustralya, Canberra'daki Savunma Sinyalleri Müdürlüğü (DSD) Başkanı Martin Brady'nin yaptığı açıklamayla kabul edildi. Brady, ülkesinin 50 yıldır varolan ve gizlenen küresel bir elektronik izleme sisteminin parçası olduğunu kabul eden ilk kişi oldu. Sisteme 5 ülke üye idi ve diğer üyeler, Yeni Zelanda ve Kanada idi. Ayrıca, çeşitli müttefik ülkelerde de Echelon'un üsleri bulunuyordu.

Dünyanın gizli bir kulak tarafından dinlendiği aslında 1960 yılında ortaya çıkmıştı. Rusya'ya iltica eden iki NSA görevlisi, Bernon Mitchell ve William Martin, 6 Eylül 1960'da Moskova'da bir basın toplantısında NSA'nın 2000 dinleme istasyonuyla, bunların kurulu oldukları ülkeler de dahil olmak üzere en az 40 ülkenin gizli haberleşmesini dinlediğini açıkladılar. Dünyanın her yanına dağılmış olan istasyonlardaki binlerce analistin mesajlarını izlediği "mimli" kişiler arasında, Afrikalı gerilla liderlerinin yanısıra, Vietnam Savaşı'na karşı çıkan aktris Jane Fonda ile bebek bakımı uzmanı Dr. Benjamin Spock da bulunuyordu.

Avrupa'nın yüzde 90'ını dinliyorlar. Sistemin varlığının ilk kez Echelon'a üye ülkelerden biri olan Avustralya tarafından kabul edilmesinden sonra Avrupa Birliği harekete geçti. ABD'den istihbari olarak geri kalmamak için, hemen bir rapor hazırlattı. Echelon hakkında Avrupa Parlementosu'ndaki ilk rapor 1988'de yayınlandı. AB raporuna göre ABD, Avrupa'daki telefon, faks ve e-posta haberleşmelerinin %90'ını Echelon sistemiyle denetliyordu.

Raporun açıklanmasının ardından İtalya, Echelon'un bilgi toplama yöntemlerinin İtalyan kanunlarına aykırılığının incelenmesi için bir komisyon kurdu. Danimarka Parlamentosu da benzer bir araştırma başlattı. Ve 1999'da, ABD'deki elektronik mahremiyet örgütü EPIC, Echelon'la ilgili olarak ABD hükümetini mahkemeye verdi.

3) Avrupa Birliği'nin ECHOLEN'U ENFOPOL

AB raporunun hazırlanmasının amacı, ABD'nin dünyayı dinleme faaliyetlerinin bir benzerinin Avrupa Birliği tarafından gerçekleştirilmesiydi. AB'ye üye ülkeler, ABD'nin internet de dahil olmak üzere dünya iletişimini gizli bir biçimde takip etmekte kullandığı Echelon adlı sistemine bir "rakip" çıkarma hazırlığı yapıyor. AB'nin dinleme sistemine Enfopol adlı veriliyor. Öte yandan ABD ve Echelon üyeleri olan, İngiltere, Yeni Zelanda, Kanada, Avustralya'nın yanısıra, Rusya, Çin, Danimarka, Hollanda, İsviçre, Fransa ve İsrail gibi devletlerin de benzer sistemler kullandığı biliniyor.

Echelon veya bir başka sistem, ancak şu bir gerçek ki dünyada tüm devletler gerek kendi vatandaşlarını gerekse diğer ülkeleri olanakları ölçüsünde izlemektedirler. Bunlar ulusal güvenlik gibi ulvi bir amaçla yapılırken, kişisel hak ve özgürlükler yine onları korumakla yükümlü devletler tarafından ihlal edilmektedir.

DIG - INT (Elektronik İstihbarat)

DIG-INT işbaşında

Elektronik istihbarat dünyasının en gizli ve en çok konuşulan sistemi DIG-INT. Bu sistem, Amerika, İngiltere, Kanada, Avustralya ve Yeni Zelenda arasında kurulmuş bir sistemdir. ECHELON'un yapay zeka ile taçlandırılmış yeni versiyonudur.

Bu sistemin önemli bir farkı ulusal güvenlik amacı ile kullanılabileceği gibi bazı ekonomik manipülasyonlar için de yararlı bir kaynak olması.

ECHELON'dan farkı, izlediği kişi, grup, nesne yada objeler hakkında yapa zeka aktivasyonları ile tüm internet omurgalarına (backbone) kendiliğinden bağlanarak, içerdiği anahtar kelimeler ile ilgili tüm sistemlere hacker gibi girerek avcılık yapması…

Sistem, dünya çevresinde beş ana stratejik uydu kullanıyor. Bu uyduların her birinin yeryüzü üzerinde bir ana üssü yani istasyonu bulunuyor. Ayrıca sistem 100'ün üzerinde irili ufaklı uyduyu da kullanıyor ve yönlendiriyor. Bu uydular eliyle sistemin dinlemediği, görmediği, izlemediği pek bir şey bulunmuyor.

İletişim imkanlarının hemen hemen neredeyse tamamını tarayabiliyor ve kontrol altında tutabiliyor. Telefon, cep telefonu, e-mailler, faks, tele-faks, bilgisayar ve hatta okyanusun altından geçen iletişim hatlarının tamamı izlenebiliyor. Konuya daha da açıklık kazandırılması için sadece telefon izleme ve dinleme rakamlarını aktaralım. Echelon dakikada 2 milyon, günde ise tam 3 milyar telefon görüşmesini izliyor ve dinliyor. Üstelik bu rakamlar yalnız 1998 yılını içermektedir…

Sistem bu işlemi yaparken sadece kayıt etmekle kalmıyor. Bir yandan da konuşmanın yapıldığı çıkış noktasını tespit etmeye çalışıyor. Dünya üzerindeki net koordinatlarını ele geçirinceye değin. Böylece evinizin posta adresi şekilleniyor.

PENTAGON ECHELON'dan sonra yapay zeka mucizesi DIGINT ile askeri doktrinini küresel boyutta uygulama olanağı bulmuştur.

İçinde Türkiye'nin de bulunduğu birçok ülkede yerleştirilen radyo antenleri sayesinde uydudan yapılan iletişimi takip eden sistem birçok yöntemle bilgileri toplamaktadır. Bunların başında anahtar sözcükler gelmektedir. Bu anahtar sözcükler sayesinde iletişim kaydedilmekte ve bilgiyi isteyen ülkeye verilmektedir.

Anahtar sözcük yerine şahıs ve yer isimleri de kullanılmaktadır. Bu sistem sayesinde birçok ülkenin en hassas gizli bilgilerinin diğer ülkelerin özellikle ABD'nin eline geçmesi büyük olasılıktır. Bilgi savaşlarının başladığı değişen dünya şartlarında gizli bilgilerin dost bile olsa başka ülkelerin eline geçmesinin riski, bugün Afganistan'da Taliban'ın ABD uçaklarına yine ABD füzeleriyle (dost olduğu dönemde verdiği) karşılık vermesi ile çok iyi anlaşılmaktadır.

Eğer bu sistem söylendiği gibi askeri değil de sadece özel iletişimi takip ediyorsa bu durumda da özel yaşamın dokunulmazlığı veya şirketlerin telefonlarının dinlenmesi ile teknoloji casusluğuna kadar gidebilecek amaçlar ile kullanılmış olabilir. Nitekim İngiliz İstihbarat Örgütü MI5, İngiliz şirketlerinin uluslar arası yatırımları için bilgi toplayabileceği ve bu şirketlerin ortakları ve muhtemel ortakları hakkında bilgi verebileceğini toplantıya çağırdığı 64 büyük İngiliz şirketinin yöneticilerine belirtmiştir.

Siber Terörizm ve Ulusal Güvenlik

Devletlerin iç güvenliğini tehdit eden ve hedefine ulaşmada hiçbir sınır tanımayan suç örgütleri, bilgisayar teknolojisi yardımıyla tahminlerin ötesinde bir mobilite kazanarak uluslar arası suç trafiğine yeni bir boyut kazandırmıştır. Globalleşmenin karanlık yüzü olarak adlandırabileceğimiz bu gelişme toplumsal huzur ve barışı ve ulusal güvenliğimizi ciddi şekilde tehdit etmektedir.

Savaşlar artık fare (ler) (mouse) tarafından yönetilmektedir.[180]

DIG-INT İzleme Üsleri

İnsanoğlu yeryüzünde varolduğu günden bu yana sürekli olarak bir arayış içindedir. Avcılıktan tarıma geçilmesi ile yerleşik toplumların ilk örnekleri görülmeye başlanmıştır. Toplum yaşamını belirli ölçüde etkileyen bu gelişmeler yüzyıllar boyunca devam etmiş, Batı'daki sanayi veya teknoloji devrimi sayesinde ortaya çıkan makineleşme, toplum yaşamını derinden etkilemiştir. Günlük yaşamın her alanını etkileyen ve kolaylaştıran sanayi devrimi ile yaşamın rengi daha önceleri görülmemiş bir şekilde farklılık göstermeye başlamıştır. Endüstri devrimi de denilen bu gelişmeler, özellikle 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren konu ile yakından ilgilenen kişilerin bile takip etmede zorluk çektiği bir hıza ulaşmıştır.

Bu gelişmelerin tam aksine insanlığın ilk günü ile birlikte ortaya çıkan "iyi" kötü" kavramları hiç değişmeden günümüze kadar gelmiştir. Sanayi devrimi ile ortaya çıkan teknolojik gelişmeler özellikle savaş sanayiindeki buluşlar, "iyilere" olduğu kadar "kötülere" de olanaklar sunmuş, insanlığın mahvına neden olabilecek yeni silahlar ortaya çıkmıştır.[181]

Dünya 1970'li yıllarda yeni bir teknoloji devrimi ile karşı karşıya gelmiştir. Bu yeni devrimin adı "Bilişim devrimi"dir. Özellikle 1990 sonrası gelişen ağı sayesinde tüm dünyayı saran internet, devletlerin ulusal güvenliklerini her yönü ile tehdit etmeye başlamıştır. Uluslar

180.Shekhar Gupta, Indian Express, November, 18, 1998.

181. Bkz. E. D. Dorothy; "Activism, Hacktivism, and Cyberterrorism: The Internet as a Tool for Influencing Foreign Policy".

arası alışveriş şirketleri yüzünden gümrük sistemleri, "Hacker" ler yüzünden en gizli devlet sırları, hergün mantar gibi artan korsan siteler yüzünden gerçek hayatın sanal aleme de taşınması gereken hukuk sistemleri uygulanamamasından dolayı tehdit altındadır. Özellikle büyük kentlerin altyapı ve iletişim alanları büyük bir tehdit altındadır.

Bilgisayarın uzay çağını geride bırakarak, bilgi toplumunu oluşturmadaki önemi yadsınamayacak kadar büyüktür. Bugün hayatımızın her alanına girmiş olan bilgisayarlar, bankalardan marketlere, evlerden karakollara, polisten suç örgütlerine kadar, yaşamımızın her alanına girmiş ve artık yaşamımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir.

Casus uydular

Amerikan Savunma Bakanlığı adına ileri teknoloji savunma projelerini yürüten DARPA bugüne kadar üretilmiş en geniş kapsama alanına sahip casus uyduyu üretti. Dünyanın yüzde 40'ını aynı anda takip edecek MOIRE isimli uydu HD kalitesinde görüntü alacak. Uyduya, Hubble teleskopundan 8 kat daha güçlü optik lensler takıldı. Böylece hedeflenen noktalardaki görüntüler istenen anda binlerce defa büyütülebilecek.

Uydulardan Optik Tanıma Sistemleri

İnternetin dünya çapında yaygınlık kazanması ile mekan kavramı bir anlamda ortadan kalkmış, kıtalararası iletişim ve bilgi aktarımı bir tuşa basmaktan ibaret hale gelmiştir. Teknolojideki bu gelişmelerden toplumlar pozitif anlamda yararlandıkları gibi, organize suç örgütleri ve terör örgütleri de, gelişen bu teknolojiyi yakından takip ederek, hem kazançlarını katlamakta, hem de geleneksel suç türlerinin dışında yeni suç türleri geliştirmektedirler.

Devletlerin iç güvenliğini tehdit eden ve hedefine ulaşmada hiçbir sınır tanımayan suç örgütleri, bilgisayar teknolojisi yardımıyla tahminlerin ötesinde bir mobilite kazanarak uluslar arası suç trafiğine yeni bir boyut kazandırmıştır. Globalleşmenin karanlık yüzü olarak adlandırabileceğimiz bu gelişme toplumsal huzur ve barışı ve ulusal güvenliğimizi ciddi şekilde tehdit etmektedir.

Devletin en önemli kurumlarının internet sitelerinin "hacker" lar tarafından çökertilmesi 21. yüzyılda bilişim suçlarının, ulusal güvenliği tehdit eden en önemli suç türleri arasında yerini alacağının önemli bir kanıtı olmuştur.

50 yıl öncesinin meşhur Amerikan banka soyguncusu Willie Sutton'a; Niçin banka soymakta bu kadar ısrar ediyorsun? diye sormuşlar Sutton "Çünkü orası paranın bulunduğu yer" diye yanıtlamış.

Kriminolojideki suçların fırsatları takip ettiği ilkesini veciz bir şekilde açıklayan bu yanıttan yola çıkarak suçları önlemenin en etkin yolunun bireyleri suç işlemeye götüren fırsatların ortadan kaldırılması gerektiği ön plana çıkmaktadır.

Ancak suç işlemek için sadece fırsatların varlığı yetmez. Suç işleme iradesine veya motivasyonuna sahip failler olmalıdır. Ayrıca yeterli koruma veya gözetimin olmaması da gerekmektedir. Hiçbir hırsız balkon kapısı açık bir daire varken balkon kapısının demir parmaklıklarla korunmuş ve kilitlenmiş bir daireyi soymaya teşebbüs etmez.

Kriminolojinin bu temel ilkesi bir banka soygunu veya araba hırsızlığında geçerli olduğu kadar bilişim suçları alanında da geçerlidir. Fırsatların ortaya çıkmasında, diğer bir deyişle bilişim suçunun işlenmesinin önlenmesinde herşeyi devletten, polisten beklemek bizi istediğimiz sonuçlara götürmeyecektir. Bireyler ve kurumlar evlerini ve işyerlerini korudukları gibi bilgisayarlarını da yapılacak olası saldırılara karşı korumak zorundadır.

Bilişim Suçlularını suç işlemeye iten nedenler nedir?

Bilişim suçlularını suç işlemeye iten nedenler arasında geleneksel olarak bireyleri suç işlemeye götüren nedenlerden farklı, yeni bir neden görmek neredeyse olası değildir. İntikam alma duygusu, güce sahip olma, açgözlülük, şehvet, macera veya "yasak meyveyi tatma" arzusu gibi geleneksel olarak bireyleri suç işlemeye götüren nedenler bilişim suçları anlamında da bireyleri suç işlemeye götüren nedenler olmaktadır.

Büyük bir bilgisayar sistemi üzerinde izinsiz olarak etkin olabilmek, belki de bir güç gösterisi olarak o bireyi fazlasıyla mutlu et-

mektedir. Çalıştığı şirkette haksız şekilde işinden atılan bir bilgisayar mühendisinin eski şirketinin bilgisayar sistemine verdiği zarar veya ideolojik olarak mücadele içinde olduğu bir devlete karşı o devlet kurumlarının bilgisayar sistemlerine zarar vermek intikam duygusu ile işlenen suçlardır. Bu kişilerin şirketin merkezine geleneksel bir suç türü olan bomba koyması veya devlet güvenliğini temsil eden güvenlik kuvvetlerine karşı silahlı saldırıda bulunması da intikam duygusu ile işlenmiş suçlardır. Bilişim suçlarının bir çoğu macera arayan kişiler tarafından bilinmeyeni keşfetme güdüsüyle işlenir. Bilişim alanında suç işleyebilmek için gerekli teknolojik bilgi düzeyinin yüksekliği göz önüne alınırsa, kompleks yapıdaki bilgisayar güvenlik sistemlerine zarar verme yoluyla, suç faillerinin kendilerini ispatlama güdüsü veya bir meydan okuma güdüsü ile hareket ettikleri de unutulmaması gereken bir motivasyondur.

Bireyleri suça iten nedenlerin neredeyse hiç biri yeni değildir. Yenilik belki de sadece teknolojinin bu güdüler ile hareket etmeyi kolaylaştırması konusunda tahmin edilemeyen kapasitesidir.

İnternetin hayatımızdaki yeri artıyor. İnternet bağlantısı sayısında hızlı bir yükselme var.

III- ECHOLEN SİSTEMİ-DİNLEME VE İZLEME

ABD Dünya'yı dinliyor, izliyor.

ABD; 11 Eylül'den önce soğuk savaş döneminde gerek uydu gerekse yer istasyonlarından dinleme yapmaktaydı. 11 Eylül sonrası Bush; Star Wars-uzay doktrini kavramı ile yeni konsept belirledi. Böylece dünyanın hemen her coğrafyasında odaklanmış yapılanma oluşturdu.

11 Eylül CIA ve MOSSAD'ın işimiydi?

Bükreş'te yapılan NATO zirvesinde ABD başkanı Bush Afganistan'a yardım için 11 Eylül örneğini vermişti. Bush müttefiklerine, "eğer destek olmazsanız El Kaide'nin benzeri terör hareketlerine hazır olun" dedi. 11 Eylül neydi? Bu konuda yüzlerce kitap yazıldı. Video çekimlerindeki görüntüler hala analistlerce değerlendiriliyor İtalya eski Cumhurbaşkanı Cossiga, 11 Eylül'de düzenlenen saldırıların CIA ve Mossad tarafından gerçekleştirildiğini ve bunun bütün küresel istihbarat örgütleri tarafından bilindiğini söyledi. Cossiga, 11 Eylül'le ilgili ilk şüphelerini 2001'de araştırmacı Webster Tarpley'eBu saldırılar radar sistemine ve uçuş güvenlik elemanları arasına sızılmadan gerçekleştirilemez.

Cossiga, 60, 70 ve 80'lerde Avrupa'daki bombalamalardan sorumlu tutulan ve uzmanlık alanı ülkelerdeki yerel politik muhalefetin üzerine yıkılacak eylemler gerçekleştirmek olan NATO himayesindeki Gladio örgütünün varlığını ifşa ederek yapılanma içindeki rolünü de itiraf etmişti. İfşaatlarıyla İtalyan siyasi düzenini rahatsız eden Cossiga, 1992'de istifa etmek zorunda kalmıştı. Cossiga'nın beyanları, 2000 yılında İtalya Parlamentosu'nun Gladio ile ilgili soruşturmasına da katkı sağlamış ve bu soruşturma sırasında saldırıların ABD istihbarat birimlerinin gözetiminde olduğuna dair kanıtlar ortaya çıkmıştı.

ABD'nin Terörist fişlemesi

Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 35 ülkede doğan, büyüyen ya da burada akrabaları olan kişiler potansiyel terörist olarak sınıflandırılmıştır. Pittsburg Post'a göre listede Türkiye, Mısır, Ürdün gibi ülkeler de var.

ABD yönetiminin bu kişileri tanımlamak için kullandığı sıfat ise Special Interest Alien (SIA) (Özel ilgi gösterilmesi gereken yabancı) şeklinde. SIA olarak nitelendirilen kişilerdir.

Amerikan Ulusal Kontrterörizm Merkezi (NCTC), terör şüphelileri listesinde yer alanlar 2003 yılında 325 bin iken 2006 da 1 milyona yaklaştığı ifade edilmektedir. Bu kişilerin çoğu ABD vatandaşı değildir ve ABD de oturmamaktadır.

ABD, dünyada; devletleri insan hakları ve demokrasi afyonu ile çözmektedir. Medya ve sivil toplum örgütleri Direnen ülkeleri ise askeri yönden işgal etmekte veya tehdit etmektedir. ABD'nin iletişim ağı ve finans gücüdür. Dünya Bankası, IMF ve Dünya Ticaret Örgütü, ülke ekonomilerini sarsmakta ve ABD önünde dize gelmektedir.

ABD, dünyayı, yüksek teknoloji ile dinlemekte, askeri güçle kontrol etmektedir. ABD bu nedenle Ulusal Güvenlik Dairesince (NSA) geliştirilen ECHELON sistemi ile ticarî ve askerî iletişim uyduları aracılığıyla haberleşmeyi dinlemek için geliştirilen sistemle dünyayı dinlemektedir. Bu sistem, dünyadaki bütün telefon, faks, telsiz SMS ve elektronik posta iletişimini dinleyen dev kulaktır. Gelişmiş anten sistemleri ABD, İtalya, Türkiye, İngiltere, Yeni Zelanda, Kanada, Avustralya, Pakistan ve Kenya'da bulunmaktadır.

Sistem, topladığı bilgileri 1996 yılında NSA'nın Fort Meade'deki merkezinde kurulan ve Internet esaslarına göre çalışan Intelink adlı bilişim ağıyla paylaşmaktadır. Intelink ABD'nin 13 ayrı istihbarat örgütü ile bazı dost istihbarat örgütlerini birbirine bağlamaktadır. Böylece merkezi kontro-denetim takip ağı ile dünyayı takip ederek yönetme ve yönlendirme mekanizması işletilmektedir.

ABD'nin yeryüzündeki haber alma amaçlı gizli güçleri olarak bir çok kuruluş çalışmaktadır. Merkezi Haber Alma Örgütü (CIA), Federal Soruşturma Bürosu (FBI), Ulusal Keşif Ofisi gibi bir çok İstihbarat örgütü çok yönlü çalışmaktadır. Bunlar aynı zamanda Ticaret, Hazine ve Enerji Bakanlıkları için de çalışmaktadırlar.

CIA; 16 bin ajanı, 4 milyar dolarlık bütçesi, ülke dışında binlerce ajanı ile 1940'larda kurulmuştur. CIA başkanı George Tenet "Bizim işimiz gün geçtikçe teknolojik oldu, ama görevimiz her zaman aynı. Biz casusuz, gizli işle uğraşırız, bunun içinde gizli ajanlarla çalışırız." derken dost ya da dost olmayan ülke ayrımı olmadığını belirterek "ABD'nin yaşamsal çıkarları yalnız bize karşı olan ülkelerde değil, bizim için hiç tehlikeli olmayan dost ülkelerde de söz konusudur."diyerek hedef belirlemesini net ortaya koymaktadır.

DIA (Savunma Haber alma Ajansı) Askeri örgüt; 19 bin görevlisi ile 2.5 milyar dolarlık bütçesi ile Kara Hava ve Deniz Kuvvetleri haber alma çalışmalarıyla eşgüdümlü çalışan kuruluştur. Özel araştırmacılara sahiptir. 1961 yılında kuruldu. DIA, ABD'nin askeri operasyonlarına yön veren istihbarat teşkilatı haline gelir. Savunma istihbarat Örgütü DIA; savunma savaşı yapan bir istihbarat örgütüdür. Dünyanın her yerinde sivil asker olarak binlerce çalışanı ile DIA diğer istihbarat örgütlerinde farklı olarak yabancı ülkelerin askeri güçlerine istihbarat desteği sağlayarak onları yönlendirmek ve diğer ülke askeri güçlerinin ABD çıkarlarına uygun olmasını sağlamakla görevlidir.

NSA (Ulusal Güvenlik Ajansı); 100 bin kişinin çalıştığı ABD'nin dünyadaki kulağıdır. Elektronik dinleme tesisleri ile istediği telefon konuşmalarını dinleyen Fax ya da e-mail'in kopyasını alan dev bir kuruluştur.

NRO (Ulusal tanımlama Bürosu); 7 milyar dolar bütçesi ile 200 kişinin çalıştığı, dinleme ve kopyalama için gerekli uyduların uzaya yerleştirilmesi ve uydularla gönderilen fotoğrafların kopyalanması ile görevlidir. Uydulara sahip Büro; yüksek teknoloji ürünü, askeri-ticari tüm bilgilerin takip edilmesi ve ilgili birimlere aktarılmasıyla da yükümlüdür.

ABD bu güçle, siyasi ekonomik gücünü kabul ettirmek, boyun eğdirmek, tek güç imajı oluşturmak amacıyla çalışmaktadır. ABD, global güvenlik ve İstihbarat ağı ile dünya egemenlik mücadelesine yönelmiştir.

Siber savaş provası, İnternet düşmanı silah.

Pentagon'a ait gizli bir belgede, **internetin düşman silahı** olarak görülmesi gerektiğinin yazıldığına işaret edilerek, ABD yönetiminin, geniş çaplı muhtemel bir savaş halinde internetin bloke edilmesi öngörülmektedir.

Ajan Denizaltı nerede?

ABD ordusunun denizaltındaki **casus makinesi** USS Jimmy Carter'ın nerede olduğunun bilinmemesi de kopan kablolarla işgali soru işaretlerini artırıyor. Diğer nükleer denizaltılardan çok farklı özellikler taşıyan USS Carter, denizaltı casusluğu da dahil çok çeşitli savaş görevlerini yerine getirebilecek kapasiteye sahip. ABD Deniz Kuvvetleri'nin internet sitesinde de, USS Carter'a ait bilgiler yer almıyor.

İletişimde en son teknoloji

İletişim teknolojisinde yaşanan gelişmelerin ardından fiber optik, iletişim ağlarında yaygın biçimde kullanılarak bakır kabloların yerini aldı. Fiber, ışık kaynağından gelen sinyallerin hedefteki kaynağa iletilmesi. Fiber'i kaplayan kablolar ise ışığı taşıyan camın kırılmasına ve sinyal kaybına karşı bir koruma görevi üstleniyor. İnsan saçı boyutlarında olan fiberler, kırılma ve sinyal kayıplarına karşı çok iyi korunuyor.

Ticari Casusluk

Echelon'un ortaya çıkışıyla birlikte, ABD'nin uluslararası ihalelere girecek Amerikan şirketleri için rakiplerin sırlarını çalmak için de sistemi kullandığı öne sürüldü. İddiaya göre, ABD firmalarının katılacağı ihalelerde rakip şirketlerin iletişimi dinlenerek milyarlarca dolarlık kazanç sağlandı. Avrupa Birliği, İngiltere dışında bu ağa karşı engelleme çalışmalarını yoğun şekilde sürdürüyor.

Avrupa Birliği'ne sunduğu 'Echelon Raporu' ile büyük yankı yaratan Duncan Campbell, ABD'nin elindeki bu uluslararası casusluk sistemi ile ilgili yeni bilgiler ele geçirdi.

ABD'nin uluslararası casusluk ağı Echelon hakkında elde edilen yeni bilgiler, ABD emperyalizminin, Avrupalı müttefikleri aleyhinde yürüttüğü ticari casusluk faaliyetlerine ışık tutuyor.

İngiliz The Independent gazetesi, ABD'nin Echelon aracılığıyla İngiliz ve Avrupa şirketlerini nasıl takip ettiği örneklerle açıklar. "Yeni Soğuk Savaş" başlıklı haberde, CIA ve Ulusal Güvenlik Örgütü (NSA)'nün, Clinton'ın "saldırgan savunma" politikası gereğince ticaret savaşlarında üstlendiği rol belgeleriyle açıklanıyor. Savaşın hedefleri arasında, ABD ve İngiltere firmaları özel bir yer tutuyor.

Duncan Campbell ve Paul Lashmar imzalı haberde, Echelon sisteminin, İngiltere'nin büyük katkılarıyla faaliyetini sürdürdüğüne dikkat çekiliyor. Echelon, uydular aracılığıyla yapılan telefon, faks ve e-posta mesajlarını takip edebiliyor. ABD, böylece milyarlarca dolarlık ihalelerde avantaj sağlıyor.

Eski NATO bilgisayar uzmanlarından Dr. Brian Gladwell'e göre, bu haksız rekabet, "korsanlığa" benziyor. Gladwell şöyle konuşuyor: "Ben bunu 250 yıl önceki açık deniz korsanlarına benzetiyorum. O dönemde devletler korsanlığı desteklediklerini asla kabul etmediler, ama perde arkasında onlar vardı. Siberuzayda da, devlet destekli enformasyon korsanlığı var. ABD gibileri ticari enformasyon hırsızlığını desteklediği sürece küresel bir elektronik ticaret mümkün değildir."

İngiltere'nin, GCHQ adlı istihbarat örgütü aracılığıyla Echelon'a ortak olması, hükümetin AB ile çeşitli sorunlar yaşamasına da neden

oluyor. Çarşamba günü Strasbourg ve Berlin'de bir araya gelecek olan AB yetkilileri, ABD'nin elektronik ticari casusluk faaliyetlerini masaya yatıracaklar.

Sosyalizme karşı bir silah olarak kullanılan Echelon'un ticari alana kaydırılması, 1990'ların başında gerçekleşti. Bu tarihlerde, ABD'li yöneticiler, sistemin, müttefik ülke ekonomilerine karşı kullanılmasını öngördüler. Özel hedef ise, "Büyük Yükselen Piyasalar" olarak adlandırılan Çin, Brezilya ve Endonezya pazarlarıydı.

Echelon'un ticari casuslukta kullanıldığı, ilk kez Ocak 1994'te ortaya çıktı. Dönemin Fransa Başbakanı Edouard Balladur, 6 milyar dolarlık bir silah ve uçak ihalesinde son imzayı atmak için Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'a gitti, ancak imzayı atamadan ülkesine döndü. Bir süre sonra Baltimore Sun gazetesinde yayınlanan haberde, bu durum şöyle açıklanıyordu: "NSA, ticari bir iletişim uydusu aracılığıyla; Airbus şirketi, Suudi Havayolları ve Suudi hükümeti arasındaki tüm faks ve telefon görüşmelerini ele geçirdi. Böylece, Airbus yöneticilerinin bir Suudi yetkiliye rüşvet teklif ettiği anlaşıldı. NSA, bu bilgiyi, ihaleyi Boeing şirketinin kazanması için bastıran ABD'li yetkililere iletti. Clinton hükümetinin müdahalesiyle, ihale Boeing'de kaldı."

Ekonomik amaçlar ve hedeflerle siyasî amaç ve hedefler paralellik göstermiş, uluslararası pazarda yer kapmak, kartelleşmek için her yol mubah görülmektedir. Küresel nüfuz sâhibi olmak için askerî, kültürel, dinî, siyasî, psiko-sosyal vb. her alanda faaliyetler yoğunluk kazanmıştır. ABD istihbaratının belirleyici rol oynadığı bir diğer ihale, Brezilya ile ilgili. NSA, 1994'te Fransız şirketi Thomson ile Brezilya hükümeti arasındaki telefon görüşmelerini dinlemeye aldı. "Bir elektronik devi olan Fransız devi Thomson CSF firması Brezilya'daki yağmur ormanlarının uydu eliyle izlenebilmesi için Brezilya hükumetiyle görüşmelere başlamıştır ve bu sistemin çalışması için 800 milyon sterlin değerinde bir anlaşmayla ihaleyi kazanma noktasına kadar ilerlemiştir. Ancak devreye ECHELON girmiş, görüşme bilgilerini ele geçirerek, detaylarıyla birlikte bir Amerikan firması olan Raytheon Corp. şirketine aktarmıştır. Sonuçta bu dev ihaleyi Raytheon kazan-

mıştır. Fransızların kaybı tolere edilecek gibi değildir."[182]

ABD, benzer yöntemlerle yüzlerce ihale kazandı. ABD ticaretinin geliştirilmesi için hükümet tarafından kurulan "Savunma Merkezi" ise, sık sık Avrupalı, İngiliz ve Japon rakiplerin "alt edilmesi" ile ilgili demeçler verdi.

Ele geçirilen bilgilere göre, ABD'nin, "sadık müttefiki" İngiltere'yi Echelon aracılığıyla bertaraf ettiği ihaleler; enerji, mühendislik ve telekomünikasyon alanlarında yoğunlaşıyor. İngiltere'nin kaybettiği en önemli ihaleler ise Filipinler, Malavi, Peru, Tunus ve Lübnan'da. Örneğin CIA, Bombay yakınlarında 700 MW gücünde bir enerji santralinin inşasına ilişkin ihale ile ilgili görüşmeleri takip etti. Bu gizli takip sonucunda, 400 milyon dolarlık sözleşme, Ocak 1995'te İngiltere'nin avuçlarından kayarak ABD'li Enron, GE ve Bechtel şirketlerine verildi. Aynı yıl, General Electric, Echelon sayesinde Tunus'ta bir santral ihalesini daha aldı.

ABD istihbaratının ticari alanda kullanılmasına ilişkin konsept, Bill Clinton'ın 1993 yılında başkanlığa seçilmesiyle birlikte oluşturuldu. Clinton, vakit geçirmeden, "ABD şirketlerini, ulusal çıkarların gerektirdiği durumlarda atılgan bir biçimde desteklemek" sözcükleriyle özetlenen politikasını uygulamaya koydu. Kısa süre sonra, Madencilik Bürosu'ndan CIA ve NSA'ya kadar birçok resmi örgüt, uluslararası ihalelere müdahale etmeye başladı. Clinton tarafından "sahanın düzlenmesi" olarak nitelenen bu politika, ABD ticaretinin geliştirilmesi için gizli istihbarat bilgilerinin kullanılmasını da içeriyordu.

Independent'ın ele geçirdiği üç istihbarat raporu, baştan sona ekonomi ile ilgili. Bunlardan birinde, Fransa ve Delhi'deki Paris Ulusal Bankası şubelerinin, Madras yakınlarında bir atom santrali inşa etme projesine ilişkin görüşmeleri yer alıyor. Diğeri ise, OPEC görüşmelerinde Fransa'nın aldığı tutumun istihbaratçı gözüyle yorumlanması. 1997 tarihli son rapor ise, Pakistanlı ve Çinli yetkililer arasındaki görüşmeleri iletiyor. Her üç rapor da, ÇOK GİZLİ UMBRA damgasını taşıyor. Bu ibare, bilgileri elde etmek için gelişmiş teknolojilerin kullanıldığını göstermekte.

182.N Ersanel; Siber İstihbarat, Ankara 2001, Asam yy., s.82.

ABD'nin Avrupalı emperyalistleri de hedef alan "saldırgan ticaret" konseptinin kalbi, Ticaret Bakanlığı bünyesinde kurulan Savunma Merkezi. Bu merkez, Ticaret Teşvik Koordinasyon Komitesi tarafından yönetiliyor. Komite, Ticaret Bakanlığı bünyesinde kurulan İdari Destek Bürosu ile işbirliği içinde çalışıyor. İdari Destek Bürosu, ABD Ticaret Bakanlığı içinde kurulu, yarı-gizli bir örgütlenme. Örgütün bir önceki adı ise İstihbarat Bağlantı Bürosu.

ABD resmi belgelerine göre, Ticaret, Hazine ve Dışişleri Bakanlıkları'ndaki bu CIA ajanları, kaynak ve isim belirtmeden, ticari istihbaratlarını ABD'li şirketlere aktarıyor. 1986'dan bugüne yapılan istihbarat faaliyetlerine ilişkin dökümde, yabancı şirketler aleyhine 250 ayrı casusluk vakası yer alıyor. Aynı dökümde, 30 milyar dolar tutarındaki 72 ihalenin "incelendiği" belirtiliyor.

Eski CIA Başkanı James Woolsey, Avrupa aleyhine ticari casusluk yapıldığını açıkça kabul ediyor. Woolsey, Wall Street Journal gazetesinde mart ayında yayınlanan "Neden Müttefiklerimiz Aleyhine Casusluk Yapıyoruz" başlıklı yazısında şöyle diyor: "Biz sizi dinledik, çünkü siz rüşvetçilik yapıyorsunuz. Şirketlerinizin ürünleri Amerikalı rakiplerinizden daha pahalı ve daha az gelişmiş." Bu "ahlaki" açıklamaya rağmen, CIA destekli Amerikan ihaleleri de yolsuzluklarla dolu. Örneğin, Clinton, 1994 yılında ve bir gün içinde, Endonezya ile ABD'li şirketler arasında 40 milyar dolarlık anlaşma imzaladı. Bunlar arasında Paiton'da kurulacak 2.6 milyar dolarlık bir enerji santrali ihalesi de bulunuyordu. ABD, ihaleyi kapabilmek için dönemin Endonezya Diktatörü Suharto'nun kızına 150 milyon dolar rüşvet vermişti.

NBC televizyonunda Mayıs 1995'te yayınlanan bir haberde, NSA'nın, ABD, İngiltere ve Hong Kong'daki istasyonlar sayesinde ticari görüşmeleri takip ettiği açıklanıyordu. Buna göre ABD şirketleri, 1993-94 yılları arasında 16.5 milyar dolarlık uluslararası ihaleyi, casusluk faaliyetleri sayesinde imzaladılar. Bu şirketlerin en önemlileri ise; Raytheon, Boeing ve Hughes. Her üç şirketin de silah sektöründe faaliyet yürütmesi, Echelon'un özel olarak uluslararası silah ihaleleri üzerinde durduğunu gösteriyor.

Echelon ile ilgili yeni bilgiler, Avrupa Birliği üyesi emperyalistler ile ABD'nin arasını daha da açacaktır.

Fransa'nın Suudi Arabistan'dan almayı beklediği 6 milyar dolarlık silah ve uçak ihalesi, son anda ABD'li Boeing şirketine gitti.

Fransız şirketi Thomson ile Brezilya hükümeti arasındaki 1.4 milyar dolarlık bir anlaşma, son anda bozuldu. İhaleyi ABD'li Raytheon aldı.

Filipinler, Malavi, Peru, Tunus ve Lübnan'da milyarlarca dolar tutarındaki bir dizi ihale, İngiltere yerine ABD'li şirketlerle imzalandı.

Avrupalı rakipler safdışı bırakılarak, Endonezya ile 40 milyar dolarlık bir dizi ticari anlaşma imzalandı.

Echelon, Endonezya hükümeti ile Japon tekeli NEC arasındaki 200 milyon dolarlık bir anlaşma ile ilgili görüşmeleri takip etti. Daha sonra devreye giren dönemin ABD Başkanı Bush, Amerikan tekeli AT&T'nin ihaleden yüzde 50 pay almasını sağladı.

1993'te, Clinton, Japon otomotiv tekellerinin geliştirmek istediği yeni otomobillerle ilgili bilgi edinilmesini istedi. Echelon'un elde ettiği ticari sırlar; Ford, General Motors ve Chrysler'e aktarıldı.

1995'te, CIA ve NSA'nın, Japon otomotiv tekelleri ile düşülen bir anlaşmazlık hakkında ABD Ticaret Temsilcisi Mickey Kantor'a gizli bilgiler aktardığı ortaya çıktı. Daha sonra Japon gazeteleri, ABD'yi, kendi şirketlerini dinlemekle suçladılar.

Google ABD istihbaratı ile ele eledir.

Google, Çin'den gelen siber saldırılar bahanesiyle kullanıcıbilgilerini, yasadışı telefon dinlemeleriyle sabık ABD Ulusal GüvelikAjansı (NSA) ile paylaşıyor.

1952'de ABD'nin milli güvenliğinigüçlendirmek için gizlice hayata geçirilen ve daha çok Echelon benzeridinleme faaliyetleriyle gündeme gelen NSA, siber saldırılardankorunması için Google'a yardım ediyor.

Google kendi sistemini hedef alan siber saldırıları analiz edip NSA'yailetiyor. NSA da art niyetli bilgisayar kodlarının ayıklanması

içinçalışıyor. Google'ın başlayan siber saldırılar yüzündenkullanıcılarının özel bilgileri de dahil kaynak kodlarını NSA ile paylaşıyor.

İki kurum işbirliği haberlerine yorum yapmazken, milyonlarca insanıne-posta ve özel bilgilerine sahip Google'ın Bush döneminde 200 milyonAmerikalı'nın telefonlarını yasadışı yollarla dinleyen NSA ilepaylaşması büyük tepki çekiyor. Tepkiler üzerine adını vermeyen birgüvenlik yetkilisi işbirliğinin Google'ın kullanıcılarına taahhüt özelhayatın korunması ilkelerinin dışına çıkmayacağını belirterek, NSAkullanıcıların Google arama geçmişlerini ya da e-postalarınıgörmeyecek diyor.Washington Post gazetesine göre; "kim özel hayatlarının ne kadarlık bir bölümünü NSA ilepaylaşmak ister"sorusu boşlukta kalıyor.

Telekulak

Merak, öğrenme isteği insanın en önemli özelliklerinden biridir. Tarihin en eski meslek dallarından biri; bilgi almak ve yanıltıcı bilgi göndermek olan casusluktur.

İnternette video paylaşım sitelerinde yayınlanan bazı video ve ses kayıtlarının ardından özellikle iş adamları konuşmalarının dinlenilmesini önlemek için cihazlar sayesinde, böcek olarak adlandırılan dinleme cihazları tespit edilebilmekte ve gizli kamera çekimleri engellenebilmektedir.

Söz konusu cihazlardan bir bölümünü, Türk emniyet ve istihbarat birimleri de kullanıyor.

Casus dinleme ve gizli kamera sistemlerine yönelik ilgi ise her geçen büyüyor. Özellikle aldatıldığını düşünen eşler, evleneceği kızı takip etmek isteyen erkekler ve çocuklarının okuldaki yaşamından haberdar olmak isteyen veliler, bu tür cihazlardan satın alıyorlar.

Ev ve cep telefonlarının dinlenmesi, bilgisayarlardaki mesaj ve sohbetlerin izlenmesi, ortamların gizli kameralarla takip edilmesi için üretilmiş çok sayıda ürün var.

Geliştirilen her casus sistemin karşısına teknoloji, anti bir sistem üretiyor.Casus cihaz ve sistemler satanlar aynı zamanda ''anti'' casus sistemleri de üretilmektedir.

Stalin'in sekreteri

Stalin'in özel sekreteri Pajarov hatıralarına ghöre; modern polisiye anlamdaki kulak röntgenciliğini en önce Kızıl Gürcü başlatmıştır.

Bolşevik Partisi Siyasi Büro üyelerine hat çekildiğinde, sonra 'Halkların Küçük Babası' adını alacak olan diktatör tellerin bir ucunu kendi odasındaki ikinci aparata bağlatmış ve rakiplerini ispiyonlamaya koyulmuştur. Bu sayede de onları birer birer tasfiye ederek iktidara el koymuştur. Zaten, eski manuel santrallardaki matmazellerin masum dedikodu merakı bir yana, gel zaman git zaman telefon dinleme işi öylesine gelişmiştir ki İkinci Savaş sırasında Alman gizli servisleri Atlas Okyanusu altından geçen kablolara ulaşarak Churcill'le Roosevelt arasındaki konuşmaları bile kaydetmişlerdir.

ABD'deki Watergate olayı

Watergate skandalıyla Nixon iktidardan düşmüştür. ABD'de Başkan ve diğer yerde bakan, hepsi apar topar defedilmiş ve adalete sevkedilmişlerdir.

Watergate skandalını duyuran 'Washington Post' FBİ kontroluna alınmış ve Fransa'daki üç kağıtları teşhir eden ünlü 'Canard Enchaine' Paris gizli servislerinin ağına takılmıştır. Olay İtalya'da da tekrarlanmıştır.

Telefon dinlemek eylemi demokratik ülkelerde suçtur. Totaliter karakterli devletlerde bile en azından teorik olarak iletişim gizliliği yasal güvence altına alınmıştır.

Ancak yine de istihbarat için dinleme olmaz sa olmaz faaliyet olmaktadır.

İngiltere'de resmi telekulak devri

İngiliz Haberleşme Müdürü Richard Thomas kamu alanındaki özgürlükler ciddi biçimde denetim altına alınma tehditi altında açıklaması yapar.

İngiltere'de; dinleme ve kontrol mekanizması Polis tarafından yapılacağı söylense de kararın altında ki gerçek mekanizmanın MI5 İngiliz istihbarat teşkilatı olduğu anlaşılıyor.

İngiliz istihbaratının terörizme karşı verdiği mücadelenin bir sonucu olduğunu söyleyerek savunan gruplara karşı, sivil toplum örgütleri, İngiltere 'nin sivil haklar mücadelesinin tarihi bir müdahale ile karşı karşıya olduğunu savunuyorlar.

Blair hükümeti döneminde, Avam Kamarası mensubu milletvekillerinin telefonlarının dinlenmesine engel olan 40 yıllık yasa kaldırılmıştı. Hükümetin bu yöndeki hazırlığına kendi kabinesinden son derece sert karşı çıkışlar yapılmış, ancak Başbakan'ın kararını değiştirmeye niyetli görünmediği bildirilmişti. İngiliz Medyası, daha sonra bu yasanın çıkmasından sonra hiçbir İngiliz parlamenterin gizli servis tarafından dinlenmediğine emin olamayacağını yazar.

Yasanın yürürlükten kaldırılmasının Londra 'da yaşanan bombalı saldırılarının ardından istihbarat örgütü MI5 'ın gücünü artırma çabalarına yönelik olduğu savunulur. Medya İngiliz hükümeti'nin, yasanın yürürlükten kaldırılmasını savunurken, milletvekillerinin de sıradan Vatandaşlardan farklı olmaması görüşünü dile getiriyor.[183]

Almanya'da Telekulak

Porsche ve Lidl perakende zincirinde yaşanan skandalların ardından Alman ekonomisi, ülkenin en büyük haberleşme şirketi olan Deutsche Telekom'da patlak veren telekulak skandalıyla çalkalanır. Skandalın ortaya çıkmasına ise dinleme işini gerçekleştiren taşeron şirkete ödemenin gecikmesi neden olur.

Skandal, önce DT'nin Bonn'daki merkezinin hukuk servisine gelen üç sayfalık zehir zemberek bir faks mesajıyla uç vermeye başladı. Faks mesajı Berlin'deki bir danışmanlık şirketinden geliyordu ve DT'nin baş avukatına hitaben kaleme alınmıştı. "Saldırgan potansiyelimizi küçümseyin" benzeri tehditlerin savrulduğu mesajda, "derhal bizimle bağlantıya geçin. İşbirliğini kontrollü bir şekilde sona erdirelim" uyarısı yapılıyordu.

Faks mesajı, DT'de alarma yol açar. Mektup, üst düzey yönetime aktarılır. Şirket içi soruşturma sonucu 2005-2006 yıllarında yönetim

183.17.07.2008. Bugün Gazetesi.

kurulu üyeleri ve özellikle işçi temsilcilerinin ekonomi gazetecileriyle yaptığı sayısız telefon konuşmasının takip edildiği ortaya çıkar. Dinleme faaliyetleri, "Clipper Operasyonu" ve "Rheingold Operasyonu" olarak adlandırılmıştı. İddiaya göre taşeron şirket, kimin kimi aradığını, ne zaman aradığını ve konuşmanın ne kadar sürdüğünü takip ediyordu.

Skandal, DT için dinleme yapan şirketin, ödenmeyen fatura üzerine merkeze zehir zemberek bir faks mesajı çekmesiyle gün ışığına çıkar.

Tuvalette takip: Alman Lidl market zincirinde çalışan personelin gizli kameralarla takip edildiği ortaya çıkar. Çalışanların konuşmaları, aşk hayatları ve tuvalete ne sıklıkla gittiği takip edilir. Lidl ise hırsızlara karşı bu kameraları yerleştirdiğini öne sürer özür diler.

Bebefon ile dinleme: Porsche ve Volkswagen şirketi de, Porsche'nin CEO'su Wendelin Wiedeking'in kaldığı otel odasına bebefon diye adlandırılan telsizlerde yerleştirildiği gerekçesiyle dava açar. Bebefon, Wiedeking'in kaldığı Wolfburg'daki Ritz-Carlton otelinde kaldığı odada bulunur.

Yunanistan'da telekulak

Vodafone isimli operatör firma, Yunanistan'da Cumhurbaşkanı, Başbakan, askeri yetkililer de dahil olmak üzere birçok kişinin telefon konuşmalarını dinler. Cep telefonları dinlenen Başbakan Kostas Karamanlis de dahil 100 kadar siyasetçi, bakan ve işadamının dışında isimleri açıklanmayanlar arasında Genelkurmay Başkanlığı İstihbarat Dairesi Komutanı Korgeneral Frangulis Frangos'un da bulunduğu ortaya çıkar. Bilgilerin ABD'nin Atina büyükelçiliğine verildiği iddiası dile getiriliyor.

Sonra o skandal unutulur. Skandalın baş mimarı Vodafone ise Türkiye'de GSM şirketini alır. Vodafone Türkiye'ye gelirken beraberinde Yunan ortak getirir. Yunan istihbaratıyla içli dışlı Vodafone'a 100 milyon dolarlık küçük bir ceza verilir. Yunanistan'la anlaştıkları söylenebilir. Yunanistan bunlara vereceği az ceza karşılığında Türkiye'deki dinlemeden pay istemiş olabilir…

Yunanistan'daki skandaldan sonra Vodafone Türkiye'ye geldiğine göre, dinlemelerin hangi şekilde kimlere karşı yapılacağı sorusu da sorulmaktadır. AKP iktidarının verdiği izne bakırsa Vodafone'nun Türkiye'ye girmesine izin verirken neyin amaçlandığı da ortadadır. Muhalifleri dinlemek.[184] İç İşleri Bakanı da kaç kişinin dinlendiğine ilişkin soru önergelerine cevap veremediğine göre ve yürütülen Ergenekon soruşturması da telefon dinleme kayıtlarına dayalı olarak yürütülüyorsa iznin neden ve niçin verildiğinin cevabı da ortaya çıkmış oluyor.

Türkiye'de telekulak

Türk Silahlı Kuvevtlerinin, MİT'in ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün MİT'in istihbarat amaçlı kullandığı araç, gereç ve teknoloji; MOSSAD, CIA ve MI6 ağına göre dizayn edilmiştir. Tüm dinleme takip sistemleri onlara ait. Şifreleme dahil, azılımlar NATO ilişikelri nedeniyle kodlanmış durumdadır.

Türkiye'nin istihbarat faaliyetlerinden terörle mücadele yöntemlerine kadar her şey, ABD'nin kendince tehdit olarak gördüğü örgütlere göre şifrelenmiştir. Dolayısıyla TSK'nın, Emniyet ve MİT'in ABD, İngiltere ve İsrail elektronik ağı içinde olduğu bir durumda bunlardan ayrı bir şekilde hareket kabiliyeti sınırlıdır.

Dönemin içişleri bakanı Meral Akşener, 'Hürriyet' gazetesi dahil bir çok yerin telefonunu dinlettiğini açıklar.

Kasetlerden birinin eski Başbakanlık Müsteşar Yardımcısı ve Yargıtay 2. Ceza Dairesi Üyesi Ahmet Köksal ile Doğan Holding Genel Koordinatörü Birkan Erdal, diğerinin Birkan Erdal ile Doğan Holding Medya Grubu Başkanı Mehmet Ali Yalçındağ, birinin de Hürriyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Ertuğrul Özkök ile Hürriyet Gazetesi Ankara Temsilcisi Sedat Ergin arasında geçen telefon görüşmelerini içerdiği tespit edilir.

Bu üç kasedin de eski İçişleri Bakanı Meral Akşener tarafından 1998'in Aralık ayında kamuoyuna açıklanan kasetler olduğu bildiri-

184. 1Nisan, 2007. Gazeteler.

lir.. Daha önce de Ertuğrul Özkök ile eski Devlet Bakanı Güneş Taner arasında geçen ve yine Meral Akşener tarafından kamuoyuna açıklanan telefon görüşmesine ilişkin dinleme kasedinin de Uzanların arşivinde bulunduğu ortaya çıkar.

CHP genel başkan yardımcısı Önder Sav'ın cep telefonu açık bırakılınca hat dinlenir. Skandala dönüşen dinleme olayı siyaset, medya ve dinleme ağıyla ilgili yeni soruları da beraberinde getirir. İktidar, muhalefet yandaş ya da karşıt medya arası çekişme telefon dinleme ve dinletme suçlaması konusu edilir.

Türkiye'de; Adalet Bakanlığı görevde olan hakim ve savcıları dinliyor. Hakim hakimi savcı savcıyı dinleme kararı verebiliyor.

Öylesine ki artık dinlenmeler yaşamın olağan akışı içinde sürdürülüyor. Ülkenin milli güvenliğinden birinci derece sorumlu Genel Kurmay Başkanı dinleniyor ve bu yayınlanıyor. Ortam dinlemesi ile yurt dışındaki askeri personele yönelik bir toplantıda yapılan konuşma detaylarıyla kamuoyuna sunulabiliyor.

Çok sayıda telefon veya ortam dinleme ile tespit edildiği ileri sürülen ses kayıtları, internet üzerinden kamuoyuna yansıtılıyor.

Eski Genelkurmay Başkanı İsmail Hakkı Karadayı'ya ait olduğu iddia edilen üç ayrı ses kaydı yayınlanır. Karadayı'ya ait olduğu öne sürülen ilk ses kaydında, Anayasa Mahkemesi'nin tarafından iptal edilen Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesi yaşanan 367 tartışması ile ilgili olarak ANAP Genel Başkanı Erkan Mumcu'ya yönelik hakaretleriyle, silahlı kuvvetlerden beklentileri bulunuyordu. İkinci ses kaydında ise Encümen-i Daniş toplantılarına katıldığı öne sürülen emekli paşaların isimleri sayılıyor ve bu girişimin yaratacağı sonuçlar değerlendiriliyordu. Üçüncü ses kaydında ise "Dostlar Meclisi" adlı bir yapılanmadan bahsediliyor, Başbakan Erdoğan için de "İmam kökenli adam" deniliyordu. Karadayı, internet sitelerinde yayınlanan ses kayıtları için "saçma sapan uyduruk şeyler" demişti.

Güney Deniz Saha Komutanı Koramiral Kadir Sağdıç'ın tümamiral rütbesiyle Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Eğitim ve Öğretim Komutanı olduğu dönemde ses kaydı YouTube'a düşer. Ses kaydında, Sağdıç olduğu öne sürülen kişi, darbe imasında bulunuyor ve asker-

lerden oluştuğu izlenimi veren bir topluluğa konuşma yapıyordu. Sağdıç konuşmasında; ordunun her 20-25 yılda bir siyasilerin elinde yozlaşan sistemi tekrar rayına oturtmak zorunda kaldığını ve askerin gerektiği zaman gerekli reaksiyonları gösterebileceği yer alır.

Genelkurmay Başkanlığı Elektronik Sistemler Komutanı Tuğgeneral Münir Erten'e ait olduğu iddia edilen ses kaydında;, Erten'in TSK'nın Kuzey Irak'a düzenlediği hava harekâtında açıklanandan çok daha az PKK'lının öldürüldüğü sözleri yer alır.

Hakkari Dağlıca Tabur Komutanı Yarbay Onur Dirik'e ait olduğu ileri sürülen ses kaydında, komutanlara ve bölgede halkına ağır hakaretler yer alır.

Genelkurmay Plan Harekat Daire Başkanı Tümgeneral Kenan Koçak-Stratejik Araştırmalar ve Etüd Merkezi Başkanı Tuğgeneral Süha Tanyeri: Koçak ve Tanyeri'ye ait olduğu öne sürülen ses kayıtlarında, sivil toplum örgütleri ve gazetecilerin kullanılması ve parayla satın alınacak akademisyenlerin yönlendirilmesi gibi konulardan bahsedilir.

Emekli Orgeneral Şener Eruygur'un eşi Mukaddes Eruygur'un avukatının "Müvekkilime ait değil" dediği kayıtta, Mukaddes Eruygur olduğu iddia edilen kişi, eşinin yargılandığı İstanbul'daki ağır ceza mahkemelerinden bazıları için "bizden" ifadesini kullanıyordu. Ses kaydında ayrıca Eruygur'un tahliyesini sağlayan rahatsızlığına ilişkin de GATA'da görevli hakim albay Mehmet Nusret Demircan'ın sözleri yer alır.

Telekomünikasyon sistemi yabancıların eline geçmesiyle denetim mekanizması kalkmıştır.

Telekulağın ardında ABD var. Youtube'ta yayınlanan konuşmalar ortam dinleme tekniği ile kaydedilmektedir. Bu yöntemle cep telefonuna yüklenen bir program ya da bir cihazla en hassas sesler bile dinlenebilir.

ABD'nin 11 Eylül 2001 tarihinde yaşadığı terör saldırısından sonra, telefon dinleme ve fişleme operasyonlarını, önleyici savaş doktrininin bir parçası olarak kullanmaya başlamıştır.

Türkiye'nin en gizli ve kilit makamlarının dinlenerek ABD merkezli bir internet sitesinde yayınlanması, Amerikan istihbaratının Türkiye'deki ayağını deşifre etmiştir.

Youtube'a düşen bilgi ABD istihbaratının yüksek teknolojiye dayalı dinleme operasyonudur. Youtube adlı site, eğlence adı altında, ABD'nin Bilgi edinme operasyonunu kamufle etmek için oluşturulmuş bir sitedir.

Terörle mücadele mükemmeliyet merkezi aslında, ABD'nin Balgat askeri üssünde yeniden yapılandırılan yüksek dinleme üssüdür. Şu anda eğitim doktrin komutanlığının yer aldığı merkezin tam ortasında Türk askerinin güvenliği altında, ABD'nin en ileri teknolojisine dayalı istihbarat ve dinleme merkezi var. Burada sınırlı Türk subayı, çoğunlukla Amerikan, İngiliz ve İsrailli subaylar vardır.

NSA DİNLEME ÜSLERİ

ABD Utah eyaletinde inşa ettiği dünya'nın en büyük telekulak merkezi ile **buradan dinliyor.**[185]

Sadece Google aramalarını, yazışmaları değil, telefon kablolarından geçen tüm bilgileri, alışverişleri, park cezalarını, mahkeme kararlarını takip ediliyor.

ABD'nin en ünlü bilim ve teknoloji dergisi WiredUlusal Güvenlik Teşkilatı (NSA) tarafından 2 milyar dolara yaptırılan binayı kapağına (22 Mart 2012)taşıdı. NSA'nın yeni merkezi Eylül 2013'te tamamlandı. Böylece burada masasının başında oturan bir Amerikan ajanı dünyada telefon ve internet kablolarından geçen tüm bilgileri istediği gibi tarayabilecek.

İstediği kişinin Google'da yaptığı aramalardan yazdığı e-posta mesajlarına, o güne kadar satın aldığı kitaplardan trafik cezalarının dökümlerine kadar her şeye ulaşabilecek. Aynı kişinin borsada alıp sattığı kağıtlar, iş anlaşmaları, yabancı bir ordudaki ve devlet dairesindeki kayıtları da bu merkezde toplanacak.

185.http://www.sabah.com.tr/Dunya/2012/03/18/abd-dunyayi-buradan-dinleyecek.erişimtarihi: 18.03.2012.

ABD'nin eski başkanı George W. Bush döneminde tohumları atılan proje insan hayatının gizliliğini ihlal ettiği için çok eleştirilmişti. Ancak birkaç küçük değişiklikle hayata geçiriliyor.

Özel şifre kırma birimi

ABD'deki tüm istihbarat birimlerine bilgi servisi yapacak merkez tüm bu bilgileri saklayabilmek için yalnızca bilgisayarlarına 2 bin 500 metrekarelik bir alan ayırdı. Buradaki bilgileri çözmek için özel şifre kırma ekipleri kurdu. Wired NSA'nın yeni merkezinde birikecek bilginin büyüklüğünü açıklamak için şu örneği verdi: Bilim insanları insanoğlunun var olduğu günden beri biriktirdiği tüm bilginin 5 extabit büyüklüğünde olduğunu düşünüyor. NSA'nun Utah'taki merkezinde "milyon exabit" anlamına gelen yottobit birimleriyle işlem yapılacak. Daha basit açıklamak gerekirse: burada biriktirilen bilgiler kağıda döküldüğünde en az 500 000 000 000 000 000 000 sayfa edecek!

10 milyon dolarlık güvenlik

Utah'ta enerjisini kendi üreten istihbarat binası 7 bin 500 kilo ağırlığındaki bir aracın, saatte 80 kilometre ile duvarlara çarpmasına karşı bile dayanıklı. Merkezin içine girebilmek için 9.7 milyon dolara inşa edilmiş özel bir lobi bölümünden geçiliyor.

Jeneratörlerin merkeze aralıksız elektrik vermeye devam edebileceği süre3 gün.

Su kuyularının günlük pompalama ve saklama kapasitesi6.2 milyon litre.

Bilgisayarların sıcaklığını kontrol altında tutmak için kullanılan malzeme miktarı 60 bin ton.

Merkezdeki tüm güvenlik önlemlerine harcanan para10 milyon dolar.

Amerika Birleşik Devletleri daha önce de İngiltere, Kanada, Avustralya ve Yeni Zellanda istihbarat örgütleriyle birlikte dünyanın en büyük izleme sistemi **Echelon**'u kurmuştu.

Dünya çapında dinleme ve kaydetme kapasitesine sahip çok

gelişmiş bir bilgisayar ağı olan sistem çeşitli bölgelerdeki üsler, yörüngedeki uydular, casus uçaklar, gemiler ve denizaltılar tarafından elde edilen bilgileri inceliyor.

Jürgen Elsasser'in "Gölge Hükümet" adlı kitabında 11 Eylül saldırılarından, Obama'ya kadar birçok konuda bilinmeyenleri açıklanıyor. gündeme getiriyor. Kitabın "Ashcroft ölüm döşeğinde" bölümünde Cheney ve ekibinin bir başkanlık kararnamesinin onaylanmasında yaşanan kriz anlatıyor:"2004 yılındayız. Irak'ta kazanılan hızlı zaferden sonra ülkede huzursuzluk hüküm sürmekte ve işgal güçlerinin kayıpları artmaktadır. Periyodik olarak tekrarlanan terör uyarıları ve saldırı alarm seviyesinin sürekli arttırılması Birleşik Devletler'de yaşayanları endişeye sevk etmektedir ve başkanlık seçimi zamanı gelip çatmıştır. Tüm bu aksiliklere rağmen Bush yeniden Beyaz Saray'da başkanlık koltuğuna oturabilirmiydi?

Elsasser; bu gelişmelerden sonra Cheney'nin belirleyici öneme sahip bir hamle yaptığını ve Beyaz Saray'ın hiçbir kısıtlamaya tabi olmadan teröre karşı mücadele edebilmesi için bir kararname düzenlenmesini istediğini ve Cheney'nin hukuk danışmanı Addington'un geniş çapta dinleme ve izleme yapmayı sağlayacak bir metin hazırladığını ifade eden bu metnin Başkan'a daha önce yanına bile yaklaşılmamış bir sınırsızlıkta yetkiler verdiğini ve bu yetkilerin gizlilik içinde yürürlüğe sokulduğunu anlatıyor.

Elsasser, ayrıca gizli kararnamenin Bush ve Gonzales'in imzalarıyla 11 Mart 2004 tarihinde yürürlüğe konduğunu söylüyor.

NSA'nın gizli takibi belgelendi

Gizliliği kalkan mahkeme kayıtlarına göre, Amerikan Ulusal Güvenlik Dairesi'nin (NSA) 56 bin kişiye ait e-posta'ya eriştiği ve depoladığı ortaya çıktı.

ABD Yabancı İstihbarat Denetleme Mahkemesi'ne ait, gizliliği kaldırılan belgeler, NSA'nın 2008 ile 2011 arasında ABD kanunlarına karşı gelerek onbinlerde e-postayı topladığını açıkladı.

Mahkemeyi yürüten yargıcın, NSA tarafından yürütülen prog-

ramı yasadışı olarak belirttiği ifade edildi. Terörle bağlantısı olmayan insanların görüşmelerini de içeren e-posta takibi ve kaydının, yasal olmadığının altı çizildi.

İstihbarat yetkilileri, adlarının açıklanmaması şartıyla verdikleri bilgide, e-postalardan veri toplanmasının bilinçsizce ve teknolojik bir sorun dolayısıyla yapıldığını öne sürdü.

Mahkeme belgelerine göre, NSA, terörle bağlantısı olmayan e-postaları ayrıştırma özelliğine sahip olmadığı için her yıl on binlerce e-postayı topluyor.

Yargıç John Bates, Ulusal Güvenlik Dairesi'ni özel hayatı ihlal ettiği için eleştirdi. Bates, '3 yıldan az bir sürede hükümetin büyük bir veri toplama programında üçüncü kez uygunsuz davrandığının ortaya çıktığını' söyledi.

Mahkeme, e-posta ve bilgi toplama programını, 'gerekçesiz araştırma ve el koymayı yasaklayan' anayasa maddesine aykırı buldu.

Genellikle gizli tutulan mahkemenin dava hakkındaki düşünceleri, hükümetin bilgi talebi sebebiyle açıklandı. Hükümet yetkilileri, açıklanan mahkeme hükümlerinin, 'gizlice dinleme programının hatalarının bulunduğunu ve düzeltildiklerini gösterdiğini' belirtti.

Program daha şeffaf olacak

NSA'nın internet trafiği ve telefon kayıtlarını içeren geniş gözetleme programı, Haziran ayında Edward Snowden'ın medyaya sızdırmasıyla ortaya çıkmıştı.

Snowden'ın yaptığı sızdırmalar sonrasında Amerikan hükümeti, gözetleme operasyonları sebebiyle büyük eleştiriler almıştı.

Obama, bu ayın başlarında yaptığı açıklamada daha şeffaf gözetleme programı yürütmek konusunda söz vermişti.[186]

ABD'nin Casus uyduları

Amerikan Savunma Bakanlığı adına ileri teknoloji savunma projelerini yürüten DARPA bugüne kadar üretilmiş en geniş kapsama

186.http://www.ntvmsnbc.com/id/25462000/ erişim tarihi.22.08.2013.

alanına sahip casus uyduyu üretti. Dünyanın yüzde 40'ını aynı anda takip edecek MOIRE isimli uydu HD kalitesinde görüntü alacak. Uyduya, Hubble teleskopundan 8 kat daha güçlü optik lensler takıldı. Böylece hedeflenen noktalardaki görüntüler istenen anda binlerce defa büyütülebilecek.

ABD'nin Dinleme Merkezi.[187]

İngiliz The Guardian gazetesinde Amerikan Ulusal Güvenlik Kurumu'nun (NSA) eski uzmanı Edward Snowden tarafından sızdırılan istihbarat raporlarının yayımlanmasıyla adından söz ettiren gazeteci Glenn Greenwald'un sitesinde, Amerikan istihbarat kurumlarının havadan çekilmiş yüksek çözünürlüklü fotoğrafları yayımlandı. Böylelikle Amerikan istihbarat kurumları ilk kez kurum tarafından değil, kurum dışından fotoğraflanmış oldu.

Fotoğraflarda ABD istihbarat kurumlarından üç büyük ajans yer alıyor. Bunlardan ilki, Snowden'ın binlerce belgesini yayımladığı NSA'nın Fort Meade, Maryland'deki merkezi.

Amerikalı sanatçı, yazar ve araştırmacı Trevor Paglen tarafından çekilen fotoğrafların bir diğeri ise Ulusal Bilgi Toplama Kurumu'nun (NRO) Chantilly, Virginia'daki genel merkezi.

Paglen'in "Snowden'ın sızdırdığı belgeler ortaya çıktıktan üç ay sonra bir helikopter kiralayıp, gece vakti buraların fotoğrafını çektim" dediği istihbarat kurumlarından üçüncüsü de Ulusal Coğrafi İstihbarat Ajansı'nın (NGA) Springfield, Virginia'daki merkezi.

ABD'nin casusluk haritası[188]

Britanya'nın The Guardian gazetesi, son günlerde ABD'yi sarsan özel haberlerini cumartesi akşamı internetten yayına koyduğu, yine belgeli ve bu kez bütün dünyayı ilgilendiren bir istihbarat faaliyeti haberiyle sürdürüyor.

187.http://www.hurriyet.com.tr/dunya/25778555.asp. Erişim tarihi: 10.02.2014.
188.http://haber.gazetevatan.com/iste-abdnin-casusluk-haritasi/544656/30/dunya(erişimtarihi: 9 6.2013)

Habere göre, Amerikan Ulusal Güvenlik Dairesi (NSA), dünyanın her yerindeki elektronik istihbarat toplama çalışmasını kaydetmek ve analiz etmek için çok etkin bir araç kullanıyor. Bu araç, "Boundless Informant" (Sınırsız Muhbir) adı verilen bir elektronik veri tarama sistemi.

The Guardian'ın elde ettiği "Çok Gizli" NSA belgelerine göre, çeşitli ülkelerdeki bilgisayar ve telefon haberleşmesinin izlenmesi yoluyla elde edilen veriler bu sistemde arşivleniyor.

"Sınırsız Muhbir" sistemi, dünyanın bütün ülkelerini, toplanan elektronik istihbarat verilerinin miktarına göre farklı renklere boyayan bir harita bile sunuyor. The Guardian'ın haberinde, bu haritanın örnekleri de yer aldı.

Amerikan Ulusal Güvenlik Dairesi'nin (NSA) global istihbarat haritalarında, en az elektronik istihbarat toplanan ülkeler koyu yeşil, daha fazla izleme yapılanlar sırasıyla açık yeşil, uçuk yeşil, sarı, turuncu ve kırmızı olarak sıralanıyor. İran, Pakistan ve Ürdün kırmızı, Türkiye sarı rengiyle dikkat çekiyor. Grönland, İskandinavya ve Batı Afrika en az izlenenler arasında …

Britanya gazetesinin haberi, NSA'in daha önce Amerikan Kongresi'ne verdiği teminatların geçersiz olduğunu ortaya koyması bakımından da önem taşıyor. NSA'in milyonlarca Amerikan vatandaşını gizli bir mahkeme kararıyla izlediği ortaya çıktığında, kurumun yetkilileri bu izleme verilerini geriye doğru taramalarının mümkün olmadığını öne sürmüşlerdi. Elektronik-postalar ve anlık mesajlaşma hedefte Varlığı dünyaya ilk kez The Guardian tarafından bu haberle duyurulan "Sınırsız Muhbir" sistemi, Amerikan Ulusal Güvenlik Dairesi'nin birçok ülkede yaptığı istihbarat faaliyetinin içeriğinden ziyade, niceliğini gözler önüne seren bir özelliğe sahip.

Başka deyişle, bu sistemde Amerikan takibine takılan elektronik posta mesajlarının ya da anlık mesajlaşmaların (instant messaging) metinlerini değil, ama ülkelere göre miktarlarını ve hangi kategoriler altında sınıflandırıldıklarını görmek mümkün.

The Guardian'ın elde ettiği ve yayına koyduğu belgelere göre, "Sı-

nırsız Muhbir" sistemi, NSA'in, Mart 2013'ü kapsayan 30 günlük süre zarfında, Amerikan bilgisayar networklerinin takibinden yaklaşık üç milyar adet istihbarat topladığını yansıtıyor. Dünyada takip edilen bütün bilgisayar networklerinden aynı süre zarfında toplanan istihbarat adedi ise 97 milyarı buluyor. 'Ülkeyi sor, harita sana söylesin' Belgelerden birinde, söz konusu sistemin NSA yetkililerinin "X ülkesinde nasıl bir kapsama alanımız var" türünden sorularına "neredeyse gerçek zamanlı ve SIGINT, yani sinyalize istihbarat altyapısına dayanan" yanıtlar vermek amacıyla geliştirildiği yazılı.

Söz konusu programla ilgili bir başka NSA belgesinde, "Bu araç, kullanıcıların harita üzerinde bir ülkeyi seçmesine ve o ülkede toplanan istihbaratın meta-veri hacmini ve belirli ayrıntılarını görmesine imkan verir" ifadesi yer alıyor.

Aynı belgede, "Kullanım Örnekleri" başlığı altında, bu araçla, "belirli bir ülkede ne kadar ve ne türde kayıt yapıldığını görmenin mümkün olduğu" belirtilmiş. 'Global Sıcaklık Haritası'nın ılıman yerindeyiz "Sınırsız Muhbir" verileriyle ilgili olarak yine The Guardian'ın yayına koyduğu bir ekran görüntüsünde, NSA'ye ait "Global Sıcaklık Haritası" yer alıyor. Bu harita, Mart 2013'te NSA'in bütün dünyadaki bilgisayar networklerinin takibinden 97 milyar parça istihbarat elde edildiğini ortaya koyuyor.

İran,bu haritaya göre, ilgili dönemde en çok istihbaratın toplandığı ülke. Bu ülkeden NSA'in takibine takılan istihbarat adedi otuz gün zarfında 14 milyara ulaşmış.

İran'ı 13.5 milyar adet istihbaratla Pakistan ve 12.7 milyar istihbaratla, ABD'nin en yakın Arap müttefiklerinden olan Ürdün izliyor. Her üç ülke de haritada kırmızı renkle, "istihbarat faaliyetinin en sıcak olduğu ülkeler" olarak işaretlenmiş.

Dördüncü sırada, turuncu renkli Mısır (7.6 milyar istihbarat belgesi), beşinci sırada yine turuncu rengiyle Hindistan (6.3 milyar istihbarat belgesi) var.

"Global Sıcaklık Haritası, "en az istihbarat elde edilen ülkeleri koyu yeşil gösterirken, sırasıyla açık yeşil, uçuk yeşil, sarı, turuncu ve

kırmızı kategorileri daha fazla istihbarat toplanan ülkelere doğru renk değişimini yansıtıyor.

Türkiye "sarı" rengiyle, bu haritaya göre ABD'nin orta düzeyde elektronik istihbarat topladığı bir ülke gibi görünüyor.

The Guardian, NSA'in dünya çapında izlediği bilgisayar ağlarının fiziksel konumlarını tahmin etmesinin de zor olmadığını, zira elde ettiği belgelere göre, NSA'in takibe aldığı bilgisayarların IP adreslerine ulaştığını da yazdı.

CIA Dünyayı Böyle İzliyor.

Nedret Ersanel Pardes / Amerikan Ruhunun Menfaat Fihristi kitabında ABD'deki derin yapılanmayı anlatır. Ona göre; Amerika'nın gerçek yönetim şeması bağ üzerine kuruludur.

Amerika'ya bile silah satan tüccarlar kimler? CIA'in en derin yeri neresi? Avrupa ve Amerika ambargosuna rağmen kimler yasaklı ülkelere "herşeyi" satar? Petrol, doğalgaz, nükleer ve tüm enerji kaynakları için dünyanın boğazını gerçekte kimler sıkıyor? NSA dünyayı dinliyor, NSA'yi kimler dinliyor? Tüm ülkelerin en kritik bilgilerini şifreleyenler sonra da çözenler kimler? Dünyanın en büyük istihbarat servislerini kimler birleştirmeye çalışıyor? Problemli ülkeleri kimler "video"dan izliyor? İstihbaratın yeni oyuncaklarında son trendleri kimler belirliyor? Yeni "sezon" istihbarat araçları neler? Amerika'nın savunma sistemindeki açıkları kimler biliyor? Çin, İran ve Güney Kore'nin kitle imha silahlarını kim durduracak? Avrupa'nın tüm iletişimini elinde tutan bir düzine firma hangileri? "Kuşbakışı" sizi izleyenler kimler? Tüm teröristlerin çok gizli listesini kimler görecek? Bu kadar tehlikeli ve çok gizli soruların cevaplarını ilk kez kimler okuyabilir? [189]

TAC (Analiz Kurumu) ABD'nin anti-terörizm savaşı için kurulan bir kurum.

11 Eylül'den sonra NSA ve CIA için yeni organlar da inşa ettiler. Bunlardan biri de TAC (The Analysis Corporation.)'dır.Asli görevi

189. Bkz:Ersanel N.; Pardes / Amerikan Ruhunun Menfaat Fihristi, 2006, Hayy Kitap.

"anti-terörizm veri tabanları olan Anti Terörizm Savaşı için Özel CIA İleri Karakolu'dur.1990 yılında kurulan TAC resmi bir kurum değil, bir şirkettir.

ABD Anti-terörizm veri tabanı ilegerek ülke içinde gerekse dünya ülkelerinde herkesi listeler. Bu kurumun iki önemli elemanı vardır. Çok sayıda elit analizci barındırır. watchlisting teknolojileri, yani izleme ve listeleme teknolojileri üretiyor.

Anti-terörizm veri tabanında dijital ortamlarda fişleme yapılıyor.

Şüpheliler DNA şifrelerinden ses kayıtlarına kadar bu veri tabanına kaydediliyor. Bütün iletişim araçlarını izleyebilirler. Bunu bölgesel yapabildikleri gibi uydular kanalıyla da yapabiliyorlar. Sesiniz bir kere yanlışlıkla kayıt altına alınmış olsa dahi, daha sonra sesinize rastlandığında, bilgisayar programları kullanıcıya ne zaman, nerede, kimin sesi olduğunu ikaz ediyor. Belli bir kişiyi dinleme yanında nerede olduğunu bilmedikleri bir kişinin sesini aramak üzerine çalışmalarda yapılıyor.

DNA meselesi ise daha masraflı ve eziyetli. Özel bir kişiye ait DNA bilgileri istihbarat yoluyla halledilebiliyor. Kan verme, kamuya açık yerlerde tuvaleti kullanma, saç dökülmesi, deri dökülmesi, nadiren kepek sorunu, elbiseler, partneriniz.Parmak izi alan özel makinelere de bu işlevi kazandırılmış durumda.

Yeni teknoloji ile oluşan dev karmaşık arşivleme sürüyor.[190]

Johns Hopkins Üniversitesi'ndeki güvenlik araştırması, eski MacBook ve İMac modellerinde bulunan İSight kameralarının LED ışığı açılmadan açılıp, kayıt yapabildiğini gösteriyor.

Araştırmacılar Matthew Brocker ve Stephen Checkoway, bu durumu ''iSeeYou (seni görüyorum) MacBook Webcam LED ışığını kapatmak '' isimli raporunda açıkladı.

Apple'ın İSight kamera sistemi prensipte çalışma LED'i ile sistemin kendisi arasında bağımsız bir yapıda olması imkânsız şekilde yapılmış.

Yani kamera çalıştığı anda LED otomatik olarak yanıyor. Brocker

190.http://www.yeniaktuel.com.tr/dun108,69@2100.html aktüel dergisi 69.sayı.

ve Checkoway, donanımsal birlikteliği firmware ile tekrar programlamayı başarmış ve kamera açık olsa bile LED'e otomatik olarak stand-by (bekleme) modundaymış gibi komut gönderebiliyorlar.

Yani uzaktan biri kamerayı çalıştırıp, kullanıcı farkına bile varmadan kayıt yaparak bu kayıtlara ulaşabiliyor. Bu durumun tehlikeli olmasının asıl sebebi ise, bunu yapabilmek için yönetici yetkilerine veya makineye fiziksel olarak erişime ihtiyaç duyulmaması. Yani bu işlem, internet üzerinden, rahatça gerçekleştirilebiliyor.

Tehlike, 2008 ve öncesinde imal edilen MacBook ve İMac'lerde kullanılan iSight kameralar için geçerli. Araştırmacılar, bu Apple'a iletiklerini ama Apple'ın kendilerine geri dönmediğini de belirtiyorlar.

İngiltere'nin gizli Ortadoğu üssü planı[191]

İngiltere'nin gizli Ortadoğu üssü planı İngiltere'nin, «Ortadoğu internet gözetleme üssü» üzerinde çalıştığı ortaya çıktı. İstihbarat üssü, Ortadoğu'daki e-posta, telefon ve internet trafiğini izlemek, depolamak ve Batı istihbaratı yararına kullanmak amacıyla kurulmuş

Amerikan Ulusal Güvenlik Dairesi'nin (NSA) gizli küresel istihbarat çalışmalarını ortaya çıkaran Edward Snowden'ın sızdırdığı belgelerde, İngiltere'ye ait gizli bir proje de ortaya çıktı. İngiltere Hükümet İletişim Merkezi (GCHQ) tarafından yürütüldüğü anlaşılan 'Ortadoğu üssü', hala yapım aşamasında. İstihbarat üssü, veri akışını hem uydu hem de Ortadoğu'dan geçen sualtı fiberoptik kabloları aracılığıyla yönetebilecek. Toplanan veriler, 'tamponlar' adı verilen bilgisayarlara kopyalanacak. Daha sonra GCHQ tarafından analiz edilecek ve gerekirse NSA ile paylaşılacak.

İngiltere, "Batı'nın teröre karşı savaşında olası saldırılar için erken uyarılarda bulunacağına" dikkat çekerek projeyi savunuyor. İngiliz istihbarat kaynakları, sistemin "güvenlik, terör ve organize suç"un takip edilmesi için kullanılacağını belirtiyor.

Temel korku halkın üssün yerini öğrenmesi

Independent gazetesinin haberinde, söz konusu istihbarat üs-

191.Metin Under ;http://www.ntvmsnbc.com/id/25462231/erişim tarihi: 25 Ağustos 2013.

sünün yeri açıklanmadı. Gazeteye göre İngiliz hükümetinin temel endişesi, Ortadoğu internet istihbarat üssünün yerinin halk tarafından öğrenilmesi. Ortadoğu istihbarat üssü, 'Tempora' adı verilen 1,5 milyar dolarlık gözetleme projesinin bir parçası. İstihbarat üssü projesi, İngiliz Dışişleri Bakanı David Miliband'in onayı sonrasında tasarlanmış. Miliband'ın onayıyla, GCHQ'ya, dünya çapında fiberoptik ağlar üzerinden geçen verileri gözetleme, depoloma ve analiz etme izni verilmiş. Bakanlık tarafından hazırlanan sertifika, GCHQ'ya "yabancı güçlerin politik niyetleri, terörizm, özel militer örgütler ve ciddi finansal sahtekarlıklar" hakkında bilgi toplama yetkisi veriyor. GCHQ'ya izin ve yetki veren sertifika, altı ayda bir tekrar düzenlenecek ve bakanlık gerektiği takdirde sertifika üzerinde değişiklik yapabilecek.

Türkiye'de dinleme üsleri

Dinleme, Türkiye'deki Amerikan Üslerinden Yapılıyor

Türkiye'de ABD istihbarat örgütlerinin ofisleri bulnmaktadır. Bunlar;NSA, CIA, FBI ve Savunma İşbirliği Ofisi (ODC)'dir.

Kimler, nasıl dinliyor? Amaçları ne? Neye hizmet ediyorlar? Hangi teknolojiyi kullanıyorlar?

İktidara gelen her parti kendine özgün bir istihbarat ağı kurmuştur. Bu ağ, ABD'nin küresel dinleme ağının bir parçası.

Türk Emniyeti, Türk istihbaratı ne yazık ki NATO bağlamı nedeniyle ve siyasi iktidarların ABD'yle ilişkileri nedeniyle bağımsız, Türkiye Cumhuriyeti'nin egemenliğini gözeten ve kendine özgü istihbarat ağını oluşturamamaktadır.

Anti Amerikan faaliyetleri takip için oluşturulan bir ağ. 1996 yılında geliştirildi. ABD'nin Ulusal Güvenlik Dairesi (National Security Agency-NSA) tarafından geliştirilen bu haberleşme ağı, dünyanın bütün coğrafyalarındaki üsleri de kapsıyor. Bu haberleşme ağı, uydu sistemi ile yer dinleme istasyonları arasındaki bir ilişkiler ağından oluşmakta. Belirli ülkelerde gelişmiş anten sistemleriyle uydu arasındaki iletişim ağı, ABD'nin merkezindeki yapı ile irtibatlı. Uyduların yeri belirsiz, sürekli değişiyor. Fakat yer istasyonlarını belirtmekte ya-

rar var. Gelişmiş anten istasyonları İtalya, Türkiye, İngiltere, Kenya, Pakistan, Yeni Zelanda ve Avustralya'da bulunuyor. Her türlü haberleşme ağını, telefon, faks, elektronik postaya varıncaya kadar takip ediyorlar.

ABD'nin çeşitli yerlerde 734 askeri üssü var. Bu üsler genellikle askeri üs olmakla birlikte, önemli bir kısmı aynı zamanda dinleme üssü olarak da görev yapıyor.

ABD'nin istihbarat sisteminde, dört önemli yapı var. Merkezi Haber Alma Örgütü (CIA), Savunma Haber Alma Ajansı (DİA), Ulusal Güvenlik Ajansı (NSA) ve Ulusal Tanımlama Bürosu (NRO).

DİA, CIA'nın topladığı bilgiyi operasyonel olarak fiilen uygulayan istihbarat örgütü. NSA, ABD'nin dünyadaki kulağı diye tanımlanan örgüt. Her türlü haberleşme ağını dinlemekle görevli olan bir yapı. NRO, dinleme ve kopyalama için gerekli uyduları hazırlayıp uzaya göndermek ve uydulardan çekilen fotoğrafların kopyalanmasıyla görevli. Bunun üzerinde durmak lazım. Çünkü PKK'yla ilgili mücadele sırasında Genelkurmay Başkanı'nın açıkladığı anlık istihbarat, 'uydu fotoğraflarıyla teröristlerin faaliyetlerini izliyoruz BBG evi gibi' dediği olayı gerçekleştiren bu örgüt. Ortadoğu coğrafyasında bildiğimiz en önemli üs İncirlik'ti.

ABD, Balkanlar'da Romanya'nın Köstence kentinde çok önemli bir üs kurdu. Bu üsle birlikte ABD, Balkanlar'ı, bütün Karadeniz'i Rusya steplerini takip ediyor. İkincisi, Arnavutluk'un Kosova kentinde bulunan Bondsteel Camp. Erbil yakınlarına İncirlik'ten daha kapsamlı bir üs yapılıyor. ABD'nin küresel boyutta dinleme ağı yapılanması bu.

ABD'nin Ankara Balgat'ta Dinleme Üssü Var

Türkiye'de 1952'de NATO'ya girişle birlikte, ABD'nin belirli yerlerde kurduğu üsler var. Kamuoyu genellikte İncirlik üssünü bilir. Elmadağ'da kurulan yeraltı üssü ve Erzurum Kargapazar dağındaki dinleme üssü var. Sinop, Hatay ve Hakkâri Yüksekova'da üsler kuruldu. Ancak bunların içinde en önemlisi Ankara Balgat'ta bulunuyor. ABD askerleri çekildikten sonra, eski ABD üssü olarak biliniyor. Şu an

Eğitim Dokrtrin Komutanlığı'nın tam ortasında Amerikan dinleme üssü var. Yüksek duvarlarla çevrili ve sadece Amerikan askerlerinin girip çıkabildiği bir dinleme üssü. İkincisi Ankara Cevizlibağ'da Terörle Mücadele Mükemmeliyet Merkezi var. Bu merkezde sınırlı sayıda Türk subayı var. Büyük çoğunlukla Amerikan, İngiliz, İsrail ve Alman subayları var.

ABD'nin başta Ortadoğu olmak üzere bölge ve Türkiye'deki gözü kulağı olan **Savunma İşbirliği Ofisi**'nde Türk subaylar da bulunuyor. Ofis, ABD'nin Ankara Büyükelçiliği nezdinde faaliyet gösteriyor ve Türkiye'de üslenmiş en köklü Amerikan karargahı olduğu söyleniyor. 1947 yılından beri Türkiye'de kurulu olan ofisin, TSK'nın yanı sıra ABD'li istihbarat örgütleriyle de organik bağı bulunduğu iddia ediliyor. Ayrıca bazı kesimler tarafından ofisin TSK'nın hızlı modernizasyonu ve Türkiye'de, ABD politikalarını geçerli kılmak için çalışmakta olduğu da öne sürülmüştü.

TSK, istihbaratın paylaşımı maksadıyla ODC'de subay görevlendirmesi yapıyor. Türk subaylar ABD'li istihbaratçı subaylarla, başta terörle mücadele olmak üzere iki ülke savunmasını ilgilendiren birçok konuda istihbarat paylaşımı yürütüyor.

ABD, Ankara'ya "istihbarat" ayarı yaptı. Ankara'daki ABD Karargahı olarak bilinen ve Irak'ın kuzeyinden insansız hava araçlarından alınan görüntülerin de aktığı Savunma İşbirliği Ofisi (ODC) Başkanlığı'nda görev yapan Amerikalı asker sayısının artırıldığı ortaya çıktı.

Ankara'daki 'ABD karargahı' diye bilinen ABD Savunma İşbirliği Ofisi'nde görev yapan asker sayısı 40'tan 52'ye çıkarıldı. Ofiste Türk subaylar da var.[192]

Türkiye'de güvenlik birimlerince de dinleme yapılmaktadır.

IMEI numarası üzerinden 'önleme dinlemesi' yapılarak kişilerin zaaflarının belirlenmesinin ardından uygulmaya geçiliyor.

Birçok kişi dinlenir ve zamanı gelince de bu kayıtların kullanıl-

192.Levent İçgen: http://haber.gazetevatan.com/istihbaratci-abd-askeri-sayisi-artirildi/562628/1/gundem, erişim tarihi:18 08.2013.

mak üzere bekletiliyor.

Yasa dışı dinlemeye tabi tutulan kişilerin gerçek isimleri kullanılarak değil, telefon IMEİ numarasıyla dinleme yapılıyor.

İlgili ve yetkili birim amirleri kararıyla terör ve organize suçlarla ilgisi olmayan kişilerin açık kimliklerine yer verilmeden telefonları IMEİ numarası üzerinden aylarca dinlenebiliyor.

Sonradan 'suç unsuruna rastlanmamıştır' gerekçesiyle dinlemelere son veriliyor. Kayıtların imha edilmesi gerekirken hangilerinin imha edildiği, hangilerinin ileride kullanılmak üzere saklandığını öğrenmek mümkün değildir.

Dinlemelerde tespit edilen bilgiler doğrultusunda kişilerin kendisi veya yakınlarının iş ve evlerine kamera-böcek yerleştirilip toplanan bilgileri yaygınlaştırılarak bu kişiler itibarsızlaştırılıyor.

Kayıtları tutan şantajı yapıyor

Çeşitli parti yetkilileri de bu dinlemelere maruz kalmaktadır. Bu yetkiye kimler haizse onlarca yapılmaktadır.

A15, A25 daha üst modeller denilen teknik cihazlar var. Bunlar, sahte baz istasyonu görevi üstleniyor. Çevresindeki telefonları kapasitesine göre kendine bağlıyor. Bu baz istasyonu üzerinden yapılan görüşmeler istisnasız, hiçbir savcı, mahkeme kararına gerek duyulmaksızın kontrol ediyor. Buradan gönderilecek sinyallerle de evinizdeki telefonlarınızın mikrofonu verici hale getirilip sanki odanıza böcek yerleştirilmiş gibi çok rahat bir şekilde izlenebilirsiniz. Bu cihazlar emniyette jandarmada ve MİT'te vardır.

Emniyetteki birçok dinleme cihaz örtülü ödenekle alınmasına rağmen envantere kaydedilmemiştir.

Anahtar kameralar çok sık kullanılan kayıt cihazıdır. Anahtar kameralarda, USB bağlantısı vardır. İzlemelerde dikat çekmeyen bir cihazdır.

IV- DİNLEME-CASUS BİLGİSAYAR VE CASUS TELEFONLAR

Her an herkes dinlenebilir.

Dinleme aletleri her gün yenileniyor, çeşitleniyor.

Dünyanın çeşitli ülkelerinde gizli kulak skandalları var ve bu hala sürüyor.

Dinleme hukuku oluşturulamıyor. Dinleme teknolojisi ise hızla gelişiyor.

ABD Ulusal Güvenlik Ajansı'nın gizli bir şekilde Amerikalılar'ın telefonlarını dinlediği gerekçesiyle ABD Başkanı Barack Obama aleyhine dava açıldı.[193]

Cumhuriyetçi Senatör Rand Paul'ün açtığı davanın sanıkları arasında, ABD Milli İstihbarat Dairesi Başkanı James Clapper, Ulusal Güvenlik Ajansı Başkanı Keith Alexander ve FBI Başkanı James Komi de yer alıyor. Davanın ABD Yüksek Mahkemesi'ne kadar gitmesini bekleyen ve Amerikan halkının kazanacağını tahmin ettiğini dile getiren Paul sözlerini şöyle sürdürdü:

"Ulusal Güvenlik Ajansı'nın programının yasalara uygunluğunun Yargıtay tarafından kamuya açık bir şekilde belirlenmesi gerekiyor. Şu an olduğu gibi gizlice belirlenmemelidir."

193. Gazeteler: 13.02.2014.

Dava için Rand Paul ve Freedom Works sivil toplum örgütü yanlıları kendi adlarına başvuru yaparlarken, telefonlara sahip tüm Amerikalılar adına da dava açtılar. 2006 yılında ABD Başkanı George Bush döneminde başlatılan programa son verilmesini talep eden mağdurlar, ajansı keyfi olarak aramaları yasaklayan ABD Anayasası'nın 4.maddesindeki düzenlemeyi ihlal etmekle suçladılar.

Jürgen Elsasser de "Gölge hükümet" adlı kitabında 2004 yılında baskı ve gizlilik yoluyla dönemin ABD Başkan'ı George Bush'a dinleme ve izleme yetkisi verilen bir metin hazırlandığını anlatıyor.[194]

ABD istihbarat ağını 11 Eylül sonrası yeniden yapılandırdı.

Sır gibi saklanan bölgeler merak uyandırmaya devam ediyor.

Google Earth sır gibi saklanan bölgeleri göstermiyor.

Google'ın dünyayı kullanıcıların ayağına getiren popüler servisi Google Earth'te her yeri tüm detaylarıyla görüntülemek pek mümkün değil.

Kimileri askeri üs olduğu gerekçesiyle görüntü detayını Google'dan silerken kimileri de stratejik noktalar olduğundan Google'da yer almıyor.

Buffalo Niagara Uluslararası Havalimanı'na yoğun bir beyaz renk hakim ve harita yaklaştırıldığında herhangi bir detayı görebilmek mümkün değil.

Şili'de bulunan ve pek çok vahşi hayvana ev sahipliği yapan Tantauco Ulusal Parkı da Google'ın işaretleyicisi dışında herhangi bir varlık göstermiyor.

Güney Karolina'da yer alan Keowee gölünde detaylar tamamen silinmiş.

Rusya'nın Egvekinot isimli şehrine yakın bir bölge olan bu arazi de nedendir bilinmez kahverengi bir örtüyle Google'dan gizlenmiş.

Japonya'da bulunan Minami Torishima Havalimanı beyaz ton rengin ağır basmasıyla haritada görünemez hale gelmiş.

Fransa'nın Reims bölgesinde yer alan askeri havaüssü de Google

194.http://www.odatv.com/n.php?n=baskan-bizi-dinliyor-erişim tarihi: 13.02.2014.

Earth'te kaybolan yerlerden sadece biri. Daha önceleri Fransız Hava Kuvvetleri'nin kullandığı üs şu sıralar NATO'ya hizmet veriyor.

Hollanda'da yer alan Noordwijk şehrinde bu küçük kasabayı görebilmek mümkün değil. Net bir bilgi bulunmasa da, ekranda görülen kasabada Hollanda kraliyet ailesinin bazı fertlerinin ikamet ettiği ve güvenlik gerekçesiyle bu görüntünün gizlendiği belirtiliyor.

Irak'ın Babylon şehrinde de herhangi bir ayrıntıya rastlamak imkansız.

Almanya'da güvenlik gerekçesiyle Ramstein Hava Kuvvetleri'ne ait üs de görüntülenemiyor.

Macaristan'da yer alan bir Petrol Tesisi de ilginç bir şekilde gizlenmiş ve yemyeşil bir örtüyle üzeri kapatılmış.

Dünyadan izole bir hayat yaşayan Kuzey Kore'yle ilgili herhangi bir harita detayı görebilmek mümkün değil.

Portekiz'de bulunan NATO karargahında bazı detaylar kapatılmış.

ABD'de bulunan Seabrook Nükleer Tesisi de buzlanmış.

Google Earth'ten gizlenen bölgelerden biri de Türkiye'de bulunuyor.

Türkiye'de ise <İmralı Adası' da sansürden nasibini almış. Cezaevi ve tesislere bakıldığında boş bir arazi görüntüleniyor.

CIA bünyesinde faaliyet gösteren ve yüz binlerce kişiyi izleyen Analiz Kurumu (TAC) oluşturuldu.Narus adlı dev şirket bağlantıları ile pek çok ülkenin telekomünikasyon sistemindedir.

ABD'nin özel casusluk programı

Amerikalı firari eski CIA ajan Edward Snowden İngiliz The Guardian gazetesine ABD ABD Ulusal Güvenlik Ajansı'nın (NSA) kullandığı "XKeyscore" casus yazılım programının sırlarını, bu programla bireylerin internet hareketlerini nasıl izlediğini deşifre etti.[195]

195. Gazeteler 01.08.2013.

Dünya'yı nasıl izliyorlar

New York Times gazetesi;**NSA**'in kötü amaçlı yazılım, yani malware kullanarak dünyada 100 bine yakın bilgisayara girdiğini gündeme getirmişti.

Amerika'nın Sesi'nde yayınlanan habere göre; New York Times, kurumun gizli bir teknoloji kullanarak bilgisayarlar internete bağlı olmasa bile içlerindeki verileri değiştirebildiğini de ortaya koydu.

Washington'da yaşayan siber güvenlik uzmanı James Andrew Lewis bu yöntemlerin NSA'in kullandığı eski yöntemlerden çok farklı olduğunu söyledi ve "NSA'in 15 sene önce bir sorunu vardı. İstihbarat toplama yöntemleri neredeyse bir gecede değişti. Telefon konuşmaları ve Telekom temelli yaklaşım bitti ve NSA Internet çağına geçiş yaptı" dedi.

Uzman, internetin asla güvenli olmadığını belirterek "Bazı programlar internetin güvenli olmamasından ve belki de yaşamlarımız boyunca güvende olmayacak olmasından yararlanıyor. Bu nedenle birçok kurum en hayati ağları ve süreçleri internetin dışında tutmaya karar verdi" ifadelerini kullandı.

Lewis, NSA'in çok karmaşık yöntemler geliştirerek sanki bir bilimkurgu romanından çıkmışa benzeyen işlemler gerçekleştirdiğini söyledi ve "Klavyede kullanılan her harf bir elektronik sinyal yollar. Bu sinyali elde etmek mümkün. Bunu biz de yapıyoruz, Ruslar da yapıyor.

Birçok ülke için bu mümkün. Şaşırtıcı olan şey, çok da yakında bulunmanızın gerekmemesi. Rus örneğine bakarsak, onlar bir ara Amerikan büyükelçiliğinin camlarından klavyenin radyasyonunu topluyordu. Birçok kişi ev anahtarlarını sahte bir taşın altına saklıyor. Yıllardır istihbarat kurumları buna benzer bir yöntem kullandı. Örneğin çok hassas bir alıcınız var, bunu sahte bir taşın içine koyup örneğin internete bağlı olmayan bir İran nükleer tesisinin önüne fırlatabilirsiniz. Böylece sisteme girmiş olursunuz." dedi.

Lewis bu tür casusluk oyunlarının 100 yılı aşkın süredir devam ettiğini, teknoloji geliştiği sürece bu casusluk oyunlarının bitmesini beklemediğini ve bunları yapanın yalnızca Amerika olmadığını

vurgulayarak:Dinlendiğini fark edenlerin yaptığı şeylerden biri, mesajlarını şifrelemek oluyordu. Bundan sonra bu şifreler kırılmaya çalışılıyordu. Ardından da şifreler güçlendirilmeye çalışılıyordu. 100 yıldır devam eden bu iş, ülkeler için önemli. Yalnızca Amerika için değil, bütün büyük güçler için. Hiçbiri sinyalleri toplamayı bıraktım diyemez," diyor.

700 göz dünyayı izliyor[196]

NSA'nın 'XKeyscore' programı ile dünyayı nasıl markaja aldığı ortaya çıktı. ABD istihbaratı, internet kullanıcılarının tüm özel yazışma ve aktivitelerini izleyen program için dünya genelinde 180 noktaya 700 servis sağlayıcı yerleştirmiş.

Eski CIA çalışanı Edward Snowden'in deşifre ettiği ABD Ulusal Güvenlik Kurumu (NSA) skandalı büyüyor. Snowden'ın NSA'nın dinleme ve izleme programlarını basına sızdırmasına yardımcı olan ABD'li gazeteci Glenn Greenwald, önceki gün İngiliz Guardian gazetesinin internet sayfasında NSA'nın internetten bilgi toplamada kullandığı ağı 'XKeyscore'un detaylarını yayımladı. NSA'nın bu programla dünya genelindeki elektronik posta, sosyal medya ve çevrimiçi sohbet trafiğini izlediği ortaya çıktı.

Türkiye yoğun bölgede

Program sayesinde ABD'nin, internet kullanıcılarının tüm özel yazışma ve aktivitelerini, sosyal medyadaki her adımını izleyen program için dünya çapında 180 noktaya 700 servis sağlayıcı yerleştirdiği anlaşıldı. İngiliz gazetesinin yayımladığı haritada servis sağlayıcıların yoğun olduğu bölgede Türkiye'nin de yer alması dikkat çekti. ABD Kongresi'nde tartışma konusu olan program sayesinde, 'tipik bir kullanıcının internette yaptığı her şeyi' izlemek mümkün. Bunun için hedeflenen kişiye ait e-postanın bilinmesine bile gerek yok; isim, telefon numarası, IP adresi, anahtar kelimeler, internet tarayıcısı veya kullanılan dil gibi veriler yeterli. Programla ilgili tartışmanın kilit noktası ise devasa miktardaki verinin, hiçbir yargı denetimi olmaksızın istihbarat analizcilerinin elinin altında olması.

196.http://yenisafak.com.tr/dunya-haber/700-goz-dunyayi-izliyor-Erişim tarihi.01.08.2013.

30 günde 41 milyar veri

İngiliz gazetesinin deşifre ettiği sisteme göre, XKeyscore programı vasıtasıyla 2012 yılında sadece 30 günde 41 milyar veriyi toplandı. Toplanan veriler arasında, İran'ın başkenti Tahran'daki bir kişinin, Avrupa'da Frankurt, Amsterdam ve ABD'nin New York kentiyle iletişiminin de bulunduğu görülüyor. NSA'nın <XKeyscore' programını Alman istihbarat birimi BND'nin de kullandığı da ortaya çıkmıştı. Alman Der Spiegel dergisinin internet sayfasında yer alan haberde, <XKeyscore' programıyla toplanan bazı verilerin Alman istihbaratıyla paylaşıldığı anlaşılmıştı.

Hackerlardan yardım istedi

ABD'nin dünya genelinde milyonlarca kişinin telefon ve internet iletişimini takip eden Ulusal Güvenlik Kurumu'nun (NSA) Başkanı Keith Alexander, hükümetin tavrının doğru olduğunu savunarak, bilgisayar sistem analistlerine 'Beğenmediyseniz, daha iyisini yapmak için destek verin' şeklinde seslendi. 'İnternet korsanı' konferansında hükümetin bilgisayar sistem analistlerine ve şirketlere hitap eden Alexander, hükümetin telefon ve e-posta verilerini izlemesinin, 1993 yılından bu yana 13'ü ABD'de, 25'i Avupa'da, 5'i Afrika'da ve 11'i Asya'da olmak üzere 54 terör saldırısını önlediğini savundu.

CIA tüm dünyayı twitter'dan izliyor[197]

ABD'nin istihbarat teşkilatı CIA'in gizli bir birimi, sıradan insanların twitter'da yazdıklarını takip ederek dünyanın ruh halini ortaya koyuyor. Başkan Obama Ortadoğu'dan konuşurken Türkler izleniyor

ABD'nin istihbarat teşkilatı CIA, her gün sizin tweet'lerinizi okuyor! CIA'in gizli bir birimi sıradan insanların facebook ve twitter hesaplarını, internet sohbet odalarını, yerel radyo istasyonları ve gazeteleri takip ederek dünyanın ruh halini analiz ediyor. Associated Press (AP) haber ajansı, ilk defa 'Open Source Center' (Açık Kaynak Merkezi) adlı birime girmeyi başardı.

197.http://dunya.milliyet.com.tr/cia-tum-dunyayi-twitter-dan-izliyor/dunya/dunyadetay/05.11.2011/1459440/default.htm: erişim tarihi:05.11.2011.

Birimin direktörü ile görüşen AP, nasıl çalıştıklarına dair ilginç detaylar aktardı. Virginia eyaletinde gizli bir yerde bulunan Open Source Center, 11 Eylül 2001 saldırılarının ardından kuruldu. Birimde Türkçeden Arapça, Çince ve Urducaya kadar her dili bilen kişiler çalışıyor. Çalışanların anadilinin İngilizce olmaması, o dili konuşarak büyümesi tercih ediliyor.

Mısır'da devrim olacağını bildiler

Birimin direktörü Doug Naquin, "diğer insanların varolduğundan bile haberi olmayan şeyleri nasıl bulacağını bilen kişler" olarak tanımladığı çalışanlarının 'Ejderha Dövmeli Kız' polisiye romanının üstün yetenekli bir hacker olan baş karakterine benzediğini söylüyor. Çalışanlar her gün sosyal medyadan topladıkları bilgileri, yerel gazeteler ve gizlice dinlenmiş telefon kayıtları ile karşılaştırıyor. Oluşturdukları raporlar da Başkan'a ve Beyaz Saray'ın en üst kademelerine gidiyor.

Open Source Center'ın amaçlarından biri, sıradan vatandaşları takip ederek dünyada yaşanabilecek olayları öngörmek. Naquin, Mısır devriminin olacağını bildiklerini, bir tek hangi gün patlayacağını tahmin edemediklerini söyledi. Bunun yanı sıra, ABD'nin dış politika hamlelerine ya da belirli olaylara dünyanın geri kalanının nasıl tepki verdiğini de analiz ediliyor. Örneğin, Başkan Barack Obama'nın Ortadoğu üzerine yaptığı konuşmalarından 24 saat sonra Türkiye, Mısır, Yemen, Cezayir, İran, Körfez ülkeleri ve İsrail'deki sosyal medya kullanıcılarına yoğunlaşılıyor. Naquin, hem Araplar ve Türklerin, hem de İsraillilerin bu konuşmalara olumsuz tepki verdiğini söylüyor.

Araplar ve Türkler Obama'yı İsrail yanlısı, İsrailliler ise İsrail karşıtı olmakla suçluyor. El Kaide lideri Usame Bin Ladin'in mayısta Pakistan'da öldürülmesinin ardından da CIA, dünyanın tepkisini twitter'dan ölçmüş. Pakistan ve yakın müttefiki olan Çin'de atılan tweet'lerin olumsuz olduğu görülmüş.

Open Source Center'da çalışanlar her gün 5 milyondan fazla tweet okuyor.

ABD'nin Dünya liderlerini dinlediğini ortaya çıkaran CIA eski ajanı Edward Snowden; ABD'nin facebook, twitter gibi mobil telefon uygulamaları üzerinden kişisel bilgilere ulaştığını açıklıyor.

Amerikan Ulusal Güvenlik Ajansı (NSA) eski çalışanı Edward Snowden, ABD'nin Angry Birds gibi mobil telefon uygulamaları üzerinden kişisel bilgilerle ilgili veri tabanı oluşturduğunu söyledi.

Snowden tarafından New York Times'a sızdırılan bilgilere göre, NSA ve İngiliz dijital istihbarat kurumu GCHQ, kişisel verilere ulaşmak için ayrıca Google Maps, Facebook, Twitter ve Flickr gibi uygulamalar üzerinden endüstriyel casusluk yapıyor.

Her iki istihbarat teşkilatının da, sözkonusu hizmetlerin mobil uygulamaları üzerinden elde ettiği verileri detaylı olarak sınıflandırdığı belirtilen haberde, kullanıcının herhangi bir uygulamayı açtığı anda, konumu, yaşı, kişisel adres ve diğer bilgilerinin, yasadışı dinleme yapan teşkilatlarca toplanabidiği ifade edildi. NSA, New York Times'da yayınlanan haberi yalanlamazken, ajansın sıradan insanlar üzerinde fişleme yapmadığını ve mahremiyete saygılı olduğunu belirtti. Snowden, bir Alman TV kanalına verdiği 6 saatlik mülakatta ise, NSA'nın ayrıca, ABD firmaları ile rekabet eden büyük şirketlere karşı da casusluk faaliyetleri yürüttüğünü dile getirdi.

Rusya'dan bir yıllık geçici oturma izni alan ABD'li eski casus, yeri açıklanmayan bir otel odasında verdiği röportajda, "ABD'nin bu şekilde ekonomi casusluğu yaptığından da şüphe yok. Yabancı bir şirket hakkında Amerika'nın ulusal çıkarlarına yarayan bir bilgi varsa, ulusal güvenlikle hiç ilgisi olmasa bile, bu bilgiyi kullanıyorlar" şeklinde konuştu. NSA ise, kurumun ABD'li şirketler lehine kullanılmak üzere "ticari sırları çaldığı" iddialarının gerçek dışı olduğunu açıkladı.[198]

Dost ülkeler'de dinlenecek!

Almanya Başbakanı Merkel'in cep telefonunun NSA tarafından dinlendiğinin ortaya çıkmasının ardından Alman istihbarat birimlerinin, karşı casusluk faaliyetlerini güçlendirmek amacıyla yeniden yapılanmaya gittiği bildirildi.

Der Spiegel dergisinin haberine göre, NSA'nın dinleme skandalının ortaya çıkmasının ardından yeniden yapılmaya giden Alman iç istihbarat örgütü Anayasayı Koruma Teşkilat karşı casusluk faaliyetlerine yoğunlaşacak ve bu amaçla da teşkilat içinde İstihbarata Karşı Koyma'dan (İKK) sorumlu "4. Daire"yi güçlendirilecek.

198.ABD'nin kulağı cebinizde, gazeteler, erişim tarihi 29.01.2014.

Halen yaklaşık 100 uzmanın çalıştığı dairenin personel sayısının ciddi oranda arttırılacağı, karşı casusluk faaliyetlerinde telefon dinlemeler, izleme ve kaynak teminine daha fazla ağırlık verileceği bildirildi.

Bugüne kadar yabancı istihbarat teşkilatlarını "iyiler" ve "kötüler" olarak ikiye ayıran ve karşı casusluk faaliyetlerinde Rusya, Çin, İran ve Kuzey Kore gibi ülkelere odaklanan Alman istihbaratı, bu yaklaşımında değişikliğe gitmeyi tartışıyor. Bu kapsamda, bugüne kadar tabu olarak görülen, ABD başta olmak üzere Batılı, dost ve müttefik ülkelerin Almanya'daki faaliyetlerinin de izlenmesi düşünülüyor.

Alman istihbaratının ilk olarak, Almanya'daki elçilikler ve konsolosluklarda "ne olup bittiğini", burada çalışanların kim olduğunu ve kullanılan teknik imkanları bilmek istediği belirtildi. Buna gerekçe olarak da Merkel'in cep telefonunun ABD'nin Berlin Büyükelçiliğinde kurulan sistemden dinlenmiş olması da hatırlatıldı.

NSA skandalının ardından geçen 9 ayda ABD ile yapılan temaslardan herhangi bir somut sonuç alınamadığı, bu konuda Washington ile Berlin arasında gerilimin sürdüğü vurgulandı.

Der Spigel'in haberinde, Anayasayı Koruma Teşkilatı'nın bir süre önce ABD Büyükelçiliğinden ülkede diplomatik pasaportla görev yapan Amerikan istihbarat görevlilerinin isim listesini istediği, ayrıca ABD'nin Almanya'da istihbarat alanında işbirliği yaptığı özel şirketlerin adlarını talep ettiği kaydedildi.

Federal Başsavcı Harald Range'in Merkel'in cep telefonunun dinlenmesi olayıyla ilgili resmi bir soruşturma başlatma konusunda henüz karar vermediğini ancak siyasilerin bu yönde bir adımı desteklediklerini ifade edildi.

Siyasilerden destek

Alman istihbaratının dost ve müttefik ülkeleri de artık izleme altına alması konusunda hükümet tarafından şu ana kadar siyasi bir karar alınmazken, bakanlıklar ve ilgili kurumlar arasında görüş alışverişi sürüyor. Koalisyon ortakları ise bu yönde bir değişikliğe gidilmesini destekliyor.

Başbakan Merkel liderliğindeki Hristiyan Demokratik Birlik Par-

tisi (CDU) Milletvekili Clemens Binninger, yaptığı açıklamada, karşı casusluk faaliyetlerinin güçlendirilmesi ve kapsamının genişletilmesini desteklediğini kaydetti.

Federal Meclis'te istihbarat servislerini kontrol etmekle sorumlu olan Parlamento Kontrol Komitesi'nin (PKGr) Başkanı olan Clemenes Binninger ise, "Bu fark gözeten yaklaşıma son vermemiz ve herkesi aynı seviyede görmemiz gerekiyor" dedi.

Koalisyon ortağı Sosyal Demokrat Parti'nin (SPD) İçişleri Uzmanı Milletvekili Michael Hartmann da yaklaşım değişikliği önerilerine destek açıklayarak, "Tehlike her kimden gelecek olursa olsun, kendimizi korumamız gerekiyor" ifadesini kullandı.

Hristiyan Sosyal Birlik Partisi (CSU) İçişleri Sözcüsü Stephan Mayer de "Dost ülkeleri görmezden gelmek söz konusu olamaz" dedi.[199]

Türkiye'de ise,

Kökleri ta Abdülhamit dönemine kadar uzanan bir "uygulama" bu. Abdülhamit döneminden bugünlere dinleyenler, dinletenler, dinlenenler listesinde çok kişi var.

Türkiye'de de; Cumhurbaşkanları, başbakanlar, genelkurmay başkanları, bakanlar, milletvekilleri, sanatçılar, bürokratlar, iş adamları, gazeteciler dinlenmiş ve dinlenme kayıtları da kamuoyuna aktarılmış.[200]

Kanunsuz dinlemeleri yapan karanlık merkezler, telekulak Türkiye siyasetinin, medyasının ana konusudur.

Yeni teknoloji içeren dijital telefonlardinleniyorum kuşkusu yaratıyor.

Telekulağı engellemek için Türkiye'de Meclis santraline IMSI Catcher cihazları takıldı. IMSI Catcher cihazlarına rağmen dinleme yapılabileceği bilinmektedir. En azından bunu takan ekip dinleyebilmektedir. Bu nedenle dinlemeden kaçış yok.

199.AA.,http://haber.gazetevatan.com/dost-ulkelerde-dinlenecek/610055/30/dunya:erişim tarihi: 16.02.2014.
200. Bkz; Bildirici F.; Gizli Kulaklar Ülkesi, 7.Baskı, 2001, İletişim yayınları.

IMS Catcher cihazların baz istasyonu gibi davranıp cep telefonu sinyallerini kendi üzerine çekerek telefon görüşmelerini kaydedebiliyor.Cihazın bulunduğu kabinlerin anahtarı kimlerde ise o dinleyebiliyor.

Bugün hemen her kurum yerleşkesinin ana giriş kapıları ve bahçede kritik noktalara dış mekân kamera izleme sistemi yerleştiriliyor. Ardından da bu uygulama ana bina ve bölümlere iç mekân kameraları yerleştirilir. Önceden sadece x-ray cihazlarının bulunduğu bölümler dışarıdan izlenirken, sonradan içeriden izlenmeye başlanır. D**inleme aparatları**vardır.

Güçlü mikrofonlar; 60 metre mesafedeki tüm sesleri vakumlama ve bir yazılım marifetiyle sesleri ayrıştırıp kaydetme özelliğine sahiptir. Bir dönem böcekler gizlice yerleştirilirken şimdi ise dinleme cihazları istenen yerlere takılıyor. Hem de izinsiz ses kaydı hukuka, Anayasa'ya, insan haklarına aykırı olmasına karşın.

Telefon dinlemesi ile istenen kişiler dinlenebilmektedir.

Ancak bundan daha ileri uygulamada var.Bu da bilgisayarla istenen kişiye ilişkin doküman elde etmek.

Bilgisayarın başında oturan yetkili belli bir kişinin nesi var, nesi yok tespitini yapabiliyor.

O kişinin vatandaşlık numarasını bulunuyor, yazıp düğmeye basıyor ve kişi ile ilgili her türlü bilgi önüne gelmiş oluyor.

Üzerine kayıtlı kaç ev, arsa var, ne zaman almış kaça almış, otomobilinin markası ne, kaç yıllık, bankada ne kadar parası var, ne kadar aylık alıyor, kiradan eline ne geçiyor, ne kira ödüyor, hangi kredi kartıyla, nerede, ne kadar harcama yapmış, kendine son aylarda neler almış, hesabından kime ne kadar para göndermiş, ne kadar dövizi, ne kadar hisse senedi var? Hepsi ekranda görülüyor.

Casus telefon, Ortam Dinleme;

Anahtarlık Kamera

Casus Kalem

Çakmak kamera

Çok Amaçlı Mini DVD Kamera

Düğme kamera
Gizli duvar saati kamera-uzaktan kumandalı
Gözlük Kamera - Video + Fotoğraf çekme özelliği
Kalem Kamera
Kameralı Mikro Video+Foto (4 gb)
Masa Saati Gizli Kamera
Masa Saati Kamera
Mouse Dinleme Cihazı
Oda Spreyi Kamera
Saat kamera
Ses Kayıt Cihazı
Sese Duyarlı Ses Kayıt Cihazı
Şapka kamera
Şarj aleti kamera
Tablo gizli kamera
Uçan casus kamera
Yağlı boya tablo'nun içine yerleştirilmiş mikro lens

Telefonlarda Ortam dinleme olarak tabir edilen dinlemeler iki türlü yapılıyor.

- Birincisinde telefona kullanıcısından habersiz dinleme sağlayan yazılım yükleniyor.

- Diğerindeyse FM frekansı ile çalışan sistem kullanılıyor.

Yüklenen casus program, cep telefonunu dinleme cihazı haline getiriyor. Belirlenen numaradan bu telefon arandığında zil sesi duyulmuyor. Ekran ışığı bir defa yanıp sönüyor, telefon konuşma varmış gibi açık hale geçiyor, otomatik olarak casus programı devreye sokulmuş oluyor. Cep telefonu ekranında aramayla ilgili hiçbir bilgi de kesinlikle görünmüyor. Böylece ortamdaki konuşmalar dinlenebiliyor.

Dinleme süresine ilişkin olarak faturalara herhangi veri yansımıyor ve kontör harcaması da olmuyor. FM frekansı ile çalışan ortam dinleme cihazı, yerleştirildiği yerdeki sesleri belirli bir uzaklığa kablosuz olarak taşıyor. Dinlenmesi istenen ortamda cihazın yerleştirilmesi yeterli.

Cihazın özel mikrofonu sayesinde en hassas sesler bile duyulabiliyor. Cihaz kolayca değiştirilebilen bir adet dokuz voltluk pille çalışıyor ve iki üç gün boyunca kesintisiz çalışabiliyor.

Her telefon bir mikrofon[201]

Yasa dışı dinlemelerde iki temel konu vardır. Birincisi, uzaktan erişilebilen sistemler ve cihazlar. Ben bu cihaza erişmek istiyorsam bu cihazın başında olmam gerekmiyor. Bu cihaz eğer bir şekilde bir ağla, genel bir ağla herhangi bir yere bağlıysa, buna erişmenin çeşitli yöntemleri var. Bir diğeri ise fiziksel erişim, yani bu cihaza bir şekilde benim elimin dokunup, bunun üzerinde işlem yaparak bunun yapılması. Bir program var... Bir bilgisayara o program yerleştirildikten sonra sizin inisiyatifiniz, rızanız dışında bu bilgisayar üzerindeki hemen her şeyi başka biri ele geçirebilir.

Laptoplar da dinlenir.

E-mail hesabına girdiniz, kullanıcı adınızı, şifrenizi yazdınız. Bunların hepsi bir şekilde bir yere gidebilir, yani kim karşı tarafta duruyorsa. Laptopların üzerinin hepsinde, ses kartı, mikrofon, kamera var. Buradaki ses kartı üzerinden mikrofon açılıp, ortamdaki sesler kaydedilebilir, bunlar diğer tarafa aktarabilir... Laptopunuzun kamerası açılabilir...

Yıldız 21 tuşlayıp:

Bazı IP telefonlar var. Bir açık nedeniyle bu telefona uzaktan girilebiliyor. Bu zafiyeti bilen birisi, aynı ortamdaysanız mesela Mecliste; "yıldız 21" tuşlayıp bir kod göndererek, karşıdaki telefonu açabiliyor ve o ortamdaki sesleri dinleyebiliyor.

Akıllı telefonlara dikkat:

Akıllı telefonlar üzerinde de programlar var. Telefondaki bütün bilgilere erişilebilir. Daha da vahim olanı ortam dinlemesi yapılabi-

201. MİT Müsteşarlığı'nın üç yetkilisinin Meclis'te "Böcek Komisyonu" üyesi milletvekillerine verdikleri bilgilere ilişkin tutulan 100 sayfalık tutanak. http://haber.gazetevatan.com/her-telefon-bir-mikrofon/519454/1/gundem.erişim tarihi: 04.03.2013.

lir. Gizlice arka tarafta çalışan programlar vasıtasıyla, siz sanki bir yeri arıyormuş gibi oradaki mikrofonu aktive ediyor, yani telefonun mikrofonunu açıyor. Daha sonra bir yere bağlantı kurarak bu ortamdaki sesleri aktarıyor.

ADSL Hattını kriptolayın

ADSL hattınız var diyelim. Burada bir telefon hattı var, ucunda bir modem. Bütün verileriniz bu ADSL modeme geliyor ve buradan da kablo üzerinden devam ediyor. Sizin buradaki bütün haberleşmeniz, evinizdeki bilgisayarların haberleşmesi aslında havada. Diyelim ki bir apartman dairesinde oturuyorsanız, üst kattaki komşunuza gider, yan kattakine gider, alt kattakine gider, yan binadakine dahi gidebilir. Zaten kablosuz ağlarıma bakayım dediğiniz zaman etrafta birçok isim görüyorsunuz. "Havada sinyalim kriptolu gitsin" diyebilirsiniz. 3 tane farklı algoritma var. Bunlardan bir tanesi, normal yöntemlerle hiçbir şekilde, süper bilgisayarlar dışında kırılamıyor...

Biz telefonu baş köşeye koymayız

"Biz, evimize girerken, o telefonu hiçbir zaman salonun baş köşesine getirip koymayız. Toplantı yaptığımız özel odalarda masalarımızın üstünde telefonlar hiçbir zaman olmaz, özellikle gizlilik dereceli."

Facebook ve Twitter uyarısı

"Stratejik projede görevli olan personelin, bir mühendisin internet üzerinde, sosyal paylaşım ağlarında, örneğin Facebook, Twitter gibi sosyal paylaşım ağlarında yaptığı işle ilgili birtakım hususları, kendi çevresinden güvendiği insanlar bile olsa onlarla paylaşması, az da olsa kişisel verilerini, bilgilerini paylaşması bile aslında istihbari faaliyeti yönlendirebilecektir."

Cepteki casus[202]

Birçok kişi, cep telefonları üzerinden paylaştığı kişisel verilerinin farkında değil.

202. http://www.mynet.com/teknoloji/cepteki-casus-855181-1. Erişim tarihi 09.011.2013.

Peki mobil telefonlarla yapılan görüşmelerin, kısa mesaj ve e-posta iletişiminin güvenli hale getirilmesi mümkün mü? Kişisel verilerin güvenliği konusunda akıllı telefonların büyük bir güvenlik riski taşıdığı uzun zamandır biliniyor. Ancak Amerikan Ulusal Güvenlik Kurumu'nun (NSA) dinleme skandalı ve bu skandaldan Almanya Başbakanı Angela Merkel'in bile etkilendiğinin ortaya çıkması endişeleri bir anda artırdı.

Güvenlik portalı Heise Security'nin baş editörü Jürgen Schmidt, mobil iletişimdeki güvenlik sorununun yeni farkına varılmadığını belirterek "Mobil iletişim ağının altyapısının güvenlik açısından aslında tamamen bozuk olduğu yıllardır biliniyor. Ve bu durumun özellikle polis güçleri ve istihbarat servisleri tarafından yoğun olarak kullanıldığını da kimse saklama ihtiyacı hissetmiyor" diyor.

Şifreleme programları

Peki, güvenli iletişim sağlamak için şifreleme programları ne kadar işe yarıyor? Schmidt bu programları kullanan kişileri bazı zorlukların beklediğine dikkat çekerek şu bilgileri verdi: "Şifreleme konusunda sıklıkla karşılaşılan sorun, karşı tarafın da bunu kullanmak zorunda olması. Sadece sizin şifreleme yöntemini kullanmanız yeterli değil. Yoksa kimsenin çözemeyeceği bir veri çöpünü Nirvana'ya yollamaktan başka bir şey yapmış olmazsınız."

NSA skandalının ardından cep telefonları için güvenlik uygulamalarına ilgi patlaması yaşanıyor. Bilişim danışmanı ve iletişim uzmanı Jürgen Fricke de bu noktada özellikle açık kaynak kodlu uygulama seçimi sırasında bazı noktalara dikkat edilmesi gerektiği uyarısını yaptı.

Fricke, "Temel kural, gizlilik yoluyla sağlanan güvenliğin kesinlikle kabul edilir olmaması. Eğer bir program bana kocaman kilitlerle güvenli olduğu telkinini yapıyor, ancak ben programın kaynağına ulaşamıyorsam, bu karartma yoluyla sağlanan bir güvenliktir. Bu güvenlik için kötü bir yol. Çünkü güvenlik, nasıl sağlandığı açıkça ortaya konulabiliyorsa gerçek bir güvenliktir. Bu konuda fazla bilgili olmayan kişilere bu fazlasıyla karışık gelebilir ama gerçekten detaylı olarak araştırıldığında asıl gereken bu" diye konuştu.

Jürgen Fricke açık kaynak kodlu yazılımların bu önemli prensibine uyan birçok ücretsiz uygulama olduğunu belirtiyor. Fricke kısa mesaj ve resimli mesajları şifrelemek için "Text Secure", Whatsapp gibi uygulamalar için ise "Chat Secure" adlı programları öneriyor.

Telefon görüşmelerini eşzamanlı şifreleyen ücretsiz yazılımların ise henüz gelişiminin ilk düzeyinde olduğu uyarısını yapan uzman, elektronik postalar için ise "K9" ve "APG" adlı programların istenmeyen okuyucuları önleme konusunda başarılı olduğunu belirtiyor.

Sanal korsanlar

Fricke'ye göre en önemli adım ise aynı bilgisayarlarda olduğu gibi, cep telefonlarını da virüs yazılımlardan korumak. Unutulmaması gereken bir diğer nokta ise çoğu zaman sanal korsanların istihbarat kurumlarından çok daha büyük bir güvenlik tehdidi oluşturduğu.

Fricke, "Bu çok reel bir tehlike. Çoğu zaman komik bir şekilde yıllarca giderilmeyen küçük programlama hataları araştırılıyor. Bundan kimin yarar sağladığı da elbette sorgulanabilir. Suçlular bunları biliyor, 'Harika bu boşluk stratejik nedenlerle kapatılmadığı sürece bunu kullanabilirim' diyor ve bu çirkin pazar işte böyle yürüyor" diye konuşuyor.

Mobil iletişim güvenli hale getirilebilir mi?

Peki, teknik açıdan mobil iletişimi daha güvenli hale getirmek mümkün değil mi? Güvenlik portalı Heise Security'nin baş editörü Jürgen Schmidt şu yanıtı verdi: "Teknik açıdan daha güvenli standartlara geçiş yapmak mümkün. Ancak bu noktada karşılaşılan sorun o zaman polisin, anayasayı koruma dairelerinin ve istihbarat servislerinin de istedikleri zaman sisteme girişinin engellenecek olması; ki bu da kimsenin istediği bir durum değil."

Bilişim danışmanı ve iletişim uzmanı Jürgen Fricke bu nedenle kişisel verilerinin ne kadarından vazgeçmeye hazır olduğuna kullanıcıların kendilerinin karar vermesi gerektiğini belirtiyor. Fricke örneğin Google'ın e-posta hizmetini kullanan birinin pazar araştırmalarıyla

ilgili değerlendirmeler için e-postalarının düzenli olarak kontrol edilmesini de kabul ettiğini belirtiyor.

Jürgen Fricke uygulamaları veya yazılımları yüklerken kullanım şartlarını hemen geçmek yerine dikkatlice okumak gerektiğini belirtiyor. Android telefonlara yazılım yüklerken uygulamanın adres listesine erişim sağlamak istediği gibi ek uyarılar verdiğini kaydeden Fricke, söz konusu uygulamanın gerçekten buna ihtiyacı olup olmadığının düşünülmesi gerektiğini söylüyor. © Deutsche Welle Türkçe, Andreas Grigo, Banu Wöltje, Editör: Hülya Schenk.

Telefon dinlemenin şifreleri.

Telefon açıksa, kişinin nerede olduğunun metre metre görülebileceğini belirten Ercoşkun, telefon kapalı iken, aranarak açılmadan ortamdaki konuşmaların dinlenebileceğini kaydetti.

Milletvekili olmadan önce "bilişim 500" sıralamasında ilk 400 arasında olan bir şirketin Genel Müdürlüğünü yapan bilgisayar programcısı ve yöneticisi Ercoşkun, yasadışı dinlemeler ve dinlemenin nasıl yapıldığı konusunda AA muhabirinin sorularını yanıtladı.

Ercoşkun, "Yasa dışı dinlemelerle ilgili araştırma önergesi haftaya görüşülecek ve muhtemelen Araştırma Komisyonu kurulacak. Telefon ve ortam dinlemeleri nasıl oluyor, bununla ilgili teknik bilgi verebilir misiniz?" sorusu üzerine, dinlemenin, geçmiş süreçte Türkiye'nin çok fazla gündeminde olan, bir dönemde de suistimal edilmiş olan bir konu olduğunu söyledi.

Bununla ilgili yalan yanlış şeylerin de konuşulduğunu belirten Ercoşkun, telefon dinlemenin teknik anlamda bir çok yolunun olduğunu kaydetti.

Ercoşkun, şöyle konuştu: "En başta, kullandığımız cep telefonları bir araç. Bu telefonlarla, operatörler vasıtasıyla telefonumuz açıksa, 24 saat, metre metre nerede olduğumuzun görülmesi mümkün. Cep telefonu operatörleri, konum bilgisini her saniye mevcut sinyallerle, operatörün kendi bilgisayar sistemleri üzerinde bunları kaydediyorlar. Diğer taraftan cep telefonu ya da sabit telefonla yaptığımız konuşmaları da kaydediyorlar.

Peki bir görüşme yokken nasıl dinlenilir? Bu, yazılımla, bilgisayar programları vasıtasıyla sağlanabilir. Artık mevcut telefonlarımızın birçoğu akıllı telefon. Gerçi akıllı olmayan telefonlarda da bu yapılabilir. Akıllı telefonlar üzerine yüklenecek küçük bir programla ki 300-400 TL'lik programlardan tutun, 2-3 bin TL'ye kadar programlar var; bu programlar karşı tarafın telefonuna yüklendiği takdirde, bu bir SMS'le veya direkt kablo vasıtasıyla gerçekleştirilebilir. Bu programlar sayesinde, o anda bulunduğunuz ortamdaki konuşmalar diğer tarafa, bilgisayar sistemine veya telefona aktarılabilir. Hatta sms'ler de e-mailler de aktarılabilir. Bütün bunları bu yazılımla yapmak mümkün. Bu yazılım, telefonu arayıp o anda açıldığını göstermeden, yani ekran kapalıyken, sinyal vermeden, titreşim içinde olmadan da telefonu açıp, sizin o anda o ortamdaki konuşmalarınızı karşı tarafa aktarabiliyor."

Ercoşkun, "Peki bataryası çıkarılsa ne olur?" sorusuna, "Bataryası çıkarılsa bile çok kısa sürelerde bu yapılabilir. Çünkü içerisinde, mevcut sistemi akü dışında besleyen gene bir enerji vardır. O enerji ne kadar enerji sağlıyorsa o kadar sürede o yapılabilir" yanıtını verdi.

Sesi ayırdederek kaydediyor.

Frekanslar yakalanarak, antenler sayesinde ortam dinlemesi yapılabileceğini ifade eden Ercoşkun, "Ortam dinlemeleri... Basında duyduğumuz minübüsler, araçlar bu amaçla kullanılıyor. O da o frekansı yakalayarak, o frekans üzerinden bu bilgileri alabiliyor. Telefon sonuçta operatörle bir iletişim kuruyor, arada bir sinyal alıp verme var. Bu sinyali yakaladığı anda, sizin o sinyal üzerinden bulunduğunuz ortamdaki görüşmeleri aktarabiliyor" dedi.

Ercoşkun, "Bulunduğumuz ortamda biz konuşuyoruz ancak bizim dışımızda başka konuşanlar da var. Bizim konuşmamızı nasıl ayırt ediyor peki?" sorusu üzerine, dinleme yapılacağı zaman ortamdaki konuşmaların hepsinin kaydedildiğini söyledi. Sesleri ayrıt eden programlar olduğunu ifade eden Ercoşkun, "Kişinin sesini bir kez kaydettiğiniz zaman, daha sonra o programlar vasıtasıyla o ortamdan sesi ayırt ederek

alabiliyor. Hatta bilgisayar programları sayesinde, bu sesi bir kez kaydedip, sonra o sesten farklı konuşmalar bile yaptırılabilir" diye konuştu.

"Bakanlara dağıtılan özel telefonlarla dinleme yapılıp yapılamayacağının" sorulması üzerine Ercoşkun, o telefonlarda sesin şifrelenerek yollandığını kaydetti.

O telefonlardan karşı tarafa veri iletilirken, sesin kripto denilen bir işleme tabi tutulduğunu ifade eden Ercoşkun, "Yazılım sayesinde ses şifrelenerek yollanıyor. Dolayısıyla dinlense de bir şey anlaşılmıyor. Kaydedilse bile o şifreyi kırmadan, çözmeden anlamlı bir hale gelmez. O yüzden o telefonlar güvenli" diye konuştu.

Alınan önlemler

Ercoşkun, yasa dışı dinlemeler ve özel hayatın gizliliğinin ihlali konusunda kurulması düşünülen Meclis araştırma komisyonunun nasıl bir çalışma yapabileceği yönündeki soruya, şu yanıtı verdi:

"Ülkedeki demokratik gelişmeler sonucunda geçmişte suistimale uğrayan birçok konu ortadan kalkmış durumda. Artık öyle her önüne gelen gidip de ahmeti, mehmeti dinleyemiyor, bunun için mahkeme kararı gerekiyor. Ancak buna rağmen bazı suistimallerin olduğunu da görüyoruz. Biz bu konu hakkında yapılabilecek, eğer kanuni düzenlemeler varsa bunlar, bunun yanında mevcut yapılar içerisinde gene genelgelerle düzenlenebilecek konular varsa bunları tespit etmek istiyoruz. Kamuoyunun zihninde bulunan geçmişe dair kötü izler ortadan kalkacak, şu anki durum net bir şekilde aydınlanmış olacak. Bundan sonra da yapılması ve atılması gereken adımlar varsa bunlar tespit edilmiş olacak."

Ercoşkun, "Polis ve jandarmanın dışında bazı kişilerde de dinleme cihazı olduğu söyleniyor" sözleri üzerine, "Geçmişte öyle veya böyle bunlar bazı organlar tarafından kabul edilebiliyorken, şimdi bunların tamamı suç. Eğer bunu yasa dışı yapan örgütler veya kurumlar varsa, şu anda suç işliyorlar demektir" dedi.[203]

203.http://www.haber7.com/guncel/haber/979342-ak-partili-vekil-telefon-dinlemelerinin-

Kriptolu cep telefonu dinlemeye karşı alternatif çözümdür.

Kriptolu cep telefonundan alınan ses, matematiksel fonksiyonlardan oluşan kriptoloji algoritmalarıyla verilere dönüştürülüyor.

Matematiksel bilgiler ses kanalından değil, GSM şebekesinin veri kanalından diğer telefona aktarılıyor.

Diğer telefondaki kripto anahtarı, bu matematiksel verileri tekrar sese dönüştürüyor. Dinlenilmeye çalışılan telefonun ses kanalına girmeye çalışanlar herhangi bir bilgiye ulaşamıyor.

Veri bilgisine bile ulaşılsa matematiksel bilgiler kripto anahtarı bulunmadığı için sese dönüştürülemiyor.

Casus bilgisayar ve casus cep telefonu

Yazılımlar ve cihazlarla bilgisayarınızdaki bilgi akışı takip edilebilir, dosyalarınız okunabilir, cep telefonunuz dinlenebilir, mesajlarınız okunabilir.

Çeşitli amaçlar için kullanılan casus yazılım ve ürünlerle istenilen kişi ve kurumların bilgisayar iletişimi takip edilebiliyor.

Kişilerin bilgileri dışında yüklenilen bir yazılımla, cep telefonu kapalı olsa bile cihazın bulunduğu ortamın dinlenmesini sağlanabilir. Bir başka programla ise cep telefonlarındaki mesaj trafiği ele geçirilebilir.

GSM baz istasyonunun yakınına kurulan bir cihaz ise hiç iz bırakmadan o bölgedeki tüm cep telefonlarının iletişimi takip ederek, aynı anda yüzlerce konuşmayı kayıt altına alıyor.

Bilgisayar iletişiminin uzaktan takip edilmesini sağlayan programlar da var. Bu nedenle şirket kurum yada bireysel ait sistem altyapılarının büyük bir önemle korunması gerekir.

Casus dinleme ve bilgisayar takip sistemleri;

Saat görünümlü GSM dinleme cihazı: Duvar saati görünümlü GSM dinleme cihazı, şüphe uyandırmadan yerleştirilen ev veya ofislerin dinlenmesinde kullanılıyor. Üzerindeki GSM vericisi sayesinde

sifrelerini-anlatti.erişim tarihi: 19.01.2013.

mesafe sınırı olmayan cihaz, Amerika'dan bile aranarak aktif hale getirilebiliyor. 3 adet kalem pille çalışan saat, 2 hafta boyunca 24 saat kesintisiz dinleme yapabiliyor.

Resim çerçevesinde GSM dinleme cihazı: İçerisine gizlenmiş GSM vericisi sayesinde, bulunduğu ortamı mesafe sınırı olmaksızın dinleme imkanına sahip resim çerçevesi, şık görünümüyle dikkat çekiyor. Cep telefonu ile aranarak, çok yüksek ses kalitesi ile net bir dinleme imkanına sahip cihazı kullanmak için gizli bölüme bir cep telefonu kartı yerleştirmek ve duvara asmak yeterli oluyor.

Casus SMS yönlendirme ve takip yazılımı: İnternet üzerinden satışı yapılan casus SMS yönlendirme ve takip yazılımı, yüklendiği cep telefonlarının mesajlaşma trafiğini ele geçiriyor. Yüklenilen cep telefonunun tüm mesajlarının kopyasını gizlice istenilen bir cep telefonuna yönlendiren yazılım, iz bırakmıyor.

Kapalı cep telefonlarından dinleme yapma yazılımı: Phone dead yani telefon kapalı iken dinleme sistemi ise dikkat çeken diğer programlardan biri. Hiçbir şekilde telefonda görünmeyen ve tamamen gizli çalışan yazılım, uzaktan bir başka cep telefonu ile kontrol ediliyor. Ancak yazılımın yüklendiği telefon, belirli bir numaradan aranıp dinleme yapabiliyor. Farklı özellikteki bazı programlarda ise gönderilen bir kısa mesaj (SMS) komutu ile o telefonunun istenilen bir numarayı sahibine hiçbir belirti vermeden araması sağlanarak, bulunduğu ortam dinleniyor. Programın 2 saatlik demo sürümleri internetten bedava indirilebiliyor.

Başka program ise yüklenen telefondaki tüm aktiviteleri izleyerek, SMS yoluyla istenilen cep telefonuna gizlice gönderiyor. Bu arada cep telefonundan yapılan görüşmeleri anında bir mesaj ile raporlayan sistem, gizlice araya girerek, görüşmenin dinlenmesini sağlıyor.

Sözkonusu program sayesinde önceden tanımlanan numara ile yapılan her aramada, herhangi bir zil sesi, titreşim, ışık ve ekranda hiçbir belirti olmadan telefon açılıyor. Böylece telefonun bulunduğu ortamdaki konuşmalar ve sesler dinlenebiliyor.

Program uzman kişiler tarafından da saptanamayabilir. Trojan veya virüs olmadığı için de antivirüs veya antispyware güvenlik yazılımları tarafından da tespit edilemiyor.

Casus kameralar; kalem düğme ve vida görünümünde kameralardır. Kravat ve çantalara gizlenmiş mini kameralar istenilen yere kolayca kamufle edilebilir.

Casus bilgisayar programları; hedef alınan bilgisayar ve internet bağlantılarını takip ediyor.

Yüklendiği bilgisayardaki tüm işlemleri gizlice kaydeden ve arşivleyen program, tamamen gizli ve görünmez özelliğiyle dikkat çekiyor. Programı antivirüs programları bile tespit edemiyor.

Programı, sadece kuran kişi önceden kendi belirlediği şifre tuşlarla görüntüleyip o ana kadar kaydedilmiş tüm sohbetleri, yazışmaları ve elektronik postalar ile ziyaret edilen tüm siteleri izliyor. Ayrıca belirlenen aralıklarla bilgisayar ekranındaki görüntülerin resimlerini çekerek kaydeden program, tüm bu bilgileri önceden tanımlanan bir elektronik posta adresine de gönderiyor.

Ayrıca program sayesinde bilgisayarda kullanılan tüm şifreler ele geçirilebiliyor.

Bilgisayara uzaktan kurulabilen casus program ise; bir elektronik posta ile hedefteki bilgisayara gönderiliyor. Bilgisayar başındaki kişi kendisine ulaşan elektronik postayı açtığı anda program gizlice kuruluyor. Kurulduğu andan itibaren kayıt yapmaya başlayan program, internetin aktif olduğu her an, elde edilen verileri istenilen kişiye elektronik postayla iletiyor.

Ne gibi cihazlar var?

Telefon karıştırıcı (ABC-9): Masa üzerine yerleştirilen cihaz, kolayca telefonun hattına bağlanıyor. Gizli bir konuşma yaparken dinlenmemesini isterseniz düğmeye basarak cihazı çalıştırıyorsunuz. Dinlemek için hatta giren, konuşmalarınızı elektronik perdeleme nedeniyle anlayamıyor. Perdelemenin çözülmesi daha güç bir teknolojiyi gerektiriyor.

Telekulak uyarıcısı: Telefon hattınızı sürekli kontrol ederek, voltaj değişikliklerini kaydederek uyarıyor. Dinleme girişiminde bulunanların hangi tip yöntemi kullandığını da bildiriyor.

Beyaz ses: Odanın içinde dinlemeyi önlemek için etrafa beyaz ses yayıyor. Oda içerisinde gizli mikrofon, verici, mikrodalga ya da lazer yansıtıcı ile dinlemeyi önlüyor.

UXR-5 Bond çantası: İşadamı çantası şeklinde. Hedeflenen yerdeki bütün sesleri kaydediyor. İnsan seslerini diğer seslerden ayırt edebiliyor.

Şemsiye mikrofonu: Son derece güçlendirilmiş bir mikrofonla donatılan şemsiye, uzaktaki konuşmaları dinlemek amacıyla kullanılıyor.

UXT telefon ahizesi: Kaldırıldığı andan itibaren, görüşmeyi otomatik olarak karşı taraftaki teybe kaydediyor.

Oda ve telefon dinleyici: Telefonun içine yerleştirilen küçük bir plastik kutudaki verici sayesinde, hem telefonun hem de bulunduğu odanın telefon hattından dinlenmesini sağlıyor.

UXB verici: Küçük bir kutu büyüklüğünde. Dinlenecek yerlere konuluyor.

UX-Card: Kredi kartı büyüklüğünde. Kapı altına, kitap arasına ya da cebe konularak dinleme yapılıyor.

Verici Tespit Cihazı: Kablosuz yayın yapan her türlü vericiyi tespit edebilen detektör cihaz, 0-5,4 GHZ arasında yayın yapan ses vericileri, gizli kameralar ve casus telefonları tespit ediyor.

Frekans Göstergeli Profesyonel Verici Tespit Cihazı: Kablosuz yayın yapan her türlü vericiyi tespit edebilen ve aynı zamanda LCD ekranında frekansını ve yayın şiddetini gösteren cihaz, 0-3 GHZ arasında yayın yapan ses ve görüntü vericileri ile casus cihazları tespit ediyor.

Kalem Verici Tespit Cihazı: Herhangi bir ortamda cep telefonu aktif olduğunda ışıklı uyarı veriyor. Cihaz, cep telefonu kullanımını yasaklayan kurumlarda ilgi görüyor.

Araç Takip Sistemi Bloke Cihazı: GPS uydu takip sistemlerinin uydudan aldıkları konum bilgilerine ulaşmasını engelleyen sistem, söz konusu takiplerde haritadan izlenmeyi engelliyor. Araç çakmağına takılarak kullanılan cihaz, uydu takibinden kurtulmak isteyenlerin tercihi.

Lazer Gizli Kamera Tespit Cihazı: Kablolu veya kablosuz her türlü gizli kamerayı tespit edebilen ürün, verdiği uyarıyla kullanıcılarını uyarıyor.

Cep Telefonu Engelleyici (Jammer): Cep telefonlarının sinyal almasını engelleyerek, iletişimi kesiyor. özel anlarda veya bilgi sızmasını engellemek amacıyla toplantılarda çalıştırılan cihaz, 30-40 metrekare alanda, cep telefonlarını bloke ediyor.

Gizli Kamera Yayın Bozucu: Kablosuz gizli kameraların yayınını engelleyen sistem, 900 Mhz ile 2400 Mhz bantları arasındaki video kameraların yayınını engelliyor.

Kablosuz Kamera Yakalayıcı: Kablosuz gizli kameraların ve güvenlik kameraların yayınını tespit eden cihaz, aynı zamanda söz konusu kameraların görüntülerini renkli ekranında gösteriyor. Cihaz, 300 metre alan içindeki tüm kablosuz video yayınlarını alıyor.

İnternet İzleme Sistemi çalışma yöntemleri.

Gönderilen ve alınan e-posta, webmail, internet sayfası, msn, icq mesajları gerçek zamanda birleştirilir ve anahtar kelime filtresinden geçirilir,

Şifreli/imzalı e-posta mesajları ve şifreli ek dosyalar (attachment) tespit edilir,

E-posta, msn, icq ile gönderilen ek dosyalar (.doc, .xls, .ppt, .pps, .pdf, .ps, .rtf, .zip, .rar, .arj, .gzip, .bz2 vb.) üzerinde anahtar kelime araması yapılabilir,

E-posta ve dosya transferi (ftp) için girilen kullanıcı isimleri ve şifreleri tespit edilebilir,

IP takibi yapılabilir (kişi referans alınarak internet üzerinde yaptığı tüm haberleşme kesintisiz olarak izlenebilir),

Sesli (VoIP) haberleşmeler takip edilebilir,

Resim dosyaları taranarak gizli mesaj içerenler bir olasılık değeri hesaplanarak tespit edilebilir,

MSN ve ICQ mesajları incelenerek, sohbete katılanların internet üzerinde yaptığı e-posta gönderme/alma, internet sayfalarında gezme işlemleri takip edilebilir.

Mesajların nereden gelip nereye gittiği, IP adresleri referans alınarak bir harita üzerinde gösterilebilir.

Uydu üzerinden DVB (Dijital Video Dağıtımı) hizmeti ile sağlanan internet ve benzeri haberleşmelerin izlenebilmesi için UEKAE tarafından "DVB-IP Router" cihazı ve yazılımı geliştirilmiştir.

SONUÇ

Türkiye'deki ajan, muhbir, işbirlikçi, ispiyoncular kim?

Onlar yanıbaşınızda. Kimi siyasetçi, kimi gazeteci, kimi bürokrat, kimi akademisyen, kimi sivil toplum temsilcisi, kimi bakkal, kimi kapıcı, kimi taksicidir.

Onları araştırmaya gerek yok. Öylesine kendilerini belli ediyorlar ki yazdıkları yazılar, attıkları manşetler, konuşmalarındaki içerik, davranışlarındaki sürekli değişim, kimliklerini açığa çıkarmaya yetiyor.

Yine de siz kim kimdiri bilin, tedbirli olun, oyuna getirilmeyin.

Bilgi güçtür.

KAYNAKÇA

A

Acar Ü.;İstihbarat, Akçağ Yayınları.

Ağaşe Ç.;Bilinmeyen Türkiye Gerçekleri Postal, 2010,Paraf Yayınları.

Ağaşe Ç.; Cem Ersever ve Jitem Gerçeği, 2012, Paraf Yayınları.

Ağaşe Ç.-Şeni N.-Tarnec S. L.; Cem Ersever ve Jitem Gerçeği, 1998, Pencere Yayınları.

Akar A.; Derin Dünya Devleti Gizli Doktrinin Küresel Efendileri, 2011, Profil Yayını.

Akgül A.;Cemaat'ın Cılkı, Erdoğan'ın Çarkı Erbakan'ın Farkı, 2014, Buğra Yayınları.

Akkaya U.;Tele Tayyip - Çürüyen Sistemin Büyüyen Kulağı, 2011, Kaynak yayınları.

Aktaş V.;Her Yönüyle C# 5.0(Oku, İzle, Dinle, Öğren), 2013, Kodlab Yayın Dağıtım.

Aktaş V.;Visual Studio 2010 ile Her Yönüyle C# 4.0, 2010, Kodlab Yayın Dağıtım.

Aladağ Z.; Karar Teorisi, 2011, Umuttepe Yayınları.

Alemdar A. C.;Hedefteki İstihbarat Kuruluşu MİT, 2012, Granada Yayınevi.

Algan S.; Her Yönüyle C# 4.0 (Net'i C# ile Keşfedin), 2003, Pusula Yayıncılık.

Allen G.; Gizli Dünya devleti, Dünyayı Kimler yönetiyor, Çev. H.Yavuz-İ.Akça,1996, Milli gazete yayınları.

Altındal A.;Devlet ve Kimlik, 2010, Destek Yayınları.

Altındal A.;Vatikan ve Tapınak Şövalyeleri, 2004, Alfa Yayıncılık.

Arlı İ.; Emperyalizmin Türkiye Ajandası, 2013, Togan Yayıncılık.

Armstrong G.; Rothschild Para İmparatorluğu, 2011, Destek Yayınları.

Aslan K:,; Değişen Teknolojiler ve Habercilikte İstihbarat,2009, Anahtar Kitaplar Yayınevi.

Ateşoğlu Y.;Tarihin Akışına Yön Verenler, 2014, Neden Kitap.

Avcı G.; İstihbarat Oyunları: Orduların Karanlık Senaryoları,, 2007, Birey Yayınları.

Aydın M.; Guoliang Pu, Guangqing Xiong; Kod Adı: Kılıçbalığı 11 Eylül'ün Perde Arkası, 2006, Nesil Yayınları.

Aydın N.;Avrupa Birliği nedir ne Değildir, 2009, Kımsaati Yayınları.

Aydın N.;Bir Millet Uyanıyor 12: Küresel Terör ve Türkiye, 2006,Bilgi Yayınevi.

Aydın N.;İstihbarat ve İstihbaratçı, 2010, Paraf Yayınları.

Aydın N.;İşte İstihbarat, 2. bası, 2011, Kumsaati Yayınları.

Aydın N.;Kaostan Düzene Egemenler Savaşı, 2012, Paraf Yayınları.

Aydın N.;Kırmızı Kitap, 2011, Paraf Yayınları.

Aydın N.;Küresel Güç Oyunları, 2011, Paraf Yayınları.

Aydın N.;Küresel Güçler, Ortadoğu ve Türkiye, 2013, Kamer Yayınları.

Aydın N.;Küresel Terör ve Terörizm, 2.bası, 2012, Kumsaati Yayınları.

Aydın N.;Medya, İnsan Hakları ve Demokrasi, 2013, Kamer Yayınları.

Aydın N.;Milli Güvenlik Stratejisi, 2008, Kumsaati Yayınları.

Aydın N.;Osmanlı İmparatorluğunda İstihbarat, 2010, Paraf Yayınları.

Aydın N.;Türkiye'nin Yeni Yol Haritası, 2010, Paraf Yayınları.

Aydın N.;Türklerin Küresel Güç Doktrini, 2008, Kumsaati Yayınları.

Aydın N.;Türklerin Mührü, 2013, Kamer Yayınları.

Aydınlık S.; Karakış Grubu,1994, Belge Uluslararası Yayıncılık.

Aydınlık S.; Özgürlüğe Yürüyüş, 1998, Belge Uluslararası Yayıncılık.

B

Baer R.; Görmedim, Duymadım, Bilmiyorum Bir CIA Ajanının Anıları, 2006, Doğan Kitap.

Baigent M.; Dünyanın Sonunu Getirme Planları, 2010, Yakamoz Yayınları.

Balcıoğlu S.;3. Adam Anlatıyor MİT CIA İlişkisi,Kaynak Yayınları.

Balıkçı F.- Durukan N.; Ölümün İki Yakasında, 2009, Berfin Yayınları.

Bar M.-Zohar-Mishal N.;Mossad, 2012, Koton Kitap.

Barber M.;Tapınak Şövalyelerinin Yargılanışı, 2009, Phoenix Yayınevi.

Barron J.;K.G.B. Sovyet Gizli Emniyet Organizasyonunun Kuruluş ve Çalışmaları, Sümer Kitabevi Yayınları.

Başbuğ İ.;Suçlamalara Karşı Gerçekler, 2013, Kaynak Yayınları.

Bektan A.;21. Yüzyıl Metafizik Savaşları, 2014, Doğu Kitabevi.

Bengisu B.;Tapınak Şövalyeleri(Görünmeyen İmparatorluk), 2011, Esen Kitap.

Benson M.; Gizli Topluluklar Sözlüğü-Komplo Serisi 2, 2005, Neden Kitap.

Beren F.; Demokrasi ve Özgürlüğün Teminatı Olarak İçgüvenlik İstihbaratı, 2011, Alfa Basım Yayım Dağıtım.

Beren F.; Demokratikleşen Güvenlik, 2013,Karınca Yayınları.

Bilbilik E.; Dünyayı Yöneten Gizli Örgütler, 2007,Profil Yayını.

Bilbilik E.; İşgal Örgütleri CIA-NATO-AB, 2007, Asya Şafak Yayınları.

Bildirici F.; Gizli Kulaklar Ülkesi, 7.Baskı, 2001, İletişim yayınları.

Bloch J.-Todd P.; Küresel İstihbarat: Günümüzde Dünya Gizli Servisleri, 2006, Truva Yayınları.

Brzezinski Z.;Büyük Satranç Tahtası, 2005, İnkılap Kitapevi.

Brzezinski Z.;İkinci Şans(Üç Başkan ve Amerikan Süper Gücünün Krizi), 2008, İnkılap Kitapevi.

C

Cemil A.;Birinci Dünya Savaşında Teşkilat-ı Mahsusa, 2006, Arma Yayınları.

Chomsky N.;Dünya Düzeni: Eskisi Yenisi, 2000, Metis Yayınları.

Clark W. K.; Modern Savaşları Kazanmak, 2004, Truva Yayınları.

Coll S.; Hayalet Savaşları, 2012, Truva Yayınları.

Coşkun B.-Tayyar Ş.; Çelik Çekirdek,Timaş Yayınları.

Cupull A.-Gonzalez F.;CIA Che'ye Karşı, 2005, Yar Yayınları.

Ç

Çetin S.;Bir İhanetin Öyküsü (Hasdal'da Bir Amiral),2013, Kaynak Yayınları.

Çetiner A.; İstihbarat Savaşları, 2007, Karma Kitaplar.

Çınar B.; Devlet Güvenliği, İstihbarat ve Terör1998, Sam Yayınları.

Çiçek H.-Er S.; Hangi Hizbullah, 2000, Kaynak Yayınları.

Çulcu M.;Derin Suçun Küresel Otoritesi: Türkiye'de Mafialaşmanın Kökenleri 5, 2008, E Yayınları.

D

Dağlar A.; Operasyon Adı: Ağa 01, 2010, Destek Yayınları.

Dan B.; İsrailli Casus, 1995, Nehir Yayınları.

Davies B.; Terörizm Ortadoğu'da Şiddet Dünyada Terör, 2006, Truva Yayınları.

Değer M. E.;CIA Kontgerilla ve Türkiye,2006, Yeniden Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Yayınları.

Demir H.;Ankara?da Gizli İsrail Devleti mi Var?,2007, Akasya Kitap.

Demirel S.; Darbe Tutanakları - Birinci Kitap, 2012,Anka Yayınları.

Doyle A. C.; Akıl Oyunlarının Gölgesinde, 2012, Martı Yayınları.

Elsasser J.; Gölge Hükümet, 2014, kaynak Yayınları.

Elsasser J.;Ulusal Devletin Yıkımı ve Sol Tavır, 2013, Kaynak Yayınları.

Ersanel N:; Pardes / Amerikan Ruhunun Menfaat Fihristi, 2006,Hayy Kitap.

Ertekin A.;Amerika'nın Küreselleşen Hakimiyeti ve Saldırı Planı, 2002, IQ Kültür Sanat Yayıncılık.

Ertem C.-Uçkan Ö.;Wikileaks - Yeni Dünya Düzeni, 2011, Etkileşim Yayınları.

Evsal V.;Casusluk Faaliyetleri ve Türkiye, 2006, Bilge Karınca Yayınları.

F

Faddis C.-Tucker M.;Kürdistan'da Amerikan Operasyonu, 2009, Kuzey Yayınları.

Feyzioğlu E.; Vurucu İkbal PKK Terörü Neden Bitmez?,2013, Altın Post Yayıncılık.

Fırat G.;Paralel Devletler Savaşı, 2014, İleri Yayınları.

Fırat N.; Kirli Rejimin Kırılma Noktası Şemdinli, 2006, Aram Yayınları.

Franck D.;Bohemler, 2009, Sel Yayıncılık.

G

Ganser D.; Nato'nun Gizli Orduları, 2012, Grifin Yayınları.

Gill Lesley; Darbeciler Okulu (The School of Americas), 2009, Sosyal İnsan Yayınları.

Gökdağ R.;Amerikan Medyasında 11 Eylül, 2001,E Yayınları.

Gökdemir O.;Redhack(Sanal Alemin Klavyeli Asileri), 2013, Destek Yayınları.

Gökdemir O.-Turhan T.;Eymür İç Savaşın Mitçisi, 2008, Güncel Yayıncılık.

Grey S.; Hayalet Uçak CIA Gizli İşkence Programının Gerçek Hikayesi, 2007, Encore Yayınları.

Güler Z.;Alman Derin Devleti, 2006,Truva Yayınları.

Gültekin M. B.;Tayyip Gül ve Gülen Örgütü, 2013, Kaynak Yayınları.

H

Halevy E.;Karanlıktaki Adam Bir Mossad Tarihi, 2008,Profil Yayıncılık.

Hamdi M.; Karanlık Güç "Paranormal Savaşlar", 2005, Selis Kitaplar.

Harding N.;Gizli Topluluklar, 2009, Kalkedon Yayıncılık.

İ

İhtiyar O.; Mit ve Türkiye (Mit'in Yeniden Yapılanması), 2013, Truva Yayınları.

İyiat B.;Bir Vatanı Karşılıksız Sevmek: Türk İstihbarat Tarihi, 2006, Platin Yayınları.

İyiat B.; Türk Derin Devleti <'Türk Gizli Servisi'nin Kısa Tarihi", 2010,Kripto Yayınları.

J

Johnson C.; Geri Tepki: Amerikan İmparatorluğu'nun Bedeli ve Sonuçları, 2006, Salyangoz Yayınları.

K

Kahverengi H. H.; Kolpacılık ve Zarfçı Mafya, 2011, Kitaphane Yayınları.

Kalyoncu C. A.; Derin Gazeteciler,2002, Zaman Kitap.

Kaplan M. M.; Corps Sarı - Kırmızı – Yeşil, 2004, Selis Kitaplar.

Karabekir K.; Gizli Harp İstihbarat, 2001, Berikan Yayınları.

Karatepe Ş.; Tek Parti Dönemi, 1997, İz Yayıncılık.

Karlıbel T. D.; Alman Derin Devleti, 2012, Profil Yayıncılık.

Kaya L.;Biyolojik Ajan Sars, 2003, Q-Matris Yayınları.

Kaynak M.;Bugünü Dünden Okumak, 2008, Profil Yayıncılık.

Kaynak M.; Gizli Servisler - Karanlık Odalar, Kör Noktalar, 2007, Profil Yayıncılık.

Kaynak M.; İstihbarat ve Terör Oyunları, 2006, Selis Kitaplar.

Kaynak M.-Mete Ö. L.;Dünyayı Kimler Yönetiyor, 2013, Profil Yayıncılık.

Keskin B.; Elektronik Harp ve Sinyal Savaşları, 2008, IQ Kültür Sanat Yayıncılık.

Kılıç E.; Özel Harp Dairesi(Türkiye'nin Gizli Tarihi: 1), Turkuvaz Kitap.

Kırıcı D.;Wikileaks'ten Sonra Hiçbir Şey Gizli Kalmaz, 2011, Togan Yayıncılık.

Komşu M.;Dünya'da ve Türkiye'de Gizli Operasyonlar, 2011, Bizim Kitaplar Yayınevi.

Kuzu A.; Dünyanın En Büyük İstihbarat Örgütü CIA, 2010, Kariyer Yayınları.

Kuzu A.;MİT Mossad CIA Gladio, 2009, Kariyer Yayınları.

L

Logan D.-Zaffron S.-İba Ş.; Milli Güvenlik Devleti,1999, Chiviyazıları Yayınevi.

M

Mackinnon M.; Yeni Soğuk Savaş, 2. baskı, 2009, Destek Yayınları.

Marana G. P.;Bir Türk Casusunun Mektupları, 1999,Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Marrs J.; CIA ve Pentagon'un Gizli Dosyaları, 2007, Kesit Yayınları.

Marrs J.;Gizli Dünya İmparatorluğu Dünyayı Yöneten Gizli Güçler, 2011 Truva Yayınları.

Marrs T.; Dark Majesty: Uluslar Arası Güç Odakları,2003, Timaş Yayınları.

Martin S.;Tüm Gizemleriyle Tapınak Şövalyeleri, 2009, Kalkedon Yayıncılık.

Mecklenburg J.; Gladio Nato'nun Gizli Terör Örgütü, 2005, Sorun Yayınları.

Melton H. K.-Wallace R.;Casusluk, 2010, NTV Yayınları.

Mert T.;Çatırdayan İttifak, 2013, Buğra Yayınları.

Morris B.-Black I.; İsrail'in Gizli Savaşları, 2011, Pegasus Yayınları.

Movit H.; Gladio Devleti Yöneten Gizli Güçler,2010, Truva Yayınları.

Muller L.A.; Gladio; (Kontrgerilla), 1992, Pencere Yayınları.

Mumcu U.; Silah Kaçakçılığı ve Terör, 1997, um:ag Yayınları.

Nutter J. J.; CIA'nın Karanlık Operasyonları Örtülü Operasyonlar, Dış Politika ve Demokrasi, 2005, Güncel Yayıncılık.

Ok S.;Kadın Casuslar, 2008, Bilge Karınca Yayınları.

Ö

Öke M. K.;Kutsal Topraklarda Casuslar Savaşı, 1995, İrfan Yayıncılık.

Önkibar S.;Takkeli Firavunlar, 2014, Kırmızı Kedi Yayınevi.

Özcan M.-Taburoğlu Ö.; Terörün Matruşkası KCK, 2012, Hayat Yayınları.

Özdağ Ü.; İstihbarat Teorisi, 2012, Kripto Basım Yayın.

Özdemir B.;İngiliz İstihbarat Raporlarında Fişlenen Türkiye, 2008, Yeditepe Yayınevi.

Özel S.; Casustur Casus, 2009,Derlem Yayınları.

Özhan A.; Sharepoint 2013, 2014, Kodlab Yayın Dağıtım.

Özkan Ç.; Dünyada ve Türkiye'de Casuslar, Kum Saati Yayıncılık.

Özkan Ç.; Suikastler, Kum Saati Yayıncılık.

Özkan T.;Bir Casusun İftiraları, 2009, Medyanos Yayınları.

Özkan T.; Mit'in Gizli Tarihi, 2010, Cumhuriyet Kitapları.

Özkök H.-Karadayı İ. H.-Büyükanıt Y.; Darbe Tutanakları - İkinci Kitap, 2012, Anka Yayınları.

Özkul H.; Devlet Terörü ve Ajan Provokatörler,2011, Destek Yayınları.

Özkul H.; Gizli Ordular RT-CFR-BG-TC, 2005, Sorun Yayınları.

P

Pabuçcu K.;Biyolojik Terör, 2003, Nesil Yayınları.

Parlar S.; Kontrgerilla Kıskacında Türkiye, 2008, Bağdat Yayınları.

Pehlivan B.-Terkoğlu B.;Sızıntı (Wikileaks'te Ünlü Türkler), 2012, Kırmızı Kedi Yayınevi.

Perinçek D.- Elik H.; Çiller Özel Örgütü, 2013, Kaynak Yayınları.

Perinçek D.;Bir Devlet Operasyonu, 1999, Kaynak Yayınları.

Perinçek D.; Gladyo Ve Ergenekon, 2008, Kaynak Yayınları.

Perinçek D.-Yılmaz M.; Susurluk Komisyonu Tutanakları 1, 1997, Kaynak Yayınları.

Pernoud R.;Tapınak Şövalyeleri, 2005, Dost Kitabevi Yayınları.

Polat Y.;CIA Pençesinde Açılım, 2010, Ulus Dağı Yayınları.

R

Riyad N. Er-Reyyis; Arap Casusları Osmanlının Çöküş Döneminde, 2005, Selenge Yayınları.

Roberts H.; Savaş Meydanı Cezayir (1988-2002), 2006, Kapı Yayınları.

S

Sarızeybek E.; Kurt Kapanı, 2010, Pozitif Yayınları.

Saygun E.;Türk Ordusuna Balyoz,2012, Kaynak Yayınları.

Schleher D. C.;Bilgi Çağında Elektronik Harp,Doruk Yayıncılık.

Schroeder L.-Ostrander S.; ParaPsikolojik Savaş,2003, Q-Matris Yayınları.

Scowcroft B.-Brzezinski Z.; Amerika ve Dünya,2012, Profil Yayıncılık.

Senger H., Will M. R.; Savaş Hileleri Strategemler 2, 2003, Anahtar Kitaplar Yayınevi.

Senger H.-Aziz İ.; Savaş Hileleri Strategemler 3, 2005, Anahtar Kitaplar Yayınevi.

Seyidov A.; Büyük Kulaklar, 2010,Kariyer Yayınları.

Sezgintüredi A.; Casusluk (CIA Kendini Anlatıyor), 2010, NTV Yayınları.

Sharp J.;Adım Adım Visual C# 2010, 2011, Arkadaş Yayınları.

Steer D. A.; Casusluk Bilimi, 2009, Tudem Yayınları.

Suadiya H.;Kirli Savaş, 2001, İletişim Yayınevi.

Sutton A. C.;Amerikan Gizli Hükümeti: Kurukafa ve Kemikler, 2005, Koridor Yayıncılık.

Şenyener Ş.; Bir Türk Casusunun Mektupları, 2001,İletişim Yayınevi.

Şık A.;Pusu(Devletin Yeni Sahipleri), 2012, Postacı Yayınevi.

Şimşek E.; Türkiye'de İstihbarat Savaşları ve Mit, 2012, Destek Yayınları.

T

Tarakçı N.;Amerikan İmparatorluğu Gölgesindeki Türkiye, 2009, Truva Yayınları.

Tarakçı N.; Stratejik Karar Verme ve Senaryo Oluşturma, 2010, Truva Yayınları.

Taştekin E.;Ezber Bozan Polis-lik, 2011, Karakutu Yayınları.

Tılısbık N.-Akbal Ö.; Intelligence İstihbarat ve Türkiye Vazgeçilmez Bir Silah Olarak İstihbarat, 2006,Nüve Kültür Merkezi.

Tokatlı A.;Eski Büyücülerden, Çağdaş Darbecilere Gizli Örgütler Mafya-Roma Suikastçıları Atom Bilginleri-Gerillacılar Masonlar-Naziler Dilenci Örgütleri Ku-Klux-Klan-Nüdistler Pars Adamlar-Kutsal Yazıcılar Haşhaşinler-Casuslar-Hint Fakirleri,2012, Bilgi Yayınevi.

Tokatlı A.;Gizli Örgütler, 2003, Bilge Karınca Yayınları.

Tokuç H. G.; Analiz: Bir Mit Mensubunun Anıları,2006, Milenyum Yayınları.

Turhan S.;Araştırmacı Gazetecilik, 1997, um:ag Yayınları.

Turhan T.;Küresel Çete, 2006, İleri Yayınları.

Turhan T.;Küresel Sermayenin Tapınağı Bohemian Club, 2006, İleri Yayınları.

Turhan T.;Küreselleşmenin Şifresi, İleri Yayınları.

Türkol B. S.;Büyük Kulaklar(Casusluk - İstihbarat Örgütleri),2010, Kariyer Yayınları.

Ulagay O.;Hedefteki Amerika: 11 Eylül Şoku, 2002, Timaş Yayınları.

Ünlü F.;Eymür'ün Aynası: Eski MİT Yöneticisi Anlatıyor, 2001, Metis Yayınları.

V

Victorian A.;İstihbaratta Beyin Yıkama, 2007, Timaş Yayınları.

Volkman E.; Karanlığın Savaşçıları, 2006, Truva Yayınları.

W

Whitman J. E. A.; Tarih Boyu Strateji Ve Taktik, 2003, Q-Matris Yayınları.

Y

Yalçın S.;Binbaşı Ersever'in İtirafları, 2008, Doğan Kitap.

Yanardağ M.; Kuşatılan Türkiye, 2011, Destek Yayınları.

Yavi E.; İhtilalci Subaylar 3. Kitap, 2005, Yazıcı Yayınevi.

Yılmaz İ.;Gladio'nun İlk Düellosu, 2010, Kent Kitap.

Yılmaz S.- Ekin Ş.;21. Yüzyılda Güvenlik ve İstihbarat, 2007, Milenyum Yayınları.

Yılmaz S.;21. Yüzyılda Güvenlik ve İstihbarat, 2007, Milenyum Yayınları.

Yılmaz S.;ABD İstihbaratı (1947-2013), 2013, Kripto Basım Yayın.

Yılmaz S.;İstihbarat Bilimi(Dünyayı Yöneten Güç), 2013, Kripto Basım Yayın.

Yousef M. H.-Brackin R.;Hamas'ın Oğlu, 2010, Destek Yayınları.

Yörükoğlu T.; MİT(Mili İstihbarat Teşkilatı), Kum Saati Yayıncılık.

Yörükoğlu T.;İstihbarat Servislerinde Beyin Yıkama Operasyonları, Kum Saati Yayıncılık.

Z

Zepezauer M.;CIA'nın Büyük Operasyonları, 1996, Kaynak Yayınları.

Zupancic A.-Avcı G.; İstihbarat Oyunları, 2007, Birey Yayıncılık.